BIHANG

TILL

SAMTLIGE RIKS-STÅNDENS

PROTOKOLL

VID

Lagtima Riksdagen i Stockholm
Åren 1853 och 1854.

FEMTE SAMLINGEN.

1sta Afdelningen:

Bevillnings-Utskottets Memorial, Utlåtanden och Betänkanden.

N:o 1.

Ank. till Exp. Utsk. d. 12 Jan. 1854, kl. 12 m.

Rikets Höglofl. Ständers Bevillnings-Utskotts Memorial, om antagande af två Kanslister utöfver den i Riksdags-Ordningens 24 § bestämda kansli-personal.

Bevillnings-Utskottet, som, med stöd af 24 § Riksdags-Ordningen, antagit 3 Kanslister, hvilka, i egenskap af Notarier, äro på Utskottets 3 afdelningar till tjenstgöring anställde, har, för göromålens behöriga och skyndsamma gång, funnit ytterligare biträde af 2 Kanslister vara af behofvet påkalladt; med anmälan hvaraf Utskottet får hos Rikets Höglofl. Ständer vördsamt anhålla,

att det må tillåtas Utskottet, att utöfver den, jemlikt Riksdags-Ordningen, redan tillsatta kansli-betjening, antaga 2 Kanslister, med åtnjutande af arfvode från och med denna dag, då deras tjenstgöring börjar.

Stockholm den 12 Januari 1854.

På Höglofl. Ridderskapets och Adelns Ledamöters vägnar: *A. G. Gyldenstolpe.*	På Högvördige Preste-Ståndets Ledamöters vägnar: *Isr. Bergman.*
På Vällofl. Borgare-Ståndets Ledamöters vägnar: *J. G. Schwan.*	På Hedervärda Bonde-Ståndets Ledamöters vägnar: *T. Lind.*

A. G:son Bennich.

N:o 2.

Ank. till Exp. Utsk. d. 24 Jan. 1854, kl. 2 e. m.

Memorial, angående återlemnande af en utaf Riksdagsfullmägtigen Nils Larsson väckt motion, om nedsättning eller upphäfvande af en till städernas drätselverk anslagen s. k. tullstämpel-afgift.

Genom protokolls-utdrag af den 31 December nästlidne år, hvilket den 17 innevarande månad till Bevillnings-Utskottet ankommit, har Hedervärda Bonde-Ståndet till Utskottet remitterat en af Riksdagsfullmägtigen Nils Larsson från Jemtlands län väckt motion, hvari, under förmälan, hurusom för utrikes ifrån inkommande, tullstämpling underkastade varor, till städernas drätsel-verk utginge en tullstämplings-afgift med en procent af varornas tullvärde, hvilken allmänheten betungande afgift, både med hänseende till de antagna tullvärdenas öfverdrifna belopp och i förhållande till sjelfva stämplingskostnaden, vore för hög, motionären på vidare anförda skäl föreslagit, att nämnde afgift måtte antingen, i likhet med Hallstämplings-kostnaden, nedsättas till $\frac{1}{8}$:dels procent af varuvärdet, eller ock helt och hållet försvinna.

Utskottet har väl inhemtat, att en sådan afgift, som i motionen omförmäles, under namn af »stämpelpenningar» från längre tid tillbaka, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts särskilda beslut, utgår till Stockholms drätselverk; men då denna endast för viss kommun stadgade afgift icke kan anses hänförlig till bevillning, samt motionen följaktligen icke afser något af de ämnen, som, enligt 60 och 70 §§ Regerings-Formen samt 31 § Riksdags-Ordningen, tillhöra Bevillnings-Utskottets handläggning,

har Utskottet ansett sig icke kunna till hufvudsaklig pröfning upptaga ifrågavarande motion, hvilket härigenom vördsamt anmäles, för den åtgärd, som 44 § 3 mom. Riksdags-Ordningen föreskrifver.

Stockholm den 24 Januari 1854.

STOCKHOLM, TYPOGRAFISKA FÖRENINGENS BOKTRYCKERI, 1854.

N:o 3.

Ank. till Exp.-Utsk. d. 20 Mars 1854, kl. 3 e. m.

Betänkande, angående Tullbevillningen.

Jemlikt föreskrifterna i 70 §. Regerings-formen och 31 §. Riksdags-ordningen åligger det Bevillnings-Utskottet, bland annat, att afgifva förslag, angående grunderna och sättet för tullbevillningens utgörande. Detta åliggande går Utskottet att härmed fullgöra och att i sammanhang dermed jemväl afgifva utlåtande i anledning af så väl Kongl. Maj:ts Nådiga skrifvelse den 23 December nästlidne år, angående åtskilliga förändringar i tulltaxan, som flera i detta ämne väckta motioner, tillika med deraf inom Riks-ständen föranledda yttranden.

Med afseende å nödvändigheten att lämpa de grundsatser, hvarpå tull-lagstiftningen bör hvila, efter så väl de inom Riket redan för handen varande förhållanden, som efter de handelsförbindelser, hvilka förefinnas med andra länder, och efter den utveckling industrien i allmänhet vunnit, i bredd med tidens fortgående nya uppfinningar och upptäckter, har Kongl. Maj:t föranledts till de i högstberörde Nådiga skrifvelse föreslagna förändringar uti gällande tulltaxa; hvarvid Kongl. Maj:t, i fråga om införsels-tullen, egentligast afsett lättnad för de näringsgrenar, som deraf företrädesvis voro i behof, samt stadgande af sådane tullbestämmelser, som förebygde de flesta anledningar till beviljande af undantag från författningarnes allmänna föreskrifter; äfvensom Kongl. Maj:t, jemte häntydan på industriens behof af trygghet mot hastiga omvexlingar uti tull-lagstiftningen och på den särskilda Nådiga Proposition, som för beredande af en sådan trygghet, hvilken vore desto angelägnare att ernå, om öfvergång från hittills följda, mera prohibitiva grundsatser till större handelsfrihet skulle bära deraf förväntade frukter, i öfrigt inskränkt Sig till framställning endast af vissa frågor, rörande sådane förändringar uti tullstadgandena, som af andra åtgärder voro mera oberoende; likväl med öfverlemnande till Rikets Ständer, att äfven för sådana varor, som äro till införsel förbudna, uppgifva de eventuela tullsatser, hvilka ansågos lämpliga, i händelse Kongl. Maj:t genom inträffande omständigheter funne Sig föranlåten att, för beredande af väsendtliga fördelar för landet i det hela eller för någon särskild näringsgren, antingen såsom följd af handelstraktat med främmande makt, eller eljest borttaga en eller annan förbuds-bestämmelse.

Dessa äro de allmänna grundsatser, som för den af Kongl. Maj:t nu föreslagna tull-lagstiftning blifvit anförda — skälen för de föreslagna speciela tullsatserna vill Utskottet vid hvarje ifrågakommande artikel särskildt upptaga — och under de diskussioner, som inom Höglofl. Ridderskapet och Adeln, Vällofl. Borgare-ståndet och Hedervärda Bonde-ståndet föregått remissen af Kongl. Maj:ts Nådiga Skrifvelse, hafva vidt skiljaktiga meningar angående dessa grundsatser och deras tillämpning blifvit uttalade. Å ena sidan har man tacksamt erkänt den varsamhet vid tulltaxe-regleringen, som utmärkte det Kongl. förslaget, hvari likväl några förmenat sig finna jordbrukets behof af skydd, likasom Stats-verkets af tullinkomst, vara vid vissa föreslagne tullnedsättningar nog mycket åsidosatt. Å andra sidan åter har man beklagat det, emot förväntan, ringa afseende Kongl. Maj:t nu fästat å de flera gånger tillförene både af Kongl. Maj:t och Rikets Ständer uttalade, af allmänna meningen mer och mer hyllade friare handelsgrundsatser, om hvilkas tillämpning flera, icke blott handels-korporationer, utan äfven fabriks- och handtverks-idkare, under sednare tiden hos Kongl. Maj:t gjort förnyade underdåniga framställningar.

Så hafva ock de motsatta tull-lagstiftnings-grundsatserna blifvit förfäktade uti särskilda till Utskottet remitterade motioner. Herr *Printzensköld, C.* och *Johan Petter Andreasson* från Elfsborgs län hafva nemligen föreslagit, att nu gällande tulltaxa måtte intill nästkommande riksdag oförändrad bibehållas, med undantag, enligt sistbemälde motionärs yrkande, för de fall, der Kongl. Maj:t funne behof och omständigheter fordra förändringar. Till stöd för dessa förslag är vordet anfördt: af Herr Printzensköld, att den tid af 2 år, som efter tulltaxans utfärdande förflutit, icke kunnat lemna tillförlitlig erfarenhet om denna författnings inflytande på Sveriges handel, och att författningens oförändrade bibehållande dessutom skulle medföra den särdeles gagneliga följd, att riksdagen förkortades med flera veckor, om icke månader, och riksdagskostnaderna i samma mån förminskades; och af Riksdags-fullmäktigen Andreasson, att han, vid betraktande af de många vigtiga ekonomiska frågor, hvilka vid denna riksdag voro Ständerna till lösning förelagda, och under öfvertygelsen, att ingenting så menligt inverkade på industriens utveckling och framgång, som en vacklande och föränderlig lagstiftning, hoppades att den så ofta anfallna tulltaxan nu skulle, med de undantag Kongl. Maj:t funne nödiga, lemnas oantastad.

Andra motionärer hafva deremot yrkat genomgripande förändringar i denna lagstiftning. I sådant hänseende har Herr *Lagerhjelm, P.*, bland annat, anfört, hurusom under närvarande tid, då industrien med jettesteg utvecklade sig, ett rationelt tullsystem hade till uppgift ej blott att befordra den näringsidkares välstånd, som njuter fördel af höga skyddstullar, utan ock att lemna utrymme åt intelligensens sjelfverksamhet, hvari frihet och täflan inginge såsom mäktiga häfstänger, och hvarförutan, huru än de olika intressena, näringarne emellan, afvägdes, tullfrågorne icke kunde på ett för riket i det hela tillfredsställande sätt lösas, men förbuden upphäfde frihetens täflan och satte konstlade priser på varorne, utan att på dessas sålunda uppdrifna värden och underhaltiga beskaffenhet gåfves annan kontroll, än lurendrejeriet. Dertill komme att, såsom ett från annat land åberopadt exempel ådagalade, det föråldrade prohibitiv-systemet i konstitutionela stater och inom rådslående församlingar tillskapade partikular-intressen, hvilka åter väckte partier och inverkade förvillande på öfverläggningarnes resultat. Vid valet af den handels-politik, som nu bäst lämpar sig för Sverige, borde visserligen enskilda intressen noga vårdas, så vidt de stodo tillsammans med rikets i det hela; men vid jemförelsen emellan någon viss fabrikation, idkad i en eller annan stad, med en folknäring, utbredd öfver hela orter af detta vidsträckta land, framställde sig frågan, hvilkendera af dessa lemnade de flesta och mest härdade armar till Rikets för-

svar, hvilkendera mest tyngde fattigvården och sjukvården. Staten kunde icke vara likgiltig vid svaret på denna fråga. Det anförda exemplet visade, att man icke på ett för riket i det hela tillfredsställande sätt utarbetade tulltaxan, om man blott och bart utginge från afvägandet af tillverkningarnes olika anspråk på skydd, så att hvar och en fabrikant frodades i sitt yrke. Staten måste äfven fästa afseende på de näringar, hvilka idkats af ålder, ty de hade merändels sin goda grund i landets klimat och beskaffenhet, äfvensom i folkets händighet och arbetslynne. Redan åren 1637—1640 hade Sverige exporterat öfver 100,000 tunnor säd årligen, jemte mycken boskap, smör, ost, talg m. m. Denna export borde uppmuntras och kunde blifva mera lönande, än hittills, om de nationer, hvilka hafva tullsatser på sin import af dylika varor, antoge en mera upplyst handels-politik; så ock exporten af våra metaller, hvilka nu mötas af höga afgifter inom Tyska Tullföreningen, Frankrike och Nordamerikanska Fristaterna. Det tillkomme Rikets Ständer att, genom antagandet af ett liberalt system, sätta Kongl. Maj:t i tillstånd att göra framställningar i denna riktning; hvilket vore omöjligt, så länge Sverige isolerade sig, medelst förbud, från beröring med andra folk. Ett af motionären uppgifvet färskt exempel vid negociation med Frankrike om *nedsättning* i dess importtull på svenskt jern visade det inflytande Sveriges handels-politik utöfvade på andra nationers handlingssätt emot Sverige; man förundrade sig öfver en begäran, så föga öfverensstämmande med svenska tulltaxans *förbud* å utländskt jern. Vår konungamakt hade genom flera, af motionären omförmälde åtgärder från och med 1840 & 1841 årens till och med sistförflutna riksdag, i handling ådagalagt omisskännelig riktning till en fri handels-politiks införande i tull-lagstiftningen. Nu vore tiden inne att taga steget fullt ut, och Herr Lagerhjelm föreslog derföre, att, med undantag af införsels-förbudet å bränvin, äfvensom utförsels-förbuden å malm och tackjern, af hvilka det förra ur moraliska och de sednare ur så beskaffade ekonomiska skäl, att någon främmande nation deremot icke kunde hafva något att invända, borde bibehållas, *alla förbud måtte emot lämpliga tullsatser utbytas.* Då det jemväl vore af nöden, att de tullafgifter, som sattes i förbudens ställe, icke tillintetgjorde all täflan emellan den inhemska och utländska fabrikationen, hvarigenom hela reformens resultat fölle in i det löjliga utbytet af tullförsnillning, i stället för lurendrejeri, hemställde motionären vidare, *att Utskottet måtte föreslå så billiga tullsatser i förbudens ställe, att täflan blefve möjlig;* äfvensom motionären, med anmärkning derom, att de till grund för tullsatserne i gällande taxa å vissa varor antagna värden, såsom uppgifna exempel angående särskilda slags bomullsväfnader ådagalade, icke voro *sanna*, utan 3-, 4- och 5-dubblade, hvarigenom de nu till 20 och 25 procent af åsatte tullvärdena stadgade införsels-afgifter i stället uppgingo från 60 till 100 procent af varornas verkliga värden, föreslagit, *att Utskottet måtte granska tulltaxan i detta hänseende, på det att Rikets Ständers mening måtte blifva en verklighet;* och har Herr Lagerhjelm derjemte, till uppmuntran af skeppsbyggeri och fraktfart, såsom bland Sveriges naturligaste näringar, yrkat *tullfri införsel för de inventarier, som ovilkorligen erfordras vid utredning af skepp.*

Lika med Herr Lagerhjelm, har ock Herr *J. G. Schwan* framställt friheten såsom grundvilkor för industriens sjelfständiga och välsignelserika utveckling. Han har ock sökt visa, huru det hittills följda prohibitiva systemet, att med förbud, inskränkningar och höga pålagor skydda det ena intresset emot det andra, motverkat all industries uppgift, att åstadkomma möjligen största och bästa produkt till möjligen lägsta pris; huru detta system, i grunden falskt, väl för någon tid kunnat skenbart uppdrifva dermed omhuldade industri-grenar, och rikta några korporationer, men hos de skyddade handteringarne alstrat inre och yttre svaghet på samma gång, som systemet orättvist nedtryckt den stora mängden af samhällets medlemmar. Han har såsom samhällets första pligt och hvarje statsekonomisk theories ytter-

sta mål yrkat rättvisa emot alla — en rättvisa, som icke kunde uppnås genom prohibitioner och dessas följeslagare, licenser. Under erinran, huru den prohibitiva tull-lagstiftningen kring landets vidsträckta kuster framkallat talrika band af lurendrejare och tullförsnillare, hvilka, med lagbrott till hufvudnäring, förr eller sednare hemföllo under lagens arm, såsom offer åt en onaturlig lagstiftning; huru den årlige köpmannen icke kunde uthärda täflan med sin granne, utan att förse sig äfven med sådane varor, som icke kunde lofligen införas; huru de årliga, högst betydliga konfiskationerne samt anförde exempel, angående höga tullsatsers inflytande på förtullningen, ådagalade oförmågan hos den likväl med omkring 1,000,000 R:dr Banko årligen underhållna tullstaten att utestänga införseln af förbudna varor; samt slutligen huru de näringar, som beröfvats skyddet af förbud och öfverdrifna tullsatser, såsom exempelvis bomulls-spinnerierna och sockerbruken, först derefter uppnått en förut knappt anad höjd i tillverkningens myckenhet och godhet, i förening med högst betydligt nedsatta priser, under det åter andra, med förbud och orimliga tullsatser fortfarande skyddade, näringar icke kunde gifvas ett sådant vitsord — under erinran om allt detta, länge erkändt af både regeringen och representationen, samt numera insedt äfven af fabriks-intresset, har Herr Schwan förordat en af alla samhällsklasser allvarligt påkallad, genomgripande reform af vår gällande, på falska principer byggda tull-lagstiftning, en reform, för hvars genomförande tidpunkten nu vore i alla afseenden inne; och har motionären såsom allmänna grunddrag vid denna reform framställt: i främsta rummet *fullkomlig tullfrihet, eller, der sådan ej ansåges kunna på en gång medgifvas, betydlig och successiv tullnedsättning för alla till de nödvändiga lefnadsbehofven hänförliga artiklar*, enär tillfälle till billig lefnadskostnad utgjorde ett bland hufvudvilkoren för de inhemska förädlings-näringarnes bestånd och utveckling vid den konkurrens, som ett liberalt tullsystem öppnade med utlandet samt urprodukts-näringarne, i hvad de förlorade uti det för dem genom höga tullsatser hittills afsedda skydd å deras voluminösa och genom Sveriges afskiljda läge redan i transport- och magasinerings-kostnader m. m. oftast tillräckligt skyddade produkter, bereddes en motsvarig nedsättning i priset på de förnödenheter, som från andra näringar skola hemtas; hvartill ock komme särskilda från ett billigt och rättvist afseende å arbetsklassens ställning hemtade, af motionären vidare utvecklade skäl för denna del af tullreformen; dernäst *tullfrihet eller lindring i införsels-afgifterna å de för inhemska förädlings-näringarne erforderliga rudimaterier;* vidare icke allenast *upphäfvande af alla i gällande taxa förekommande in- och utförsels-förbud*, utan ock, i stället för samma förbud äfvensom för de till förbud gränsande öfverdrifna tullsatser, hvaraf taxan nu vore uppfylld, *stadgande af sådane med billighet och rättvisa afvägda tullafgifter, att de i verkligheten blefve möjliga;* samt slutligen *upphäfvande af all utförsels-tull*, utom för tackjern, hvarå, såsom öfvergångs-åtgärd från det absoluta förbudet, motionären föreslagit en sådan afgift.

I öfverensstämmelse med de grundsatser, efter hvilka Herr Schwan sålunda ansett tullreformen böra genomföras, hafva jemväl Herr *Hjerta, L. J.*, Herr vice Talmannen *Brinck* och Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson* från Malmöhus län påyrkat förbuds-systemets afskaffande och tullsatsernas förändring i flere uppgifne hänseenden, hvarvid Herr Brinck åberopat innehållet af särskilda utaf Stockholms och Götheborgs manufakturhandlande, tobaksfabrikanter och importörer samt Almedahls linneväfveri- och linspinneri-bolag till Kongl. Maj:t ingifna petitioner, och tillika föreslagit, att Utskottet måtte jemka införsels-tullarne till närmaste likhet med Norriges, för att dymedelst förekomma smuggling och underlätta handelsförbindelserna emellan brödrafolken.

Såsom förberedande åtgärd till vinnande af en länge önskad, i ekonomiskt och politiskt hänseende lika vigtig tullförening med Norrige har ock Riksdags-fullmäktigen *Nils Larsson* från Jemtlands län, med hvilken flera af Bonde-ståndets ledamöter sig förenat, tillstyrkt att,

jemte förbudens upphäfvande, införsels-afgifterna i det tulltaxe-förslag, som Utskottet hade att utarbeta, måtte bestämmas i möjligaste likhet med Norrska tulltaxans, särdeles i afseende å de artiklar, som voro föremål för oloflig införsel öfver riksgränsen och nu framkallade en demoraliserande trafik samt tillskyndade Norrska Stats-kassan stor vinst på Svenska Stats-verkets bekostnad; varande jemväl i motioner af Riksdags-fullmäktigen *Anders Jansson* från Westerås län, med hvilken äfven flera ledamöter af Bonde-ståndet instämt, och *G. Hultman* från Örebro län, ehuru hufvudsakligen angående endast upphäfvande af in- och utförsels-förbuden å tackjern samt utförsels-förbudet å malm, ett fullständigt fråträdande af det hittills följda prohibitiv-systemet yrkadt, såsom enda medlet att bereda en rättvis och billig fred emellan alla interessen.

Mindre omfattande, men i tull-lagstiftningens principer dock ingripande motioner hafva dessutom blifvit väckte: af Herr Friherre *Raab, A.*, om upphäfvande af all utförselstull; af Herr *E. D. Grape*, om tullfrihet för de till fartygs utrustning erforderliga artiklar samt nedsättning i införsels-tullen och, i vissa fall, tullfrihet för fartyg; af Herr *A. F. Boman*, om borttagande eller åtminstone nedsättning till det yttersta af tullafgifterna å alla sådane matvaror och lefnadsförnödenheter, hvilka icke kunna till lyx eller öfverflöd hänföras, äfvensom å alla slags råämnen för industriens behof; samt af Riksdags-fullmäktigerne *Bengt Gudmundsson* från Hallands län, *J. P. Danielsson* från Kalmar län och *Jöns Persson* från Blekinge län, angående beredande af möjligen billigaste pris på lifsförnödenheter i allmänhet och synnerligen tullfrihet eller nedsättning i införsels-afgiften å vissa anförde artiklar.

Alla dessa framställningar, med hvad i anledning deraf blifvit inom Riks-Stånden vidare anfördt, äfvensom de i flere andra motioner, som här nedan skola närmare omförmälas, gjorda förslag till förändringar i särskilda tullbestämmelser, har Utskottet, i sammanhang med verkställd granskning af tulltaxan, egnat sorgfällig uppmärksamhet. Utan att i något fall hafva lemnat å sido behofvet af stadga i förevarande, likasom i all annan lagstiftning, — ett behof, hvilket Rikets Ständer visserligen icke heller hittills underkänt — har Utskottet emellertid, emot sin allvarliga öfvertygelse om det i tull-lagstiftningen ännu rådande prohibitiva systemets förkastlighet, icke kunnat underlåta att beträda en annan väg för ordnandet af denna lagstiftning.

Icke blott andra länders erfarenhet, hvilken, efter hvad med eller utan fog ofta invändes, här skulle sakna tillämplighet, utan äfven erfarenheten inom vårt eget land har redan under en lång tidrymd ovedersägligen ådagalagt, att de till skydd för vissa näringar stadgade införsels-förbud eller deremot svarande öfverdrifna tullafgifter saknat den deraf förväntade kraften att lifva och befrämja industrien, och att fasthellre just de näringar, som aldrig egt eller ock beröfvats dessa konstlade skydd, under fri och öppen täflan med utlandet vunnit stark utveckling till tillverkningarnes myckenhet och godhet, i förening med billigare pris. Till det exempel härpå, som af Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag hemtades från resultatet af det enda riksdagen derförut afskaffade förbuds-skyddet, nemligen för sockerbruken, kan nu ock läggas den synbara tillvext i porslinsbrukens verksamhet och förbättringen af dess alster, som omedelbart följt på det vid sista riksdagen fattade beslut om upphörande af införsels-förbudet å tryckt och måladt oäkta porslin. Då båda dessa näringar, mindre än de flesta andra, hade att under förbuds-skyddets tillvaro täfla med den olofliga införsel, som eljest utgör förbudens följeslagare, men det oaktadt behöfde väckelsen af ett nytt system för att utvecklas, så kan man icke betvifla, att det prohibitiva systemet till näringarnes befrämjande i sig innefattar något, som väsendtligt motverkar dess uppgift. Det förlamar den verksamhet och omtanke, som industrien kräfver. Men i de aldra flesta fall framkallar det derjemte den djupt demoraliserande smuggling, som, efter hvad kändt är, här i landet vunnit

högst beklaglig utsträckning; och det ligger måhända ingen öfverdrift i den beräkning, som en af representanterna för Malmö, Herr Kock, till Borgare-Ståndets protokoll omförmält, att ⅞delar af vissa utländska varor, som i riket försäljas, inkomma på olofflig väg. I Herr Schwans ofvanberörde motion är exempelvis anmärkt, huru den lofliga införseln af smör från Finland år 1845, i följd af en då förhöjd öfverdrifven tullsats, nedgick på en gång från 57,000 *Ltt.*, det ena, till 900 *Ltt.*, det andra året, under det den olofliga införseln i samma mån tilltog. Icke mindre betecknande har Utskottet funnit den kännedom, som under tulltaxe-arbetet vunnits, genom jemförelse emellan infordrade officiela uppgifter å importen och konfiskationen af varor under år 1852. Följande exempel må derur anföras.

Af den till skydd för inhemska tillverkningen, med öfverdrifven införselstull nu belagda varuklass: »spik under 2 tums längd samt allt annat i taxan ej specificeradt manufaktur- och handtverks-smide», hvarunder innefattas en oändlig mängd olika jernarbeten, införtullades nyssnämnde år i hela riket 10,170 *ll.*, under det att samma år af den till nämnde varuklass hänförliga, jemförelsevis obetydliga artikeln *skrufvar* icke mindre än 4,236 *ll.* blefvo konfiskerade. Så hafva ock af bomullsväfnaderne Kambrick, Kalliko, Shirting och Kattun, af hvilka kalliko helt och hållet samt de öfriga under en viss finhet äro till införsel förbjudna, blifvit konfiskerade 1,732 *ll.* och 87,883 alnar, eller tillsammans mera än 100,000 alnar.

När man härvid tager i betraktande, huru obetydlig del af det olofligen införda godset kan hafva blifvit af tullbevakningen anhållet, så måste man af dessa omständigheter finna ådagalagdt, att de prohibitiva tullbestämmelserna äro, icke blott gagnlösa, utan rent af förderfliga både för Stats-kassan och för näringarne, fabriks- och husslöjden samt den ärliga handeln derunder inbegripna, under det samma tullbestämmelser, såsom Kongl. Maj:t i tull-propositionen vid 1847—1848 årens riksdag yttrade, »leda till brottsliga företag af dem, hvilkas sedliga känsla icke är nog stark att kunna motstå den retelse, som vinsten af lagbudets kringgående innebär.»

Konsumenten — det är flertalet af nationen — har också rätt att befrias från godtycklig taxation af näringsidkaren; men jemväl i detta hänseende gifver förbudsskyddet anledning till billig klagan. Det kända förhållandet emellan prisen på socker före och efter upphäfvandet af förbudet å denna artikel, bevisar nogsamt befogenheten af konsumentens anspråk på prohibitiv-systemets afskaffande.

Då Utskottet, på dessa och de i öfrigt af flera motionärer anförda skäl, funnit sig böra, endast med det undantag i afseende å utförseln af Malm, som här framdeles vidare omförmäles, såsom allmän grundsats vid tull-lagstiftningen antaga, icke blott *att alla in- och utförsels-förbud*, utan ock *att de tullsatser, hvilka till sina verkningar motsvara förbud, böra utbytas emot sådana tull-afgifter, som i verkligheten göra loflig handel med alla varor möjlig;* så har Utskottet dervid så mycket mindre lemnat de inhemska näringarnes af tull-lagstiftningen beroende intresse å sido, som detta intresse, rätt förstådt, fordrar, icke hinder emot fri täflan, utan undanrödjande af de hinder, som vid en sådan täflan försvåra de Svenska näringarnes ställning.

Dessa hinder, så vidt de bero af tull-lagstiftningen, äro förnämligast de på näringsidkarens lefnadskostnad och på materialierne för hans handtering lagda höga afgifter. *Att i möjligaste mån lindra dessa afgifter* har utgjort en annan, lika vigtig grundsats, som Utskottet vid uppgörandet af tulltaxe-förslaget omfattat; och denna genomgår jemväl Kongl. Maj:ts högstberörde Nådiga skrifvelse.

Utskottet är öfvertygadt, att ju mera dessa grundsatser, icke ensidigt, utan bredvid hvarandra, inrymmas tillämpning, ju säkrare skall Stats-verkets påräknade tull-inkomst inflyta och ju mera skola äfven konsumenters och producenters, endast genom

en felaktig lagstiftning söndrade intressen förenas samt tulltaxan vinna den stadga, som i hennes närvarande skick hvarken är önskvärd eller ens kan anses möjlig; — men utan billiga eftergifter från ena och andra sidan af de fördelar, som särskilda näringar förmena sig ega i gällande tulltaxe-bestämmelser, låter reformen icke genomföra sig.

Att Utskottet, vid öfvergången till ett friare tullsystem, icke hängifvit sig åt någon abstrakt theori, utan med omsorg afvägt hvarje konkret fall, derom torde de föreslagne förändringarne vittna; och Utskottet, som anser

vidare yttrande öfver Herr Printzenskölds och Johan P. Andreassons ofvan omförmälda motioner icke erfordras,

öfvergår härmed till redogörelsen för de ifrågakomne förändringarne i gällande tullbestämmelser.

Härvid bör Utskottet först anmäla, att enär de, hufvudsakligen i 1845 års tulltaxa, upptagna tullvärden, efter hvilka tolag m. fl. afgifter nu beräknas, befunnits i flera fall oriktiga och stundom mera än dubbelt öfverstigande varornes verkliga värden samt sålunda för trafiken medföra vida högre afgifter, än lagstiftningen afsett, Utskottet, dertill jemväl af motionärer uppmanadt, granskat dessa tullvärden och i en särskild kolumn af bilagde taxe-förslag upptagit desamma till de belopp, som ansetts närmast motsvara varornes verkliga värden, så vidt dessa för hela varuklasser kunna utrönas och bestämmas. Varande de dels af förenämnde anledning, dels ock af ändringar i rubriker och förtullningssätt påkallade, förändrade eller nya tullvärden med en stjerna * utmärkte; äfvensom Utskottet, till lättad jemförelse af skiljaktigheterne emellan nu föreslagna och hittills stadgade tullvärden, uti särskild bilaga upptagit de sednare, för så vidt de blifvit af Utskottet ändrade; och *Tullvärdet.*

torde de sålunda föreslagna tullvärden af Rikets Ständer godkännas.

Vidare och då Utskottet ansett sig böra, så vidt möjligt, *utbyta den i gällande taxa för flera artiklar bibehållna värde-förtullning emot annat förtullningssätt*, torde det tillåtas Utskottet att här andraga de allmänna grunderna för en sådan förändring. Förtullningen efter anslagsvärden uppfyller icke det vilkor för handelns trefnad, som innefattas i tullbehandlingens verkställande med skyndsamhet, säkerhet och likstämmighet på rikets alla tullplatser; och icke heller förmår samma förtullningssätt att bereda Kongl. Maj:t och Kronan den inkomst eller de inhemska näringarne det skydd, som med den stadgade tullafgiften varit afsedt; hvaremot tull-tjenstemannens anseende för oväld och varu-egarens rätt att vid tullbehandlingen få sitt gods oskadadt genom värdeförtullningen äfventyras. På dessa med flere skäl antog ock Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag den här anförda grundsats, angående värde-förtullningens afskaffande. *Värde-förtullning.*

För Antimonium, Spiesglans och Regulus, har Kongl. Maj:t, med afseende å näringarnes behof, föreslagit nedsättning af införsels-afgiften från 1 sk. till 6 rst. skålp., hvaremot Herr Hjerta i sin ofvanberörde motion, med erinran om den ringa tullinkomst af endast något öfver 200 R:dr B:ko, som denna artikel inbragte, yrkat tullfrihet derå. *Antimonium.*

I öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts förslag, hemställer Utskottet,

att införsels-afgiften å Antimonium må nedsättas från 1 sk. till 6 rst. pr skålp.

Apelsiner, m. fl.

Under erinran, hurusom handeln med åtskilliga frukter vore betungade med alltför dryga afgifter, hvilka, utan motsvarande nytta för stats-kassan, försvårad införseln, samt hurusom tull-afgifter på konsumtions-artiklar för det dagliga behofvet i sig sjelfva icke borde betraktas annorlunda än såsom ett nödvändigt ondt, hvilket folket måste vidkännas så långt det vore för det allmännas skull behöfligt, har Herr *Hjerta*, på i öfrigt, angående de särskilda artiklarne, anförde skäl, föreslagit nedsättning i införsels-afgifterne å Apelsiner, Citroner och Pomeranser från 1 sk. 6 rst. till 9 rst., å Kastanjer från 1 sk. 6 rst. till 1 sk., å Korinther från 2 sk. 8 rst. till 1 sk., å Plommon och Sviskon från 1 sk. 6 rst. till 1 sk. pr skålp., och å Oliver från 12 till 4 sk. pr kanna; förmenande Herr Hjerta, att dessa tull-nedsättningar skulle föranleda så betydligt ökad införsel, att staten icke förlorade något i inkomst.

Herr Grefve *H. E. Taube* har åter i väckt motion föreslagit, att alla frukter och bär måtte beläggas med samma tull-afgifter, och således de i taxan specificerade särskilda slag deraf inbegripas under hufvud-rubriken: Frukter och Bär.

Då ifrågavarande artiklar hufvudsakligen förbrukas af de förmögnare samhällsklasserne och derföre bland konsumtions-artiklar företrädesvis kunna draga högre afgifter, samt Utskottet, ehuru godkännande de grunder i allmänhet, som af Herr Hjerta blifvit anförda, likväl icke vågar antaga, att nedsättning i införsels-afgiften skulle, genom en deremot svarande tillökning i införseln, hålla stats-kassan skadeslös, så och enär, genom den af Herr Grefve Taube föreslagna förändring, någon egentlig förenkling af taxan icke vunnes, emedan de i texten nu specificerade artiklarne i sådant fall borde i stället uti noten under taxan upptagas, hvarförutan olikheten af de kärl, hvari särskilda slags frukter i handeln förekomma, skulle förorsaka svårighet vid tullbehandlingen efter den för ej specificerade frukter och bär antagna grund för tull-beräkningen, har Utskottet funnit sig

böra lemna Herr Hjertas och Grefve Taubes omförmälda förslag utan vidare afseende.

Aska: rå af träd etc. Pott-: vällad eller oraffinerad.

Då så väl »rå Aska af träd eller andra vegetabilier», som »vällad eller oraffinerad Pottaska,» å hvilka artiklar gällande taxa bestämmer en införselstull af 1 sk. lispundet, utgöra råämnen, hvilkas införsel hvarken ur synpunkten af skydd för någon inhemsk handtering eller med hänseende till den obetydliga statsinkomst, som deraf influtit, torde böra vidare med tullafgift betungas — tullinkomsten år 1852 uppgick till endast 20 R:dr 34 sk. — hemställer Utskottet,

att tull-frihet vid införsel af nämnde artiklar måtte beviljas.

Aska, Pott- raffinerad och calcinerad.

Emot nu stadgade införselstullen 16 sk. lisp:det för Pottaska, raffinerad och kalcinerad, hvilken tull med öfrige afgifter uppginge till 25 % af värdet, har Herr Hjerta anmärkt, att då Pottaskan utgjorde ett behöfligt råämne för många tekniska fabrikationsgrenar och derföre icke borde draga en afgift af mera än 5 eller högst 10 % utaf värdet, samt att den inhemska tillverkningen deraf destomindre vore i behof af en hög skyddstull, som Pottaskan de fleste år utgjorde föremål för export, och import följaktligen icke ifrågakomme i annat fall, än att tillgång saknades inom landet. På grund häraf, och ehuru Soda (kolsyradt Natron) är belagdt med en afgift af endast 8 rst. lisp:det, samt Pottaskan (kolsyradt Kali) vore ett lika angeläget kemiskt material, samt följdrigtigast borde åsättas lika tull, har Herr Hjerta likväl, för att bibehålla fortfarande uppmuntran och skydd åt den inhemska pottaske-fabrikationen, endast föreslagit nedsättning af införsels-tullen å kalcinerad Pottaska till 6 sk. lisp:det.

På

På de skäl Utskottet här ofvan, i fråga om lämpligaste sättet att uppmuntra inhemska industrien, anfört, och med afseende å de särskilda omständigheter, som i Herr Hjertas motion blifvit anmärkte, har Utskottet, som af Kommers-kollegii underdåniga berättelser om Sveriges utrikes handel och sjöfart jemväl inhemtat, att Pottaska flere år till icke obetydliga qvantiteter exporterats, vid hvilket förhållande den inhemska tillverkningen deraf icke kan vara i behof af nu stadgade öfverdrifna skyddstull, funnit betydlig nedsättning i denna tull kunna och böra ega rum, och föreslår Utskottet,

att införsels-tullen å raffinerad eller kalsinerad Pottaska må bestämmas till 8 sk. lisp:det.

Till undvikande af den, för artikeln: Askar och Dosor, nu till 25 % stadgade värde-förtullning, förnyar Utskottet det af Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag gjorda förslag, *Askar och Dosor.*

att »Askar och Dosor af sammansatta, eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen» må åsättas införsels-afgift af 8 sk. skålp:det; och att för ifrågavarande artikel i öfrigt må antagas den förändrade redaktion, som bilagde taxe-förslag innehåller.

Under yrkande, att alla apotheks-varor måtte befrias från införsels-afgift, har Herr Grefve *Taube* i ofvannämnde motion föreslagit tull-frihet för Assa foetida, Balsam, Campher, China, Chinabark, Cubeber m. fl. i motionen dock icke specificerade artiklar. Något vidare skäl för detta förslag är icke anfördt, och då åtminstone vissa af de uppräknade artiklarne icke uteslutande utgöra apotheks-varor, har Utskottet, i saknad af vidare utredning angående nyttan och behofvet af föreslagna förändringarne, funnit sig *Assa foetida m. fl.*

böra, i anmärkte hänseende, lemna tulltaxan oförändrad.

Den å halfsiden-band till 2 R:dr 24 sk. per skålp. stadgade införsels-tull öfverensstämmer med nu gällande tull-satsen å halfsiden-väfnader, alngods; men som Utskottet, af skäl, hvilka här framdeles komma att omförmälas, funnit sig böra föreslå nedsättning af sistnämnde tullsats till 2 R:dr, hemställer ock Utskottet, *Band.*

att införsel-tullen å halfsiden-band må, i öfverensstämmelse dermed, bestämmas till 2 R:dr skålp:det.

Vid sistförflutne 2:ne riksdagar blef föreslaget, att rubriken: Bomulls-, Linne- och Ylle-band, åsatt 1 R:dr införsels-tull pr skålp., skulle förändras till: Band, *andra slag*, hvarå införsels-tullen vid 1847—48 årens riksdag upptogs till 24 sk. och vid nästlidne riksdag till 40 sk. skålp:det. Den sålunda föreslagna förändrade rubriken bör otvifvelaktigt, såsom mera omfattande, gifvas företräde framför den i gällande taxa upptagna; men då numera äfven i handeln förekomma flera slag Band med inväfd Guttapercha eller Cautschuk, hvilka, om ock någon del deraf utgöres af Silke, likväl icke ega högre värde, än de under rubriken andra slag inbegripne, har ock Utskottet funnit alla så beskaffade Band böra till samma rubrik hänföras.

Som Utskottet tillika inhemtat, att både den nu gällande införsels-tullen, 1 R:dr, och den vid sista riksdag till 40 sk. föreslagna, betydligt öfverstiga 25 % af varans verkliga värde, hvilket icke uppgår till mera än 2 R:dr 32 sk. skålp:det, i förhållande hvartill den vid 1847 och 1848 årens riksdag ifrågasatte nedsättning på en gång från 1 R:dr till 24 sk. dock måhända vore alltför betydlig, samt den i Norrska taxan stadgade införsels-tullen, 32 sk. skålp:det, deremot innefattar en lämplig medelväg vid tullsatsens bestämmande, hemställer Utskottet,

att rubriken: »Bomulls-, Ylle- och Linne-band» förändras till:

Band, *andra slag, derunder inbegripne sådane, hvari Guttapercha, Cautschuk, eller likartade ämnen ingå;* och att införsels-tullen härå bestämmes till 32 sk. skålp:det.

Barometrar. Till förekommande af tvetydighet vid taxans tillämpning, har Utskottet, lika med Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag, vid rubriken Barometrar

tillagt: »*med eller utan fodral.*»

Beck. Å Beck, såsom varande export-artikel, och som endast tillfälligtvis kunde blifva föremål för införsel från andra länder, har Herr *Hjerta* föreslagit nedsättning till hälften af nuvarande införsels-tull, 10 sk. lisp:det.

Då artikeln Beck utgör föremål för ganska betydlig inhemsk tillverkning och något behof att införskrifva denna artikel icke påkallar den föreslagna nedsättningen, har Utskottet

ej funnit skäl understödja Herr Hjertas berörde förslag.

Ben, Elfen-. Herr *Hjerta* har vidare föreslagit, att, under rubriken: arbetadt Elfenben, nu åsatt 1 R:dr 24 sk. tull pr skålp., måtte upptagas en serskild afdelning för »Kammar,» med tull af 24 sk., emedan denna artikel, af hvilken behofvet ej kunde fyllas af tillverkningen inom landet, vore föremål för en rätt betydlig handel, och, i anseende till den höga tullen, nu smugglades.

Både med afseende å värdet af ifrågavarande artikel och den jemförelsevis obetydliga import, som af arbetadt Elfenben, alla slag, eger rum, samt enär den enkelhet i tulltaxe-rubrikerne, hvilken i allmänhet är önskvärd, icke bör, utan vid verkligt behof, som här ej kan anses vara för handen, åsidosättas, hemställer Utskottet,

att Herr Hjertas omförmälda förslag må lemnas utan afseende.

Bildhuggeri-arbeten. Värde-förtullningen för Bildhuggeri-arbeten af träd och architektoniska arbeten torde här, såsom i Danmark och Norge, böra utbytas mot vigt-förtullning; och föreslår Utskottet i sådant hänseende,

att nämnde artikel må, i stället för 15 % af värdet, åsättas en införsels-afgift af 8 sk. pr skålp:det.

Blecksla-gare-arbeten. Under hufvudrubriken: Blecksla gare-arbeten, ej specificerade, nu indelade i olackerade, med 12 sk. och lackerade, med 16 sk. införsels-tull pr skålp., har Herr *Hjerta* föreslagit införande af en särskild afdelning: Lackerade Korgar och Brickor, med en tullsats af 8 sk. skålp:det, emedan behofvet deraf icke kunde fyllas af den inhemska tillverkningen, utan föranledde en betydlig smuggling, hvarjemte Herr Hjerta anmärkt, att enahanda förhållande egde rum med en mängd andra, till samma varuklass hörande artiklar.

Då, efter hvad Utskottet inhemtat, och hvilket äfven vitsordas af Kongl. Maj:ts vid 1847—48 årens riksdag afgifna tull-proposition samt dåvarande Bevillnings-Utskotts yttrande i ämnet, de för Blecksla gare-arbeten nu stadgade införsels-afgifter i allmänhet uppgå till mera än 25 % af verkliga varu-värdet, har Utskottet, i stället att antaga Herr Hjertas förslag, om införande af en ny underafdelning under lackerade Blecksla gare-arbeten, funnit sig böra tillstyrka,

att införselsafgifterna nedsättas å olackerade till 8 sk. och å lackerade till 12 sk. skålp:det.

Blommor, delar af artificiella blommor. Å delar af artificiella Blommor, hvilka för den inhemska tillverkningen vore erforderlige, har Herr *Hjerta* föreslagit nedsättning af införsels-tullen från 6 R:dr 12 sk. till 2 R:dr skålp:det, med anmärkning tillika, att då endast 53 skålp. af denna artikel under år 1852 blifvit infortullade, införsels-afgiften kunde utan all slags skada för Staten helt och hållet borttagas.

Ehuru Utskottet delar Herr Hjertas åsigt om behofvet af tullnedsättning på ifrågavarande artikel till uppmuntran af den inhemska fleuristhandteringen, anser Utskottet sig likväl, både med afseende å artikelns värde och dess hänförlighet till öfverflödsvaror, icke kunna understödja en så betydlig nedsättning, som herr Hjerta tillstyrkt, och än mindre fullkomlig tullfrihet, utan hemställer,

att å delar af artificiella blommor införsels-tullen må nedsättas till 5 R:dr pr *℔*.

Uti den af Herr *Grape* väckta motion, angående införsels-tullen för fartyg, är ibland annat yrkadt, att Bly, oarbetadt, i rullar, måtte, såsom erforderlig rudimaterie för fartygs utrustning, från införsels-tull befrias. *Bly.*

Utskottet, som icke ansett lämpligt, att för oarbetadt Bly, i dess olika form af tackor och rullar, föreslå skiljaktiga tullbestämmelser, men som funnit begge dessa slag, såsom rå-vara för inhemska förädlings-näringarne, skäligen böra beredas lindring uti nu stadgade införselstull, 1 R:dr 6 sk. Skepp:det, föreslår i sådant hänseende,

att införsels-tullen å oarbetadt Bly må nedsättas till 24 sk. per Skepp:d.

Då den å artikeln Blyerts stadgade införsels-tull, 20 sk. Lispundet, öfverstiger 50 % af varans verkliga värde, men en sådan tullsatts hvarken i och för sig, eller med hänseende till artikelns beskaffenhet, lärer finnas lämplig, hemställer Utskottet, *Blyerts.*

att införsels-tullen å Blyerts må till 8 sk. Lispundet nedsättas,

För Blyertspennor, andra slag (än timmermans), har Herr *Hjerta*, då den år 1852 införtullade qvantiteten 2,351 *℔*. alls icke motsvarade konsumtionen af denna vara, utan fast häldre ådagalade, att en stor del deraf insmugglades, föreslagit, att införsels-tullen derå måtte nedsättas ifrån 30 sk. till 12 sk. *℔*., hvarigenom mera vinst för Staten skulle uppkomma, då förtullningen blefve ordentligare. Någon fabrik för tillverkning af finare blyertspennor funnes ej i landet. *Blyertspennor.*

Med godkännande af de skäl Herr Hjerta anfört emot den nu gällande tullsatsen, anser Utskottet sig likväl, med afseende å artikelns värde, icke böra tillstyrka större nedsättning än som af Bevillnings-Utskotten vid de tvänne sistförflutna riksdagarne föreslogs; i öfverensstämmelse hvarmed Utskottet hemställer,

att införsels-tullen å Blyertspennor, alla andra slag, (än timmermans-) må nedsättas till 24 sk. *℔*.:det.

I öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts förslag, tillstyrker Utskottet, att införsels-tullen å den för näringarne behöfliga artikeln Blysocker *Blysocker.*

må nedsättas ifrån 1 sk. 6 rst. till 8 rst. pr *℔*.

Rikdagsfullmäktigen *Johannes Nilsson* från Malmöhus län har uti sin här ofvan omförmälda motion föreslagit att införsels-tullen å Blår, som nu utgör å Hamp- 2 R:dr 24 sk. och å Lin- 5 R:dr skepp:det, måtte nedsättas med 50 %. *Blår.*

Då Utskottet, på sätt framdeles förmäles, funnit sig böra föreslå väsendtlig nedsättning i tullen å Lin, samt Linblår utgör ett behöfligt råämne för hus-slöjden och den mindre bemedlade folk-klassens beklädnad, och tillgången derå af sådan anledning jemväl bör underlättas, men några skäl för ytterligare nedsättning af tullen å Hampblår icke förekommit, får Utskottet, i likhet med hvad vid sistförflutne riksdagar blifvit föreslaget, tillstyrka,

att införsels-tullen å Linblår må nedsättas till 2 R:dr 24 sk. skepp:det, samt Hamp- och Lin-blår i en rubrik sammanföras.

I stället för den nu till 24 sk. *℔*.:det Bokbindare-cloth åsatta införsels-tull, har Herr *Hjerta* föreslagit, att, då det vore för bokbindare angeläget att erhålla nämnde artikel till billigt pris, samt densamma, såsom ett starkt klistradt och i fasoner pres- *Bokbindare-cloth.*

sadt tyg, af mycken tyngd i förhållande till alntalet, lätt kunde serskiljas från andra väfnader, införselstullen derå måtte bestämmas till 8 sk. *U.*:det.

Utskottet har sig emellertid bekant, att den ifrågavarande taxe-rubriken blifvit vid serskilda tullkammare olika förstådd, och desto sannolikare gifvit anledning till förtullning efter den derå stadgade afgift af helt andra väfnader än som rätteligen bordt till bokbindare-cloth hänföras, då af Kommers-kollegii berättelse öfver Sveriges utrikes handel och sjöfart inhemtas, att införseln af Bokbindare-cloth, som under decennium 1843—1852 i allmänhet hållit sig omkring 2000, år 1851 uppgått till icke mindre än 20,000 *U.* Vid sådant förhållande har Utskottet funnit betänkligt att för Bokbindare-cloth medgifva lägre tullafgift än för väfnader i allmänhet varder bestämd, hvarföre ock Utskottet, under förutsättning att dess förslag angående artikeln Väfnader vinner bifall, tillstyrker,

att rubriken Bokbindare-cloth uteslutes ur texten och i en not hänvisas till Väfnader.

Borax. Såsom Kongl. Maj:ts förslag innehåller, torde

införsels-tullen å Borax böra nedsättas från 2 sk. till 1 sk. skålp.

Broderade arbeten, andra slag. Å Broderade arbeten, andra slag (än Guld- och Silfver-), stadgar nu gällande tull-taxa en tull af 33⅓ % af värdet. Genom särskilda exempel, anförda i det förslag till tull-taxa för inkommande varor, som Herr Tull-distrikts-chefen W. Karström år 1850 af trycket utgifvit, är ådagalagdt, huruledes, vid tillämpningen af ifrågavarande tullbestämmelse, endast omkring 10 % af verkliga varu-värdet, ytterst lågt beräknadt, blifvit i tullafgift erlagdt.

Till förekommande af sådane missbruk, förnyar Utskottet det af Bevillnings-Utskottet vid sista riksdagen framställda förslag,

att Broderade Arbeten, andra slag, (än Guld- och Silfver-) må åsättas lika tull med tyget, hvarå broderiet är anbragdt, med tillägg af 20 % för broderadt alngods, och af 50 % för fullfärdiga broderade persedlar eller delar deraf; och torde den i bilagde taxeförslag för ifrågavarande artikel intagne redaktion godkännas.

Bränvin och Sprit. Angående tull-lagstiftningen för artikeln: Bränvin och Sprit, hafva särskilda motioner blifvit till Utskottet öfverlemnade, men då denna lagstiftning måste i väsendtlig mån blifva beroende af de beslut, Rikets Ständer komma att fatta angående den inhemska bränvinstillverkningen och skatten derå, har Utskottet ansett sig böra hemställa,

att pröfningen af tullbestämmelserne angående ifrågavarande artiklar må uppskjutas intill dess Rikets Ständer i nyssberörde hänseende beslutat.

Böcker. Då det ännu icke lärer lyckats att, emellan Sverige och dess grannländer, bereda den reciproka tillfrihet för Böcker, på Svenska tryckta, om hvars utverkande Rikets Ständer redan vid 1847—1848 årens riksdag till Kongl. Maj:t afläto underdånig skrifvelse, och i afvaktan hvarå så väl vid nämnde riksdag som vid den sistförflutna å dylika böcker bibehölls en tullafgift af 20 % å värdet, anser Utskottet sig icke heller nu ega skäl att för dessa Böcker, i vidsträcktare mån än som redan eger rum, tillstyrka tullfrihet; men som värdeförtullning äfven i afseende å Böcker lätt kan föranleda underslef, hvarpå exempel icke heller lärer saknas, samt värdet å Böcker, såsom handelsvara, i allmänhet är beroende af arktalet, och således i förtullnings-hänseende, likaväl som papperet, hvaraf de bestå, låter bestämma sig i visst förhållande till vigten, hvarvid likväl, till skydd för inhemska Bokbindare-yrket, skillnad bör göras emellan oinbundne eller häftade samt inbundne, så hemställer Utskottet,

att införsels-tullen må bestämmas för Böcker, på Svenska tryckte,

oinbundne eller häftade till 4 sk. och inbundne till 6 sk. per skålpund.

Bland födoämnen, hvilka, såsom oumbärliga lifsförnödenheter för en hvar, borde af flera anförda skäl beredas väsendtlig nedsättning i de derå nu stadgade alltför tunga införsels-afgifter, har Herr *Hjerta* uti sin motion, näst vissa af jordbrukets och boskapsskötselns produkter, upptagit artikeln Kaffe, såsom den der syntes förtjena att komma i betraktande. Införseln deraf hade år 1852 uppgått till omkring 10 millioner skålpund; och ehuru införsels-afgiften derå, 2 sk. 8 rst. skålp:det, i förhållande till många andra artiklar icke vore öfverdrifven, har emellertid Herr Hjerta föreslagit en nedsättning med 4 rst. eller till 2 sk. 4 rst. skålp:det, hufvudsakligen emedan giltiga anledningar förefunnos till den förmodan att, med den närvarande tullsatsen, icke obetydliga partier Kaffe insmugglades vid de södra kusterna. Den föreslagna tullnedsättningen utgjorde visserligen omkring 104,000 R:dr Banko, men det vore sannolikt, att detta belopp skulle ersättas, dels genom förtullning af hvad som nu smugglas, dels ock genom en ökad import, så väl af Kaffe, som, i förhållande till konsumtionens tillväxt, äfven af artikeln Socker. *Kaffe.*

Med nästlidne års början, då de förut medgifna Transatlantiska tull-lindringarne upphörde, nedgick införsels-tullen å Kaffe från 3 sk. 4 rst. pr skålp:det till dess nuvarande belopp. Någon tillförlitlig erfarenhet, att Kaffe efter nämnde tid utgjort föremål för smuggling i någon, jemförelsevis med den lofliga importen, märkbar mån, torde icke hafva vunnits, och ur den synpunkten anser Utskottet sig således sakna anledning att understödja Herr Hjertas förslag. Den jemnt stigande konsumtionen af denna artikel, under sista decennium af icke mindre än 50 %, visar sig icke vara i behof af uppmuntran, och icke heller, så länge andra angelägnare förnödenhets-artiklar måste för statsinkomsternas skull beläggas med ganska betydliga afgifter, företrädesvis böra beredas ytterligare lindring.

Utskottet anser således

Herr Hjertas ifrågavarande förslag icke kunna bifallas.

För artikeln Ciment, belagd med 16 sk. införsels-tull per tunna, har Herr *Hjerta* föreslagit tullfrihet. Han har i afseende derå erinrat, att denna artikel icke ifrågakomme annat än för speciella behof vid mera grannlaga byggnads-företag och merändels för produktiva ändamål, såsom kanaler och fabriker, och att tull-inkomsten för år 1852 deraf utgjorde endast 170 R:dr, en alltför obetydlig uppoffring i jemförelse med vinsten att till möjligast billiga pris erhålla det förträffliga sammanbindnings-ämne, som funnos i de bästa utländska cimenter. Tillgången derpå och en allmännare erfarenhet om fördelen af deras begagnande skulle snart väcka ökad håg att inom landet eftersöka materialier till dylika murbruk och fullkomna de beredningssätt deraf, som nu funnos. Tullfrihet å ciment stode ock i konseqvens med den åsigt, som bestämt en dylik frihet för de dermed beslägtade artiklarne, eldfast sten, eldfast lera m. fl. *Ciment.*

Det är bekant, att under sednare tiden särskilda inrättningar för beredande af ciment blifvit inom landet anlagde, och från de till jemförelse åberopade artiklarne, eldfast sten och lera, företer sig i afseende å ciment den väsendtliga skiljaktighet, att då ciment utgör ett fabrikat, de öfriga artiklarne åter äro natur-produkter, som åtminstone endast undantagsvis finnas inom landet.

Vid desse förhållanden anser Utskottet sig böra tillstyrka,

att, utan afseende å Herr Hjertas förslag, införsels-tullen å Ciment må oförändrad bibehållas.

Då Cobolt-malm och Cobolt-metall utgjorde exportartiklar, hvaraf endast för nå-got tillfälligt behof införsel ifrågakomme, har Hr *Hjerta* föreslagit tullfrihet vid införsel *Cobolt-malm. d:o metall.*

för nämnde artiklar. Men då det icke synes vara skäl att endast för undantagsfall förändra de bestående, visserligen icke öfverdrifna, tullsatserne, har Utskottet

ansett sig icke böra fästa afseende å Herr Hjertas ifrågavarande förslag.

Dekorationer, Platåer m. m.

För Dekorationer, Platåer med tillbehör, äfvensom för Ornamenter, ej specificerade, hvilka nu förtullas efter 33⅓ procent af värdet, föreslår Utskottet, i öfverensstämmelse med Bevillnings-Utskottets tillstyrkande vid sistlidne riksdag, och till undvikande af värdeförtullningen,

att nämnde artiklar må underkastas lika tullbehandling med det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå.

Etuis.

Af nyss anförde skäl föreslog Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag, att Etuis, med eller utan tillbehör, af sammansatta eller såsom arbetade ej specificerade ämnen, måtte, med tillägg vid denna rubrik af artikeln penningebörsar, förtullas efter vigt med 32 sk. skålpundet.

Utskottet, som af en i hufvudstaden boende etuis-tillverkare inhemtat närmare upplysningar angående lämpligaste tullbestämmelser å ifrågavarande artikel, har deraf vunnit ytterligare anledning att återupptaga förenämnde förslag och tillstyrker alltså

att Etuis, med eller utan tillbehör, af sammansatta eller såsom arbetade ej specificerade ämnen, äfvensom penningebörser, må åsättas 32 sk. införsels-afgift per skålpund.

Fartyg och Båtar.

Sedan, genom Kongl. Kungörelsen af den 11 Juni nästlidne år, utländska, af svensk man inköpte seglande fartyg af träd om 50 lästers drägtighet och deröfver, med tillbehör, blifvit intill slutet af innevarande år till införsel i riket tillåtna, mot en från 25 till 10 procent af inköpssumman nedsatt införselstull, så har Kongl. Maj:t, uti sin, till Rikets Ständer aflåtna, Nådiga Skrifvelse, angående förändringar i tulltaxan, anfört, hurusom beslutet af den 11 Juni afsett en öfvergång till ytterligare minskning i de afgifter, hvilka utgjort hinder för inköp af utländska fartyg, och hvilken minskning desto mindre kunde för våra skeppsvarf blifva menlig, som erfarenheten visat, att till och med nästlidne år 46 stycken Svenska fartyg af sammanlaggdt 3,926 lästers drägtighet blifvit till utländningen försålde. Närvarande förhållanden uti andra länder och andra verldsdelar hade uppdrifvit frakterne till en förut osedd höjd, hvarigenom utförseln af våra tyngre och i förhållande dertill mindre värdefulla varor vore försvårad, så att en betydlig del deraf qvarläge uti våra hamnar öfver vintern. Våra skeppsvarf medhunne ej att bygga fartyg nog skyndsamt eller i tillräcklig mängd för att fylla bristen. Jemte det Kongl Maj:t fästade uppmärksamheten på detta angelägna ämne, har Kongl. Maj:t, som ej ansett nedsättningen uti afgifter böra utsträckas till Jernfartyg eller Ångfartyg, föreslagit, att tullafgifterne, vid införseln af seglande fartyg af träd, utaf 50 lästers drägtighet eller derutöfver, med tillbehör, från utländning af svensk man inköpte, måtte nedsättas till 5 procent af bevisliga försäljningspriset, styrkt genom auktions-protokoll eller vederbörligt embetsbetyg, äfvensom att fartyg under 50 läster måtte på enahanda vilkor få införas mot afgift af 10 procent; men deremot alla andra fartyg och båtar bibehållas vid nuvarande afgift af 25 procent; — och skulle derjemte stadgas, att de emot nedsatta afgifter införda fartygs-tillbehören icke finge öfverstiga behofvet efter fartygens byggnad, men, sålänge de förblefve uti samma fartygs bruk, vore från vidare tullbehandling befriade.

Under motionstiden, och således innan Kongl. Maj:ts Nådiga Skrifvelse till Rikets Ständer ankommit, hafva följande förslag inom Riks-Stånden blifvit väckte, nemligen:

af Herr *Grape*, att införsels-tullen å fartyg, utländska, med tillbehör, om 50 lästers drägtighet och deröfver, som af svensk man inköpas, måtte bestämmas till 5 procent af inköpssumman, behörigen styrkt, äfvensom att, i likhet med hvad i Norge skett, fullkomlig tullfrihet måtte medgifvas för dylika fartyg, då de inköpas från sådant land, der svenska fartyg vid försäljning åtnjuta enahanda frihet;

af Herr *Schwan*, som, med åberopande af Hr Grapes nyssnämnde motion, men utan inskränkning till visst lästetal, tillstyrkt fullkomlig tullfrihet för seglande fartyg af träd eller jern, från de länder, hvilka utan tull emottaga i Sverige byggda, och en införsels-tull till 5 procent af den bevisligen erlagda köpesumman för dylika fartyg från alla andra länder; hvarvid Hr Schwan likväl anmärkt, att denna skillnad i sig sjelf vore ganska oriktig, då det alltid blefve nationalvinst, om man kunde från utlandet förskaffa sig väl byggda och passande fartyg till billigt pris; samt att, då Sverige egde och producerade alla rudimaterier för skeppsbyggnad af utmärkt god qvalitet och till outtömlig qvantitet, man ej behöfde frukta någon utländsk täflan, hvilken fast helldre vore önskvärd till väckelse för det inhemska, i mera än ett afseende försummade, skeppsbyggeriet och för erhållande af modeller å fartyg, byggda enligt nyare tiders konstruktion och fordringar. Vidare har Hr Schwan föreslagit, att, ehuru ångfartyg, alla slag, försedda med större eller mindre machiner, isynnerhet vid vår största mekaniska verkstad konstruerades af så god och utmärkt vacker beskaffenhet, att de i alla afseenden kunde bestå täflan med de aldra bästa, som utrikes producerades, införsel af utrikes byggda ångfartyg likväl måtte tillåtas emot en tull af 5 procent af bevisligen erlagda köpesumman, på det att våra, af beställningar öfverlupna, verkstäder derigenom skulle förmås till punktligare och skyndsammare verkställande af åtagna fartygs-byggnader, än som nu egde rum. Slutligen har Hr Schwan jemväl anfört, hurusom billighet och rättvisa syntes kräfva medgifvande af tullfri införsel både för seglande fartyg och ångfartyg. I följd af våra, med så många främmande makter afslutade, reciprocitets-traktater, voro nemligen de flesta främmande flaggor tillförsäkrade rättighet att lossa och lasta i våra hamnar, utan erläggande af andra afgifter, än dem, som drabba vår egen flagga. Då för våra fartyg dessutom årligen till Kongl. Maj:t och Kronan erlades afgifter, hvilka utländske fartyg allsicke vidkännes, så vore det ej billigt, klokt eller rättvist, att på utländska fartyg, som af svensk man inköpas, ytterligare lägga en tullafgift, som för ångfartyg samt seglande fartyg af jern, efter nuvarande tullbestämmelser, med alla tillägg, uppginge ända till 30 procent af värdet; samt

af Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson* från Malmöhus län, att tullen å utrikes byggda fartyg, äfvensom å alla skeppsinventarier måtte nedsättas till hälften af hvad den för närvarande utgör.

Under den diskussion, som inom Borgare-ståndet föregått remissen af Hr Schwans motion, har Hr Almgren till protokollet aflemnat en af flere här bosatte machintillverkare undertecknad skrift, afseende den af Hr Schwan föreslagna tullafgift å utländska ångbåtar. I denna skrift är medgifvet, att en tull af 5 procent å fartygens värde gerna motsåges, allenast rudimaterier och materialier, för förfärdigandet af sådane fartyg, finge emot samma tull-procent från utlandet införas, hvilket ock vore lämpligaste sättet att bereda svenska machin-fabrikanten tillfälle att ådagalägga, det machiner här kunde åstadkommas billigare än kanske på något annat ställe; men då priset på här tillverkade materialier och rudimaterier härigenom skulle på ett högst betänkligt sätt nedtryckas, föreslogs, såsom en lämplig medelväg, att vissa uppgifna, för ångfartygs-tillverkningen behöfliga jerneffekter, hvilka här nu stodo 60, 80 och ända till 100 procent högre än i England, måtte medgifvas till införsel mot uppgifne, till 25 procent af varornas värde i allmänhet uppgående, tullafgifter, i hvilket fall svenska machin-fabrikationen skulle kun-

na uthärda täflan med den utländska, om tullen å färdiggjorda arbeten, såsom ångbåtar eller machiner, sattes till 15 procent af bevisliga inköpspriset, och således 10 procent lägre än tullen å materialierne; hvarförutan erinrades, att det öfverklagade dröjsmålet, vid fullgörandet af ångbåts-beställningar, härrörde af omöjligheten för flertalet af verkstäder, att ens på några vilkor, med nu gällande tullförfattningar, kunna erhålla behöfliga rudimaterier och materialier, hvilka för det närvarande icke inom landet tillverkades i sådan mängd, som behofvet fordrade.

Innan Utskottet öfvergår till undersökning af den eller de olika tullsatser, hvarmed utländska fartyg må beläggas, anser Utskottet sig böra förutskicka några allmänna anmärkningar i ämnet. Likasom, bland idkarne af någon inhemsk handtering, den, hvilken till lägsta pris kan åstadkomma samma produkt, i allmänhet blifver rådande, så förhåller det sig ock med skeppsrederi-rörelsen; men denna rörelse är icke, nu mindre än någonsin, inskränkt till täflan inom landet. De af nästan alla sjöfarts-idkande nationer mer och mer lossade banden på fraktfarten hafva lemnat denna till öppen täflan i sina hamnar. Första vilkoret att kunna bestå i en sådan täflan ligger otvifvelaktigt i tillgången på fartyg och denna tillgång åter beror af priset. Det är väl bekant huru andra länder och deribland sådane, som i stort bedrifva skeppsbyggeri och dertill hemta rudimaterierne äfven från andra verldsdelar, detta oaktadt, funnit klokheten bjuda medgifvandet till och med af tullfri naturalisation af främmande fartyg. Tillvexten af deras handels-flottor har ock med förvånande hastighet stigit. Såsom Hr Grape i sin motion anmärkt, inhemtas af Kommers-Kollegii berättelser för åren 1841—1851, att svenska, i vår utrikes sjöfart använda fartyg, under denna tid stigit med endast 27 procent, medan tillvexten af andra länders i samma sjöfart begagnade fartyg utgjort: Norges 100 procent, Finlands 43 och öfrige nationers icke mindre än 172 procent. Icke blott behofvet att förskaffa fartyg för export af våra inhemska produkter, hvilket under sednaste tiden låtit tryckande förnimma sig, utan till och med faran att i hela vår utrikes sjöfart småningom undanträngas, manar således att med alla till buds stående medel verksamt underlätta svenska skeppsrederiet. Att dessa medel, så vidt tull-lagstiftningen angår, i främsta rummet bestå uti lindring af de afgifter, hvarmed införseln af de fullfärdiga fartygen äfvensom af rudimaterierne för skepps-byggeriet är betungad, lärer väl utan vidare bevis antagas, ehuru dervid icke heller bör förbises det helsosamma inflytande äfven på sjöfarten, som en i allmänhet friare tull-lagstiftning måste utöfva.

Vid den uppmuntran man således vill skänka Skeppsrederierna kan det icke vara rättvist och vore icke heller ekonomiskt klokt, att gifva en eller annan klass af fartyg större eller andra förmåner, än de öfriga. Den så kallade landtmanna-seglationen, hvilken i allmänhet bedrifves med fartyg under 50 läster, förtjenar visserligen icke ringa uppmärksamhet. Både till fartygens antal och lästetal uppgingo, år 1852, sjö- och uppstädernas samt köpingarnes och landtmanna-fartygen till mera än hälften af stapelstädernes samt deltogo icke oväsendtligt i den utrikes sjöfarten. Genom undanrödjande af de hinder, som lagstiftningen uppställt emot ett friare användande af de mindre fartygen, skulle dessa, hvilka, oaktadt sådane hinder, under sednare tiden företrädesvis gått framåt, otvifvelaktigt vinna hastig, och för landet i det hela välgörande, utveckling. Norge lemnar i detta fall talande exempel, och Englands kanske snart nog för främmande Nationer öppnade kustfart erbjuder fördelar, på hvilka man i förevarande fråga icke kan fästa nog uppmärksamhet.

Inhemska skeppsbyggeriet har hittills, oaktadt det hämmande inflytande, som förbud och öfverdrifna tullsatser å behöfliga rudimaterier utöfvat, icke sällan utfört beställningar för utländsk räkning och således ådagalagt sig kunna under hittills rådande

ogynnsamma

ogynsamma förhållanden uthärda täflan med andra länders tillverkningar. Skeppsvarfvens behof af hög skyddstull är ock motsagdt af flere varfsegare uti en af dem nästlidne år till Kongl. Maj:t ingifven underdånig ansökning angående, bland annat, nedsättning af införsels-tullen å fartyg öfver 100 lästers drägtighet ända till 4 R:dr och å mindre fartyg till 10 R:dr per läst, hvilken sistnämnde afgift, vid betraktande af de mindre fartygens högre värde i förhållande till lästetalet, icke öfverstiger 5 procent af samma värde, beräknadt för nytt fartyg.

Då Utskottet nu derjemte funnit sig kunna föreslå betydligt lindrigare tullafgifter å flera för fartygs byggande och utrustande erforderliga materialier, har Utskottet icke heller tvekat att tillstyrka Rikets Ständer,

att, med det undantag, som här nedan omförmäles, för alla utländska seglande fartyg och båtar af trä eller jern, med tillbehör, som af Svensk man inköpas, bestämma tullafgiften till 5 procent af värdet, bestyrkt genom auktions-protokoll eller annan åtkomsthandling, hvars riktighet blifvit bekräftad antingen af offentlig myndighet eller, der sådan bekräftelse ej kunnat erhållas, af köparen medelst inför domstol aflagd ed.

Edgång, i nyssberörde undantagsfall, har Utskottet så mycket mindre funnit betänkligt att såsom bevisningsmedel, angående inköpt fartygs värde, föreskrifva, som skeppsredare nu, enligt författningarne, är förpligtad att med ed styrka sin eganderätt till fartyg och således äfven torde kunna utan fara anförtros att på samma sätt bekräfta de vilkor, hvarunder egande-rätten är förvärfvad.

Från den införsels-tull å utländska seglande fartyg, som Utskottet här ofvan föreslagit, anser Utskottet sig, i öfverensstämmelse med herrar Grapes och Schwans motioner, samt på de skäl i öfrigt, som Utskottet anfört, angående vilkoren för skeppsrederiernas bestånd vid täflan med andra sjöfartsidkande nationer, böra tillstyrka det undantag,

att utländska fartyg och båtar, seglande, med tillbehör, som inköpas från och äro byggde i sådane länder, der Svenska fartyg få tullfritt naturaliseras, äfven härstädes må njuta tullfrihet.

Det mer och mer stigande användandet af ångmachiner, äfven såsom auxiliär drifkraft å seglande fartyg, berättigar likaledes till det afseende, vid fråga om uppmuntran af Svensk sjöfart, att möjliga tillfällen att till billigt pris förstärka Svenska ångbåtsflottan genom inköp från andra länder icke af tull-lagstiftningen motverkas.

Likasom skeppsvarfven hafva ock machin-verkstäderna hittills varit af utländska beställningar anlitade och i tillverkningen gått så framåt, att ångmachiner, ehuru belagda med endast 10 procent införsels-tull, under det flera materialier för tillverkningen deraf varit förbudna, likväl utgjort föremål för nästan årlig export, då deremot import af ångmachiner icke annat än tillfälligtvis och då endast till obetydligt värde egt rum.

Då Utskottet, med afseende å dessa jemte andra vid artiklarne Redskap och Machinerier samt Ångmachiner och Ångpannor anförda skäl, funnit sig föranlåtet tillstyrka bestämmandet af 5 procent införsels-tull å alla dessa artiklar, men en något högre tullsats å det genom sammansättningen af de flera deri ingående fabrikater fullfärdiga ångfartyget ansetts åtminstone såsom en öfvergångs-åtgärd vara behöflig, föreslår Utskottet,

att införsels-tullen å Ångfartyg må bestämmas till 10 procent af inköps-summan, bestyrkt på sätt här ofvan angående seglande fartyg är föreslaget.

Den särskilda föreskrift, som Kongl. Maj:t föreslagit, att tillbehör till förtulladt fartyg icke skulle, så länge de förblefvo uti samma fartygs bruk, underkastas vidare tullbehandling, anser Utskottet icke vara behöflig och måhända icke heller rätt lämplig, enär den, svår att kontrollera, å ena sidan kunde gifva anledning till tvister, och å den andra föranleda den orättvisa, att en gång förtullade varor, sedan fartyget, hvartill de hört, blifvit obrukbart, underkastades ny förtullning; och hemställer Utskottet,

att en sådan föreskrift derföre icke må i taxan inflyta.

Fernissa. I öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts förslag, hemställer Utskottet, att å Fernissa, såsom behöfligt material för näringarne,

införsels-tullen må nedsättas från 6 till 3 sk. skålp.

Fisk. Å Fisk, alla slag, har Herr *Hjerta* föreslagit nedsättning till hälften af nu stadgade införsels-afgifter. Enahanda förslag är ock framställdt af Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson* från Malmöhus län, som tillika yrkat, att nämnde tull, efter 5 års förlopp, måtte nedsättas till en fjerdedel och efter ytterligare 5 år alldeles försvinna. Utom för Anjovis, Sardeller och Thonfisk, hafva Hr *Schwan* och Riksdags-fullmäktigen *Bengt Gudmundsson* från Hallands län jemväl föreslagit tullnedsättning till hälften, Bengt Gudmundsson likväl med den ytterligare skiljaktighet, att han för saltad eller inlagd Sill upptagit endast en rekognitions-afgift af 4 sk. per tunna. Riksdags-fullmäktigen *Johan Peter Danielsson* från Kalmar län har yrkat tullfri införsel för Norrsk Sill samt alla slag torr fisk; och har Riksdags-fullmäktigen *Jöns Persson* från Blekinge län framställt enahanda yrkande i afseende å sill.

Då det icke tillkommer Bevillnings-Utskottet att utlåta sig eller Rikets Ständer att besluta, angående tullsatserna för längre tid, än intill slutet af det år, under hvars lopp den nya bevillningen varder vid nästkommande riksdag fastställd, finner Utskottet

Riksdags-fullmäktigen Johannes Nilssons förslag, angående tullbestämmelser för en aflägsnare tid, icke påkalla vidare yttrande.

Hvad åter angår de tullsatser å ifrågavarande artikel, som nu böra bestämmas, så och enär anjovis, sardeller och thonfisk utgöra sådana dyrbara fiskslag, hvilka endast af förmögnare samhällsklasserna förbrukas, anser Utskottet

någon nedsättning i införsels-tullen derå icke böra medgifvas.

Och ehuru ett motsatt förhållande eger rum i afseende å öfrige, uti tulltaxan specificerade, fisksorter och deribland synnerligast sill samt vissa slag torr fisk, samt det af sådan anledning vore önskligt, att dessa kunde från all tullafgift befrias, vågar Utskottet likväl icke, med fästad uppmärksamhet å den betydliga statsinkomst, som i sådant fall ginge förlorad, tillstyrka vidtagandet på en gång af en sådan åtgärd, och icke heller att för sill föreslå den af Riksdags-fullmäktigen Bengt Gudmundsson förordade betydliga nedsättning. Då emedlertid de fisksorter, som från Norrige inkomma, draga endast hälften af den i taxan utförda afgift, samt en nedsättning deri, på sätt flera motionärer yrkat, till halfva beloppet således minskade införsels-tullen t. ex. å Norrsk sill till omkring 8 sk. tunnan, torde genom en sådan åtgärd behörigt afseende å arbetsklassens behof af ifrågavarande artiklar finnas iakttaget; och hemställer Utskottet alltså,

att införsels-tullen å alla i tulltaxan under hufvud-rubriken Fisk upptagne slag, med undantag af anjovis, sardeller och thonfisk, må nedsättas ungefärligen till hälften af nu stadgade belopp, eller till de afgifter, som i bilagde taxe-förslag finnas upptagne.

Fjädrar, ej specificerade. Fjädrar, ej specificerade, äro nu åsatte införsels-tull till 33⅓ proc. af värdet. För undvikande af värde-förtullningen, hemställer Utskottet, i likhet med hvad jemväl vid sistlidne riksdag af Bevillnings-Utskottet föreslogs,

att *Fjädrar* må förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de bestå.

Likaledes hemställer Utskottet, *Flaskfoder.*

att den med värde-förtullning nu upptagna artikeln Flaskfoder må underkastas tullbehandling, lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de bestå.

I öfverensstämmelse med derom af Herrar *Hjerta*, *Brinck* och *Schwan* samt Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson* väckta förslag, tillstyrker Utskottet, *Fläsk.*

att införsels-tullen å Fläsk må nedsättas från 36 till 18 sk. lisp.

Herr *Hjerta* har föreslagit, att slagtade Foglar, som nu äro åsatte 6 sk. införsels-tull per stycke, måtte förtullas efter vigt; och då det icke är lämpligt att stadga samma afgift för större och mindre foglar, till värdet sinsemellan högst olika, samt icke heller, såsom gällande taxa vidare innehåller, hafva en rubrik för foglar och en annan för gäss, förnyar Utskottet det af Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag gjorda förslag, *Foglar.*

att artikeln *Foglar*, *slagtade* må indelas i två rubriker: *råa*, med 1 sk. 6 rst., och *insyltade eller rökta*, med 3 sk. införsels-tull pr *tt.*; äfvensom att den, under särskild rubrik i taxan upptagne artikeln "Gäss", derifrån uteslutes och i noten hänvisas till Foglar, slagtade.

I enlighet med Kongl. Maj:ts förslag, har Utskottet för Folier, tenn- eller Stanniol, såsom för vissa näringar behöfligt material, ansett *Folier.*

införsels-tullen böra nedsättas från 8 till 4 sk. skålp.

Till undvikande af den för Tryck- och Pappersformar i nu gällande taxa stadgade värde-förtullningen, föreslår Utskottet, *Formar.*

att å denna artikel må stadgas en införsels-tull af 1 sk. skålp.

Af nyssnämnde skäl förnyar ock Utskottet det vid sistlidne riksdag gjorda förslag, *Fyrverkeri-arbeten.*

att värde-förtullningen å Fyrverkeri-arbeten må utbytas mot vigtförtullning, och införsels-tullen bestämmas till 6 sk. skålp.

Jemte det förslag till nedsättning af nu stadgade införsels-afgifter å Färger och Färgnings-ämnen, som innefattas i Kongl. Maj:ts Nådiga Skrifvelse, har Utskottet tagit i öfvervägande Herr *Schwans* yrkande af tullfrihet för de *flesta Färger och Färgnings-ämnen;* Herr *Grapes* förslag om dylik frihet för *Blyhvitt* och *Spanskgröna*, såsom behöfliga vid fartygs utrustning, samt Herr *Hjertas* om nedsättning uti nu stadgade införsels-afgifter å Blyhvitt till 1 sk. 6 rst. och å Cochenille till 8 sk. pr skålp. *Färger och Färgnings-ämnen.*

Hvad dervid först angår artikeln Blyhvitt samt dermed likartade artiklarna Zinkhvitt och Kremserhvitt, så har Utskottet, väl vitsordande behofvet af nedsättning i den nu till 2 sk. skålpundet derå stadgade tull, likväl inhemtat, att vid den nu mera ganska betydliga inhemska tillverkningen af nämnde artikel bränvin till väsendtlig del ingår bland berednings-ämnena och att man icke utan fara för blyhvitts-fabrikationens bestånd skulle kunna, samtidigt med ifrågasatte fördyrandet af nyssberörde berednings-ämne, nedsätta införsels-tullen å blyhvitt till det af Kongl. Maj:t föreslagna belopp, 1 sk. 4 rst. skålp:det; hvarföre Utskottet, såsom lämplig medelväg, hemställer,

att införsels-tullen å Blyhvitt, Zinkhvitt och Kremserhvitt må bestämmas till 1 sk. 8 rst. skålp.

I fråga åter om öfriga färger och färgnings-ämnen; så och då flera af de i taxan specificerade färger utgöra föremål för inhemsk tillverkning, samt af sådan anledning icke kunna skäligen medgifvas tullfri införsel, men Utskottet deremot anser de af Kongl. Maj:t föreslagne jemnkningar af de särskilda tullbestämmelserna bereda tillräckligt skydd för den inhemska färg-tillverkningen och behöflig lättnad för de flera näringsgrenar,

som af färger och färgnings-ämnen äro i behof, har Utskottet, i det härvid fogade tulltaxe-förslag, upptagit de förändrade bestämmelser, som Kongl. Maj:ts skrifvelse, utom i afseende å blyhvitt, innehåller; och hemställer Utskottet,

att tulltaxe-förslaget i denna del måtte af Rikets Ständer bifallas.

Färgträd. Då Färgträd, helt eller oraspadt, alla slag, samt andra till färgning användbara, oberedda vexter och vextdelar, i taxan ej specificerade, hvilka nu äro belagda med en procent införsels-tull, utgöra råvaror för färgberedning, anser Utskottet sig, i öfverensstämmelse med Herr *Schwans* motion, böra

för denna artikel tillstyrka tullfrihet.

Galläpplen. Såsom Kongl. Maj:ts förslag innehåller,

torde införsels-tullen å den för vissa näringar behöfliga artikeln *Galläpplen* nedsättas från 1 sk. 6 rst. till 8 rst. skålp.

Garn, Bomulls- Då ofärgadt Bomullsgarn utgjorde ett half-fabrikat för väfnads-slöjden, har Herr *Hjerta*, under åberopande af sitt vid en föregående riksdag gjorda förslag, tillstyrkt nedsättning af införsels-tullen för nämnde artikel till 3 sk. skålp., dervid utgående tillika från den synpunkten, att det för inhemska bomulls-spinnerierne vore ändamålsenligare att nöja sig med en mindre förtjenst, än att genom en högre skyddstull locka till anläggning af flere spinnerier inom landet och en konkurrens dem emellan, som snart skulle komma att medföra förlust; i sammanhang hvarmed Herr Hjerta ock föreslagit, att införsels-tullen å färgadt bomullsgarn måtte bestämmas till lika tull af 8 sk. för alla färger.

Herr vice Talmannen *Brinck* har å ofärgadt garn föreslagit 2 sk. 8 rst., samt å färgadt, rödt, 6 sk. och allt annat 8 sk. införsels-tull pr skålp.

Riksdags-fullmäktigen *Nils Larsson* från Jemtlands län har, under förutsättning att införsels-förbuden komma att upphöra och tull-afgifterne å bomulls-väfnaderne nedsättas, samt, på det inhemska väfnads-industrien genom lindrigare tull å sin egentliga rudimaterie, garnet, måtte lättare kunna uthärda konkurrens med den utländska tillverkningen, föreslagit, att införsels-tullen å oblekt bomullsgarn måtte nedsättas till 2 sk. 6 rst. — en tull-afgift, som, vid jemförelse med den inom Tyska Tullföreningen stadgade af 2 sk. 1¾ rst., efter Svenskt mynt och vigt, borde för Svenska bomullsspinnerierne blifva fullt tillräcklig, då till tull-afgiften komme handels- och sjöfarts- m. fl. afgifter. Varande slutligen af Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson* yrkadt, att införsels-tullen å ofärgadt bomullsgarn måtte nedsättas från 4 till 2 sk. skålp.

Så väl vid 1847—48 årens, som vid sistlidne riksdag, blef införsels-tullen å hvitt bomullsgarn nedsatt, nemligen, vid den förra, å garn öfver N:o 26 från 6 till 5 sk. och vid den sednare å alla slag från 5 till 4 sk. pr skålp.; och med den stora tillvext bomulls-spinnerierne inom landet under sednare tider vunnit har, oaktadt dessa tullnedsättningar, införseln af de garnsorter, nemligen under N:o 26, som här hufvudsakligen tillverkas, under sista decennium nedgått från 500,000 till omkring 100,000 skålp. årligen. Numera utgöra de finare garn-numren hufvudsakliga föremålet för importen. År 1852 införtullades något mera än en million skålpund af N:o 26 och deröfver. I förhållande till dessa finare garnsorters värde kan nu gällande införsels-tull icke skäligen anses för konsumenten betungande, åtminstone icke vid jemförelse med den tull, som drabbar öfrige i samma mån bearbetade fabriks-varor. Derförutan torde ock böra tagas i betraktande, att vissa inhemska spinnerier ännu anses behöfva och åtnjuta förlagslån till uppmuntran af den finare garn-tillverkningen; och det är i synnerhet för dennas skull Utskottet befarar, att en ytterligare nedsättning i den så nyligen lindrade tullsatsen ej vore välbetänkt. På dessa skäl och med afseende tillika å den ganska väsendtliga stats-inkomst nu gällande införsels-tull inbringar, hemställer Utskottet,

att införsels-tullen å *Bomullsgarn*, såväl *ofärgadt* som *färgadt*, må vid innevarande riksdag lemnas oförändrad.

Angående införsels-tullen å Ullgarn, nu indeladt i tre hufvudrubriker, Kamulls-, Kardulls- och Streich-garn, med olika underafdelningar och tullsatser, hafva flera olika förslag till Utskottet inkommit. Så har Herr Grefve *Taube* antagit, att, då tullen på finare ull vore 6 sk. pr skålp. och vid spinningen beräknades ett affall af 30 till 40 procent, ullgarn, alla slag, ofärgadt, otvinnadt och odubbleradt, borde beläggas med en införsels-tull af 10 sk. pr skålp., såvida icke utländska tullförfattningarne gynnade exporten af ullen eller ullgarnet på ett sätt, som förändrade jemförelsen dem emellan, och borde tullen på ullgarn, färgadt, tvinnadt eller dubbleradt, lämpas i förhållande till den på det ofärgade. *Garn, Kamulls-, Kardulls-, Streich.*

Herr Grefve *Lewenhaupt, Sten*, har, jemte förslag om förändrad tullsats på ull, tillstyrkt, att kamullsgarn måtte tullfritt eller åtminstone mot en tullafgift af 2 sk. skålp. få införas. Han har, till stöd för detta förslag, anfört, att något kamulls-spinneri icke funnes, och af flere skäl icke komme att uppstå i Sverige. Hel- och halfylle-väfnader af detta slags garn förbrukades emellertid i ganska stora qvantiteter inom landet, och väfnader deraf borde här, likaväl som annorstädes, kunna åstadkommas, om industrien, genom nedsättning i tullen på rudimaterien, uppmuntrades.

Hufvudsakligen på samma skäl, som Herr Grefve Lewenhaupt anfört, har Herr *Hjerta* tillstyrkt nedsättning i införsels-tullen å kamullsgarn, ofärgadt, otvinnadt eller odubbleradt, från 6 till 4 sk. skålp.; äfvensom han, under förutsättning att ull blefve tullfri, föreslagit antagandet af 5 sk. införsels-tull på kardullsgarn, och för den händelse åter, att införsels-tull bibehölles på artikeln ull, ansett en förhöjning utöfver denna tull böra medgifvas garnet med högst 5 sk. skålp.; anmärkande Herr Hjerta, att, då af kardullsgarn år 1852 införts endast 101½ skålp., detta utvisade, att den närvarande tullen, 18 sk. skålp., utgjort detsamma som förbud, hvilket desto hellre borde afskaffas, som kardullsgarn behöfde användas för hemväfnader, och ingenstädes i handel nu funnes några ständiga, än mindre sorterade lager af ullgarn, då man icke dit räknade sephirgarn eller andra af sådant slag, som nyttjades till broderi- och tapisseri-arbeten, under det deremot bomullsgarn utgjorde en af de större handelsartiklarne.

Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson* har ansett införsels-tullen å garn, alla slag, böra nedsättas med 50 procent.

Ehuru Utskottet, på de skäl, som Herr Grefve Lewenhaupt och Hr Hjerta anfört, skulle anse önskligt, att kamulls- eller redgarn, som här i landet icke tillverkas, kunde medgifvas lindring i de derå nu stadgade införsels-afgifter, vågar Utskottet icke föreslå en sådan åtgärd, enär, såsom i Kongl. Maj:ts vid 1847—1848 årens riksdag afgifne tulltaxe-förslag jemväl upplyses, Utskottet inhemtat, att kamulls- eller redgarn vid förtullning svårligen kan ifrån kardullsgarn särskiljas. General-sammandragen öfver införda varor under 1852 utvisa också att, under det omkring 24,000 *U.* kamullsgarn blifvit införtullade, endast 102 *U.* kardullsgarn inkommit. Vid sådant förhållande torde icke utan skäl kunna befaras, att kardullsgarn till betydlig del ingått emot den för kamullsgarnet stadgade lägre tullen; och angelägenheten att åt tulltaxan gifva den förenkling, hvarigenom dylikt missförstånd må för framtiden undvikas, är, efter Utskottets tanke, af den vigt, att alla slags ullgarn böra under en rubrik i taxan sammanföras.

Då Utskottet af skäl, som här nedan komma att anföras, ansett sig icke böra i nu gällande införsels-tull för ull föreslå annan förändring än att alla slag af samma artikel må åsättas den för grof ull nu stadgade införsels-afgift, 2 sk. skålp., har Utskottet icke heller ansett sig böra för den gemensamma rubriken ullgarn antaga lägre tullsat-

ser än de till förmån för hel- och halfylle-väfnads-fabrikerne nu å streichgarn stadgade, af 8 och 10 sk. skålp.; och hemställer Utskottet, i öfverensstämmelse härmed,

att *Ullgarn, alla slag*, må i en rubrik sammanföras och indelas i: *ofärgadt, otvinnadt och odubbleradt*, med 8 sk. samt *färgadt tvinnadt eller dubbleradt* med 10 sk. införsels-tull per skålp.

Garn, Linne-

Jemte det Kongl. Maj:t, till lättnad för såväl segelduks-tillverkningen som mekaniska linspinnerierne, föreslagit, såsom en undantags-förmån, betydligt nedsatta införsels-afgifter å lin, har Kongl. Maj:t tillika, och då för den finare linneväfnads-industrien tillgången af dervid behöfligt, på tillfyllestgörande sätt blekt, Linnegarn icke motsvarade behofvet, ansett, att linnegarn, blekt och ofärgadt, otvinnadt, machin-spunnet, af N:o 50 och derutöfver borde få införas mot en tullafgift af 12 sk. per skålp.

Herr *Hjerta*, som ansett all tull å lin kunna upphöra, och yrkat, att den åtminstone icke måtte bestämmas till mera än 16 sk. per lisp., har, i afseende å ofärgadt linnegarn, anfört, hurusom behofvet af nedsättning i den nuvarande orimliga tullafgiften derå vore ännu mera, än i fråga om öfriga garnsorter, i ögonen fallande; hvarföre han ock tillstyrkt nedsättning deraf till hälften, eller 12 sk. skålp. Denna nedsättning kunde icke i väsendtlig mån inverka till skada för den inhemska spånads-industrien, men skulle deremot lemna tillfälle att genom handeln förse sig med mera sorterade qvantiteter linnegarn, än nu står att erhålla; och vore man vid denna riksdag sinnad att göra någon förändring i tullsystemet i afseende på linneväfnader, så blefve det så mycket mera nödvändigt tillse, att icke en förbuds-afgift å garnet bibehölles. Införseln, som 1852 utgjort 1,414 skålp., skulle genom tullafgiftens nedsättning till hälften åtminstone sex-dubblas och i sådant fall lemna Staten mer än dubbel inkomst mot den närvarande. Å färgadt linnegarn föreslogs nedsättning likaledes till hälften af nu gällande tullsats, eller till 18 sk. skålp.

Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilssons* förslag upptager införsels-tullen å lin och ofärgadt linnegarn till hälften af nuvarande belopp.

Utskottet, som, på sätt vid artikeln Lin kommer att närmare omförmälas, ansett sig böra föreslå en allmän införsels-tull derå af 12 sk. för ohäckladt och 24 sk. för häckladt per lisp., har af förhandlingarne vid 1847—48 årens riksdag inhemtat, att Kongl. Maj:t, i sitt då afgifne tulltaxe-förslag, under antagande af nyssnämnde tullsatser för lin, upptagit införsels-afgifterne å linnegarn till endast 8 sk. för det ofärgade och 12 sk. för det färgade. Och ehuru Utskottet anser redan dessa tullsatser, i förhållande till den nedsatta råvaru-tullen, innebära tillräckligt skydd för den inhemska lin-spånads-industrien, hvilken i 1835 års och äldre tulltaxor icke var med högre afgifter skyddad, oaktadt lintullen då utgjorde 1 R:dr 8 sk. lisp., samt det vore önskligt, att linneväfnadstillverkningen, såväl den fabriksmessiga som hus-slöjden, åter kunde beredas tillgång på linnegarn emot nyssnämnda tullafgifter, har dock Utskottet, för att icke framkalla, om ock ogrundade, farhågor för beståndet af den husslöjd, som med linspånad sysselsättes, och då åtminstone för visst kan antagas, att den af Kongl. Maj:t för oblekt linnegarn, af större finhet, föreslagna tullsats, hvilken ännu i 1841 års tulltaxa, oaktadt den då stadgade högre tullen å lin, var antagen för allt ofärgadt linnegarn, jemväl nu skall innebära fullt betryggande skydd för den gröfre garntillverkningen, funnit sig böra tillstyrka,

att, på sätt Herr Hjerta och Johannes Nilsson föreslagit, införsels-tullen å *Linnegarn* må bestämmas för *ofärgadt* till 12 sk. och för *färgadt* till 18 sk. per skålp.

Garn, Segel- och Bind-

Då Segel- och Bindgarn utgör, bland annat, för fartygs utrustning erforderligt material, föreslår Utskottet,

att införsels-tullen å Segel- och Bindgarn nedsättes ifrån 8 till 6 sk. pr skålp.

Gevär, alla slag, eller delar deraf, som nu äro åsatte tullafgift till 33⅓ procent af värdet, men, i följd af detta förtullningssätt, icke på långt när lemnat den tull-inkomst, som skäligen bordt utgöras, torde, på sätt Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag ock föreslog, *Gevär.*

böra i taxan specificeras och åsättas införsels-tull, sålunda:

Dubbelbössor, 1 st. 4 R:dr.
Enkla Bössor, 1 st. 2 R:dr.
Pistoler, Puffertar och Terzeroller, 1 par, 1 R:dr.
Delar af Gevär förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de bestå.

De nu i noten till Gevär hänvisade artiklarne "Sablar" och "Värjor" torde i stället böra till "Stålarbeten" hänvisas.

I stället för den värdetull af 25 proc., som är åsatt Gipsarbeten, ej specificerade, föreslår Utskottet, *Gipsarbeten.*

att nämnde artikel belägges med 8 sk. tull per skålp.

I gällande taxa äro Buteljer, Burkar, Bunkar och Flaskor åtskiljde i tre klasser, nemligen: af "till och med ¼ kannas rymd" med 32 sk.; "deröfver till och med ½ kanna" med 2 R:dr 16 sk.; och af "större rymd" med 4 R:dr 32 sk. införsels-tull per 100 st. Herr *Hjerta* har härvid anmärkt, att den första afdelningen med 32 sk. tull för 100 stycken borde beräknas till ⅓:dels, i stället för en fjerdedels kanna, på det att ej tvetydighet vid tullberäkning för *vanliga buteljer* måtte uppstå, samt att för buteljer öfver ⅓ kanna vore nog att hafva en afdelning med 1 R:dr 32 sk. tull, emedan transport-kostnad och faran för kassering blefve i proportion större för större volymer och dessutom sådana glaskärl sällan införskrefvos, annat än för speciela, på förhand gifna behof, då tillgång derå ej funnes vid de Svenska glasbruken. Varande dessutom af Hr Hjerta anmärkt, att tullafgifterna i nu gällande taxa å andra klassen buteljer uppginge till nära 40 och å den tredje klassen till nära 50 procent af värdet. *Glas, Buteljer, m. m.*

Vid sistlidne riksdag blef jemväl af Bevillnings-Utskottet, på de af Herr Hjerta antydda skäl, första klassen af ifrågavarande artikel utsträckt till buteljer af ⅓ kannas rymd, men med derå till 40 sk. förhöjd införsels-afgift, samt tullen å andra klassen nedsatt till 1 R:dr 32 sk. och å den tredje till 3 R:dr 16 sk. per 100 st. Med förnyande af Bevillnings-Utskottets sålunda gjorda förslag, angående klassindelning, och någon, i förhållande till de utrönta varuvärdena, lämpad rättelse af de särskilda tullsatserne, tillstyrker Utskottet,

att Buteljer, Burkar, Bunkar och Flaskor:

till och med ⅓ kanna, må åsättas		32 sk.
deröfver till och med ½ kanna .	1 R:dr	36 sk. samt
af större rymd	3 R:dr	24 sk.

införsels-tull för 100 stycken.

Erinrande att den nu till 40 sk. lisp. å Fönsterglas, alla slag, stadgade införsels-tull, med tillägg af öfriga afgifter, utgjorde omkring 40 procent af tulltaxe-värdena, och att, då behofvet af fönsterglas till billigt pris vore allmänt för rikets alla innebyggare, glasfabrikationen, redan skyddad af varans svårighet att transportera och omöjlighet att smuggla, borde moderera sina anspråk till en skyddstull af 20 sk. per lisp., har Herr *Hjerta* yrkat en sådan förändring. *Glas, Fönster-*

Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag vitsordade, att den nu gällande tullsatsen stundom uppginge ända till 75 procent af verkliga varuvärdet, och att behofvet af

rättelse derutinnan var i ögonen fallande. I öfverensstämmelse med hvad då tillstyrktes, föreslår äfven nu Utskottet,

att, med nedsättning af införsels-tullen från 40 till 30 sk., och antagande af skålpundet såsom lämpligaste förtullnings-qvantiteten, tullen å *Fönsterglas, alla slag*, må bestämmas till 1 sk. 6 rst. per skålpund.

Glas, Patent. Då i handeln artiklarne Patentglas och Glas-takpannor ofta förekomma, men ej kunde bära den höga tull, som för rubriken glas, andra slag, var bestämd, så och ehuru 1 sk. införsels-tull pr skålp. å dessa slags glas stode i riktigt förhållande till varuvärdet, ansåg Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag sig likväl, till förekommande af det missbruk vid förtullningen, hvartill skiljaktiga tullsatser å fönsterglas samt patentglas och takpannor kunde föranleda, böra i taxan införa en ny rubrik: patentglas och takpannor, med åsättande af samma införsels-tull, som för fönsterglas stadgades.

Utskottet förnyar detta förslag och hemställer alltså,

att under hufvudrubriken Glas, *Patentglas* och *Takpannor* upptagas i,särskild rubrik, med 1 sk. 6 rst. införsels-tull pr skålp.

Glas, Spegel- I stället för den värdetull af 15, 20 och 25 procent, som nu är bestämd för Spegelglas, i mån af den bearbetning de undergått, och då vigtförtullning äfven för denna artikel bör antagas, förnyar Utskottet jemväl det af Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag gjorda förslag,

att införsels-tullen må bestämmas å: "*rå* och *oslipade*" Spegelglas till 1 sk. 6 rst.; å "*slipade ofolierade*" till 2 sk. 6 rst. samt å "*folierade*" Spegelglas till 6 sk. per skålp.

Gummi, alla slag. Å Gummi, alla slag, ej specificerade, nu åsatte 3 sk. införsels-tull pr skålp., har Kongl. Maj:t, med afseende å näringarnes behof, föreslagit nedsättning till 8 rst. skålp.

I Herr *Hjertas* motion åter föreslås, att under artikeln Gummi måtte upptagas en särskild rubrik: *Gummi Arabicum, Gummi Senegal eller andra dermed likartade Kådor*, med tullafgift af 1 sk. pr skålp., enär dessa artiklar vore af stor nödvändighet och åtginge i betydlig mängd för appretering af tyger, af hvilka, med flera anförda skäl, Herr Hjerta dock alternativt hemställt, att införsels-tullen å nämnde artiklar kunde helt och hållet borttagas. Varande i sammanhang härmed af Herr Hjerta anmärkt, att de i noten, med hänvisning till Gummi, upptagne artiklarne, Copal, Lacca, Mastix och Sandarac, såsom utgörande hartser, borde till denna rubrik hänföras.

Utskottet, som funnit sig böra instämma i Kongl. Maj:ts förslag och således för gummi, alla slag, antaga en lägre tullsats, än Herr Hjerta för vissa arter gummi alternativt tillstyrkt, vid hvilket förhållande, om ock någon vetenskaplig oegentlighet förefinnes i den för artiklarne Copal, Lacca, Mastix och Sandarac uti gällande taxa befintliga hänvisning, sistnämnde artiklar likväl hädanefter skulle komma att i följd af denna hänvisning åtnjuta all den lindring i införsels-tullen, som kan vara af behofvet påkallad, hemställer alltså,

att, med bibehållande af nu gällande tulltaxa i öfrige här omförmälde hänseenden, införsels-tullen å *Gummi, alla slag, ej specificerade*, må nedsättas till 8 rst. skålp.

Hampa. Herr *Grape* har föreslagit, att häcklad Hampa, nu åsatt 24 sk. införsels-tull per skeppund, måtte, såsom behöflig rudimaterie för fartygs utrustning, göras tullfri; och är af *Johannes Nilsson* nedsättning af tullen med 50 procent yrkad.

Då i handeln vanligen förekommer endast ohäcklad hampa, hvaraf den årliga, från all tull befriade, införseln uppgår till omkring 10,000 skeppund, under det af häcklad

lad hampa år 1852 endast inkommit två skeppund, anser Utskottet något verkligt behof icke påkalla nedsättning eller upphäfvande af den för häcklad hampa nu stadgade införsels-tull; och som den arbetsförtjenst, hvilken genom hampans häckling uppkommer, skäligen bör stanna inom landet, hemställer Utskottet,

att Herr Grapes och Johannes Nilssons omförmälde förslag måtte lemnas utan afseende.

Då den i noten med hänvisning till Hartz upptagne artikeln Harpoes vore ett behöfligt material vid fartygs utrustning, har Herr *Grape* för samma artikel yrkat tullfrihet. *Hartz, Harpoes.*

Vid betraktande deraf att harpoes utgör ett af hartz beredt ämne, har Utskottet väl funnit harpoes icke kunna medgifvas lägre tull, än råämnet; men som den å hartz nu till 16 sk. lispundet stadgade tull betydligt öfverstiger 25 procent af varans verkliga värde, och hartz utgör ett för flera handteringar behöfligt råämne, hemställer Utskottet,

att införsels-tullen å Hartz må nedsättas till 8 sk. lispundet, och Harpoes vid hänvisningen till Hartz bibehållas.

Då Hattar af läder, fiskben, papper, träd eller rötter m. m. egentligen begagnas af sjöfolk och andra obemedlade folk-klasser, samt följaktligen icke böra bibehållas vid den till förbud gränsande höga tullsats af 1 R:dr stycket, som i nu gällande taxa är bestämd, så förnyar Utskottet det vid sistförflutne tvenne riksdagar af dåvarande Bevillnings-Utskott gjorda förslag, *Hattar.*

att införsels-tullen å ifrågavarande artikel må nedsättas till 24 sk. per stycke.

Som den för Hattflätor af halm eller strå stadgade införsels-tull af 1 R:dr 16 sk. skålp. vore alltför hög, men ändock icke förmått framkalla någon industri för fina hattflätors förfärdigande inom landet, har Herr *Hjerta* till lättnad för dem, som skola förtjena sitt uppehälle med hattars förfärdigande, föreslagit nedsättning af införsels-tullen å hattflätor till 16 sk. per skålpund. *Hattflätor.*

Lika med Herr Hjerta anser äfven Utskottet någon lindring i nu stadgade höga införsels-tull å ifrågavarande artikel böra medgifvas; men då 1,787 skålpund hattflätor år 1852 införtullats, och en så betydlig nedsättning på en gång, som Herr Hjerta föreslagit, sannolikt icke skulle kunna framkalla en till den grad stegrad import, att statskassans förlust derigenom blefve godtgjord, hemställer Utskottet,

att införsels-tullen å *Hattflätor af halm eller strå* nu måtte nedsättas till 1 R:dr skålpundet.

Vid upphörandet af de transatlantiska tull-lindringarne med nästlidne års början, nedsattes den förut å oberedda, till pelsverk ej hänförliga, torra Hudar och Skinn stadgade införsels-tull från 2 sk. till 1 sk. 10 rst. skålpundet, hvaremot införsels-afgiften å andra slag, oberedda hudar, 1 sk. per skålpundet, bibehölls oförändrad. *Hudar och Skinn, oberedda.*

Nu har Kongl. Maj:t föreslagit, att införsels-tullen å våtsaltade hudar, i anseende till dessas större vigt, men i öfrigt goda beskaffenhet, måtte nedsättas till 8 rst. skålpundet.

Herr *Hjerta* har, i afseende på artikeln oberedda Hudar och Skinn, anmärkt, att, churu densamma utgjorde en bland de oundgängligaste förnödenheterne, särdeles i ett kallt klimat, samt derföre rigtigast borde från all införsels-tull befrias, tullafgiften likväl för några riksdagar tillbaka, utan allt annat rimligt skäl, än beredandet af en ökad stats-inkomst, blifvit nära fördubblad. För att häri tillvägabringa en, af billigheten i hög grad påkallad, rättelse, borde tullafgiften nedsättas å torra hudar till 1 sk., och å

andra slag till 8 rst. skålpundet, hvarigenom, under förutsättning af lika stor import som hittills, visserligen uppkomme en minskning i stats-inkomsten af omkring 45,000 R:dr, hvilken dock de betydligt förökade tullinkomsterne syntes kunna medgifva.

Herr *Schwan* har yrkat tullafgifternas nedsättning till hälften, eller 11 rst. å torra och 6 rst. å andra oberedda hudar.

Uti särskildt, med anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga skrifvelse och under åberopande af 56 §. Riksdags-ordningen, till Borgare-ståndet ingifvet skriftligt anförande, som blifvit till Utskottet remitteradt, har Herr *P. H. Hesselgren* anmärkt, hurusom, vid omförmälde tull-lindringars upphörande, införsels-tullen, som förut utgått med 25 proc. lindring för hudar, som infördes från Södra Amerika, i sjelfva verket blifvit förhöjd å torra hudar med 4 och å andra slag med 3 rst. pr skålp.; vid hvilket förhållande och då såsom princip för en liberalare lull-lagstiftning borde i första rummet tillses, att råämnen, som skola förarbetas inom landet, och der icke kunna, utom i obetydlig mån, erhållas, från införsels-tull befriades, men Herr Hesselgren dock icke för närvarande trodde sig böra påyrka en sådan utsträckning, så hemställde han, att, med indelning af oberedda, till pelsverk ej hänförliga, hudar och skinn, i *torra*, *torrsaltade* och *våtsaltade*, införsels-tullen måtte bestämmas å de förstnämnde till 1 sk., å torrsaltade till 8 rst. och å våtsaltade till 6 rst. pr skålp.

Af Bevillnings-Utskottets vid sistlidne riksdag i denna fråga afgifna betänkande inhemtas emellertid, att, efter verkställda, noggranna uträkningar angående de åren 1847, 1848 och 1849, med och utan tull-lindringar, införda qvantiteter oberedda hudar och skinn, det verkligen erlagda tullbeloppet uppgått, för torra hudar till 1 sk. 10 rst., och för andra slag till nära 11 rst. skålp., och någon förhöjning af förut utgjord tull träffade följaktligen endast sistnämnde varuslag, dock icke med mera än något öfver 1 rst. skålp. Tull-lindringarnes afskaffande kan följaktligen icke anses innebära giltig anledning till förändring i nu stadgade tullsatser; och om äfven icke må förnekas, att ifrågavarande artikels egenskap af ett ytterst behöfligt råämne skulle principenligt påkalla en allmän nedsättning i de derå stadgade tullafgifter, får dock icke förbises, att Statens närvarande behof kräfver uppoffringar, hvilka måhända icke skulle på annat sätt kunna mindre kännbart utgöras; hvarföre Utskottet, med afseende å den betydliga statsinkomst, som tullafgifterna å ifrågavarande artikel inbringa, anser sig icke böra i nämnde tullsatser föreslå annan förändring än Kongl. Maj:ts Nådiga skrifvelse innehåller; i öfverensstämmelse hvarmed Utskottet alltså tillstyrker,

att för *oberedda* (till Pelsverk ej hänförliga) *Hudar och Skinn* må antagas följande indelning och tullsatser:

torra: osaltade	1 skålp. . .	1 sk.	10 rst.
„ saltade	1 „ . .	1 sk.	—
våtsaltade och andra slag	1 „ . .	—	8 rst.

Hudar och Skinn, beredda eller Läder.

Vidare har Herr *Hesselgren* i ofvannämnde anförande, för den händelse, att Rikets Ständer bifölle hans förslag om tull-bestämmelserna för oberedda Hudar och Skinn, förmält sig böra medgifva nedsättning i införsels-tullen å följande slag beredda Hudar eller Läder, nemligen å Karduans- samt färgade eller tryckta Skinn, från 1 R:dr 24 sk. till 1 R:dr pr skålp.; å Sulläder från 12 till 10 sk. och å andra slag, ej specificerade Hudar och Skinn, från 24 till 20 sk. pr skålp.

Då emellertid Utskottet funnit Herr Hesselgrens först omförmälda förslag icke kunna bifallas, har Utskottet icke heller ansett sig böra ifrågasätta någon nedsättning å införsels-afgifterne å rubrikerne »Sulläder» och »andra slag»; men som deremot *Karduans- samt färgade eller tryckta Skinn*, äfvensom den under egen rubrik i taxan upp-

tagna artikeln *Pergaments-skinn*, nu åsatt 1 R:dr införsels-tull pr skålp., utgöra för flera inhemska näringar behöfliga materialier, hvilka hvarken till erforderlig mängd eller godhet inom landet tillverkas, samt de å dessa varuslag nu stadgade tull-afgifter uppgå till nära 40 procent af verkliga varu-värdet, hemställer Utskottet, hufvudsakligen i likhet med hvad redan vid 1847—48 årens riksdag af Kongl. Maj:t föreslogs,

att *Karduans-*, *Pergaments-*, samt *färgade*, *pressade* eller *tryckta Skinn*, sammanförda i en rubrik, må åsättas 36 sk. införsels-tull pr skålp.

Under rubriken oberedda Pelsverk upptager gällande taxa flera i handeln sällan förekommande slag, genom hvilken specifikation både onödig vidlyftighet och fara för missförstånd vid tull-behandlingen förorsakas. Med förnyande af Bevillnings-Utskottets vid sistlidne riksdag gjorda förslag, hemställer derföre Utskottet, *Hudar och Skinn, Pelsverk.*

att den förenkling af rubrikerne och förändring i tull-satserne, som bilagde taxe-förslag för oberedda pelsverk innehåller, måtte godkännas.

Den å Humle nu stadgade införsels-afgift, 1 R:dr 24 sk. pr lisp., uppgår till nära 33⅓ procent af rätta varu-värdet; och då denna artikel, som icke till erforderlig mängd inom landet produceras, utgör ett vigtigt råämne för beredning af sådane helsosamma drycker, hvarpå, såsom ett kraftigt medel att minska bränvins-konsumtionen, tillgång till billigare pris bör arbetsklassen beredas, så föreslår Utskottet, *Humle.*

att införsels-tullen å *Humle* må nedsättas till 1 R:dr pr lisp.

Nu gällande införsels-tull å Häcktor, Hakar och Hyskjor, 1 R:dr pr skålp., utgör 50 procent af denna lätt smuggelbara varas värde, och verkningarne deraf visa sig i ringheten af den lofliga införseln. *Häcktor, Hyskjor och Hakar.*

Lika med Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag tillstyrker Utskottet,

att införsels-tullen å *Häcktor*, *Hakar* och *Hyskjor* må nedsättas till 24 sk. pr skålp.

Uti gällande tull-taxa äro Fältskärs- samt Mathematiska, Optiska, Fysiska och Navigations-instrumenter underkastade värde-förtullning med införsels-afgifter från 5 till 25 procent för olika slag deraf. Detta förtullningssätt lemnar i afseende å flera bland nämnde artiklar, hvilka icke utgöra föremål för någon utbildad handels-rörelse, ännu större utrymme för missbruk, genom origtiga angifnings-värden, än som i afseende å allmänna handelsvaror torde ega rum. Då både tulltjenstemännen och de trafikerande kunna bedöma handelsvarornas rätta värde, saknas deremot ofta en sådan kunskap i afseende å förevarande artiklar. Vigt-förtullning torde alltså här, likasom i Danska tulltaxan, kunna och böra införas. *Instrumenter: Fältskärs-, Mathematiska, m. fl.*

I fråga om de särskilda tull-satser, hvilka härvid må bestämmas, har Utskottet ansett sig böra, så vidt möjligt, bibehålla den i gällande taxa antagna proportionen emellan afgifterne för olika slag instrumenter, och vid sådant förhållande icke funnit behöfligt att, på sätt Herr *Grape* i sin motion hemställt, fritaga Kompasser och ej specificerade Navigations-instrumenter från den billiga afgift, som för dem skulle ifrågakomma. Med vidare fästadt afseende å den införsels-tull, som nu är i allmänhet bestämd för de ämnen, arbetade, hvaraf instrumenterne hufvudsakligen bestå, tillstyrker Utskottet alltså,

att hufvudrubriken Instrumenter: *Fältskärs-*, *Mathematiska*, *Optiska*, *Fysiska och Navigations-*, *med eller utan fodral*, må indelas i: *Cirklar*, *Passare och Cirkelbestick*, *Glasögon och Lorgnetter*, med 24 sk.; samt

alla andra slag monterade optiska Glas samt Instrumenter, ej specificerade, med 10 sk. införselstull pr skålp.

Inventarier, Skepps-. Sjelfva taxan upptager nu endast »Skeppsinventarier, brukade å förolyckade eller sjöskadade utländske fartyg;» och bestämmer införsels-tullen derå till 10 procent af auktions-inrops-summan; men i 13 §. af underrättelserna till tull-taxan är vidare föreskrifvet, dels att slöjde-varor eller fabriks-, handtverkeri- och manufaktur-varor, i taxan ej specificerade, hörande, såsom inventarier, till fartygs byggnad, tackling och utrustning, men ej hänförliga till husgeråds-saker eller beklädnads-persedlar, i allmänhet finge införas mot 10 procent tull, dels ock att Kommers-kollegium, för vissa fall, kunde medgifva införsel af sådane inventarier, mot en tull af fem procent å värdet.

Herr *Grape* har yrkat tullfrihet för ej specificerade skeppsinventarier.

Då de flesta och väsendtligaste artiklar, som till skeppsinventarier äro hänförliga, finnas i tull-taxan specificerade, hvarföre ock den Kommers-kollegium förbehållna rätt att medgifva licenser i detta hänseende högst sällan, om någonsin, blifvit anlitad, synes det hvarken behöfligt eller ens lämpligt att, såsom Herr Grape begärt, stadga en tull-frihet, som, medgifven, möjligen kunde missbrukas; hvaremot Utskottet, i öfverensstämmelse med föreslagna införsels-tullen å fartyg, med tillbehör, tillstyrker,

att så väl å alla *Skeppsinventarier, brukade å förolyckade eller sjöskadade utländska fartyg,* som å de i 13 §. af tull-taxe-underrättelserna nu omförmälda *ej specificerade Skeppsinventarier, hvilka icke kunna till husgerådssaker eller beklädnadspersedlar hänföras,* införsels-tullen må bestämmas till 5 procent af värdet, och föreskrifterna härom, med uteslutande af stadgandet i taxe-underrättelserna, intagas i sjelfva tull-taxan, på sätt bilagde förslag innehåller.

Jern: gjutet. Det oskiljaktiga sammanhang, hvari frågorna om upphäfvande af nu stadgade in- och utförsels-förbud å Tack- och Barlast-jern samt dermed jemförliga artiklar stå till hvarandra, och äfven hittills blifvit behandlade, föranleder ock Utskottet att nu iakttaga ett lika behandlingssätt.

Uti Kongl. Maj:ts vid 1847—48 årens riksdag afgifne tulltaxe-förslag anfördes emot dessa förbuds upphäfvande den hos idkarne af jernhandteringen då allmänt rådande mening, att tillstånd till tackjerns utförande skulle för deras rörelse vara i högsta måtto förderflig och olycksbringande; med afseende hvarå, äfvensom å den större frihet i jernhandteringen, hvilken då nyligen trädt i verksamhet och ännu icke kunnat visa sina följder för dess äldre idkare, Kongl. Maj:t fann förbuden mot utförsel af tackjern och dermed likartade artiklar böra bibehållas, och i följd deraf, samt enär bergsmanna-handteringen fortfarande blefve inskränkt till dispositionen af sina produkter, och således behöfde skydd mot utländsk medtäflan, äfven ansåg förbudet mot införsel af tackjern böra qvarstå. Kongl. Maj:ts nu till Rikets Ständer aflåtna Nådiga skrifvelse, angående tull-taxan, innefattar endast det undantag från nyssnämnde förbud, att Kongl. Kommers-kollegium skulle ega att, efter pröfning af behofvet, då giltiga skäl förefunnos, på derom i hvarje särskildt fall af vederbörande gjord ansökning, lemna tillåtelse till införsel, mot 32 sk. pr skeppund, utaf den qvantitet tackjern, som vid finare mekaniskt verkstadsgjuteri kunde pröfvas vara nödig för tillverkningarnes fullkomnande; hvarom föreskrift borde i 13 §. af tulltaxe-underrättelserna inflyta.

Herr *Hjerta* har i ett sammanhang behandlat frågan om upphäfvande af införsels-förbuden å såväl gjutet som smidt eller valsadt jern, samt, ehuru det efter hans åsigt vore önskligt, att dessa artiklar kunde få tullfritt införas, likväl då en sådan förändring på en gång möjligen skulle mötas af allt för stora betänkligheter hos dem, som

i allmänhet frukta genomgripande åtgärder, inskränkt sig till det förslag, hvad tackjern angår, att införsels-tullen derå måtte bestämmas till 24 sk. pr skeppund tackjernsvigt; äfvensom Herr Hjerta förordat utförsels-förbudets borttagande å sistnämnde artikel, med öfverlemnande till Utskottets pröfning att bestämma den utförsels-tull, som borde sättas i förbudets ställe. Till stöd för förändringen af införsels-bestämmelserna har Herr Hjerta bland annat anfört, att den, med en stigande industri och civilisation i hvarje land, tillvexande förbrukningen af jern, i följd af Svenska jernets högre värde, här föga utvecklats, men att denna förbrukning icke desto mindre tillskyndat hela riket, eller alla konsumenterne tillsammans, en förlust af minst en half million Riksdaler banko årligen, enär detta utgjorde skillnaden i pris å det Svenska jern, som blifvit användt, och å det billigare utländska, som till flere behof kunnat begagnas; oberäknadt det hinder för en hastigare utveckling af gjuterier, byggnads-företag och tillverkning af åkerbruks-redskap m. m., som införsels-förbudet förorsakat. Med åberopande af Englands exempel, der all tull på jern blifvit afskaffad, men den inhemska jerntillverkningen det oaktadt så gått framåt och förbättrats, att vissa slag Engelskt stångjern under loppet af sistlidne år icke blott stått lika högt, utan till och med högre i pris än det Svenska, och med erinran derjemte om de lättade tillfällen till afsättning för Svenskt stångjern, som genom Frankrikes redan beslutade, och Förenta Staternas ofördröjligen förväntade tull-nedsättningar vore att för Svenska stångjernet påräkna, har Herr Hjerta sökt gendrifva de farhågor för Svenska stångjernets afsättning och upprätthållande af dess pris, hvilka vanligen anfördes emot fri införsel af utländskt jern; likasom han bemött den jemväl yttrade fruktan att, vid fri införsel af, med stenkol tillverkadt, tackjern, Svenska stångjerns-tillverkare skulle komma att vid sin handtering begagna det utländska tackjernet och derigenom sätta Svenska jernet i misskredit, med den erinran, att ingen lag för närvarande hindrade masugnsegare att blåsa tackjern af usla malmer eller bruksegare att smida stångjern af dåligt tackjern, men att korrektivet emot en sådan hushållning låge både i tillverkarens egen fördel att skaffa sin vara kredit och i köpmannens uppmärksamhet å beskaffenheten af den vara, han sig tillhandlar; hvarförutan det nogsamt vore bekant, att Engelskt stångjern i temligen stor skala förseddes med falska stämplar af våra bästa tillverkningar och under namn af Svenskt jern fördes till aflägsnare platser, utan att denna skamliga industri förmått hindra afsättning af verkligt Svenskt jern med bibehållande af dess pris.

Från den större frihet i jernhandteringen, af hvars, vid 1847—48 årens riksdag, ännu ej pröfvade följder Kongl. Maj:t, bland annat, hemtade skälen för det då i afseende å jern bibehållna förbuds-system, har Herr *Schwan* i sin motion räknat Svenska jernhandteringens bättre dagar; likasom han ansett en friare täflan, genom införsel af utländskt jern, skola framkalla förbättring af vår egen tillverkning; och då England, som vore vår svåraste medtäflare i jern-industrien, för närvarande funne lätt afsättning för allt sitt jern, samt tidpunkten, för frångående af den prohibitiva tull-lagstiftningen för Svenskt jern, följaktligen nu vore särdeles lämplig, föreslog Herr Schwan, på vidare antydda skäl, att både vid in- och utförsel tack- och barlast-jern måtte beläggas med en tull af 1 R:dr pr skeppund stapelstads-vigt.

Under anförande, hurusom det hittills följda prohibitiv-systemet isynnerhet hårdt tryckt tackjerns-tillverkarne eller bergsmans-ståndet, genom det nu stadgade utförsels-förbudet å tackjern, samt huru de låga prisen å Skottskt, Engelskt och Belgiskt tackjern, äfven om det Svenska finge, såsom i Norrige, alldeles tullfritt utföras, fullkomligt betryggade de Svenske stångjerns-tillverkarne emot all våda deraf, då allenast obetydliga qvantiteter Svenskt tackjern skulle kunna på utländska marknaden i vissa länder, såsom Finland och det egentliga Preussen, afsättas, har Riksdags-fullmäktigen *Anders*

Jansson från Westerås län föreslagit, att, i stället för förbud, måtte bestämmas en utförsels-afgift å tackjern och dermed jemförlige artiklar af 1 R:dr 16 sk. pr skeppund, att årligen minskas med 8 skillingar, eller 1856 till 1 R:dr 8 sk. och 1857 till 1 R:dr pr skeppund; i sammanhang hvarmed Anders Jansson ock yrkat, att införsels-förbudet å tackjern skulle upphäfvas, och en måttlig införsels-tull i stället stadgas; — varande denna motion af flere bland Bonde-Ståndets ledamöter understödd och deribland af *G. Hultman* från Örebro län, som begärt, att Utskottet skulle, till undanrödjande af alla farhågor å bruksegarnes sida, vid dess utlåtande foga en, så vidt möjligt, till siffran noggrann kalkyl öfver frakt-, speditions- och handels-omkostnader vid ifrågakommande tackjerns-export.

Med all den uppmärksamhet som vigten af denna fråga kräfver, har Utskottet tagit i öfvervägande icke blott de omständigheter, som till stöd för förbudens afskaffande och de i stället föreslagne skiljaktige tull-satser blifvit anförda, utan ock de skäl, som, mera förr än nu, åberopats för förbudens bibehållande; och ehuru Utskottet funnit, att farhågor ännu af flere jern-handteringens idkare hysas emot ifrågasatta förändringen, har Utskottet likväl derjemte erfarit, att dessa farhågor hvarken äro så allmänna eller så bestämda, som tillförene. En af Herr *C. F. Wærn* j:r vid innevarande riksdag väckt motion om tionde-tackjernets och hammarskattens afskaffande m. m. lemnar flera, äfven för ifrågavarande ämne vigtiga upplysningar, och deribland, att intet Europeiskt land, ehuru flera bland dem sjelfva producera jern för export, stängt sina hamnar mot införsel af Engelskt jern. Äfven här utgör det Engelska och Skottska tackjernet en nödvändig råvara för vissa industri-grenar, och 1852 års import-tabeller upptaga icke mindre än 3,244 skeppund tackjern. För denna införsel har erfordrats i hvarje särskildt fall sökt tillstånd; men undantagsförmåner tillfredsställa hvarken rättvisan eller industriens behof att utan uppehåll kunna förskaffa sig och disponera erforderliga råvaror.

På de skäl, som i öfrigt finnas uti Herr Hjertas m. fl. motioner omförmälda, anser således Utskottet införseln af tackjern böra emot en allmän tullsats medgifvas. Men då ett sådant medgifvande, såsom Kongl. Maj:ts högstberörde Nådiga proposition vid 1847—48 årens riksdag äfven innehåller, icke skulle kunna, utan förnärmande af bergsmanna-handteringens rätt, lemnas, så länge denna handtering blefve genom utförsels-förbud inskränkt i dispositionen af sina produkter, kräfver ock rättvisan att dessa utförsels-förbud afskaffas. Detta åter kan destomindre inverka menligt på Sveriges stångjerns-beredning, som det Svenska tackjernet redan inne i landet eger ett högre värde, än de flesta utländska, och ännu mera med tillägg af de dryga transport- och frakt-kostnaderne m. m., hvilka öfverhufvud kunna antagas uppgå åtminstone till 1 R:dr 16 sk. Banko pr skeppund, blefve på den utländska marknaden så dyrbart, att någon väsendtlig afsättning deraf icke kan vara att motse. Härom lemnar Norrige ett bevisande exempel. Detta lands tackjern, ehuru lika godt som det Svenska, och sedan år 1843 befriadt från all utförsels-tull, samt för exporten till England underkastadt vida lägre fraktkostnader än härifrån skulle ega rum, har, detta allt oaktadt, utgjort föremål för endast obetydlig export. Denna uppgick nemligen år 1851 till icke mera än 582 skeppund, och har i det hela snarare af- än tilltagit, under det deremot stångjerns-exporten från Norrige tillvext.

Beträffande beloppet af den tull, som bör sättas i förbudens ställe, så, ehuru Utskottet, å ena sidan, lika med hvad åtskillige bland motionärerne anmärkt, anser stadgandet af så höga tullsatser, att desamma, likasom förbud, omintetgjorde all handel med ifrågavarande artiklar, hvarken vara behöfligt eller lämpligt, samt, å den andra åter, icke befarar, att äfven den ifrågakomna lägsta tullsatsen af 24 sk. pr skeppund

tackjerns-vigt skulle för Svenska jernhandteringen medföra någon verklig våda, tror dock Utskottet, att både sistnämnda tullsats och den af Kongl. Maj:t undantagsvis föreslagna af 32 sk. pr skeppund, vid öfvergången från förbud, skulle framkalla farhågor, hinderliga för reformens genomförande; hvarföre Utskottet, såsom en lämplig medelväg, hvilken skäligen bör tillfredsställa alla intressen, ansett sig böra gifva företrädet åt den af Herr Schwan till 1 R:dr pr skeppund st. v., så väl vid in- som utförseln förordade tullsats; och hemställer Utskottet alltså,

att nu stadgade in- och utförsels-förbud å »*Tack- och Barlastjern*,» äfvensom utförsels-förbuden å de likartade artiklarne, »*Kanoner, Stycken, Nickhakar och Mörsare, ostämplade och oborrade*,» samt å »*Hällar öfver 1½ tums tjocklek, samt Lod och Lödjor öfver 1 skepp:s vigt stycket*» må upphäfvas, och en tullsats af 1 R:dr pr skeppund st. v. i förbudens ställe antagas.

Uti införsels-tariffen äro under hufvudrubriken gjutet Jern, näst Tack- och Barlast-, upptagna rubrikerna, »Bomber och Kulor, champlounerade till visst mått och renfilade etc.,» med 8 R:drs, »Kanoner, Stycken, Nickhakar, Mörsare, ostämplade och oborrade,» med 4 R:drs, »Grytor, Pannor, Kittlar etc.» med 6 R:drs, »Hällar, Lod och Lödjor,» med 4 R:drs samt »kasserade Kanoner, Bomber, Mörsare och Kulor,» med 2 R:drs införsels-tull pr skeppund st. v., å hvilka samtliga artiklar Herr *Schwan* yrkat lika tullsats, 2 R:dr pr skeppund; hvaremot Herr *Hjerta*, under förutsättning att den af honom föreslagna införsels-tullen å tackjern blefve antagen, ansett de under rubriken »Grytor, Pannor etc.» upptagna artiklar böra, i stället för den nu stadgade införsels-afgiften af 6 R:dr, åsättas 3 R:dr 16 sk. införsels-tull pr skeppund.

Med fästadt afseende å ifrågavarande artiklars ganska väsendtligt skiljaktiga värden, har Utskottet väl funnit, att någon för dem alla gemensam eller lika tullsats icke lämpligen kan bestämmas; hvaremot och då de nu å nämnde artiklar stadgade införsels-afgifter, både i förhållande till varu-värdena och i synnerhet sedan råvaran, tackjernet, efter Utskottets förslag, kan blifva föremål för import, äro allt för höga, Utskottet ansett sig böra hemställa,

att införsels-afgiften må nedsättas; för »*Bomber, Kulor, champlounerade* etc.» från 8 till 6 R:dr; för »*Kanoner, Stycken, Nickhakar och Mörsare, ostämplade och oborrade*,» från 4 till 3 R:dr; för »*Grytor, Pannor* etc.» från 6 till 4 R:dr; för »*Hällar, Lod* och *Lödjor*» från 4 till 2 R:dr, samt för *kasserade Kanoner, Bomber, Mörsare* och *Kulor*,» hvilka knappast ega tackjerns-värde, från 2 till 1 R:dr pr skeppund st. v.

Slutligen förekommer ock i införsels-tariffen, under gjutet jern, rubriken: *allt annat gjutet arbete, ej specificeradt*, åsatt 25 procents värdetull.

Herr *Hjerta* har häri föreslagit den förändring, att det måtte stadgas 5 R:dr införsels-tull pr skeppund för pjeser af till och med 10 lisp. vigt stycket i ett helgjutet eller af flera, delar sammansatt stycke, samt för pjeser af högre vigt 3 R:dr 16 sk. pr skeppund; hvaremot Herr *Schwan* yrkat antagande ungefärligen af samma redaktion och tullsatser, som af Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag föreslogs, nemligen indelning af *gjutgods* i vissa klasser, såsom *gröfre*, med 1 sk. 4 rst., *finare*, med 12 sk., *Bijouteri-arbeten*, med 36 sk. och *Knappar*, med 3 sk. införsels-tull pr skålp., samt slutligen *allt annat*, med 25 procent värdetull.

Då värde-förtullningens förkastlighet utgör motivet för den af motionärerne ifrågasatta förändringen och Utskottet, äfven ur detta skäl, ansett sig böra hufvudsakligen återupptaga det af Herr Schwan förordade förslag, har Utskottet likväl derifrån

uteslutit den med värdeförtullning sist upptagna rubriken »allt annat», såsom hvarken behöflig eller, ur synpunkten för den i öfrigt föreslagna förändringen, lämplig; och hemställer Utskottet,

att bilagde, i öfverensstämmelse härmed upprättade, taxeförslag angående *Gjutgods* måtte bifallas.

Jern, smidt eller valsadt. Ankare, Kettingar, Draggar m. fl.

Under hufvudrubriken Smidt eller Valsadt Jern upptager gällande tulltaxa, bland andra rubriker: »Ankare», med 5 R:dr, »Kettingar med länkjernets diameter af $\frac{5}{8}$ tum och derunder», med 5 R:dr, »Kettingar med länkjernets diameter öfver $\frac{5}{8}$ tum till och med $1\frac{5}{8}$ tum,» med 3 R:dr, samt »Draggar, Armbultar, Hammare, Roderjern, Skeppsknän och Smedjestäd», med 15 R:dr införsels-tull pr skeppund st. v., »Stång- och Plattjern etc.,» med införsels-förbud, »Smältstycken,» med 3 R:dr 24 sk. införsels-tull pr skeppund st. v., samt »Band- och Plattjern under $\frac{3}{8}$ tum tjockt etc.,» Saltpanneplåtar i denna rubrik jemväl upptagne, med förbud mot införsel.

I afseende å dessa tullbestämmelser innefattar Kongl. Maj:ts Nådiga skrifvelse, jemte yttrande angående tillåtelse till införsel af nu med förbud belagd jernplåt, hvarom Utskottet vill särskildt sig utlåta, förslag till åtskilliga förändringar. Kongl. Maj:t har nemligen, då bland skeppsinventarier kettingar nu mera utgjorde en af de vigtigare delarne, och tillverkningen deraf inom landet ej vore för hela vår handelsflotta tillräcklig, hvarföre fartygen till stor del dermed försågos på utrikes platser, ansett nedsättning af tullafgifterna å alla dimensioner under $1\frac{5}{8}$ tum böra ske till 2 R:dr pr skeppund, dervid någon förlust så mycket mindre kunde befaras för den inhemska industrien, som denna redan tillverkade kettingar af större tjocklek, ehuru tullen derå ej utgör mera än 1 R:dr 24 sk. pr skeppund. Vidare och enär den höga införsels-afgiften på skeppsknän, 15 R:dr pr skeppund, föranledt ansökning om undantag från författningarne i detta afseende, äfvensom i afseende på införseln af så kalladt rundt jern till skeppsbyggnadsbehof, men dylika undantag borde, så vidt ske kunde, undvikas, samt tullsatsen syntes vara långt högre, än nödigt vore för bibehållande af erforderligt skydd åt våra näringsidkare, helst införsels-afgiften på det inom riket likaledes tillverkade och med fördel bedrifna smidet af ankare ej öfverstege en tredjedel af det nyssnämndas belopp, har Kongl. Maj:t ansett införsels-afgiften på de för skeppsbyggnadens behof erforderliga draggar, roderjern, skeppsknän samt spant- och rund-jern lämpligen kunna bestämmas till enahanda belopp som för ankare, eller till 5 R:dr pr skeppund, och att dessa rubriker borde i tulltaxan sammanföras.

Uti Herr *Schwans* motion är föreslaget, att å alla ofvan uppräknade artiklar, smidt eller valsadt jern, stadga en införsels-tull af 1 R:dr 24 sk. pr skeppund; hvaremot Hr *Hjerta*, hvars förslag angår endast stångjern, tillstyrkt, att införselstullen måtte bestämmas till 1 R:dr för *stångjern om $\frac{1}{2}$ tums tjocklek och deröfver och minst $2\frac{1}{2}$ tums bredd*, samt för *1-tums fyrkant eller $1\frac{1}{2}$ tums rundjern och deröfver;* och till 2 R:dr per skeppund *för finare dimensioner*.

Herr *Grape* har yrkat tullfrihet för ankare, kettingar, gröfre och finare, draggar, armbultar, roderjern och skeppsknän; och är slutligen af Riksdags-fullmäktigen *G. Hultman* från Örebro län föreslaget, att, med upphäfvande af införsels-förbuden å stångjern, måttliga tullafgifter måtte sättas i förbudens ställe, samt att de alltför höga, skeppsfarten betungande, tullafgifterne å ankare och kettingar måtte nedsättas med 50 procent och å draggar, armbultar, hammare, roderjern och skeppsknän med minst 75 procent.

Utskottet har af det nära sammanhang, hvari tullbestämmelserna för de här ofvan uppräknade särskilda slagen smidt eller valsadt jern stå till hvarandra, och äfven

blifvit

blifvit både i Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse och i de väckta motionerne behandlade, funnit sig nödsakadt att frågorna derom i ett sammanhang upptaga.

Samma fullkomligt giltiga skäl, som Kongl. Maj:t anfört för förslaget att för de olika dimensionerne af finare kettingar nedsätta nu till 5 och 3 R:dr stadgade införselsafgifter till 2 R:dr pr skeppund, eller att tillverkningen inom landet icke motsvarar vår handelsflottas behof, eger ock sin fulla tillämpning å artikeln Ankare. Den årliga tillverkningen deraf inom landet uppgår nemligen till ungefärligen samma qvantitet som årligen införtullas, och det är ingen hemlighet, att Svenska fartyg på utrikes platser förse sig med möjligen ännu större qvantiteter ankare, för hvilka sedermera ingen tull erlägges. Emellan värdet per skeppund å ankare och de finare dimensionerne kettingar är icke heller någon väsendtlig skiljaktighet. Kan således — och Utskottet betviflar det icke — inhemska tillverkningen af kettingar uthärda täflan under en till 2 R:dr nedsatt införsels-tull, så måste ock det inhemska ankarsmidet kunna bestå med en tullsats af åtminstone 3 R:dr 16 sk. skepp., och Utskottet är öfvertygadt, att denna, för sjöfarten ytterst behöfliga, nedsättning icke skall lända Statsverket till minskad inkomst.

Af samma skäl, som med afseende å ankare nu äro anförda, kan ock, på sätt Kongl. Maj:t jemväl till en del föreslagit, införsels-tullen å draggar, armbultar, hammare, roderjern, skeppsknän och smedjestäd, utan all fara för den inhemska industrien, nedsättas från den nu stadgade orimliga tullsats, 15 R:dr, till 5 R:dr pr skeppund; men att, såsom Kongl. Maj:t vidare föreslagit, äfven med sistnämnde tull belägga de nu förbjudna, men för skeppsbyggeriet behöfliga artiklarne spant- och rundjern, vore, efter Utskottets tanke, alldeles detsamma, som att bibehålla förbudet.

Obehöfligheten af en sådan åtgärd, äfvensom af förbudens bibehållande för öfriga slag stång- och plattjern, kan svårligen tydligare bevisas, än genom det af Kongl. Maj:t anförda och af Utskottet antagna förhållandet, att den inhemska tillverkningen af finare kettingar skall kunna bestå i täflan med utlandets fabrikation, utan högre skydd än 2 R:dr införsels-tull pr skeppund. Det lärer nemligen vara uppenbart, att, då den af det dyrare Svenska jernet förädlade varan med nämnde tullsats är skyddad, den inhemska råvaru-tillverkningen också skall kunna umbära skyddet både af förbud och högre tull-afgifter.

Då de flesta andra näringar hufvudsakligen afse den inhemska förbrukningen, eger ett alldeles motsatt förhållande rum med stångjerns-tillverkningen, hvilken år 1852 uppgick till 773,788 skepp., deraf mera än ⅔:delar exporterades. Det exporterade njuter i andra länder icke något skydd, men uthärdar ändock täflan, fastän till det dyra tillverknings-priset måste läggas alla med transporten förenade kostnader, som det främmande landets jern der icke vidkännes. Ännu lättare måste då det Svenska jernet här kunna utstå täflan med det utländska, genom hit-transporten fördyrade. Utskottet kan således omöjligen inse någon fara för inhemska stångjerns-tillverkningen af förbuds-skyddets borttagande.

På de flera grundade skäl, som i synnerhet Herr *Hjerta* i sin motion anfört, är Utskottet deremot öfvertygadt, att införsel af det billigare utländska stångjernet för de flera ändamål, hvartill detta jern är fullt tjenligt, skulle medföra betydlig national-vinst, i samma mån större, som införseln underlättades. Sjelfva jernhandteringen skulle deraf draga nytta, likasom nu de ädlare Dannemoraverken finna uträkning i att förbruka annat billigare Svenskt jern och exportera sin egen tillverkning, som har högre värde. Ehuru Utskottet, med afseende å alla dessa förhållanden, skulle önska, att, vid förbudens upphäfvande, införsels-tullen å stångjern kunde på en gång nedsättas till de af Herr Hjerta, för gröfre dimensioner, till 1 R:dr och af Herr Schwan för alla slag

till 1 R:dr 24 sk. pr skeppund föreslagna belopp, har Utskottet likväl af samma skäl, som här förut angående tullsatsens bestämmande för tackjern blifvit anfördt, nu funnit sig, såsom en öfvergångsåtgärd, böra stanna vid en införsels-afgift af 2 R:dr 24 sk. per skeppund för alla slag stång- och bandjern.

Då den, under rubriken "Band- och Plattjern", nu upptagna artikeln "Saltpanneplåtar" lämpligen torde böra med hufvudrubriken "Plåtar" sammanföras, har Utskottet ur förstnämnde rubrik uteslutit nämnde artikel.

Efter denna redogörelse för de åsigter, Utskottet ansett sig böra tillämpa, hvarmed det icke låtit förena sig att, såsom Herr *Grape* föreslagit, medgifva tullfrihet för ankare, kettingar och andra till fartygs utrustning erforderliga jerneffekter, eller att, i enlighet med Herr *Schwans* förslag, åsätta alla omförmälda till värdet betydligt skiljaktiga artiklar lika tull-afgift, hemställer Utskottet,

att Rikets Ständer, med upphäfvande af nu stadgade införsels-förbud å alla slag Stångjern, måtte för nedannämnde artiklar antaga följande förändrade tullsatser, nemligen för:

Ankare, 1 skepp. st. v.	3 R:dr 16 sk.
Kettingar med länkjernets diameter af 1⅝ tum och derunder, dito	2 R:dr —
Draggar, *Armbultar*, *Hammare*, *Roderjern*, *Skeppsknän* och *Smedjeständ*, dito	5 R:dr —
Stång-, *Platt-*, *⅜ tum tjockt och deröfver*, *under 12 tums bredd och öfver ⅝ tums fyrkant* dito dito	2 R:dr 24 sk.
Smältstycken	1 R:dr 24 sk.
Band- och Platt-, *under ⅜ tums tjocklek*, *Bult- och Galler- samt Sänksmide*, *rundt eller kantigt*, *knip- och fyrkant- af ⅝ tum och derunder*, *Skär- och Klippjern*, dito	2 R:dr 24 sk.

Jern, smidt eller valsadt. Plåtar, oförtente.

Jemte ofvan omförmälde Saltpanne-plåtar innehåller nu gällande tulltaxa, under rubriken "oförtente Plåtar, under ⅜:dels tum tjocka" tvenne afdelningar, nemligen: "af till och med 6 lisp. vigt stycket", med införsels-förbud, och "öfver 6 lisp. vigt stycket" med en införsels-tull af 8 R:dr 24 sk. pr skeppund st. v.

Kongl. Maj:ts Nådiga skrifvelse härom innehåller, att, då Kongl. Maj:t vid flere tillfällen funnit sig böra lemna särskild tillåtelse till införsel af sådan jernplåt, som nu är förbjuden, och det vid dessa tillfällen visat sig, att inhemska tillverkningen af jernplåt ej motsvarar behofvet, men dylika undantag från författningarne hvarken tillfredsställde den ena eller andra industri-idkaren, så ansåge Kongl. Maj:t införseln böra allmänt tillåtas mot en sådan tull, att de, hvilka uti den inhemska tillverkningen nedlagt betydliga förlager, icke funne skäl till klagan öfver förbiseende af deras fördelar; och föreslog Kongl. Maj:t införsels-tullen å all oförtent jernplåt till 6 R:dr 32 sk. per skeppund.

Herr *Hjerta* har ansett oförtente plåtar "af till och med 3 lisp. vigt stycket" böra få införas mot en tull af 5 R:dr och "af högre vigt" mot 3 R:dr införsels-tull pr skeppund, hvilka nedsättningar voro af behofvet så mycket mera påkallade, som vid den allt mera tilltagande tillverkningen af ångpannor, jernfartyg och andra större arbeten af jernplåtar, erforderlig tillgång derpå icke funnes inom landet och icke vid de få verkstäder, hvarest plåt förfärdigas, kunde levereras förrän efter 6 à 8 månader, — ett förhållande, som i högsta måtto menligt inverkade på nämnde numera vigtiga industrigrenar.

Å all oförtent jernplåt har Herr *Schwan* föreslagit en gemensam införsels-tull af 3 R:dr skeppundet; äfvensom Riksdags-fullmäktigen *G. Hultman* yrkat nedsättning med minst 75 proc. i den nu stadgade tull.

Alla slag oförtente plåtar hafva hittills utgjort föremål för export, synnerligast de slag deraf, som nu äro med införsels-förbud belagde. Den täflan, de kunnat uthärda på den utländska marknaden, bevisar nogsamt, att förbudsskyddet mot införsel varit och är obehöfligt; och ett billigt afseende å de inhemska machin-verkstädernes behof af ifrågavarande artikel, såsom en bland nämnde verkstäders vigtigare råvaror, rättfärdigar icke heller antagandet af en så hög tullsats som Kongl. Maj:t föreslagit. De så kallade "Saltpanneplåtarne", eller sådane som äro $\frac{3}{8}$ tum tjocka och deröfver, hafva i gällande taxa blifvit hänförde till samma kategori som band- och plattjern, och behöfva visserligen icke en högre skyddstull än Utskottet för nämnde jernsorter föreslagit; men då det icke vore lämpligt eller är af behofvet påkalladt, att särskildt upptaga nyssnämnde slag och vidare uppställa flera, på plåtarnes tjocklek eller tyngd grundade, klassifikationer, helst den väsendtliga skillnad, som bör iakttagas, torde kunna inskränkas till de för machin-verkstäderna företrädesvis behöfliga, inom landet icke till erforderlig mängd tillverkade, plåtar af $\frac{1}{8}$ tums tjocklek och deröfver, å ena, samt den ännu tunnare eller takplåten, å andra sidan; så och efter sorgfälligt öfvervägande af de tullsatser, hvarmed så väl inhemska plåt-tillverkningen som machin-verkstäderne och andra konsumenter böra finna sig tillfredsställde, föreslår Utskottet,

att nu befintliga förbud mot införsel af oförtente jernplåtar måtte upphäfvas, och dessa plåtar indelas i:

$\frac{1}{8}$ *tum tjocka och deröfver* med 3 R:dr 16 sk.
och *under* $\frac{1}{8}$ *tum tjocka* med 4 R:dr —
införsels-tull per skeppund st. v.

Plåtar, förtente.

Förtente Jernplåtar, nu åsatte 5 R:dr införsels-tull pr skeppund, tillverkas icke inom landet, men utgöra ett oundgängligt material för vissa inhemska näringar. På en så beskaffad råvara inverkar den nu stadgade tullsatsen alltför betungande; och ehuru Utskottet, som här ofvan föreslagit nedsättning i införsels-afgifterne å blecksslagare-arbeten och äfven derföre, lika med hvad Herr *Schwan* i sin motion hemställt, funnit väsendtlig tullnedsättning för materialet till dylika arbeten böra ega rum, tvekar likväl Utskottet att på en gång medgifva den af Herr Schwan till 2 R:dr föreslagna nedsättning, utan hemställer,

att införsels-tullen å "förtente Jernplåtar" nu må bestämmas till 3 R:dr skeppundet st. v.

Spik, af 2 tums längd.

Å Spik af 2 tums längd och deröfver, hvarå nedsättning i införsels-tullen från 7 R:dr 24 sk. till 4 R:dr skeppundet blifvit af Herr *Schwan* föreslagen, får Utskottet, med afseende å artikelns varuvärde och i förhållande till de för andra artiklar af smidt eller valsadt jern här ofvan tillstyrkta tullsatser, föreslå

nedsättning af införsels-tullen till 5 R:dr skeppundet st. v.

All annan Spik, m. m.

"All annan Spik samt allt annat Manufaktur-smide, ej specificeradt", är i nu gällande tulltaxa belagdt med 36 sk. införsels-tull pr skålp.

Herr *Hjerta* har, i stället för nämnde rubrik och tullsats, föreslagit följande redaktion och tullbestämmelser: "*All annan spik samt allt annat manufaktur- eller så kalladt svartsmide, som ej är helt och hållet eller till någon del finslipadt eller poleradt:*

För hela eller af flere delar sammansatte stycken af till och med 2 skålpunds vigt, per skålpund . . . . . 12 sk.
Från 2 till och med 20 skålpund, per skålp. . . . . 8 sk.

Öfver 1 lispund till och med 1 skeppund st. v., per lisp. v. v. . . . . 2 R:dr.
Öfver 1 skeppund st. v., per skeppund . . . . . 12 R:dr.
För smidda, ej färdiga pjeser, ämnade att vidare bearbetas och förädlas inom riket, per skeppund . . . . . 5 R:dr.
För artiklar af ofvannämnde slag, som äro helt och hållet eller till en del finslipade eller polerade, skall afgiften fördubblas.»

I Herr *Schwans* motion är det af Bevillnings-Utskottet redan vid 1847—48 årens riksdag gjorda förslag för ifrågavarande artikel återupptaget, nemligen, att indela rubriken »All annan Spik samt allt Manufaktur- och Handtverks-smide, ej specificeradt» i *opoleradt* med 12 sk. och *poleradt* med 18 sk. införselstull per skålp.

Deremot har Herr *Oscar Schenström* uti väckt motion anfört, hurusom nuvarande tulltaxas bestämmelser inom Eskiltunas samhälle ansågos såsom ett bland grundvillkoren för smides-manufakturens bestånd och fortkomst.

Redan i början af detta Betänkande har Utskottet, genom anfördt exempel, visat, huru den å nu ifrågavarande artikel stadgade, från 50 till 75 proc. af verkliga varuvärdet uppgående, införsels-tull framkallat, genom konfiskationer ådagalagd, smuggling till en så oerhörd grad, att intet tvifvel är öfrigt, det ju icke mångdubbelt större qvantiteter, än de förtullade, blifvit på oloflig väg införde. Med sådane exempel för ögonen låter den nu gällande tullsatsen, hvarken ur de inhemska näringarnes eller ur statens sanna intresse, försvara sig. En så mångfaldig indelning af de till ifrågavarande varuklass hänförlige artiklar, som Herr Hjerta föreslagit, anser Utskottet hvarken behöflig eller med anspråket på enkelhet i taxe-rubrikerne och lättheten vid förtullningar förenlig, hvaremot Utskottet, hufvudsakligen biträdande Herr Schwans motion, hemställer,

att rubriken »all annan Spik samt allt annat Manufaktur- och Handtverkssmide, ej specificeradt», måtte indelas i: *opoleradt* med 12 sk. och *poleradt eller lackeradt* med 18 sk. införsels-tull pr skålp.

Jernskrot. Herr *Schwan* har vidare föreslagit, att införsels-tullen å *Jernskrot, gjutet, smidt eller valsadt*, måtte nedsättas från 2 R:dr till 1 R:dr pr skeppund; men i öfverensstämmelse med de af Utskottet följda grunder, enligt hvilka något högre tullsatser i allmänhet å smidt eller valsadt jern blifvit antagne, än bemälde Motionär tillstyrkt, hemställer Utskottet,

att införsels-tullen å ifrågavarande artikel må, i förhållande till artikelns värde, endast nedsättas till 1 R:dr 16 sk. pr skeppund st. v.

Kardor och Kardläder. Å Kardor och Kardläder, såsom för vissa näringar behöflige, torde, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit,

införsels-tullen böra nedsättas från 6 till 3 sk. pr skålp.

Kläder. Angående artikeln »Gång-, Linne- och Sängkläder, ej specificerade», hvaraf, med undantag af nya fruntimmerskläder af till införsel lofgifna tyger, hvilka förtullas efter värde med 33⅓ proc., nu äro till införsel förbjudna, yttrade Bevillnings-Utskottet, vid sistlidne riksdag: »Att detta förbud hittills varit föga verksamt är allmänt bekant. »Den rättighet förteckningen öfver, vid införsel tullfria, varor medgifver sjöfarande och »resande att tullfritt införa dem tillhöriga kläder, när de äro synbart brukade eller, af »egarne sjelfve medförda, pröfvas icke öfverstiga deras personliga behof — hvilken rät»tighet icke torde kunna inskränkas — lemnar ett ganska vidsträckt fält för förbudets »kringgående; ty pröfningen af en resandes behof utaf medförda kläder kan icke, utan »att göra tulltjenstemännens befattning både för dem sjelfva och för de resande förhat»lig, handhafvas med en sådan stränghet, att icke förbudsstadgandet ofta öfverträdes. »Då dessutom alla tyger, efter Utskottets tanka, hädanefter böra till införsel tillåtas,

»är det med gällande taxas syftning öfverensstämmande, att jemväl tillåta införsel af »färdiggjorda kläder, genom hvilken tillåtelse, förenad med lämpliga tullafgifter, inhem»ska handtverkerierna så mycket mindre kunna befara menligt inflytande, som tillverk»ningen åtminstone af gångkläder i allmänhet betingar personlig beröring emellan handt»verkaren och konsumenten»; — och föreslog Utskottet, på vidare anförde skäl, att, med upphäfvande af då gällande införsels-förbud för artikeln Kläder, desse måtte särskiljas i 1:o *gång-* och 2:o *sängkläder:* att de förra, för så vidt de utgjorde pelsverk, skulle upptagas under rubriken »Hudar och Skinn, Pelsverk, beredda», med följande bestämmelse, »*fullfärdiga persedlar, med pelsverk till öfvertyg, såsom skinnpelsar, muffor, kragar, boas m. m. tullbehandlas lika med beredda pelsverket hvaraf de bestå, med tillägg af 50 proc.*»; och för öfrigt under rubriken »Kläder» med en så lydande redaktion: *kläder, gång-, ej specificerade, införtullas med 50 procents förhöjning i den tull, som är bestämd för tyget hvaraf persedeln hufvudsakligen består, samt med 100 proc. förhöjning i samma tull, om persedeln är försedd med spetsar, blonder, galoner eller broderier* — jemte anmärkning af denna lydelse: *uppstår svårighet att bestämma hufvudbeståndsdelen, tages till beräkningsgrund det material, som drager högsta tullafgiften;* samt att åter för *sängkläder* borde i taxan intagas en ny rubrik och stadgas *lika tullafgift, som är bestämd för den väfnad, hvaraf öfvertyget består.*

Rikets Ständer, som bibehöllo flera införselsförbud å väfnader, ansågo sig derföre ej kunna helt och hållet bifalla Bevillnings-Utskottets omförmälda förslag, men stadgade dock, att alla kläder af till införsel lofgifna tyger skulle, med införsels-förbudets upphäfvande, åsättas 33⅓ procent tull.

Detta beslut blef dock icke af Kongl. Maj:t gilladt, hvarföre nu gällande tulltaxa i alla dessa hänseenden är lika med den, som vid sista riksdagen utgjorde föremål för granskning.

Af samma skäl, som då föranledde Bevillnings-Utskottets här ofvan omförmälda förslag, och i öfverensstämmelse med hvad nu genom flera motioner blifvit, angående införselsförbudens upphäfvande, yrkadt, förnyar Utskottet nyssberörde förslag, och hemställer,

att, med upphäfvande af gällande införsels-förbud för artikeln *Kläder*, de för denna artikel, under rubrikerna »Hudar och Skinn, Pelsverk, beredda», »Kläder- gång-» samt »Sängkläder», uti bilagde taxe-förslag intagne bestämmelser måtte af Rikets Ständer godkännas.

Knappar.

Den till 33⅓ procent af verkliga värdet stadgade införselstull af 32 sk. skålp. för Knappar af sammansatta, eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen, har framkallat ganska betydlig oloflig införsel af denna lätt smugglingsbara artikel — år 1851 konfiskerades 2,010 och år 1852 1,184 dussin, — hvarföre Utskottet föreslår

nedsättning af införsels-tullen derå till 16 sk. skålp.

Knifvar.

De nu gällande öfverdrifna tullsatsernas förderfliga inflytande på förtullningen af de under rubriken *Knifvar* upptagne artiklarne Rak- och Pennknifvar äfvensom andra slag, samt Gafflar, ej specificerade, visar sig ännu bjertare vid jemförelse emellan import- och konfiskations-tabellerne. År 1851 införtullades 763, och år 1852, 866 stycken rakknifvar; men under samma år blefvo konfiskerade, det förra 2,546 och det sednare 2,022 stycken. Införtullningen af pennknifvar utgjorde 890 det ena och 1,175 stycken det andra året; de konfiskerades antal var 355 och 408. Emellan förtullningen och konfiskationen af »andra slag» blefve jemförelsen svårare, emedan införsels-tabellerna upptaga skålp. och konfiskations-tabellerna dussin; men det bör dock anmärkas, att sistnämnde tabeller redovisa det ena året 625 och det andra 430 dussin.

Herr *Hjerta* har ock i sin motion yrkat nedsättning af införselstullen å rakknifvar från 16 till 6 sk. och å pennknifvar från 8 till 4 sk. stycket, samt, under förutsättning att hans förslag angående klassifikation och tullsatser å manufaktur- och handtverkssmide bifölles, ansett andra slag knifvar samt gafflar, ej specificerade, icke behöfva serskildt i taxan upptagas.

Då vigtförtullning i allmänhet är både rättvisare och enklare, än förtullning efter stycketal, och derföre torde äfven i afseende å rak- och pennknifvar böra införas, samt Utskottet icke kunnat bifalla Herr Hjertas förslag angående tullbestämmelserna för manufaktursmidet, så och med hänseende till de ifrågavarande artiklarnes, efter deras olika beskaffenhet, skiljaktiga värden, hemställer Utskottet,

att för rubriken Knifvar må antagas följande redaktions- och tullbestämmelser:

Rak- och Penn-, med eller utan fodral,	1 skålp.	1 R:dr —
Tälj-, Sjömans eller gröfre Arbets-	1 skålp.	—— 12 sk.
Bords- och andra slag, ej specificerade, samt Gafflar:		
med träd- eller hornskaft . . .	1 skålp.	—— 16 sk.
med skaft af annat ämne	1 skålp.	—— 32 sk.

Koppar. Då Koppar utgjorde en af Sveriges hufvudsakliga export-artiklar, och med fördel uthölle täflan på verldsmarknaden, samt ingenting deraf infördes utan för tillfälligt behof, så har Herr *Hjerta* föreslagit, att så väl rå- som gårad koppar, den förra nu åsatt 5 och den sednare 20 R:dr införsels-tull pr skeppund st. v., kunde blifva tullfri.

Herr *Grape* åter har för skeppsbyggeriets behof yrkat tullfrihet å kopparbleck och spik till fartygs förhydning.

Införsels-tullen å sistnämde artikel, bleck och spik, blef vid sistlidne riksdag nedsatt från 8 r:dr 16 sk. till 1 r:dr 32 sk. pr skeppund st. v., och denna tullsatts är redan, i förhållande till varuvärdet, så ytterst billig, att Utskottet

icke funnit skäligt att nu föreslå upphäfvande deraf;

men som öfrige, å så väl oarbetad, som arbetad koppar, stadgade höga tullsatser icke äro för den inhemska kopparberedningens skydd behöflige, föreslår Utskottet, som likväl icke, på sätt Herr Hjerta yrkat, funnit lämpligt att nu medgifva fullkomlig tullfrihet för oarbetad koppar,

att införsels-tullen må nedsättas å »rå» Koppar från 5 till 1 r:dr, å »gårad» från 20 till 4 r:dr, å »smidd, valsad eller gjuten: plåtar och andra ämnen för ytterligare bearbetning» från 33 r:dr 16 sk. till 6 r:dr 32 sk., allt pr skepp. st. v., äfvensom att införsels-tullen å rubriken »andra helfärdiga arbeten» af koppar, nu bestämd till 3 r:dr 6 sk. pr lisp., måtte, med antagande af skålp. såsom qvantitet för tullberäkningen, sättas till 6 sk. pr skålp.

Koppar-nickel. På nyss anförde skäl har Herr *Hjerta* äfven yrkat tull-frihet för Kopparnickel, och får Utskottet tillstyrka,

att införsels-tullen å *Kopparnickel* nedsättes från 1 R:dr till 24 sk. pr skålpund.

Kopparskrot. I öfverensstämmelse med Utskottets förslag angående tullen å koppar, hemställer jemväl Utskottet,

att införsels-tullen å *Kopparskrot* eller gammal och brukad koppar samt kopparaska, nedsättes från 16 R:dr 32 sk. till 3 R:dr 16 sk. pr skeppund st. v.

Vid sistlidne riksdag föreslog Bevillnings-Utskottet, att, då inhemska sten- och kopparstickstryckare nödgades, för alla sina rudimaterier, såsom papper, färger m. m. erlägga tull-afgifter, Kopparstick, Estamper och Lithografiska arbeten, af hvilka en stor del, såsom vexel-blanketter m. fl., afsåge kommerciella behof, och de till konstsaker hänförlige egde ett så ojemförligt högre värde, att någon ringa, i förhållande till pappers-tullen bestämd, efter vigt utgående tull-afgift för dylika arbeten blefve utan betydenhet, måtte, i stället för den tullfrihet, som var nämnde arbeten medgifven, åsättas en införsels-tull af 5 sk. pr skålp., och att derifrån borde undantagas endast sådane plancher m. m., som tillhörde tryckta och, såsom sådane, vid införseln tullfria arbeten. *Kopparstick, Estamper samt Lithografiska arbeten.*

Detta förslag blef ock af Rikets Ständer bifallet, men vann icke Kongl. Maj:ts godkännande, vid utfärdande af nu gällande tull-taxa. Utskottet har sig icke bekant de skäl, som föranledde Kongl. Maj:ts beslut, hvadan Utskottet, då den af Rikets Ständer beslutade tull-satsen synes hafva all billighet för sig, hemställer,

att Rikets Ständer måtte ånyo besluta en införsels-tull af 5 sk. pr skålp. för *Kopparstick, Estamper och Lithografiska arbeten*, som icke tillhöra tryckta, från införsels-tull befriade, arbeten.

Till undvikande af värde-förtullningen å rubrikerne: »Korgar af sammansatta eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen» samt »Korgmakare-arbeten, ej specificerade,» nu åsatte 33⅓:dels procents tull, förnyar Utskottet det vid sistlidne riksdag gjorda förslag, *Korgar och Korgmakare-arbeten.*

att *Korgar* och *Korgmakare-arbeten* må sammanföras i en rubrik, samt klassificeras och åsättas tull efter vigt, på sätt bilagde taxeförslag innehåller.

Den inhemska Spelkort-tillverkningen har visserligen intet behof af det nu stadgade förbuds-skyddet, hvilket deremot, såsom förbud i allmänhet, framkallat smuggling. År 1851 konfiskerades 120 dussin. Utskottet förnyar således det vid 2:ne sistförflutne riksdagarne af dåvarande Bevillnings-Utskott gjorda förslag, *Kort, Spel-.*

att, med förbudets upphäfvande, införsels-tullen å *Spelkort* må bestämmas till 12 R:dr 24 sk. grossen, och tillika meddelas den i bilagde taxe-förslag intagne föreskrift om kortens förseende med bevillnings-stämpel.

Herr *Hjerta* har föreslagit, att den för Kreatur nu stadgade införsels-tull måtte alldeles upphäfvas, såsom bestämdt stridande mot landtbrukets intresse, helst införseln i de aldra flesta fall icke egde rum för annat ändamål, än att fylla behofvet af dragare och till ladugårdarnes förökning. Denna införsels-frihet blefve så mycket angelägnare, i händelse att den redan påbegynta utförseln af kreatur till England utvecklade sig till en fortgående spekulation, emedan det vore att förutse, att i sådant fall brist på kreatur för ladugårdarne inom landet tillfälligtvis kunde uppstå. *Kreatur.*

De af Herr Hjerta sålunda anförda skäl, hvilkas giltighet Utskottet i allmänhet erkänner, hafva dock icke tillämpning på hästar, hvaraf införseln, då den icke sker för rasens förbättrande, i hvilket fall Kommers-kollegium eger att medgifva nedsättning till fjerdedelen af den i taxan utsatta tull 10 R:dr stycket, väl kan draga denna tull-afgift. — Då Utskottet emellertid icke ansett sig böra, för andra lika nödvändiga artiklar, på en gång tillstyrka fullkomlig tull-frihet, inskränker sig Utskottet nu till det förslag,

att införsels-afgifterna för alla Kreatur, utom Hästar, må nedsättas till omkring fjerdedelen af deras nuvarande belopp, nemligen: för *Oxar* från 8 till 2 R:dr, för *Kor och Ungboskap* från 4 till 1 R:dr, för *Kalfvar* från 2 R:dr 12 sk. till 24 sk., för *Svin*, utom

fargaltar, som redan äro tullfria, från 2 R:dr till 24 sk. och för *andra fyrfotade Kreatur* från 1 R:dr 24 sk. till 16 sk. stycket. hvaremot den Kommers-kollegium medgifna rättighet att tillåta införsel af kreatur till raçers förbättrande, mot fjerdedelen af den i taxan stadgade tull, efter en sådan allmän nedsättning

torde, utom i afseende å stokreatur, böra upphöra.

Krokar, till fiske. Då Krokar till fiske utgöra ett behöfligt redskap, och den derå nu stadgade införsels-tullen af 24 sk. pr skålp. äfven är, i förhållande till värdet, allt för hög, samt föranledt icke obetydlig oloflig införsel, så föreslår Utskottet,

att införsels-tullen å *Krokar till fiske* nedsättes till 12 sk. pr skålp.

Krut. I stället för införsels-förbudet å Krut, hvilket hvarken är behöfligt för den inhemska tillverkningen eller kunnat behörigen handhafvas, då, såsom bekant är, vissa utländska krutslag förekomma i handeln, och jemväl, ehuru i mindre poster, blifvit konfiskerade, förnyar Utskottet det af Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag gjorda förslag,

att, med införsels-förbudets upphäfvande, tullen å *Krut* må bestämmas till 4 sk. pr skålp.;

äfvensom ock, då nu gällande särskilda föreskrifter, för rättigheten att hafva upplag och idka försäljning af krut i städerna, icke blifva fullt tillämpliga i afseende å utländskt krut, som kan komma att införas, Utskottet föreslår,

att Rikets Ständer i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t hemställa, det nödiga försigtighetsmått i förevarande hänseende måtte varda i Nåder föreskrifna.

Kött. Gällande taxa bestämmer införsels-tullen å Kött, färskt, till 20 sk. pr lispund, saltadt, till 4 R:dr tunnan, och torkadt eller rökt, till 32 sk. pr lisp.

Kongl. Maj:t har häri föreslagit den förändring, att saltadt kött skulle åsättas 8 sk. och alla andra slag 20 sk. införsels-tull pr lisp.

Af Herrar *Hjerta* och *Schwan* samt *Johannes Nilsson* är nedsättning till hälften af nu stadgade införsels-afgifter yrkad.

Utskottet instämmer i Kongl. Maj:ts förslag och hemställer således,

att artikeln *Kött* indelas i *saltadt* med 8 sk. och *alla andra slag* med 20 sk. införsels-tull pr lisp.

Lampor. Lampor af sammansatta, eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen äro nu åsatta en tull af 33⅓:dels procent af värdet. Både till undvikande af värde-förtullningen och till fullständigande af rubriken, förnyar Utskottet det af Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag gjorda förslag,

att *Lampor* och *Lyktor* må förtullas såsom det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå, med den föreskrift tillika, att medföljande glaskupor förtullas särskildt, efter hvad för glas, andra slag, är bestämdt.

Lim. Å den under hufvudrubriken Lim med 16 sk:s införsels-tull pr skålp. upptagna artikeln Husblås, hvilken icke egde högre värde än omkring 3 R:dr och icke tillverkades inom landet, men för flere handteringar vore behöflig, har Herr *Hjerta* föreslagit nedsättning af införsels-tullen till 8 sk. pr skålp.

Då

Då den ifrågavarande artikeln emellertid icke drager högre tull, än omkring 6⅔ procent af värdet, hemställer Utskottet,

att tullsatsen derå måtte blifva oförändrad.

Å *Lin* utgör den allmänna tullsatsen i gällande taxa, för *ohäckladt* 1 R:dr 8 sk. och för *häckladt* 2 R:dr lispundet, hvarifrån taxan dock medgifver det undantag, att för tillverkning af segelduk, efter af Kommers-kollegium erhållet tillstånd, det ohäcklade linet skulle draga 12 och det häcklade 24 sk. införsels-tull pr lisp. Sistnämnde 2:ne tullsatser blefvo, genom Kongl. Kungörelsen den 11 Juni nästlidne år, nedsatte till 8 och 16 sk. *Lin.*

Nu har Kongl. Maj:t föreslagit, att den sålunda segelduks-tillverkningen medgifna lättnad äfven måtte förunnas mekaniska linspinnerierne, likväl med det dervid fästade vilkor, att spinneri-egaren, inom ett år efter införseln, hos Kommers-kollegium företedde bevis, att en motsvarande tillverkning egt rum.

Tullfrihet för lin hafva Herrar *Brinck* och *Grape* föreslagit.

En sådan tullfrihet vore ock, enligt Herr *Hjertas* förslag, önskvärd, helst linneväfnads-tillverkningen vore en husslöjd, hvilken allvarsamt hotades af konkurrensen med tillverkningen af bomullsvaror, och således för sitt bestånd väl behöfde erhålla råämnet så billigt som möjligt. Det funnes icke heller någon anledning, hvarföre Sverige skulle behöfva något artificielt skydd för linproduktionen, helst endast bristen på en förbättrad linberedning försvårade täflan med andra länder i varans godhet, icke i dess pris. Herr Hjerta föreslog emellertid, att tullen på lin åtminstone icke måtte bestämmas högre än till 16 sk. lispundet.

Herr *Schwans* förslag upptager införsels-tullen å lin, ohäckladt, till 8 sk. och häckladt till 16 sk. lispundet.

Af Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson* är nedsättning till hälften i nu stadgade belopp yrkad.

Den otvifvelaktigt riktiga grundsats, som, bland annat, föranledt Kongl. Maj:ts Nådiga skrifvelse, angående ändringar i nu gällande tull-taxa, och äfven blifvit i vissa fall tillämpad, att man borde stadga sådana tull-bestämmelser, som kunde förebygga anledningar till beviljande af undantag från författningarnes allmänna föreskrifter, har icke i fråga om denna artikel inrymts tillämpning, då den ene lin-konsumenten skulle få emot 8 sk. tull införa, hvad en annan och flertalet af nationen skulle betala med 1 R:dr 8 sk. Behofvet af en sådan exception i detta fall kan Utskottet icke inse. Det är nemligen utredt uti en af Almedahls linneväfveri- och spinneri-bolag till Kongl. Maj:t ingifven underdånig petition, hvad ock Herr Friherre *Palmstjerna*, under diskussionen angående högstberörde Nådiga skrifvelse hos Ridderskapet och Adeln, vitsordat, att priset å det Svenska linet är långt billigare, än å det utländska. Vid detta förhållande synes det uppenbart, att införsel af utländskt lin icke kan ifrågakomma i andra fall, än då antingen brist inom landet uppstår eller ock det inhemska billigare linet är för afsedda ändamål mindre användbart; och i intet af dessa fall torde det vara rättvist eller för den inhemska linberedningen till någon nytta, att å det utländska linet för olika konsumenter stadga skiljaktiga eller i allmänhet höga tull-afgifter.

Då emellertid den af Kongl. Maj:t, till vissa fabrikers förmån, föreslagna tullsats af 8 och 16 skillingar måhända vore, såsom allmän, nog låg, i förhållande till varuvärdet och den tull, hvarmed andra rudimaterier för näringarne äro belagde, samt tullfrihet ännu mindre, såsom åtskillige motionärer yrkat, nu kan medgifvas, hemställer Utskottet,

att införsels-tullen å *Lin* må bestämmas till 12 sk. för *ohäckladt*

och 24 sk. pr lisp. för *häckladt*; och att någon införsel till lägre tull, för särskilda näringars behof, icke vidare må af Kommerskollegium medgifvas.

Ljus. Under förutsättning, att tullen å talg, på sätt Herr *Hjerta* föreslagit, blefve nedsatt till hälften af nuvarande belopp, har han vidare tillstyrkt nedsättning af införsels-tullen å Stearinljus till $\frac{2}{3}$:delar af dess nuvarande belopp, äfvensom å hvita Vaxljus och Spermaceti-ljus till 12 sk. och å andra slag till 9 sk. skålp., i sammanhang hvarmed Herr Hjerta, under nämnde förutsättning, ansett införsels-tullen å stearin kunna från 5 till 4 sk. pr skålp. nedsättas.

Deremot har Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson*, då införsels-tullen å talg utgjorde icke mera än 1 sk. $1\frac{1}{5}$:dels rst. och den å svafvelsyra 4 rst. pr skålp., men den för införsel af stearinljus nu stadgade tull af 9 sk. skålp., med tillägg af tolag och andra afgifter, uppginge till 16 sk. riksgälds pr skålp., samt innefattade ett absolut införsels-förbud, ehuru uttryckt i siffror, föreslagit att tullen å stearinljus måtte bestämmas till 3 sk. och å stearin till 2 sk. pr skålp.

Då Utskottet af skäl, som vid artiklarne Stearin och Talg finnes anfördt, funnit sig föranlåtet att bibehålla de derå nu stadgade tullsatser, har Utskottet icke heller ansett någon nedsättning å stearinljus och öfriga omförmälda ljusslag böra ifrågakomma, hvarföre ock Utskottet hemställer,

att nu gällande tull-taxa i dessa hänseenden må förblifva oförändrad;

men som deremot den å talgljus nu stadgade införsels-tull, 2 R:dr 24 sk. lisp., utgör omkring 50 proc. af varuvärdet, och en sådan tullsats, i allmänhet alltför öfverdrifven, ännu mindre kan vara behöflig till skydd för en handtering af den enkla beskaffenhet, som talgljus-tillverkningen, föreslår Utskottet,

att införsels-tullen å *Talgljus* må nedsättas till 1 R:dr 32 sk. pr lisp. eller, med antagande af skålp. såsom lämpligare qvantitet för tullberäkningen, till 4 sk. pr skålp.

Ljuskronor. Då Ljuskronor nu äro åsatte tull till $33\frac{1}{3}$ proc. af värdet, men delar af ljuskronor förtullas efter det ämne, arbetadt, hvaraf de bestå, samt sistnämnde förtullningsgrund synes lämpligen böra, på sätt Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag föreslog, för hela denna artikel antagas, förnyar Utskottet detta förslag och hemställer,

att det i enlighet härmed förändrade stadgande, som bilagde taxeförslag innehåller, måtte godkännas.

Läderarbeten, ej specificerade. Genom det vid rubriken »Läderarbeten, ej specificerade» i gällande taxa tillagda ordet »lackerade» är tullbestämmelsen inskränkt till endast så beskaffade läderarbeten, utan att någon annan speciel tullbestämmelse för andra slag deraf i taxan förekommer. För att åt denna taxe-rubrik gifva större allmännelighet, har Utskottet ansett

ordet »lackerade» böra ur rubriken utgå.

Majs. Herr *Hjerta* har fästat uppmärksamheten på artikeln Majs, såsom ett till kreaturs föda förträffligt sädesslag, hvilket kunde blifva föremål för återfrakter från Amerika, om tullen derå, på sätt han föreslagit, nedsattes till 12 sk. tunnan, hvarigenom ingen våda för den inhemska spanmålens afsättning eller inverkan på dess pris kunde åtminstone intill nästa riksdag uppstå, då majs vore en ännu så litet begagnad vara, och under tiden icke kunde blifva föremål för någon vidsträckt spekulation.

Utskottet delar fullkomligt motionärens mening och hemställer alltså,

att införsels-tullen å *Majs* må nedsättas från 1 R:dr till 12 sk. tunnan.

Mattor af strå eller rötter förtullas nu efter värde med 25 proc. Herr *Hjerta* har anmärkt, att denna artikel mycket nyttjades i andra länder och äfven skulle framkalla någon industri för dylika mattors förfärdigande, om sådane, genom införsel mot låg tull, kunde komma i bruk. Han har derföre föreslagit, att golfmattor af strå måtte åsättas 6 R:dr införsels-tull pr skepp. eller $\frac{1}{3}$:del högre än hvad nu är för gräsmattor bestämdt. *Mattor, af strå eller rötter.*

Denna af Herr Hjerta föreslagna tullsats vore dock, efter Utskottets tanke, alltför låg, i förhållande till varuvärdet. Med utbyte af värde-förtullningen, föreslår Utskottet,

att införsels-tullen å *Mattor af strå eller rötter* må bestämmas till 6 sk. pr skålp.

För Marin-metall, som nu är åsatt 1 R:dr 16 sk. införselstull pr skepp., har Herr *Grape* yrkat tullfrihet. *Metaller, sammansatta.*

Den gällande tullsatsen, som vid sistlidne riksdag tillkom, utgör dock endast en procent af varuvärdet, och Utskottet hemställer derföre,

att nämnde tullsats må oförändrad bibehållas.

Deremot förekommer, under hufvudrubriken »Metaller, sammansatta» och underafdelningen »alla andra slag», rubriken »arbetad», med införsels-tull af 1 R:dr pr skålp., i afseende hvarå Utskottet anser ändring vara af behofvet påkallad. Likasom arbetad messing, hafva äfven de till ifrågavarande rubrik hänförlige artiklar, allt efter som de äro förgylda eller icke, ganska skiljaktiga värden, och i likhet med hvad för arbetad messing är stadgadt, samt Bevillnings-Utskottet äfven vid sistlidne riksdag föreslog, hemställer derföre Utskottet,

att rubriken »Metaller, sammansatta: alla andra slag, arbetade,» må, i stället för den gemensamma tullsatsen 1 R:dr skålp. indelas i:

förgylda med 36 sk. och

andra slag med 24 sk. införsels-tull pr skålp.

Den till 8 sk. pr skålp. för Metvurst nu stadgade införsels-tull uppgår till omkring 50 procent af denna varas medelvärde och står i ett allt för stort missförhållande till införsels-afgifterna å andra närbeslägtade matvaror, såsom rökt fläsk och kött. Derjemte har inom Utskottet blifvit tillförlitligen upplyst, hvad konfiskations-tabellerne också i någon mån antyda, att ifrågavarande artikel utgör föremål för en ganska betydlig smuggling. *Metvurst.*

Af dessa förhållanden föranledes Utskottet hemställa,

att införsels-afgiften å *Metvurst* må nedsättas till 4 sk. pr skålp., hvilken tull i allt fall är fyra gånger högre, än den å rökt kött och fläsk här ofvan föreslagna.

Under förmenande, att den till 6 sk. pr skålp. stadgade införsels-tull å Mjöl, ej specificeradt, af vegetabilier, som ej kunna inbegripas under spannmål eller hänföras till medicinalier, vore i förhållande till verkliga varuvärdet alltför hög, har Herr *Hjerta* yrkat, att denna tull måtte nedsättas till 2 sk. pr skålp. Men då, oaktadt de fleste mjölsorter, på sätt Herr Hjerta vidare anmärkt, äro hänförlige till andra varu-rubriker, införseln af ifrågavarande slag mjöl år 1852 uppgått till 489 skålp. ifrån en införsel året derförut af endast 66 skålp., torde detta utvisa, att den nuvarande tullsatsen icke lägger hinder i vägen för loflig införsel, helst icke något mjöl af ifrågavarande beskaffenhet, så vidt af konfiskations-tabellerne kan inhemtas, blifvit smuggladt; och hemställer Utskottet, *Mjöl, af vegetabilier.*

att Herr Hjertas ifrågavarande förslag måtte lemnas utan afseende.

Nålar. Under hufvudrubriken »Nålar» äro »Krås- och Bröstnålar af oäkta metall» upptagne till värde-förtullning med 25 procent, hvari Herr Grefve *Taube* föreslagit den förändring, att dessa nålar skulle åsättas 1 R:dr införsels-tull pr skålp.

Både till undvikande af värde-förtullningen och för beredande af sådan lindring af tullafgifterne å de flere under artikeln Nålar upptagne slag, att desse lätt smugglingsbara varor må i verkligheten undergå förtullning, får Utskottet, med hufvudsakligt förnyande af det förslag Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag afgaf, hemställa,

att för artikeln *Nålar* må antagas den redaktion och de tullsatser, bilagde förslag till tull-taxa innehåller.

Nät. Äfvenledes, och till undvikande af den nu för »Nät af alla namn och slag» till 33⅓:dels procent stadgade värde-förtullning, förnyas härmed Bevillnings-Utskottets vid sistlidne riksdag gjorda förslag,

att *Nät* må förtullas lika med det garn, hvaraf de äro gjorda, med tillägg af 50 procent.

Oljor, feta. Under rubriken »Oljor, feta» är »Hamp- och Palm-olja» upptagen till 6 rst. samt »andra till apotheksvaror ej hänförlige eller eljest ej specificerade slag» till 1 sk. 4 rst. införsels-tull pr skålp.

Uti dessa tullafgifter har Herr *Schwan* föreslagit nedsättning till hälften.

En sådan allmän och betydlig nedsättning har Utskottet väl funnit sig icke kunna tillstyrka; men då Bom- och Spermaceti-oljorne utgöra för flere inhemska mekaniska inrättningar oumbärliga och högst betydliga förnödenhets-artiklar, hvilka icke inom landet produceras, samt af dessa anledningar icke skäligen böra åsättas högre införsels-tull, än som nu är för hamp- och palm-olja bestämd, samt de i öfrigt under rubriken »andra slag» hänförlige oljor, ehuru till en del föremål för inhemsk tillverkning, icke till erforderlig myckenhet inom landet åstadkommas för de flera industriela behof, hvartill de äro nödvändiga, föreslår Utskottet,

att *Bom-, Hamp-, Palm-* och *Spermaceti-oljor* sammanföras under en rubrik med 6 rst. införsels-tull, och att införsels-tullen å *andra till apotheksvaror ej hänförlige eller eljest ej specificerade slag feta oljor* må nedsättas från 1 sk. 4 rst. till 1 sk. pr skålp.

Ost. Införsels-tullen å Ost, alla slag, hvilken i 1848 års tulltaxa var bestämd till 1 R:dr lisp., och vid sistlidne riksdag af 3 stånd bibehölls vid denna tullsats, men genom votering i Förstärkt Stats-Utskott höjdes till 1 R:dr 24 sk., blef af Kongl. Maj:t, vid utfärdandet af nu gällande tull-taxa, från sistnämnde belopp nedsatt till 1 R:dr 12 sk. pr lisp.

Nu har Kongl. Maj:t föreslagit ytterligare nedsättning till förstnämnde belopp, eller 1 R:dr pr lisp.

Uti Herrar *Hjertas* och *Schwans* samt Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilssons* motioner är nedsättning till hälften af nuvarande tullbeloppet eller till 30 sk. pr lisp. yrkad. Vid diskussionen hos Ridderskapet och Adeln, angående Kongl. Maj:ts omförmälda förslag, har Herr *von Hartmansdorff* yttrat sig emot och Herr Friherre *Raab* för den föreslagna nedsättningen, hufvudsakligen på samma skäl, som i enahanda fråga af bemälde herrar vid sistlidne riksdag blifvit anförde och finnas i dåvarande Bevillnings-Utskotts Betänkande N:o 5 vid artikeln Ost omförmälde.

Af de flere ladugårdens produkter, om hvilkas införsel mot nedsatta tull-afgifter fråga nu blifvit väckt, utgör ost den artikel, hvilken de fleste bland jordbrukets idkare företrädesvis anse vara i behof af den, i förhållande till varuvärdet, högre tullsats,

Kongl. Maj:t derå nu föreslagit. Det är isynnerhet Danska och Holländska staternes högt uppdrifna tillverkning af ost till serdeles billiga priser, med hvilken de Svenska jordbrukarne ännu icke anse sig kunna uthålla täflan.

Med fästad uppmärksamhet på dessa förhållanden, och ehuru den af Kongl. Maj:t föreslagna tullsats uppgår till omkring 33⅓:dels procent af värdet å den ost, för hvilken skydd företrädesvis äskas, har Utskottet likväl, då andra i handeln förekommande utländska ostsorter ega ett vida högre värde, samt nämnde tullsats i förhållande dertill icke torde uppgå till mera än omkring 16 à 20 procent, funnit sig för närvarande icke böra tillstyrka

större nedsättning af införsels-tullen å Ost, alla slag, än Kongl. Maj:ts förslag upptager, eller till 1 R:dr pr lisp.

Paraplyer och Parasoller.

Uti nu gällande tull-taxa äro Paraplyer och Parasoller indelade i: »Siden» med 2 R:dr och »andra slag» med 1 R:dr införsels-tull pr stycke, hvaremot delar af paraplyer, såsom ställningar, öfvertyg, tillskurne eller sydde, m. fl., hvilka ej i taxan nu äro specificerade, förtullas såsom slöjdvaror efter värde. Då nu de å färdiga paraplyer och parasoller stadgade införsels-afgifter uppgå till omkring 40 proc. af varuvärdet, men det deremot visat sig, att nämnde artiklar, söndertagne och i delar förtullade, kunna införas emot åttondedelen och sjettedelen af de för fullfärdiga arbetena stadgade tullsatser, synes häraf tydligen behofvet att i denna del åt tulltaxan gifva förändrade bestämmelser.

I detta hänseende har ock Utskottet, hufvudsakligen i öfverensstämmelse med Bevillnings-Utskottets förslag vid nästlidne riksdag, funnit sig böra föreslå

den förändring i redaktion och tullsatser för *Paraplyer och Parasoller samt delar deraf*, som bilagde taxe-förslag innehåller.

Porslin.

I afseende på oäkta Porslin har Herr *Hjerta*, under förutsättning att icke blott förbuden mot varors införande i allmänhet skola borttagas, utan äfven de hittills befintliga, förbud motsvarande, afgifterne utbytas mot måttliga tullsatser, samt enär de tullafgifter, hvilka nu äro åsatte oäkta hvitt och måladt porslin, genom oriktigt antagne tullvärden, uppginge från 60 ända till 100 procent af verkliga varuvärdet, hemställt, att Utskottet måtte, efter närmare undersökning af förhållandet, antaga tullsatser å Porslin icke under 15 och ej öfver 20 procent af värdet; hvarvid Herr Hjerta tillika anmärkt, att porslins-tillverkningen destomindre behöfde ett högre skydd, som varans voluminösa och bräckliga beskaffenhet, samt höga transport-kostnader och svårigheter att den smuggla, innebure hinder emot införsel långt mera, än förhållandet vore med de flesta andra varor.

Då emellertid den inhemska porslins-tillverkningen först med nästlidne års början beröfvats det förbuds-skydd i afseende å måladt eller tryckt, oäkta porslin, som den förut åtnjutit samt den sedermera förflutna korta tiden, ehuru porslins-tillverkningen derunder gjort ganska betydliga framsteg, icke kan hafva varit tillräcklig för att lemna tillförlitlig vägledning för bedömandet huruvida och till hvad belopp nedsättning i nu stadgade införsels-afgifter må kunna ega rum, så hemställer Utskottet,

att Rikets Ständer måtte vid innevarande riksdag lemna samma tullsatser oförändrade.

Portföljer m. m.

Artiklarne »Portföljer, Taskböcker, Ridikyler och Nattsäckar» äro i gällande tulltaxa upptagne under en rubrik med värde-förtullning till 25 procent.

Härvid har Herr Grefve *Taube* i sin motion anmärkt, att nattsäckar borde åtskiljas från de öfrige artiklarne och åsättas 16 sk. införsels-tull pr skålp., samt portföljer, taskböcker och ridikyler åter indelas i »hel- eller halfsiden» med 2 R:dr och »andra slag» med 24 sk. införsels-tull pr skålp.

Då taskböcker, likasom den nu i taxan ej förekommande artikeln »Portemonnaier», både till beskaffenhet och värde äro närmast hänförliga till den här förut omförmälde rubriken "Etuis med eller utan tillbehör äfvensom Penningebörser",

torde *Taskböcker* och *Portemonnaier* i noten upptagas med hänvisning till Etuis.

Lika med hvad Herr Grefve *Taube*, i enlighet med Bevillnings-Utskottets förslag vid nästlidne riksdag, förordat, torde ock *Nattsäckar*, som till värde och beskaffenhet väsendtligen skilja sig från portföljer och ridikyler, men, i förhållande till värdet, icke skäligen kunna åsättas högre införsels-tull än 12 sk. per skålp.,

böra under egen rubrik och med nämnde tullsats i taxan upptagas.

För de återstående artiklarne Portföljer, Ridikyler samt den nu i taxan icke specificerade artikeln "Resväskor", föreslår Utskottet,

att de må under rubriken "Portföljer, Resväskor och Ridikyler" erhålla följande indelning och tullsatser:

af läder, 1 skålp.	——	24 sk.
af hel- eller halfsiden 1 skålp.	1 R:dr	24 sk.
och andra slag 1 skålp.	——	16 sk.

Redskap och Machinerier, eller delar deraf, ej specificerade.

Redskap och Machinerier eller delar deraf, ej specificerade, äro nu upptagne, dels i sjelfva taxan med 25 procent införsels-tull, dels ock i 13 § af tulltaxe-underrättelserne. Denna § föreskrifver i första momentet, att för nya fabriks-anläggningar erforderliga machinerier må tullfritt införas i de fall, då sådane alldeles icke eller ej till full godhet vid inhemska machinfabriker tillverkas eller ock från dem icke kunna inom lämplig tid erhållas, samt i 2:a mom., att redskap, machinerier och verktyg, som i öfrigt för inhemska näringar erfordras, må af vederbörande slöjdidkare införas mot 5 procent tull; beroende dock dessa undantags-förmåner på Kommers-kollegii pröfning i hvarje särskildt fall.

I afseende å alla dessa bestämmelser innehåller Kongl. Maj:ts Nådiga skrifvelse, att nu varande allmänna införsels-afgiften för redskap och machinerier, 25 procent af värdet, vore hinderlig för industri-idkarne och skäligen kunde betydligt nedsättas, utan olägenhet för machin-verkstäderna, så vida ej dessa, genom ofta förekommande undantag från allmänt gällande föreskrifter, sattes ur stånd att beräkna behofvet af arbetare och förlag m. m. Härvid förekomme emellertid, att, då materialierna för jernindustrien här i riket vore dyrare än t. ex. uti Stora Britannien, men daglönerna deremot mindre höga, så borde de machiner, hvilka voro gröfre och tyngre och till hvilkas förfärdigande erfordrades mera af materialierne, men mindre handarbete, beläggas med högre tull i förhållande till verkliga värdet, än de finare och lättare, så vidt de inom Riket tillverkades. Till följd häraf borde så väl andra tullbestämmelser för redskap och machinerier stadgas, som ny redaktion af 13 § af tulltaxe-underrättelserne uppställas. I förra afseendet innefattar Kongl. Maj:ts förslag, att för *redskap och machinerier, finare och mera sammansatta*, såsom spinn- och kard-machiner, mekaniska väfstolar, appreterings-machiner och dylika af ännu finare beskaffenhet för fabriks- och närings-idkares behof, i tulltaxan ej särskildt upptagne, måtte bestämmas en införsels-tull af 10 procent utaf värdet; samt att för *gröfre, andra slag*, i taxan ej nämnde, införsels-tullen måtte bestämmas till 15 proc. af värdet. I fråga om stadgandena uti 13 § af tulltaxe-underrättelserna föreslås åter, att Kommers-kollegium skulle ega, att, efter pröfning för hvarje fall, tillåta: a) *tullfri införsel* af machin, machineri eller red-

skap, hvaraf förut intet jemförligt slag uti riket funnes, vore i bruk eller här tillverkades; samt b) *införsel mot 5 procent af värdet* af redskap, machinerier eller verktyg, som erfordrades för ordnandet af en ny fabriks-anläggnings behöriga gång, och som alldeles icke eller ej till full godhet inom riket tillverkades, eller icke inom lämplig tid här kunde erhållas, likväl med vilkor, att fabriksegaren inom ett års förlopp sig af tillståndet begagnade; äfvensom, under enahanda förhållanden och vilkor, af gröfre, smidda machin-delar, såsom axlar, vefvar m. fl. utaf mera än 1 skeppunds vigt pr stycke.

Herr *Hjerta* har uti sin motion, under förutsättning, att de af honom föreslagna förändrade bestämmelser angående manufaktur-smidet blefvo godkända, ansett artikeln Redskap och Machinerier, ej specificerade, kunna ur taxan utgå; hvaremot Herr *W. M. Ekelund* föreslagit, att 13 § i tulltaxe-underrättelserne måtte helt och hållet upphäfvas och tullsatserna å de i samma § omförmälda föremål nedsättas till de belopp, som pröfvas lämpliga.

Alla dessa förslag hafva det gemensamma syftemål att, genom stadgande af en lämpligen nedsatt införsels-tull å redskap och machinerier, bereda den inhemska machin-tillverkningen den trygghet, som med de i nu gällande 13 § af tulltaxe-underrättelserna stadgade vidsträckta undantags-bestämmelser icke vore förenlig; och då jemväl Utskottet finner detta syftemål önskvärdt, samt både böra och kunna uppnås äfven utan de undantag, som, enligt Kongl. Maj:ts förslag, skulle för vissa fall fortfarande bibehållas, har Utskottet hufvudsakligen endast att utreda, till hvilket belopp den allmänna införsels-tullen å redskap och machinerier må bestämmas, för att, å ena sidan, bereda den inhemska machin-tillverkningen tillbörligt skydd, utan att, å den andra, beröfva de flera öfriga inhemska fabriks- och närings-grenar ett bland de vigtigaste medlen till dess bestånd och utveckling, nemligen tillgång på machinerier, redskap m. m. till billigt pris.

Härvid bör Utskottet till en början erinra om följande af import-tabellerne för år 1851 och 1852 upplysta förhållanden. Förstnämnde år infördes, emot den allmänna i taxan bestämda tull af 25 procent, redskap och machinerier till ett värde af 10,793 R:dr, men den med Kommers-kollegii tillstånd verkställda införsel, emot 5 procent, uppgick till 79,567 R:dr och, med tullfrihet, till 362,252 R:dr, i sistnämnde belopp dock inbegripne så väl redskap och machinerier för nya fabriks-anläggningar som prof och modeller. År 1852 uppgick införseln, mot 25 procent, till 14,752 Riksdaler, mot 5 procent till 73,568 Riksdaler och utan tull till 200,555 Riksdaler. Vidare gifva tullspecialerne vid handen, hurusom den i taxan särskildt specificerade och med 10 procent införsels-tull belagda artikeln "Ångmachiner" under nämnde 2 år alldeles icke utgjort föremål för import, men deremot exporterats, år 1851 till ett värde af 111,000 R:dr och år 1852 till 50,000 R:drs värde. Det är dessutom allmänt bekant, att under nuvarande tull-lagstiftning de inhemska machin-verkstäderne under sednare åren mer och mer tilltagit både i antal och produktion. Vid dessa förhållanden och då, såsom ofvan förmäles, den ojemförligt största importen af redskap och machinerier hittills egt rum alldeles tullfritt och dernäst emot 5 procent tull, utan att detta utöfvat någon sådan hämmande inverkan på machin-tillverkningen härstädes, att denna icke framgått fullt ut lika mycket, som de flesta andra industrigrenar, och icke allenast inom landet bestått täflan med utlandets tillverkningar, utan ock förmått frambringa ganska betydliga qvantiteter för export, så lärer häraf uppenbart följa, att en allmän tullsats af 5 procent ännu mera hädanefter, då, såsom Utskottet här förut tillstyrkt, införseln af de för machin-verkstäderne i synnerhet behöfliga råämnen, tackjern och jernplåtar m. m., komme att befrias från hittills stadgade förbud och öfverdrifna tullsatser, skall för den inhemska machin-tillverkningen innebära ett fullkomligt betryggande skydd; likasom det

å andra sidan icke torde behöfva bevisas, att stadgandet af en högre tullsats skulle icke blott hämma utvecklingen af redan i landet anlagda fabriker, som af utländska machinerier kunna vara eller blifva i behof, utan ännu mera försvåra uppkomsten af nya fabriks-anläggningar, de der, vid sidan af de äldre med tullfrihet å sina machinerier och derigenom minskad anläggnings-kostnad gynnade fabrikerne, redan komma att med en tull af 5 procent jemförelsevis i ganska väsendtlig mån betungas.

Hvad särskildt angår det i Kongl. Maj:ts skrifvelse omförmälda behofvet för den gröfre machin-tillverkningen af en högre, ända till 15 procent af värdet uppgående, skyddstull, så torde det anförda förhållandet med exporten af ångmachiner tillräckligt vederlägga ett sådant behof.

På dessa skäl och under förbehåll, att angående tull-frihet för modeller och varuprof få i sammanhang med behandlingen af öfrige bestämmelserne i 13 § tulltaxeunderrättelserne sig utlåta, hemställer Utskottet,

att å *Redskap och Machinerier eller delar deraf, ej specificerade*, må i taxan bestämmas en allmän införsels-tull till 5 procent af värdet; och

att något undantag härifrån, utom hvad modeller angår, icke vidare må medgifvas.

Rör. Den under hufvud-rubriken »Rör» förekommande oegentliga rubriken »till Käppar» torde lämpligen böra utbytas mot lydelsen *Bambu-* och *Spanska*.

Sadelmakare-arbeten, ej specificerade. Till undvikande af värde-förtullningen, enligt hvilken »Sadelmakare-arbeten, ej specificerade,» nu äro åsatta 33⅓:dels procent införsels-tull, föreslår Utskottet,

att *Sadelmakare-arbeten, ej specificerade*, må indelas i rubrikerna: *med äkta förgylda, försilfrade eller plöterade beslag* och *andra slag*, samt att för dessa rubriker införsels-tullen må bestämmas å den förra till 28 sk. och å den sednare till 24 sk. pr skålp.

Salmiak. I enlighet med Kongl. Maj:ts förslag, och med afseende å vissa näringars behof, tillstyrker Utskottet,

att införsels-tullen å *Salmiak* må nedsättas från 2 sk. till 8 rst. pr skålp.

Salpeter. Oraffinerad och raffinerad Salpeter är nu belagd med införsels-förbud.

Herr *Hjerta* har deremot erinrat, huru det vore önskligt, att denna vara kunde få införas antingen tullfritt eller mot en mycket låg afgift, då handeln skulle kunna tillhandahålla salpeter för hälften af det lösningspris, staten nu betalar, och således den andra hälften af lösnings-priset nu bortkastas för det välmenta syftemålet, att med årlig uppoffring bibehålla tillverkningen inom landet, under det enskilde landtmän, som samla och upplägga sin ammoniak-haltiga jord för salpeter-beredning, skulle hafva större slutlig behållning genom att använda jorden till gödnings-ämne.

Vid sistlidne riksdag, då Bevillnings-Utskottet föreslog borttagande af ifrågavarande, likasom alla andra införsels-förbud, besvarade Utskottet den invändning emot salpeter-förbudets afskaffande, som vanligen anföres, nemligen att landets sjelfständighet, i händelse af krig, berodde af inhemska salpeter-beredningen, hvilken åter, derest införselsförbudet upphäfdes, förmenades komma att helt och hållet gå under. Utskottet erinrade nemligen, hurusom det visat sig, att salpeter-beredningen inom landet, oaktadt staten till ett pris, vida öfverstigande hvad för utländsk lika beskaffad vara betaldes, inlöste hela den inhemska salpeter-produkten, samt all den uppmuntran, som möjligen kunde en näring beredas, således ej allenast genom förbuds-skyddet emot utländsk med-

täflan,

täflan, utan ännu mera genom den af staten tillförsäkrade förmånliga och ovilkorliga afsättningen, komme salpeter-beredningen till godo, hurusom, detta allt oaktadt, denna handtering icke ens vunnit den förkofran, att statens närvarande behof för kruttillverkningen kunde med inhemsk salpeter fyllas. När brist sålunda uppstått under en tid, då krig icke hemsökt landet och krut-konsumtionen följaktligen varit jemförelsevis ringa, ansåg Utskottet det icke vara ens sannolikt, än mindre antagligt, att under krig och den vanmakt, hvari alla näringar derigenom försättas, inhemska salpeter-tillverkningen skulle kunna fylla behofvet. Den enda säkra utvägen syntes deremot vinnas genom varans inlåtande i den allmänna handeln, hvars intresse nogsamt skulle veta och förmå att i det aldra yttersta gå konsumtionen tillhanda. Då staten förmodades icke komma att underlåta att, framdeles som hittills, efter fastställdt lösningspris inköpa den inhemska salpetern, och beredningen deraf, oaktadt införsels-förbudets upphäfvande, följaktligen komme att fortfarande tillgodonjuta tillbörlig uppmuntran, trodde Utskottet ofvanberörde invändning emot upphäfvande af ifrågavarande införsels-förbud icke förtjena något afseende.

Hvad sålunda anfördes vid sistlidne riksdag eger ännu sin fulla tillämpning. År 1852 måste icke mindre än 6,000 lisp. införas; och man har nyligen erfarit, hurusom Kongl. Maj:t, i följd af den inhemska salpeter-tillverkningens låga ståndpunkt, i jemförelse till krutbrukens årliga behof, funnit skäligt ytterligare höja det redan, i förhållande till salpeterns värde på verldsmarknaden, höga inlösningspriset på inhemsk salpeter.

Vid 1847—48 årens riksdag föreslog Kongl. Maj:t 36 sk. och Bevillnings-Utskottet 1 R:dr införsels-tull pr lisp.; och, instämmande i sistnämnde förslag, hemställer Utskottet,

att, med upphäfvande af införsels-förbudet å oraffinerad samt raffinerad Salpeter, införsels-tullen derå måtte bestämmas till 1 R:dr pr lisp.

Salpeter, Chilisk.

Då Chilisk Salpeter, som för skedvattens- och andra fabrikers behof nu får, efter pröfning af Kommers-kollegium, införas mot en tull af 6 sk. pr lisp., vore ett i andra länder mer och mer begagnadt, förträffligt gödnings-ämne, hvaraf införseln för jordbruket kunde blifva af serdeles nytta, har Herr *Hjerta* föreslagit, att, utan någon föregående pröfning af Kommers-kollegium, införsel af chilisk salpeter måtte lemnas tullfri eller åtminstone mot en till 3 sk. pr lisp. nedsatt tull.

Då Utskottet emellertid inhemtat, att chilisk salpeter till utseendet föga skiljer sig ifrån den vanliga, och en sådan oinskränkt införsels-tillåtelse, som Herr Hjerta yrkat, följaktligen skulle lätt kunna föranleda missbruk vid förtullningen, anser Utskottet Herr Hjertas omförmälda förslag böra lemnas utan afseende.

Salt, kok-.

Genom Kongl. Kungörelsen den 13 December nästlidne år har den i taxan å *Koksalt* stadgade tull af 36 sk. tunnan blifvit till innevarande års slut nedsatt till 18 sk.; och i Kongl. Maj:ts Nådiga skrifvelse föreslås jemväl, att införsels-tullen ej må öfverstiga nämnde belopp, hvartill den ock i Herr *Schwans* motion är upptagen.

Riksdags-fullmäktige *Bengt Gudmundsson*, *Johan Petter Danielsson* och *Jöns Pehrsson* hafva i sina här ofvan omförmälda motioner yrkat, Bengt Gudmundsson, införsels-tullens nedsättning till 4 sk. tunnan, samt de öfrige fullkomlig tull-frihet för ifrågavarande artikel.

Deremot har Herr *von Hartmansdorff*, *August*, uti ett hos Ridderskapet och Adeln afgifvet yttrande, angående de, genom högstberörde Kongl. Kungörelse medgifna, tull-nedsättningar så väl för salt som ved, anfört, hurusom dessa nedsättningar, som med omkring 100,000 R:dr minskade statens inkomster, ingalunda skulle medföra

den åsyftade verkan af minskadt pris å ifrågavarande artiklar, men deremot beröfvade staten en tillgång, hvarmed flere uppgifna behof skulle kunna fyllas.

Den åsigten, att nedsatta tull-afgifter skulle sakna inflytande på försäljnings-priset, kan Utskottet icke dela. Då handeln icke är inskränkt till några få personer, som kunna godtyckligt sätta priset, utan deremot utgör föremål för en stor, till hela riket spridd, verksamhet, hvars framgång, likasom andra industrigrenars, betingas af möjligen lägsta priser, i förhållande till varornas godhet, så vore det att förneka handelns natur, att betvifla täflan om hufvudvilkoret för dess utveckling — billigt pris; och som det derjemte låter väl bevisa sig, att en tull-afgift, icke blott med sitt nominella belopp, utan ock ganska betydligt derutöfver, måste fördyra varu-priset, i samma mån mera, som varan före utminuteringen genomgått flera händer, så följer ock häraf, att hvarje nedsättning i en tull-afgift måste bereda konsumenten en lindring, större än sjelfva tull-nedsättningen. Den inverkan på varu-prisens stegring eller fall, som otaliga andra orsaker utöfva, såsom exempelvis hvad artikeln salt angår, fraktkostnaden m. m., kan af tull-lagstiftningen icke regleras; men derföre må väl icke denna lagstiftning kunna eller böra undandraga sig att, der skäl i öfrigt sådant påkallar, lindra den tunga, som tull-afgiften innebär.

Frågan är således om salt är en sådan artikel, att den med afseende ej mindre å varans värde och beskaffenhet, än å deras ställning, som företrädesvis deraf äro konsumenter, förtjenar att beredas billigare pris; och på denna fråga behöfves visserligen icke något svar.

Ehuru Utskottet skulle önska att kunna å koksalt tillstyrka tullfrihet, anser Utskottet statens närvarande behof icke medgifva en så betydlig förändring; hvarföre Utskottet hemställer,

att införsels-tullen å Koksalt må bestämmas till 18 sk. tunnan;

hvaremot den hittills för soda-beredningen medgifna tull-frihet å koksalt, hvilken åtminstone någongång tillförene lärer blifvit missbrukad och numera, med den i allmänhet nedsatta salt-tullen, kan anses mindre behöflig,

torde böra upphöra.

Saltsyra. Då Saltsyra, hvarå taxan nu stadgar 1 sk. införsels-tull pr skålp., vore en artikel, som i ymnighet erhölles såsom biprodukt vid soda-tillverkningen, samt värdet derå ej utgjorde mera än 2 sk. pr skålp., har Herr *Hjerta* föreslagit, att införsels-tullen måtte nedsättas till likhet med den å svafvelsyra, eller 4 rst. pr skålp.

Hufvudsakligen instämmande med Herr Hjerta, men med afseende derå, att råvaran för svafvelsyre-beredningen åtnjuter tull-frihet, då deremot råämnet för saltsyran, efter Utskottets förslag, skulle komma att draga tull, hemställer Utskottet,

att införsels-tullen å Saltsyra må nedsättas till 6 rst. pr skålp.

Saxar. Den å Saxar, andra slag, (än öfverskärare-) nu stadgade införsels-tull, 1 R:dr 24 sk. pr skålp., är, både i allmänhet och särdeles med afseende å vissa derunder hänförliga slag, alltför hög, samt har derföre ock framkallat en ganska betydlig oloflig införsel; och har Utskottet, för beredande af rättvis och verklig tull-behandling af denna artikel, funnit sig böra föreslå

den i bilagde taxe-förslag för artikeln *Saxar* intagna förändrade klassifikation, med derå utförda tull-bestämmelser.

Segel. Till sjöfartens befrämjande har Herr *Grape* föreslagit, att Segel, som nu draga lika tull med väfnaden, hvaraf de bestå, med tillägg af 10 procent, måtte från all tull befrias.

Genom nedsättning af införsels-tullen å segelduk och tältduk har Utskottet sökt bereda all den med Herr Grapes förslag afsedda uppmuntran, som för närvarande skä-

ligen kan ifrågakomma, och hemställer derföre,

att införsels-tullen å *Segel* må förblifva oförändrad.

Lika med Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag, och till undvikande af värde-förtullning, som nu är stadgad för *Siktar*, föreslår Utskottet, *Siktar.*

att införsels-tullen å *Siktar och Såll* må bestämmas till 12 sk. pr skålp.

Då *Färgadt Silke* utgör ett half-fabrikat, behöfligt för flere näringar äfvensom för husslöjden, samt ofärgadt silke nu njuter tull-frihet, vid hvilka förhållanden den, äfven med hänseende till varu-värdet, öfverdrifna tull-satsen 2 R:dr pr skålp., för färgadt silke både torde böra och, utan fara för inhemska färgerierne, kunna betydligt nedsättas, så föreslår Utskottet, *Silke, färgadt.*

att införsels-tullen å *Färgadt Silke* må bestämmas till 1 R:dr 16 sk. pr skålp.

Angående å *Sirap* yrkad tull-nedsättning vill Utskottet i sammanhang med artikeln Socker här nedan sig yttra. *Sirap.*

Då verkliga värdet å *Skomakare-arbeten*, hvilka nu förtullas, dels efter par och dels efter värde, närmast bestämmes af rudimateriernes art, i förhållande till det färdiga arbetets vigt, har Utskottet, i öfverensstämmelse med de vid 1847—48 årens, samt sistlidne riksdag af Bevillnings-Utskottet gjorda förslag, äfven nu funnit sig böra indela skomakare-arbeten i klasser efter ämnet, hvaraf de bestå, med åsatt vigt-förtullning. Från denna allmänna regel måste dock de äfven i nu gällande taxa särskildt upptagne »Becksöms och s. k. Sjöstöflor» undantagas. Dessa skodon tillverkas i Finland till billigt pris och af så god beskaffenhet, att något dermed jemförligt icke inom landet åstadkommes; och den med fiskeri sig närande skärgårdsallmogen kan icke undvara dessa sjöstöflor, men tvingas, genom den, nu till 1 R:dr paret stadgade, höga tull-sats, att på oloflig väg fylla sitt behof. Endast ett par blef nemligen år 1852 införtulladt. *Skomakare-arbeten.*

Herr *Hjerta* har ock i sin motion tillstyrkt, att införsels-tullen måtte å sistnämnde artikel nedsättas till 24 sk. paret.

Med godkännande af detta förslag och i öfrigt förnyande hvad Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag angående artikeln skomakare-arbeten tillstyrkte, hemställer Utskottet,

att Rikets Ständer måtte godkänna den redaktion och de tull-satser bilagde taxe-förslag för artikeln Skomakare-arbeten innehåller.

I stället för den nu å »Slöjdevaror, eller Fabriks-, Handtverkeri- samt Manufaktur-varor, i taxan ej nämnde» till 33⅓ procent stadgade värde-tull, hemställer Utskottet, att *Slöjdevaror.*

Slöjdevaror må förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå; samt

att endast i de fall, der detta ej kan bestämdt urskiljas, värde-förtullning må varda bibehållen, dock med nedsättning af införsels-tullen till 25 procent.

Kongl. Maj:t har föreslagit nedsättning i införsels-tullen å *Smör* från 1 R:dr 16 sk. till 1 R:dr pr lisp.; hvaremot Herrar *Hjerta* och *Schwan* samt Riksdags-fullmäktigen *J. Nilsson* yrkat tullens nedsättning, Herr Hjerta till 24 sk. och de öfrige till 32 sk. pr lisp. *Smör.*

Det är bekant, att, intill år 1845, då den Finska handelstraktaten, hvarigenom smör tilläts till införsel mot 32 sk. pr lisp., upphörde, högst betydliga qvantiteter utgjorde föremål för loflig införsel från Finland, och gåfvo statsverket en årlig inkomst

af emellan 30 och 40,000 R:dr; hurusom derefter, då tullen bestämdes till 2 R:dr 24 sk. lispundet, förtullningen nedgick till och med under 200 lispund, samt hurusom med år 1849, då tullsatsen åter bestämdes till 1 R:dr 16 sk. lispundet, eller den nu gällande, införtullningarna ånyo tilltogo, så att de sistnämnde år utgjorde nära 9,000 lisp. Men för de följande åren utvisa import-tabellerne en ständigt aftagande förtullning. Denna uppgick år 1852 till icke mera än 1,253 lisp., och under diskussionen hos Ridderskapet och Adeln har Herr Friherre *Palmstjerna* anfört, bland annat, att qvantiteten af det nu insmuglade smöret förmodas motsvara den före år 1845 förtullade; hvarförutan Herr Friherren förmält, att den af Kongl. Maj:t föreslagna tullsatsen beräknats ungefärligen motsvara smuglingskostnaden, samt på intet vis kunde menligt inverka på landtmanna-intresset.

Med afseende å dessa förhållanden låter behofvet af ytterligare nedsättning uti införsels-tullen å smör icke förneka sig, så vida man vill bereda Statsverket den ganska betydliga inkomst, som nu genom den olofliga införseln går förlorad. Att den före år 1845 stadgade tullsatsen af 32 sk. betryggade Statsverkets rätt bevisa de då verkställda förtullningarne; och den prisstegring, som sedermera inträdt, torde kunna medföra samma resultat, äfven med den af Kongl. Maj:t nu föreslagna högre tull. Under en sådan förutsättning och vid betraktande af det menliga inflytande, som större tullnedsättning på en gång möjligen skulle på landtbruket utöfva, instämmer Utskottet i Kongl. Maj:ts förslag,

att införsels-tullen å Smör må bestämmas till 1 R:dr pr lispund.

Socker. Herr Grefve *Taube* har föreslagit, att rubriken »Socker» måtte förenklas och de derunder förekommande tull-bestämmelserna upptagas på följande sätt:

raffineradt, eller *med raffineradt lika*, *topp-*, *kandi-* och *kak-* eller *krossadt* 1 skålpund . . . . . 5 sk.
oraffineradt 1 skålpund . . . . . 2 sk. 3 rst.

Herr vice Talmannen *Brinck* åter har yrkat, att införsels-tullen måtte nedsättas å topp-, kandi- och kaksocker från 5 till 4 sk., å krossadt lump- samt havanna terrestill 3 sk. 6 rst., och å sirap till 1 sk. 6 rst. skålp.; — äfvensom Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson* hemställt, att då den nuvarande tullen af 5 sk. skålpundet å nyssnämnde sockerslag visat sig innefatta ett indirekt förbud, hvarigenom, utan ringaste vinst för Statsverket, allmänheten på ett högst kännbart sätt beskattades af sockerbruks-idkarne, denna tullafgift måtte nedsättas till 3 sk. pr skålp.

Då den af Herr Grefve Taube föreslagna förändring i rubrikernes uppställning genom de i afseende å vissa sockerslag obestämda begreppen »raffineradt» och »oraffineradt» möjligen skulle föranleda missförstånd vid taxans tillämpning, samt de nu gällande tullsatserne 5 sk. per skålp. å topp-, kandi- och kaksocker med flera sockerslag destomindre kunna anses innefatta förbud, som under år 1852 icke mindre än 852,309 skålpund af dessa sockerslag blifvit förtullade, oberäknadt 199,802 skålpund diverse slag socker, som såsom strandadt förtullats, hvarmed jemväl ett likartadt förhållande eger rum i afseende å socker-sirap, då deraf under nämnde år blifvit emot nu stadgad tull införde 256,730 skålp.; så, och med afseende både å den korta tidrymd som förflutit, sedan inhemska sockertillverkningen, emot nu stadgade tullsatser, beröfvades förbudsskyddet, och å den införsel som ifrån Norrige kan verkställas, emot endast hälften af den i taxan stadgade tull, finner Utskottet sig böra hemställa,

att nu gällande tulltaxas bestämmelser i afseende å Socker och Sirap må oförändrade bibehållas.

Herrar *Hjerta* och *Schwan* samt Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson* hafva föreslagit, att införsels-tullen å *Spanmål alla slag* skulle till hälften af nuvarande belopp nedsättas, hvarifrån Herr Schwan dock undantagit tullen å hvete. *Spanmål.*

Ehuru Utskottet fullkomligt delar den åsigt, som framkallat nämnde förslag, har Utskottet likväl, vid betraktande af den stora förändring i jordbruks-näringens förhållanden, som genom den, vid innevarande riksdag ifrågasatta, bränvins-lagstiftning torde komma att inträda, ansett försigtigheten bjuda, att icke samtidigt uti tull-lagstiftningen för jordbrukets förnämsta produkt, spanmålen, vidtaga en förändring, som, om ock utan giltiga skäl, jordbruks-idkarne föreställa sig vara för dem äfventyrlig; och hemställer Utskottet derföre,

att tullen å *Spanmål* må vid innevarande riksdag bibehållas oförändrad.

Lika med Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag, anser ock Utskottet, *Speglar och Lampetter* böra i stället för värde-förtullning, såsom nu är stadgadt, åsättas 8 sk. införsels-tull pr skålp. *Speglar och Lampetter.*

Såsom här ofvan vid artikeln Ljus är omförmäldt, har Herr *Hjerta*, under förutsättning att tullen å talg blefve nedsatt till hälften af nu stadgade belopp, föreslagit nedsättning å *Stearin* från 5 till 4 sk. skålp.; hvaremot Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson* yrkat, att, äfven med bibehållande af tullen å talg, stearin måtte åsättas 2 sk. tull. *Stearin.*

Utskottet, som ansett tull-nedsättning å råvaran icke böra bifallas, föreslår,

att *Stearin* må vid nu stadgad tull bibehållas.

Kongl. Maj:t har föreslagit, att *Slipstenar*, såsom för näringarne behöflige, måtte från nuvarande tullsats, 15 procent af värdet, upptagas till lika tull med *Bryn-* och *Olje-stenar* eller 24 sk. pr 100 stycken. *Sten.*

Af Herr *Schenström* åter är yrkadt, att slipstenar af sådant gryt, som i riket ej finnes, måtte, såsom för manufakturerne i Eskilstuna oumbärlige, medgifvas tullfrihet.

Då både bryn-, olje- och slipstenar äro så beskaffade materialier för flere näringar, att de skäligen böra från all tullsats befrias, samt den inkomst som, serdeles om slipstenar skulle komma att behandlas lika med bryn- och olje-stenar, kunde Statsverket beredas, blefve så obetydlig, att den icke uppginge till mer än några få riksdaler, föreslår Utskottet,

att *Bryn-*, *Olje- och Slip-stenar* må lemnas fullkomlig tull-frihet.

Lika med hvad i Norska och Danska tull-taxorne är för *arbetad sten* stadgadt, anser ock Utskottet den för rubriken »all annan Sten, ej specificerad, arbetad», nu stadgade värde-förtullning böra, emot förtullning efter vigt, utbytas, och föreslår,

att, med rubrikens förändring till *Sten, arbetad, ej specificerad*, derå må bestämmas en införsels-tull af 6 rst. pr skålp.

För beredande af en enklare och i förhållande till de olika slagens värden riktigare indelning och förtullning af de under hufvud-rubriken »Strumpor» upptagne artiklar, förnyar Utskottet det af BevillningsUtskottet vid sistlidne riksdag gjorda förslag, *Strumpor.*

att »Strumpor och andra på strumpstol eller genom stickning tillverkade arbeten» må indelas i:

helsiden med	3	R:dr
halfsiden med	2	„ och
andra slag med	1	„

införsels-tull pr skålp.

Å *Strumpstickor* har Herr *Hjerta* föreslagit nedsättning i införsels-tullen från 30 sk. till 16 sk. pr skålp. *Strumpstickor.*

Både i Kongl. Maj:ts vid 1847—48 årens riksdag afgifna tulltaxe-förslag och i Bevillnings-Utskottets vid de begge sistförflutna riksdagarne afgifna betänkanden anmärktes orimligheten af den nu stadgade tullsatsen, då värdet å strumpstickor endast utgjorde 32 sk. eller högst 1 R:dr pr skålp. och varan vore lätt smugglingsbar. Vid förstnämnde riksdag föreslogs 8 sk. och vid den sistnämnde 12 sk. införsels-tull pr skålp., men den höga tull-satsen bibehölls dock af Rikets Ständer. Verkan deraf är ögonskenlig, då, år 1852, 599 skålp. blifvit införtullade, men 899 konfiskerats.

Utskottet förnyar förslaget,

att införsels-tullen å *Strumpstickor* må bestämmas till 12 sk. pr skålp.

Strängar. Då *Strängar*, *andra slag*, (än af metall) icke tillverkas inom landet och äro lätt smuggelbara, samt förbrukningen deraf icke är af beskaffenhet att böra genom hög beskattning inskränkas, föreslår Utskottet,

att införsels-tullen å *Strängar*, *andra slag*, må nedsättas till 24 sk. pr skålp.

Stål. Gällande taxa indelar artikeln »Stål» i »gjut-» med 1 R:dr 16 sk., »garf-» med 5 R:dr och »andra slag» med 3 R:dr införsels-tull pr 100 skålp. st. v.

Af dessa slag utgör gjutstål icke föremål för någon egentlig tillverkning inom landet, men är deremot ett oundgängligt råämne för den inhemska finare smidesfabrikationen. För att sätta denna fabrikation i stånd att uthålla täflan med utlandets tillverkningar, hvilket, såsom ofvan är visadt, icke kan åstadkommas genom höga, af den olofliga importen gäckade tullsatser å fabrikaten, måste afgifter, som fördyra råämnena, lindras eller alldeles afskaffas. Sistnämnde åtgärd kan i förenämnde fall utan all fara vidtagas, då någon inhemsk handtering derigenom icke förnärmas och Statskassans förlust af tullafgiften, enligt 1852 års import, icke utgör mera än omkring 700 R:dr; och Utskottet tillstyrker derföre,

att införsels-tullen å Gjutstål må helt och hållet upphäfvas.

De öfrige slagen stål utgöra deremot föremål för ganska betydlig export och ifrågakomma således till införsel endast i de fall, der Svenska stålberedningen lemnar mindre godt material för den inhemska smidesmanufakturen. Med afseende härå och i konseqvens med Utskottets, angående artikeln Jern, här förut gjorda förslag, hemställer alltså Utskottet,

att införselstullen å *Garfstål* och *andra slag*, sammanförde i en rubrik, må bestämmas till det å »andra slag» nu stadgade belopp, 3 R:dr pr 100 skålp. st. v.

Stålarbeten. Likasom smidesmanufakturen i allmänhet äro också »Stålarbeten, ej specificerade», i nu gällande taxa upptagne till en i förhållande till varuvärdet alltför hög och den lofliga införseln derigenom hämmande tullsats, nemligen 1 R:dr pr skålp.

Kongl. Maj:ts förslag vid 1847—1848 årens riksdag upptog denna tullsatts till endast 24 sk. pr skålp., som då äfven af Bevillnings-Utskottet föreslogs, men vid sistl. riksdag åter upptogs till 32 sk.

Såsom en, med hänseende till varuvärdet lämplig, medelväg emellan nu gällande och de sålunda föreslagna tullsatserne, hemställer Utskottet,

att införsels-tullen å *Stålarbeten*, *ej specificerade*, må nedsättas till 36 sk. pr. skålp.

Sågblad. Då *Sågblad* utgöra ett nödvändigt redskap, hvaraf tillverkningen inom landet icke fyller behofvet, föreslår Utskottet,

att införsels-tullen å *Sågblad* må nedsättas från 9 till 6 sk. pr skålp.

Den nu å Såpa stadgade införsels-tullen, 36 sk. pr lisp., har hittills gjort all införsel deraf omöjlig, hvarföre Utskottet, som å pottaska och olja, hvilka utgöra material för såp-tillverkningen, föreslagit väsendtliga tull-nedsättningar, och då Såpa utgör en allmänt behöflig konsumtionsartikel samt tillika såsom väsendtligt beredningsämne ingår i flera fabrikationer, finner sig, i nära öfverensstämmelse med Herr *Hjertas* derom vilkorligt gjorda framställning, böra tillstyrka, *Såpa.*

att införsels-tullen å *Såpa* må nedsättas till 24 sk. pr lisp.

Herrar *Hjerta* och *Schwan* hafva föreslagit nedsättning af införsels-tullen å *Talg* från 24 till 12 sk. pr lisp.; och ehuru Utskottet, med afseende å denna varas egenskap af ett ytterst behöfligt råämne, hvarpå erforderlig tillgång inom landet icke finnes, skulle önskat att nedsättning i införsels-tullen derå kunde beredas, har Utskottet likväl, med afseende å den ganska betydliga statsinkomst, som nu gällande införselstullen inbringar, och då denna i förhållande till varuvärdet icke är högre, än Utskottet sett sig nödsakadt att föreslå för andra likartade artiklar af boskapskötselns produkter, funnit sig *Talg.*

för närvarande böra afstyrka förändring i den å *Talg* stadgade införsels-tull.

Till förekommande af tvetydighet vid tullbehandling, har Utskottet, *Tenn.*

vid artiklarne »Tenn, arbetadt, nytt:» »olackeradt» och »lackeradt», tillagt bestämmelserne *omåladt* vid den förra och *måladt* vid den sednare.

I samma ändamål är ock *Thermometrar.*

vid rubriken »Thermometrar» tillagdt: *med eller utan fodral.*

Då terpentin-olja eller terpentin-spiritus icke äro belagde med högre införsels-afgift än 1 sk. 6 rst. pr skålp., torde det vara olämpligt att, såsom nu gällande taxa innehåller, för råämnet, hvaraf nämnde artiklar beredas, eller Terpentin, stadga en högre tullsats, hvarföre ock Utskottet hemställer, *Terpentin.*

att införsels-tullen å *Terpentin* må nedsättas från 2 sk. till 1 sk. 6 rst. pr skålp.

Under åberopande af åtskillige tobaksfabrikanters och importörers till Kongl. Maj:t ingifna underdåniga petition om nedsättning af införsels-tullen å »Tobaksblad och Stjelk», så att denna tull, med tillägg af handels- och sjöfarts- med flera afgifter, icke uppginge till högre belopp för blad än 4 sk. 6 rst. eller hvad i Norrige är stadgadt, och för stjelk 2 sk. 8 rst. pr skålp., har Herr *Brinck* föreslagit en så beskaffad förändring i nu gällande tullbestämmelse för nämnde artiklar; äfvensom Herr *Schwan* uti sin motion erinrat om angelägenheten både för stats-inkomstens betryggande och för en vigtig inhemsk förädlings-närings fortfarande bestånd och utveckling, att egna allvarlig uppmärksamhet åt innehållet af nämnde underdåniga petition. *Tobak.*

Då samma petition af trycket utkommit och äfven blifvit till Rikets Ständer utdelad, anser Utskottet obehöfligt att här ingå i närmare redogörelse för dess innehåll. Deraf visar sig emellertid, bland annat, hurusom de, i Sverige och Norge betydligt skiljaktige, tullsatserne å tobaksblad skola hafva framkallat en, för Svenska stats-kassan likasom för våra tobaks-fabrikanter, högst betänklig smuggling öfver riksgränsen. Genom nedsättning å den här på tobaksblad stadgade, högre införsels-afgiften, till likhet med Norges, vill det väl synas, som berörde förhållande skulle kunna afböjas; men en sådan nedsättning åter från 7 sk. till närmare 4 sk. pr skålp. å en artikel, hvaraf införseln uppgår till omkring 2½ millioner skålp., skulle medföra en statsförlust, hvarföre det torde vara problematiskt att Statsverket genom den omförmälda smugglingens upphörande kunde vinna godtgörelse. Men härvid förekommer tillika, att Kongl. Maj:t möjligen genom underhandling med Regeringen i de stater, hvarifrån införseln af tobak

till största delen eger rum, skulle kunna, emot nedsättning af vår nu stadgade höga tullsats å tobak, bereda motsvarande förmåner för våra exportartiklar. Vid betraktande af dessa förhållanden, har Utskottet funnit sig böra föreslå,

att Rikets Ständer, lemnande tullsatserne å Tobaksblad och Stjelk oförändrade, till Kongl. Maj:t ingå med underdånig hemställan, att Kongl. Maj:t täcktes i afseende å tullbestämmelserna för nämnde artiklar vidtaga de förfoganden, hvartill, å ena sidan, Norska tull-lagstiftningen, och å den andra, diplomatiska underhandlingar i omförmälda hänseende må kunna föranleda.

Tryffel. Jemte en allmän rubrik för ätbara svampar upptager gällande taxa under särskild rubrik, men med lika tullsatts, ett specielt slag af sådane svampar, nemligen Tryffel. För beredande af rättelse i denna origtiga redaktion, förnyar Utskottet det vid de 2:ne sistförflutna riksdagarne gjorda förslaget,

att »Tryffel» må uteslutas ur texten och i noten hänvisas till Svampar, ätbara.

Tråd, jern- och stål-. Likaledes förnyande Bevillnings-Utskottens, vid 2:ne riksdagar gjorda, förslag, hemställer Utskottet,

att den till 6 sk. pr skålp. för Jern- och Stål-tråd nu stadgade tull må nedsättas till 25 proc. af verkliga värdet, eller 4 sk. 6 rst. pr skålp.

Äfvensom Utskottet, till undvikande af den nu å utländsk »ståltråd», som med Kommers-kollegii tillstånd får, för vissa tillverkningar, införas, stadgade värdeförtullning af 10 proc., och med godkännande af Riksdags-fullmäktigen *G. Hultmans* i särskild motion gjorda förslag, att icke blott »stål-» utan äfven *jern-tråd* måtte i detta undantags-stadgande upptagas, hemställer,

att införsels-tullen å Jern- och Stål-tråd, som för nämnde särskilda behof, med Kommers-kollegii tillstånd, intages, må bestämmas till 2 sk. pr skålp.

Koppar- och Messings-. Vid rubriken »Koppar- och Messings-tråd, försilfrad», har Utskottet ansett äfven *förgylld* böra upptagas

och rubrikens lydelse blifva: *förgylld eller försilfrad.*

Bomulls-. Förnyande Bevillnings-Utskottens vid de 2:ne sistförflutna riksdagarne gjorda förslag, hemställer Utskottet,

att den i gällande taxa gjorda skillnad emellan Bomullstråd, »nystad», med 24 sk. och »i härfvor» med 16 sk. införsels-tull pr skålp., må upphöra, och bomullstråd, *alla slag*, åsättas sistnämnde tullafgift.

Linne-. För »Linnetråd», nu indelad i »oblekt» med 24 sk., »blekt, hvit», med 1 R:dr, och »färgad», med 32 sk. införsels-tull pr skålp., har Herr *Hjerta* föreslagit, att, då dessa tullsatser voro alltför höga och försvårade tillgången på denna förnödenhetsvara, införsels-tullen å linnetråd måtte bestämmas till 10 proc. utöfver den tull, som blefve för garnet fastställd.

En så beskaffad tullbestämmelse anser Utskottet väl icke lämplig; hvaremot, med afseende å de för linnegarn här ofvan föreslagna tullsatser, och trådens värde i förhållande till garnet, Utskottet, som, lika med hvad Kongl. Maj:ts förslag vid 1847—48 årens riksdag innehöll, funnit linnetråd, alla slag, böra upptagas under en rubrik och tullsats, ehuru denna icke torde böra på en gång nedsättas så betydligt, som då föreslogs, eller till 16 sk. pr skålp., hemställer,

att

att införsels-tullen å Linnetråd, alla slag, må bestämmas till 24 sk. pr skålp.

Herr *Hjerta* har i sin motion föreslagit, att alla de råämnen och halffabrikater, som förekomma under rubriken »Trädvaror», från och med första artikeln »Virke» till och med artikeln »Tunnband», måtte medgifvas tullfri införsel. Den för alla dessa artiklar influtna tullafgiften hade icke uppgått till mera än omkring 3,604 R:dr, hvilken ringa tull-uppbörd alls icke motsvarade allt det besvär och den kostnad, som dessa artiklars särskilda uppmätande och bokförande förorsakat Tullverket, oberäknadt den långt större förlusten, som af tullbehandlingen härrörande hinder och dröjsmål vid lastningen åstadkommo. För tillverkarne af finare trädvaruartiklar likasom för skeppsbyggeriet vore det en lindring att erhålla tullfrihet; och om äfven mahogny och andra utländska trädslag, som begagnades till lyxarbeten, kunde från tullfriheten undantagas, vunne dock Staten indirekte mera genom den lättnad, som tullfriheten beredde slöjdidkarne, än att man borde se på den inkomst af endast 1,160 R:dr, som dessa trädslag gifvit. *Trädvaror.*

Tullfrihet är vidare yrkad: af Herr *Grape* för master, bogspröt och spiror, till fartygs utrustning, samt af Herrar *Brinck* och *Schwan* för ved, alla slag, i hvilket hänseende Herr Schwan anfört, hurusom den allmänt uttalade faran för våra hvar dag dyrbarare skogars framtid i främsta rummet kräfde iakttagande af den stats-ekonomiska klokheten, att, så mycket som möjligt, underlätta införseln af den ojemförligt mest skogsödande artikeln ved, hvilken, utom den derå stadgade tull-satsen och ganska betydliga fyrbåks- och lots-penningar m. m. för fartygen, hvari införseln sker, tillika droge i handels- och sjöfarts-afgifter och tolag en ganska betydlig tunga, uppgående, tillsammans med de nu nedsatta tullafgifterna, till icke mindre än omkring 30 sk. pr famn.

Kongl. Maj:ts förslag innefattar, att införsels-tullen på ved ej borde utgöra mera, än för ek- och bok- 18 sk., för björk- 12 sk. samt för andra slag 8 sk. pr famn, eller de genom Kongl. Kungörelsen den 13 December nästlidet år, till hälften af hvad tull-taxan innehåller, nedsatta belopp.

Utskottet instämmer helt och hållet i de skäl, som, på sätt här ofvan förmäles, blifvit anförde för beviljande af tull-frihet vid införsel af alla nu i taxan från och med »Virke» till och med »Årträd» upptagne trävaru-artiklar, med undantag af »Fanérskifvor», i afseende å hvilka Utskottet här nedan vill särskildt sig yttra. Dessa artiklar, litet eller intet bearbetade, ifrågakomma icke till införsel annat än såsom dels behöfliga råämnen för vissa näringar, dels så beskaffade nödvändighets-varor, att de icke böra utgöra föremål för beskattning; och vill man genom tull-lagstiftningen åstadkomma besparing af landets egna skogar, så erbjuder sig dertill icke något lämpligare och mindre störande medel, än den tullfria införseln. Utskottet hemställer alltså,

att tullfrihet må beviljas för följande uti införsels-tariffen under hufvudrubriken »Trädvaror» upptagna artiklar, nemligen:

Virke, oarbetadt, sågadt eller tillhugget.
Bandstakar.
Bjelkar och sparrar af furu och gran.
Bräder och plankor, sågade.
Enträd och Enstafrar.
Gevärstocksämnen.
Handspakar.
Handspaksämnen.
Lister, Läkter.
Master, Bogspröt och Spiror.

Pumpträd.
Ribbor.
Stäfver, lagg- och botten-.
Tunnband.
Ved, och
Årträd.

Fanérskifvor åter äro så mycket bearbetade varor, att de både kunna och, då större anläggningar inom landet för fanérsågning finnas, äfven böra åsättas införsels-tull. Denna, nu bestämd till 20 proc. af värdet, torde dock böra utbytas emot vigt-förtullning; och hemställer Utskottet, som ansett sistnämnde förtullnings-grund böra antagas för här nedan vidare omförmälde snickare-arbeten,

att Fanérskifvor må draga hälften af den tull, som varder bestämd för snickare-arbeten af samma trädslag.

Den å svarfvare-arbeten, ej specificerade, till 33⅓ proc. af varuvärdet stadgade införsels-tull, 1 R:dr pr skålp.,

torde böra nedsättas till 36 sk. pr skålp.

Rubriken »alla andra mer eller mindre arbetade Trädvaror, ej specificerade, derunder inbegripne nedslagne tunnor samt ej specificerade snickare-arbeten, med eller utan betsning, målning eller lackering», hvarå tullen nu utgör 33⅓ proc. af värdet, sammanfattar den oändliga mängd i taxan ej specificerade artiklar, hvari snickare-arbeten ensamme eller i förening med flera andra yrkens produkter ingå; och värde-förtullningen, i allmänhet förkastlig, blir det ännu mera, der dess tillämpning träffar en så betydlig varuklass, som denna, hvars rätta uppskattning måste vara ytterst svår att kontrollera.

Både Norrska och Danska tull-taxorna innehålla vigt-förtullning för denna artikel; och i likhet dermed samt på här anförda skäl tillstyrkte Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag, hvad Utskottet ock nu förnyar,

att förenämnde rubrik »alla andra mer eller mindre arbetade Trädvaror etc.», må erhålla de förändrade redaktions- och tull-bestämmelser, som i bilagde taxe-förslag finnas intagne.

Tågvirke. För Tågvirke, nytt, hvarå den i taxan till 24 sk. pr lisp. stadgade införsels-tull, genom Kongl. Kungörelsen den 11 Juni nästlidne år, blifvit intill innevarande års slut nedsatt till 16 sk., har Herr *Grape* yrkat tull-frihet; och ehuru Utskottet, lika med bemälde motionär, anser sjöfarten och skeppsbyggeriet böra i möjligaste mån beredas lindring uti hittills stadgade tull-satser, får dock icke, å andra sidan, förbises rättvisan emot andra näringar. Råämnet, hvaraf tågvirket tillverkas, är visserligen härstädes tullfritt, men deremot i produktions-orten belagdt med en utförsels-tull, som trycker härvarande förbrukare, och möjligen skulle sätta honom ur stånd att, utan någon tull å det utländska tågvirket, bestå i täflan dermed.

Utskottet hemställer på dessa skäl, att,

den af Kongl. Maj:t till 16 sk. pr lisp. nedsatta införsels-tull å *Tågvirke* må i den blifvande tull-taxan intagas.

Ull. Gällande taxa indelar artikeln »Ull» i »grof, jutsk och isländsk eller annan härmed jemförlig», med 2 sk. och »all annan» med 6 sk. införsels-tull pr skålp., samt inskränker införseln af grof ull till vissa uppräknade städer.

Herrar *Hjerta* och *Brinck* samt Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson* hafva yrkat tullfrihet å all ull. Herr Grefve *Lewenhaupt*, som äfven företrädesvis föreslagit tullfrihet, har alternatift, lika med Herr *Schwan*, hemställt, att ull, alla slag, måtte till lika tullsatts, 2 sk. pr skålp. upptagas; hvarförutan Herr Grefve Lewenhaupt äfvensom

Herr *J. F. Ekenman* ansett införseln af grof ull böra tillåtas alla stapelstäder, eller åtminstone, enligt Herr Ekenmans förslag, staden Carlshamn.

Herr Hjerta har företrädesvis utvecklat skälen för den föreslagna tullfriheten. I vårt nordiska klimat vore framför allt annat af vigt, att kunna tillverka eller erhålla yllefabrikater, så billigt som möjligt, och att underlätta tillfället för husfliten att omfatta en sådan tillverkning. Då ändamålsenligheten af den tullfrihet, som är bomull och silke medgifven, vore allmänt insedd, funnes icke mera än ett skäl för tillämpningen af en motsatt grundsats i afseende på det tredje råämnet ull; och detta skäl vore inhemska fårskötselns uppmuntran. Erfarenheten om fårskötselns långsamma och obetydliga framåtskridande, oaktadt både tullskyddet och ganska betydliga direkta uppoffringar från statens sida, gåfve emellertid vid handen, att resultatet icke motsvarat uppoffringarne, och att framgången af ullproduktionen beror af andra omständigheter än tullpremier. Det vore kändt, att Svensk ull kunnat i utlandet på förmånligare vilkor afsättas, än på den Svenska marknaden, och att Svenska ullproducentens ofördelaktiga ställning härrörde ifrån brister i sjelfva handelsbruket, som genom tull-afgifter icke kunde motvägas. För flertalet af landtmän, som sjelfve förbruka sin ull, vore tullsatsen såsom skydd likgiltig, hvaremot äfven deras intresse fordrade, att de till billigt pris erhölle de nödige yllebeklädnader, hvilka de ej sjelfva tillverka. Den minskning i stats-inkomsterne med omkring 100,000 R:dr, som tullfriheten å ull skulle förorsaka, motvägdes fullkomligt af fördelarne af lättad tillgång till ifrågavarande nödvändighets-vara; men då kläde och andra yllefabrikater samtidigt åsattes så måttlig tull, att densamma icke uppmuntrade till tull-försnillning, så kunde det icke betviflas, att den i ull-tullen förlorade inkomst skulle mer än tillräckligt betäckas genom införsels-afgifterne å sådane ylleväfnader, som nu till riket insmugglas.

Utskottet instämmer i dessa Herr Hjertas åsigter i afseende både på tullsatsens overksamhet, såsom uppmuntran för den inhemska fårskötseln, och på sannolikheten, att måttliga tullsatser å ylleväfnader skola fullt inbringa den inkomst, som tullen å ull nu medför; likasom Utskottet är förvissadt, att fullkomlig tullfrihet å ull skulle långt mera, än det hittills, till skydd för ylleväfnads-industrien, följda prohibitiv-systemet, främja denna industris utveckling; men då följderne af alltför hastiga omkastningar i tull-lagstiftningen icke torde kunna med säkerhet på förhand beräknas, och den lättade införseln af ylleväfnader, som Utskottet nu funnit sig kunna föreslå, kommer att för den friare täflan förnämligast utsätta den del af inhemska ylleväfnads-industrien, som sysselsätter sig med tillverkning af finare, i förhållande till vigten dyrbarare alster, samt denna industri åter egentligen förbrukar den med högre tullsatsen belagda finare ullen, hvarpå tillgång till nedsatt pris alltså företrädesvis bör beredas, så hemställer Utskottet, såsom lämplig öfvergångsåtgärd,

att införsels-tullen å Ull, alla slag, må bestämmas till 2 sk. pr skålp.

Vid hvilket förhållande all fråga om inskränkning i rättigheten att införa grof ull torde böra förfalla.

Den under sednare tider medelst stats-anslag uppmuntrade och numera till en af vetenskapsmän väl vitsordad fullkomlighet uppdrifna inhemska tillverkningen af skeppskronometer-ur saknar för närvarande allt skydd af tull-lagstiftningen emot täflan med utlandets, af flera fördelar och synnerligen en starkare afsättning, gynnade fabrikation. Sedan stats-anslagen numera upphört och kronometer-fabrikationen följaktligen blifvit lemnad utan allt stöd af det allmänna, måste tiden vara inne för tull-lagstiftningen att egna nämnde fabrikation samma uppmärksamhet, som öfrige inhemska näringar; men då en till 25 procent af varuvärdet antagen tullsats skulle, med afseende *Ur.*

å artikelns stora värde i förhållande till varans ringa volym, motverka tullsatsens ändamål, föreslår Utskottet,

att under hufvudrubriken »Ur» må intagas en ny rubrik »*Skepps-kronometrar*» och derå bestämmas 15 R:dr införsels-tull pr stycke eller 5 procent af varuvärdet.

Urband och Urkedjor. Till undvikande af värde-förtullningen, som nu är stadgad för Urband och Urkedjor af sammansatta eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen, förnyar Utskottet det vid sistlidne riksdag gjorda förslag,

att nämnde artiklar må tullbehandlas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå, eller, der detta ej kan med säkerhet urskiljas, efter det i dem ingående ämne, som drager högsta tull-afgift.

Verktyg. På de vid artiklarne Redskap och Machinerier här ofvan anförda skäl, hemställer Utskottet,

att införselstullen å Verktyg för slöjderne och handtverkerierne, ej specificerade, må nedsättas från 15 till 5 procent af värdet.

Vin. Bland andra åtgärder till nykterhetens befrämjande har Herr *L. W. Henschen* föreslagit, att införsels-tullen å de Vinslag, hvilka icke, såsom portvin och madeira, voro synnerligt sprithaltiga, måtte nedsättas till $\frac{1}{3}$:del eller $\frac{1}{4}$:del af tullens nu varande belopp, 24 sk. pr kanna »på fastager» och 1 R:dr kannan »på buteljer», hvaremot Riksdags-fullmäktige *Lars Magnus Knutsson* från Östergöthlands och *Olof Persson* från Blekinge län uti särskilta motioner yrkat, att, då nykterheten icke endast genom bränvinets, utan, lika mycket, genom andra rusgifvande dryckers fördyrande borde främjas och en minskad konsumtion af vin och andra utländska drycker skulle på tillgången af landets klingande mynt utöfva ett gynnsamt inflytande, införselstullen å vin måtte höjas, enligt L. M. Knutssons förslag, i mån af den beskattning, som blefve åsatt bränvinstillverkningen, och, enligt Olof Perssons mening, till åtminstone 3 R:dr kannan; i sammanhang hvarmed sistbemälde motionär tillika föreslagit betydligt skärpta straffbestämmelser af icke mindre än 5 års fästning m. m. för den, som beträddes med smuggling af ifrågavarande artiklar.

Sistnämnde förslag tillkommer det icke Bevillnings-Utskottet att i sammanhang med tulltaxe-regleringen upptaga till behandling.

Hvad åter angår motionärernes skiljaktiga åsigter om en allmännare vinförbruknings inflytande på nykterheten, så lärer väl Herr Henschens mening otvifvelaktigt ega företrädet, för så vidt den allmänt öfverklagade bränvins-konsumtionen är det onda, hvaraf nykterheten mest och svårast lider; men, såsom Utskottet här ofvan vid artikeln *Humle* antydt, torde ett lämpligare surrogat, än vin, böra sökas. Det visserligen billiga pris, hvartill åtskilliga vinsorter kunna å produktionsorten erhållas, skulle redan genom transport- och handels-omkostnader, oberäknadt tullafgiften, så väsendtligt fördyras, att vinkonsumtionen endast undantagsvis tillgodokomme den samhällsklass, som nu i synnerhet utgör bränvinets förbrukare. Efter Utskottets tanka blefve ändamålet med den af Herr Henschen för vissa vinsorter föreslagna tullnedsättning hufvudsakligen förfeladt, likasom det torde kunna förutses, att skiljaktiga tullsatser å olika vinslag skulle föranleda betänkliga misstag vid tullbehandlingen. Utgående från den åsigt, att vin fortfarande måste här betraktas såsom öfverflödsvara och med hänsigt tillika till den betydliga tull-inkomst, som Statsverket deraf åtnjuter, hemställer Utskottet således,

att införselstullen å Vin må bibehållas oförändrad.

Deremot har, vid de tvänne sist förflutna riksdagarne, uppstått fråga om antagande af ett annat förtullningssätt så väl för bränvin och sprit, som för vin, än det nu brukliga. Det har nemligen blifvit upplyst, att förtullningen per kanna, både i afseende på spirituosa på buteljer och ännu mera på fat, gåfve anledning till ganska väsendtliga misstag vid bestämmande af varans verkliga qvantitet. Den föreskrifna rojningen af vin och spirituosa på fastager lemnade, i de flesta fall, ett för afgiftsberäkningen högst ofördelaktigt resultat. Utom den osäkerhet, som vore en oundviklig följd af kärlens ständigt vexlande, oregelbundna form, underlättade rojningsmethoden bedrägerier af mångfaldig beskaffenhet. Denna method hade funnits så osäker, att den på ett enda vinfat utvisat från 20 ända till 60 kannors innehåll under det verkliga, vid uppmätning utrönta; och emellertid vore det omöjligt att å tullkammare, der större partier till förtullning på en gång förekomma, utöfva den kontroll medelst fatens uppmätning, som nu gällande förtullningssätt gjorde behöflig, oberäknadt den kostnad och tidsutdrägt samt menliga inverkan på sjelfva varan, som genom fatens störtning och uppmätning förorsakades. Af dessa skäl ifrågasattes, att, på sätt ock i andra länder vore antaget, vigtförtullning af spirituosa, såsom medförande stor vinst för både tull-kontrollen och de trafikerande, äfven här måtte införas. Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag fann väl frågan icke vara i så utredt skick, att Utskottet kunde till antagande föreslå vigtförtullning, men ansåg likväl densamma förtjena särdeles uppmärksamhet, och tillstyrkte derföre Rik. St., *att i underdånig skrifvelse anhålla, det K. M. täcktes närmare låta utreda förhållandet och, derest vigtförtullning af ifrågavarande artiklar skulle finnas medföra öfvervägande fördelar, införa bestämmelserne derom i den blifvande tulltaxan, med möjligen minsta rubbning i de tullafgifter, Rikets Ständer efter gällande förtullnings-grund antoge.*

Detta förslag blef väl af Rikets Ständer godkändt, men förbisågs vid expeditionen af Rikets Ständers underdåniga skrifvelse angående tulltaxan, och kom således icke under Kongl. Maj:ts nådiga pröfning.

Vid detta förhållande och då frågan om förändradt förtullningssätt för vin och spirituosa eger synnerlig vigt, tillstyrker Utskottet ånyo,

att Rikets Ständer måtte till Kongl. Maj:t aflåta underdånig skrifvelse af det här ofvan anförda innehåll.

Vinsten. Med afseende å näringarnes behof och i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts förslag, hemställer Utskottet,

att införsels-tullen å *Vinsten, rå eller renad*, må nedsättas från 1 sk. 6 rst. till 8 rst. pr skålp.

Vismut. Då Vismut utgjorde ett material för vidare tillverkning, och införsels-tullen derå icke gåfve Staten någon egentlig inkomst, har Herr *Hjerta* föreslagit tullfrihet för nämnde artikel.

Den obetydliga införseln år 1852 — endast 49 skålp. — synes emellertid bevisa, hvad ock Utskottet i öfrigt erfarit, att något skäl i varans behöflighet för inhemska näringarne ej påkallar den ifrågasatta förändringen, hvarföre Utskottet hemställer,

att Herr Hjertas förslag uti nämnde hänseende måtte lemnas utan afseende.

Väfnader. I afseende å artikeln »Väfnader» innefatta de till Utskottet remitterade motioner hufvudsakligen följande framställningar.

Under antagande, att Rikets Ständer vid denna riksdag stannade vid den öfvertygelsen, att de införsels-förbud, som ännu gälla för en del väfnader, böra upphöra, och att införsels-afgifterne böra bestämmas hvarken så höga, att de blifva helt och hållet illusoriska, eller så låga, att de inhemska fabrikanterne på en gång sättas ur stånd

att uthärda täflan med det företräde i arbetsskicklighet, kapital, tekniska uppfinningars fullkomnande och arbetsfördelning, som man måste tillerkänna de utländska fabrikerne, har Herr *Hjerta*, utan att uppgifva några bestämda tullsatser, framställt den grundsats, att införsels-tullen å väfnader borde bestämmas icke lägre än 15 och icke högre än 25 procent af medelvärdet, uträknadt efter vigt och efter utrönande af de verkliga priserne på rudimaterier, jemte ränta på förlaget och arbetskostnaden, samt att, vid det närmare bestämmandet för de särskilda slagen af väfnader, inom detta utrymme måtte tagas i betraktande, i hvad mån teknisk färdighet, arbetsskicklighet och stort anläggningskapital mer eller mindre ingå i tillverkningen. Så skulle exempelvis för sådana släta varor, som, utan behof af någon större konst eller vana hos arbetaren, kunna produceras antingen på mekaniska väfstolar eller på en vanlig handväfstol, såsom *släta bomullstyger* och *gröfre kläden öfver en viss vigt för hvarje stycke om ett gifvet alntal och bredd*, icke åsättas öfver 15 procent, *finare kläden* och *släta sidentyger* mellan 15 och 20 procent, samt *tryckta och façonerade tyger* 25 procent af värdet, efter skålpundtal.

Herr *Brinck* åter har, jemte tillstyrkande i allmänhet af de förändringar, som upptagas i en af Stockholms och Götheborgs manufakturhandlande till Kongl. Maj:t ingifven underdånig petition, särskildt föreslagit upphäfvande af införsels-förbudet å hel- och halfylle-väfnader, samt stadgande af införsels-tull å de förra, såsom kläde, drapp m. fl. till 1 R:dr eller 1 R:dr 16 sk. pr skålp., samt å halfylle-väfnaderne till 36 sk. skålpundet.

Jemte yrkande om införsels-förbudens upphäfvande i allmänhet samt särskildt för sidenväfnader, har Riksdags-fullmäktigen *Johannes Nilsson* föreslagit, att införselstullen å flor, gaze, tyll och helsiden må nedsättas till 3 R:dr, samt att nu stadgade tullsatser å halfsiden-väfnader, äfvensom å hvita bomulls-väfnader, samt shawlar och shawletter af ull eller ull och bomull tillsammans, måtte till hälften förminskas.

Utskottet har tagit dessa motioner i öfvervägande i sammanhang med pröfningen af hvarje särskild i taxan upptagen artikel, för hvilken pröfning Utskottet nu går att redogöra.

Helsiden-. De under hufvud-rubriken »Helsiden-väfnader» upptagna artiklarna »Flor, Gaze, Tyll, alla slag,» med 6 R:dr, »Guld- och Silfver-tyg, äkta,» med 20 R:dr, och »oäkta» med 6 R:dr 24 sk., samt »Sammet» med 4 R:dr införsels-tull pr skålp. utgöra icke föremål för inhemsk tillverkning. Vid bestämmande af tull-afgifterna derå behöfver således icke afses skydd för inhemska fabrikationen. I förhållande till värdet å dessa olika artiklar kunna de nu stadgade tull-satserna icke heller anses öfverdrifna. Ur dessa synpunkter skulle följaktligen nämnde tull-satser kunna lemnas oförändrade, utan att hvarken inhemska producenter eller konsumenter derigenom förnärmades. Men den obetydliga förtullningen, i förhållande till förbrukningen, gifver nogsamt vid handen, hvad ock i öfrigt är bekant, att de, om ock icke till sjelfva varu-värdet öfverdrifna, likväl till den af varornas ringa volym beroende lättheten att dem smuggla, alltför höga tullsatserna lockat till oloflig införsel och sålunda, i stället att bereda, beröfvat staten den afgift som bort inflyta. Det är för att förekomma en sådan förlust, som Utskottet härmed föreslår:

att införsels-tullen å följande Helsiden-väfnader må nedsättas:

å *Flor, Gaze, Tyll, alla slag* till	R:dr	5:	—
„ *Guld- och Silfver-tyg: äkta* „	„	16:	—
oäkta „	„	5:	16.
och å *Sammet* . . . . . „	„	3:	—

pr skålp.

Enligt gällande taxa äro alla släta sidentyger, såsom »taft, satin, levantin» m. fl., förbudne till införsel, och å »andra slag» eller de façonerade sidentygen stadgar taxan en tull af 6 R:dr pr skålp.

I afseende å nämnde införsels-förbud, upplyste Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag, att gränsen emellan de förbudna och till införsel tillåtna sidentygen vid taxans tillämpning visat sig i flera fall vara så ytterst svår att bestämma, att de beslut härom, hvilka, efter sorgfällig undersökning samt inhemtande af både praktiskt och theoretiskt sakkunnige personers ofta skiljaktiga yttranden, från vederbörande auktoriteter utgått, jemförde med sjelfva tygen, ingalunda kunnat vid förekommande liknande fall tjena till vägledning, utan oundgängligen måst försätta tullkamrarne i den största förlägenhet, lika äfventyrlig för dem sjelfva som för de trafikerande. Och anförde Utskottet vidare, att redan denna olägenhet, hvilken svårligen kunde genom någon redaktions-förändring undanrödjas, syntes i och för sig göra bibehållandet af införsels-förbudet för en del sidentyger oförenligt med en riktig tull-lagstiftning, likasom deraf antyddes vanskligheten af den grund, hvarpå nämnde förbud hvilar. När man derjemte toge i betraktande, att detta förbud träffade just de enkla och flärdlösa sidentygen, eller sådana, som för den större konsumerande allmänheten, åtminstone vid jemförelse med öfriga siden-väfnader, utgjorde en nödvändighetsvara, och att förbuds-skyddet för tillverkningen af denna vara och den under detta skydd, förutsatt att det kunde handhafvas, i fabrikantens hand lagda makt att, oberoende af täflan med utländska varu-priser, beskatta konsumenten, således företrädesvis tryckte, icke den rike, som tillfredsställde sitt lyxbegär, utan den mindre bemedlade, så och då dertill komme, att inhemska tillverkningen af släta sidentyger, oaktadt det sekelsgamla förbuds-skyddet, eller måhända rättare i följd deraf, ingalunda framgått i jemnbredd med tillverkningen inom landet af till införsel lofgifna sidenvaror, ansåg Utskottet någon tvekan om olämpligheten särskildt af ifrågavarande förbud icke längre kunna ega rum.

Utskottet vitsordar de upplysningar och instämmer i de åsigter, som således vid sistlidne riksdag framställdes; på grund hvaraf Utskottet jemväl anser nödvändigt att, såsom då föreslogs, både de hittills förbudna släta och de tillåtna façonerade sidentygen åsättas lika tull-afgift; men i fråga om beloppet af denna afgift är Utskottet deremot förvissadt, att inhemska tillverkningen hvarken behöfver ett högre skydd än 5 R:dr pr skålp. eller skulle komma i åtnjutande af ett verkligt skydd, om afgiften bestämdes utöfver nämnde belopp. För den betydliga del af sidentygens värde, som innefattas i sjelfva råämnet, bör, då detta är tullfritt, någon skydds-tull icke ifrågakomma; och af det genom arbetet tillkomna högre värde utgör 5 R:dr tull fullt 25 procent. Den hittills ganska betydligt bedrifna smugglingen af artikeln Flor, Gaze och Tyll, ehuru denna vara är både dyrbarare och voluminösare, samt tull-satsen derå utgjort endast 6 R:dr, bevisar nödvändigheten, både för industriens och Stats-verkets säkerhet, af en lägre tull-sats; och Utskottet hemställer fördenskull, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts vid 1847—48 årens riksdag afgifna tulltaxe-förslag,

att släta och façonerade Helsiden-väfnader under rubriken *andra slag* upptagas, med 5 R:dr införsels-tull pr skålp.

Af helsiden shawlar, shawletter och andra dukar äro de »af gaze eller annan gles väfnad, af så kalladt Bourre de Soie samt genom tryckning eller pressning façonerade» till införsel tillåtna mot en tull af 7 R:dr pr skålp.; men alla andra slag deremot belagde med införsels-förbud.

Med afseende å det högre värde, i förhållande till här näst förut omnämnde helsiden-väfnader, som den ifrågavarande artikeln »Shawlar, Shawletter och Dukar» i all-

mänhet eger, och i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts och Bevillnings-Utskottets vid 1847—1848 årens riksdag afgifna förslag, tillstyrker Utskottet,

att ifrågavarande artiklar, under rubrik »Shawlar, Shawletter och andra Dukar, äfvensom genom façonering till Förkläden utmärkte tyger» åsättas 6 R:dr införsels-tull pr skålp.

Halfsiden-. Å »Halfsiden-väfnader, alngods, andra slag», (än felb och peluche) är tull-satsen nu bestämd till 2 R:dr 24 sk. pr skålp.

De under nämnde rubrik hänförliga artiklar utgöra endast i inskränktare mån föremål för den inhemska fabriks-industrien, men hafva så mycket mera varit föremål för smuggling. År 1852 konfiskerades icke mindre än 2,301 alnar och 160 skålp. af alla slag halfsiden-väfnader, alngods.

Utskottet föreslår derföre,

att införsels-tullen å ifrågavarande rubrik nedsättes till 2 R:dr pr skålp.

»Shawlar, shawletter och andra dukar af halfsiden, under 10 R:dr värde stycket,» äro nu belagde med införsels-förbud; men af högre värde deremot underkastade värde-förtullning, efter 20 procent.

Äfven här träffar förbudet de varuslag, som förbrukas af den större allmänheten, och mera kunna räknas till nödvändighets- än lyx-artiklar. 541 dussin konfiskerades år 1852. Vid upphäfvande af det för en del stadgade införsels-förbudet, torde den nu efter värdet uppgjorda klassifikationen böra upphöra, och värde-förtullningen emot förtullning efter vigt utbytas; hemställande Utskottet,

att för Halfsiden-väfnader: Shawlar, Shawletter och andra Dukar, äfvensom genom façonering till Förkläden utmärkte tyger, må bestämmas en införsels-tull af 2 R:dr 24 sk. skålp.

Bomulls-. Redan i början af detta betänkande har Utskottet, med upplysningar ur 1852 års konfiskations-tabeller, visat resultaten af de å vissa slag af bomulls-väfnader stadgade förbud och öfverdrifna tull-satser. Utskottet må nu vidare erinra, att här, likasom vid sidenväfnaderne, förbuden träffa just de varuslag, hvilka allmännast förbrukas af de mindre bemedlade, och att, oaktadt den starka utveckling bomullsväfnads-industrien vunnit samt det i samma mån betydligt nedsatta priset å dess produkter, de stadgade tull-satserna från längre tid tillbaka bibehållits oförändrade och i följd deraf mer och mer kommit i sådant missförhållande till varu-värdet, att den olofliga handeln derigenom måste hafva funnit stor uppmuntran.

Vid den af berörde förhållanden påkallade förändring af nu gällande tull-bestämmelser för bomulls-väfnader, som Utskottet funnit sig uppmanadt att föreslå, har Utskottet, i afseende både å klassifikationen af ifrågavarande artiklar och å de tullsatser, som böra stadgas, hufvudsakligen följt det förslag, som Kongl. Maj:t vid 1847—1848 årens riksdag aflät. Förändringen i tull-afgifterna skall måhända för den, som icke tagit närmare kännedom om verkliga förhållandena, förefalla alltför genomgripande; men af de sakkunniga befarar Utskottet deremot ett motsatt omdöme, enär de föreslagna tull-satserna, i förhållande till allmännast förekommande varu-slagens värde, snarare öfver- än understiga det belopp, hvarmed den lofliga handeln högst kan bestå i täflan med den olofliga, och hvarutöfver den inhemska industrien i tull-satsen icke eger något verkligt skydd. Hemställande Utskottet,

att bilagde taxe-förslag, så till redaktion som tull-bestämmelser, för artikeln Bomulls-väfnader måtte godkännas.

Uti

Uti gällande tull-bestämmelser angående artikeln »Bomulls-väfnader med blandning till större eller mindre del af lin eller hampa,» har Utskottet icke funnit behofvet påkalla annan förändring än att, då den till nämnde varuklass hänförliga artikeln »Bolstervar» till värdet så väsendtligen skiljer sig från bomulls-väfnader »andra slag,» hvarå tull-afgiften, enligt Utskottets förslag, skulle blifva 24, 28 och 32 sk. pr skålp., att bolstervar icke kan draga en så hög tull-sats, destomindre, som denna väfnad, der den utgöres endast af linne, redan är i nu gällande tull-taxa med lägre afgift belagd, bolstervar af bomull med blandning af lin eller hampa upptages under särskild rubrik med 16 sk. införsels-tull pr skålp.; och tillstyrker Utskottet derföre, *Bomulls- med blandning af lin eller hampa.*

att den, i öfverensstämmelse härmed, under hufvud-rubriken »Bomulls-väfnader med blandning till större eller mindre del af lin eller hampa,» intagna rubriken »Bolstervar,» med åsatt 16 sk. införsels-tull pr skålp. måtte godkännas.

De med införsels-förbud i gällande tull-taxa belagda Ylle-väfnader, nemligen: »boy,» »helylle-flanell af kamulls-rännin och kardulls-inslag, färgad eller af större bredd än 6½ qvarter;» »Kläde, Drapp, Halfkläde, Vadmal, Ratin och Korderoy,» äfvensom »Kasimir af vissa färger, eller af större bredd än 6 qvarter;» »Halfylle-flanell,» samt »Shawlar, Shawletter och andra dukar under 6 R:dr 32 sk. stycket» utgöra nödvändighetsvaror, hvarpå. med hänsigt isynnerhet till landets klimatiska förhållanden, den stora förbrukande allmänheten synes företrädesvis hafva rätt att fordra åtminstone så vida obegränsad tillgång, att varorne, der behofvet sådant kräfver, må kunna lofligen införas; och denna rätt låter visserligen väl förena sig med inhemska fabrikationens bestånd. Man torde nemligen icke kunna uppgifva någon antaglig grund, hvarför inhemsk tillverkning af t. ex. flanell af kamulls-rännin och kardulls-inslag, färgad eller af större bredd än 6½ qvarter, icke lika väl skulle kunna uthärda täflan med utlandets produktion, som tillverkningen af all annan helylle-flanell, eller hvarföre inhemska tillverkningen af kläde icke skulle kunna bestå, utan förbuds-skyddet, då det visat sig, att fabrikationen af den närslägtade artikeln doffel, oaktadt tull-satsen derå utgör endast 32 sk. pr skålp., på sednare tiden ögonskenligen gått betydligt framåt; viljande Utskottet i öfrigt, hvad förbuds-bestämmelsen för artikeln Flanell särskildt angår, erinra om det härofvan vid artikeln Ullgarn omförmälda förhållande, att kamulls- och kardulls-garn endast med stor svårighet kunna särskiljas, och att tillämpningen af en från garnsorterna hemtad skiljaktig tull-bestämmelse å sjelfva väfnaden måste blifva ännu vanskligare. *Ylle-.*

På dessa, jemväl af Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag anförde, särskilda skäl emot förbuds-bestämmelserna å ylle-väfnader, har Utskottet funnit sig ytterligare föranlåtet att utesluta nämnde förbud; likasom Utskottet helt och hållet antagit den vid sistlidne riksdag föreslagna klassifikation af ylle-väfnader. Från de då föreslagna tull-satserna har Utskottet afvikit i afseende på artiklarne »Filtar och Mattor,» de under rubriken »andra slag alngods» upptagne »valkade, två- och fler-skaftade» väfnader samt »Shawlar, Shawletter och andra dukar.» Utskottet har nemligen för filtar och mattor nedsatt tullen från 24 till 16 sk., för valkade väfnader från 2 R:dr till 1 R:dr 24 sk., samt för shawlar från 1 R:dr 16 sk. till 1 R:dr pr skålp.; hvarvid Utskottet, i fråga om den första och sista af nämnde artiklar, följt Kongl. Maj:ts vid 1847—1848 årens riksdag afgifna förslag, och tillika tagit i betraktande, dels att en tull-sats af 16 sk. å filtar och mattor icke allenast öfverensstämmer med Norska och Danska tull-taxorne, utan ock, hvad hittills icke varit händelsen, kunde lemna tillfälle att införskrifva sådana, väl mindre dyrbara, men varaktigare artiklar, hvaraf, då tillverkningen inom landet

är obetydlig, den allmännare konsumtionen är i verkligt behof, dels ock att en införsels-tull af 1 R:dr å shawlar, shawletter och andra dukar ungefärligen motsvarar den tullprocent, som gällande taxa bestämmer.

Hvad åter angår den för valkade ylleväfnader af Utskottet till 1 R:dr 24 sk. skålp. upptagne införsels-afgift, så anser Utskottet sig böra erinra, att, af de nu till införsel tillåtna valkade ylleväfnader, de dyrbara slagen »kasimir» icke äro åsatte högre tull och att den valkade artikeln doffel drager mindre än hälften af samma tullafgift; hvartill ock kommer, att Utskottet genom föreslagna tull-nedsättningen å fin ull sökt bereda den inhemska tillverkningen af finare kläden ett långt mera betryggande medel vid konkurrensen med utländska klädestillverkningen, än som skulle kunna vinnas genom den för de flesta slagen kläde öfverdrifna och derföre till oloflig handel lockande tullsatsen af 2 R:dr pr skålp.

Utskottet hemställer,

att det, i öfverensstämmelse härmed, för ylleväfnader upprättade taxe-förslaget måtte af Rikets Ständer bifallas.

Linne- och Hamp-. Det vid 1840—1841 årens riksdag å "Lärft, hvaraf 1 qvadrataln väger till och med 3 lod", stadgade införsels-förbud har, lika litet som de äldre förbuden å andra artiklar, burit välgörande frukter. Det fina och för sin hvithet utmärkta Irlands-lärftet och andra likartade utländska väfnader hafva icke kunnat utestängas, men Staten har gått miste om den icke obetydliga tull-inkomst, som en, mot måttlig afgift tillåten, handel skolat inbringa. År 1851 konfiskerades 656 och år 1852 833 alnar, under det att förtullningen af till införsel tillåtet lärft endast uppgick det förra året till 291 och det sednare till 1,129 skålpund.

Jemte det Utskottet således anser nämnde införsels-förbud böra upphöra, finner ock Utskottet de i allmänhet å Linne- och Hamp-väfnader stadgade införsels-afgifter, redan nu alltför höga, desto heldre böra nedsättas, som Utskottet å råvaran, lin, här förut tillstyrkt betydlig nedsättning.

Den obetydliga skiljaktighet så till beskaffenhet som värde, hvilken eger rum emellan de i gällande taxa under olika rubriker upptagne artiklarne »Blaggarn och Kanfas» med 12 sk. och »Buldan» med 9 sk. 4 rst. införsels-tull pr skålp., föranleder Utskottet att, i likhet med hvad vid de tvänne sist förflutne riksdagarne föreslogs, tillstyrka,

att »Blaggarn, Buldan och Kanfas» må i en rubrik sammanföras och åsättas en införsels-tull af 8 sk. pr skålp.

Uti den å »Bolstervar» till 21 sk. 4 rst. skålp. nu stadgade införsels-tull tillstyrkes jemväl, i likhet med förslaget vid sistlidne riksdag,

nedsättning till 16 sk. skålp.

Kongl. Maj:ts och Bevillnings-Utskottets förslag vid 1847—1848 årens riksdag nedsatte införsels-tullen å Kammarduk och Batist från 3 R:dr 32 sk. till 2 R:dr skålp. Instämmande i detta förslag, men med tillägg i rubriken af den i taxan nu ej specificerade artikeln Flor, hemställer Utskottet,

att å Kammarduk, Batist och Flor må bestämmas en införsels-tull af 2 R:dr per skålp.

Då en högre tullsats å de hittills till införsel förbjudna slagen lärft, än den för kammarduk sålunda föreslagna, eller 2 R:dr skålp., sannolikt skulle, liksom hittills förbudet, endast föranleda oloflig införsel, samt nämnde tullsats ungefärligen motsvarar den afgift, 10 sk. pr aln, som i 1835 års och äldre tulltaxor fanns stadgad och då utgjorde tillräckligt skydd för den inhemska linneväfnads-industrien, har Utskottet så mycket mindre funnit betänkligt att nedsätta skydds-tullen till nämnde belopp, som Kongl.

Maj:ts förslag vid 1847—1848 årens riksdag för lärft upptog en tull af endast 1 R:dr skålp., och tillstyrker Utskottet alltså,

att införsels-tullen å »Lärft, hvaraf en qvadrataln väger till och med 3 lod,» må bestämmas till 2 R:dr per skålp.

För de i taxan nu under olika rubriker upptagne artiklarne »Lärft, andra slag» med 1 R:dr 32 sk., »Damast» med 2 R:dr och »Linon» med 1 R:dr 40 sk. införsels-tull pr skålp., föreslår Utskottet, i likhet med Bevillnings-Utskottets vid 1847—1848 årens riksdag förslag,

att gemensam införsels-tull af 1 R:dr 16 skålp. måtte stadgas.

Den å Segelduk och Tältduk i gällande taxa upptagna införsels-tull af 4 sk., har Kongl. Maj:t, genom kungörelse af den 11 Juni nästlidne år, nedsatt till 2 sk. 8 rst. skålp. Uti Herr *Grapes* motion är tullfrihet å segelduk och tältduk yrkad.

I 1830 års tulltaxa var segelduk och tältduk ännu till införsel förbuden. Sedermera har införsels-tullen, först bestämd till 8 sk. alnen, som ungefär motsvarar 1 skålp., småningom blifvit nedsatt till 6, 4 och nu slutligen 2 sk. 8 rst. pr skålp.; och segelduks-tillverkningen inom landet har icke destomindre uthållit täflan och gått framåt. Om ock detta å ena sidan ytterligare bekräftar, att skyddet af förbud och höga tullsatser är för den inhemska industrien obehöfligt, så bör likväl, å andra sidan, icke förbises, att den nu till 2 sk. 8 rst. stadgade införsels-tullen endast utgör omkring 10 procent af varuvärdet, samt således redan betydligt understiger den skydds-tull, som hvarje annan inhemsk väfnads-industri åtnjuter. Huru önskligt det än vore att för sjöfartens befrämjande kunna ytterligare underlätta tillgången på ifrågavarande artikel, skulle det dock, efter Utskottets tanke, innebära orättvisa, att ensidigt beröfva segelduks-tillverkningen det ännu återstående skyddet; och Utskottet hemställer alltså,

att, utan afseende å Herr Grapes omförmälda förslag, den å »Segelduk och Tältduk» af Kongl. Maj:t nyligen till 2 sk. 8 rst. skålpundet nedsatta införsels-tull må bibehållas oförändrad.

Vid de 2 sistförflutna riksdagarne tillstyrkte Bevillnings-Utskottet att »Dräll», nu åsatt 36 sk. och »andra slag» linne- och hamp-väfnader, med 1 R:dr införsels-tull per skålp., skulle sammanföras under en rubrik med förstnämnde tullsats. Hufvudsakligen instämmande häri, men med någon jemkning uti införsels-tullen, i mån af den å råvaran nu föreslagna tull-nedsättning, hemställer Utskottet,

att för rubriken *andra slag, Drällsväfnader derunder jemväl inbegripne*, må stadgas en införsels-tull af 32 sk. pr skålp.

De å vaxade och lackerade väfnader: »Mattor» till 6 sk. och »andra slag» till 10 sk. skålp., stadgade införsels-afgifter äro jemväl i förhållande till varuvärdet alltför höga; hvarföre Utskottet föreslår

nedsättning af nämnde införsels-afgifter: för Mattor till 4 sk. och för andra slag vaxade och lackerade väfnader till 8 sk. skålp.

Herr *Grapes* förslag om tullfrihet för Zink »i plåtar», hvarå införsels-afgiften nu utgör 2 rst. skålp., har Utskottet, af de vid artikeln Bly här ofvan anförda skäl, funnit sig *Zink.*

icke kunna understödja.

I stället för de nu å »Ångmachiner» till 10 procent och å »Ångpannor» till 20 procent af värdet stadgade införsels-afgifter, föreslår Utskottet, på de skäl, som vid artikeln »Redskap och Machinerier» redan blifvit anförde, samt enär ångpannor med afseende å den dryga transport-kostnaden svårligen kunna, äfven om tullfrihet medgåfves, blifva föremål för import, *Ångmachiner. Ångpannor.*

att införsels-tullen å Ångmachiner och Ångpannor må bestämmas till 5 proc. af värdet.

Ättika. Då Ättika, alla slag, hvarå införsels-afgiften nu är bestämd till 6 sk. kannan, vore hänförlig till sådane förnödenheter, som ingå uti de för en hvar dagliga behofven, har Kongl. Maj:t föreslagit nedsättning af nämnde afgift till 2 sk. 8 rst.; och har Herr Friherre *Palmstjerna,* under diskussionen hos Ridderskapet och Adeln, anfört, att den inom landet tillverkade ättikan vore särdeles eländig, till och med ohelsosam, och att just detta föranledt den föreslagna tullnedsättningen, hvartill ock komme, att den bättre sorten ättika vore nödig för vissa behof inom riket.

Utskottet är väl icke i tillfälle att bedöma den svenska eller utländska ättikans relativa företräde i sanitärt hänseende; men då nu gällande tullsatsen i förhållande till den utländska bättre ättikans värde utgör endast omkring 20 proc. och medgifvit icke ringa införsel år 1852 af 11,851 kannor, samt det är bekant, att den Svenska ättikan beredes af bränvin och dettas pris följaktligen väsendtligt inverkar på den inhemska ättike-tillverkningens bestånd, har det synts Utskottet, som skulle den föreslagna tullnedsättningen, samtidigt med ifrågasatte åtgärder till fördyrande af råvaran, alltför mycket blottställa den inhemska produktionen, på samma gång som den låga tullsatsen medgåfve införsel af utländsk bränvins-ättika och således förfelade det med nedsättningen åsyftade ändamål; hvarföre Utskottet hemställer,

att införsels-tullen å Ättika må bibehållas oförändrad.

Varor, ej specificerade. Införsels-tariffens sista rubrik, »Varor, som icke kunna hänföras under någon af de i samma tariff upptagne bestämmelser, mer eller mindre bearbetade», är åsatt 33⅓ procent införsels-tull.

Lika med hvad Utskottet för ej specificerade slöjdevaror hemställt, föreslår ock Utskottet, att ifrågavarande införsels-tull måtte nedsättas till 25 proc. af värdet.

I sammanhang med den sålunda afgifna redogörelsen för Utskottets förslag angående, bland annat, de ännu stadgade införsels-förbudens upphäfvande, anser Utskottet sig böra behandla frågan om de särskilda kontroll-föreskrifter, hvilka vid nämnde förändring må finnas af behofvet påkallade.

Med godkännande af Bevillnings-Utskottets förslag vid de 2:ne sistförflutne riksdagarne, beslöto Rikets Ständer endast den öfvergångs-åtgärd, att de artiklar, för hvilka dittills stadgade införsels-förbud ansågos böra upphöra, icke finge uppläggas på kreditupplag och icke heller på nederlag annorlunda än till återutförsel i städerna Stockholm, Götheborg, Carlshamn, Landskrona och Söderköping, äfvensom Rikets Ständer vid nästlidne riksdag biföllo Utskottets afstyrkande yttrande öfver då väckt motion om upphörande af den vid 1847—1848 årens riksdag stadgade omförmälda inskränkning uti upplagsrätten för artiklarne Socker-sirop samt Topp-, Kandi- och Kak-socker.

Nu har Herr *J. F. Ekenman* återupptagit det vid sista riksdagen af Bevillnings-Utskottet afstyrkta nyssberörda förslaget och hemställt, att, då nu mera 3 års vunnen erfarenhet gifvit vid handen, att de förespeglade vådorna af införsels-frihet, emot stadgade tullafgifter, för socker och sirop icke inträffat, den olämpliga och obilliga inskränkningen måtte upphöra samt nämnde artiklar förunnas enahanda nederlags- och kreditupplagsrätt, som andra varor tillgodonjuta.

Hvad angår ifrågavarande inskränkning i allmänhet, så yttrade derom Bevillnings-Utskottet vid sistlidne Riksdag, att invändningarne emot förbudens upphäfvande i väsendtlig mån grundades på farhågan för utlandets öfverlägsna industri, som förmenades skola begagna alla utvägar att undergräfva våra inhemska näringar och i sådant

hänseende, bland annat, förse Sverige med ständiga lager af de, annorstädes icke afsättliga, hopade industri-alstren; samt att denna farhåga, om ock framkallad af oriktiga föreställningar angående industriens väsende i allmänhet och dess då varande tillstånd uti andra länder isynnerhet, likväl syntes vara berättigad till det afseende, att särskilda till handelns underlättande medgifna upplags-förmåner åtminstone icke genast vid förbudens upphäfvande kommo de fruktade utländska industri-alstren till godo.

Utskottet delar fullkomligt dessa åsigter; och förnyar således den af Bevillnings-Utskottet vid sistlidne riksdag föreslagna öfvergångs-åtgärd,

att de hittills förbjudna varor, som till införsel lofgifvas, icke må på kredit-upplag uppläggas och ej heller på nederlag annorlunda, än till åter-utförsel i de städer, der samma varor, oaktadt införsels-förbuden, nu ega dylik nederlags-rätt, eller städerna Stockholm, Götheborg, Carlshamn, Landskrona och Söderköping.

På sätt Herr *Ekenman* i sin motion anmärkt, har erfarenheten visat, att den stadgade införsels-rätten för sirop och socker icke medfört någon våda; och ehuru Utskottet, såsom här ofvan blifvit anfördt, nu funnit betänkligt att rubba de tullsatser, som vid förbudens borttagande stadgades, delar Utskottet likväl fullkomligt motionärens mening om olämpligheten af att längre bibehålla den endast såsom öfvergångs-åtgärd antagna upplags-inskränkningen. Denna inskränkning urståndsätter handeln att under den tid af året, då sjöfarten är hämmad, uppehålla täflan med den inhemska fabrikationen; och då denna täflan under öfriga tider af året visat sitt helsosamma inflytande på inhemska varuprisen, utan att Svenska socker-fabrikationens bestånd dervid äfventyrats, lärer det icke kunna förnekas, att nämnde fabrikation äfven under vintermånaderne både kan och bör uthålla täflan med de utländska fabrikater, som till förtullning i mån af konsumtionens behof blifvit på kredit-upplag eller nederlag samlade. Utskottet tillstyrker alltså,

att den, vid upphäfvandet af införsels-förbuden å Socker-sirop samt Topp-, Kandi- och Kak-socker, stadgade inskränkning i upplags-rätten för nämnde artiklar måtte upphöra.

Andra öfvergångs-åtgärder vid införsels-förbudens upphäfvande hafva väl tillförene ifrågakommit, men blifvit af Bevillnings-Utskottet vid de 2 sista riksdagarne afstyrkte och af Rikets Ständer förkastade, såsom hvarken nödiga eller nyttiga; och Utskottet är äfven nu af lika tanke.

Utförsels-tarifen.

Bland andra, i fråga om grunderna för tull-lagstiftningen, väckta förslag, som redan i början af detta Betänkande finnas i ett sammanhang upptagne, förekommer ock det yrkandet, att, då utförsels-tull icke vore annat än en indirekt beskattning, lagd på den inhemska producenten, samma tull borde helt och hållet upphöra.

Utskottet har här förut, vid artikeln Jern, utlåtit sig öfver de nu stadgade utförsels-förbuden å »Tack- och Barlast-jern» samt dermed jemförlige artiklarne »ostämplade och oborrade Kanoner, Stycken, Nickhakar och Mörsare» samt »Hällar öfver 1½ tums tjocklek samt Lod och Lödjor öfver 1 skeppunds vigt stycket», och för dessa artiklar föreslagit de tullsatser, som borde i förbudens ställe bestämmas, dervid Utskottet icke ens ifrågasatt, hvad motionärerne icke heller kunna antagas hafva afsett, att förbuden skulle på en gång utbytas emot fullkomlig tullfrihet.

Att en sådan frihet vid utförsel i allmänhet bör ega rum, är deremot hufvudsakligen redan i gällande tull-lagstiftning erkändt, då jemförelsevis endast få artiklar med utförsels-tull beläggas; men ehuru det icke låter förneka sig, att utförseln af vissa för landet i det hela eller för särskilda näringar nödvändiga natur-produkter bör, ur stats-ekonomisk synpunkt, underkastas den restriktion, som utförsels-tullen innebär, samt Utskottet derföre anser sig böra

afstyrka obetingad tillämpning af grundsatsen om tull-frihet vid utförsel;

har Utskottet likväl vid granskning af utförsels-tarifen funnit den restriktiva åtgärden tillämpad på flera artiklar, mot hvilkas utförsel det dels icke torde vara lagstiftarens mening, dels icke vore med klokhet och rättvisa öfverensstämmande, att uppställa hinder genom den, inhemska arbetet betungande, utförsels-afgiften; och såsom Stats-inkomst eger denna afgift nu mera så ringa betydelse, att afseendet derå lärer hufvudsakligen kunna lemnas åsido.

Bark, ek-. Såsom behöfligt råämne för garfverierna, är Ekbark nu belagd med en utförsels-tull af 16 sk. tunnan, eller omkring 33⅓ proc. af värdet. Genom äldre författningar voro landtmän tillika vid vite förpligtade att afskala och samla ekbark samt föryttra den endast till garfveri-idkare. Inskränkningen i försäljnings-rätten upphäfdes år 1820, och förpligtelsen att samla ekbarken blef, på Rikets Ständers begäran, genom Kongl. Kungörelsen den 22 September 1848 jemväl upphäfd. Det ådagalades nemligen, att varuvärdet, som lagstiftningen ville reglera till förmån för en inhemsk näringsgren, derigenom nedsjunkit så, att det blef ett onus att tillvarataga det nyttiga råämnet. Samma verkan på försäljningspriset utöfvar ännu den stadgade utförsels-tullen, som försvårar afsättningen af Svenska ekbarken på utrikes ort, under det utländsk ekbark deremot, gynnad med tull-frihet, härstädes finner afsättning. Utförseln, som till och med 1849 årligen uppgick till omkring 10,000 tunnor, har under 1850—52 nedgått med omkring 2,000 tunnor hvarje år och utgjorde det sistnämnda endast 4,317 tunnor. Den nationalvinst, som, till skydd för garfverierna, uppoffras medelst hindret mot utförseln, är således icke obetydlig; men ännu betänkligare är förlusten af den arbetsförtjenst, som genom samlandet af ekbarken skulle kunna beredas, derest detta arbete icke hämmades genom den indirekta beskattning, som utförsels-tullen innebär.

Utskottet tillstyrker derföre,

att utförsels-tullen å »Ekbark» må upphäfvas.

Ben, oarbetade. I jordbrukets intresse stadgar gällande tull-taxa en utförsels-tull å artikeln »Ben, oarbetade, krossade samt förmalde eller s. k. benmjöl» af 3 sk. lisp.; och nyttan af detta förträffliga gödningsämnes bibehållande inom landet är obestridlig. Medlet att vinna denna fördel får dock icke sökas i en beskattning, orättvis i samma mån, som den träffar just den allra fattigaste och minst arbetsföra samhällsklass, hvilken med benuppsamlingen förtjenar ett knappt lifsuppehälle; och då redan de höga magasinerings- och frakt-kostnaderna för en vara af så voluminös och svårhandterlig beskaffenhet, som den ifrågavarande, betydligt fördyra exporten, samt inhemska jordbruket derigenom eger företrädet af långt billigare pris, än den utländske förbrukaren, anser Utskottet sig äfven böra föreslå

tull-frihet vid utförsel för artikeln »Ben.»

Bly, oarbetadt. Oaktadt bly-produktionen inom landet under sednare åren betydligt tilltagit, och den nu å »Bly, oarbetadt, i tackor eller rullar» stadgade utförsels-tull af 20 sk. skeppundet, utgjort endast omkring ⅓:del af införsels-tullen å samma artikel, har utförseln år 1852 uppgått till endast 78 skeppund, men införseln deremot till omkring 1,000 skeppund, hvaraf det visar sig, att utförsels-tullen icke är behöflig såsom medel att till

vidare förädling qvarhålla det inhemska blyet inom landet. Då utförsels-tull deremot, såsom ytterligare beskattning å landets produktion, icke är lämplig, hemställer således Utskottet,

att »Bly, oarbetadt, i tackor eller rullar» må medgifvas tullfri utförsel.

Någon utförsel af Dref och Drefmat, emot nu stadgade afgifter af 1 R:dr skeppundet, har under år 1852 icke egt rum; och införseln af dessa artiklar, hvarvid dref drager lika afgift, men drefmat är tullfri, har varit ganska obetydlig. Dessa artiklar äro således icke föremål för egentlig handel, men genom tullfrihet vid utförseln, skulle möjligen kunna beredas någon afsättning, och större uppmärksamhet på tillvaratagandet af gammalt tågvirke sålunda framkallas; hvarför Utskottet föreslår *Dref. Drefmat.*

borttagandet af utförsels-tullen å »Dref» och »Drefmat.»

Alla boskapskötselns alster, med undantag af »oberedda Hudar och Skinn», åtnjuta tullfrihet vid utförsel. Något giltigt skäl till nämnde undantag anser Utskottet icke förefinnas, utan hemställer, *Hudar och Skinn, oberedda.*

att utförsels-tullen å »oberedda Hudar och Skinn», 2 sk. skålpundet för »torra» och 1 sk. för »andra slag», måtte upphäfvas.

Den till 4 sk. tjoget å »Hummer» stadgade utförsels-tull innefattar en beskattning å den fattiga arbetsklass, som med hummerfisket sysselsättes, och en förmån af något billigare pris för den förmögna samhällsklass, som inom landet förbrukar denna dyrbara artikel. Men då en dylik beskattnings-grund, genom hvars tillämpning utförseln i allt fall icke kan hämmas, saknar all billighet, *Hummer.*

torde »Hummer» böra från utförsels-tull befrias.

Då »Bomber och Kulor, champlunerade till visst mått och renfilade, Kanoner, Stycken, Nickhakar och Mörsare, stämplade och borrade, samt finare och gröfre Lavetter» äro fullfärdiga arbeten och alla andra äfven mindre bearbetade fabriks- och manufakturvaror vid utförsel åtnjuta tull-frihet, anser Utskottet rättvisan fordra, *Jern, gjutet. Bomber etc.*

att den å rubriken »Bomber och Kulor etc.» till 4 sk. skeppundet stadgade utförsels-tull upphäfves.

I öfverensstämmelse med Utskottets här förut vid frågan om utförsels-förbudets upphäfvande för tack- och barlast-jern samt dermed likartade artiklar, gjorda förslag, att, i stället för förbudet, stadga 1 R:dr utförsels-tull pr skeppund, och då de nu till utförsel mot 2 R:dr tull skeppundet tillåtna artiklarne »Hällar af 1½ tums tjocklek och derunder till och med 1 tum, Lod och Lödjor till vigter af 1 skeppunds vigt och derunder till ¼ skeppund» i derå nedlagdt arbete och i värde föga skilja sig från de med tackjern lika ansedde artiklar samt derföre skäligen böra åsättas samma tull, tillstyrker Utskottet, *Hällar, etc.*

att den nu för omförmälde Hällar, Lod och Lödjor stadgade utförsels-tull af 2 R:dr må till 1 R:dr skeppundet nedsättas.

Af de i Kongl. Maj:ts Nådiga skrifvelse anförda skäl och i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts förslag, hemställer Utskottet, *Kasserade Kanoner etc.*

att utförsels-tullen å »Kasserade Kanoner och Mörsare, *sönder-sågade*, samt Bomber och Kulor» må nedsättas från 2 R:dr till 24 sk. pr skeppund.

Utom de här ofvan omförmälde motioner, hvari yrkats afskaffandet af all utförsels-tull, har Herr *C. F. Wærn j:or* i särskild motion framställt enahanda yrkande, i fråga om de nu å Stångjern och Smältstycken stadgade utförsels-afgifter. Han har anmärkt, hurusom ingen handtering vore så tryckt af skatter och afgifter, som jernhandteringen, och huru denna ur sitt närvarande betryck icke kunde upphjelpas utan me- *Jern, smidt eller valsadt.*

delst upphäfvande af de skatter, som belastade densamma utöfver hvad andra näringar betala. Dessa förhållanden voro närmare utredda i en annan af Herr Wærn väckt motion, angående grundskatternas upphäfvande, till hvilken han hänvisade, jemte åberopande af Bergs-kollegii den 15 Juli nästlidne år afgifna utlåtande, deri officielt förklarades, att jern-handteringen vore i behof af all den lättnad, som kunde densamma beredas. Motionären har vidare sökt vederlägga den stundom uttalade åsigten, att export-tullen skulle drabba, icke den Svenska producenten, utan den utländska köparen, samt slutligen erinrat, att, om man ock antoge ett motsatt förhållande, det icke kunde vara klokt att med en afgift pliktfälla den, som köpte Svenskt jern, och sålunda bereda företräde åt utländskt, helst man icke kunde vara likgiltig om vår export, med hvilken importen och vår alltjemt stigande skuldsättning måste betalas, vore större eller mindre.

Efter Utskottets tanke kunna meningarne icke vara delade derom, att ju all export-tull är beskattning på producenten, och att Svenska jern-handteringens bestånd och utveckling är för landet i det hela af så stor betydelse, att den stats-inkomst, som export-tullen derå inbringar, långt heldre borde uppoffras, än någon verklig fara för nämnde handtering genom Stats-inkomstens bibehållande äfventyras; men då en sådan fara för närvarande icke lärer vara för handen, helst vår jern-export under sednare åren ganska betydligt tillvext, samt export-tullen under sista 15 åren blifvit småningom nedsatt ifrån 32 sk. till nu gällande tullsats af 4 sk. pr skeppund stångjern, så anser Utskottet en ytterligare eftergift af Stats-inkomsten för export af stångjern och smältstycken nu icke vara af behofvet påkallad; hvadan Utskottet hemställer,

att Herr Wærns omförmälda motion måtte lemnas utan afseende.

Jernskrot. Gjutet, smidt eller valsadt Jern-skrot är nu belagdt med 2 R:dr utförsels-tull pr skeppund. Kongl. Maj:t har häri föreslagit den förändring, att smidt eller valsadt jern-skrot, äfvensom *afhuggna stångjerns-ändar*, under iakttagande att de försändas i packlår med påteckning *skrotjern*, finge utföras mot en till 24 sk. pr skeppund nedsatt tull; äfvensom Herr Wærn uti sin nyssnämnde motion anmärkt, att utförsels-tullen å jernskrot vore olämplig, då under denna rubrik förekommo många jern-sorter, som det vore i hög grad önskligt att kunna afsätta, och, ju större mångfald af produkter man kunde lemna, exporten och afsättningen af dem alla desto mera underlättades.

Då afhuggna stångjerns-ändar, utan särskild föreskrift, fortfarande måste såsom smidt eller valsadt jernskrot betraktas, samt bestämmelse om sättet, hvarpå godset skall inpackas och märkas, icke torde böra i tull-taxan inflyta, har Utskottet, vid betraktande tillika, att skiljaktiga tull-satser å gjutet samt smidt eller valsadt jernskrot svårligen skulle kunna vid förtullningen handhafvas och icke heller äro af verkligt behof påkallade, funnit sig böra tillstyrka,

att, med oförändradt bibehållande af rubriken »Jernskrot, gjutet, smidt eller valsadt,» utförsels-tullen derå må, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts för en del deraf gjorda förslag, nedsättas till 24 sk. pr skeppund.

Kol, träd-. Då den i förhållande till värdet särdeles voluminösa artikeln Trädkol endast undantagsvis kan blifva föremål för export, men vid sådana fall skäl icke är för handen, att genom export-tull beskatta producenten, föreslår Utskottet,

att export-tullen å Trädkol, 40 sk. pr läst, må upphäfvas.

Koppar, rå. Utskottet, som här förut tillstyrkt nedsättning af införsels-tullen å rå Koppar från 5 till 1 R:dr pr skeppund, och här nedan för Kopparskrot, i enlighet med Kongl.

Maj:ts

Maj:ts förslag, funnit en ännu betydligare nedsättning af utförsels-tullen böra ega rum, hemställer ock,

att den nu till 18 R:dr 36 sk. pr skeppund stadgade, mot förbud svarande, utförsels-tull å »rå koppar» må nedsättas till 10 R:dr pr skeppund.

Koppar-skrot.

På sätt Kongl. Maj:t föreslagit, tillstyrker Utskottet,

att utförsels-tullen å »Kopparskrot eller gammal och brukad koppar samt koppar-aska» må nedsättas från 16 R:dr 32 sk. till 1 R:dr 32 sk. pr skeppund.

Lumpor.

Af enahanda skäl, som här ofvan för tull-frihet vid utförsel af ben, oarbetade, blifvit anförde, finner Utskottet sig jemväl böra föreslå,

att Lumpor må befrias från nu stadgad utförsels-tull 12 sk. pr lispund.

Malm.

»Malm, rå och osmält, i införsels-tariffen eller dervid fogade särskilda varuförteckning ej specificerad,» är nu med utförsels-förbud belagd.

Uti sin här förut omförmälda motion har Riksdags-fullmäktigen *Anders Jansson* från Westerås län föreslagit, att utförsels-förbudet måtte upphäfvas och i stället bestämmas en utförsels-tull af 24 sk. pr skeppund, att med 4 sk. hvarje af de 2 nästföljande åren nedgå så, att den 1857 komme att utgöra 16 sk.

Ehuru Utskottet, lika med Bevillnings-Utskottet vid de 2 sistförflutna riksdagarne, hyser den öfvertygelse, att malm, till följd af den dryga transportkostnaden, svårligen kunde under nuvarande förhållanden blifva föremål för betydligare export, äfven om denna mot låg tull frigåfves, har Utskottet likväl funnit betänkligt att i detta fall tillämpa den friare grundsats, som Utskottet eljest omfattat. Grundlösheten af de farhågor, som hittills motverkat frihet i handeln med de mer och mindre förädlade jern-effekter, hvilkas in- eller utförsel nu är med förbud belagd, har Utskottet i det föregående, bland annat, med exempel ur Norriges tull-lagstiftning, sökt ådagalägga; men ehuru nämnde lagstiftning icke heller innefattar någon restriktion emot utförsel af ifrågavarande malmsorter, samt härvarande förhållanden för det närvarande måhända icke skulle medgifva någon äfventyrlig tillämpning af utförsels-frihet, torde dock, om förhållandena förändrades och exempelvis våra rika nordligaste jernmalms-streck komme i annans ego och gjordes till föremål för vidsträckt bearbetning, spekulations-andan framkalla en malm-export, som satte rikare länders jern-industri i tillfälle att på verldsmarknaden utträngа härstädes beredt jern. Endast möjligheten af en sådan händelse anser Utskottet böra föranleda utförsels-förbudets bibehållande, desto heldre, som malmexporten under vanliga förhållanden förbjuder sig sjelf och således ett uttryckligt förbuds-stadgande icke skäligen kan anses förnärma någon inhemsk industri-gren. Då Kongl. Maj:t emellertid äskat bestämmande af eventuela tull-afgifter å nu förbudna artiklar, hemställer Utskottet,

att Rikets Ständer måtte, med bibehållande för sin del af utförsels-förbudet å Malm, rå och osmält, ej specificerad, derå såsom eventuel utförsels-tull antaga 1 R:dr 16 sk. pr skeppund st. vigt.

Metaller, sammansatta, skrot.

I enlighet med Kongl. Maj:ts förslag tillstyrkes,

att utförsels-tullen å »Metall-skrot samt gammal och brukad Metall, sammansatt, alla slag» må nedsättas från 16 R:dr 32 sk. till 1 R:dr 32 sk. pr skeppund.

Spillning, affall och spån.

På här förut vid artiklarne »Ben, oarbetade» samt »Dref» och »Drefmat» anförde skäl, föreslår Utskottet,

att den till 10 procent af värdet för »Spillning, Affall och Spån, ej specificerade,» stadgade utförsels-tull måtte helt och hållet upphöra.

Tjärbärma eller Vraktjära.

Å Tjärbärma eller Vraktjära är nu satt en utförsels-tull af 44 sk. tunnan, under det tjära är tullfri vid utförsel. Genom särskild författning är derjemte stadgadt, att de kärl, hvari tjärbärma utföres, skola förses med tecken, utmärkande innehållets, från tjära skiljaktiga och sämre, beskaffenhet. Då man genom sistnämnda föreskrift sörjt både för köparens rätt och för bevarandet af den fullgoda tjärans kredit, torde det vara mindre billigt och klokt att genom en hög tull-sats beröfva tjäru-tillverkaren den ringa vinst, som han genom föryttrandet af den i allt fall mindre begärliga, men för vissa ändamål användbara, tjärbärman skulle kunna erhålla.

Utskottet tillstyrker således,

att äfven Tjärbärma eller Vraktjära må medgifvas tullfri utförsel.

Trädvaror.

Uti Kongl. Maj:ts Nådiga skrifvelse är anfördt, hurusom det af Konungens Befallningshafvande i Westerbottens, och Hushållnings-sällskapet i Wester-Norrlands län, äfvensom af enskilde personer i de norra länen, hos Kongl. Maj:t underdånigst anmälda förhållandet, att den yngre, ännu ej fullmogna skogen till en förvånande mängd fälldes för utskeppning, och att det vore att befara, att det nordliga kustlandet, uti en icke aflägsen framtid, skulle blifva blottadt på skog, som likväl utgjorde innevånarnes enda tillgång under sådane ej sällan återkommande år, då felslagen skörd inträffade, enligt Kongl. Maj:ts åsigt, borde föranleda till en förändring i utförsels-tullen på sparrar af mindre dimensioner, en åtgärd, hvilken i det längsta bordt undvikas, men som blefve nödig, då den enskilda omtankan icke förmådde att åt framtiden bevara de tillgångar, hvilka för kommande slägten voro oundgängliga. Såväl de höga prisen på trävaror, som den omständigheten att eganderätten till stora skogbevuxna landsträckor uti norra orterna ännu, innan skiftesverket hunnit fullbordas, vore oviss, bidroge för närvarande till den öfverklagade, öfverdrifna skogsafverkningen, hvars betydenhet jemväl bevisades deraf, att under åren 1851 och 1852 från de norra hamnarne utskeppats 251,697 st. sparrar under 8 tums tjocklek. Efter all sannolikhet öfverstege det nästlidne år till utskeppning fällda antal af dylika träd mycket hvarje af de föregående årens, enär vid September månads utgång 139,986 st. sådana redan voro utskeppade, och kändt vore, att en ganska betydlig del ännu qvarlåge af brist på fartyg. Så vida närvarande förhållande finge fortfara, vore all anledning, att utskeppningen skulle oförminskad fortgå, så länge tillgänglig skog funnes qvar. Emellertid borttages derigenom på förhand de träd, hvilka, såsom mogna, skulle lemna riket långt större vinst, och, hvad ännu betänkligare vore, landet blottades på ett för dess bebyggares välstånd och trefnad nödvändigt naturalster, som, en gång borta, ej på sekel återväxte. Förbud emot all utförsel af ifrågavarande slag, såsom uppgifna korporationer samt enskilde bruks- och sågverksegare yrkat, fann Kongl. Maj:t olämpligt; men icke heller syntes några få skillingars tillökning i utförsels-tullen för de mindre dimensionerna tillfyllestgörande. En betydlig förhöjning i utförsels-afgiften vore, i Kongl. Maj:ts tanka, nödig; och, jemte det Rikets Ständers uppmärksamhet fästades på angelägenheten att i berörde hänseende vidtaga nödiga mått och steg, har Kongl. Maj:t i sådan afsigt föreslagit följande förändringar uti nuvarande bestämmelser, rörande utförsels-tullen på trädvaror, nemligen:

»1:o. Såsom *timmer* anses blott de stockar, hvilka hafva minst 10 tums diameter i lilländan;

2:o. Rubriken *tillhugget timmer*, ej specificeradt, utgår ur tull-taxan; och

3:o. Sparrar *af 7 tums tjocklek midtpå* och *derunder* beläggas med en utförsels-afgift af 32 sk. pr stycke; samt af *öfver 7 tums, men mindre än 8 tums tjocklek midtpå*, med 16 sk. utförsels-tull stycket. Skolande alla tillhuggna eller sågade trävaror, som hafva mera än $3\frac{1}{2}$ tums tjocklek, anses såsom sparrar och bjelkar, de må för öfrigt ega hvad bredd som helst, samt bredden och tjockleken, der de äro olika, sammanräknas och hälften deraf utgöra det mått, hvartill tjockleken i och för tull-behandling antages, äfvensom rundstockar samt sådana, hvilkas sidor mot hvarandra icke bilda räta vinklar, mätas efter omkretsen midtpå och $\frac{2}{9}$:delar deraf beräknas såsom det mått, hvartill tjockleken antages i och för tull-behandling.»

Af samma skäl, som Kongl. Maj:t sålunda anfört, hafva ock särskilde motionärer, nemligen Herr *N. Fr. Norman* samt Riksdags-fullmäktige *Joh. Jac. Rutberg* och *L. G. Sandberg*, med hvilken sednare *Olof Persson* och *Olof Lindström* sig förenat, tillstyrkt restriktiva åtgärder emot utförseln af sparrar, samt i sådant hänseende föreslagit: Herr Norman, att bjelkar, spiror och sparrar, som ej hålla öfver 9 tum i fyrkant uti lilländan, måtte beläggas med en utförsels-tull af minst 32 sk. stycket; Rutberg, att utförsels-tullen måtte bestämmas för sparrar af mindre än 7 tums diameter till 1 R:dr 24 sk. och af 7 eller 8 tums till 1 R:dr 12 sk. stycket; samt Sandberg, att utförsels-tullen måtte stadgas antingen till 1 R:dr för hvarje träd, som, fyrskuret eller tillhugget, håller 10 tum och derunder till och med 7 tums diameter i lilländan, och till 24 sk. för mindre träd, eller ock till 12 sk. pr kubikfot.

Under de diskussioner, som föregått remissen dels af Kongl. Maj:ts Nådiga skrifvelse, dels ock af Herr Normans motion, hafva väl flera yttrat sig för de ifrågasatta inskränkningarne, men andra åter afstyrkt desamma, såsom mera skadande än gagnande en god skogshushållning. I detta hänseende har man, bland annat, erinrat, att skogen vårdades i samma mån, som egaren vunne insigt om värdet deraf, men att detta värde genom förhöjda export-tullar nedtrycktes, hvarigenom dessutom skogsegaren, som påräknat en viss årlig afkastning, nödgades att hugga och föryttra så mycket mera skog till fyllande af sitt behof. Olika mark gåfve mer och mindre växtlig skog, och mångenstädes uppnådde skogen aldrig större, än sparrens vidd. På annan mark visade sig åter större ekonomisk vinst af sparrhuggning 2 gånger, än af fullmoget sågtimmers afverkning en gång under samma tid. Efter nu antagna rationella skogshushållnings-principer vore trakthuggning företrädesvis riktig, men denna method äfvensom den jemväl i vissa fall nödvändiga utgallringen motverkades, om afsättningen af sparrskogen blefve försvårad. Försöket att genom lagstiftningen ingripa i den enskilda hushållningen hade i alla tider misslyckats. Hvad som vore misshushållning på ett ställe, vore klok hushållning på ett annat, och lagstiftningen kunde icke, utan orättvisa, ingripa i dylika frågor. Den nu så mycket öfverklagade exporten af sparrar medtoge dessutom en ojemförligt ringa del af den skog, till hvars förödelse, utan verklig nytta för landet, vissa af våra ekonomiska lagar föranledde. I följd af nu stadgad stängselskyldighet måste, endast till fullgörande deraf, årligen nedhuggas unga träd till ett, på grund af officiella uppgifter, beräknadt antal af icke mindre än 100 millioner. Skiftesstadgans föreskrift om afverkning inom 10 år af all skog, som vid laga skifte icke kan utbytas, skulle, om den föreslagna restriktionen mot utförsel af sparrar godkändes, nödga skogsegaren att till ved sönderhugga eller alldeles låta bortruttna den afverkade skogen. Statens mellankomst till skogens skyddande hade långt vidsträcktare och lämpligare fält för sin verksamhet både genom afskaffande af lagar, som nödga till skogsafverkning, och genom befrämjande af åtgärder till skogens vård och återväxt; och den nu ifrågasatta orättvisa inskränkningen vore den sista utväg, som borde anlitas.

Dessa och de flera skäl, som emot föreslagna förhöjningar i utförsels-tullen å sparrar blifvit anförda, hafva fullkomligt öfvertygat Utskottet, att, huru angeläget det än är, att en förbättrad skogshushållning införes, hvaraf både innebyggarnes trefnad och rikets sannskyldiga nytta för framtiden i väsendtlig mån äro beroende, det likväl hvarken skulle leda till ett sådant mål eller stå tillsammans med rättvisa emot flera delar af riket, att vidtaga den nu ifrågasatta åtgärden. Exporten af sparrar under 8 tums tjocklek utgjorde år 1852 från hela riket 243,759 stycken, hvaraf från länen norr om Stockholm 148,506 stycken och från de sydligare länen 95,253. Beloppet kan väl synas betydligt, men i förhållande till landets öfriga trädvaru-export och ännu mera i förhållande till den skogsförödelse, som af inhemsk, åtminstone på flera orter, slösaktig förbrukning framkallas, utgöra de hittills exporterade sparrarne en så ringa del, att skogarnes bestånd derigenom visserligen icke äfventyras. Denna export inbringar emellertid både i och för sig och ännu mera såsom fyllnad i sorterade och derigenom lättare afsättliga trädvaru-skeppningar ganska betydliga kapitaler, hvilka man, derest den förhöjda export-tullen skulle uppfylla det åsyftade ändamålet, afsade sig, under det deremot den inhemska misshushållningen med skogseffekter snarare uppmuntrades, än hämmades, genom det nedtryckta priset. Der, såsom icke sällan inträffar, sparrar tagas af den smalare delen utaf till sågtimmer nedhuggna träd, vore det både orättvist och ändamålslöst att förhindra tillgodogörandet af sparrarne. Emot Kongl. Maj:ts förslag förekommer derjemte å ena sidan, att tillhugget timmer, som nu, utan hänseende till dimensionerna, är belagdt med 10 proc. utförsels-tull, skulle, utöfver en viss tjocklek, medgifvas tullfrihet, men å den andra åter, att sågade plankor öfver 3½ tums tjocklek, äfven om de voro af fullmogen skog, eller af sådane träd, hvilka såsom timmer skulle åtnjuta tullfrihet, blefvo belagde med den till förbud gränsande tullsats, som för sparrar blifvit ifrågasatt, en med den hittills följda grundsatsen, att företrädesvis belägga en mindre bearbetad vara med utförsels-tull, oförenlig lagstiftning.

Utskottet finner sig således böra

afstyrka de ifrågasatta förändringarne uti nu gällande utförsels-afgifter för Timmer och Sparrar.

Då deremot artiklarne »Bandstakar» med 1 sk. utförsels-tull pr 100 stycken, »Bräder och Plankor, sågade af ek och ask», med 10 procents tull, »Enträd och Enstafrar» med 12 sk. utförsels-afgift pr 100 stycken, »Gevärsstocks-ämnen» med 12 sk. »Handspaksämnen» med 4 sk., »Läckter, huggne och täljde», med 10 sk. och »sågade» med 2 sk. utförsels-tull pr dussin eller tolft, samt »Stäfver, lagg- och botten-», med olika tullsatser för ek- samt bok-, furu- eller gran- efter särskilda längdmått, alla utgöra sådane bearbetade trädvaror, genom hvilkas tullfrihet vid utförsel både större arbets-förtjenst skulle kunna den inom skogstrakter i allmänhet fattigare arbetsklassen beredas och icke obetydliga kapitaler i landet indragas, utan att den omogna skog, hvars vårdande man isynnerhet afser, derigenom blottställdes för förödelse; så och med hänseende jemväl till det tidsödande arbete, som tullbehandlingen af ifrågavarande artiklar måste förorsaka de af angelägnare bestyr uppptagne Tulltjenstemännen, samt det hinder vid lastningen, som från en dylik tullbehandling, om den skall noggrannt verkställas, är oskiljaktigt, hvilka olägenheter icke på långt när motsvaras af den ringa stats-inkomst, som genom omförmälde afgifter inflyter, finner Utskottet sig böra hemställa,

att tullfrihet vid utförsel måtte medgifvas för artiklarne »Bandstakar», »Bräder och Plankor, sågade, af ek och ask», »Enträd och Enstafrar», »Gevärsstocks-ämnen», »Handspaksämnen», »Läckter, huggne eller täljde» och »sågade» samt »Lagg- och botten-stäfver.»

Tariffen för Kreditupplaget och Transito-afgiften.

Uti tariffen för kredit-upplaget och transito-afgiften har Utskottet, i öfverensstämmelse med sina här förut gjorda förslag dels om tull-frihet för vällad eller oraffinerad pottaska och för den under rubriken Trädvaror upptagne artikeln Mahogny, oarbetadt, sågadt eller tillhugget, dels om gemensam införsels-tull för ull, alla slag, samt dels om upphörande af den hittills stadgade inskränkning i kredit-upplags-rätten för socker-sirap samt topp-, kandi- och kak-socker, funnit sig böra föreslå följande förändringar, nemligen:

a) att artiklarne »vällad eller oraffinerad Pottaska» samt Mahogny måtte ur kreditupplags-tariffen alldeles utgå;

b) att de nu under särskilda rubriker upptagna olika slagen ull, »grof Jutsk och Isländsk eller annan härmed jemförlig» med 2 rst., samt »all annan» med 4 rst. transito-afgift pr skålp., måtte sammanföras under en rubrik: *Ull, alla slag*, med förstnämnde afgift; samt

c) att artiklarne »Sirap, socker-» samt »Topp-, Kandi- och Kaksocker» upptagas i tariffen, den förre med 1,800 skålp:s minimi-qvantitet och $\frac{1}{2}$ rst. transito-afgift samt »topp-, kandi- och kaksocker» med lika minimi-qvantitet och transito-afgift, som för krossadt lumpsocker nu äro stadgade.

Tulltaxe-underrättelserna.

Endast vid följande §§ af tull-taxe-underrättelserna hafva ändringar ifrågakommit:

§. 5.

Ehuru Utskottet för de flesta artiklar, hvarå gällande taxa stadgar värde-förtullning, funnit sig kunna förorda antagande af annan mera betryggande förtullningsgrund, har likväl värde-förtullning måst bibehållas för några ganska betydliga import-artiklar, såsom slöjdevaror, redskap och machinerier m. fl.; hvarföre ock Utskottet ansett nödigt att, så vidt möjligt, bereda någon ytterligare kontroll å riktigheten af de angifningsvärden. på grund hvaraf, enligt 5 §. tulltaxe-underrättelserna, värde-förtullningen skall verkställas.

För det fall, att angifnings-värdet icke är bestyrkt med faktura, hänvisar 1:sta mom. i nyssnämnde §. till föreskriften i 31 §. Seglations-ordningen, hvari åter stadgas, att godsegaren skall med edsförpligtelse underskrifva angifnings-inlagan. Utom det att dylika edsförpligtelser endast böra i yttersta nödfall ifrågakomma, förutsätter det gällande stadgandet hos godsegaren en kännedom, som han i saknad af faktura möjligen icke eger. Af dessa skäl hemställer Utskottet,

att, i stället för nämnde hänvisning, uti 1 mom. af 5 §. intages den föreskrift om godsets värdering och uti 2 mom. den i öfverensstämmelse härmed något ändrade redaktion, som bilagde förslag innehåller.

§. 6.

Enligt Utskottets, vid rubrikerna »Redskap och Machinerier» samt» Verktyg» gjorda förslag, kommer den Kommers-kollegium hittills, genom 13 §. i tulltaxe-underrättelserna, medgifna rättighet att för vissa fall tillåta införsel af nämnde artiklar, emot nedsatt tull, att hädanefter upphöra, hvarföre ock det i 6 §. af tulltaxe-underrättelserna för sålunda införda redskap, machinerier och verktyg nu stadgade undantag från den i 2 mom. af 5 §. föreskrifna tullbehandlings-method blifvit ur 6 §. uteslutet och

redaktionen af 6 §. ansetts böra blifva sådan, som bilagde förslag innehåller.

§. 7.

Då den hittills till vissa städer inskränkta rättigheten att införa grof ull, enligt Utskottets förslag, kommer att upphöra, samt ull, alla slag, draga lika införsels-afgift,

har sista mom. i 7 §., som afser kontrollen öfver förtullningen af grof ull, blifvit ur bilagde förslag uteslutet.

§. 9. De uti 9 §. förekommande bestämmelser, angående särskilda iakttagelser i afseende å förbudet gods, äro, i öfverensstämmelse med Utskottets förslag om upphäfvande af alla införsels-förbud, ur nämnde §. uteslutne; och torde

den häraf påkallade förändrade redaktion, som innefattas i bilagde förslag, varda godkänd.

§. 12. Vid 12 §., som bestämmer vilkoren för kredit-upplagsrätten och de städer, hvilka åtnjuta denna rätt, anser Utskottet sig böra, till behandling i ett sammanhang, upptaga följande motioner, nemligen af

1:o. Herr *N. Fr. Norman*, som anfört, att handelns uppgift vore att föra varor från producenten till konsumenten, och att, ju mera direkt sådant kunde ske, desto billigare blefve en vara för konsumenten; hvarföre det ock tillkomme lagstiftningen att i så måtto underlätta handelns naturliga gång, att den ej genom konstlade bestämmelser tvingades på afvägar. Detta vore emedlertid icke iakttaget af vår gällande lagstiftning, som endast medgåfve import af främmande varor till ett mindre antal stapelstäder. Väl icke genom bestämdt förbud, men genom kredit-upplagsrättens beviljande endast för somliga städer, nödgades de andra att afstå från täflan; ty det vore gifvet, att, om i en stad frihet lemnades att vid import endast i mån af skeende försäljning förtulla ett mindre parti om sender, men i en annan stad tullafgiften måste på en gång för hela lasten erläggas, så verkade detta alldeles på samma sätt, som om det ej vore tillåtet att till andra än de städer, som redan erhållit kredit-upplagsrätt, importera främmande varor. Den riktning och betydliga utvidgning vår export af trädvaror på sednare tider tagit hade gjort det särdeles känbart att ej kunna begagna de många lägenheter, man egt att från verldens största marknader fylla de mindre städernes och omkringliggande landets behof af främmande varor. Emot beviljandet af kredit-upplagsrätt åt de mindre städerne gjordes vanligen den invändning, att tull-journalerne ej företedde en tillräckligt stor import för att berättiga till en dylik förmån; men invändningens felaktighet vore påtaglig, då man besinnade, att importen ej kunde blifva af någon betydenhet förr, än rättigheten att successivt förtulla en införd last erhölles; och har Herr Norman på dessa skäl föreslagit, att kredit-upplagsrätt måtte förunnas alla Svenska stapelstäder, som dertill sig anmäla;

2:o. Herr *P. Berg*, med hvilken flera af Borgare-Ståndets ledamöter instämt, har, under anförande, hurusom det vore öfverensstämmande med behörig omtanka att söka befordra och underlätta handel och industri samt i sådant hänseende äfven undvika undantags-lagar, hvarigenom vissa handelsplatser lemnades förmåner, som förvägrades andra, föreslagit, att Rikets Ständer måtte uti underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att, i likhet med hvad redan blifvit vissa stapelstäder beviljadt, transitorätt jemväl måtte förunnas de öfrige sålunda, att tullbara varor, hvilka äro adresserade till en stapelstad från utrikes ort, men inkomma med skeppslägenhet till annan stad i riket, må, under iakttagande af nödiga kontroller, kunna, utan föregående tullbehandling å inloppsorten, derifrån med annat fartyg afsändas till den stad, dit de äro destinerade och derstädes tullbehandlas; och

3:o. Herr *C. W. Palander*, som, åberopande erfarenhetens vitsord, att nederlags- eller kredit-upplagsrättighet för alla till införsel tillåtna varor i de städer, som hittills åtnjutit denna rättighet, haft välgörande inflytelse på dessa orters handel och dermed förenade rörelse, och då det vore förenligt ej mindre med en klok omvårdnad för industriens utveckling i allmänhet, än äfven med rättvisa och billighet, att samma förmån utsträcktes till alla rikets stapelstäder, der tullbevakningen antingen redan vore eller framdeles kunde blifva ordnad så, att nödig kontroll mot missbruk erhölles, samt under vilkor, att hvarje stad, som ville begagna sig af en dylik förmån, tillförbundes

att på egen bekostnad anskaffa och underhålla tjenligt magasin för nederlags-godsets behöriga förvarande, föreslagit en sådan förändring i tull-lagstiftningen, samt för den händelse att förslaget i sin helhet icke heller vid denna riksdag af Rikets Ständer förordades, åtminstone yrkat att Carlskrona, såsom varande en af landets större städer, med ypperlig hamn och inneslutande ett lika utmärkt som dyrbart marin-etablissement, måtte, på förenämnde vilkor, till handelns och rörelsens upphjelpande, berättigas att åtnjuta nederlags-rätt för alla till införsel lofgifna varor, i likhet med de fördelar städerne Malmö, Norrköping och Carlshamn redan erhållit.

Så väl de i Hrr Normans och Palanders motioner omförmälda kredit-upplag och nederlag, som den af Herr Berg, under benämningen transitorätt, yrkade förmon, hvilken icke får förblandas med det transit-upplag, om hvars inrättande Rikets Ständer vid sistlidne riksdag på Bevillnings-Utskottets förslag i Betänkandet N:o 12, afläto underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t, utgöra till handelns underlättande medgifna undantag från allmänt stadgade grunder för varors tullbehandling. I anseende till den fullständigare organisation af tullbevakningen, som medgifvandet af dessa undantag betingar, så vida behörig kontroll mot missbruk deraf skall kunna handhafvas, tillåta visserligen icke Statens tillgångar utsträckning af nämnde förmåner till äfven de obetydligaste Sjö- och Stapelstäderne; och dessa skulle icke heller af sådane förmåner kunna annat än undantagsvis hemta verkligt gagn. Men då, såsom i synnerhet Herr Norman, hvad kredit-upplagsrätten angår, närmare utvecklat, de ifrågavarande förmånerna äro för handeln af stor betydelse såsom uppmuntran i de städer, hvilka åtnjuta samma förmåner, samt afseendet både på öfriga Städernes rättvisa anspråk, att, i mon af deras rörelse och Statens förmåga, förunnas lika rättigheter, och på det för handelns naturliga utveckling betydelsefulla vilkoret af jemlik täflan, är förtjent af synnerlig uppmärksamhet, har Utskottet, som saknar närmare utredning angående så väl den ena eller andra stadens relativa företräde att af ifrågavarande förmåner komma i åtnjutande, som de flera omständigheter, hvilka vid medgifvandet deraf måste tagas i betraktande, funnit sig böra tillstyrka,

att Rikets Ständer i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes, i mon af de särskilda stapelstädernas rörelse och behof, samt så långt sådant, utan fara för missbruk, låter sig göra, förunna dessa städer ifrågavarande förmåner.

I öfverensstämmelse med Utskottets vid införsels-tariffens rubriker »Inventarier, skepps-» samt »Redskap, Machinerier och Verktyg» här förut afgifna förslag äro 1:sta och 2:a mom. samt första punkterne i 3 mom. af 13 §. uteslutne. §. 13.

Sednare delen af sistnämnde moment medgifver egare af fartyg om minst 40 lästers drägtighet, som vid Svenskt skeppsvarf nybyggas, rättighet att tillgodonjuta 50 procents restitution å belöpande tullumgälder för de skeppsförnödenheter, som bevisligen blifvit till fartygets tackling och utredning använda och för sådant ändamål införtullats. Fjerde momentet åter beviljar fullkomlig restitution af erlagda införsels-afgifter, med afdrag endast af ett nederlags-rekognitionen motsvarande belopp, för skeppsförnödenheter till fartyg, som för utländsk räkning å Svenskt skeppsvarf byggas eller, såsom nya, till utlänning försäljas.

Denna, utlänningar förunnade, större lindring ansågs af Bevillnings-Utskottet vid de två sista riksdagarne innebära orättvisa emot inhemska skeppsrederierne och icke vara behöflig för våra skeppsvarf, hvilka egde full sysselsättning. Utskottet är icke heller nu af annan mening, helst Utskottet redan vid artikeln Fartyg här ofvan visat, huru-

som inhemska skepps-rederierne, mera nu än någonsin, äro i behof af lika billiga vilkor, som de utländska. Deremot anser Utskottet den ytterligare lättnad böra beredas både inhemska skeppsbyggeriet och skeppsrederiet, att restitution af erlagda införsels-afgifter för ifrågavarande skeppsförnödenheter bestämmes till $\frac{2}{3}$:delar, och att samma bestämmelse bör tillämpas äfven då fartyg här byggas för utländsk räkning.

I öfverensstämmelse härmed tillstyrkes,

att i stället för 3:e mom. sednare del och 4:e mom. af nu varande 13 § må antagas den redaktion, som 1:a mom. af samma § i bilagde förslag innehåller.

Nu varande 5 mom. är det 2:a i Utskottets förslag.

I stället för nu varande 6 mom. har Utskottet, med antagande af Kongl. Maj:ts förslag till inskränkning i gällande föreskrifter angående tullfrihet för varuprof och modeller, ansett sig böra tillstyrka

den redaktion 3 mom. af 13 § i bilagde förslag utvisar.

§. 15. Då den i 15 § för snus medgifna tull-restitution vid utförsel, 5 sk. skålp., öfverstiger den tull, som för råämnet tobaksstjelk vid införseln erlägges, men råämnet vid snusberedningen icke förlorar, utan snarare vinner i vigt, torde, oberoende af frågan om nedsättning i införsels-tullen å tobaksstjelk,

tullrestitution vid utförsel af Snus böra nedsättas till 4 sk. per skålpund.

Under förutsättning att den af Utskottet föreslagna betydliga nedsättning af införsels-tullen å lin varder godkänd, hemställer Utskottet,

att den till 24 sk. för ett stycke packväf af lin, om minst 50 alnars längd nu medgifna restitution vid utförsel må upphöra och det angående nämnde restitution uti 1 mom. af 15 § befintliga stadgande utgå.

Uti det vid artikeln Hudar och Skinn omförmälda yttrande af Herr *Hesselgren* är ifrågasatt, att tullrestitution måtte medgifvas för garfveriernas af utländskt råämne tillverkade varor; i hvilket afseende Herr Hesselgren meddelat, att torra hudar vid beredningen bibehölle sin vigt, men de torrsaltade förlorade 20 proc. och de våtsaltade 50 procent.

Efter de af Utskottet å råämnet föreslagna tullsatser skulle således tull-restitution uppgå till 1 sk. 10 rst, 1 sk. 4 rst. och 1 sk. 6 rst. skålp., allt efter de olika råämnen, som blifvit beredda.

Svårigheten att kontrollera om svenskt eller utländskt råämne, samt hvilketdera af de utländska blifvit användt, likasom isynnerhet det förhållandet, att af de många inhemska förädlingsnäringar, hvilka begagna utländska, med införsels-tull belagda råämnen, endast några få nu åtnjuta tull-restitution vid export af den förädlade varan, föranleder Utskottet att

å Herr Hesselgrens omförmälde framställning afstyrka bifall.

§. 17. De med afseende å nu gällande införsels-förbud uti 17 §. 5 mom. förekommande uttryck

äro ur samma mom. af Utskottets förslag uteslutna.

§. 22. Såsom grund för tolags-beräkningen hänvisar 22 §. 1 mom. till de tullvärden, som dels i 1845 års tull-taxa, dels ock i bilagd särskild förteckning finnas upptagne. I öfverensstämmelse med Utskottets förslag till tull-taxa,

hänvisas för tolags-beräkningen till de i taxan upptagna tullvärden.

Uti

Uti sista momentet af 22 §. stadgas, att för jern och koppar samt deraf tillverkade effekter tolag, vid export, ej må beräknas till högre belopp än utförsels-tullen. Behofvet att, så länge tolagen utgår efter nu stadgade grunder, gifva nyssnämnde föreskrift en både in- och utförda varor omfattande allmän tillämpning visar sig i afseende å en mängd artiklar, särdeles sådana, hvilka, såsom rå- och beredningsämnen för näringarne, nu, äfven enligt Kongl. Maj:ts förslag, skulle få lindring i hittills stadgade tullafgifter. Ett färgslag t. ex., som eger 1 R:dr värde och kommer att draga 2 rst. tull, skulle nemligen i olika städer beläggas med 1 sk. tolag eller mera. Härigenom motverkas tullnedsättningens ändamål, oaktadt statskassans uppoffring af sin inkomst; och då tolag icke utgår för tullfria varan, är dess beroende af tullafgiften också i principen redan nu erkänd. Utskottet föreslår således,

att, i stället för 22 §. 5 mom. i nu gällande taxe-underrättelser, må antagas det under 2:dra mom. af samma §. i Utskottets förslag intagne allmänna stadgande, äfvensom den i öfverensstämmelse dermed något förändrade redaktion, förslaget i öfrigt innehåller.

I sammanhang härmed och på derom i Herr *Schwans* motion gjord framställning, ser Utskottet sig af det missförhållande, hvari tolagen nu står till grunderna för sjelfva tull-lagstiftningen, föranlåtet hemställa,

att Rikets Ständer måtte i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla, att det af Kongl. Maj:t vid 1847—48 årens riksdag afgifne och af Rikets Ständer jemväl då antagna förslag om tolagens utgående till viss procent af tullsatserna, i stället för tullvärdet, samt om reglering af Städernas tolags-inkomster i öfrigt, måtte varda till verkställighet befordradt.

Enär de s. k. transatlantiska tull-lindringarne, om hvilka 24 §. af gällande tull- §. 24.
taxe-underrättelser endast handlar, med nästlidne års början upphört,

är ock nämnde §. från Utskottets förslag utesluten samt nästföljande §:ns nummerordning derefter rättad.

Då i Utskottets taxe-förslag särskild kolumn för tull-värdet är upptagen, har §. 26.
Utskottet

ur taxe-underrättelserna jemväl uteslutit den nu varande, icke vidare lämpliga 26 §.

Stockholm den 20 Mars 1854.

Reservationer.

1:o af Herr Grefve *Gyldenstolpe, A. G.* »Emot Utskottets beslut i nedanstående punkter får jag mig reservera, nemligen:

1:o) *Borttagande af förbudet mot utförsel af Tack- och Ballast-jern, Kanoner m. m. oborrade samt Hällar.*

Häremot reserverar jag mig på följande grunder:

a) Emedan det alltid måste blifva en nationalförlust att i form af råvara utföra en produkt, som i förädladt skick är begärlig utomlands och hvars förädling lemnar betydlig arbetsförtjenst qvar i landet.

b) Emedan frambringandet af tackjern är en begränsad tillverkning, som icke kan i mån af en möjligen ökad afsättning uppdrifvas högre, än den för närvarande är, om man ej vill blottställa bergslagerne och andra malmgifvande trakter inom riket för ett utödande af skogarne, hvilket i längden skulle tillintetgöra tackjerns-blåsningen i de orter, der den nu med bästa fördel bedrifves.

c) Emedan tackjerns-tillverkningen icke är i behof af tillåtelsen till utförsel för att vinna afsättning, enär den nätt och jemnt motsvarar det nuvarande behofvet vid de med hvarje år utvidgade gjuterierne samt för stångjernssmidet, och enär för närvarande tackjernet uttager snarare högre, men ingalunda lägre, procent af stångjernets värde, än under förflutna tider egt rum.

d) Emedan, då de Svenska malmerne hafva särskilda, dem framför andra utmärkande, egenskaper, som göra det deraf beredda jern tjenligt för mera grannlaga behof och en mångartad förädling, det är att förutse, att de utländska tull-lagstiftningarne skola modifieras för att underlätta införseln af Svenskt tackjern och dymedelst tillförsäkra de särskilda länder, som hittills varit afnämare af Svenskt stångjern, vinsten af denna förädling. Detta kan ske på det sätt, att införsels-tullen på Svenskt tackjern minskas i samma mån, som densamma förhöjes på det Svenska stångjernet. Derigenom skulle dessa länder ytterligare från sina marknader utestänga det Svenska stångjernet, hvars tillverkning, sålunda tryckt af ökade priser på tackjernet inom landet och af minskad afsättning utom landet, i följd häraf skulle gå sin undergång till mötes och i sitt fall draga med sig de mångtusende jernverks-egare och arbetare, som af denna för Sverige så hufvudsakliga näringsgren hemta sin bergning.

e) Emedan tackjerns-tillverkaren, sedan han möjligen under några år hemtat en ökad vinst af utförseln, hvarigenom åter stångjerns-tillverkaren blifvit nödgad att nedlägga sin rörelse, skulle sedermera icke inom landet ega någon säker afsättning för sin produkt, utan blifva beroende af de priser, som utländningen behagade bestämma, och hvilka denne, såsom dåvarande ende afnämaren, säkerligen icke skulle underlåta att ej allenast skäligen, utan äfven oskäligen jemka; och slutligen

f) Emedan alltså i längden såväl tackjerns- som stångjerns-tillverkaren skulle blifva lidande på den nu föreslagna utförsels-friheten.

2:o. *Borttagande af förbudet mot införsel af Tackjern.*

Då främmande tackjern för närvarande icke är till införsel lofgifvet, så inser hvar och en, att det för sin godhet utmärkta Svenska stångjernet tillverkas endast af Svenska malmer. Får deremot tackjern införas, så blefve sådant troligen endast det sämre Engelska, och då skulle det måhända icke blifva svårt att diskreditera det Svenska stångjernet, genom påståendet, att dertill användes Engelskt tackjern till större eller mindre belopp, och att alltså det Svenska jernet icke längre kunde häfda sitt hittills egande företräde framför det Engelska. Skulle våra gjuterier vara för sin förkofran i behof af utländskt tackjern, kan ju införsel deraf till inskränkt belopp under vederbörlig kontroll tillåtas, på sätt Kongl. Maj:t i Nåder föreslagit, utan att derföre behöfva medgifva allmän införsels-frihet, hvilken åter icke kan billigtvis meddelas utan motsvarande utförsels-frihet för det Svenska tackjernet, men af hvilken frihet jag här ofvan sökt skildra de vådliga följderna.

3:o. *Borttagandet af förbudet mot införsel af jern, stång-, band- och platt.* En tillåten införsel skulle säkerligen minska förbrukningen af det dyrare Svenska jernet inom landet, hvarigenom, då den utländska marknaden icke kan medtaga mer än ett visst belopp, afsättningen på utrikes ort af vårt jern komme att ytterligare försvåras, tillverkningen deraf alltså blifva allt mindre och mindre lönande samt handteringen råka i ökadt lägervall, hvilket af denna handterings idkare påstås redan vara

så stort, att näringen är på väg att gå en fullkomlig undergång till mötes, derest densamma icke genom halfva hammarskattens borttagande lättas ifrån en börda, så hårdt tryckande, att hon icke fullt uppgår till 3½ skillingar banko för hvarje tillverkadt skeppund stapelstadsvigt.

4:o. *De föreslagna tull-satserne för artikeln Jern.* Jag anser nemligen åtskillige af dessa, särdeles de, för den händelse att förbuden upphöra, föreslagna, vara för lågt bestämda och får derföre vördsamt föreslå, att Rikets Ständer må bestämma *införsels-tullen* å jern

Tack- och Barlast- till	R:dr	2: —	för 1 Skll.	stapelst.-vigt.
Kasserade Kanoner, Bomber, Mörsare och Kulor till	„	2: —	„	„
Ankare till	„	5: —	„	„
Stång- Platt- ⅜ tum tjockt och deröfver, under 12 tums bredd och öfver ⅝ tums fyrkant till	„	3: 16.	„	„
Smältstycken till	„	2: 24.	„	„
Band- och Platt-, under ⅜ tums tjocklek, Bult- och Galler- samt Sänksmide, rundt eller kantigt, knip- och fyrkant af ⅝ tum och derunder, Skär- och Klippjern till	„	3: 16.	„	„
Plåtar, oförtente, ⅛ tum tjocka och deröfver till	„	5: —	„	„
D:o d:o under ⅛ tum tjocka till . . .	„	6: —	„	„

samt *utförsels-tullen* å jern

Tack- och Barlast till	„	3: —	„	„
Kanoner, Stycken, Nickhakar och Mörsare, ostämplade och oborrade till . , ...	„	3: —	„	„
Hällar öfver 1½ tums tjocklek samt Lod och Lödjor öfver 1 skeppunds vigt stycket till .	„	3: —	„	„
Hällar af 1½ tums tjocklek och derunder till och med 1 tum, Lod och Lödjor till vigter af 1 skeppunds vigt och derunder till	„	2: —	„	„

2:o af Herr Grefve *af Ugglas, Ludvig.* »Emot Utskottets beslut, att såsom tullsats vid export af tackjern bestämma 1 R:dr Banko pr skeppund stapelstadsvigt, nedlägger jag min reservation. Redan under flera riksdagar har fråga blifvit väckt att borttaga det förbud, som nu hvilar öfver denna export; men denna fråga har städse fallit för den lifliga oro den väckt hos de jernverks-egare, hvilka med köpt tackjern drifva sina tillverkningar. Denna oro må vara öfverdrifven. Nekas kan dock ej, att en, om ock snart öfvergående, förlägenhet *kan* uppstå derigenom, att en eller annan tackjerns-tillverkare skulle försöka att genom export betinga sig högre priser. De som ifra för förbudets borttagande anföra: 1:o, att den allmänna principen af förbuds borttagande konseqvent måste genomföras. 2:o, att denna tillåtelse till export endast blefve illusorisk, enär ingen export skulle inträffa; samt 3:o, att då import af tackjern för våra gjuteriers utveckling är behöflig och nödvändig, en reciprocitets-billighet fordrar export-förbudets borttagande. Emot det första af dessa argumenter vill jag anmärka, det jag tror ingen stats-ekonomisk princip stå så fast, att den ej behöfver en praktisk fingervisning. Det andra skälet är af rent negativ natur, och talar åtminstone icke för nyttan och nödvändigheten af åtgärdens vidtagande. Det tredje skälet är det enda vid hvilket vigt kan fästas. Dock är den billighet, det framhåller, mera skenbar, än verklig. Genom en import af tackjern — hvars behof framstår uti de licenser, hvilka vid våra gjuteriers nuvarande ståndpunkt till och med måste beviljas, — komma

våra inhemska tackjerns-tillverkare icke att lida något intrång, då det behof, hvilket detta tackjern (med undantag utaf den ringa qvantitet, som ur våra sjö- och myr-malmer blåses och hvilken på närbelägna orter har försäkrad afsättning) afser att fylla, nemligen jern-tillverkningen, icke är detsamma som det, för hvilket det utländska tackjernet komme att införas. Då sålunda intet förfång för den inhemska tackjerns-tillverkningen uppstår genom tillåten import, ligger icke uti denna tillåtelse något fullt bindande skäl för en åt den gifven ersättning uti export-förbudets borttagande. Då likväl, ehuru skenbart, detta skäl torde komma att på frågan om importen väsendtligen inflyta, vill jag ej påyrka export-förbudets bibehållande. Jag anser dock, att den föreslagna export-tullen borde höjas med 50 procent, på det att de farhågor måtte lugnas, hvilka säkerligen eljest, äfven denna gång, skola förhindra så väl export- som import-förbudens borttagande.

Emot ett annat beslut, hvilket af Utskottet uti en knapp vändning fattades, måste jag äfven reservera mig. På grund af den rigtiga åsigt, hvilken inom den afdelning, som uti första rummet behandlade tullfrågorna, gjort sig gällande, den nemligen, att då, i och för andra näringars behof af fabrikat till lägre pris, afdelningen ansett de till skydd för någon näring förut satta tull-satser böra sänkas, afdelningen äfven å andra sidan så sökt ordna, att ersättning på ett eller annat sätt åt näringen lemnades, hade denna afdelning, då den tillstyrkt högst betydliga nedsättningar uti tull-satserna på jern-fabrikater, (att icke tala om förbudens borttagande) föreslagit, att den förut till 4 sk. bestämda export-tullen med 2 sk. skulle nedsättas. För detta förslag talade äfven Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition, uti hvilken Riksens Ständer uppmanas att vid bevillningens ordnande tillse jernverkens behof utaf lindring uti dem tryckande bördor. — Den första delen af afdelningens förslag, den om import-tullarnes sänkande, antogs af Utskottet med obetydlig förändring; den andra förkastades. Skälet härtill är nära ofattligt, åtminstone svårt och obehagligt att uttala, då det som af den enda talare, hvilken uti frågan yttrade sig, framlades, och hvilket af ingen bemöttes, enär man ansåg sakens rättvisa tala för sig sjelf, nemligen statens, genom tull-satsens bibehållande, äfven bibehållna inkomst af 23,000 R:dr B:ko, föga torde väga emot statens behof af att skydda en näring, hvilken på dess handelsvåg så mycket tynger och hvilken för närvarande så hårdt är tryckt, att, derest jern-tillverkaren till deras gängse värde skulle uppföra de varor och prestationer, hvilka utaf de af honom egande hemman utgå, — (och så måste en vinst- och förlust-räkning föras) — månget jernverk skulle på dess tillverkning framvisa en ren förlust. Jag anhåller, att nu omförmälde, af Utskottet begångna orättvisa, utaf Riksens Ständer måtte rättas, och tull-frihet vid export af stångjern, eller åtminstone tull-nedsättning, i enlighet med afdelningens förslag, beviljas.»

3:o af Herr Grefve *Björnstjerna, C. M.*: »Ehuru sjelf hyllande fria handelsåsigter, anser jag Utskottet likväl nog mycket hafva förbisett tull-satsernas 2:ne hufvudändamål: de inhemska näringarnes betryggande och en lätt ingående stats-inkomst. På dessa skäl nödgas jag reservera mig mot följande af Utskottet fattade beslut:

1:o. *Fartyg, seglande, af jern*, kunna, enligt Utskottets förslag, hit införas mot en värde-förtullning af 5 procent. Lika nyttig och behöflig som denna låga tull-sats är för trädfartyg, lika obillig anser jag den vara för dylika af jern. Utskottet förklarar i och med detsamma, att inga jernfartyg vidare här skola byggas. Hufvudbeståndsdelen, plåten, gäller nemligen i Sverige minst 30 R:dr Banko, då den bästa Engelska, äfven med de der nu så högt uppjagade jernprisen, icke noteras högre, än 20 R:dr B:ko pr skeppund. Detta uppväges visserligen mer än väl af den Svenska varans öfverlägsna beskaffenhet; men små tillgångar nödga oss vanligen att uteslutande se på inköpspriset, och lemna varaktigheten åsido. Under sådana förhållanden har jag trott,

det jernfartyg, seglande, bordt hänföras till samma rubrik, som ångfartyg, alla slag, och således erlägga en införsels-afgift af 10 procent.

2:o. *Ångmachiner och Ångpannor.*

Enligt Utskottets förslag få äfven dessa mot 5 proc. af värdet införas. Då det Engelska tackjernet noteras lägre än det Svenska, och man härtill lägger nyss angifna stora olikhet i priserna å plåtar, torde samma anmärkning, som gjorts mot tullen å jernfartyg, äfven få gälla mot det alltför låga skydd, Utskottet tilldelat våra lofvande machin-verkstäder. Då Utskottet bestämt en införsels-tull af 10 proc. för ångfartyg, anser jag att det äfven följdriktigt bordt hafva stadnat vid samma tullsats för ångmachiner och ångpannor.

3:o. Bland förteckning å varor, som vid införsel äro tullfria, upptager Utskottet »*fartyg*, seglande, med tillbehör, byggda i och inköpta från länder, hvarest införsels-tull å Svenska fartyg ej erlägges.»

Detta märkliga tillägg har icke af mig kunnat godkännas. Blott ett land finnes, Norrige oberäknadt, der våra fartyg kostnadsfritt få naturaliseras; men detta land är *England*, just det, med hvars högt uppdrifna industri jag betviflar, att Sverige ännu kan täfla. Utskottet har sjelf delat denna farhåga, då det stadgat en införsels-tull af 10 proc. på ångfartyg. Detta välbetänkta beslut upphäfves dock, enligt mitt förmenande, genom ofvannämnde tillägg. Följande förfaringssätt är nemligen allt för enkelt att icke genast vidtagas. Ett fartyg af jern, seglande, men apteradt till skruf, bygges i England, hitsändes och inkommer tullfritt. Såsom frakt medför det en lös ångmachin med panna. Denna inkommer mot 5 proc. tull; den inpassas nu i samma fartyg, och dermed förvandlas detta till en vacker ångbåt, den der, i stället för de stadgade 10 procent införsels-tull, knappast erlagt 2.

4:o. *Fisk, saltad eller inlagd, utom Anjovis och Sardeller.*

Härå har Utskottet föreslagit en tull-nedsättning af 50 proc., i den förutsättning, att den fattige härigenom skulle erhålla sill till billigare pris. Ingen ömmar mer än jag för arbetarens väl, men då jag icke fattar, att en nedsättning af 7 sk. pr tunna Norrsk sill, eller ½ sk. lisp., bidrager till lefnadskostnadens förminskande, eller ens i ringaste mån kommer konsumenten till godo, vill jag icke för en dylik drömbild minska Statens inkomster med nära 30,000 R:dr Banko årligen; utan föreslår vördsamt, att tullen på all fisk måtte oförändrad bibehållas.

Ett politiskt skäl talar äfven härför. Hvar och en erkänner behofvet af en tull-förening med Norrige. Huru kunna vi smickra oss att någonsin uppnå detta mål, om vi, på sätt Utskottet här föreslår, i förskott bevilja alla de förmåner, en dylik förening för Norrige skulle medföra, och sålunda vid en blifvande underhandling hafva ingenting att bjuda i utbyte mot de högre tullar å fabriksvaror, hvilka Norrmännen då, i och för vår industri, måste underkasta sig.

5:o. *Jern.*

För plåtar, oförtente, af ⅛ tums tjocklek och derutöfver, har Utskottet föreslagit en införsels-tull af 3 R:dr 16 sk. Banko, samt för dylika under ⅛ tum af 4 R:dr Banko skeppundet. Den stora prisskillnaden mellan Svensk och Engelsk plåt framkallas ej endast af det nuvarande förbudet, utan måste stå i direkt förhållande till det olika priset mellan Svenskt och Engelskt tackjern. Våra plåtfabriker tillverka en utmärkt vara och gå med stora steg framåt; det synes då obilligt att icke medgifva dessa ett skydd, jemförligt med det, Utskottet trott sig böra tillstyrka för öfriga näringar.

Jag anser således, att tullsatsen borde för den gröfre sorten höjas till 4 R:dr Banko och för den tunnare till 4 R:dr 24 sk. pr skeppund, hvilket ungefärligen motsvarar 15 proc. af varans värde.

6:o. *Tackjern.*

Utförsels-tullen härå är af Utskottet bestämd till 1 R:dr Banko pr skeppund. Den borde, enligt mitt förmenande, höjas till 1 R:dr 24 sk. pr skeppund, såsom ett högst behöfligt skydd mot den för hela vår jerntillverkning så ytterst farliga förfalskningen af Svenska stångjerns-stämplarne.

7:o. *Malm.*

Utskottet, som ganska välbetänkt öfverallt föreslagit förbudens borttagande, har i denna punkt frånträdt sin grundsats, och export-förbudet å malm qvarstår ensamt i tull-taxan, troligen som en påminnelse om den lyckliga tid, då det der räknade hundradetals medbröder. Otroligt är väl, att Utskottet, med en föreslagen utförsels-tull af 1 R:dr 16 sk. Banko pr skeppund, kunnat förmoda en så betydlig malm-export, att Svenska jernhandteringen derutaf skulle hotas. Om än Gellivara-verken i en framtid af Engelsmän inköptes, och i stort drefvos, samt denna ödemark sålunda förvandlades till en rik och välmående trakt, ser jag deri ingen riksolycka, och vågar tro, det våra bruksegare kunna lugna sig, äfven om Gellivara-malm till England utfördes med en transportkostnad af minst 6 à 7 R:dr Banko pr skeppund.

Trädvaror.

8:o. *Bräder och Plank af furu och gran.*

För dessa har Utskottet fortfarande föreslagit tullfrihet. Ingen lärer beskylla Norrska tull-lagstiftningen för bristande liberalitet; likväl stadgas deri en utförsels-tull å bräder och plank af 2 R:dr Riksg. för hvarje kommersläst; denna afgift utgör en för köpmannen lika litet kännbar beskattning, som en för Statsverket högst betydlig inkomst. Då Norrige ständigt framhålles såsom föredöme för oss, hade jag trott, att Utskottet bordt, med fästadt afseende å förhållandet hos brödrafolket, föreslå en utförsels-tull af 2 sk. B:ko pr tolft å bräder och plank af $1\frac{1}{2}$ tums tjocklek och derunder, samt af 6 sk. B:ko för alla slag derutöfver. Enligt Kommers-kollegii uppgift steg utförseln år 1852 af bräder och plank till 950,000 tolfter. Stats-intraden härå skulle således, enligt mitt förslag, belöpa sig till 85,000 R:dr B:ko årligen, ehuru afgiften icke utgjorde mer än 1 proc. af varans värde. Utförsels-tullar äro visserligen såsom grundsats oriktiga, då de alltid i viss mån verka återhållande på industrien; men under närvarande brydsamma politiska ställning, då ökade utgifter fordra anlitandet af alla hjelpkällor, och då Utskottet i följd häraf trott sig böra bibehålla utförsels-tullen å stångjern, som hårdt drabbar en för hela landet så vigtig och redan förut så tungt beskattad tillverkning, finner jag endast billigt att en blomstrande handtering, om nyttan af hvars ohejdade utveckling tankarne torde vara delade, äfven i sin mån bidrager till det allmänna bästa.

9:o. *Sparrar.*

Med afstyrkande af Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition, har Utskottet förordat bibehållandet af den nuvarande obetydliga utförsels-tullen å sparrar. Den sorgliga och högst betänkliga misshushållning, som bedrifves med skogarne, och som nu, genom de halfvuxna trädens fällande till sparrar, hotar dessa med fullkomlig undergång, borde, enligt mitt förmenande, hafva förmått Utskottet att skänka mera uppmärksamhet åt nyssnämnde, af talrika petitioner från de norra länen framkallade, Nådiga Proposition. Då likväl tullsatsens höjande på en gång, från 6 sk. till 32 sk. B:ko, torde vara ett alltför häftigt språng, har jag ansett att Utskottet bordt hafva stadnat vid en utförselstull af 16 sk. B:ko pr stycke å sparrar af furu och gran af mindre tjocklek än 8 tum midtpå. Man invänder, att de plank af ovanliga dimensioner ($3\frac{1}{2}$ tums tjocklek), hvilka nu i betydlig mängd sågas, möjligen då komme att förtullas såsom sparrar. Detta

missförhållande förekommes likväl lätteligen genom efterföljande anmärknings införande i tull-taxan:

»Alla tillhuggna eller sågade trävaror, som hafva mer än 3½ tums tjocklek midt-»på, men endast 7 tum eller derunder i bredd, anses såsom sparrar».

Uti 1:a, 2:a, 3:e, 4:de och 9:de punkterne af ofvanstående reservation instämde Herr *af Schmidt, Georg.*

4:o af Herr Friherre *Leijonhufvud, A. G.* »Utgående från den åsigten, att handeln är ett medel för en nations materiela välstånd, men ingalunda dess ändamål, har jag ej kunnat biträda majoriteten uti flera af dess beslut, hvilka synas mig tillkomna genom att handels-intresset blifvit satt i första rummet, Statsinkomsten i det andra samt slutligen utvecklingen af våra egna krafter genom bergs- och jordbruk, industri och konstflit i det tredje och sista rummet; det är emot denna ordning och deraf härflytande resultat jag reserverar mig. Dessa igenfinnas i de föreslagna tullsatserna på: *Fartyg af jern, ångmachiner* och *ångpannor*, som blifvit åsatta endast 5 procent, hvilken tullsats väl icke kan anses trygga vår egen tillverkning, då Engelska jernet står vida lägre i pris än vårt och machin-verkstäderna i England hunnit en så oerhörd utveckling.

Den af Utskottet föreslagna konkurrensen med utländskt *Jern*, alltid utgörande ett vådligt försök, synes mig bestämdt menligt, om till införsel så låga tullar bestämmas, som blifvit föreslagna på *tack-* och *barlast-*, *stång-*, *platt-* ⅜ tum tjockt och deröfver, under 12 tums bredd och öfver ⅝ tums fyrkant, samt *band-* och *platt-* under ⅜ tums tjocklek och till utförsel: *tack-* och *barlast-*, *kanoner*, *stycken*, *nickhakar* och *mörsare*, ostämplade och oborrade, samt *hällar* öfver 1½ tums tjocklek, *lod* och *lödjor* öfver 1 skeppunds vigt stycket.

Då förbud skola ersättas genom tullsatser, synes mig dessa ej böra tagas till det lägsta möjliga, utan heldre kunna småningom nedsättas efter vunnen erfarenhet; jag anser att de ifrågavarande, under rubriken jern, bordt bestämmas till en början 50 procent högre än nu skett.

Vid artikeln *Trädvaror* reserverar jag mig emot bibehållandet af den hittills gällande låga utförsels-tullen å *sparrar*, under yrkande, att »allt tillhugget eller sågadt virke, som midtpå har öfver 3½ tums tjocklek, men mindre än 7 tums bredd, må anses såsom sparre», och draga en tull af 16 sk. pr stycke.

Den högst betydliga minskning i tullintrader, som måste uppstå genom nedsättning i tullen å salt, sill m. fl. lifsförnödenheter, bör billigtvis ersättas på annat håll, och anser jag önskvärdt vore, om Riksens Ständer funne lämpligt ålägga utförseln af *bräder* och *plank* en låg tull, hvilken inom Utskottet föreslogs till 2 sk. pr tolft för de förra af till och med 1½ tums tjocklek, samt 6 sk. pr tolft för de sednare af öfver 1½ tums tjocklek.

Denna tull bör vara af de lättare att utgå med afseende på varans värde, som drager densamma, och dess prisstegring på den utländska marknaden; den kan ej heller anses obilligare, än att utförsels-tullen på stångjern qvarstår, helst sedan förbudet på införsel deraf blifvit borttaget.

Slutligen måste jag ogilla borttagandet af utförsels-tullen på *lumpor*, *ben* oarbetade och *spillning*, artiklar, som föga rikta handeln och borde vara densamma mindre begärlige, men äro af högsta behof inom landet och icke utan dess stora skada kunna detsamma afhändas».

5:o af Herr Friherre *von Knorring, W.* »Emot Utskottets beslut i nedanstående punkter får jag reservera mig, nemligen:

1:o. Borttagande af förbudet mot utförsel af tackjern. Genom de förändrade förhållanden, som gjort sig gällande uti andra länders tull-lagstiftning och på grund af den deraf hemtade erfarenhet, anser äfven jag att Sverige bör följa ett friare handelssystem än hittills, men kan dock icke finna att man dermed bör gå alltför brådstörtande tillväga. Jag är numera visserligen af den tanke, att äfven detta förbud icke är att hålla på i framtiden, men anser detsamma böra qvarstå intill dess att våra kommunikationer vinna en större fullkomlighet, genom det tilltänkta jernvägs-systemets genomförande. Efter dettas verkliggörande blifva utom Bergslag boende bruksegare, som hafva skogstillgångar, i tillfälle att kunna för en billig frakt få malmen till sig från de skogfattiga bergslagerna, hvarest ymnig tillgång finnes på goda jernmalmer, och kunna då uppföra masugnar vid sina bruk och sjelfva tillverka sitt tackjern. Den tillåtna utförseln af tackjern, särdeles med så låg tullsats, som nu åsatt är, skall, efter all förmodan, inom kort tid medföra mångfaldiga, om icke alla utom Bergslag belägna bruks totala undergång, då redan nu, genom det på sednare åren ökade smidet, ingen proportion finnes emellan qvantiteten af tillverkadt tackjern och stångjern inom riket, hvarigenom det förra hålles uti ett onaturligt högt pris emot det sednare och gör för närvarande den stångjerns-tillverkning, som är grundad på köpe-tackjern, nära nog omöjlig utan förlust. Skulle ett med Utskottets majoritet likstämmigt beslut fattas af Rikets Ständer, så anser jag det vore att befara den största våda och bekymmer för vår jernhandtering och den stora arbetspersonal, som för närvarande derutaf har sitt uppehälle. Jag vågar derföre vördsammast föreslå, att detta förbud åtminstone må få qvarstå till nästa riksdag, synnerligast som Utskottets majoritet vid förbudens borttagande antagit att undantag bör göras vid artikeln Malm och således icke helt och hållet uteslutit detta numera uti tull-taxan förhatliga ord. Jag kan ej underlåta att nämna, det jag anser förbudets bibehållande för malms utförsel af en vida mindre vigt för jernhandteringens bestånd än förbudet för tackjern; ty råvarans dyra transportkostnad till hafskusten och sedermera till utrikes ort från de malmfält, der den ännu kan erhållas till billigt pris, göra nära nog någon fördelaktig utförsel omöjlig med den lägsta tull; jag afser dock ingalunda med denna jemförelse emellan utförsels-förbudens bibehållande för malm och tackjern någon reservation emot malmförbudets bibehållande tills vidare, utan anser denna försigtighet såsom ganska välbetänkt. På ofvananförda grunder och de mångfaldiga andra skäl, som vore att anföra, hoppas jag att inom Riksstånden försvarare för förbudets bibehållande tillsvidare skola uppträda med mera sakkännedom och erfarenhet, än jag kan ådagalägga.

2:o. Införsels-tullen å stångjern, hvilken jag föreslår till 3 R:dr pr skeppund, emedan, om det Engelska stångjernet skulle åter nedgå till sitt för ett par år sedan egande låga värde, skulle en alltför betydlig införsel deraf komma att ega rum och troligen betydligt minska svenska jernproducenternas afsättning af de 150,000 skeppund, som årligen blifvit konsumerade inom riket.

3:o. Införsels-tullens bestämmande till 2 R:dr 24 sk. för band-, skär- och klippjern m. fl. sorter manufakturjern, hvilket jag anser för inkonseqvent, då dessa stå uti ett vida högre värde på marknaden. Jag föreslår derföre en tullsats af 4 R:dr pr skeppund.

4:o. Utförsels-tullens bibehållande å stångjern. Då svenska jernhandteringen befinnes uti en så nedtryckt och bekymmersam ställning genom de höga beskattningar, som träffa densamma, kan jag icke inse, hvarföre denna export bör mera vidkännas tull, än exporten af bräder och plank, som är alldeles tullfri, under det densamma i flere år varit och ännu är gynnad af en förmånlig konjunktur på verldsmarknaden och produktionen

duktionen deraf dessutom fri från någon jemnförlig beskattning med den, hvaraf jernfabrikationen är betungad.»

6:o af Herr Friherre *af Schmidt, Georg.* »Då jag nu får reservera mig emot beslutet, att upphäfva utförsels-tullen på »*Ben, oarbetade, krossade samt förmalde eller s. k. benmjöl*», sker det ingalunda till följd af en allmän prohibitiv grundsats, utan derföre att jag, i strid emot dem, som anse hvarje tullsats å utgående varor för en orättvis beskattning af producentens industri, tror utförsels-tull böra bibehållas eller ånyo bestämmas för dels sådane varor, som äro nödvändiga för landets eget behof, som genom att användas till landets egen nytta gifva en större allmän vinst, än priset i utlandet lemnar och hvilkas utförsel derför bör hämmas, dels sådane varor, som framför andra lemna producenten den största vinst och derföre böra draga en tull, hvarigenom skattebördorna i någon mån lindras för dem, som producera mindre vinstgifvande varor, och dem, som hufvudsakligen genom intellektuelt arbete bidraga till statsfördragets upprätthållande.

Till det förenämnde slaget af varor vill jag hänföra *ben*, hvilkas nytta, såsom gödningsämne, för jordbruket under nästförflutna decennium allt mer och mer blifvit vitsordad. Under samma tid hafva i medeltal årligen blifvit utförda 90,000 lisp. deraf, hvilkas förbrukning inom landet, då dermed öfver tusen tunnland jord årligen kunnat gödslas, utan tvifvel skulle hafva frambragt vida större vinst för det allmänna. Flerestädes har benpriset i sednare tider stigit, och i de landsorter, der användandet af benmjöl för jordbruket mest tilltagit, har brist på varor uppstått. Frågas då, om skäl är för handen att genom tullsatsens borttagande befordra exporten, beröfva oss sjelfva fördelen af varans användande och ytterligare öka denna brist. Nej, må vi heldre lemna de 6,000 R:dr B:ko, tullen nu utgör, till premier för varans spridande inom landet, och jag hoppas att premierne inom få år skola försvinna.

Intresserad som jag är för utvecklingen af landets modernäring, har jag, för att inskränka den stora och skadliga utförseln af ben, vördsamt föreslagit, att Rikets Ständer måtte anslå 20,000 R:dr B:ko till lån för den som i hufvudstaden eller dess grannskap anlägger en mot behofvet svarande benmjöls-qvarn eller benstamp. Ännu oviss om framgången af denna min motion, och äfven om den vinner framgång, skulle jag anse mig handla inkonseqvent om jag icke reserverade mig emot Utskottets ifrågavarande beslut och utbad mig vördsamt få fästa Rikets Ständers uppmärksamhet på nyttan och nödvändigheten att bibehålla ifrågavarande tullsats.

Måhända båtar den föga till ändamålet, såsom flere mina motståndare i frågan påstått, förr än varans värde för jordbruket allmännare kommit att inses; men låtom oss ej blifva saker till att, genom tullsatsens borttagande, liksom uttrycka, att denna vara icke är behöflig för vår egen jord eller att jordbruket i vårt land icke behöfver skydd, under det att köparne och förbrukarne i utlandet bele våra stats-ekonomiska åsigter härutinnan.»

Uti ofvanstående reservation instämde: *Ludvig af Ugglas. Isr. Bergman. J. S. Kullman. H. Gyllenram. C. M. Björnstjerna. W. v. Knorring. W. M. Ekelund. Håkan Pettersson* från Blekinge län.

7:o af Herr *Gyllenram, H.* »Då jag icke kunnat biträda alla beslut, hvari Utskottet stadnat vid bestämmandet af det förslag till ny tulltaxa, som nu öfverlemnas till Rikets Ständers skärskådande och pröfning; så får jag anföra min reservation hufvudsakligen i nedan upptagne punkter. Men innan jag öfvergår till de särskilda artiklarne, vill jag hafva uttalat några mina tankar om tullens natur och deraf följande tullsatser, med fästadt hufvudsakligt afseende på fäderneslandet.

Ett land af den beskaffenhet, som det hvarföre här nu är i kommercielt hänseende lagstiftadt, med en gryende industri, framtvingad — om jag så må säga — af ett ädelt behjertande för och en högsinnad föreställning om sitt nya fosterlands framtid och anseende; ett land, kring hvars kuster naturen utstrött en oräknelighet af öar och skär, hvilka lemna smugglaren allt det skydd, som han i sin olofliga handtering kan önska sig; — ett land så nära begränsadt af andra nationer, hvilkas lagstiftning i kommercielt och industrielt hänseende i så väsentlig mån skiljer sig ifrån vår, och då hvarje våra hitintills gjorda försök, att i denna syftning närma sig det ena eller det andra af dessa folk, icke hafva föranledt till något annat än ett kringgående af våra bestående förhållanden — ett sådant land har ett svårlöst problem uti sin tull-lagstiftning.

Å den ena sidan har man således att bevara ej allenast den industri, hvari företagsamme män nedlagt — i jemförelse med vår rörelse — stora kapitaler för förädling af så väl in- som utländska råvaror, utan ock den husslöjd, som snart sagdt inom hela landet utgör en hufvudbinäring, erforderlig för befolkningens uppehälle uti de trakter isynnerhet, der jordmån och klimatiska förhållanden samverka att lemna ett ofta nog knappt bröd.

Å den andra har man att tillse, att Staten och icke *smugglaren* bekommer den konsumtions-afgift, hvari jag anser att tullen egentligen består.

Beträffande det förstnämnda, eller skyddet för inhemsk — mer eller mindre naturlig — industri, står detta, efter mitt förmenande, endast att återfinna i den tullsatts, som förekommer landets öfversvämning af sådane produkter, hvilka kunna åstadkommas inom detsamma, från de länder, der sådan industri är mera naturlig, i följd deraf, att råvaran icke dragit andra omkostnader än densammas insamlande eller skördande.

Hvad återigen den andra, eller stats-inkomsten, vidkommer, står den *endast* att finna i den tullsats för smuggelbara varor, som icke mera lemnar någon förtjenst åt den mindre samvetsgranne spekulanten. Men med en befolkning, redan, ty värr! så invand vid varors olofliga införsel och detta sätt till ett olagligt förvärf, fruktar jag att man icke får brådstörta med ett nedgående i förutvarande tullsatser, helst någon visshet icke lärer stå att vinna om beloppet af den s. k. *lurendrejare-premien.*

Siffran är här den säkraste ledaren för omdömet. Genom ett varsamt sänkande af tullsatsen skall man slutligen finna den, som icke mera lemnar någon retelse till smuggling, och som på samma gång gifver Staten, hvad den med rätta tillkommer.

Dessa hafva varit ledtrådarne för mina tillgöranden inom det Höglofl. Bevillnings-Utskottet, då tull-lagstiftningen der varit under öfverläggning. Jag hyser aktning för andras åsigter; men då jag icke, utan uppoffring af min öfvertygelse, kunnat dela majoritetens inom Utskottet, är det, som jag i efterföljande får mig reservera.

1:o. *Fartyg och Båtar.*

Med hufvudsakligt föranledande af en tillfällig, efter min öfvertygelse *öfvergående*, brist å fartyg har Utskottet bestämt en tullsats för seglande fartyg af träd eller jern till 5 proc. och för ångfartyg till 10 proc. af värdet, detta bestyrkt på sätt Betänkandet gifver vid handen, hvarjemte de seglande fartyg, som tillhört nationer, der ingen införsels-tull å sådane erlägges, skulle åtnjuta samma förmån här i landet.

Den mest skeppsbyggande nation inom Europa är obestridligt den Engelska. Det är således hufvudsakligen derifrån man har att förvänta inköp. I England erlägges ingen tull för fartyg, inköpte från främmande nationer — häraf skulle således följa, att Sverige lemnade tullfri införsel för seglande fartyg derifrån inköpte. Detta vore naturligtvis för tillfället en stor fördel för landets skeppsredare. Men mig vill det synas,

som vore ett sådant medgifvande mindre välbetänkt. Ty om man icke låtit förblända sig af den s. k. frihandelns irrsken, bör man tydligt se de yttersta konseqvenserna häraf. Dessa blifva nemligen att, sedan landet en gång gjort denna stora eftergift till rederiernas fördel och sedan den öfverklagade bristen å fartyg blifvit afhjelpt, dels genom förändrade förhållanden inom handelsverlden, dels genom de inhemska skeppsvarfvens utvidgning; så torde just ifrån detta samma England svårigheter komma att framhållas vid en blifvande lagstiftning, som omöjliggöra återtagandet af denna eftergift.

Tager man härjemte i betraktande, att, då landet eger tillgång på råvarorne till sjelfva fartygsbyggnaden, så uppstår ju en national-förlust derigenom att råvarans förädling icke kommer landet till godo.

Då, enligt 60 §. Regerings-Formen, Kongl. Maj:t är oförhindrad att, efter sig företeende omständigheter, nedsätta tullen — såsom ock nu skett med afseende på fartyg, så tror jag Utskottet hafva handlat i mera öfverensstämmelse med landets fördel, om tullen å fartyg och båtar »alla slag» blifvit bestämd till 10 proc., än, som nu skett, uteslutande offrat åt rederiernas intresse, med förbiseende af de industriella företag i denna syftning, som sedan längre tillbaka finnas inom landet eller der uppkomma, i följd af den starkare efterfrågan på deras tillverkningar.

Utur dessa skäl anser jag mig böra vördsamt föreslå:

att införsels-tullen å *Fartyg och Båtar*, *alla slag*, må bestämmas till 10 proc. af värdet, detta bestyrkt på sätt föreslaget är, samt att fri naturalisation af fartyg, inköpte från de länder, der ingen tull å sådane erlägges, *icke* måtte medgifvas.

2:o. *Fisk.*

I Betraktande ej mindre af den betydliga stats-inkomst, som tullen vid införsel af denna vara lemnar, än ock deraf, att de från Norrige inkommande fisksorter endast draga half tull, och i innerlig öfvertygelse derom, att den af Utskottet föreslagna tullnedsättningen icke kommer att fällande inverka på varans minuteringspris, och då jag derjemte tror att införseln och priset af denna vara mera beror utaf tillgången på aflastnings-orten, än af den redan låga tullsatsens ytterligare sänkning; så får jag vördsamt föreslå:

att tullen å *Fisk*, saltad eller inlagd, torr eller rökt, må vid nu gällande bestämmelser bibehållas.

3:o. *Jern, gjutet; smidt eller valsadt.*

De uti nu gällande tull-taxa befintliga *förbud* å åtskillige artiklar under denna hufvudrubrik hafva blifvit i förslaget till ny taxa borttagne och, med föranledande af Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition till Rikets Ständer, angående åtskilliga förändringar i tull-taxan, äro, så väl härå, som för de öfrige artiklar, derå förbud hitintills varit stadgadt, eventuela tullsatser angifne.

Men, efter mitt förmenande, har Utskottet icke härvid handlat i full öfverensstämmelse med billighet, än mindre med den försigtighet, som landets sanna fördel kräfver och den enskilde haft välgrundade anledningar att förvänta.

De öfver hela handelsverlden erkända goda egenskaperna hos det Svenska jernet hafva varit de resp. producenterne en säker borgen, att denna deras vara alltid kunnat försäljas, om ock någon gång med mindre fördel. — Man har sig bekant att, just af dessa vårt jerns egenskaper, förfalskning af de Svenska stämplarne å stångjern framkallats i utlandet, och att detta haft, såsom den naturligaste fröjd, ett menligt inflytande på de *äkta* stämplarnes försäljningspris. Skulle nu tackjern, från t. ex. England, få inkomma för den låga tullsats, som föreslagen är, och detta, beredt för stenkol, sedermera bearbetas för trädkol till stångjern eller dylikt; så tror jag att de Svenska stämplar,

som åsattes denna produkt, med allt skäl skulle komma i misskredit på den utländska marknaden.

Man har trott sig handla i åkerbrukets intresse, då man härigenom velat förskaffa detta ett jern, i och för detsammas behof, till lägre pris än det goda Svenska. Jag delar icke denna åsigt. Ty jag kan icke lära mig att inse fördelen deraf, att för ett lågt pris inköpa en sämre vara, då jag kan erhålla en vida bättre för ett, i förhållande till hållbarheten, icke oproportionerligt, högre pris.

Beträffande den åsatta tullsatsen förekommer, att, då Utskottet, vid de öfriga föreslagna eventuela tullsatserne, ansett 20 à 25 proc. af varans värde i Svensk hamn böra vara den tullsats, som lemnar behörigt skydd åt den inhemska industrien under öfvergångsperioden till en friare handel; så, med förbigående af hvad Kongl. Maj:t uti sin ofvanåberopade Nådiga skrifvelse för denna artikels tullsats föreslagit, hafva de under rubriken *Jern* upptagne artiklarne icke fått åtnjuta detta skydd.

Tack- och barlastjern, med ett föreslaget *lågt* tull-värde af 6 R:dr skeppundet st. v., har erhållit endast $16\frac{2}{3}$ proc. tull. Om den härofvan antydda tullsats af 20 à 25 proc. vid öfvergåendet från ett mera prohibitivt tullsystem eger någon grund för sig — och hvarföre skulle den icke det, såsom hitintills alltid tillämpad — så får jag vördsamt föreslå

att införsels-tullen å *tack- och barlast-jern* må bestämmas till 1 R:dr 24 sk. pr skeppund st. v.

Utur samma skäl får jag ock vördsamt föreslå,

att införsels-tullen på *kasserade Kanoner*, *Bomber*, *Mörsare och Kulor, allt annat gjutet arbete ej specificeradt* må bestämmas till 1 R:dr 24 sk. pr skeppund st. v.

Vid förbudets borttagande å »*band- platt*, (stångjern) under $\frac{3}{8}$ tums tjocklek, bult- och galler- samt sänksmide, rundt eller kantigt, knip- och fyrkant af $\frac{5}{8}$ tum och derunder, skär- och klippjern» har en eventuel tullsats blifvit föreslagen till 2 R:dr 24 sk. pr skeppund st. v. med ett tullvärde af 20 R:dr eller $12\frac{1}{2}$ proc., då deremot »*stångjern* öfver $\frac{3}{8}$ tums tjocklek, under 12 tums bredd och öfver $\frac{5}{8}$ tum fyrkant» med ett tullvärde af 16 R:dr pr skeppund st. v. fått en föreslagen tullsats af 2 R:dr 24 sk., eller $15\frac{3}{8}$ proc.

Den förstnämnde af dessa tvenne sorter *smidt* jern är likväl föremål för inhemsk bearbetning, och tillverkningen deraf motsvarar vida mera än landets behof. Det vill då synas mig som vore den ock berättigad till samma skydd, vid öfvergången från förbudet, som den sednare; hvarföre jag ock föreslår vördsamligen:

att tullen å »Band-, platt-, under $\frac{3}{8}$ tums tjocklek, Bult- och Galler samt Sänksmide, rundt eller kantigt, knip och fyrkant af $\frac{5}{8}$ tum och derunder, Skär- och Klippjern» sättes till 3 R:dr per skeppund st. v.

Åt en af jernhandteringens vigtigare grenar hafva för landets industriella utveckling nitälskande män riktat ej mindre sin uppmärksamhet och omtanke, utan ock härför nedlaggt icke obetydliga kapitaler. Sedan behofvet af ett ökadt antal kommunikationsmedel allt mera låtit sig erfara, och man samtidigt härmed insett lämpligheten af dessas byggande utaf jern — såsom både hållbarare och derjemte lemnande arbetet fortast färdigt — så hafva verkstäder uppstått i och för förädling af vårt jern, till vinnande af det härföre erforderliga fabrikatet.

Denna förädling, börjad under det skydd, som lemnades i förbudet utaf införsel af densammas produkter, *jernplåt*, har sedan dess alltmera utvecklat sig och torde snart nog ernå den utvidgning, att den kan fylla landets behof deraf och medgifva

ett öfverskott till utskeppning. — Igenom de stora kapitaler, som uti dessa valsverk äro nedlaggde, de förlager af tackjern och kol, som för desammas behöriga drift erfordras, blifva dessa verk ibland de kostsammare, fäderneslandet har att uppvisa. Tager man derjemte i betraktande att råvarans, tackjern, förädling stadnar inom landet och att denna förädling *icke* sker på bekostnad af landets skogar, utan hufvudsakligast bedrifves med Engelska stenkol; så är det, efter mitt förmenande, en industri, som påkallar allt det skydd, den hitintills njutit.

Ingalunda är det min afsigt att härmed hafva menat *förbudets* bibehållande. Men vid öfvergången derifrån, har språnget nedåt genom Utskottets beslut blifvit sådant, att denna industri nu mera saknar allt skydd. På sätt taxe-förslaget gifver vid handen är *jernplåt oförtennt* öfver $\frac{1}{8}$ tum med ett tullvärde af 30 R:dr pr skeppund st. v. åsatt en tull af endast 3 R:dr 16 sk., och den under $\frac{1}{8}$ tum med ett tullvärde af 25 R:dr per skepp. st. v. 4 R:dr — eller för den förra omkring 11 proc. och för den senare 16 proc.

Huru stjufmoderligt denna industri af Utskottet blifvit behandlad, visar sig om man t. ex. jemförer desse tullsatser med den, som blifvit åsatt *slussportar* — en ganska enkel produkt från någon masugn. De sednare draga nemligen en tull af 4 R:dr pr skeppund st. v. med ett tullvärde af 20 R:dr, eller 20 proc.

Med de nu ovanligt höga priser på allt jern i England står *plåt* likväl till icke mera än 20 R:dr pr skeppund svensk stapelstadsvigt. Under sådane förhållanden och med den tullsats, som blifvit föreslagen, kan den inhemska valsverks-tillverkningen icke konkurrera, utan den måste otvifvelaktigt duka under för den öfversvämning af dess fabrikater, hvilka komma ifrån ett land, der t. ex. stenkolen endast kosta $\frac{1}{3}$:del af deras pris vid de svenska verkstäderne. Än betänkligare blir förhållandet, då ett prisfall inträffar i England och jernet der återgår till de priser, hvilka gällde för några få år tillbaka.

Men har städse framhållit detta England såsom ett mönster att i alla hänseenden efterfölja. Jag medgifver och erkänner detta lands goda föredömen; men fordrar tillbaka att man i alla hänseenden iakttager dem. Hvad har framkallat denna Englands storhet i industri? Ingenting annat än den *konseqvens*, hvarmed det tillvägagått i sin tull-lagstiftning. Ifrån ett prohibitift system har det varsamt nedgått i sina tullsatser. Under denna varsamma hand har industrien utvecklat sig och nått den höjd, att den befarar *intet* af det fria tullsystem, man nu antagit. Dock finnas ännu några höga tullsatser qvar, som, i jemförelse med den öfriga friheten, närma sig egenskapen af förbud. Den icke fullt rotfästade industrien tarfvar detta skydd, och hugskott eller biafsigter i tull-lagstiftningen mäkta icke att der göra sig gällande. Statsmakterne, inseende vigten af inhemsk konstflit och företagsamhet, veta att bevara dessa ett lands ädelstenar.

Nu har man här handlat i rak strid deremot. Och icke allenast deremot, utan jemväl emot den princip, som man vid de flesta andra artiklar, derå *förbud* qvarstått, sökt att iakttaga, nemligen att åsätta en öfvergångs-tull af 20 à 25 procent utaf varans värde.

Men enär jag icke anser denna nu omförmälda industri i behof af ett så högt skydd, så får jag vördsamt föreslå:

att *Jernplåt, oförtennt*, af $\frac{1}{8}$ tum och deröfver må åsättas en tull af 5 R:dr pr skeppund st. v. med ett tullvärde af 30 R:dr, samt under $\frac{1}{8}$ tum 4 R:dr 12 sk. pr skeppund st. v. med ett tullvärde af 25 R:dr, eller omkring 16 procent.

4:o. *Krut* och, i sammanhang dermed, *Salpeter.*

Af dessa artiklar har den förstnämnde blifvit åsatt en eventuel tull af 4 sk. per skålp., med 20 sk. tullvärde; den sednare, oraffinerad och raffinerad, 1 R:dr tull och 3 R:dr 16 sk. tullvärde per lispund, i stället för förutvarande förbud.

Att smuggling bedrifves med den förra är mig nogsamt bekant utaf de tabeller öfver verkställda konfiskationer, hvilka Kongl. Kommers-kollegium delgifvit Utskottet. Men denna smuggling inskränker sig likväl till endast de finaste sorter, s. k. böss- eller poleradt krut; ingriper således icke så mäktigt i helgden af de förbindelser, hvilka Staten sig iklädt till de respektive egarne af krutbruken i riket, som borttagandet af förbudet emot införsel af krut skulle göra det.

Krutbruken äro nemligen tillförsäkrade derom, att Staten tillöser sig deras tillverkning efter ett för hvarje år bestämdt pris. Skulle den tullsats, här ofvan blifvit uppgifven, komma att göra sig gällande, så blifver ju deraf den sannolikaste följden, att, i tider af politiskt lugn, landet påbördades en sådan mängd af krut ifrån de länder, der salpetern står i lågt pris, att den inländska tillverkningen icke kunde inom landet afyttras, hvaremot, i tider af politisk oro, landet skulle se sig blottställdt för total brist, sedan krutbruken i saknad af arbete och förtjenst blifvit nedlaggda. — Medgifvas måste, att i och för grufdriften det kan synas som en tunga till Staten att icke frihet skall vara medgifven att få förskaffa sig sprängningsmedlet derifrån det till bästa pris kan erhållas. Men detta offer måste bergshandteringen göra på det allmännas altare. Landet kan icke ställa sig i denna handelsgren beroende af utlandet; tillverkningen måste vara inhemsk ur så väl politisk, som teknisk synpunkt.

Uti Statens inkomster äro påräknade, för hvarje år, af dessa tvenne artiklar, omkring 100,000 R:dr, hvilka med den föreslagna tullsatsen sannolikt skulle upphöra. Till förekommande häraf, och om man vill undvika att hafva en tull-taxa så prohibitif, att ett eller annat förbud deri qvarstår, men likväl vill skydda fäderneslandet från den bedröfliga ställningen att i farans stund stå blottställdt på denna krigsnödvändighetsvara, så får jag vördsamt föreslå:

att tullen å Krut, i händelse förbudet borttages, måtte sättas till 16 sk. pr skålpund.

Till befrämjande af den inhemska tillverkningen af *Salpeter* äro å statens sida betydliga uppoffringar gjorda, dels genom utlemnade räntefria lån till anläggning af lador och inköp af sjuderi-redskap, dels genom det höga lösningspris, jemfördt med varans pris i utlandet, som är å produktionen utsatt. Dessa statens uppoffringar skulle på samma gång, som den enskildes, gå förlorade, om den föreslagna tull-satsen blifver antagen. Man kan icke säga att denna är låg; den utgör 30 procent af tull-värdet 3 R:dr 16 sk. pr lispund. Men utur de skäl, som jag här ofvan vid artikeln *Krut* anfört, tror jag det vara med statens fördel mera förenligt,

att å Salpeter sättes en tull af 2 R:dr 24 sk. pr lispund.

5:o. *Salt.*

Utur hufvudsakligen samma skäl, som dem jag vid artikeln *Fisk* tillåtit mig anföra, får jag vördsamt föreslå:

att tullen å Salt må oförändrad bibehållas.

6:o. *Ångmachiner och Ångpannor* hafva blifvit åsatta en tull af endast 5 procent utaf värdet:

Inom fäderneslandet finnas redan flere anläggningar, hvilka medtagit stora kapitaler, hvarifrån dessa artiklar stå att erhålla. Dessa anläggningar äro dels i sednare tider uppkomna, dels äldre; således mer eller mindre i behof af det skydd, som en högre införsels-tull lemnat.

Om den nu föreslagna tullen skulle komma att göra sig gällande, så tror jag icke att dessa verkstäder kunna ega bestånd. Deri nedlagde kapitaler blifva då improduktiva, arbetsförtjensten för tusentals personer upphör, och den härvid tillvande arbetaren såg sig och familjen blottställd för nöd och elände, såsom händelsen alltid blifvit, då hastiga prisfall bragt fabriks-egarne till tiggarstafven. Flere lärorika exempel häraf stå att hemta från utlandet.

Den hittills gällande tull-satsen har betryggat machin-verkstädernes utveckling; likväl torde den på ångpannor vara nog hög, såvida varan angifves till förtullning efter sitt rätta värde, hvarföre jag vördsamt föreslår,

att Ångmachiner och Ångpannor må åsättas en tull af 10 procent.

Utförsels-tullen:

7:o *Jern:* »tack- och barlast-; kanoner, stycken, nickhakar och mörsare, ostämplade och oborrade; hällar öfver 1½ tums tjocklek samt lod och lödjor öfver 1 skeppunds vigt stycket» hafva fått sig åsatte en eventuel tull af 1 R:dr pr skeppund st. v., i stället för förbudet till utförsel, samt ett tull-värde af 6 R:dr pr skeppund st. v.

Huru lifvad man än må vara af frihandelns förmenta fördelar, torde man likväl få medgifva, att denna tull-sats icke betryggar de bruks-anläggningar från total undergång, hvilka äro grundade på köp-tackjern, d. v. s. icke hafva egna grufvor och masugnar. Än mindre betryggar den landet ifrån den stats-ekonomiska förlust, som uppkommer af råvarans utförsel. Derjemte måste ihågkommas, att större delen af vårt tackjern är serdeles tjenligt för utsmidning till det numera så begärliga *stål-jernet*, och att säkerligen icke England, lika litet som hvarje annat jernförädlande land, skulle låta obegagnadt gå sig ur händerna tillfället att förskaffa sig utaf våra goda tackjerns-stämplar, för att tillgodogöra sig den vinst, som af denna råvaras bearbetning uppkommer.

Den närmaste följden häraf blifver tvifvelsutan, att priset på vårt stångjern så nedtryckes på den utländska marknaden, att det icke mera lemnade producenten någon måttlig förtjenst; bruksdriften afstannad inom landet och dettas förnämsta exportartikel blifver icke längre det så begärliga, förädlade, Svenska stångjernet, utan blott råvaran dertill.

Kan det således stå tillsammans med landets sanna fördel, att frigifva en vara till utförsel, som, bearbetad inom landet, så hufvudsakligt inverkar på handelsbalansens vågskålar? Jag tror det icke; skulle derföre helst se att *förbuden* öfverflyttades i den blifvande nya tull-taxan. Men då jag för vinnandet häraf icke eger någon sannolikhet, så inskränker jag mig till att vördsamt föreslå:

att tullen på de här ofvan uppräknade under-afdelningarne af artikeln *Jern* må, vid utförsel deraf, bestämmas till 2 R:dr 24 sk. pr skeppund st. v.

Kasserade Kanoner, Bomber, Mörsare och Kulor samt Jernskrot, gjutet, hafva blifvit föreslagna till en nedsättning uti förutvarande utförsels-tull med 1 R:dr 24 sk., eller till 24 sk. pr skeppund st. v.

Då denna, emot tack- och barlast-jern lägre tullsats skulle kunna föranleda dertill att, om tack- och barlast-jern blifver medgifvet till utförsel, emot nu föreslagna högre tull-sats, tackjernet vid hyttorne nedgjöts till form af t. ex. kulor, eller de s. k. tackjerns-gösarne krossades, för att åstadkomma *jernskrot*, gjutet, och man såmedelst lyckades att få utföra dessa sorter emot en lindrigare tull; så får jag, till förekommande af detta författningens kringgående, vördsamt föreslå,

att de här ofvan uppräknade artiklarne må blifva vid sina nu gällande tull-satser bibehållna, eller 2 R:dr pr skeppund st. vigt.

8:o. *Lumpor* hafva blifvit ifrån utförsels-tull befriade.

Vid jemförelsen emellan de qvantiteter häraf, som under året 1852 blifvit in- och utförde, visar sig att införseln öfverskjuter med 1,715 lispund. Häraf återigen den slutsats, att varan icke står att erhålla i tillräcklig mängd inom landet för de i gång varande pappersbruken. Utaf Kongl. Kommers-kollegii underdåniga berättelse om Sveriges utrikes handel och sjöfart för nyssnämnde år inhemtas, att af artikeln *Papper*, alla slag, blifvit utfördt ej mindre än 351,690 skålp., eller 17,584 lisp. Då den inhemska tillverkningen, hvartill *lumpor* utgöra råvaran, är i tillfälle att konkurrera med den utländska; så vill det synas mig såsom den ock vore berättigad att erhålla sin råvara inom landet, i stället för att se den, utan afgift till staten, gå till utlandet.

Jag får derföre vördsamt föreslå,

att den utförsels-tull, som hitintills varit pålagd *Lumpor*, fortfarande må bibehållas.

9:o. *Trädvaror.*

De flesta, under denna hufvudrubrik förekommande artiklar, alltför många att i en reservation särskildt omförmälas och motiveras, hafva blifvit föreslagna till tullfri utförsel.

Det är vsiserligen en sanning, att den lågt bestämda utförsels-tull-afgiften icke är någon hufvudsaklig inkomstkälla för staten, och att exportören således skulle kunna befrias ifrån denna utgift. Men en sanning torde det ock få förblifva, att ingen handel med Svenska produkter, jemförd med andra råvarors förädling, är så lönande för tillverkare och exportörer, som just den med trädvaror. Derföre synes det mig med billighet förenadt, att utförsels-tullen till sitt nuvarande belopp qvarstår; hvilket jag ock får vördsamt föreslå. Delande deras åsigt, som tro, att den utaf tullen beräknade statsinkomsten icke utfaller så fördelaktigt som andra, olika tänkande, föreställa sig; och till förekommande af den allmänna Bevillningens förhöjande — ty någorstädes ifrån måste statsbristen fyllas — har jag förgäfves sökt att inom Utskottet göra denna min mening gällande, att *Bräder och Plank* borde vid utförsel erlägga någon måttlig tull-afgift.

Man har invändt häremot, att handeln icke skall påläggas några band, den skall vara fri och oförhindrad, som fogel i skog; att ett ökadt antal tull-tjenstemän vore af behofvet påkalladt i och för utförandet af detta mitt förslag, samt slutligen att den afgift, jag föreslog, skulle menligt inverka på handels-förbindelsen med utlandet.

I Norrige finnes denna afgift med omkring 2 R:dr pr kommersläst. Den der således icke fria handeln med trädvaror tror jag, detta oaktadt, hafva sin jemna, ostörda gång. Då utförsels-tabellerne upptaga det antal tolfter bräder och plank, som årligen utskeppas från våra hamnar, så bevisar ju detta att desamma afräknas innan de aflastas. Om således tulltjenstemannen derjemte tillser tjockleken i endast tvänne klassifikationer, hvilka jag äfven inom Utskottet angifvit, kan jag omöjligen inse behofvet af ökad tull-

personal

personal i och för denna förtullning. Det låga belopp, hvilket jag föreslog till tull-afgift, innebär i sig sjelf vederläggning på sista inkastet emot densamma.

Om nu bräder under 1½ tums tjocklek skulle erlägga en utförsels-afgift af 2 sk. pr tolft och plank af till och med 1½ tums tjocklek och deröfver 6 sk. pr tolft, och man tager till grund för beräkningen utförseln af dessa varor år 1852, då skulle en stats-inkomst tillskyndas af B:ko 85,038 R:dr 42 sk.

Jag vågar derföre vördsamt föreslå:

att Rikets Ständer för sin del ville antaga en tullafgift vid utförsel af *bräder* under 1½ tums tjocklek à 2 sk. pr tolft med ett tullvärde af 3 R:dr, samt för *plank* af till och med 1½ tums tjocklek och deröfver à 6 sk. pr tolft med ett tullvärde af 5 R:dr.

Ett synnerligt afseende måste fästas vid artikeln *Sparrar*. Men då jag härom till alla delar instämmer i de åsigter, hvilka Herr Landshöfdingen m. m. Prytz uttalat; så anser jag icke behöfligt att i detta ämne anföra min särskilda reservation.»

8:o af Herr *Prytz, L. A.* »Erkännande de i Betänkandets inledning framställda allmänna grundsatser för tull-lagstiftningen, reserverar jag mig emot nedanskrifne detaljbestämmelser.

A) *i afseende på införsels-tullen:*

1:o. *Fartyg och Båtar.* Då Utskottet icke antagit den i Kongl. Maj:ts Nådiga Skrifvelse af den 23 sistlidne December, angående åtskilliga förändringar i tull-taxan, föreslagna klassifikation af fartyg öfver eller under 50 lästers drägtighet, utan sammanfört fartyg och båtar af alla slag, såväl af träd som af jern, under en klass med 2:ne underafdelningar, hvaraf den ena fått den oegentliga rubriken *seglande*, med 5 proc., den andra *försedda med ångmachin*, med 10 proc. införsels-tull, hvaremot i slutet af taxan ångmachiner och ångpannor åsatts endast 5 proc. införsels-tull, så blefve följden häraf, att för ett fartyg utan ångmachin och för en dertill hörande, men med annan lägenhet inkommande ångmachin, skulle erläggas endast 5 proc., men för samma fartyg med insatt ångmachin 10 proc. i införsels-tull. Till rättelse af detta, efter min tanke, misstag, föreslår jag denna förändrade redaktion:

Fartyg och Båtar:

af träd, utan ångmachin	5 proc.
» med ångmachin	10 »
af jern, med eller utan ångmachin	10 »

och, i sammanhang dermed, att införsels-tullen å *ångmachiner* och *ångpannor* bestämmes till 10 proc.

2:o. I öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts Nådiga Skrifvelse har Utskottet upptagit, under *Färger och Färgningsämnen, Jordfärger och dermed jemförlige ej specificerade*, till den nedsatta tullsatsen af 2 r:st. pr skålpund, men *andra slag, ej specificerade*, till 2 sk. pr skålpund. Vid tillämpningen skall det blifva omöjligt för Tullkamrarne att afgöra, hvilka ej specificerade färger äro jordfärger och hvilka som skola hänföras till andra slag. Jag anser derföre de ej specificerade jordfärgerne måste sammanslås, såsom hittills, med *andra slag, ej specificerade*, under en gemensam tullsats af 2 sk. pr skålpund.

3:o. *Instrumenter. Mathematiska, Optiska etc.*

Cirklar, Passare och Cirkelbestick böra ej, vid vigt-förtullning, ställas tillsammans med *Glasögon och Lorgnetter*, hvarigenom de förra, såsom vida tyngre, belastas

med en jemförelsevis alltför hög tull, hvars bestämmande till 12 sk. pr skålpund bör vara nog, om för de sednare antages 24 sk. pr skålpund.

Anmärkningen nederst under denna rubrik torde böra, till förekommande af missbruk och tullförsnillning, ändras sålunda: *särskildt inkommande delar eller tillbehör förtullas efter det ämne, hvaraf de bestå.*

4:o. *Salt:* det såkallade Lüneburger-saltet, som användes till saltning af smör, kött m. m., har undergått en enkel raffinering, utan att dock kunna anses annorlunda än såsom koksalt eller annorlunda böra tullbehandlas. Då härom likväl frågor och tvister nu ofta förekomma, behöfves en förklaring öfver hvad med raffineradt förstås, och att dertill endast bör hänföras det hvitaste och finare beredda saltet, kan uttryckas med *raffineradt eller bord-.*

5:o. *Väfnader:*

Bomulls-Shawlar, Shawletter och andra Dukar, de släta af färgadt garn samt de tryckta under 7-qvarters fyrkant, hafva hittills varit förbudne, till förmenadt skydd för den egentliga husslöjden, särdeles i de s. k. Sju Härader. Den nu föreslagna tullsatsen, af 36 sk. pr skålpund, tror jag vara, vid förbudets upphäfvande, för låg och att varsamheten fordrar att bestämma den till 1 R:dr pr skålpund.

B) *i afseende på utförsels-tullen.*

1:o. Dess borttagande å artikeln *Ben* reserverar jag mig emot, på de skäl, som finnas anförde i Friherre af Schmidts reservation.

2:o. *Jern: smidt eller valsadt:* med införsels-förbudets upphäfvande för stångjern står i ovilkorligt samband att utförseln deraf bör vara tullfri.

3:o. *Trävaror.*

Den grundade klagan öfver skogarnes i de norra länen oförsynta plundring och förödelse fordrar onekligen någon åtgärd till det ondas hämmande och förekommande. Ehuru svårt, måhända omöjligt, det är att genom tull-lagstiftning ernå detta resultat, då hvad som kunde vara lämpligt för de norra provinserne, der ännu stora allmänningar finnas och rationel skogshushållning alldeles saknas, är alldeles olämpligt för de sydligare, der en ordnad skogshushållning redan är börjad och allt mera fortgår, lärer tvifvelsutan dock något böra försökas, för att genom utförsels-tull, åtminstone i någon mån, hindra ungskogens förstöring, utan att beröfva den omtänksamme skogshushållaren möjligheten att tillgodogöra sig densamma. Den yngre skogen förstöres nu icke så mycket genom utförseln af *sparrar af furu och gran af mindre tjocklek än 8 tum midtpå*, som icke mera genom dessa sparrars sågande i 2:ne delar, för att utföras i form af plankor, eller genom de yngre trädens sågning till bräder, och i begge fallen tullfria utförsel. Till förekommande af detta kringgående af föreskriften om utförselstull å sparrar, har jag, lika med flere andra ledamöter af Utskottet, ansett nödigt att bräder och plankor, till vissa dimensioner, beläggas med utförsels-tull, och att en anmärkning under artikeln Sparrar, i stället för den nu der befintlige, på ett enklare sätt förklarar hvad såsom sparrar må anses. I sådant hänseende skulle tullbestämmelserne af mig föreslås att blifva:

Bräder och plankor af furu och gran:
under $1\frac{1}{2}$ tums tjocklek och under 8 tums bredd 2 sk. pr tolft;
af $1\frac{1}{2}$ till och med $3\frac{1}{2}$ tums tjocklek, men under 8 tums bredd, 6 sk. pr tolft.

Sparrar af furu och gran af mindre tjocklek än 8 tum midtpå, 16 sk. stycket.

Anm. *Alla tillhuggna eller sågade trädvaror, som midtpå hafva mer än 3½ tums tjocklek, men mindre än 8 tums bredd, anses såsom sparrar.*

C) *Underrättelserna vid Tulltaxan.*

§. 15.

Den borttagna restitutionen af Tullmedlen med *24 sk. för ett stycke packväf af lin, till minst 50 alnars längd*, kan jag icke godkänna, emedan linneväfnads-slöjden snarare borde uppmuntras än undertryckas i en tid, då den har att täfla med den tilltagande bomulls-väfnads-fabrikationen.

Vid förbudets upphäfvande å nu till införsel förbudna *ylleväfnader* fordrar rättvisan, att äfven dessa, vid utförsel, få tillgodonjuta restitution af tullmedlen, hvilken torde kunna bestämmas till 4 sk. pr skålp., såsom ett medeltal af tullsatserna för ull och ullgarn».

Uti 3:dje punkten, i afseende på utförsels-tullen å trädvaror, instämde Herr *Rettig, Carl Ant.*

9:o af Herr Grefve *Sparre, Alexis.* »Emot de af Utskottet fattade beslut får jag instämma i följande reservationer, och på de skäl, som af dem i deras aflemnade reservationer anförts, nemligen med:

Grefve *Björnstjerna*: emot den föreslagna import-tullen å seglande fartyg af jern, ångmachiner, ångpannor, fisk, saltad, utom anjovis och sardeller, samt emot den föreslagna tullfrihet för seglande fartyg med tillbehör, äfvensom att icke blef af Utskottet godkänd den inom Utskottet föreslagna export-tull för bräder och plank af gran och furu.

Friherre *af Schmidt:* emot borttagande af nuvarande export-tull å ben, oarbetade, krossade samt förmalne eller så kalladt benmjöl.

Herr *Gyllenram:* emot den å redskap och machinerier eller delar deraf åsatte import-tull, äfvensom å import-tullen å koksalt.

Hvad särskildt nedsättningen af import-tullen å koksalt från 36 sk. till 18 sk. angår, får jag blott tillägga, att, ehuru detta är en af de första förnödenhetsvaror och jag, med afseende derå, gerna såg, att den så billigt som möjligt kunde af den fattige få inköpas, jag dock fruktar för, att den nu föreslagna nedsättningen, som ej gör mera än 6¾ runst. för kappen, ej kommer den fattige, som endast kappevis inköper sitt behof deraf, tillgodo. Stats-verket skulle, på denna nedsättning, beräknad efter 1852 års import och nu gällande tull-taxa, årligen, endast på denna artikel, göra en förlust af 98,500 R:dr, hvilken då genom annan Bevillning måste fyllas; och då jag ej anser, att man bör, aldraminst nu, minska Stats-verkets inkomster, efter min åsigt, *endast* till fördel för dem, som handla med denna vara, eller för förmögnare personer, som deraf inköpa flera tunnor, får jag härmed instämma i Herr Gyllenrams reservation.»

10:o af Herr Komminister *Beckman*: »Emedan jag anser Sverige hafva egendomligheter såväl i religiöst, som politiskt och ekonomiskt afseende, så kan min ringa röst icke låna sig till redskap för abstrakta theorier, som hos andra folk i dessa afseenden kunna befinnas användbara, hvarföre jag ock med hänseende till tull-lagstiftningen, så vidt jag förmått uppfatta ärendet, har velat ställa mig på sanningens område, utan att hänföras hvarken af den öfverförståndiga prohibitismen eller den lättsinniga fribandeln. Den förras tid bör i det närmaste vara förbi; den har ock knappast egt någon obetingad förespråkare inom det Höglofl. Utskottet; men det oaktadt kan icke den sednare omedelbart få efterträda den förra. Det är emellan begge ytterligheterna en

mängd trappsteg, nedifrån uppåt, eller tvärtom, allt såsom man behagar. Reservanten har sökt hålla sig fast på någotdera af dem. För att närmare uttala de grundsatser, hvarefter han har velat bedöma ärenderne, så hafva de varit Svenska konsumentens och producentens ömsesidiga, ej endast ögonblickliga och skenbara, utan verkliga fördelar, Stats-verkets behof af tullbevillning, och så mycken lättnad för handeln, som med desse större intressen har synts förenlig. För att icke blifva vidlyftig, hvilket ock reservantens för många andra angelägna göromål påkallade tid icke tillåter, vill han inskränka sig till anförande af ett och annat ämne, vid hvars bedömande han har varit af olika tanke med den pluralitet inom det Höglofl. Utskottet, som föreskrifvit beslutet.

Tullsatserne i stället för de förra förbuden för infördt *stång-* och *platt-jern* samt *band-* och *platt-jern* skulle reservanten hafva önskat föreslagne till minst 3 R:dr för det förra, samt till 3 R:dr 24 sk. för det sednare, i stället för 2 R:dr 24 sk. för beggedera, helst med anledning af tullvärdet 16 och 20 R:dr. Af samma skäl draga deremot *spelkort* nog hög tull, 12 R:dr 24 sk., vid införsel, och *malm* en orimligt hög eventuel tull, 1 R:dr 16 sk. vid en i Nåder möjligtvis beviljad utförsel. Sådane tullsatser äro förbud i siffror, i stället för bokstäfver. Att uppmuntra utförseln af *rå koppar* och *kasserade kanoner* m. m. genom nära 50 procent nedsättning af tullen på den förra och 75 procent på den sednare artikeln, kan icke vara välbetänkt, ehuru den sednare nedsättningen stödjer sig på Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition, och än mindre att lemna tullfri utförsel af *ekbark*, *oarbetade*, *krossade* samt *förmalde ben* och af *lumpor*, för att icke nämna *spillning* m. m., då dessa ämnen äro af högsta vigt för den inhemska näringen, garfverier, jordbruk och pappersbruk. Ehuru införsels-tullen hvarken på *maskovad*, *terres- och tetes- samt puder-socker* för Stats-verkets behof af tull-inkomster, ej heller på *topp- kandi-* och *kak-socker* för den Norrska handels-förbindelsens inflytande på de Svenska socker-raffinaderierne har kunnat tåla nedsättning, hade dock en sådan ifrån 5 till 4 sk. utan minsta fara för Staten och utan synnerlig skada för sockerbruken, men till betydlig båtnad för den stora allmänheten, bordt kunna ega rum. För *redskap* och *machinerier* synes man till mera skydd för den inhemska tillvexande arbets-skickligheten hafva bordt antaga de af Kongl. Maj:t i Nåder föreslagna 10 och 18 proc. eller åtminstone 10 i stället för 5 procent af värdet. Minst 10 proc. tull synas af flere skäl *ångmachiner* och *ångpannor* äfven hafva bordt draga. Vid utförseln anser ock reservanten, att man icke bordt bibehålla *sparrar af furu och gran* på den låga, ehuru vid sednaste riksdag bestämda, tullsatsen, utan ytterligare förhöja densamma, om ock icke fullt till det af Kongl. Maj:t i Nåder föreslagna belopp. Tullnedsättningen för artiklarne *sill* och *salt* synes visserligen kunna försvaras genom jemförelsen med den förändrade tullsatsen på nästan alla förnödenhets-varor och utländska råämnen, hvartill kommer Kongl. Maj:ts Nådiga förslag i afseende på salt-tullen; men då någon nedsättning i priset icke af tull-nedsättningen är att vänta för dem, som köpa dessa varor till minsta qvantiteter, nemligen till stycke- eller markvis och salt mark- eller kapptals, en prisnedsättning, som blott kunde lemnas uti runstyckes- och skillings-bråk, och då således den stora medellösa klassen icke får ringaste båtnad af lindringen uti tullen, så synes Stats-verket göra en alltför stor uppoffring till förmån för importörerne och köpmännen samt det antal konsumenter, som kunna göra uppköp uti parti, nemligen omkring 130,000 R:dr, helst när tull-nedsättningen, 18 sk. på en tunna salt, i betraktande af varans beskaffenhet är alltför obetydlig, för att vid lyckliga frakt-konjunkturer föranleda införseln af en enda skeppslast; önskligt och mest ändamålsenligt hade varit, att Statens tillgångar medgifvit fullkomlig tullfrihet för denna förnödenhetsvara.

Så vidt beräknas kan, synes genom Utskottets förslag tull-inkomsterna kunna komma att minskas med 5 à 600,000 R:dr B:ko årligen. Antaga Rikets Höglofl. Ständer nu omsider vigt- i stället för värde-förtullning, der den förra kan ega rum, så att man framdeles blott kan finna t. ex. en ångpanna införtullad efter 50 R:drs värde; och afskaffas ett och annat olämpligt in- eller utförsels-förbud, samt minskad tullsats godkännes för artiklar, som mest fresta till tullförsnillning, och derest mera än som nu eger rum redlig förtullning i stället för smuggling och lurendrejeri således kommer att ske, och om för öfrigt blott särdeles erforderliga ändringar uti tulltaxe-förslaget vidtagas, i anledning hvaraf reservanten vördsammast har anvisat en och annan; så torde, efter hans förmenande, den verkliga stats-förlusten komma att betydligt understiga den skenbara, och synes honom derjemte en i någon mån förbättrad moralisk hållning så väl hos en del handlande och sjöfarande, som hos en myckenhet af kust- och gräns-befolkningen, äfvensom någon lindring uti priset på de allmännaste lefnads-behofven, väl vara värd faran af en uppoffring af 2 eller 300,000 R:dr å Statens sida».

11:o af Herr Kontrakts-Prosten *J. Wåhlander:* »Hufvudföremålet för all tull-lagstiftning är tvifvelsutan, att å ena sidan bereda Stats-verket nödiga inkomster och å den andra lemna erforderligt skydd åt inhemska näringar, handaslöjder och konstflit. Men såvida detta mål i möjligaste måtto skall kunna ernås, fordras äfven, att icke genom allt för höga tullbestämmelser tvinga till gällande tull-lagars öfverträdelse eller motverka den inhemska handelns fria utveckling. Att derföre finna de tullsatser, hvilka i allo uppfylla dessa fordringar, och hvarigenom hvarken det allmännas eller de enskildas rättigheter i någon mån kränkas, torde derföre få anses såsom tull-lagstiftarens högsta uppgift.

Efter mitt förmenande, har nu varande Bevillnings-Utskott, som haft sig den Svenska tull-lagstiftningen anförtrodd, icke på ett tillfredsställande sätt löst denna uppgift. Utskottets pluralitet har nemligen utgått från alltför ensidig synpunkt: den har förnämligast afsett biföremålen: den har framförallt åsyftat, att genom förbudens borttagande ur tulltaxan och tullsatsernas nedsättning bereda fördelar åt frihandeln och söka förekomma det allt mer och mer tilltagande lurendrejeriet. Man har visserligen förespeglat, att genom denna åtgärd skulle icke allenast Statsinkomsterna förökas, utan äfven en allmän lycka uppblomstra inom landet. Hvad nu det första yrkandet beträffar, eller Statsinkomsternas förökande genom tullsatsernas nedsättning; så kan detta omöjligen ske utan en förökad import, hvilken, på sådant sätt gynnad och uppmuntrad, som nu föreslås, icke kan uppvägas af en i samma förhållande stigande export: hvarföre denna inkomst-förökning måste förutsätta ett förökadt utförande af landets kapitaler. Och huru en allmän lycka skall befordras genom utförandet af inhemska penningar och införandet af utländska alster och lyxartiklar, torde icke så lätt låta bevisa sig inför det sunda förnuftets domstol. Hvad som häraf otvifvelaktigt blifver en följd är den inhemska industriens aftynande och slutliga undergång. Detta har icke heller nöjaktigt kunnat motsägas af dem, som hylla dessa friare åsigter, hvarföre man helt enkelt förklarat den landets näring för onaturlig, som icke kan uthärda täflan med den utländska fabrikationen. Men skefheten af detta påstående ligger för öppen dag. Det finnes näppeligen något land, som mera lämpar sig för anläggandet af fabriker och manufakturverk, än Sverige. Hvad som i andra länder måste utföras genom ångkraft, hvarigenom fabrikaterna i betydlig mån fördyras, kan här bedrifvas genom vattenkraft, hvartill landet lemnar rika och förmånliga tillfällen. Också har Svenska industrien under de sednaste årtiondena, oaktadt den förmenade skadligheten af den prohibitiva omvårdnad, den åtnjutit, stigit i icke ringa grad. Tusendetals arbetare hafva från landets särskilda industrigrenar hemtat icke allenast sitt uppehälle, utan äfven sitt välstånd; och hvarje sann fosterlandsvän, som åt Svenska fabriksväsendet velat egna en närmare uppmärksamhet, har icke kunnat undgå

att deröfver känna en innerlig glädje och derät önska fortfarande framgång. Att nu betaga dessa arbetare en sådan utkomst, som utgör deras ära och lycka, att hänvisa dem åt andra håll, hvilka icke så lätt torde stå att finna, att vilja utrota den industriens planta, som frodas inom våra landamären, om äfven icke så yppigt, som i andra rikare länder, det vore att bära vapen mot eget fädernesland. Må derföre frihandelns förfäktare framhålla sina prunkande löften om en ljusare framtid för landet, så vida deras theorier sättas i verkställighet! Jag kan till dem icke sätta någon tillit. Jag önskar blott, att Sverige för ovissheten af de utlofvade fördelarna icke måtte äfventyra den visshet, det nu eger, att Svenska industrien lemnar arbete och bröd åt en betydlig del af landets befolkning.

På grund af denna öfvertygelse måste jag derföre i *allmänhet* reservera mig mot Utskottets uttalade grundsats, att ur tulltaxan borttaga *förbuden*. All lag innefattar i sig lika väl begreppet *förbud*, som *bud*. Hvarföre skulle då tull-lagen vara den enda, der det förra begreppet bör extermineras? Lokala omständigheter kunna finnas i ett land, der inga tullbestämmelser, huru de ock må åsättas, utan endast förbud, äro tillräckliga, att skydda den inhemska industrien. Det har också visat sig, att, med undantag af några få länder, alla andra, äfven de, hvilka i industrielt hänseende stå främst inom vår verldsdel, bibehållit förbud i sin tulltaxa. Månne det icke vore skäl för Sverige, att följa dessa de stora nationernas exempel, till dess *de* anse tiden inne för antagandet af ett friare tullsystem?

Jag reserverar mig vidare mot den alltför stora *nedsättning i tullsatser*, som inom Utskottet blifvit föreslagen. De flesta hafva icke varit af behofvet påkallade. De medföra inga eller ringa fördelar åt den förbrukande fattiga befolkningen inom landet, hvilkens talan man så ädelmodigt förer, men hvilkens sanna väl man i sjelfva verket icke så mycket torde fråga efter, alldenstund den lilla pris-minskning, som skulle belöpa sig på den ringa qvantitet, hvilken den fattige vanligen köper af minutören, svårligen kan tagas i beräkning. De skulle bereda en säker undergång åt de betydliga näringsgrenar, hvilka nu frodas inom riket, och gifva förädlingens vinst åt talrika näringsidkare och arbetets förtjenst åt mångtusende arbetare. De äro uppgjorda af personer, af hvilka de flesta icke ega den sakkännedom, som erfordras för uppgörandet af ett sannt liberalt tullförslag eller för öfvergången dertill. Det säkra och hvad som hvar och en lätteligen kan beräkna är, att, om dessa låga tullsatser skulle i sin helhet godkännas, Statskassan kommer att lida en minskning i inkomster af omkring 350,000 R:dr B:ko, hvilka icke så lätt torde ersättas från annat håll.

Slutligen anhåller jag, att *särskildt* få reservera mig mot tullnedsättningen på följande varuartiklar:

Aska. Utskottet har föreslagit fri införsel af rå och oraffinerad, samt 8 sk. tull, i stället för 16 sk., för raffinerad. Denna vara produceras till icke ringa del inom landet och lemnar arbetaren en icke obetydlig förtjenst, hvilken genom denna nedsättning till stor del skulle gå förlorad.

Böcker, på Svenska tryckta. I stället för den hittills gällande tullsatsen af 20 procent af varans värde, har blifvit föreslaget 4 sk. pr. skålp. för oinbundna och 6 sk. för inbundna. Efter gjord vägning har befunnits, att en inbunden bok om 25 tryckta ark på ordinärt papper väger 1¼ skålp. En sådan bok, som kostar ungefärligen 2 R:dr 24 sk. och som i följd häraf dragit en tull af 24 sk., skulle nu kunna införas mot 7 sk. 6 rst. Denna låga tullsats skulle medföra allt för ringa skydd åt den inhemske författaren, förläggaren och boktryckaren, hvarför jag yrkar en förhöjning till 8 sk. skålp. för oinbundna och 10 sk. för inbundna, från utlandet införda, på svenska tryckta, böcker.

Fisk. På denna artikel är tullen, med undantag af anjovis, sardeller och thonfisk, nedsatt till ungefär hälften. Något giltigt skäl härför har jag icke kunnat finna. Den utgör icke föremål för någon egentlig smuggling, hvarföre nedsättning för dess hämmande icke är behöflig. Den lindring i priser, som påstås häraf skulle blifva en följd och som skulle belöpa sig till omkring 3 sk. på 1 lisp. kabiljo, 4 sk. på 1 lisp. lax, o. s. v., är af föga betydenhet för de konsumenter, hvilka hafva råd att köpa dessa fisksorter. Hvad åter artikeln Sill beträffar, som hufvudsakligen förbrukas af den fattigare befolkningen, så utgör tullnedsättningen på en *tunna* af denna vara 14 sk., d. v. s. 1 sk. b:ko på hvarje lisp. eller, med tillagd tolag och andra umgälder, högst 1. sk. 4 rst. pr lisp., det är $\frac{4}{5}$ rst. på hvarje mark. Då man nu besinnar, att den mesta sill, som inkommer till riket, importeras från Norrige mot half tull; så skulle den, genom denna Utskottets åtgärd föranledda, prisminskning på 1 skålp. sill blifva ungefärligen $\frac{2}{5}$ rst. Och då allmänt kändt är, att den fattige sällan mäktar köpa mer än marktals af denna förnödenhetsvara och ofta derunder; så torde det ligga för öppen dag, att någon fördel af denna tullnedsättning icke kan honom tillkomma. Skulle likväl den föreslagna tullnedsättningen å artikeln Fisk vinna stadfästelse af Rikets Ständer, så kommer Statskassan att lida en förminskning af närmare 60,000 R:dr B:ko — en i sanning icke ringa summa till förmån för landets importörer och minutörer.

Fläsk. Utskottet har nedsatt den hittills gällande tullsatsen till hälften, eller från 36 sk. till 18 sk. pr lisp., det är omkring 1 sk. pr skålp., hvilken åtgärd skulle leda till stor skada för landtbrukaren, men föga fromma för den obemedlade konsumenten.

Glas. Tullen på fönsterglas har af Utskottet blifvit föreslagen till 1 sk. 6 rst., i stället för 2 sk. per skålp. Härigenom förlorar glasverksegaren icke obetydligt i det förut egande ringa skyddet för denna industrigren, utan att hvarken Staten eller den enskilde förbrukaren har någon egentlig vinst. Något behof för denna nedsättning finnes icke heller till förekommande af ett olofligt insmugglande af denna vara, helst den, i anseende till sin volum och skörhet, icke gerna kan blifva föremål härför. I Norrige, der tull-lagstiftningen skall vara särdeles liberal, enligt flera Utskotts-ledamöters påstående, utgör tullen å fönsterglas icke mindre, än 4 sk. Norrskt per Norrskt skålp. Skulle nu Utskottets förslag godkännas, så skulle missförhållandet mellan Svenskt och Norrskt fönsterglas blifva ännu större och den Svenska tillverkarens billiga anspråk i ännu högre grad tillbakasatta.

Hudar. Enligt Utskottets förslag skulle torra hudar rubriceras på följande sätt: *torra osaltade* och *torra saltade*, af hvilka de förra skulle draga en tull af 1 sk. 10 rst. och de sednare af endast 1 sk. Detta förhållande synes icke vara riktigt. Torrsaltningen sker egentligen för hudarnes konserverande under hemforslingen från utlandet. Och då denna åtgärd icke gerna kan bidraga till varans förtyngande, men väl till dess förökade värde, så anser jag dessa rubriker böra sammanslås, såsom förhållandet är i nu gällande tulltaxa, och lika tullsats åsättas på de saltade, som de osaltade, eller 1 sk. 10 rst. per skålp. I annat fall, då de flesta till riket importerade *torra hudar* sannolikt äro saltade, skulle lätteligen, genom ett dylikt förfarande, Statskassan förlora en inkomst af mellan 30 och 40,000 R:dr B:ko årligen.

Kreatur. Alla sådana, som införas för den inhemska racens förädling, äro tullfria. För de andra har tullen blifvit nedsatt till en fjerdedel mot hvad den förut varit, eller för en oxe från 8 till 2 R:dr, för en ko från 4 till 1 R:dr, för en kalf från 2 R:dr till 24 sk. o. s. v. Då dessa tullbestämmelser ej äro stort högre, än drickespenningen till den, som nedförer kreaturet till lastningsplatsen, då de lemna föga Statsinkomst, utan mera framstå som en löjlighet i tulltaxan; så synes mig, att de antingen böra

derifrån helt och hållet utgå, eller helst bibehållas den gamla tullen, som ändock icke utgör mer, än 7 à 8 procent af kreaturets värde.

Salpeter, som hittills varit till införsel förbjuden, har nu blifvit åsatt en tull af 1 R:dr. Enligt kännares utsago, lärer denna vara utrikes gälla omkring 3 R:dr B:ko, hvadan priset å densamma härstädes står importören till något mer än 4 R:dr B:ko. Då nu lösningspriset för inhemsk salpeter är af Kongl. Maj:t i nåder bestämd till 6 R:dr B:ko, så skulle denna icke obetydliga prisskillnad lätteligen kunna föranleda till bedrägligt förhållande å den inhemska producentens sida. Enligt min öfvertygelse borde derföre tullen bestämmas till 2 R:dr B:ko.

Salt. Med tullbestämmelsen på denna vara förhåller det sig enahanda, som med tullbestämmelsen på artikeln Sill. Den nedsättning från 36 sk. till 18 sk. per tunna, som af Utskottet blifvit föreslagen, skulle förorsaka Statskassan en årlig förlust af nära 100,000 R:dr B:ko, utan att derför bereda den fattige, som häraf köper kapptals och som vanligen förbrukar 4 à 6 kappar om året i ett hushåll af 4 personer, större lindring, än omkring 8 rst. per kappe. Det sannolikaste är dock, att krämaren icke fäster något afseende på dessa runstycken vid en sådan utminutering.

Väfnader. Vid tullbehandlingen af dessa artiklar, har nu varande Bevillnings-Utskott i allmänhet nedsatt tullsatserna mot hvad föregående riksdags Bevillnings-Utskott gjort, hvadan det vill synas, som vore meningen den, att efterhand sänka de i förbudens ställe insatta tullsiffror och dymedelst införa den verkliga frihandelns idéer. Så har t. ex. tullen på *släta helsidentyger*, som af förstnämnde Utskott föreslogs till 6 R:dr per skålp., nu blifvit nedsatt till 5 R:dr, på *helsiden-dukar* från 7 R:dr till 6 R:dr, på *halfsiden-tyger* från 2 R:dr 24 sk. till 2 R:dr, på *halfsiden shawlar och dukar* från 3 R:dr till 2 R:dr 24 sk., på *bomullstyger*, ej specificerade, från 36 sk. till 28 sk., på *bomullstyger, tryckta och pressade*, från 42 sk. till 32 sk., på *bomulls-shwalar och dukar*, från 1 R:dr till 36 sk., på *linne-lärft, andra slag*, från 3 R:dr till 2 R:dr, på *ylleväfnader, valkade*, från 2 R:dr till 1 R:dr 24 sk., på *ylle-shawlar och dukar*, från 1 R:dr 16 sk. till 1 R:dr. En sådan åtgärd, följdriktigt utförd, skall omsider undergräfva alla dessa industrigrenar, som hittills lemnat och ännu lemna uppehälle åt mer än 100,000 personer af landets befolkning. Men landets vinst härpå kan omöjligen blifva annat, än tilltagande pauperism och förökadt elände. För min del vill jag icke dela det ansvar, som förr eller sednare drabbar den medborgare, hvilken medverkat till sådana beslut. Vid förbuds borttagande har man vanligen följt den grundsats, att å den förut förbudna varan sätta en skyddstull af 25 procent af varans värde. Huru litet Utskottet iakttagit denna grundsats, vid tullbehandlingen af artikeln *sidenväfnader*, synes af det följande. Enligt af sakkunnige och ojäfvige män anställd profvägning på inhemska sidenfabrikater, har visat sig, att de nu stadgade tullsatserna å helsidenvaror skydda tillverkningen med knappa 15 procent, men de å halfsiden med blott 9, 10 à 11 procent. Om också, med afseende på lättheten att insmugla dessa varuartiklar i riket, denna tullbestämmelse skulle kunna anses någorlunda skyddande för helsiden-vara; så är detta icke förhållandet, hvad halfsiden beträffar. Jag kan derföre icke annat än påyrka, att tullsatsen å denna artikel må blifva: för *halfsiden, släta tyger* 2 R:dr 24 sk., för *halfsiden, shawlar och dukar* 3 R:dr 24 sk. per skålp.

Ångmachiner och Ångpannor äro nu åsatta en införsels-tull af 5 procent. Enligt Utskottets förslag kunna äfven fartyg få införas för 5 procent. Men tullen på ångfartyg är bestämd till 10 procent. Huru Utskottet vill försvara konseqvensen i denna tullbehandling, kan jag icke inse. Den sannolika följden häraf, om denna åtgärd skulle gillas, blifver, att missbruk vid ångfartygs införtullande icke lärer kunna undvikas, utom

det

det att sådana låga tullsatser skulle ländа de inhemska machinverkstäderna till stort förfång. Jag anser derföre, att tullen för ångmachiner och ångpannor må blifva lika med den för ångfartyg, eller 10 procent af varuvärdet.

Jag hade visserligen åtskilligt att tillägga i detta afseende, men då tiden för reservationers inlemnande icke sådant medgifver, har jag inskränkt mig till hvad ofvan är anfördt. Jag slutar denna min reservation med vördsam anhållan, att Rikets Högl. Ständer, till hvilkas beprövande närvarande tulltaxe-förslag nu öfverlemnas, måtte taga denna vigtiga angelägenhet under noggrannt öfvervägande, så att allas rätt må blifva bevakad och vissa korporationers intressen icke gynnas på de andras bekostnad.

12:o af Herr Kontraktsprosten *Lagergren, A.* Under förklarande, det jag ej gillar den starka tullnedsättning, som Utskottet i allmänhet vid tulltaxans upprättande föreslagit, anser jag mig likväl nödsakad att särskildt anmäla min reservation med afseende på:

a) Fartyg (seglande) af jern. Utskottet har här föreslagit tullsatsen till 5 procent, men vid införandet af utländskt ångfartyg höjt den till 10. 2:ne *jernfartyg* kunna sålunda draga en så olika tull, att det ena betalar hälften mot det andra. Vid artiklarne ångmachiner och ångpannor har Utskottet åter nedsatt tullafgiften till 5 procent. I följd häraf erlägga både fartyg och machin, hvardera särskildt, blott 5 procent i tull, men då de införas tillsammans jemt dubbelt. Det synes ej vara konseqvens häruti. Jag föreslår derföre, det så väl seglande *fartyg af jern*, som *ångmachiner och ångpannor*, må draga den tull, hvilken Utskottet för ångfartyg föreslagit eller 10 procent, helst denna tullsats i alla fall understiger den i 1852 års tulltaxa befintliga och sålunda visserligen ej kan kallas för hög.

b) Fisk. Utskottet har här föreslagit en nedsättning till ungefär hälften af förra tullsatsen, med undantag för anjovis, sardiner och thonfisk. Hvad kabiljo, långor, torsk och lax beträffar, är denna nedsättning fullkomligt oriktig, då dessa fiskslag ej köpas af den fattigare delen af befolkningen, och tullen äfven vid sin nuvarande siffra ingalunda med afseende å varans värde kan anses hög. Olika förhållande eger blott till skenet rum med *sill.* Här säger man väl sig föra den fattiges talan. Men svårt är icke att arithmetiskt bevisa, det den fattiges vinst af tullnedsättningen vid inköp, som af honom ofta under markens vigt verkställas, reduceras till det rena *noll*, under det att Statskassans förlust genom nämnde åtgärd visar en ovedersäglig siffra af närmare 50,000 R:dr Rgs. Likaså är förhållandet med följderne af den utaf Utskottet föreslagna nedsättningen af artikeln *salt.* Den fattige vinner noll, Staten förlorar deremot nära 100,000 R:dr B:ko. En sådan tull-nedsättning är efter min åsigt ändamålslös. Sker den, som man säger, blott för principens skull, så bevisar det här antydda faktiska förhållandet bäst, att principen är falsk. I följe häraf föreslås för all slags *fisk* och *salt* bibehållandet af den gamla tullen.

Mot Utskottets förslag att borttaga export-förbudet af tackjern reserverar jag mig hufvudsakligen på de grunder, som af Grefve Gyldenstolpe vid sednaste riksdags Tullbevillnings-betänkande (N:o 5 pag. 77, 78) äro anförde, hvartill jag af denna anledning hänvisar.

Vid artikeln *trädvaror* hade jag äfven önskat en lindrig export-tull på nu tullfria bräder och plank, öfvertygad att åt Stats-kassan derigenom blifvit beredd en betydlig inkomst utan något, sågverksegares, betungande. Man kan derom lätt öfvertyga sig vid jemförandet af de Norrska förhållandena, der bräder och plank draga en vida högre export-tull än här både behöfts och bort fastställas.

Utskottet har likaledes ej velat höja export-tullen på sparrar. Billigt hade dock varit att gå deras önskningar till mötes, som vilja vårda skogarne och i export-tullens

höjande se ett medel att tillvägabringa en sådan vård. Jag trodde derföre, det de mindre sparrarne bort bära en export-tull af 16 sk. bko per stycke och de större 8 sk. Erfarenheten hade sedan kunnat gifva vittnesbörd, huruvida det äskade medlet förmår frambringa åsyftad verkan. Striden hade sedan icke förts ensamt på theoriens fält».

13:o af Herr *J. G. Brodin.* »Emot det af Utskottet afgifna förslag, »det Rikets Ständer måtte, genom underdånig skrifvelse, hos Kongl. Maj:t anhålla, att det af Kongl. Maj:t vid 1847 och 1848 årens riksdag afgifna och af Rikets Ständer jemväl då antagna förslag om tolagens utgående till viss procent af tullsatserne i stället för tullvärdet samt om reglering af Städernes tolagsinkomster i öfrigt, måtte varda till verkställighet befordradt», — föranlåtes jag mig reservera.

Då, under den längre följd af år, som förflutit sedan Ständerne vid omnämnde riksdag afgaf underdånig skrifvelse i ämnet, icke någon åtgärd, mig veterligen, försports för att verkställa detta så kallade förslag, torde deraf vara tydligt, att för en sådan verkställighet svårigheter mött, hvilka vid dess afgifvande icke varit beräknade och icke lätt afhulpne.

Hvad nu sjelfva förslaget angår, så inskränker det sig egentligen dertill, att

1:o de hvarje Stapelstad af tolagen tillflytande årliga inkomster skulle utgå med viss procent å tullsatserne i stället för tullvärdet; och

2:o desse inkomster *begränsas* till ett belopp, som ungefärligen motsvarade medeltalet af de sista fem årens, med det vilkor, att någon minskning i tolagsinkomsterne icke finge, genom tullafgifternes framtida nedsättning, städerne tillskyndas, samt att, intill dess denna förändring kunde komma till stånd, tolagsberäkningen fortfarande skulle grundas på de i gällande taxa utsatta tullvärden.

Emot första punkten i detta förslag torde kanske icke något synnerligt vara att erinra, förutsatt likväl, att procenten på ändamålsenligt sätt bestämmes, men deremot är så mycket mera att påminna vid sednare delen. Det är nemligen gifvet, att i samma mån, som handel och rörelse i en stad tilltager, i samma mån erfordras större omkostnader i och för uppförande och underhåll af de allmänna byggnader och andra behof, som af tolagsmedlen skola betäckas; aftager åter handelsrörelsen i en stapelstad, minskas dessa omkostnader. Enligt förslaget, så vidt jag kan fatta detsamma, skulle åter ersättningen för tolagsinkomsterne, en gång för alla, till visst belopp för hvarje stad bestämmas och utgå, utan afseende på om denna afgift verkligen komme att utgöras med högre summa, än som staden tillkomme och staden egde behof af denna högre summa i anledning af den ökade handelsrörelsen. Ett sådant förhållande är efter min åsigt ingalunda önskligt.

Ännu en annan betänklighet har hos mig uppstått. Om någon ny stapelstad uppstår efter verkställande af förslaget, skall då denna stad icke ega att påräkna de intrader af tolag, som tillkommer de öfriga stapelstäderne, och på hvad sätt skola behofven fyllas?

Då, i allt fall, en komité för reglering af städernes inkomster nu är nedsatt och man af dess en gång fullbordade arbeten torde kunna erhålla närmare upplysningar i ämnet, hyser jag den öfvertygelse, att man för det närvarande bör låta, vid det bestående förhållandet med tolagen och dess uppbärande, bero och ej förorda ett förslag, som för dess antaglighet lärer behöfva att betydligt utarbetas och förändras».

I ofvanstående reservation instämma Herrar *Peterson, L. A.*, *Tjernberg, G.* och *Hagman, S.*

14:o af Herr *J. G. Schwan.* »Om jag ock med glädje må erkänna det deltagande Bevillnings-Utskottet i allmänhet egnat den länge och mer och mer oemotståndligt påyrkade reformen af vår för landet i det hela, för producenten likasom för kon-

sumenten, men mest och grymmast för den stora arbetsklassen förderfliga tull-lagstiftning, måste jag dock djupt beklaga, att detta deltagande, som ett allvarligt och oegennyttigt aktgifvande på fäderneslandets sanna väl kräft, i flera hänseenden fått stå tillbaka för en längesedan bearbetad falsk opinion om ett skyddsbehof, som icke finnes, men som med föregifvandet af den fattige arbetarens väl vetat att äfven nu förleda den godtrogna välmeningen till ett, om ock för några visst icke obemedlade intressen, efter deras förmenande, fördelaktigt, likväl för hela samhället och isynnerhet den stora arbetsklassen förderfligt fasthållande vid de prohibitiva föreskrifterna.

I den motion, hvarmed jag vid riksdagens början antydde nödvändigheten af en tullreform i friare riktning, fästade jag uppmärksamheten på behofvet i främsta rummet af tullfrihet eller åtminstone successiv tull-nedsättning för alla till de nödvändiga lefnadsbehofven hänförliga artiklar. Jag tog mig friheten erinra, att billig lefnadskostnad utgör ett bland hufvudvilkoren för de inhemska förädlingsnäringarnes bestånd och utveckling; att våra urprodukts-näringar, i hvad de förlorade uti det för dem genom höga tull-satser hittills afsedda skydd å deras voluminösa, och genom Sveriges afskilda läge redan i transport- och magasinerings-kostnader m. m. oftast tillräckligt skyddade, produkter, bereddes en motsvarig nedsättning i priset på de förnödenheter, som från andra näringar skola hemtas; och att framför allt ett billigt och rättvist afseende å arbets-klassens ställning kräfde den äskade reformen. I sistnämnde hänseende anmärkte jag, bland annat, den villförelse, som begreppet om tullbevillningens rättvisa, såsom skatt, innebar, isynnerhet då denna bevillning träffar de oumbärligaste lifsförnödenheterne, hvilka *den fattige arbetaren*, *den med knappa lefnadsvilkor kämpande handtverkaren* måste förskaffa sig och sin, ofta talrika omgifning. Om ock dessa personers ekonomiska ställning vore sådan, att hvarken staten eller kommunen kunde uttaga någon den ringaste direkta afgift, hade dock arbetaren eller handtverkaren i konsumtionsskatt, på sitt med svett och bekymmer förvärfvade bröd, till Staten betalt en ganska dryg och lika stor bevillning, som den rike grannen för sina lifsförnödenheter erlagt. Den fattige visste dock icke att, eller huru han beskattades; ty afgiften låg i det fördyrade brödet, och derföre har man icke fruktat att bibehålla skatten, derföre har man prisat beskattnings-methoden. Staten hade emellertid så småningom genom en smygande och orättvis beskattning utsugit arbetarens krafter; och då slutligen armodets oerhörda tillväxt samt lefnadsmodets och trefnadens försvinnande bland de arbetande klasserna i utmärglade, hotande gestalter uppväcker samhällets förskräckelse, då ser man farans orsak endast i bränvinets förderfliga inflytelse, under det man förbiser, att denna inflytelse var oemotståndligast för den utarmade och betryckte, och att fylleriets offer endast undantagsvis träffas hos välmågan och den trefna belåtenheten. Jag anmärkte vidare den stora hopsamlade spanmåls-tullen, 700,000 R:dr Banko, de derutöfver vid införseln uppburna allmänna afgifter och huru dessa ofantliga summor samt ännu mera det å flera millioner tunnor inhemsk spanmål, efter tull- och öfriga afgifter, uppdrifna pris, träffat massan af nationen, dess arbetare, under missvext-år, då prisen i allt fall voro stegrade; och slutligen erinrade jag om misshushållningen, att genom införselsafgifterna fördyra hela vår spanmåls-konsumtion, för att med *netto*-behållningen af införsels-tullen understödja inköpet af den med tullens *brutto*-belopp och andra afgifter fördyrade spanmålen.

Inom Utskottet har jag icke kunnat förnimma något försök att vederlägga dessa af mig anförda skäl för successiv nedsättning af tull-afgiften å spanmål, alla slag, utom hvete, nu till hälften af stadgade belopp; men, likasom den hittills rådande bränvinsfloden får bära skulden för allt elände hos arbetsklassen, vill man nu i försöken att hämma denna flod finna hinder för undanrödjandet af den djupaste och betydelsefullaste

orsaken till eländet, arbetarens hårda beskattning! Man påstår, att landets modernäring, jordbruket, skulle löpa fara, om arbetaren, som odlar jorden, som bryter bergen, som, med ett ord, utgör nervus rerum gerendarum i all vår industri, kunde hafva sitt bröd för bättre pris. Det prohibitiva fördyrings-systemet, slutligen af statsmannanäringarne förnekadt, synes nu vilja rotfästa sig på landet, der det lyckligtvis var obekant i fordna dagar, då Sverige stod högt i jordbruk och boskapsskötsel; och litanian emot hunger och dyr tid skall man måhända snart vilja gifva mottsatt lydelse till skydd för modernäringen, som vill svälta sina barn. På det den fördyrade supen icke må utträngas af brödet, bör jemväl detta hållas uppe i pris. Rättvisan emot arbetaren är ju omisskännelig.

Kunde *det* vara stats-klokt, som icke är rättvist, vore i allt fall vidblifvandet af den höga spanmåls-tullen oklokt; ty jordbruket, likasom all annan produktion, behöfver, för jemn och säker utveckling, en stadgad handel, som utöfver stundens behof uppsamlar produkterne. Den höga spanmåls-tullen tillåter dock icke en sådan stadgad handel, emedan, såsom just nu är och ofta tillförene varit fallet, tullens öfverdrift vid missväxter och andra tillfälligheter faller i ögonen och väcker den eljest slumrande känslan af medömkan med den fattige. Starkt regn upplöser, stark torka eller starka vårfroster förbränna denna tull-sats, som delar all öfverdrifts vansklighet; och ändå vill man derpå grunda jordbrukets bestånd.

Fåfängligheten af alla bemödanden att genom konstlade medel reglera prisen å handels-varor hoppades jag längesedan vara allmänt insedd; men det gifves, tyvärr! ingen insigt, svårare att fatta, än den af våra dårskaper.

En blick på sista decenniets import- och export-tabeller vägleder till den kännedom, att hafra, alla åren, utgjort föremål för ganska betydlig utförsel, i medeltal omkring 200,000 tunnor årligen, men för nästan ingen import; samt att, med undantag af de 3 sista åren, exporten äfven af öfriga spanmåls-slag i allmänhet öfverstigit importen. Priset å den exporterade spanmålen har naturligtvis bestämts af verldsmarknaden; och i samma mån en minskad bränvinsbränning gör en större och jemnare spanmåls-export möjlig, måste ock verldsmarknadens pris här utöfva sitt oemotståndliga inflytande. Men, säger jordbrukaren, det kan inträffa missväxtår, då vår inhemska spanmål icke förslår för landets behof, utan detta måste fyllas från utlandet; och just då kommer den höga införsels-tullen jordbruket till godo — tullen lägger sten på bördan, det är sannt — men att sådant kan anses lyckligt eller ens menskligt, det må i sanning väcka bekymmer; och så vida man med landets jordbrukare vill förstå, icke blott den ena tusendelen, som eger stora jordagods, utan ock de $\frac{999}{1000}$:delarne, som sjelfva arbeta hvar sin lilla hemmansdel, så skall man finna, att under missväxtåren flertalet af dessa 999:delarne oftare måste köpa, än hafva att sälja någon spanmål. Den nakna sanningen måste utsägas: *det är de stora jordagodsens intresse, som drager fördelen af den höga spanmåls-tullen,* om denna i sjelfva verket för någon må vara fördelaktig. Jag betviflar dock fördelen ens för de stora. Hvad de å ena sidan vinna genom befolkningens utarmande, det förlora de å andra sidan mångdubbelt. Armodet tärer i fattigskatt, i skatt till statsbehof för fängelser och arbetshus m. m. vida högre belopp, än den blods-penning arbetarens bringande till armod skänkte spanmåls-producenten, och ett utarmadt folk blir en dålig afnämare till framtida skördar. Efter många strider har Englands tull å spanmål nu nedgått till omkring 16 sk. tunnan för alla slag. Englands jordbruk har med tull-nedsättningarne gått framåt likasom konsumentens, arbetarens, välstånd. Jag tror mig hafva bevisat, att detta öfverallt måste blifva följden af likartade åtgärder; och jag öfverlemnar till

Rikets Ständers behjertande mitt förslag om nedsättning af inför-

sels-tullen å spanmål, alla slag, utom hvete, till hälften af nu stadgade belopp; på det äfven vi en gång må kunna erhålla en stadgad och oföränderlig tull-afgift och en derpå beroende stadgad spanmålshandel, som i sin ordning kan förebygga de, tyvärr nu alltför ofta ifrågakommande, för producenten och handeln lika förderfliga kastningarne emellan olika införsels-afgifter och export-förbud.

Den af mig och flere motionärer yrkade tull-nedsättning å smör från 1 R:dr 16 sk. till hvad den under Finska traktaten högst utgjorde, 32 sk. pr lisp., antogs af Bevillnings-Utskottets tull-afdelning, men föll, med en röst, i Utskottets plenum för den af Kongl. Maj:t till 1 R:dr föreslagna tull-satsen. — Icke blott konsumentens, utan äfven producentens och Statsverkets fördel tala likväl här för återgång till den gamla tullbestämmelsen; ty denna medgaf en jemn och loflig införsel, som lemnade Stats-verket en sedermera förlorad inkomst af omkring 40,000 R:dr årligen. Nu, sedan man, genom öfverdrifven tull, ledt införseln på en afväg och gjort lurendrejeriet af smör till vana, nu anser man sig kunna tillvägabringa återgång i detta förhållande, äfven med antagande af en högre tull-sats, än den enda, som faktiskt visat ett lyckligt resultat. I motiven till den af Kongl. Maj:t föreslagna tull-nedsättningen framställes angelägenheten af att lindra skatten å smör såsom en oumbärlig lifsförnödenhet. En annan afsigt har vår Finans-minister tillkännagifvit hos Ridderskapet och Adeln, — afsigten att lägga den högsta möjliga skatt å detta födoämne. Under det jag högeligen betviflar åtgärdens klokhet ur financiell synpunkt, måste jag ännu mer beklaga hjertlösheten för samhällets högre pligter emot dess medlemmar. I det föregående har jag visat, att hög skatt på lifsförnödenheter är grym orättvisa; och såsom skydd för inhemska smörproduktionen är dessutom skatten obehöflig, då produktionen, om, hvad nu icke är händelsen, densamma öfverstege landets behof, alltid eger utvägen af säker afsättning till ganska höga priser på marknaden i Europas vestra stater.

Då den af Utskottet antagna tull-afgiften såsom skatt är orättvis och oklok och såsom skydd obehöflig, vidhåller jag yrkandet,

att införsels-tullen å smör nu nedsättes till 32 sk. pr lisp.; hvilken tull i allt fall med mera än 25 procent öfverstiger den i England stadgade.

Nästan alla Europeiska länder, äfven sådana, der stats-inkomsternas stegring utgör regeringarnes förnämsta ögonmärke och der klimatiska förhållanden, mindre än hos oss, betinga ymnig tillgång på materialet för invånarnes fotbeklädnad, hafva erkänt billigheten af tullfri införsel af oberedda hudar och skinn.

Vår tull-lagstiftning åter har just under sednare tider, i det dubbla ändamålet att öka stats-inkomsten och uppmuntra boskapsskötseln, stegrat införsels-tullen å detta ráämne; och den nya villfarelsen synes fruktansvärdt trotsa hvarje förnuftig vederläggning. Ju mera en artikel utgör oafvisligt behof för alla samhällsklasser, ju beqvämare lämpar den sig för beskattning, ju ihärdigare försvaras beskattningen; och sannt är, att denna skatt kan med säkerhet påräknas, finge blott frågan om rättvisan, om billigheten deraf lemnas å sido. De otaliga tillfällen att öka vår tull-inkomst, som erbjuda sig i afvinnandet från lurendrejaren af hans skamliga frosseri på prohibitismen, dessa tillfällen skola, om Utskottets tulltaxe-förslag i allmänhet vinner bifall, mångfaldigt ersätta den nu orättvist utpressade skatten å förnödenhetsvaror, och jag beklagar, om Rikets Ständer, förbiseende denna nya och rättvisa stats-inkomst, skulle fortfarande anse sig nödsakade att bibehålla den obilliga och orättvisa, som upphemtas af folkets oumbärligaste förnödenheter.

Härförutan bör jag icke lemna oanmärkt den uppenbara inkonseqvens, hvartill Bevillnings-Utskottet gjort sig skyldigt, då för »torra hudar» bibehållits nu gällande införsels-tull 1 sk. 10 rst., under det att tullen å de jemnt dubbelt tyngre »våtsaltade» hudarne nedsatts till 8 rst. pr skålp., i enlighet med Kongl. Maj:ts förslag. Med behörig uppmärksamhet å vigtförhållandet, hade förstnämnde tull-sats åtminstone icke rimligen bort blifva högre än 1 sk. 4 rst. pr skålp., eller dubbelt den å våtsaltade hudar föreslagna. Jemte det jag förnyar den i min motion gjorda framställning,

att införsels-tullen å oberedda hudar och skinn må nedsättas till hälften af nu stadgade belopp, eller, i likhet med 1841 års och äldre tull-taxor, bestämmas för torra hudar till 1 sk. och för andra slag till 6 r:st. pr skålp.

hemställer jag, att, om icke detta förslag bifalles, åtminstone, för konseqvensens skull,

tullen å torra, osaltade hudar må antagas till 1 sk. 4 r:st. pr skålp.

Inom Utskottets tull-afdelning antogs lika tullsats, 5 proc. af värdet, å seglande och ångfartyg, samt reciprok tull-frihet för begge dessa slag vid införsel från vissa länder. En stor och vacker inhemsk industris missförstådda intresse tillkämpade sig inom Utskottets plenum den högre tullsatsen af 10 proc. å ångfartyg, utan någon tullfri reciprocitet. Jag skulle mycket misskänna trovärdigheten af de upplysningar som blifvit mig af särdeles sakkunnige personer meddelade, om jag betviflade obehöfligheten af den inkonseqvens, hvilken Utskottets förslag nu innefattar; och jag kan icke misstaga mig i den åsigt, som jag i min motion utvecklat, att Svenska skeppsrederierna icke böra, för fartyg, som från utlandet inköpas för att gå under Svensk flagg, betungas med högre afgifter, än som drabba samma fartyg, då de, på grund af afslutade traktater, under främmande flaggor täfla med oss i våra hamnar. En sådan betungande och orättvis afgift innefattar dock Utskottets förslag, angående ångfartygs förtullning. Obilligheten deraf gör mig förvissad,

att Rikets Ständer för ångfartyg antaga samma införsels-tull och, i vissa fall, tull-frihet, som Utskottet föreslagit i afseende å seglande fartyg.

Ehuru jag med Utskottet delat åsigten att vid förbuds-systemets fränträdande heldre antaga för höga, än för låga tullsatser, har jag dock icke kunnat gå så långt i försigtighet, att jag lemnat min röst till antagandet af s. k. förbuds-afgifter, de der lofva en frihet, som de i tillämpningen förneka, och sålunda innefatta detsamma, som förbud. En sådan förbuds-afgift utgör den af Utskottet för »helsidenväfnader, alngods: andra slag» föreslagna införsels-tull af 5 R:dr pr skålp. Denna tullsats, med tillägg af handels- och sjöfarts-afgift, samt tolag- och stämpel-penningar, uppgår till icke mindre än 6 R:dr 16 sk. skålp. Medelvärdet å dessa sidenväfnader är med rätta antaget till 25 R:dr, hvari det tullfria råämnet dock ingår med 15 R:dr, å hvilken del af fabrikatet, på sätt Utskottet ock antagit, någon skyddstull icke bör beräknas. Återstår således den förlags- och arbetskostnad, som skall skyddas, till belopp af 10 R:dr pr skålp.; och på detta belopp utgör införsels-afgiften 63 proc. Äfven den betänksammaste måste erkänna att ett sådant skydd öfverskrider alla rimlighetens gränser; likasom en hvar måste inse, att faran för Statsverkets säkerhet emot den hittills i stort bedrifna olofliga införseln icke heller hädanefter undvikes, om den lofliga införseln skall betungas med en så öfverdrifven afgift på den lätt smuggelbara artikeln. Danska och Norrska tull-taxorna stadga 3 R:dr 16 sk. och 3 R:dr 24 sk. införsels-tull. Äfven utan alla våra additionella afgifter innebure visserligen dessa belopp mera än tillräckligt skydd, men jag har ändock inskränkt mig till det yrkande, som jag härmed underställer Rikets Ständers pröfning,

att införsels-tullen å omförmälde sidenväfnader må bestämmas till 4 R:dr skålp.

Under det Utskottet med rätta förkastat större delen af de ännu qvarstående utförsels-afgifterna och deribland den för »bomber och kulor, champlounerade till visst mått och renfilade etc.» till 4 sk. pr skeppund stadgade, har Utskottet deremot, lemnande Herr Wærns med fleres motioner utan afseende, tillstyrkt bibehållande af utförsels-tull å de med nyssnämnde artikel, såsom fullfärdiga export-varor, likartade artiklarne stångjern samt smältstycken. Jag beklagar denna inkonseqvens, för hvilken något nöjaktigt skäl icke kunnat anföras. Utskottet har nemligen medgifvit, att all utförsels-tull utgör indirekt skatt på den Svenska producenten, och man har icke kunnat förneka, att vårt lands jernhandtering, jemförelsevis med andra näringar, är särdeles hårdt tryckt af skatter. Misskännande det fördelaktiga inflytande på tullinkomsten, som Utskottets eget taxe-förslag, gilladt, skulle utöfva, har Utskottet för stats-inkomstens skull här åter bibehållit en afgift, som är både principvidrig och orättvis. Jag gör mig förvissad,

att Rikets Ständer borttaga utförsels-tullen å stångjern och smältstycken.

Slutligen har ock Utskottet, under inflytandet af en framkastad farhåga, att Gellivara jernmalms-fält, derest det komme i Engelsmäns ego, skulle kunna med fördel bearbetas för en jernmalms-export, som vore för den Svenska jernhandteringens bestånd olycksbringande, låtit hänföra sig till bibehållande af det i vår tulltaxa qvarstående förbud, hvars afskaffande man vid lugn besinning måste finna mindre, än något annat, äfventyrligt — förbudet mot utförsel af malm, rå och osmält, ej specificerad. Emot panisk förskräckelse blifva alla förnufts-skäl kraftlösa. Den uppjagade inbillningen ser den eljest rätt tunga och svår-transportabla jernmalmen luftig sväfva hän öfver berg och dalar, öfver vidsträckta haf till det undergörande Albion, der, utan allt besvär och med en uppsjö af värdelösa kapitaler, ur bergen vid Nordpolen nedsmältes ett jern, som öfversvämmar det fordom jernbeprisade Svithiod. Lyckligt i sanning om vi här i landet fått erfara en så lätt malmtransport endast några mils väg! Men ty värr! sanningen likmätigt är denna transport ganska dyrbar, ja! så dyr, att den befarade Engelska spekulationen på export af Gellivara jernmalm, äfven om tull-frihet medgåfves, visserligen måste ännu i århundraden förblifva, hvad den nu är — ett hjernspöke. Norriges tullfria jernmalm har ännu icke hittat den korta vägen öfver Nordsjön. Det är icke endast för principens skull, som jag anser äfven ifrågavarande förbud böra upphöra. Jag har mig nemligen bekant, hvad en hvar lätt kan inhemta, att, med Kongl. Maj:ts särskilda Nådiga tillstånd, omkring 18,000 skeppund jernmalm årligen exporteras från Utö grufvor till Finland, emot en tull af en skilling fyra runstycken (säger 1 sk. 4 r:st.) pr skeppund; och det är anledningen till dylika licenser, som jag, genom en för alla gällande utförsels-tillåtelse, anser böra undanrödjas. Att detta utan fara kan ske, genom antagande af den eventuela utförsels-tull Utskottet föreslagit, lärer väl icke betviflas. Jag hemställer således,

att utförsels-förbudet å malm nu må mot en tull af 1 R:dr 16 sk. skeppundet utbytas.

De i andra hänseenden från mina åsigter skiljaktiga beslut, som vid tull-taxans behandling af Utskottet blifvit fattade, anser jag mig här kunna förbigå; åberopande jag dock derutinnan hvad min, angående tull-taxans reglering afgifna, motion innehåller.»

Uti förestående reservation, i hvad den rörer införsels-tullen å spanmål och smör samt utförsels-tullen å stångjern samt smältstycken, instämde Herr *Carl Ant. Rettig*.

Vidare hafva Herrar *L. A. Petersson* och *E. Tjernberg* till alla delar, samt Herrar *Brodin*, *Åsbrink* och *Hagman*, utom i fråga om utförsels-tullen å stångjern och smältstycken, instämt i denna reservation, Herrar Åsbrink och Hagman, under förordande af tull-afdelningens förslag om nedsättning till hälften i utförsels-tullen å nyssnämnde artiklar.

15:o af Herr *W. M. Ekelund.* »Vid uppgörandet af förevarande tulltaxe-förslag har Bevillnings-Utskottet fullföljt samma princip, som vid sistförflutna riksdag inom Utskottet gjorde sig gällande, nemligen, att förändra förtullnings-sättet efter värde till tullbehandling efter vigt, samt att, framför allt, borttaga de i gällande taxa ännu befintliga förbuden.

Riktigheten och ändamålsenligheten af den första förändringen bestrider jag ingalunda; öfvertygad som jag är om det otillförlitliga och till stora missbruk ledande värdeförtullnings-sättet, befarande jag deremot icke af den föreslagna förändringen till förtullning efter vigt sådane missbruk som värde-förtullningen gör möjliga, och är derjemte förvissad att denna förändring skall inbringa till Staten en både säkrare och större inkomst än det gamla förtullnings-sättet. I afseende åter på förbudens borttagande, delar jag icke majoritetens inom Utskottet mening om behöfligheten och nyttan af *alla* förbuds borttagande. Att borttaga dem har varit följden af en princip, man velat genomdrifva under åberopande af öfvertygelsen om det i tull-lagstiftningen ännu rådande prohibitiva systemets förkastlighet och med, ifrån det så mycket bedrifna lurendrejeriet, hemtad anledning. Till dettas förekommande, åtminstone i väsendtlig grad, tror jag likväl att medlet icke ensamt eller ens hufvudsakligen bör sökas i förbudens borttagande och tullsatsernas nedsättning, utan att sådana jemväl på en annan väg får sökas och bör beredas.

Man har alltså i införsels-tariffen funnit för godt, och lyckats att utstryka alla förbud. Har man ej i andra fall varit konseqvent, så har man åtminstone varit det i detta.

Skiljaktig ifrån majoritetens mening, reserverar jag mig sålunda *mot förbudets borttagande vid införsel af jern: tack- och barlast-.*

Den föreslagna tullen af 1 R:dr pr skeppund st. v., eller motsvarande 1 R:dr 20 sk.] pr skeppund tackj. v., och med tillägg af afgiften till handels- och sjöfarts-fonden samt tolag belöpande till 1 R:dr 32 sk. pr skeppund tackj. v., är visserligen för närvarande, då jernet i England står jemt dubbelt högre i pris än för 3 år sedan och till lika pris med jernet i Sverige, tillräckligt betryggande mot införsel; men förhållandet kan lätt ändra sig. För prisets fall till hälften ser jag ingen omöjlighet, och mot tullsatsens sänkning vid nästa och följande riksdagar, sedan förbudet väl är borta, finnes ingen garanti. Tvertom, det ingår just alltid i beräkningen vid ett förbuds borttagande att, sednare, nedsätta den först antagna tullsatsen. Då vi ej ha behof af utländskt tackjern och det, efter mitt förmenande, ej skulle leda till annat än att, om det kunde med fördel importeras, misskreditera den Svenska jerntillverkningen, så finner jag allt skäl vara för förbudets qvarstående i taxan, lika gerna som att der står en tullsats, hvilken, för närvarande, tyckes motsvara förbud.

Som likväl det bör beredas tillfälle för gjuterier och mekaniska verkstäder att förse sig med engelskt tackjern, hvilket till deras behof är isynnerhet användbart, så, och då de hittills kunnat mot 5 procent af värdet detsamma med Kommers-kollegii tillstånd införa, men den åsatta tullen af 1 R:dr pr skeppund st. v. *för dem* icke bör blifva tillämplig, anser jag att under rubriken tack- och barlast-jern bör införas:

»*Tackjern* för mekaniska verkstadsgjuteriers behof må, efter vederbörandes för tillfället hos Kommers-kollegium gjorda ansökningar och med bemälde kollegii tillåtelse,

efter

efter pröfning af behofvet, införas emot tull, beräknad till 16 sk. b:ko pr skeppund tackjernsvigt om 26 lispund bergsvigt.»

Mot förbudets borttagande å kläder, gång-, andra slag.

Tillåtelse till införsel af färdiggjorda kläder skulle säkert föranleda etablerandet af stora försäljnings-magasiner för denna artikel, hvarest också beställningar efter taget mått kunde göras och sedermera effektueras med nästa ångbåtslägenhet. Förtjensten af kläders förfärdigande inom landet skulle alltså undandragas många, som nu deraf hafva sin utkomst och ej kunna bestå i täflan med utlänningen, som ifrån sina upplag skulle hitsända stora qvantiteter, särdeles af sådane som i utlandet, men icke ännu här, kommit utur modet. Derföre att förbudet å klädet eller ylleväfnaden blifvit borttaget, finner jag ej det deraf behöfva konseqvent följa, att äfven färdiggjorda kläder, till men för många arbetare, också skola till införsel befrämjas.

Mot förbudens borttagande å kort, spel-, och krut.

Spelkort äro i flere länder, deribland Norrige, belagde med förbud mot införsel, i andra med särdeles hög tull, såsom i England, der tullen å 1 gross är Pund 4 Sterling, eller 46 à 48 R:dr banko. Då vårt eget lands tillverkning af spelkort erkännes vara i godhet fullt jemförlig med andra länders, men export deraf, just till följd af i utlandet existerande höga tull eller förbud, ej kan ega rum, så kan jag ej inse hvarföre här, mera än annorstädes, importen af denna artikel skall underlättas genom förbudets borttagande.

Likaså med krut; vådan af dess transporterande, förvarande och handterande är nogsamt känd, utan att här behöfva nämnas, för att påkalla möjligaste största inskränkning. Om import-rättighet deraf medgifves, måste, i alla händelser, enligt Utskottets förslag, nödiga försigtighetsmått af Kongl. Maj:t föreskrifvas för rättigheten att deraf hafva upplag och hålla försäljning. Förbudets borttagande kunde således ändå icke medföra den afsedda friheten, men möjligen lättare åstadkomma farliga följder.

Mot förbudets borttagande vid utförsel af jern: tack- och barlast-.

Detta förbud finner jag på ännu mera gällande skäl än de, som kunna åberopas för förbudets bibehållande å tackjern vid införsel, och som både förr och äfven nu af flere reservanter blifvit angifne, och i hvilkas mening jag mig förenar, böra qvarstå. Skulle förbudet mot införsel bortgå, kan det väl synas billigt att äfven det för utförsel försvinner, — men, i så fall, bör den vid förlidne riksdag till 3 R:dr 16 sk. pr skeppund tackjernsvigt och nu till blott 1 R:dr pr skeppund st. v. (eller lika med 1 R:dr 20 sk. pr skeppund tackjernsvigt) föreslagna tull bestämmas till åtminstone 1 R:dr 24 sk. pr skeppund st. v.

Tull-satser böra i allmänhet så bestämmas, att, på samma gång de göra loflig handel möjlig, och derföre ej sättas så höga att de locka till och befordra tullförsnillning, de likväl blifva så afpassade, att de åt den industri, som uppkommit på grund af förut gällande tull-satser, och hvars bedrifvande här i landet varit och fortfarande, till följd af flere samverkande orsaker, betungas och försvåras af hög ränta, af nödvändigheten i de fleste fall att på en gång förse sig med 8 à 9 månaders förlag, af mindre arbetsskicklighet och saknadt tillfälle att här, som i utlandet, när som helst afskeda, och för dag, vecka eller månad antaga arbetare, — lemna och tillförsäkra ett behöfligt och tillräckligt skydd. Om med de nu föreslagna tull-satser dessa båda afsevärda än-

damålen i verkligheten ernås, torde å ena sidan vara lika svårt att med full visshet påstå, som att å andra sidan förneka. Betänklighet i detta afseende hyser jag, för att hålla mig blott till några få artiklar, vid de nu föreslagna tull-nedsättningarne:

å *Strumpor, bomulls-* »och andra på strumpstol eller genom stickning tillverkade arbeten», hvarå tullen nu nedsatts från 1 R:dr 16 sk. till 1 R:dr pr skålpund, men hvarvid jag ansett man böra stadna vid 1 R:dr 8 sk. pr skålpund och sålunda bibehålla de nuvarande rubrikerne, hvarigenom också ingen förhöjning kom att ske i den för strumpor och arbeten af redgarn gällande tull af 40 sk. pr skålpund. Importen af bomullsstrumpor, likasom smugglingen deraf, har, i bredd med en ansenligt ökad inhemsk tillverkning af denna vara, betydligt minskats, och konfiskationen deraf 1852 utgjort 202 dussin, då deremot år 1849 i beslag togos 1,249 skålpund, motsvarande omkring 750 dussin. Tullnedsättningen har nu, efter mitt förmenande, föreslagits lika mycket, om ej mera, för rubrikens förenkling, än i följd af öfvertygelsen att dermed ingen skada skulle tillfogas tillverkarne;

å *Väfnader, halfsiden-, alngods: andra slag*, hvarå en tull-nedsättning från 2 R:dr 24 sk. till 2 R:dr pr skålpund blifvit föreslagen, samt å *shawlar, shawletter* och *dukar* och »till förkläden utmärkte tyger,» hvilka, under 10 R:drs värde pr stycke, hittills varit förbudne, och, då de haft 10 R:drs värde och deröfver, dragit 20 procent tull, å hvilka sednare artiklar en tull af 2 R:dr 24 sk. pr skålpund blifvit föreslagen. Efter de upplysningar jag erhållit, lära desse tull-satser vara för låga, och en tull af 3 R:dr 24 sk. pr skålpund för de sednare behöflig, samt tullens bibehållande vid 2 R:dr 24 sk. för de förra erforderligt;

å *Väfnader, bomulls-, alngods: andra slag, ej specificerade*: förut dels förbudne, dels dragande en tull af 1 R:dr, 1 R:dr 4 sk. à 1 R:dr 12 sk. pr skålpund, å hvilka, vid förbudens borttagande, nu föreslagits en tull

för ofärgade	pr skålpund	24	sk.
» färgade	» »	28	»
» tryckta eller pressade	» »	32	»
» shawlar, shawletter etc. . . .	» »	36	»

hvilka tullbestämmelser äro å de ofärgade 12 sk., å de färgade 8 sk, å de tryckta och prässade 10 sk., å shawlar, shawletter etc. 12 sk. pr skålpund lägre än Utskottet vid sistlidne riksdag föreslog, och då de derjemte äro, utom å de färgade, 4 sk. pr skålpund lägre än hvad Herr *Murén* i sin reservation då jemväl föreslog, så har jag ansett att de skäligen böra med åtminstone 4 sk. pr skålp., utöfver Utskottets förslag, förhöjas. Tull-satsen bör äfven då ej vara hinderlig för den lofliga handeln. För den som gjort smuggleriet till yrke vore troligen äfven en till hälften minskad tull ej nog för att afstå från yrkets bedrifvande; men för de nu nyligen i större skala anlagda mekaniska bomullsväfnads-fabrikerne, tror jag den nu af mig föreslagna förhöjningen vara behöflig, på det att de med någorlunda trygghet skola kunna arbeta.

Vid förbudets borttagande å *Ylleväfnader* har Utskottet föreslagit en tull-sats å *valkade* väfnader, hvartill isynnerhet kläde, halfkläde, drap, satin och korderoy höra, af 1 R:dr 24 sk. pr skålpund, i stället för 2 R:dr, som Utskottet vid förra riksdagen föreslog. Jag klandrar hvarken förbudets borttagande eller tull-satsen, men jag reserverar mig mot den å *Ull* satta tull af 2 sk. pr skålpund och mot det principvidriga uti att belasta detta råämne med ens någon tull. Denna tull blir således lika med hvad

den nu är för »*grof*, *Jutsk* och *Isländsk* eller annan dermed jemförlig.» — Alla motionärer, bland hvilka äfven några visat det oriktiga i principen och obehöfligheten såsom skydd för schäferi-egarne af denna tulls bibehållande, likasom gagnlösheten deraf till uppmuntran af en utvidgad fårskötsel, alldenstund denna under en lång följd af år ändå icke utvidgats, utan fastmera betydligt aftagit, hafva yrkat tullfrihet å ull; och andra, om sådant ej medgåfves, att tull-satsen skulle bli lika för grof och fin ull. Med det sednare yrkandet har egentligen afsetts att kunna få, hvad som nu af välgrundade skäl ej är medgifvet, till hvarje stapelstad införa grof ull. — Vid import af ull från Tyskland fördyras varan af utförsels-tull, äfvensom genom andra oundvikliga afgifter, provisioner, speditioner, land- och sjöväga-transport, assurans, kostnader för vexelköp m. m., allt sammantaget med circa 14 à 15 procent af värdet, och till och med för Jutsk och Isländsk ull, inköpt i Köpenhamn, belöpa sig dessa kostnader till 10 procent. Detta tillägg till inköpspriset lärer väl å en sådan vara, som vexer på fåret utan någon menniskans åtgärd, i sig sjelft innebära ett tillräckligt skydd för de inhemska schäferierne, utan att till detsammas ökande, och till förhöjning af kostnaden vid ullens förarbetning, det kan vara, i förra fallet, behöfligt, och, i det sednare, ändamålsenligt att ytterligare öka kostnaden med en tull å den grofva ullen, motsvarande 5 à 6 procent, och å den fina, efter nu föreslagna tull-sats, med 3 à 5 procent, i förhållande till ullens finhet och deraf beroende värde. Att stats-inkomsten af ull-tullen, beräknad för en qvantitet af 1,800,000 skålp., som den ungefärligen utgjorde år 1852, och efter 2 sk. pr skålp. belöpande till 75,000 R:dr, skulle kunna gälla såsom skäl för dess bibehållande, kan endast anföras om man glömmer, eller ej vill tro, att ett dubbelt, kanske flerdubbelt större belopp skall tillkomma Statsverket genom inflytande tull å sådane ylleväfnader, som hittills ej gifvit tull, emedan de varit till införsel förbudne, men som härefter komma att göra det. Häruti har Stats-verket en fullt påräknelig ersättning, som deremot ej kan antagas blifva händelsen genom de föreslagna tullnedsättningarne å *sill* och *salt*, hvarå nedsättningarne uppgå till mera än 126,000 R:dr banko, utan att man torde kunna antaga för säkert, att priset å 1 lispund sill skall nedsättas för den fattige med 7 à 8 rst., och för den, som har råd att köpa en fjerding, med 2 sk., eller att den, som köper en hel eller half kappe salt, skall derå tillgodonjuta en prisnedsättning af 8 eller 4 rst.

Har man så lagstiftat, att näringarne kunna bestå och utveckla sig, så skall arbetaren icke sakna tillfälle till arbetsförtjenst, och han skall då äfven lätt och utan klagan kunna, i sin mån, bidraga till de statsbehof, som genom på sill och salt lagd tull måste fyllas. Tullfrihet å ull skulle sätta fabrikanten i tillfälle att tillverka sin vara billigare och att äfven kunna sälja den för bättre pris. Konkurrensen icke blott med utlänningen, sedan varan blifvit till införsel tillåten, utan äfven mellan fabrikanterne sjelfva, tillförsäkrar i sanning förbrukaren att också få köpa till det möjligast lägsta pris, och således äfven honom, och just honom mest, att hafva fördel af tullens borttagande på ull. Och, i det afseendet, lärer väl en genom tullfriheten osvikligt föranledd sänkning i priset af 6 à 8 sk. rgs å en aln kläde, hvaraf flere alnar åtgå för hvarje person, vara en långt mera säkert beräknelig besparing, än hvad händelsen är med tullnedsättningen å sill och salt.

Importen 1852 utgjorde 1,494,557 skålp. grof Jutsk och Isländsk eller dermed jemförlig, samt 323,167 skålp. finare ull. Den grofva ullen, hvartill motsvarande icke produceras inom landet, och således ej för schäferi-egarnes räkning behöfver belastas med tull, användes i myckenhet till förfärdigande af vadmal, tröjor, strumpor, vantar, hvaraf tillverkningen i några län utgör en hos allmogen mycket utvecklad industri. För tillverkarne, äfvensom för den mindre förmögne och för den fattige förbrukaren,

blifva dessa varor genom tullen på ull fördyrade; och vill man lindra lefnadskostnaden för den fattige, så är det lika angeläget och principenligt att minska hans utgifter för nödig beklädnad, som att genom nedsatt tull å lifsmedel minska hans utgifter för lifvets uppehälle.

Den, i förening med de vid inköp af ull i utlandet oundvikliga höga omkostnader å råvaran, äfvensom å andra för fabrikationen behöfliga rudimaterier, åsatta tull, hindrar fabrikanten i täflan med den utländska varan, och föranleder, vid jemförelsen mellan det inhemska och utländska fabrikatets pris, en skillnad, som man finner hög, derföre att det i allmänhet förgätes, att man genom tull å råämnet och rudimaterierne nödgat honom att tillverka dyrt, och i lika mån föranleder honom att taga, som man tycker, för mycket betaldt. Som mig synes tala alla skäl för det rättvisa, kloka och ingens rätt förnärmande deruti, att ull blifver tullfri, likasom silke, bomull och hampa äro det, och icke kan det ensamt utgöra ett giltigt skäl för dessa artiklars tullfrihet, att de två förstnämnde alldeles icke produceras inom landet, och den sista till ytterst obetydlig qvantitet. Också blifver, utan medgifvandet af tullfrihet å ull, hvilken tullsats som helst å ylleväfnader icke tillfredsställande för fabrikanten eller gagnelig i den mån som påräknats. Fabrikanten blifver bunden i sin täflan med utländningen i afseende å de gröfre och medelsorts-väfnader, för hvilka den föreslagna tullsatsen kan anses fullt tillräcklig, och ännu mera hindrad i denna täflan med hänsigt till de finare slagen, för hvilka, såsom vida dyrare och mindre förbrukade, tullsatsen är otillräcklig.

Mot bibehållande af nu gällande tull å *sparrar* får jag slutligen äfven reservera mig. På det att landet också i framtiden må hafva gröfre skog, hvaraf bjelkar, plankor och bräder må kunna erhållas såväl för landets eget behof som till export, hvartill den nu ohejdadt pågående och allmänt öfverklagade skogs-sköflingen lemnar föga förhoppning, så har jag inom Utskottet varit af den meningen, att åtminstone ett förbud uttryckt i siffror med 32 sk. pr stycket skulle sättas å sparrar af mindre tjocklek än 7 tum midtpå. Då ett träd, som gifver 7 tums fyrkant, håller 10 tum i diameter, och ett sådant otvifvelaktigt kan anses moget, så bör egaren vara oförhindrad använda det på det sätt han finner för sig mest fördelaktigt, antingen han vill såga det till battens (7 tums 2½ tums bräder) eller deraf göra en sparre, i hvilket sednare fall utförsel deraf ock bör vara tullfri af samma grund, som bräder af nämnde dimensioner få tullfritt utföras.

Slutligen reserverar jag mig emot Utskottets förslag att tillstyrka upphäfvande af nu gällande stadgande, hvarigenom artiklarne topp-, kandi- och kaksocker samt sockersirap ej få på kredit-upplag och ej heller på nederlag, annat än för återutförsel, uppläggas. Upphäfvandet af detta stadgande anser jag, minst under nuvarande förhållanden, icke lämpligt eller tillrådligt, och befarar att dess medgifvande skulle för de inhemska sockerbruks-idkarne lätt medföra vådliga följder.»

16:o af Herr *F. L. Nygren.* 1:o. »I öfverensstämmelse med Utskotts-pluralitetens beslut kunna *ångfartyg* införtullas på 3:ne särskilda sätt. Då ångfartyg i fullständigt skick inkomma, skall tullen derför utgöras med 10 procent af värdet, men införes

skräfvet till sådant fartyg särskildt och *machinen* likaledes, draga de hvardera fem procent tull och det hela följaktligen endast 5 procent. Inkommer sjelfva fartyget åter från ett land, med hvilket reciprocitets-bestämmelser äro genom traktater ingångne, t. ex. från England, så är sjelfva fartyget *tullfritt* till införsel och endast å den särskildt införskrifna *machinen* utgöres 5 procent tullafgift. Om således ett fartyg intages tullfritt från England och machinen särskildt förtullas à 5 procent, blifver, då machinen och fartyget hafva hvardera ungefär ett lika värde af t. ex. 50,000 R:dr, tullen å det hela endast 2½ procent eller 2,500 R:dr, i stället för 10,000 R:dr, som Utskottet åsyftat. Då machinens insättning i fartyget kan i Sverige ske för billigare pris än i England, betäcker den inbesparda tullafgiften, 7,500 R:dr, flerdubbelt den särskilda transportkostnaden för machinen. Till undvikande af författningens kringgående i detta hänseende, anser jag, att tullen å *seglande* fartyg samt *ångfartyg* af jern eller träd, äfvensom å *machiner*, bör bestämmas till lika belopp med 5 procent af varans värde.

2:o För *jernplåtar* af under $\frac{1}{8}$ tums tjocklek är tullen föreslagen till 4 R:dr pr skeppund. Enär jernplåt af det ytterst tunna slag, som till en del finare *blecksslagarearbeten* begagnas, icke inom landet tillverkas, torde de nyligen anlagda verkstäder i större skala för dylika arbetens förfärdigande ej böra med för hög tull å materialierna omintetgöras; hvarföre jag finner skäl derför, att *jernplåtar* af nämnde dimensioner ej böra draga högre tull än 3 R:dr pr skeppund stapelstadsvigt, för hvilken åsigt det lägre tullvärdet på den tunnare sorten äfven talar.

3:o Tullen å *raffinad-socker* är föreslagen att oförändrad qvarstå till 5 sk., och *sirap* till 3 sk. per skålpund. Dessa höga tullsatser äro liktydiga med *förbud* till några få socker-raffinadörers förmån.

Vid jemförelse emellan tullsatserne å *råsocker* och *toppsocker* uti 10 af Europas stater, visar sig detsamma vara minst gynnande för raffinadörerna i England, der förhållandet emellan tullen å rått och topp-socker är såsom $1 : 1\frac{15}{65}$ eller nära $1 : 1\frac{1}{4}$, men i Sverige, med de varande och nu föreslagna tull-satserna, är detta förhållande för raffinadörerna förmånligast, enär det visar sig vara såsom $1 : 2\frac{2}{9}$, hvaremot tyska tull-föreningens satser hålla en medelväg och visa förhållandet såsom 1 : 2. Jag medgifver visserligen, att den inhemska tillverkningen bör skyddas, men ingalunda i den grad, som nu är föreslaget, och anser derföre, att tullen å *Topp-*, *Candi- och Kaksocker* bör bestämmas till 4 sk. pr skålp., hvarigenom förhållandet i tullen emellan råsockret och nämnde trenne slag förädlad vara blifver såsom $1 : 1\frac{1455}{1497}$, eller nära lika tyska tull-föreningen, såsom 1 : 2.

Som tull-afgiften 3 sk. pr skålp. *sirap* i det närmaste motsvarar varans värde i utlandet, har densamma ej kunnat hit inkomma; och jag anser derför, att 2 sk. tull på skålp. innefattar tillräckligt skydd för våra sockerbruks-idkare. Genom denna nedsättning i tull, antager jag, att en af det allmänna tänkesättet länge fordrad nedsättning i priset å dessa förnödenhets-artiklar bör uppkomma, äfvensom att det hitintills lönande lurendrejeriet från Norrige skall förebyggas.

4:o. Utskottets förslag till den höga tull-satsen af 5 R:dr pr skålp. å *sidenväfnader* gör denna vara uteslutande till föremål för konkurrens emellan några få fabrikanter i landet och en mängd lurendrejare, hvilka sednares trafik, i följd af den lätta transporten, är i högsta måtto lönande, såsom lemnande öfver 2000 R:dr Banko vinst i försnillade umgälder å 1 skeppunds vigt.

Att Staten eftergifver icke allenast tullen å öfver 40,000 skålp. rått silke årligen, utan äfven skyddar siden-fabrikationen med en så oskäligt hög tull, att en loflig införsel af siden-väfnader blir omöjlig, anser jag vara i högsta grad orätt; likasom att Staten skall beröfvas en skälig tull-inkomst af en artikel, som uteslutande förbrukas af

de förmögnare klasserna i landet. I följd häraf anser jag, att tullen å förenämnde *siden-väfnader* bör nedsättas till 4 Riksdaler pr skålp., eller att, derest den nu yrkade nedsättningen ej vinner afseende, *rått silke* må åsättas en införsels-tull af minst 24 sk. pr skålpund.

5:o. I afseende å den föreslagna införsels-tullen af *kläde*, 1 R:dr 24 sk. pr skålp., synes skäl till den erinran, att för den *gröfre varan* denna tull-sats är alldeles för hög och detsamma som *förbud*. Ty en aln gröfre kläde, med värde af Två riksdaler sexton skillingar, väger nära 1 skålp. och kan således ej införas. Jag anser derföre att en särskild lägre tull-sats derå bordt i Tull-taxan införas; så att gröfre och tyngre kläde bordt draga lika tull med *Doffel*, *Frisad* och Kalmuck, eller högst 32 sk. pr skålp.

6:o. I motsats till det skydd Utskottet, genom höga tull-satser, lemnat andra näringar, hvikas idkare en längre följd af år njutit stora fördelar, har *glas-tillverkningen*, som är en för landet tjenlig och välgörande näring, hvartill hufvudsakliga råämnet ej behöfver inkomma från utlandet, ej lyckas vinna lika skydd, enär den förut lämpliga tullen å *fönsterglas* blifvit nedsatt med 25 procent från 2 sk. till 1½ sk. pr skålp. Den förutvarande tullen å fönsterglas har ingalunda hindrat varans införsel, då under åren 1849—52 i medeltal införtullats 293,340 skålp., eller omkring ⅓:del af tillverkningen i landet, och nedsättningen är derföre opåkallad.

I grannriket Norrige är tullen å fönsterglas nära dubbelt så hög, som den här hitintills varande, och varan kan efter förslaget derifrån införas hit mot 9 runstycken tull, men för vår utförsel till Norrige är tullen nära 2 sk. i Svensk vigt och mynt. Genom nedsättningen bortkastas, utan behof, en stats-inkomst, som bordt qvarstå, då så många nedsättningar i öfrigt måst af nödvändighet ega rum. Slutligen lemnar glas-tillverkningen en vidsträckt arbets-förtjenst åt ett stort antal arbetare, utom glasbruken, genom beredandet af rudimaterien m. m.; — och som denna fabrikation således icke är konstlad, eller för landet onaturlig, utan af sådan beskaffenhet, att den, äfven af stats-ekonomiska skäl, *bör* njuta skäligt skydd, yrkar jag bibehållande af tull-satsen 2 sk. pr skålpund.»

Uti 3:dje, 4:de och 5:te punkterna häraf instämde *Nils Larsson*.

17:o af Riksdags-fullmäktigen *Lars Gustaf Sandberg* från Westerbottens län.

»Den lifsfråga för de norra länen, som både Kongl. Maj:ts Nådiga skrifvelse och flere motionärer underställt Rikets Ständers pröfning, frågan om sparrhuggningens hämmande genom en förhöjd utförsels-tull, har beklagligen inom Utskottet blifvit bedömd ur den frihandels-princip, som vill förneka samhällets rätt, att lägga några band på den enskilda friheten, äfven då denna brukas till det helas förderf. Äfven jag skattar högt individens frihet, såsom vilkor för fosterlandets andliga och materiela framåtskridande; men obegränsad frihet föder sjelfsvåld, och detta upplöser samhället. Så är, efter min tanke, förhållandet med friheten att utöda landets skogar, — denna egendom, hvartill naturen skänkt generationerna endast nyttjande-rätten.

Icke vill jag förneka, att i mellersta och södra Sverige, likasom tillfälligtvis äfven inom det norra, inskränkning af sparrars utförsel någon gång, må vara ganska ofta, skulle störande och utan verkligt gagn för Staten ingripa i den förståndiga skogshushållarens dispositionsrätt; men det känner jag och det kan icke förnekas, att inom de

norra länen, der den gröfre sparrskogen behöfver från 160 till 200 år för sin återvext, der en hård natur erbjuder endast sparsamma utvägar för innebyggarnes bergning, der de stora skogstrakterne, oskiftade emellan hemmanen, icke kunna bevakas, att, säger jag, inom dessa län sparrhuggningen bedrifves med ett raseri, som, för ögonblickets ofta brottsliga, alltid obetydliga vinst, lemnar kommande slägten för århundraden i fara att sakna det endast med en klok skogshushållning möjliga vilkoret för sin bergning. En hejdlös skogseld kunde icke mera förstöra landet, än de ofta försvarslösa hopar af sparrhuggare, som der drifva sin landsförderfliga industri. Trädde nu, om ock sent, lagstiftningen emellan och genom en hög utförsels-tull tillintetgjorde denna industri, skulle den till full mognad sparade skogen för alla tider lemna innebyggarne materialier för bjelk-export, sågverksrörelse, handsågning af plankor och skeppsbyggeri, samt den stäfjade missbushållningen efterträdas af en för national-rikedomen, likasom för den enskilde, betryggande och nyttig verksamhet, som, hvad nu icke är händelsen, äfven egnade sig åt jordens odling, innan, genom skogens utödande, klimatet blifvit så förderfvadt, att det fordom lönande jordbruket också i följd deraf blefve omöjligt. Med innerlig öfvertygelse om de norra länens derpå beroende framtida väl, bönfaller jag hos Rikets Ständer, att åtminstone de af Kongl. Maj:t föreslagna tullbestämmelser för utförsel af sparrar måtte varda godkände.»

18:o af Riksdags-fullmäktigen *A. J. Sandstedt* från Jönköpings län. »Den ytterliga ensidighet, hvarmed Utskottet vidtagit de flesta förändringar, hvilka nu i tulltaxan blifvit föreslagna, nödgar mig att deremot anmäla en allvarlig reservation. Förändringarne gälla icke en eller annan mindre vigtig fabriksgren; nej! de gälla alla näringar och i synnerlig grad landtmanna-näringen.

Vid innevarande riksdag arbetas i flera riktningar att förbyta jordbrukets ställning. Hurudan bränvins-lagstiftningen blifver, är ännu obekant; men sannolikt synes att derigenom stora brytningar beredas, hvilka våldsamt kunna ingripa uti bestående förhållanden. Jag hade derföre både önskat och förväntat, att Utskottet heldre underlättat än ökat landtmannens bekymmer i denna dessutom nog vådliga tid. Men det har gjort motsatsen; det har föreslagit lägre tullsatser på de flesta af jordbrukets alster, på *ost*, *smör*, *kreatur*, *kött* m. m., i den öppet uttalade afsigt, att för konsumenten bereda bättre pris på dessa lefnadsbehof. Men på hvilkens bekostnad skall detta lägre pris åstadkommas, om icke på landtmannens, som då måste nöja sig med ringare ersättning för sina produkter? Det ser nästan ut som hade Utskottet endast haft till ögonmärke, att skaffa lifsmedel för godt köp åt städernes arbetare, för att bespara dessas husbönder pligten att gifva skälig arbetslön. Men har då landtmannen ingen rätt till lön för sina mödor, till möjlighet att bära sina skatter? Hvem är det dock, som med sitt arbete ur jorden framlockar de grödor, deraf alla skola födas; hvem drager tyngsta bördan för Statens bestånd, för fosterlandets försvar? Månne detta är stadsboen med dess ringa skatter och bevillning? Nej, det är jordbrukaren; han, som under årets och dagens alla tider måste ifrigt arbeta för att plöja, så och skörda, för att förse städerna med föda, för att löna Statens tjenstemän; det är han som underhåller landets krigsmakt och ur hvars krets utgår det vida öfvervägande antalet af dess yngre försvarare. Har då denna så talrika, så idoga, så fosterländskt sinnade samhällsklass ingen rätt att se sina intressen beaktade? Eller bör dess välfärd och bestånd sättas åsido för obilliga anspråk af städernas innevånare, hvilka företrädesvis simma i öfverflöd och vekligbet? Jag måste fördenskull vidhålla mina i Utskottet yttrade åsigter, att samtlige landtmanna-produkter må bibehållas vid nu gällande tullsatser.

Äfven jordbrukets binäringar hafva rönt samma omilda behandling. I stället för hittills gällande förbud har å *salpeter* blifvit föreslagen en tullsats, hvilken, långt ifrån

att skydda den inhemska tillverkningen, tvertom synes egnad att den förstöra. Mången torde ännu minnas de underslef, hvilka för omkring 40 år sedan med denna vara bedrefvos. När denna artikel kan utifrån förskrifvas för omkring 3 R:dr B:ko pr lisp. och tullen derå endast sättes till 1 R:dr, ligger deruti en stor frestelse att dermed söka åtkomma det förhöjda lösningspris af 6 R:dr, hvilket Kongl. Maj:t nyligen, af omsorg för de fattigare orterna, stadgat för i Sverige tillverkad salpeter. Utskottet tyckes här hafva förglömt den eljest ständigt åberopade grundsatsen, att motarbeta smuggleriet.

Äfven den väfnads-industri, som utgör hufvudsakliga näringsmedlet inom en talrik befolkning i Westergöthlands magraste trakter, har blifvit lika hårdt och orättvist behandlad.

Det synes mig fara värdt, att dessa mångtusende familjer, hvilka hittills genom denna handaslöjd förvärfvat ett sparsamt uppehälle, skola genom nu föreslagna förändringar beröfvas utvägen att sig försörja och sålunda nedsjunka i ett djup af oförvålladt elände. Om de en gång dit nedstörtat, torde de sedermera icke lätt kunna räddas, och jag för min del har åtminstone icke velat medverka till deras undergång.

Men äfven ur en annan synpunkt har Utskottet, efter mitt förmenande, högst ovisligen förfarit. Statens inkomster bero till en ganska väsendtlig del af tull-uppbörden. Men den nedsättning i tull-satserna, som Utskottet föreslagit, åstadkommer en förminskning i denna uppbörd af omkring 400,000 R:dr, hvilken då från andra håll måste fyllas. Väl säger man, att genom tullnedsättningen dels lurendrejeriet skall hämmas, dels en ökad import lemna riklig ersättning. Jag kan dock, hvad det förra angår, knappast hoppas att den, som gjort lurendrejeri till sitt yrke, skall derifrån afstå, så länge någon vinst der står att hemta, d. v. s. så länge någon tullafgift förefinnes; och hvad den sednare förespeglade ersättningen vidkommer, förefaller det mig tydligt, att en ökad införsel af utländska varor skall småningom undergräfva landets välstånd och allt mera skuldsätta oss hos utländningen. Han öfversvämmar redan nu långt mer än önskligt och nyttigt är vårt fosterland med glittrande fast odugliga lyxartiklar, som förvekliga sinnena och utsuga Sveriges märg. Någon tillvext i detta onda vill icke jag befrämja. Och när så är, synes mig också bättre, att nuvarande tullsatser, hvilka af de förmögnare klasserna hufvudsakligen erläggas, få till Statens gagn qvarstå, än att genom deras nedsättning framtvinga en ökad bevillning, hvilken den egentliga rikedomen nog vet att sig undandraga, för att dermed belasta isynnerhet jordbruket. Jag önskar alltså, att nuvarande bestämmelser i tull-taxan i allmänhet måtte få qvarstå.»

Uti förestående reservation förenade sig *E. F. Rydberg* från Kalmar län, *L. G. Sandberg* från Westerbotten, *And. Pehrsson* från Östergöthland, *J. P. Danielsson* från Kalmar län, *Anders Andersson* från Östergöthland, *Håkan Pettersson* från Blekinge län.

STOCKHOLM, tryckt hos ISAAC MARCUS, 1854.

Förslag till Tull-Taxa.

I. Tarif för Införsels-tullen,

åtföljd af en särskild förteckning å varor, som äro vid införsel tullfria.

Tullvärde.				Qvantitet för Tull-beräkningen.	Införsels-Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Agat, arbetad:				
8	16	—	oinfattad	1 skålp.	—	40	—
			infattad, väges med infattningen och förtullas såsom den.				
1	16	—*	*Alabaster*, arbetad, ej specificerad	1 skålp.	—	16	—
25	—	—*	*Alun*, alla slag	17 lisp.	5	—	—
—	8	—	*Anis*	1 skålp.	—	2	—
—	20	—*	*Antimonium*, spiesglans och regulus	1 skålp.	—	—	6
—	7	6	*Apelsiner*	1 skålp.	—	1	6
—	10	—	*Arsenik*, till införsel af Apothekare, och, efter erhållet särskildt tillstånd af Kommers-kollegium, för Fabriks-inrättningar	1 skålp.	—	—	6
1	32	—	*Aska*, pott-, raffinerad eller calcinerad . . .	1 lisp.	—	8	—
			Askar och *Dosor* tullbehandlas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå.				
1	—	—*	af sammansatta eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen	1 skålp.	—	8	—
—	40	—	*Assa Foetida*	1 skålp.	—	3	—

Aloë hänföres under Apotheksvaror.
Anchovis; se Fisk.
Argentan eller Nysilfver; se Metaller, sammansatta.
Aska, Tenn- och Bly; se Tennaska.
Aska, Koppar-; se Kopparskrot.
Auripigment; se Färger, andra slag, ej specificerade.

Tullvärde. R:dr	sk.	r.		Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko. R:dr	sk.	r.
3	—	—*	*Balsam*, Kopaive-, Peruviansk och annan natif (Flaskornas vigt inbegripen)	1 skålp.	—	6	—
			Band:				
15	—	—	Sammets-	1 skålp.	2	24	—
30	—	—	Siden-	1 skålp.	5	—	—
15	—	—	Halfsiden	1 skålp.	2	—	—
			Anm. Ingen skillnad i tullafgiften göres om uti halfsidenband silket utgör blott en ringa beståndsdel.				
2	32	—*	andra slag, derunder inbegripna sådana, hvari Gutta percha, Cautschuk eller likartade ämnen ingå	1 skålp.	—	32	—
10	—	—	*Barometrar*, med eller utan fodral	1 stycke	2	—	—
1	12	—	*Bastmattor*	1 lisp.	—	6	—
—	40	—	*Beck*	1 lisp.	—	10	—
—	20	—	*Beckolja*	1 lisp.	—	5	—
			Ben, arbetade:				
6	—	—*	Elfen-	1 skålp.	1	24	—
1	16	—	Hvalfisk-	1 skålp.	—	12	—
—	36	—	andra slag	1 skålp.	—	9	—
—	40	—	*Bensvart*, *Benkol* eller *Bister*	1 lisp.	—	8	—
			Bernsten, arbetad:				
8	16	—	oinfattad	1 skålp.	—	40	—
			infattad, väges med infattningen och förtullas såsom den.				
1	—	—*	*Bildhuggeri-arbeten* af träd och Architektoniska arbeten	1 skålp.	—	8	—
			Bleckslagare-arbeten, ej specificerade:				
—	32	—*	olackerade	1 skålp.	—	8	—
1	—	—*	lackerade	1 skålp.	—	12	—
			Blommor:				
50	—	—	artificiela	1 skålp.	15	—	—
20	—	—*	delar af artificiela blommor	1 skålp.	5	—	—
			Bly:				
45	—	—	oarbetadt, i tackor eller rullar	1 skepp:d	—	24	—
			arbetadt, ej specificeradt:				
—	6	—*	omåladt och olackeradt	1 skålp.	—	1	6
—	24	—	måladt eller lackeradt	1 skålp.	—	6	—
—	32	—*	*Blyerts*	1 lisp.	—	8	—

Balsam, Riga-; se Rigabalsam.
Batist; se Väfnader.
Benspån, hänföres under spillning.
Bilder, andra slag än konstnärsarbeten; se Slöjdvaror, ej specificerade.
Biscuit; se Porslin.
Bister; se Bensvart.
Blauholtz; se Färgträd.
Blomster, torkade, hänföras under Apotheksvaror.
Blonder; se Spetsar.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Blyertspennor:				
—	20	—	Timmermans	1 skålp.	—	4	—
2	—	—*	alla andra slag	1 skålp.	—	24	—
—	20	—	*Blysocker*	1 skålp.	—	—	8
30	—	—*	*Blår:* Hamp- och Lin-	1 skepp:d	2	24	—
2	—	—	*Bläck*, Skrif-	1 kanna	—	16	—
—	30	—	*Bläckpulfver* eller *Substans*	1 skålp.	—	6	—
—	30	—	*Bokstafsstämplar* samt *Boktryck* eller *Stilar* .	1 skålp.	—	3	—
—	24	—	*Bok-* och *Kopparsticks-svärta*	1 skålp.	—	3	—
—	24	—	*Borax*	1 skålp.	—	1	—
2	—	—	*Borstar*	1 skålp.	—	24	—
2	—	—	*Bouillon de poche*	1 skålp.	—	20	—
			Broderade arbeten:				
1	32	—	Guld- eller Silfver-	1 lod	—	24	—
			andra slag, draga tull lika med det tyg, hvarå broderiet är anbragt, med tillägg af 20 procent för broderadt alngods, såsom Gardintyger, Klädningstyger, m. m., samt 50 procent för fullfärdiga broderade persedlar eller delar deraf, såsom Kragar, Slöjor, Manchetter, färdiggjorda eller i våder tillklippta klädningar, m. m.				
			Brodérduk, *Marle* och *Stramalj:*				
20	—	—	af Silke	1 skålp.	4	—	—
10	—	—	af Silke med tillsats af annat material . .	1 skålp.	2	—	—
5	—	—	af Ull	1 skålp.	1	—	—
—	20	—	af Papper	1 skålp.	—	5	—
3	16	—	andra slag, enkla eller blandade	1 skålp.	—	32	—
			Anm. Påbörjade eller halffärdiga Tapisseriarbeten förtullas lika med Duken, hvarå de äro anbragte, med tillägg af 20 procent.				
—	20	—	*Brodérmönster*	1 skålp.	—	5	—
			Bröd:				
—	8	—*	af hvete	1 skålp.	—	2	—
—	4	—*	andra slag	1 skålp.	—	1	—

Blyglete; se Glete.
Bokbindare-cloth, hänföres till Väfnader.
Bokguld; se Guld.
Boksilfver; se Silfver.
Bokspån, hänföres under Spillning.
Bombasett och Bombasin; se Väfnader, Ylle-.
Bomullslärft; se Väfnader, Bomulls-.
Borst; se Hår.
Buteljer; se Glas.
Bred- och Plattfisk; se Fisk, torr.
Bresilja; se Färger.
Brons; se Metaller, sammansatte.
Bruneller; se Plommon.
Brynstenar; se Sten.
Buldan; se Väfnader, linne- och hamp-.
Bäfvergäll, hänföres under Apotheksvaror.
Bär, ej specificerade; se Frukter.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Böcker:				
			på Svenska tryckta:				
—	20	—*	oinbundne eller häftade	1 skålp.	—	4	—
—	30	—*	inbundna	1 skålp.	—	6	—
			med inbundet, rent eller linieradt papper draga lika tull som papperet, med tillägg af 50 procent. (Se vidare förteckningen å vid införsel tullfria varor.)				
			Bönor:				
—	10	—	Trädgårds-	1 skålp.	—	2	—
			Åkerbönor af alla slag lika med Ärter.				
—	20	—	*Cacao*	1 skålp.	—	3	—
—	12	—	*Caffe*	1 skålp.	—	2	8
—	16	—	brändt och alla till caffe-surrogat användbara brända växter	1 skålp.	—	4	—
			Campher:				
—	32	—*	oraffinerad	1 skålp.	—	6	—
1	—	—*	raffinerad	1 skålp.	—	12	—
—	32	—	*Canel, Canelknopp* och *Cassia Lignea* . . .	1 skålp.	—	8	—
—	40	—	*Capris*	1 skålp.	—	5	—
4	—	—	*Carcasser* och *Carcass-band*	1 skålp.	1	—	—
1	32	—	*Cardemummor*	1 skålp.	—	8	—
—	8	—	*Castanier*	1 skålp.	—	1	6
1	32	—	*Caviar*	1 skålp.	—	16	—
			Cautschuk:				
2	—	—	arbeten deraf, i Taxan ej specificerade . .	1 skålp.	—	12	—
			Chinabark:				
2	—	—	omalen	1 skålp.	—	3	—
3	—	—	malen, till införsel af Apothekare	1 skålp.	—	24	—
—	7	—	*Chinarot*	1 skålp.	—	—	8
—	10	—	*Chlorkalk*	1 skålp.	—	1	—
1	—	—	*Chocolad*	1 skålp.	—	16	—
—	4	—	*Cicorierot*	1 skålp.	—	—	8

Calmus, hänföres under Apotheksvaror.
Cambrick; se Väfnader, bomulls-.
Camelhår; se Hår.
Camelott; se Väfnader, ylle-.
Cantarider, hänföres under Apotheksvaror.
Cantiller; se Gulddragare- och Snörmakare-arbeten.
Carmin; se Färger, andra slag, ej specificerade.
Carott; se Tobak.
Casimir; se Väfnader.
Cassia Fistula, hänföres under Apotheksvaror.
Cattun; se Väfnader, bomulls-.
Chagrinskinn; se Hudar och Skinn.
Champignoner; se Svampar, ätbara.
Cheniljer; se Gulddragare- och Snörmakare-arbeten.
Chlorsyradt Kali; se Salt, medicinskt.
Chrystall-arbeten; se Glas, ej specificerade.
Chrystalli Tartari; se Vinsten.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Cider, tullbehandlas lika med Vin.				
3	16	—	*Ciment*	1 tunna	—	16	—
—	7	6	*Citroner*	1 skålp.	—	1	6
—	40	—	*Citronsaft*	1 kanna	—	4	—
1	32	—	*Citronsalt* eller kristalliserad Citronsyra . . .	1 skålp.	—	8	—
—	7	6	*Citronskal*, torra	1 skålp.	—	1	6
3	—	—	*Cobolt*-malm	1 skålp.	1	—	—
16	—	—	-metall	1 skålp.	4	—	—
6	32	—	*Coëffurer*	1 stycke	1	32	—
1	—	—*	*Confiturer*	1 skålp.	—	12	—
1	—	—	*Conserver*, i hermetiskt slutna eller lufttäta kärl förvarade ätbara varor	1 skålp.	—	12	—
			Coraller, äkta, arbetade:				
8	16	—	oinfattade	1 skålp.	—	40	—
			infattade, vägas med infattningen och förtullas såsom den.				
—	10	—	*Coriander*	1 skålp.	—	2	—
—	13	4	*Corinter*	1 skålp.	—	2	8
—	32	—*	*Cubeber*	1 skålp.	—	8	—
—	20	—	*Dadlar*	1 skålp.	—	4	—
			Dekorationer, *Platåer* med tillbehör, äfvensom *Ornamenter*, ej specificerade, tullbehandlas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå.				
—	30	—	*Deglar*	1 lisp.	—	3	—
25	—	—	*Dref*	1 skepp.	1	—	—
			Dricka:				
1	—	—	Porter	1 kanna	—	12	—
—	24	—	Öl och andra slag	1 kanna	—	6	—
2	—	—	*Enbär*	1 tunna	—	20	—

Cinders, hänföres under Stenkol.
Cirklar, Passare och Cirkelbestick; se Instrumenter, Mathematiske &c.
Cochenille; se Färger.
Cokes, hänföres under Stenkol.
Compasser; se Instrumenter, Mathematiske &c.
Copal, tullbehandlas lika med Gummi.
Corderoy och Cordet; se Väfnader.
Cremortartari; se Vinsten.
Damast; se Väfnader.
Desman; se Muskus.
Dimity; se Väfnader.
Doffel; se Väfnader, ylle-.
Dosor; se Askar.
Drakblod; se Färger, andra slag, ej specificerade.
Dräll; se Väfnader.
Dyfvelsträck; se Assa Foetida.
Ekollon; se Knapergall.
Elfenben; se Ben.
Enbärsmos, hänföres under Apotheksvaror.
Enbärsolja; se Oljor.
Essencer; se Oljor.
Estamper, hänföras under Kopparstick.

Tullvärde. R:dr	sk.	r.		Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko. R:dr	sk.	r.
2	32	—*	*Etuis*, med eller utan tillbehör, af sammansatta eller såsom arbetade ej specificerade ämnen, äfvensom Penningebörser	1 skålp.	—	32	—
			Fartyg och *Båtar*, utländska, med tillbehör:				
			seglande	för hvarje 100 R:dr af köpesumm.	5	—	—
			ångfartyg	för hvarje 100 R:dr af köpesumm.	10	—	—
			Anm. Inköpssumman skall styrkas med auktionsprotokoll eller annan åtkomsthandling, hvilkas riktighet blifvit bekräftad af offentlig myndighet, eller, der sådant ej kan ske, af köparen medelst inför domstol aflagd ed. (Se vidare förteckningen å vid införsel tullfria varor.)				
—	10	—	*Fenkol*	1 skålp.	—	2	—
—	32	—*	*Fernissa*	1 skålp.	—	3	—
—	8	—	*Fikon*	1 skålp.	—	2	—
—	40	—*	*Filar* och *Raspar*	1 skålp.	—	4	—
1	16	—	*Fingerborgar* och *Syringar* af andra ämnen än guld eller silfver	1 skålp.	—	16	—
			Fisk:				
			saltad eller inlagd:				
—	32	—	Anchovis, Sardeller och Thonfisk . .	1 skålp.	—	8	—
15	—	—	Kabiljo, Långor och Torsk	1 tunna	1	6	—
40	—	—*	Lax	1 tunna	1	16	—
8	16	—	Sill	1 tunna	—	16	—
10	—	—	Strömming	1 tunna	—	16	—
20	—	—	all annan	1 tunna	1	—	—
			torr eller rökt:				
1	16	—	Gråsidor eller Seij	1 lisp	—	6	—
6	12	—	Lax och Ål	1 lisp.	—	30	—
1	32	—	Långor och Torsk, med derunder inbegripne Rotscher samt Klipp-, Stock- och Platt- eller Bredfisk	1 lisp.	—	8	—
3	16	—	andra slag	1 lisp.	—	12	—
—	32	—	*Fiskskinn*, beredda	1 skålp.	—	4	—
8	—	—	*Fjäder*, spritad	1 lisp.	2	—	—

Fabriksvaror, ej specificerade; se Slöjdevaror.
Faijence; se Porslin.
Felb; se Väfnader.
Filtar; se Väfnader.
Filtrerstenar; se Sten.
Fiskben; se Ben.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Fjädrar, ej specificerade, förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de bestå.				
			Flaskfoder förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de bestå.				
			Anm. Flaskorne med deras innehåll förtullas särskildt.				
—	12	—	*Flintor*, huggna, utom Agat	1 skålp.	—	1	—
			Flyttsaker, bestående af gamla och brukade husgeråds- eller andra lösöre-persedlar (hvilkas införsel, äfven såsom nya, ej genom denna Taxa är i allmänhet medgifven tullfritt eller emot tull af högst 10 procent af värdet), när de vid införseln, på särskild anmälan hos General-Tull-Styrelsen, pröfvas icke öfverstiga egarens behof	100 R:dr v.	10	—	—
			(Se vidare förteckningen å vid införsel tullfria varor.)				
3	—	—	*Fläsk*	1 lisp.	—	18	—
—	24	—	*Fnöske*, beredt	1 skålp.	—	6	—
			Foglar, slagtade:				
—	12	—*	råa	1 skålp.	—	1	6
—	24	—*	insyltade eller rökta	1 skålp.	—	3	—
1	—	—	*Folier*, Tenn- eller Stanniol	1 skålp.	—	4	—
—	1	—	*Formar*, Krukor och Potten för sockerbruken .	1 skålp.	—	—	2
—	10	—*	Tryck- och Pappers-	1 skålp.	—	1	—
2	—	—*	*Fosfor*	1 skålp.	—	8	—
			Frukter och *Bär*, ej specificerade:				
4	—	—	friska	1 tunna	—	36	—
—	36	—	inlagda i bränvin eller ätticka	1 skålp.	—	9	—
3	16	—	torra	1 lisp.	—	32	—
—	5	—	*Frö*, Kanarie-	1 skålp.	—	1	—
—	24	—	*Fyrverkeri-arbeten*	1 skålp.	—	6	—
			Färger och *Färgningsämnen:*				
—	10	—	Blyhvitt, Zinkhvitt och Cremserhvitt . . .	1 skålp.	—	1	8
—	3	—	Bresilja, raspad eller malen	1 skålp.	—	—	6

Fjedrar, ur-; se delar af Ur, ej specificerade.
Flaggduk; se Väfnader, ylle-.
Flanell; se Väfnader, ylle-.
Flor; se Väfnader.
Flottholtz; se Korkbark.
Flugor, Spanska, hänföras under Apotheksvaror.
Fläderaft, hänföres under Apotheksvaror.
Flätor till hattar; se Hattflätor.
Fogellim; se Lim.
Foglar, preparerade till naturalie-samlingar, hänföras till Naturalier.
Fransar; se Gulddragare- och Snörmakare-arbeten.
Fris; se Väfnader, ylle-.
Frukter, insyltade; se Confiturer.
Får; se Kreatur.
Fällar; se Hudar och Skinn, Pelsverk.

Tullvärde. R:dr	sk.	r.		Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko. R:dr	sk.	r.
			Färger och *Färgningsämnen:*				
—	4	—	Catechu eller Terra Japonica	1 skålp.	—	—	2
3	16	—*	Cochenille	1 skålp.	—	8	—
—	16	—	Fernbock, raspad eller malen	1 skålp.	—	—	6
—	2	—	Gul- och Ljusocker eller Kyllerfärg samt Ockergelb och Brunocker	1 skålp.	—	—	2
—	10	—	Gurkmeja eller Curcuma	1 skålp.	—	—	4
3	—	—	Indigo	1 skålp.	—	2	—
—	12	—	Krapp, Röthe eller Lithzari	1 skålp.	—	—	4
—	8	—	Mönja	1 skålp.	—	—	8
—	5	—	Quercitron	1 skålp.	—	—	2
5	—	—	Rödfärg	1 tunna	1	—	—
1	—	—	Safflor	1 skålp.	—	1	6
—	5	—	Sandel, malen	1 skålp.	—	—	6
—	10	—	Sappan, malen	1 skålp.	—	—	6
—	7	—	Schüttgelb	1 skålp.	—	—	8
—	28	—	Spansk gröna	1 skålp.	—	2	—
—	4	—	Stocklack	1 skålp.	—	—	2
—	4	—	Sumack	1 skålp.	—	—	4
—	5	—	Umbra	1 skålp.	—	—	4
—	5	—	Vau eller Gaude	1 skålp.	—	—	2
—	5	—	Wejde	1 skålp.	—	—	2
—	3	—*	Ängskära	1 skålp.	—	—	2
1	—	—	Jordfärger, ej specificerade	1 skålp.	—	—	2
1	—	—	Andra slag, ej specificerade	1 skålp.	—	2	—
			Anm. Färger, med olja eller annorledes beredda, må införas mot den för råämnet stadgade tull.				
1	32	—	*Färglådor,* med färger och annat tillbehör, äfvensom färger i Musslor, Glas o. s. v. . . .	1 skålp.	—	8	—
			Anm. Något afdrag i vigten göres ej för lådan, glaset, musslan eller annat tillbehör.				
—	3	—	*Gallmeija*	1 skålp.	—	—	2
—	24	—	*Galläpplen*	1 skålp.	—	—	8
—	40	—	*Gardiner,* Rull-, af bomulls-, linne- eller hampväfnad, målade eller tryckte	1 skålp.	—	10	—
			Garn:				
			Bomulls-, enkelt eller dubbleradt, i härfvor eller å bobiner:				
—	32	—*	ofärgadt	1 skålp.	—	4	—
1	32	—*	färgadt: Turkiskt rödt	1 skålp.	—	8	—
1	24	—*	allt annat	1 skålp.	—	12	—
			Anm. I händelse hos vederbörande Tulltjensteman villrådighet uppstår, huruvida icke en under				

Galangarot, hänföres under Apotheksvaror. | Galoner; se Gulddragare- och Snörmakare-arbeten.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Garn:				
			benämning af dubbleradt bomullsgarn angifven vara rätteligen bör till bomullstråd hänföras, åligger godsegaren, såsom vilkor för tillgodonjutande af de för dubbleradt bomullsgarn stadgade lägre tullumgälder, med sakkunnige personers, efter besigtning å godset, afgifna betyg styrka, att varan utgör garn af sistnämnde beskaffenhet.				
			Camel-:				
1	32	—	ofärgadt, otvinnadt och odubbleradt .	1 skålp.	—	4	—
2	24	—	färgadt, tvinnadt eller dubbleradt . .	1 skålp.	—	10	—
1	16	—	Corder- eller Sejler	1 skålp.	—	12	—
			Ull-, alla slag:				
2	—	—*	ofärgadt, otvinnadt och odubbleradt .	1 skålp.	—	8	—
2	24	—	färgadt, tvinnadt eller dubbleradt . .	1 skålp.	—	10	—
			Linne-:				
1	16	—*	ofärgadt	1 skålp.	—	12	—
2	—	—*	färgadt	1 skålp.	—	18	—
—	32	—	Segel- och Bind- . . . . , ...	1 skålp.	—	6	—
			Anm. För garn, sammantvinnadt eller dubbleradt af till färg och råämne olika garnsorter, hvilka hvar för sig i tvinnadt eller dubbleradt skick draga olika tull, beräknas införsels-tullen, så vida varan till minst hälften utgöres af den garnsort, hvarför den lägre tullafgiften är bestämd, efter medelbeloppet af hvad i Taxan finnes utsatt för hvardera garnsorten särskildt, då den i tvinnadt eller dubbleradt skick inkommer.				
			Gevär:				
20	—	—*	Dubbelbössor	1 stycke	4	—	—
10	—	—*	Enkla bössor	1 stycke	2	—	—
5	—	—*	Pistoler, Puffertar och Terzeroler	1 par	1	—	—
			Delar af gevär förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de bestå.				
1	—	—*	*Gipsarbeten*, ej specificerade	1 skålp.	—	8	—
			Glas:				
			Buteljer, Bunkar, Burkar och Flaskor, (Karafiner och pressade eller slipade Flaskor härunder ej inbegripna):				
2	32	—*	till och med ⅓ kanna	100 stycken	—	32	—

Gaze; se Väfnader.
Gentianarot, hänföres under Apotheksvaror.
Gjutstenar; se Sten.

Tullvärde. R:dr	sk.	r.		Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko. R:dr	sk.	r.
			Glas:				
			Buteljer, Bunkar, Burkar och Flaskor, (Karafiner och pressade eller slipade Flaskor härunder ej inbegripna):				
7	—	—*	deröfver till och med ½ kanna . .	100 stycken	1	36	—
14	—	—	af större rymd	100 stycken	3	24	—
—	5	—*	Fönster-, alla slag	1 skålp.	—	1	6
—	24	—	Ljuskron-	1 skålp.	—	4	—
2	32	—	Optiska, lösa och oinfattade	1 skålp.	—	20	—
—	5	—*	Patent- och Glastakpannor	1 skålp.	—	1	6
			Spegel-:				
—	8	—*	rå och oslipade, eller s. k. glasämnen .	1 skålp.	—	1	6
—	12	—*	slipade, ofolierade	1 skålp.	—	2	6
—	24	—*	folierade	1 skålp.	—	6	—
2	—	—	Ur-	1 skålp.	—	12	—
1	—	—	andra slag, hvita eller färgade, ej specificerade	1 skålp.	—	8	—
			Glasflusser:				
1	24	—	oslipade	1 skålp.	—	18	—
3	—	—	slipade, oinfattade	1 skålp.	—	24	—
			infattade, vägas med infattningen och förtullas såsom den.				
1	—	—	*Glasvaror*, försedda med flätning, som icke utgör varu-emballage	1 skålp.	—	8	—
—	7	—	*Glete* eller *Glitt*, alla slag	1 skålp.	—	—	8
—	6	—	*Grifflar*, af sten	1 skålp.	—	1	—
—	6	—	*Gryn*, alla slag, utom af spanmål	1 skålp.	—	1	6
40	—	—	*Gräsmattor* och *Gräsrep*	1 skepp:d	4	—	—
			Guld:				
20	—	—	arbetadt	1 lod	1	—	—
1	—	—	bok-, äkta	1 lod	—	8	—
—	4	—	oäkta	1 lod	—	—	8
			Anm. Vigten för pappersbladen, emellan hvilka guldet ligger, inberäknas.				
1	12	—*	musiv-, puder eller unsen-	1 lod	—	10	—

Glasögon, Lorgnetter och andra monterade Optiska glas; se Instrumenter, Mathematiska, Optiska etc.

Glaubersalt; se Salt.

Grains d'Avignon; se Färger, andra slag, ej specificerade.

Gramaner; se Gulddragare- och Snörmakarearbeten.

Granat-äpplen; se Frukter och Bär, ej specificerade.

Gryn af Spanmål; se Spanmål.

Guitarrer; se Instrumenter, Musikaliska.

Guld, Spinn-; se Tråd.

Guldtyg; se Väfnader, siden-.

Tullvärde. R:dr	sk.	r.		Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko. R:dr	sk.	r.
			Gulddragare-arbeten af guld eller silfver:				
			Cantiller och Pailletter:				
—	40	—	äkta eller halfäkta	1 lod	—	4	—
—	25	—	oäkta	1 lod	—	2	6
			Fransar, Galoner, Gramaner, Aiguilletter, Snören och andra ej specificerade:				
1	32	—	äkta eller halfäkta	1 lod	—	16	—
1	—	—	oäkta	1 lod	—	10	—
—	30	—*	*Gummi*, alla slag, ej specificerade	1 skålp.	—	—	8
			Gutta percha:				
2	—	—	arbeten deraf, i Taxan ej specificerade . .	1 skålp.	—	12	—
—	9	—	*Hagel*, alla slag	1 skålp.	—	3	—
2	32	—	*Halsduksvalkar*	1 skålp.	—	32	—
50	—	—	*Hampa*, häcklad	1 skepp:d	—	24	—
12	—	—*	*Handskar*, alla slag	1 skålp.	2	—	—
1	—	—*	*Hartz*	1 lisp.	—	8	—
			Hattar:				
4	—	—*	af strå	1 stycke	1	—	—
10	—	—	af siden eller annan väfnad, samt i allmänhet monterade fruntimmershattar . . .	1 stycke	2	24	—
6	—	—	af ull, hår eller silke	1 stycke	2	—	—
2	—	—*	af läder, fiskben, papper, träd eller rötter m. m.	1 stycke	—	24	—
10	—	—*	*Hattflätor* af halm eller strå	1 skålp.	1	—	—
			Hattformar och *Hattstommar* af filt, med eller utan styfning, tullbehandlas lika med den filtväfnad, hvaraf de bestå.				
—	8	—	*Honung*	1 skålp.	—	1	—
			Horn, arbetadt:				
—	12	—	platter	1 skålp.	—	1	—
2	—	—	knappar	1 skålp.	—	12	—
4	—	—	andra slag	1 skålp.	1	—	—
			Hudar och *Skinn:*				
			ej hänförliga till pelsverk:				
—	16	—	oberedda: torra, osaltade	1 skålp.	—	1	10
—	10	—*	saltade	1 skålp.	—	1	—
—	8	—	våtsaltade och andra slag . .	1 skålp.	—	—	8
			beredda eller läder:				
1	—	—	hvita samt sämskade Hudar och Skinn	1 skålp.	—	12	—
4	—	—*	Karduans-, Pergaments-, samt färgade, pressade eller tryckta Skinn .	1 skålp.	—	36	—

Gummi Elasticum; se Cautschuk.
Gummi Gutta; se Färger, andra slag, ej specificerade.
Gäss, hänföres under Foglar.
Handtverkeri-varor, ej specificerade; se Slöjdvaror.
Harpoes; se Hartz.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Hudar och *Skinn:*				
			ej hänförliga till Pelsverk:				
			beredda eller läder:				
1	32	—	lackerade Hudar och Skinn	1 skålp.	—	20	—
3	16	—	finare Skinn, för tillverkning af handskar samt portfölj- och etui-arbeten, efter pröfning af behofvet och med särskildt tillstånd af Kommers-kollegium . . .	1 skålp.	—	16	—
1	—	—	Sulläder	1 skålp.	—	12	—
2	—	—	andra slag, ej specificerade Hudar och Skinn	1 skålp.	—	24	—
			Pelsverk:				
			oberedda:				
—	16	—*	Get- och Skälskinn	1 skålp.	—	3	—
			Får- och Lammskinn:				
2	32	—*	grå Krimska samt svarta	1 skålp.	—	16	—
—	24	—*	andra slag	1 skålp.	—	4	—
2	16	—*	Jerf- eller Filfras-, Lo-, Ren-, Räf-, Sjupp- och Vargskinn	1 skålp.	—	12	—
5	—	—*	andra slag	1 skålp.	—	32	—
			beredda, mer eller mindre, eller betade och till s. k. säckar hopsydde, införtullas med 25 procents förhöjning uti den för oberedda här ofvan utsatta tull.				
			Fullfärdiga persedlar, med pelsverk till öfvertyg, såsom Skinnpelsar, Muffar, Boas, m. m., tullbehandlas lika med beredda pelsverket, hvaraf de bestå, med tillägg af 50 procent.				
5	—	—	*Humle*	1 lisp.	1	—	—
—	18	—	*Hår:* häst- eller tagel	1 skålp.	—	2	—
—	40	—	nöt-	1 lisp.	—	6	—
13	16	—	*Hår-* och *Tagel-arbeten*, med eller utan infattning och lås	1 skålp.	2	32	—
2	—	—*	*Häcktor*, *Hakar* och *Hyskor*	1 skålp.	—	24	—
			Hängslen och delar deraf:				
6	—	—	af siden eller halfsiden	1 skålp.	1	24	—
2	—	—	andra slag	1 skålp.	—	24	—
			Anm. För spännen och ringar medgifves icke något afdrag i vigten.				

Husblås; se Lim.
Hållrot; hänföres under Apotheksvaror.
Hästar; se Kreatur.
Höns; se Foglar.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Ingefära:				
—	9	—	torr	1 skålp.	—	1	10
1	16	—	insyltad	1 skålp.	—	16	—
			Instrumenter:				
			Fältskärs-, Mathematiska, Optiska, Fysiska och Navigations-, med eller utan fodral:				
3	—	—*	Cirklar, Passare och Cirkelbestick, Glasögon och Lorgnetter	1 skålp.	—	24	—
3	—	—*	alla andra slag monterade optiska glas, samt instrumenter, ej specificerade .	1 skålp.	—	10	—
			Musikaliska:				
10	—	—	Fleuter, Oboer och Klarinetter	1 stycke	1	16	—
10	—	—	Guitarrer och Lutor	1 stycke	2	—	—
4	—	—	Violer	1 stycke	1	—	—
16	32	—	Violonceller och Contrabaser	1 stycke	3	16	—
20	—	—	Waldhorn och Trompetter	1 stycke	4	—	—
25	—	—	Trummor och Pukor	1 par	5	—	—
50	—	—	Klaver och Positiv	1 stycke	16	32	—
75	—	—	Harpor	1 stycke	15	—	—
250	—	—	Fortepiano, tafel-	1 stycke	50	—	—
500	—	—	flygel-	1 stycke	100	—	—
6	32	—	Speldosor	1 stycke	1	16	—
			Anm. Utgöres infattningen af guld, silfver eller sköldpadd, tullbehandlas hela dosan såsom arbeten af nämnde slag.				
			Ej specificerade, förtullas lika med sådane bland ofvanuppräknade, hvarmed de närmast kunna jemföras.				
			Anm. Särskildt inkommande tillbehör förtullas efter 15 procent af värdet.				
			Inventarier, Skepps-:				
			nya, ej specificerade, icke hänförliga till husgerådssaker eller beklädnadspersedlar .	100 R:dr v.	5	—	—
			brukade å förolyckade eller sjöskadade utländska fartyg	för hvarje 100 R:dr af auktions-inrops-summan	5	—	—
—	9	—	*Ister*, Svin- eller Gås-	1 skålp.	—	2	—

Indigo; se Färger.
Insekter, tullfria såsom Naturalier.
Instrumenter, handtverks-; se Verktyg.
Ipecacuanha, hänföres under Apotheksvaror.
Jalapparot, hänföres under Apotheksvaror.
Jean; se Väfnader, bomulls-.
Jern, Gjutgods till Machinerier och delar deraf; se Redskap och Machinerier.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Jern:				
			gjutet:				
6	—	—*	Tack- och Barlast-	1 skepp. stap. v.	1	—	—
32	—	—	Bomber och Kulor, champlunerade till visst mått och renfilade, Kanoner, Stycken, Nickhakar och Mörsare, stämplade och borrade, samt finare och gröfre Lavetter	1 skepp. stap. v.	6	—	—
9	—	—	Kanoner, Stycken, Nickhakar och Mörsare, ostämplade och oborrade	1 skepp. stap. v.	3	—	—
20	—	—*	Grytor, Pannor, Kittlar, Kakelugnar, Gallerverk samt apterade Stolpar och Ledstänger dertill, och Slussportar .	1 skepp. stap. v.	4	—	—
9	—	—*	Hällar, Lod och Lödjor	1 skepp. stap. v.	2	—	—
6	—	—*	Kasserade Kanoner, Bomber, Mörsare och Kulor	1 skepp. stap. v.	1	—	—
			Gjutgods, allt annat, ej specificeradt:				
—	6	—*	gröfre; såsom Mortlar, Strykjern, Pressjern, Axlar och Tappar, Balancer, m. m.	1 skålp.	—	1	4
1	—	—*	finare; såsom Basreliefs, Blomstervaser, Byster, Fruktskålar, Lampor, Ljusstakar, Medailloner, Pappershållare, Presenterbrickor, Korgar, Rökelsekar, Urställningar, m. m., med eller utan målning eller lackering	1 skålp.	—	12	—
3	—	—*	Bijouteri-arbeten; såsom Bröstnålar, Kors, Ringar, Sigiller, Spännen, Ur- och Halskedjor, Urhakar m. m.	1 skålp.	—	36	—
—	12	—*	Knappar, olackerade eller lackerade . .	1 skålp.	—	3	—
			smidt eller valsadt:				
40	—	—*	Ankare	1 skepp. stap. v.	3	16	—
35	—	—*	Kettingar med länkjernets diameter af $1\frac{5}{8}$ tum och derunder	1 skepp. stap. v.	2	—	—
28	—	—*	öfver $1\frac{5}{8}$ tum	1 skepp. stap. v.	1	24	—
50	—	—*	Draggar, Armbultar, Hammare, Roderjern, Skeppsknän och Smedjestäd . . .	1 skepp. stap. v.	5	—	—
16	—	—	Stång-, Platt-, $\frac{3}{8}$ tum tjockt och deröfver, under 12 tums bredd och öfver $\frac{5}{8}$ tums fyrkant	1 skepp. stap. v.	2	24	—
14	—	—	Smältstycken	1 skepp. stap. v.	1	24	—

Jern, pläteradt; se Metaller, sammansatta. | Jerntråd; se Tråd.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Jern:				
			smidt eller valsadt:				
20	—	—	Band- och Platt-, under $\frac{3}{8}$ tums tjocklek, Bult- och Galler- samt Sänksmide, rundt eller kantigt, knip- och fyrkant- af $\frac{5}{8}$ tum och derunder, Skär- och Klippjern	1 skepp. stap. v.	2	24	—
			Plåtar:				
			oförtente:				
30	—	—*	$\frac{1}{8}$ tum tjocka och deröfver	1 skepp. stap. v.	3	16	—
25	—	—*	under $\frac{1}{8}$ tum tjocka	1 skepp. stap. v.	4	—	—
80	—	—*	förtente	1 skepp. stap. v.	3	—	—
33	16	—*	Spik af två tums längd och deröfver . .	1 skepp. stap. v.	5	—	—
			all annan Spik samt allt annat Manufaktur- och Handtverkssmide, ej specificeradt:				
1	—	—*	opoleradt	1 skålp.	—	12	—
1	24	—*	poleradt eller lackeradt	1 skålp.	—	18	—
8	—	—	*Jernskrot*, gjutet, smidt eller valsadt	1 skepp. stap. v.	1	16	—
—	16	—	*Jäst*, comprimerad	1 skålp.	—	1	—
—	4	—	*Kakel*, alla slag	1 skålp.	—	1	—
			Kalk:				
—	32	—	osläckt	1 tunna	—	8	—
3	16	—	släckt	1 läst	—	40	—
—	24	—*	*Kardor* och *Kardläder*	1 skålp.	—	3	—
			Kemiskt tekniska præparater, i Taxan ej specificerade:				
			till införsel för fabrikernas behof, efter särskild anmälan hos Kommers-kollegium och af detsamma lemnadt tillstånd . .	100 R:dr v.	5	—	—
			för Medicinska behof; se Apotheksvaror, ej specificerade.				
—	10	—	*Kimrök*	1 skålp.	—	2	—
—	24	—*	*Kli*, af andra ämnen än spanmål	1 lisp.	—	5	—
			Kläder, gång-, ej specificerade, införtullas med 50 procents förhöjning i den tull, som är bestämd för tyget, hvaraf persedeln hufvud-				

Jordfrukter; se Frukter.
Jufter; se Hudar och Skinn.
Kalkoner; se Foglar.
Kammarduk; se Väfnader.
Kanoner; se Jern.
Karduan; se Hudar och Skinn.
Kedjor till innanverk i fickur; se Ur-delar, ej specificerade.
Kirsbär; se Frukter och Bär.
Kli af Spanmål; se Spanmål, malen, mjöl.
Klinker; se Tegel.
Klippfisk; se Fisk, torr.
Kläden; se Väfnader, ylle-.
Klöfvar, hänföras under Horn, oarbetadt.

Tullvärde. R:dr	sk.	r.		Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko. R:dr	sk.	r.
			sakligen består, samt med 100 procents förhöjning i samma tull, om persedeln är försedd med Spetsar, Blonder, Galoner eller Broderier.				
			Anm. Uppstår svårighet att bestämma hufvudbeståndsdelen, tages till beräkningsgrund det material, som drager högsta tullafgiften.				
			(Se vidare förteckningen å vid införsel tullfria varor.)				
1	32	—*	*Knallhattar*	1 skålp.	—	20	—
1	24	—*	*Knapergall* och *Ekollon*, malen eller omalen .	1 lisp.	—	3	—
2	—	—*	*Knappar* af sammansatta eller såsom arbetade ej specificerade ämnen	1 skålp.	—	16	—
			Knifvar:				
6	—	—*	Rak- och Penn-, med eller utan fodral . .	1 skålp.	1	—	—
1	—	—*	Tälj-, Sjömans- eller gröfre arbets- . . .	1 skålp.	—	12	—
			Bords- och andra slag, ej specificerade, samt Gafflar:				
1	16	—*	med trä- eller hornskaft	1 skålp.	—	16	—
2	32	—*	med skaft af annat ämne	1 skålp.	—	32	—
			Koppar:				
75	—	—	rå	1 skepp. stap. v.	1	—	—
125	—	—	gårad	1 skepp. stap. v.	4	—	—
			smidd, valsad eller gjuten:				
166	32	—	Plåtar och andra ämnen för ytterligare bearbetning	1 skepp. stap. v.	6	32	—
166	32	—	Bleck och Spik till fartygs förhydning .	1 skepp. stap. v.	1	32	—
—	30	—*	Andra helfärdiga arbeten	1 skålp.	—	6	—
3	—	—	*Kopparnickel*	1 skålp.	—	24	—
100	—	—	*Kopparskrot* eller gammal och brukad Koppar samt Kopparaska	1 skepp. stap. v.	3	16	—
			Kopparstick, Estamper och *Lithografiska arbeten:*				
—	20	—*	oinfattade	1 skålp.	—	5	—
			(Se vidare förteckningen å vid införsel tullfria varor.)				
			Korgar och *Korgmakare-arbeten:*				
—	10	—*	af oskalade qvistar och spån	1 skålp.	—	2	—
—	40	—*	af skalade, men oklufne qvistar	1 skålp.	—	8	—
3	—	—*	af klufvet vide eller strå, rör och andra finare slag	1 skålp.	—	36	—

Knappnålar; se Nålar.
Knytningar; se Gulddragare- och Snörmakare-arbeten.
Kolsyrad Natron eller renad Soda; se Soda.
Kopparrök; se Vitriol.
Kopparsticks-svärta; se Boksvärta.
Koppartråd; se Tråd.
Korf; se Metwurst.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
1	—	—	*Korkar*, skurne	1 skålp.	—	6	—
40	—	—	*Kort:* spel-	1 gross	12	24	—
			Anm. Korten böra, efter skedd tullbehandling, af Packhus-Inspektion eller Tullkammare aflemnas till vederbörande myndighet, som åligger att ombesörja Bevillnings-afstämplingen, innan korten till egaren utlemnas.				
			Kreatur:				
133	16	—	Hästar, utom Hingstar	1 stycke	10	—	—
50	—	—	Oxar	1 stycke	2	—	—
30	—	—	Kor och Ungboskap	1 stycke	1	—	—
15	—	—	Kalfvar	1 stycke	—	24	—
15	—	—	Svin, utom Fargaltar	1 stycke	—	24	—
3	16	—*	Andra fyrfotade	1 stycke	—	16	—
			Anm. För Stokreatur, som, med Kommers-kollegii särskilda tillstånd, införas till racers förbättrande, erlägges fjerdedelen af den i Taxan utsatta tull.				
			(Se vidare förteckningen å vid införsel tullfria varor.)				
			Krita:				
			Hvit och Kritsten:				
2	—	—	omalen	1 tunna	—	5	—
5	—	—	malen	1 tunna	—	24	—
—	4	—	Röd och Svart	1 skålp.	—	—	6
4	—	—*	*Krokar* till fiske	1 skålp.	—	12	—
—	12	—	*Krukmakare-arbeten*, ej specificerade	1 skålp.	—	3	—
—	20	—*	*Krut*	1 skålp.	—	4	—
12	—	—	*Kummin*	1 tunna	2	—	—
2	—	—	*Käppar*, alla slag	1 skålp.	—	32	—
			Kött:				
1	24	—*	saltadt	1 lisp.	—	8	—
2	32	—*	alla andra slag	1 lisp.	—	20	—
1	—	—	*Lack*	1 skålp.	—	12	—
3	—	—	*Lackerade arbeten*, ej specificerade	1 skålp.	1	—	—

Kransögon, hänföres under Apotheksvaror.
Kypert; se Väfnader.
Käpptoffsar och Snoddar; se Snörmakare-arbeten.
Lacca, Gummi; se Gummi.
Lackerade arbeten:
af Bleck; se Bleckslagare-arbeten.
af Bly; se Bly, arbetadt, måladt eller lackeradt.

Lackerade arbeten:
af Läder; se Läderarbeten.
af Papp; se Papparbeten.
af Tenn; se Tenn, arbetadt, lackeradt.
af Träd; se Trädvaror, arbetade, ej specificerade.
af Zink; se Zink, arbetad, målad eller lackerad.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
—	8	—*	*Lackmus*	1 skålp.	—	1	2
—	6	—	*Lagerblad* och *Lagerbär*	1 skålp.	—	1	—
—	16	—	*Lakrits*	1 skålp.	—	2	—
—	7	—	*Lakritsrot* eller *Glycyrrhiza*	1 skålp.	—	—	8
			Lampor och *Lyktor* förtullas såsom det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå.				
			Anm. Medföljande glaskupor förtullas särskildt efter hvad för glas, andra slag, är bestämdt.				
			Leksaker eller *Nürnbergerkram:*				
3	—	—	af träd eller sammansatta ämnen, med eller utan betsning, målning eller lackering .	1 skålp.	1	—	—
			andra slag förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå.				
5	—	—	*Likörer*	1 kanna	2	24	—
			Lim:				
5	—	—	Husblås	1 skålp.	—	16	—
—	12	—*	andra slag	1 skålp.	—	3	—
			Lin:				
4	—	—	ohäckladt	1 lisp.	—	12	—
8	—	—	häckladt	1 lisp.	—	24	—
			Ljus:				
—	12	—	Talg-	1 skålp.	—	4	—
—	32	—*	Stearin- och Margarin-	1 skålp.	—	9	—
—	40	—	Vax-, gula	1 skålp.	—	16	—
1	12	—	hvita och Spermaceti-	1 skålp.	—	20	—
1	12	—	alla andra slag	1 skålp.	—	20	—
			Ljuskronor, eller delar deraf, ej specificerade, förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå, och utan afdrag i vigten för påsatta glas.				
1	—	—	*Luktvatten*, alla slag (flaskornas vigt inbegripen)	1 skålp.	—	12	—
—	8	—	*Lunta*	1 skålp.	—	2	—
2	—	—	*Läderarbeten*, ej specificerade	1 skålp.	—	24	—
1	—	—	*Lök*, alla slag, ej specificerade	1 lisp.	—	10	—
10	—	—	*Mais*	1 tunna	—	12	—

Lahn, oäkta; se Metaller, sammansatta.
Lampvekar; se Vekar.
Latun eller Trådband; se Metaller, sammansatta.
Levantin; se Väfnader.
Limoner, friska; se Citroner.
salta; se Frukter, inlagda.
Limonsaft; se Citronsaft.
Linon; se Väfnader.
Linser; se Spanmål.
Läder; se Hudar och Skinn.
Lärft; se Väfnader.
Machinerier, ej specificerade; se Redskap.
Magnesia, hänföres under Apotheksvaror.
Magnetsten, infattad; se Instrumenter, fysiska.
Malm, Cobolt-; se Cobolt-malm.
Manchester; se Väfnader, bomulls-.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
—	15	—	*Mandel*	1 skålp.	—	3	—
—	16	—	*Masker*	1 stycke	—	4	—
—	24	—*	*Mattor* af strå eller rötter	1 skålp.	—	6	—
			Metaller, sammansatta:				
133	16	—	Marin-metall, eller annan komposition, i form af bleck eller spik, till förhydning af fartyg	1 skepp. stap. v.	1	16	—
			Messing:				
166	32	—	oarbetad, Latun och Trådband inbegripne	1 skepp. stap. v.	33	16	—
			arbetad, alla slag, gjuten, smidd eller pressad, oäkta Lahn derunder inbegripen:				
1	—	—	utan beläggning med annan metall .	1 skålp.	—	16	—
3	—	—	förgyld	1 skålp.	—	36	—
2	—	—	andra slag	1 skålp.	—	24	—
			Anm. Gördelmakare-arbeten, deri Tenn eller Zink ingå, förtullas såsom Messing, arbetad.				
			Alla andra slag:				
200	—	—	oarbetad	1 skepp. stap. v.	33	16	—
			arbetad:				
3	—	—*	förgyld	1 skålp.	—	36	—
2	—	—*	andra slag	1 skålp.	—	24	—
100	—	—	Skrot, samt gammal och brukad metall, sammansatt, alla slag	1 skepp. stap. v.	16	32	—
—	16	—*	*Metwurst*	1 skålp.	—	4	—
1	—	—	*Mjöd*	1 kanna	—	12	—
—	18	—	*Mjöl*, ej specificeradt, af vegetabilier, som ej kunna inbegripas under Spanmål eller hänföras till Medicinalier	1 skålp.	—	6	—

Manna, hänföres under Apotheksvaror.
Manufaktur-varor, ej specificerade; se Slöjdvaror.
Marin-metall; se Metaller, sammansatta.
Markasit; se Wismut.
Marle; se Brodérduk.
Marmor; se Sten, ej specificerad, arbetad.
Mastix, tullbehandlas lika med Gummi.
Mattor, bast-; se Bastmattor.
golf-, af ull; se Väfnader, ylle-.
af andra ämnen, lackerade eller fernissade; se Väfnader.
gräs-; se Gräsmattor.

Mercurius; se Qvicksilfver.
Merinos; se Väfnader, ylle-.
Messing; se Metaller, sammansatta.
Messingstråd; se Tråd.
Mikroskop; se Instrumenter, Optiska.
Mineralier för Naturaliesamlingar; tullfria, såsom Malmstuffer.
Mjöl af Spanmål; se Spanmål.
Modeller; se Tulltaxe-underrättelserna §. 13.
Moll; se Väfnader, bomulls-.
Morinos; se Väfnader, ylle-.
Mos, Enbärs- och Fläder- samt Mullbärssaft, hänföres under Apotheksvaror.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
1	24	—	*Munlack*	1 skålp.	—	18	—
1	32	—	*Muskott*, torr	1 skålp.	—	8	—
2	—	—*	*Muskottblomma*	1 skålp.	—	12	—
1	—	—	*Musslor*, insyltade eller saltade	1 kanna	—	12	—
1	—	—*	*Nattsäckar*	1 skålp.	—	12	—
—	24	—*	*Neglikor*	1 skålp.	—	5	—
			Nålar:				
			Bröstnålar af sammansatta eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen:				
4	—	—*	förgylde eller försilfrade	1 skålp.	—	36	—
3	—	—*	andra slag	1 skålp.	—	24	—
2	32	—*	Knapp-, Sy- och andra slag	1 skålp.	—	12	—
			Nät, alla slag, förtullas lika med det garn, hvaraf de äro gjorda, med tillägg af 50 procent.				
			Nötter:				
—	6	—	Kokos-	1 stycke	—	1	—
—	12	—	Hassel-, Val- och andra slag	1 kanna	—	2	—
1	32	—	*Oliver*	1 kanna	—	12	—
			Oljor:				
			Feta:				
—	6	—*	Bom-, Hamp-, Palm- och Spermaceti- .	1 skålp.	—	—	6
—	6	—*	andra till Apotheksvaror ej hänförlige, eller eljest icke specificerade slag .	1 skålp.	—	1	—
1	—	—	Flygtiga eller Essencer, ej specificerade (flaskornas vigt inbegripen)	1 skålp.	—	5	—
3	16	—*	*Ost*, alla slag	1 lisp.	1	—	—
—	6	—	*Papp*	1 skålp.	—	—	6

Mosaik-arbeten; se Sten, ej specificerad, arbetad.
Muddar; se Vantar.
Muffar; se Hudar och Skinn.
Murklor; se Svampar, ätbara.
Mursten; se Tegel.
Musikaliska Instrumenter; se Instrumenter.
Muskot, insyltad; se Confiturer.
Musslin; se Väfnader, bomulls-.
Myntkoppar; se Koppar.
Myrrha, hänföres under Apotheksvaror.
Nankin; se Väfnader, bomulls-.
Natron, kolsyradt; se Soda.
Negerhead; se Tobak.
Netteldukl; se Väfnader, bomulls-.
Nickel; se Kopparnickel.
Nicht eller Tutia, hänföres under Apotheksvaror.
Nopkin; se Väfnader.
Nys- eller Prust-rot, hänföres under Apotheksvaror.
Nysilfver; se Metaller, sammansatta.
Olja, Terpentin-; se Terpentin-olja.
Vitriol; se Svafvelsyra.
Oljestenar; se Sten.
Ollon, Ek-; se Knapergall.
Ornamenter, arkitektoniska; se Bildhuggeri-arbeten.
andra slag; se Dekorationer.
Ostron; se Musslor.
Oxtungor; se Kött.
Packing; se Väfnader, ylle-.
Pailletter; se Gulddragare-arbeten.

Tullvärde. R:dr	sk.	r.		Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko. R:dr	sk.	r.
			Papparbeten, alla slag:				
1	—	—	olackerade	1 skålp.	—	12	—
1	24	—	lackerade	1 skålp.	—	18	—
			Papper:				
—	5	—	Kardus-, färgadt Omslags- och Tobaks- . .	1 skålp.	—	1	8
—	4	—*	Grått Makulatur- och Förhydnings- . . .	1 skålp.	—	1	3
—	8	—*	Tryck-, limmadt och olimmadt, Koncept- och Tapet-	1 skålp.	—	2	6
—	15	—	Imperial-, Regal-, Median-, Olifant-, Skrif- och alla andra slags hvitt, ej specificeradt	1 skålp.	—	3	—
—	20	—	Post-, alla slag	1 skålp.	—	4	—
—	20	—	Färgadt, pressadt, tryckt, figureradt, försilfradt eller förgyldt	1 skålp.	—	5	—
—	16	—	Press-	1 skålp.	—	—	2
1	16	—	*Papperstapeter* och *Border*	1 skålp.	—	16	—
			Paraplyer och *Parasoller:*				
5	—	—*	af siden eller halfsiden, utan afseende i sednare fallet på silkets större eller mindre qvantitet	1 stycke	1	—	—
2	24	—*	andra slag	1 stycke	—	24	—
			Delar deraf:				
—	32	—*	Ställningar	1 skålp.	—	8	—
			Öfvertyg, tillskurne eller sydde, förtullas lika med det väfnadsslag, hvaraf de äro gjorda, med tillägg af 10 procent.				
			Fodraler:				
1	16	—*	af läder, lösa eller påsatte . . .	1 skålp.	—	16	—
			af tyger, lösa, förtullas lika med väfnaden, hvaraf de äro gjorda, med tillägg af 10 procent.				
1	—	—	*Pennor*, skrif-, alla slag, utom af stål eller andra metaller	1 skålp.	—	8	—
—	36	—	*Penslar*	1 dussin	—	9	—
—	16	—*	*Peppar*, alla slag	1 skålp.	—	3	—
			Perlemor, arbetad:				
8	16	—	oinfattad	1 skålp.	—	40	—
			infattad, väges med infattningen och förtullas såsom den.				

Paradiskorn, hänföres under Apotheksvaror.
Pastell-Kritor; se Färger, andra slag, ej specificerade.
Pelsverk; se Hudar och Skinn.
Pennor, Blyerts-; se Blyertspennor.
Percal; se Väfnader, bomulls-.
Pergamentsskinn; se Hudar och Skinn.
Perlgryn; se Gryn.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Perlor:				
1	16	—	oäkta: Glas-	1 skålp.	—	10	—
—	16	—	andra slag	1 lod	—	2	—
16	32	—	*Perukmakare-arbeten*	1 skålp.	3	16	—
			Piphufvuden, med eller utan beslag:				
3	16	—	af sjöskum, äkta eller oäkta	1 skålp.	—	24	—
1	—	—	andra slag	1 skålp.	—	12	—
—	6	—*	*Plommon, Bruneller* och *Sviskon*	1 skålp.	—	1	6
			Plymer:				
66	32	—*	Struts- och andra slag	1 skålp.	15	—	—
2	16	—	*Pomada*	1 skålp.	—	28	—
—	7	6	*Pomeranser*	1 skålp.	—	1	6
—	7	6	*Pomeransknoppar* och *Skal*	1 skålp.	—	2	—
			Porslin:				
			oäkta, Sten eller Fayence:				
			hvitt, gulaktigt eller omåladt:				
—	6	—*	Tallrickar	1 skålp.	—	2	—
—	16	—	andra piecer	1 skålp.	—	5	—
			måladt eller tryckt:				
—	16	—	Tallrickar	1 skålp.	—	6	—
—	32	—	andra piecer	1 skålp.	—	8	—
—	40	—	äkta, hvitt eller enfärgadt	1 skålp.	—	8	—
1	16	—	förgyldt eller måladt i figurer eller med blommor	1 skålp.	—	12	—
			Anm. Kärl och redskap af äkta porslin för farmaceutiska eller vetenskapliga behof må, sedan beskaffenheten och qvantiteten blifvit hos Sundhets-kollegium, Vetenskaps-akademien eller vederbörande Universitets-fakultet uppgifna och godkända, af Apothekare och Vetenskapsmän tullfritt införas.				
			Portföljer, Resväskor och *Ridikyler:*				
2	—	—*	af läder	1 skålp.	—	24	—
6	—	—*	af hel- eller halfsiden	1 skålp.	1	24	—
1	16	—*	andra slag	1 skålp.	—	16	—
1	16	—	*Potates*	1 tunna	—	16	—
1	24	—	*Potatesmjöl*	1 lisp.	—	24	—

Persikokärnor, hänföras under Apotheksvaror.
Pinsback; se Metaller, sammansatta.
Pipor, tobaks-; se Piphufvuden.
Piqué; se Väfnader, bomulls-.
Pistacier; se Frukter och Bär, ej specificerade, torra.
Pistoler; se Gevär.
Platåer; se Dekorationer.
Pläter; se Metaller, sammansatta.
Porfyr; se Sten, ej specificerad.
Portmonnaier, hänföras till Etuis.
Pottaska; se Aska.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
—	12	—	*Puder*	1 skålp.	—	4	—
1	24	—	*Qvicksilfver*	1 skålp.	—	4	—
			Redskap och *Machinerier*, eller delar deraf, ej specificerade	100 R:dr v.	5	—	—
3	16	—	*Rigabalsam*	1 kanna	1	—	—
10	—	—*	*Ris*, oskalad, eller *Paddy*	1 tunna	1	12	—
—	7	6	*Russin*	1 skålp.	—	1	6
			Rör:				
6	32	—	Bambu- och Spanska	1 lisp.	—	32	—
1	32	—	Rottingar, Vass- och andra slag	1 lisp.	—	4	—
2	—	—	*Rötter*, ätbara, alla slag, ej specificerade . .	1 tunna	—	24	—
			Sadelmakare-arbeten, ej specificerade:				
2	16	—	med äkta förgylda, försilfrade eller pläterade beslag	1 skålp.	—	28	—
2	—	—	andra slag	1 skålp.	—	24	—
15	—	—*	*Saffran*	1 skålp.	1	—	—
—	16	—*	*Salmiak*	1 skålp.	—	—	8
			Salpeter:				
4	—	—*	oraffinerad och raffinerad	1 lisp.	1	—	—
2	16	—*	Chilisk salpeter eller salpetersyradt natron, för skedvattens- och andra fabrikers behof, efter pröfning och tillstånd af Kommers-kollegium	1 lisp.	—	6	—
—	14	—*	*Salpetersyra* och *Skedvatten*	1 skålp.	—	1	6
			Salt:				
1	16	—	berg-	1 tunna	—	12	—
1	16	—	glauber-, vattenfritt	1 lisp.	—	—	8
3	—	—	kok-	1 tunna	—	18	—
—	10	—	medicinskt	1 skålp.	—	1	—
—	2	—*	raffineradt	1 skålp.	—	—	8
—	4	—*	*Saltsyra*	1 skålp.	—	—	6

Pressduk; se Väfnader, ylle-.
Qvarnstenar; se Sten.
Qvercitron; se Färger.
Rakknifvar; se Knifvar.
Rask; se Väfnader, ylle-.
Ratin; se Väfnader, ylle-.
Ravenduk; se Väfnader, Linne- och Hamp-.
Rentungor, Renstek och Renkött; se Kött.
Rhabarber, hänföres under Apotheksvaror.
Ridikyler; se Portföljer.
Risgryn; se Gryn.
Rosmarin, hänföres under Apotheksvaror.
Rotscher; se Fisk, torr.
Rumm; se Bränvin.
Räfkakor eller Räfkryddor, hänföras under Apotheksvaror.
Rödfärg; se Färger.
Röthe; se Färger.
Rötter för Apothekares behof, ej specificerade, hänföras under Apotheksvaror.
Sablar, hänföres till Stålarbeten.
Saccarum Saturni; se Blysocker.
Saffian; se Hudar och Skinn.
Sagogryn; se Gryn.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Saxar:				
5	—	—	Öfverskärare-, samt saxar till klippning af plåtar och bleck	1 lisp.	—	12	—
1	—	—*	Skräddare-, Trädgårds- och Ull-	1 skålp.	—	12	—
			andra slag:				
2	—	—*	opolerade	1 skålp.	—	24	—
4	—	—*	polerade	1 skålp.	1	—	—
			Segel:				
			Införsels-tullen bestämmes efter den å väfnaden, hvaraf de bestå, med tillägg af 10 procent.				
			Senap:				
—	6	—	omalen	1 skålp.	—	1	—
—	24	—	malen och preparerad	1 skålp.	—	6	—
3	16	—	*Serpentinsten*, arbetad	1 lisp.	—	16	—
1	—	—*	*Siktar* och *Såll*	1 skålp.	—	12	—
			Siktduk, af metall, tullbehandlas såsom det ämne, arbetadt, hvaraf duken är förfärdigad.				
			Silfver:				
1	12	—	arbetadt, förgyldt eller oförgyldt	1 lod	—	6	—
—	15	—	Bok-, äkta	1 lod	—	2	8
—	1	6	oäkta	1 lod	—	—	3
			Anm. Vigten för pappersbladen, emellan hvilka silfret ligger, inberäknas.				
1	12	—	Musiv-, Målare-, Puder- eller Unsen- . . .	1 lod	—	10	—
15	—	—*	*Silke*, färgadt	1 skålp.	1	16	—
—	8	—	*Sirop*, alla slag	1 skålp.	—	3	—
			Skomakare-arbeten:				
12	—	—*	af siden	1 skålp.	3	—	—
8	—	—*	af andra tyger, samt af Karduans-, färgade eller tryckta skinn	1 skålp.	2	—	—
4	—	—	Becksöms- och s. k. Sjöstöflar	1 par	—	24	—
5	16	—*	andra slag	1 skålp.	1	16	—

Sammet; se Väfnader.
Sammetsband; se Band.
Sandarak; se Gummi.
Sandel; se Färger.
Sassafras, hänföres under Apotheksvaror.
Satin; se Väfnader.
Schellack; se Gummi.
Segel, bergade från främmande förolyckade fartyg; se Inventarier.
Segelduk; se Väfnader, Linne- och Hamp-.
Sejdergarn; se Garn, Segel- och Bind-.
Senetsblad, hänföres under Apotheksvaror.
Shawlar och Shawletter; se Väfnader.
Siktduk, af annat än metall; se Väfnader.
Silfverglitt; se Glete.
Sill; se Fisk.
Sjökort; se Kartor.
Skedvatten; se Salpetersyra.
Skeppsinventarier; se Inventarier.
Skiffer; se Sten.
Skinn; se Hudar.
Fisk-; se Fiskskinn.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Skriftaflor:				
—	8	—	af sten	1 skålp.	—	1	—
—	40	—	andra slag	1 skålp.	—	5	—
			Skrubblor:				
2	8	—	öfver $\frac{20}{00}$	1 stycke	—	20	—
—	36	—	andra slag	1 stycke	—	9	—
40	—	—	*Sköldpadd*, arbetad	1 skålp.	6	—	—
			Slöjdevaror, eller *Fabriks-*, *Handtverkeri-* och *Manufakturvaror*, i taxan ej nämnde, förtullas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå, eller, om detta ej kan bestämdt urskiljas	100 R:dr v.	25	—	—
5	—	—	*Smink* och *Sminkflor*	1 skålp.	—	24	—
5	—	—	*Smör*	1 lisp.	1	—	—
			Snörmakare-arbeten, såsom Fransar, Galoner, Gramaner, Aiguilletter, Snoddar, Snören m. fl. ej specificerade:				
20	—	—	af hel- och halfsiden	1 skålp.	5	—	—
4	—	—	andra slag	1 skålp.	1	16	—
			Socker:				
—	7	—*	Mascovad-, eller brunt och gult, ordinärt Terres- och Tetes- samt hvitt Pudersocker	1 skålp.	—	2	3
—	10	—*	Krossadt Lump-, Havanna-, Terres- samt andra till sockerhalten lika slag	1 skålp.	—	5	—
—	12	—*	Topp-, Candi- och Kak-	1 skålp.	—	5	—
1	16	—	*Soda*	1 lisp.	—	—	8
3	—	—	*Soja* och *Såser*	1 kanna	—	36	—
20	—	—	*Solfjädrar*	1 skålp.	3	—	—
			Spanmål:				
			omalen:				
5	—	—	Bohvete	1 tunna	—	36	—
3	16	—	Hafra	1 tunna	—	24	—
10	—	—	Hvete	1 tunna	1	24	—
5	—	—	Korn och Malt	1 tunna	—	36	—
10	—	—	Linser	1 tunna	1	24	—
6	32	—	Råg	1 tunna	1	—	—
5	40	—	Vicker	1 tunna	—	42	—
6	32	—	Ärter	1 tunna	1	—	—

Skälspäck; se Tran.
Slipstenar; se Sten.
Snickare-arbeten; se Trädvaror, ej specificerade, arbetade.
Snus; se Tobak.
Snören; se Gulddragare- och Snörmakare-arbeten.
Snören, Tarm-; se Strängar.
Solfjäders-papper; se Papper.
Spanska Flugor hänföras under Apotheksvaror.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Spannmål:				
			malen: Gryn och Mjöl:				
			införtullas efter den afgift, som vid införseln är gällande för det sädesslag, hvaraf Grynet eller Mjölet är tillverkadt, med tillägg af 10 procent, och så, att af Hvete 9 lisp., af Råg och Ärter 12 lisp., af Korn 10 lisp. och af Hafre 8 lisp. Mjöl anses svara mot en tunna säd, samt att 4 lisp. Gryn af Hafre och 6 lisp. af andra sädesslag svara mot en tunna säd af samma slag.				
—	32	—	*Speglar* och *Lampetter*	1 skålp.	—	8	—
			Spetsar, Uddar och *Blonder:*				
30	—	—	Silkes- och Linne-	1 skålp.	6	—	—
5	—	—	Andra slag	1 skålp.	1	—	—
			Spännhalsdukar:				
12	—	—	af hel- och halfsiden	1 skålp.	3	—	—
5	16	—	af andra tyger	1 skålp.	1	16	—
2	—	—	af läder	1 skålp.	—	24	—
—	24	—*	*Stearin*	1 skålp.	—	5	—
—	3	—*	*Sten*, arbetad, ej specificerad	1 skålp.	—	—	6
			(Se vidare förteckningen å vid införsel tullfria varor.)				
8	—	—	*Stenkolstjära*	1 tunna	—	32	—
			Strumpor och andra på strumpstol eller genom stickning tillverkade arbeten:				
25	—	—*	Silkes-	1 skålp.	3	—	—
16	32	—*	Halfsiden-	1 skålp.	2	—	—
5	16	—*	andra slag	1 skålp.	1	—	—
1	—	—*	*Strumpstickor*	1 skålp.	—	12	—
			Strängar:				
1	—	—	af metall	1 skålp.	—	8	—
10	—	—	andra slag	1 skålp.	—	24	—
12	—	—*	*Stål*, alla slag, utom gjutstål	100 *℔.* stap. v.	3	—	—

Speldosor; se Instrumenter, Musikaliska.
Spelkort; se Kort.
Spermaceti-olja; se Oljor.
Spiauter; se Zink.
Spiesglans; se Antimonium.
Spik och Nubb; se Jern.
Spiritus, Vitriol-; se Svafvelsyra.
Späck; se Tran.
Sticktyg; se Väfnader, Bomulls-.
Stilar; se Boktryck.
Stockfisk; se Fisk.
Storax hänföres under Apotheksvaror.
Stramalj; se Brodérduk.
Strutsfjädrar; se Plymer.
Strömming; se Fisk.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
3	—	—	*Stålarbeten,* ej specificerade	1 skålp.	—	36	—
3	—	—	*Stärkelse,* hvit	1 lisp.	1	—	—
1	16	—	*Svafvel*	1 lisp.	—	12	—
			Sicilianskt eller annat så kalladt naturligt svafvel till begagnande för fabrikstillverkning af svafvelsyra, efter särskild anmälan hos Kommerskollegium och af detsamma lemnadt tillstånd		*Fri ll*		
—	10	—	*Svafvelblomma*	1 skålp.	—	—	6
—	3	—*	*Svafvelsyra*	1 skålp.	—	—	4
			Svampar:				
1	—	—*	ätbara af alla slag	1 skålp.	—	12	—
2	24	—	sug-	1 skålp.	—	12	—
—	30	—	andra slag, ej specificerade	1 lisp.	—	5	—
—	32	—*	*Sågblad*	1 skålp.	—	6	—
2	—	—	*Såpa*	1 lisp.	—	24	—
—	24	—	*Säckar,* nya, tomma	1 skålp.	—	6	—
			Sängkläder beläggas med den tullafgift, som är bestämd för väfnaden, hvaraf öfvertyget består. (Se vidare förteckningen öfver vid införsel tullfria varor.)				
			Tafvelramar förtullas lika med det ämne, hvaraf de bestå, utan afdrag i vigten för taflan, derå anbragt glas m. m.				
4	32	—	*Talg*	1 lisp.	—	24	—
—	6	—*	*Tamarinder*	1 skålp.	—	1	—
			Tegel:				
24	—	—	Eldfast	1000 stycken	6	—	—
20	—	—	Klinker	1000 stycken	4	—	—
15	—	—	Mursten	1000 stycken	5	—	—
26	32	—	Taksten	1000 stycken	10	—	—
—	36	—	*Tenlikar*	1 skålp.	—	12	—
			Tenn:				
10	—	—*	oarbetadt, samt arbetadt, gammalt och sönderbrutet	1 lisp.	—	20	—

Ståltråd; se Tråd.
Stärkelse, blå; se Färger, andra slag, ej specificerade.
Substans; se Bläckpulfver.
Sviskon; se Plommon.
Svärta, Bok- och Kopparsticks-; se Boksvärta.
Synålar; se Nålar.
Syringar; se Fingerborgar.
Tackjern; se Jern.
Taft; se Väfnader.
Tagel; se Hår.
Talgljus; se Ljus.
Tapeter af papper; se Papperstapeter.
Tapetborder; se Papperstapeter.
Taskböcker hänföras till Etuis.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Tenn:				
			arbetadt, nytt:				
—	36	—	olackeradt och omåladt	1 skålp.	—	12	—
1	—	—	lackeradt eller måladt	1 skålp.	—	16	—
—	7	—	*Tenn-* och *Blyaska*	1 skålp.	—	1	4
—	10	—*	*Terpentin*	1 skålp.	—	1	6
—	12	—	*Terpentin-olja* eller *Terpentin-Spiritus* . . .	1 skålp.	—	1	6
2	—	—	*Thé*	1 skålp.	—	12	—
2	16	—*	*Thermometrar*, med eller utan fodral	1 stycke	—	28	—
5	16	—	*Tjära*	1 tunna	1	16	—
3	—	—*	*Tjärbärma* eller *Vraktjära*	1 tunna	—	44	—
			Tobak:				
—	13	—*	Blad	1 skålp.	—	7	—
3	—	—	Cigarrer	1 skålp.	1	6	—
			Karfvad:				
—	36	—	Karduser eller lös i fastager	1 skålp.	—	14	—
1	24	—*	Knaster	1 skålp.	—	36	—
—	36	—	Malen eller Snus	1 skålp.	—	16	—
—	16	—	Spunnen eller Negerhead	1 skålp.	—	10	—
1	—	—	Stänger och Karotter	1 skålp.	—	18	—
—	4	—*	Stjelkar	1 skålp.	—	4	—
2	—	—	*Tran* och *Späck*, alla slag	1 lisp.	—	6	—
			Tråd:				
			Guld- och Silfver-:				
2	4	—	Äkta och halfäkta	1 lod	—	8	—
1	20	—	Oäkta	1 lod	—	5	—
—	18	—	Jern- och Stål-, ej specificerad	1 skålp. stap. v.	—	4	6
—	18	—	För tillverkning af sådana arbeten, hvartill utländsk Jern- eller Ståltråd erfordras, efter pröfning af behofvet och med särskildt tillstånd af Kommers-kollegium	1 skålp. stap. v.	—	2	—
			Koppar- och Messings-:				
3	—	—	förgyld eller försilfrad	1 skålp.	—	36	—
—	32	—*	andra slag	1 skålp.	—	8	—
1	16	—*	Bomulls-, alla slag	1 skålp.	—	16	—
2	—	—*	Linne-, alla slag	1 skålp.	—	24	—

Theriak hänföres under Apotheksvaror.
Tobakspipor af Lera; se Piphufvuden.
Tomback; se Metaller, sammansatta.
Torsk; se Fisk.
Trapp, tullfri såsom Lera.
Tricot; se Strumpor.
Trumpeter och Trummor; se Instrumenter, Musikaliska.
Tryffel hänföres till Svampar, ätbara.
Tråd, jern- och stål- till Instrumentsträngar; se Strängar.
Trädfrukter; se Frukter.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Trävaror:				
			Fanérskifvor draga hälften af den tull, som är bestämd för Snickare-arbeten af samma träslag.				
3	—	—	Svarfvare-arbeten, ej specificerade, med eller utan betsning, målning eller lackering .	1 skålp.	—	36	—
			Alla mer eller mindre arbetade trävaror, ej specificerade, derunder inbegripne Snickare- och Stolmakare-arbeten:				
—	8	—*	af Furu och Gran, med eller utan betsning, målning eller lackering . .	1 skålp.	—	2	—
—	16	—*	af Alm, Ask, Björk, Bok, Ek och andra inhemska träslag, med eller utan betsning, målning eller lackering, eller med fanering af nämnde träslag	1 skålp.	—	4	—
—	28	—*	af Mahogeny, Jacaranda och andra utländska träslag, massiva eller dermed fanerade, eller arbeten, försedde med äkta eller oäkta förgyllning	1 skålp.	—	7	—
			Anm. Är arbetet sammansatt af flera träslag, sker förtullningen efter det slag deribland, som drager högsta tullafgift.				
			Möbler, försedde med stoppning, men utan öfvertyg, förtullas efter ofvanstående bestämmelser, utan förhöjning.				
			försedde med stoppning och öfvertyg, förtullas efter nämnda bestämmelser med 50 procents förhöjning.				
			(Se vidare förteckningen öfver vid införsel tullfria varor.)				
			Tvål:				
1	—	—	parfymerad och Savonetter	1 skålp.	—	16	—
—	9	—*	sämre slag	1 skålp.	—	3	—
4	—	—	*Tågvirke*, nytt	1 lisp.	—	16	—
—	24	—*	*Ull*, alla slag	1 skålp.	—	2	—

Tusch; se Färger, andra slag, ej specificerade.
Tutanego; se Zink.
Tutia hänföres under Apotheksvaror.
Tyll, spets-; se Spetsar.
Tyll, bomulls-; se Väfnader, bomulls-.
Tågvirke af förolyckade främmande fartyg; se Inventarier.
Tälgsten; se Sten, ej specificerad.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Ur:				
			Fick-:				
40	—	—	med guldboett	1 stycke	2	—	—
6	32	—*	andra slag	1 stycke	—	32	—
300	—	—*	Skeppschronometrar	1 stycke	15	—	—
			Vägg- och Studsare: af brons, tullbehandlas som metaller, sammansatta, ej specificerade, arbetade.				
4	—	—*	andra slag	1 skålp.	1	—	—
40	—	—	Delar af Ur, ej specificerade	1 skålp.	2	—	—
			Urband och *Urkedjor* af sammansatta eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen, tullbehandlas lika med det ämne, arbetadt, hvaraf de hufvudsakligen bestå, eller, derest detta icke kan med säkerhet urskiljas, efter det i dem ingående ämne, som drager högsta tullafgift.				
30	—	—	*Vanilj*	1 skålp.	3	—	—
2	—	—	*Visitkort*	1 skålp.	—	32	—
			Vitriol:				
12	—	—	grön	17 lisp.	3	—	—
—	8	—*	andra slag	1 skålp.	—	1	—
			Wadd:				
—	24	—	Bomulls-	1 skålp.	—	8	—
4	—	—	Silkes-	1 skålp.	1	—	—
			Wagnar och *Åkdon:*				
200	—	—	Tvåhjuliga, samt Trillor, Droskor och Slädar	1 stycke	25	—	—
500	—	—	öfriga slag	1 stycke	66	32	—
			(Se vidare förteckningen å vid införsel tullfria varor.)				
			Wantar tullbehandlas lika med Strumpor.				
—	40	—	*Watten*, mineral- eller hälso-, krusen och buteljerna inberäknade	1 kanna	—	4	—
			Wax:				
—	32	—*	oblekt	1 skålp.	—	3	—
1	—	—*	blekt eller färgadt	1 skålp.	—	8	—

Urglas; se Glas.
Viol-rot hänföres under Apotheksvaror.
Viol-sirap; se Sirap.
Vitriol-olja; se Svafvelsyra.
Wagnmakare-arbeten, ej specificerade; se Slöjdvaror, ej specificerade.
Walnötter; se Nötter.
Watten, lukt-; se Luktvatten.
Wau; se Färger.
Waxduk; se Wäfnader.
Waxljus; se Ljus.
Wed; se Trädvaror.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
1	32	—*	*Wekar*, lamp- och ljus-	1 skålp.	—	20	—
			Werktyg för slöjderne och handtverkerierne, ej specificerade	100 R:dr v.	5	—	—
			Win, alla slag:				
1	24	—	på fastager	1 kanna	—	24	—
4	—	—	på buteljer	1 kanna	1	—	—
1	32	—	*Windruf*, torr	1 lisp.	—	6	—
—	24	—*	*Windrufvor*	1 skålp.	—	6	—
—	12	—*	*Winsten*, rå eller renad	1 skålp.	—	—	8
—	36	—	*Winstenssalt*	1 skålp.	—	3	6
—	32	—	*Wismut*	1 skålp.	—	4	—
			Wäfnader:				
			Helsiden:				
			Alngods:				
12	—	—*	Felb och Peluche	1 skålp.	1	24	—
25	—	—*	Flor, Gaze, Tyll, alla slag	1 skålp.	5	—	—
			Guld- och Silfvertyg:				
80	—	—*	äkta	1 skålp.	16	—	—
26	32	—*	oäkta	1 skålp.	5	16	—
24	—	—*	Sammet	1 skålp.	3	—	—
			Anm. Då hela ytan utgöres af silke, bör väfnaden, ehuru frånsidan utvisar bomull, tullbehandlas såsom helsiden.				
25	—	—*	andra slag	1 skålp.	5	—	—
30	—	—*	Shawlar, Shawletter och andra Dukar, äfvensom genom façonering till förkläden utmärkta tyger	1 skålp.	6	—	—
			Halfsiden-, eller af silke till större eller mindre del blandadt med bomull, lin, ull eller andra ämnen:				
			Alngods:				
10	—	—	Felb och Peluche	1 skålp.	1	24	—
10	—	—	andra slag	1 skålp.	2	—	—
12	24	—*	Shawlar, Shawletter och andra Dukar, äfvensom genom façonering till förkläden utmärkta tyger	1 skålp.	2	24	—
			Bomulls-:				
			Alngods:				
2	—	—*	Corderoy, Jean, Manchester, Parkum, Sammet och Satin	1 skålp.	—	24	—
1	8	—	Felb och Peluche	1 skålp.	—	8	—
1	16	—	Filtar	1 skålp.	—	16	—

Wicker; se Spanmål.

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Wäfnader:				
			Bomulls-:				
			Alngods:				
3	—	—*	Gaze, Halflinon, Musslin, Nettelduk, Dimity, Batist, Sticktyg eller Piqué samt alla genom väfnadssättet façonerade, ej specificerade	1 skålp.	—	36	—
6	—	—*	Tyll	1 skålp.	1	24	—
			Andra slag, ej specificerade:				
2	—	—*	ofärgade	1 skålp.	—	24	—
2	16	—*	färgade	1 skålp.	—	28	—
2	32	—*	tryckte eller pressade	1 skålp.	—	32	—
3	—	—*	Shawlar, Shawletter och andra Dukar, äfvensom genom façonering till förkläden utmärkta tyger	1 skålp.	—	36	—
			Bomulls-, med blandning till större eller mindre del af lin eller hampa:				
1	16	—*	Bolstervar	1 skålp.	—	16	—
3	—	—*	Damast	1 skålp.	—	36	—
2	—	—	Dräll	1 skålp.	—	24	—
			Andra slag tullbehandlas såsom lika beskaffade tyger af bomull allena.				
			Ylle-, af ull allena eller blandade till större eller mindre del med bomull, lin eller andra ämnen, utom silke:				
2	32	—*	Doffel, Fris, Frisad och Kalmuck . . .	1 skålp.	—	32	—
1	16	—*	Filtar och Mattor	1 skålp.	—	16	—
—	36	—	Pressduk	1 skålp.	—	3	—
3	16	—*	Siktduk	1 skålp.	—	24	—
			Andra slag:				
			Alngods:				
3	—	—*	ovalkade	1 skålp.	—	36	—
6	—	—*	valkade, två- och flerskaftade . . .	1 skålp.	1	24	—
5	—	—*	Shawlar, Shawletter och andra Dukar, äfvensom genom façonering till förkläden utmärkta tyger	1 skålp.	1	—	—
			Linne- och Hamp-:				
			Alngods:				
—	32	—*	Blaggarn, Buldan och Kanfas . . .	1 skålp.	—	8	—
1	16	—	Bolstervar	1 skålp.	—	16	—
30	—	—*	Kammarduk, Batist och Flor	1 skålp.	2	—	—
10	—	—*	Lärft, hvaraf en qvadrataln väger till och med 3 lod	1 skålp.	2	—	—

Tullvärde.				Qvantitet för Tullberäkn.	Inf. Tull. Banko.		
R:dr	sk.	r.			R:dr	sk.	r.
			Wäfnader:				
			Linne- och Hamp-:				
			Alngods:				
5	16	—*	Lärft, andra slag, samt Damast och Linon	1 skålp.	1	16	—
1	—	—	Mattväfnad af hampa, eller af hampa i förening med annat i Taxan ej specificeradt ämne	1 skålp.	—	12	—
—	24	—*	Segelduk och Tältduk	1 skålp.	—	2	8
2	32	—*	Andra slag, Drällsväfnader derunder inbegripne	1 skålp.	—	32	—
4	—	—	Dukar	1 skålp.	1	—	—
2	4	—	Hår- och Tagel-	1 skålp.	—	20	—
			Vaxade eller lackerade:				
—	36	—	Mattor	1 skålp.	—	4	—
—	40	—	andra slag	1 skålp.	—	8	—
5	—	—	Vattentäta eller dubbla väfnader, sammansatta genom upplösning af cautschuk . .	1 skålp.	1	—	—
—	36	—	*Ympvax*	1 skålp.	—	7	—
			Zink, Tutanego och *Spiauter:*				
—	4	—*	oarbetad och i plåtar	1 skålp.	—	—	2
			arbetad:				
—	12	—	omålad och olackerad	1 skålp.	—	2	—
—	24	—	målad eller lackerad	1 skålp.	—	6	—
			Ångmachiner	100 R:dr v.	5	—	—
			Ångpannor	100 R:dr v.	5	—	—
—	8	—	*Ägg*	1 skålp.	—	2	—
—	24	—	*Ättika*, alla slag	1 kanna	—	6	—
			Waror, som icke kunna hänföras under någon af de i Införsels-Tarifen upptagne bestämmelser:				
			råämnen		*Fri*		*a.*
			mer eller mindre arbetade	100 R:dr v.	25	—	—

Wärjor och Wärjklingor, hänföras till Stålarbeten.
Zaffer; se Färger, andra slag, ej specificerade.
Zittror; se Instrumenter, Musikaliska.
Zitverrot, hänföres under Apotheksvaror.
Åder- och Koppjern; se Instrumenter, Fältskärs-.
Ål; se Fisk.
Ängsskära; se Färger.
Äpplen; se Frukter.
Öl; se Dricka.

Särskild Förteckning

å Varor, som äro vid införsel tullfria.

Agat, oarbetad.
Alabaster, oarbetad.
Ambra.
Angelica.
Apotheksvaror, alla i Införsels-tarifen ej specificerade, enkla eller sammansatta, till införsel af Apothekare eller dem, som erhållit Sundhets-Kollegii tillstånd att med sådana varor idka handel, eller, efter Sundhets-Kollegii, Vetenskaps-Akademiens eller vederbörande Universitets-Fakultets hörande, af vetenskapsmän till begagnande för vetenskapliga inrättningar.
Aska, rå, af träd eller andra vegetabilier.
pott-: vällad eller oraffinerad.
Bark, alla i Införsels-tarifen ej specificerade slag.
Bast och *Bastrep.*
Bastmattor, inkommande såsom garnering eller emballage.
Ben: Elfen-, oarbetadt.
Hvalfisk-, oarbetadt, klufvet eller spjelkadt.
andra slag, rå och oarbetade samt förmalda eller s. k. Benmjöl.
Berberisrötter.
Bernsten, rå och oarbetad.
Bilder, alla slag, som utgöra konstnärs-arbeten.
Bin, lefvande i kupor.
Blod, Kreaturs-, alla slag.
Blodiglar.
Blomsterlökar.
Bokstafs-stämplar, Boktryck- eller Stilar, förslitna och obrukbara eller Stilskrot.
Bolus, hvit och röd, samt Terra Sigillata.
Bomull.
Brunsten.
Buskar.
Böcker:
på främmande språk, samt Not- och Ritböcker.
på Svenska tryckta Biblar, gifna till Svenska Bibelsällskapet.
från utrikes ort återkommande, i Sverige tryckta, då de reklameras af författaren eller förläggaren, eller då två Besigtningsmän, af hvilka minst en bör vara boktryckare, intyga att böckerne äro i Sverige tryckta.
Cautschuk, oarbetad.
Coraller, äkta, oarbetade.
Drefmat, eller gammalt och i stycken af högst 2 famnars längd sönderhugget tågvirke.
Dun, alla slag.

Emalj, i massa.
Fartyg, utländska med tillbehör:
seglande, byggde i och inköpta från länder, hvarest införsels-tull å Svenska fartyg ej erlägges.
tagna under krig af Svenskt Örlogs- eller Kapare-Fartyg och lagligen prisdömde.
Fisk, färsk.
Fiskskinn, oberedda.
Fjäder, ospritad.
Fjäll, Hvalfisk- eller Ossa Sepiæ.
Flintsten.
Flyttsaker:
såsom reseförnödenheter, af egaren sjelf medförda, då de af vederbörande Tullkammare finnas ej öfverstiga hans behof under resan; samt om de inkomma för sådane Svenska undersåtares räkning, som varit å utrikes ort bosatte och der betjenat sig af desamma, så framt de vid införseln, på särskild anmälan af General-Tull-Styrelsen, pröfvas ej öfverstiga egarens behof.
Foglar, lefvande.
Frö, alla slag, utom Kanarie-.
Färgmossa, alla slag.
Färgträd, helt eller oraspadt, alla slag, samt andra till färgning användbara, oberedda vexter och vextdelar, i Taxan ej specificerade.
Gips.
Gipssten.
Glas:
Buteljer, Burkar och Flaskor, på hvilka varor inkomma, och som icke, enligt särskildt stadgande i Införsels-tarifen, inbegripas uti vigten för tullberäkningen.
Glas: Kemiska.
Glasgalla.
Glasskärf eller *Krasglas*.
Glober.
Granatäppleskal.
Gräs, ej specificeradt.
Gräsmattor och *Gräsrep* till garnering och emballage.
Guld, oarbetadt.
Gutta percha, oarbetad.
Halm.
Hampa, ohäcklad.
Horn, oarbetadt eller raspadt.
Hummer.
Hvalraf eller *Spermaceti*.
Hår, alla andra, ej specificerade, slag, än Häst- eller Tagel, samt Nöthår.
Hö.
Jord, polér-
Juveler, oinfattade eller infattade.
Kalksten.
Kardborrar eller *Stråkardor*.
Kartor.
Kläder, tillhöriga sjöfarande eller resande, när de äro synbart brukade, eller, af egarne sjelfva medförda, pröfvas icke öfverstiga deras personliga behof.

Kol, Träd-
Kopparstick, *Estamper* och *Lithografiska arbeten*, som tillhöra tryckta verk.
Korkbark.
Kreatur:
Får och Baggar från alla Tyska Stater samt intill Vesterhafvet gränsande orter.
Hingstar, Tjurar och Fargaltar.
Lera.
Lumpor.
Läster, till Skoarbeten.
Magnetsten, oinfattad.
Malm, rå och osmält, i Införsels-tarifen ej specificerad.
Malmstuffer, till Naturalie-samlingar.
Marienglas.
Marmor, oarbetad eller i block.
Medaljer, alla slag.
Musikalier.
Muskus eller *Desman.*
Musslor, friska.
Mynt, Guld-, Silfver- och Koppar-.
Målningar och *Ritningar*, oinfattade.
Naturalier, till vetenskapliga samlingar.
Näfver.
Oljekakor.
Perlemor, oarbetad.
Perlor, äkta, oinfattade eller infattade.
Pimpsten.
Plantor.
Platina, oarbetad eller arbetad.
Pozzolana.
Russinstjelkar.
Sand.
Serpentinsten, oarbetad.
Silfver, oarbetadt.
Silke, rått, ofärgadt.
Skafgräs.
Sköldpadd, oarbetad.
Smergel.
Spillning, *Affall*, *och Spån*, ej specificerade.
Sten: Cornwalls-.
Eldfast.
Gjutstenar, samt Mergel och Skiffersten till Stentryck.
Qvarnstenar.
Bryn-, Olje- och Slipstenar.
All annan i Införsels-tarifen ej specificerad, oarbetad eller i block.
Stenkol, *Stenkolsstybb* eller *Cinders*, samt Coakes eller afsvaflade stenkol.
Stål: gjut-.
Säckar, med varor fyllde, såsom emballage.
Tester eller *Krätz.*
Tonkabönor.

Trippel.
Träd, friska, alla slag.
Trävaror:
Virke, oarbetadt, alla slag.
Bandstakar.
Bjelkar och Sparrar, alla slag.
Bräder och Plankor, sågade, alla slag.
Enträd och Enstafrar.
Gevärsstocks-ämnen.
Handspakar och Handspaks-ämnen.
Lister och Läkter, alla slag.
Master, Bogspröt, Spiror och Pumpträd, alla slag.
Ribbor, alla slag.
Stäfver, Lagg- och Botten-, alla slag.
Tunnband.
Wed, alla slag.
Årträd.
Vagnar och *Åkdon*, resandes, synbart brukade, af dem sjelfve begagnade, eller som blifvit ur Riket bevisligen utförda.

II. *Tarif för Utförsels-tullen.*

Tullvärde. R:dr	sk.	r.		Qvantitet för Tull-beräkningen.	Utförsels-Tull. Banko. R:dr	sk.	r.
10	—	—	*Blodiglar*	1 skålp.	4	—	—
			Jern:				
			gjutet:				
6	—	—*	Tack- och Barlast-	1 skepp. stap. v.	1	—	—
8	—	—*	Kanoner, Stycken, Nickhakar och Mörsare, ostämplade och oborrade	1 skepp. stap. v.	1	—	—
8	—	—*	Hällar öfver 1½ tums tjocklek samt Lod och Lödjor öfver 1 Skeppunds vigt stycket .	1 skepp. stap. v.	1	—	—
8	—	—*	Hällar af 1½ tums tjocklek och derunder till och med 1 tum, Lod och Lödjor till vigter af 1 skeppunds vigt och derunder till ¼ skeppund	1 skepp. stap. v.	1	—	—
6	—	—*	Söndersågade Kanoner och Mörsare, samt kasserade Kulor och Bomber	1 skepp. stap. v.	—	24	—
			smidt eller valsadt:				
16	—	—	Stång-, platt-, ⅜ tum tjockt och deröfver, under 12 tums bredd och öfver ⅝ tums fyrkant	1 skepp. stap. v.	—	4	—
14	—	—	Smältstycken: omvällde	1 skepp. stap. v.	—	6	—
13	—	—*	andra slag	1 skepp. stap. v.	—	12	—
8	—	—	*Jernskrot*, gjutet, smidt eller valsadt	1 skepp. stap. v.	—	24	—
			Koppar:				
75	—	—	rå	1 skepp. stap. v.	10	—	—
125	—	—	gårad	1 skepp. stap. v.	—	32	—
100	—	—	*Kopparskrot*, eller gammal och brukad Koppar, samt Kopparaska	1 skepp. stap. v.	1	32	—
4	—	—*	*Malm*, rå och osmält, i Införsels-tarifen eller den dervid fogade särskilda Varuförteckning, ej specificerad		F	ör	b.
			Metaller, sammansatta:				
166	32	—	oarbetade, alla slag	1 skepp. stap. v.	—	32	—
100	—	—	Skrot samt gammal och brukad metall, sammansatt, alla slag		1	32	—

Tullvärde. R:dr	sk.	r.		Qvantitet för Tullberäkn.	Utf. Tull. Banko. R:dr	sk.	r.
			Trädvaror:				
			Virke, oarbetadt, sågadt eller tillhugget:				
—	—	—	Alm, Ask, Bok, Björk, Ek och andra ej specificerade sådane trädslag, som vexa inom landet	100 R:dr v.	15	—	—
			Furu- och Grantimmer:				
—	—	—	otillhugget eller sågblockar	100 R:dr v.	25	—	—
—	—	—	tillhugget, ej specificerädt	100 R:dr v.	10	—	—
			Master, Bogspröt och Spiror:				
20	—	—	af 40 tums omkrets och deröfver, 10 fot från storändan	1 stycke	2	—	—
4	8	—	af 20 till 40 tums omkrets, 10 fot från storändan	1 stycke	—	20	—
1	32	—	derunder	1 stycke	—	12	—
			Pumpträd, oborrade; se Master och Spiror.				
3	—	—	Ribbor, längre eller kortare	1 tolft	—	9	—
			Anm. Vid export af Ribbor bör behörigen styrkas, att de äro fyrkantige och förfärdigade genom söndersågning af större timmer, i hvilket afseende betyg öfver nämnde förhållande skola vid Tull-Journalerne bifogas.				
—	32	—	Sparrar af Furu och Gran af mindre tjocklek än 8 tum midtpå	1 stycke	—	6	—
			Anm. Sparrar af furu och gran kunna utföras både liksidiga och platta. Dimensionen af deras tjocklek bestämmes efter fjerdedelen af deras totalomfång midtpå, så att t. ex. en sparre, som på två motsatta sidor innehåller 10 tums tjocklek och på de öfriga endast 6 tums, kommer att vid tullklareringen behandlas lika med en, hvars alla fyra sidor tvärtöfver innehålla hvardera 8 tum.				
			Ved:				
7	24	—	Björk-	1 famn	1	24	—
10	—	—	Bok- och Ek-	1 famn	2	—	—
5	—	—	alla andra slag	1 famn	—	36	—
			Anm. Famnen beräknas till 4 alnars längd, 3 alnars höjd och 6 qvarters bredd.				
—	30	—	Årträd eller ämnen till åror	1 par	—	4	—

Alla andra varor, än de i denna Tarif upptagne, äro vid utförsel tullfria.

III. Tarif för Kredit-upplaget och Transito-afgiften.

Minimi-qvantitet för Kredit-upplaget.		Qvantitet för Transito-afgiftens beräkning.	Transito-afgift. Banko. R:dr	sk.	r.
1500 skålp.	*Anis*	1 skålp.	—	—	½
	Aska, Pott-:				
200 lisp.	raffinerad och kalcinerad	1 lisp.	—	—	8
10 skepp:d	*Bly*, oarbetadt	1 skepp:d	—	20	—
	Bränvin:				
150 kannor	Geniever	1 kanna	—	—	10
150 kannor	Conjac	1 kanna	—	—	10
150 kannor	Rumm	1 kanna	—	—	10
150 kannor	Arrac	1 kanna	—	—	10
700 skålp.	*Cacao*	1 skålp.	—	—	2
1000 skålp.	*Caffe*	1 skålp.	—	—	1½
400 skålp.	*Canel* och *Cassia Lignea*	1 skålp.	—	—	3
1000 skålp.	*Corinter*	1 skålp.	—	—	1
1400 skålp.	*Fenkol*	1 skålp.	—	—	1
	Fisk:				
40 tunnor	saltad, Sill	1 tunna	—	4	—
300 lisp.	torr, Gråsidor eller Sey	1 lisp.	—	—	6
	Färger:				
1400 skålp.	Blyhvitt	1 skålp.	—	—	1
50 skålp.	Cochenille	1 skålp.	—	2	4
100 skålp.	Indigo	1 skålp.	—	1	4
	Garn, bomulls-:				
400 skålp.	ofärgadt	1 skålp.	—	—	3
150 skålp.	färgadt, Turkiskt rödt	1 skålp.	—	1	—
2000 skålp.	*Gryn*, utom af Spanmål	1 skålp.	—	—	½
10 skepp:d	*Hampa*, häcklad	1 skepp:d	—	16	—
100 lisp.	*Humle*	1 lisp.	—	2	4
1500 skålp.	*Ingefära*, torr	1 skålp.	—	—	1

Minimi-qvantitet för kreditupplaget.		Qvantitet för Transito-afgiftens beräkning.	Transito-afgift. Banko.		
			R:dr	sk.	r.
20 tunnor	*Kummin*	1 tunna	—	8	—
100 lisp.	*Lin*, ohäckladt	1 lisp.	—	1	6
100 lisp.	häckladt	1 lisp.	—	3	6
50 lisp.	*Ljus*: talg-	1 lisp.	—	2	4
300 skålp.	vax-, gula	1 skålp.	—	—	4
300 skålp.	hvita och spermaceti	1 skålp.	—	—	6
900 skålp.	*Mandel*	1 skålp.	—	—	1
1000 skålp.	*Olja*, Bom- eller af Oliver	1 skålp.	—	—	1
2000 skålp.	Hamp-	1 skålp.	—	—	½
800 skålp.	*Peppar*, alla slag	1 skålp.	—	—	1
2000 skålp.	*Plommon*, Cathrin- och Sviskon	1 skålp.	—	—	½
2000 skålp.	*Pomerans-knoppar och Skal*	1 skålp.	—	—	½
2000 skålp.	*Russin*	1 skålp.	—	—	½
100 tunnor	*Salt*, Kok-	1 tunna	—	1	4
1800 skålp.	*Sirap*, Socker-	1 skålp.	—	—	½
	Socker:				
1800 skålp.	Mascovad, eller brunt och gult, ordinärt Terres- och Tetes samt hvitt pudersocker	1 skålp.	—	—	½
1200 skålp.	Krossadt Lump- och Havanna-Terres . .	1 skålp.	—	—	1
1200 skålp.	Topp-, Candi- och Kak-	1 skålp.	—	—	1
	Spanmål, omalen:				
100 tunnor	Korn	1 tunna	—	2	4
150 skålp.	*Thé*	1 skålp.	—	—	8
100 tunnor	*Tjära*	1 tunna	—	2	6
	Tobak:				
1200 skålp.	Blad	1 skålp.	—	—	½
2400 skålp.	Stjelkar	1 skålp.	—	—	½
200 skålp.	Knaster	1 skålp.	—	—	8
500 skålp.	*Ull*:	1 skålp.	—	—	2
200 kannor	*Vin*: på fastager	1 kanna	—	—	8
100 kannor	på buteljer	1 kanna	—	1	8

Underrättelser

om hvad vid Taxans verkställighet iakttagas bör.

§. 1.

Hvad vid tullklarering af brutet skillingtal ej hinner till half skilling uteslutes, och räknas deremot för en skilling hvad af sådant brutet tal stiger till eller öfver en half.

§. 2.

Med de i Taxan förekommande vigtbestämmelser förstås viktualievigt, der annan vigt icke särskildt är utsatt.

§. 3.

För alla varar, som inkomma med främmande fartyg, förhöjes den belöpande tullen med fyratio procent, och för alla varor, som med dylika fartyg utföras, med femtio procent, utom i de fall, då genom särskilda afhandlingar med främmande makter undantag härutinnan blifvit öfverenskomna.

Till allmänhetens underrättelse utfärdar Kongl. Maj:ts och Rikets Kommerse-Kollegium Kungörelse om dessa afhandlingar vid början af hvart år.

Fartyg här i Riket byggda, som för utländsk räkning köpas och utföras, njuta i allmänhet lika rätt, som inhemska, i hänseende till tullens beräknande för de varor, som med dem första gången utskeppas.

§. 4.

Lastpenningar till Kongl. Maj:t och Kronan utgöras af Svenska fartyg med tolf och af främmande fartyg, då annorlunda icke är öfverenskommet, med trettiosex skillingar Banko för hvarje läst, beräknad efter Svenskt Mätarebref, samt betalas hvarje gång både vid inkommande och utgående; dock om ett inhemskt, eller med inhemska lika berättigadt, främmande fartyg, under loppet af ett kalender-år, gör flera resor mellan Sverige och utrikes ort, erläggas dessa umgälder för *utgåendet* allenast första resan och vid *förnyadt inkommande*, endast när fartyget innehar last, samt större eller mindre del deraf lossar; och må i detta hänseende jemväl såsom barlastade anses: Fartyg af 8 lästers drägtighet och derunder, som innehafver gods icke uppgående till mer än hälften af dess drägtighet; Fartyg öfver 8 till och med 50 lästers drägtighet, som innehafver gods icke öfver 4 läster; Fartyg af öfver 50 till och med 100 lästers drägtighet, som innehafver gods icke öfver 6 läster, samt fartyg af öfver 100 lästers drägtighet, som innehafver gods icke öfver 8 läster; hvaremot, då fartyg innehafver gods till större lästetal i förhållande till drägtigheten, än hvad sålunda nu bestämdt är, detsamma bör anses såsom lastadt, samt hel afgift erlägga.

§. 5.

1:o. Å inkommande varor, som, enligt Taxan, förtullas efter vissa procent af värdet, eller för hvilka olika tull efter olika värde eger rum, bör godsegaren uppgifva inköpspriset, med tillägg af assurans, frakt och all annan derå använd kostnad, intill dess de till lossnings-orten anländt, och å utgående varor deras partipris i lastningsorten. Godsegarens angifnings-inlaga å inkommande sådana varor bör styrkas af Faktura och Konnoissement, äfvensom Assurans-räkning, då försäkring tagen är. *Kan varuvärdet icke på sådant sätt styrkas, skall det, om Tullkammare eller Packhus-Inspektions föreståndare pröfvar det af godsegaren uppgifna värdet vara för lågt, bestämmas af trenne på samma sätt, som för beslagsgods värderande, utsedde Besigtnings- och Värderings-män;* och bör, då plakatstämpel å sådana varor begagnas, å denna stämpel antecknas, efter hvilket värde varan blifvit förtullad.

2:o. När en vara blifvit sålunda till förtullning angifven *eller värderad*, skall, genast efter besigtningen, anslag å Packhusdörren ovilkorligen ske, då hvar, som inom tre söcknedagar, anslagsdagen inberäknad, är högstbjudande, ege att varan inlösa, såvidt anbudet uppgår till minst det angifna värdebeloppet, med tillägg af tio procent, samt under vilkor, att summan ofördröjligen i Tull-kassan kontant nedsättes. Anbud af sådan person, hvars vederhäftighet ej är tillförlitligen känd, skall, på vederbörande Tulltjenstemans anfordran, beledsagas af antaglig borgen för anbudets behöriga uppfyllande. Har inom anslagstiden, som räknas att fortfara intill slutet af den för Packhus-förvaltningen bestämda arbetstid å tredje söcknedagen från och med det anslaget skedde, någon till varans inlösande, på sätt föreskrifvet är, sig icke anmält, må vid tullberäkningen efter angifningen komma att bero, och varan, efter skedd klarering, af egaren disponeras; men eger inlösning på förenämnde sätt rum, skola tullafgifterna efter det derigenom uppkomna högre varuvärdet beräknas; och skall af inlösnings-summan, hvilken den, som stadnar för högsta anbudet, åligger att, sist innan kl. Tolf nästföljande söcknedag efter anslagstidens förlopp, i Tull-kassan nedsätta, varu-angifvaren genast derefter utbekomma angifnings-beloppet, tillökadt med 10 procent, men öfverskottet, om sådant eger rum, tillfalla Kronan, och hälften ingå till det särskilda anslaget för Manufakturernas befrämjande, under iakttagande af hvad i Kongl. Maj:ts Nådiga Förordning till förekommande af oloflig införsel och utförsel af varor i sådant hänseende stadgas.

§. 6.

Föreskrifterna i sednare momentet af nästföregående §. tillämpas icke å brukade flyttsaker och resande tillhöriga effekter, som icke utgöra handelsgods, och hvarmed förfares enligt hvad derom särskildt är eller varder stadgadt.

§. 7.

På vederbörande Fabriks- och Handtverks-föreningar ankommer att utse en eller flera personer i hvarje Stapelstad, som ega att tillse, det de till hvarje förenings yrke hörande varor blifva efter riktiga värden och benämningar förtullade, och öfvervara alla stämplingar i packhusen; dock må dessa ombuds frånvaro icke hindra tullbehandlingens företagande och fortgång.

§. 8.

Inkomna och till inrikes förbrukning disponerade utländska varor kunna till utrikes ort tullfritt åter utföras.

§. 9.

Vid uppkommande tvist om en varas rätta art och benämning, må General-Tull-styrelsen, dess instruktion likmätigt, ega att, sedan, der så erfordras, sakkunniga handlande eller fabrikanter hörde blifvit, afgöra frågan; kunnande besvär öfver General-Tull-Styrelsens i dylika frågor fattade beslut hos Kongl. Maj:t i underdånighet anföras endast af godsegaren.

§. 10.

Alla, både inkommande och utgående, varor, ehvad de förtullas efter bestämd afgift eller efter vissa procent af värdet, eller äro tullfria, skola angifvas till namn, art och beskaffenhet, antal, Svenskt mått, mål eller vigt, och, då godset efter värde förtullas eller är tullfritt, äfven värdet, samt på lika sätt i Tull-journalerna och Persedels-extrakten upptagas. Om hvad i öfrigt vid varors angifning och förtullning iakttagas bör, tjenar Seglations-Ordningen till efterrättelse.

§. 11.

De varor, som ej om skeppsbord kunna genom Svenskt mått, mål eller vigt till qvantiteten bestämmas, föras, efter deras beskaffenhet och värde, till Tull-Packhuset eller Stadens vågar, för att der vägas eller mätas. Uppå ingifven inlaga till Tullkammaren, erhåller godsegaren räkning å den för varorna belöpande tull, efter hvars erläggande han eger desamma fritt använda, på sätt och med vilkor i öfrigt, som Seglations-Ordningen och Nederlags-Förordningen bestämma.

§. 12.

Till handelns underlättande kommer så kalladt Kredit-Upplag eller anstånd med tullafgifternas betalning för alla i Tarifen i sådant afseende utmärkta varor, till der bestämda minimi-qvantiteter, att tills vidare ega rum uti Städerna: Stockholm, Götheborg, Norrköping, Gefle, Carlskrona, Malmö, Calmar, Wisby, Westervik, Uddevalla, Landskrona, Christianstad, Carlshamn, Ystad, Halmstad och Helsingborg, under iakttagande af följande vilkor:

att varorna uppläggas under Tullkammarens, jemte egarens, lås och vård;

att egare af dessa varor få, emot utgörande af hela tullen, om de inom landet försäljas, men endast mot transito-tull, då de bevisligen åter utföras, från Kredit-upplaget uttaga större eller mindre partier, dock icke under hälften af det minsta, som får uppläggas;

att Kredit-upplaget icke får sträckas utöfver ett år ifrån den dag, godset till uppläggande angifvits; börande detsamma inom nämnde tid antingen åter utföras, eller tillfullo förtullas efter den tullberäkning, som var gällande, då upplaget skedde, vid påföljd att godset i annat fall för egarens räkning å auktion försäljes, då belöpande införsels-tull och omkostnader å auktions-summan först afdragas och återstoden tillställes godsegaren;

att gods må kunna transporteras från en Stads kredit-upplag till en annans, dock med kredit-tidens beräkning ifrån den dag, godset först till uppläggning angafs;

att varor må kunna afgiftsfritt öfverflyttas till kredit-upplag från nederlag, med beräkning af kredit-tiden från angifningen till kredit-upplaget;

att varor må, efter anmälan hos General-Tull-Styrelsen, öfverflyttas från kredit-upplaget på nederlag, emot erläggande af så väl transito-afgift, som inkommande rekognition; samt

att genom kredit-upplaget någon förändring icke sker i den nederlagsfrihet, som Kongl. Maj:t redan i Nåder förunnat vissa Städer eller framdeles i Nåder förunnar andra.

§. 13.

Egare af fartyg om minst 40 lästers drägtighet, som vid Svenskt skeppsvarf nybyggas, äro berättigade att, sedan fartyget kommit i fullfärdigt skick och sådant inför General-Tull-Styrelsen styrkt blifvit, få, uppå tillika der skeende anmälan, tillgodonjuta *restitution med två tredjedelar af erlagde införsels-afgifter* för de skepps-förnödenheter, dem egaren genom behöriga intyg visat hafva varit till fartygets tackling och utredning använda och för sådant ändamål från utrikes ort införda.

De skepps-förnödenheter, hvarmed ett Svenskt, från utrikes ort återvändande fartyg under resan blifvit försedt, äro icke underkastade tull, så länge de förblifva i samma fartygs bruk.

Kommerse-Kollegium eger att, efter pröfning af behofvet och på derom i hvarje särskildt fall af vederbörande gjord ansökning, lemna tillåtelse till tullfri införsel af varuprof *i så ringa qvantitet, att det ej kan till verklig förbrukning användas, samt af* modell, *införskrifven af inhemsk slöjdidkare, som åstadkommer likartad tillverkning, dock ej för honom mera än en af hvarje slag, klädespersedlar, guldnipper och silfverprydnader dock undantagne.*

§. 14.

Allt hvitt socker, ankommande från någon hamn i Europa, hvilket icke är angifvet såsom Topp-, Candi- och Kaksocker, krossadt Lump- eller Havanna-Terres eller annat under samma tullbestämning hänförligt slag, skall underkastas besigtning af sakkunnige och ojäfvige personer, i Tullkammare- eller Packhus-Inspections-Föreståndares närvaro. Yppas dervid olika meningar om varans rätta beskaffenhet, hänskjutes frågan till General-Tull-Styrelsen, då prof å sockret jemväl bör insändas.

§. 15.

Vid utförsel sjöledes från Stapelstad af följande utaf utländskt råämne inrikes tillverkade varor, beviljas restitutionsvis af tullmedlen:

för 1 skålpund Topp-, Candi- och Kaksocker	3 sk.	
— 1 skålpund krossadt Lumpsocker	2 »	6 rst.
— 1 skålpuud Kardus eller karfvad Tobak, äfvensom pressad och rullad Tobak	4 »	
— 1 skålpund Snus	4 »	
— 1 skålpund Bomullsväfnad af garn i finhet af N:o 32, eller deröfver, efter Engelsk beräkning	4 »	
— 1 skålpund af Paddy tillverkade risgryn		6 »

hvarvid iakttages:

1:o att hvad Socker- och Tobaks-fabrikater samt Bomullsväfnader, äfvensom Risgryn, angår, minst 100 skålpund af samma vara skola till export angifvas och på en gång afsändas;

2:o att vid angifnings-inlagan alltid skall bifogas tillverkarens, under edelig förpligtelse afgifna och med två vittnen bestyrkta försäkran, att varan är Svensk tillverkning och af utländskt råämne, äfvensom om Bomullsväfnad, att den är tillverkad af utrikes spunnet garn i finhet af N:o 32 eller deröfver, efter Engelsk beräkning; kommande detta bevis att biläggas Tullkammare-Journalen å den tullplats, hvarifrån varan utföres;

3:o att varan, då den är stämpling underkastad, bör vara med behörig tillverknings-stämpel försedd; och

4:o att utförseln verificeras, antingen genom intyg af Svensk Konsul eller vice Konsul å lossnings-orten, eller, om sådan tjensteman der ej är anställd, af annan vederbörande Embetsmyndighet, att varan derstädes blifvit lossad, eller ock, genom attest af vederbörande Tull-bevaknings-tjensteman, om godsets bevakning till öppen sjö i den mening, som 30 §. af gällande Nederlags-Förordning föreskrifver.

§. 16.

Skeppare, inhemsk eller främmande, som, för trängande orsaker eller, till inhemtande af ordres för sin vidare resa, inlöper i Svensk hamn, der Sjötullkammare finnes, må derstädes, utan skeppsumgälders erläggande, intaga förfriskningar och anställa nödiga reparationer, samt jemväl, under iakttagande af hvad Seglations-Ordningen föreskrifver och efter behörig märkrullas afgifvande, lossa större eller mindre del af sin last och intaga fyllnad deri, utan att erlägga tull eller annan afgift för mera, än som lossas eller lastas; men för fartyget belöpande skepps-umgälder skola, med iakttagande af hvad ofvanstående 4 §. föreskrifver, betalas, då lossning eller lastning eger rum. Dock må, under fart från en till annan utländsk ort, Svenskt eller dermed lika berättigadt främmande fartyg, utan sådana umgälders erläggande, kunna lossa så stor del af innehafvande laddning, som icke öfverstiger fjerdedelen af fartygets lastdrägtighet, för utrönande hvaraf fartygets skeppshandlingar må tjena till grund.

Fartyg, inhemskt eller främmande, som i Svensk hamn intagit en del af sin laddning, må i annan Svensk hamn, der, enligt Seglations-Ordningen, lastning får ega rum, intaga fyllnad deri. På hvart och ett ställe erlägges tull för hvad lastadt blifvit.

Då lossning eller lastning på flere ställen egt rum, erläggas dock, i öfverensstämmelse med nyssåberopade 4 §, skeppsumgälder endast å första lossnings- eller lastningsstället, derom bevis på passet meddelas.

§. 17.

Skeppare vare skyldig att, på sätt Seglations-Ordningen stadgar, å märk-rullan noga anteckna sitt förråd af lifsmedel, till mängd och beskaffenhet, vid den påföljd för uraktlåtenhet deraf, som berörda Förordning bestämmer; och må det förråd, som för besättningens behof till begagnande om skeppsbord finnes nödigt, befrias från tull och andra afgifter i utlastningsorten.

Till provision må, under sådana vilkor, jemväl kunna hänföras följande qvantiteter Vin, Bränvin, Caffe och Risgryn, nemligen:

För fartyg, *kommande från Östersjön,* eller till någon hamn *i Halland* samt *Götheborgs och Bohus Län från Nordsjö-orter samt Holland, England och Franska Westersjö-hamnar:* 3 kannor Vin, 2 kannor Bränvin, 2 skålpund Kaffe och 3 skålpund Risgryn, räknadt på hvarje person af besättningens och passagerares antal; samt

För fartyg, *kommande från orter utom Östersjön,* med undantag af nyssnämnde fart till *Halland och Bohus Län:* 5 kannor Vin, 4 kannor Bränvin, 4 skålpund Caffe och 6 skålpund Risgryn, på enahanda sätt beräknadt.

Härvid bör för öfrigt iakttagas, att Vin och Bränvin icke mot hvartannat utbytes; så att den, som har mindre af den ena, ej får för sådan brist njuta ersättning i den andra varan, äfvensom att hvad af dessa och öfrige nämnde proviant-artiklar öfverstiger en Skeppares ofvanföre bestämda förråd i utlastningsorten, skall ovilkorligen förtullas.

Hvad af inrikes producerade, enligt utgående Tullpasset, med fartyget bevisligen utförda provisions-varor öfverblifvit, må vid återkomsten tullfritt disponeras.

Hvad af det öfriga medgifna provisions-förrådet icke under vistandet i Svensk hamn om bord användes, må, derest det ej till qvarblifvande förtullas, med fartyget åter utföras.

§. 18.

Nödigt förråd af lifsmedel för skeppsbesättningar, antingen fartyget inlöper i Svensk hamn, eller lifsmedlen derifrån med skeppsbåt hemtas, befrias från utförsels-tull och andra dermed förenade afgifter.

Svenska fartyg få äfven till skeppsbehof tullfritt intaga öfriga förnödenheter, som till skeppets behof, i mån af dess storlek, kunna anses oundgängliga, hvartill äfven må räknas 1 famn Ved, 1 tunna Tjära, ½ tunna Beck, 2 st. år- och 4 st. spak-ämnen för hvarje 20 läster af fartygets drägtighet och derunder.

Främmande fartyg må deremot, ej heller till skeppsbehof, intaga sådana förnödenheter, utan erläggande af derför belöpande tull-afgifter.

§. 19.

På det Skeppare och besättningar å Svenska krafvel-fartyg, större eller mindre, må komma till säkert åtnjutande af den föring, som uti Kongl. Maj:ts år 1748 utfärdade Reglemente, dem, till uppmuntran, blifvit tillagd, skola Skeppare och besättning vid den Tullkammare, der lossning sker, af den tull, som för fartygets medbragta last inflyter, mot behörigt qvitto, erhålla dess föring, utgörande vid fart *från Östersjön* för en Skeppare 1 Riksdaler 16 sk., för en Styrman 28 sk., och för de öfrige af besättningen, så väl som gossar, hvardera 21 sk.; från de vid *Nordsjön, Kanalen och Atlantiska hafvet belägna Europeiska orter*, för en Skeppare 7 Riksdaler 9 sk., för en Styrman 3 Riksdaler 28 sk., och för det öfriga skeppsfolket, hvarje person 2 Riksdaler 42 sk.; samt från *Medelhafvet, Levanten och andra aflägsnare orter*, Skepparen 9 Riksdaler, Styrmannen 4 Riksdaler 24 sk., och för hvardera af den öfriga besättningen 3 Riksdaler 28 sk., allt Svenskt banko; men då tullbeloppet för medförda varor icke uppgår till minst 50 Riksdaler banko, bestås Skeppare och besättning ej någon föring, från hvilken förmån äfven inhemska på klink byggda samt utländska fartyg äro uteslutna.

Skeppare, som komma från Medelhafvet, men tillika intagit last uti Westersjöhamnar, njute föring, såsom från Medelhafvet, när tullen för de derifrån i Svenskt fartyg medbragta varor stiger till en fjerdedel af tullbeloppet för de varor, som annorstädes blifvit inlastade. Vid ett annat förhållande bestås endast den mindre föringen.

§. 20.

För gods, som under transporten genom tillfällighet tagit skada, må ej någon minskning i tullen tillåtas, så vida godsegaren sjelf vill detsamma disponera. Anser godsegaren en sålunda förskämd vara icke kunna draga den i Införsels-tarifen utsatta tull, må han äska laga besigtning å godset, hvilken då skall af Magistrats-person, med biträde af två sakkunnige och ojäfvige män, verkställas, i närvaro af vederbörande Tullkammare-föreståndare, som eger att, under tjenstemanna-ansvarighet, för bevakande af Kronans rätt, besigtnings-åtgärden kontrollera. Befinnes godset hafva under transporten undergått förskämning, skola Besigtningsmännen ej allenast härom utfärda intyg, utan jemväl, efter granskning af behöriga lasthandlingar, attestera värdet af enahanda vara i oskadadt skick. Derest fog till anmärkning emot förrättningen icke förekommer, antecknar Tullkammare-Föreståndaren sitt godkännande å besigtnings-instrumentet, som ej edsvurne besigtningsmän äro pligtige att, der så äskas, med ed fästa. Tullkammaren låter sedermera, efter föregången kungörelse, på öppen auktion, i behörig ordning, försälja

hvad förskämdt är, hvarvid, under iakttagande, att godset, såsom å nederlag befintligt eller oförtulladt, försäljes, införsels-tullen för det som, enligt Tarifen, förtullas efter värde, beräknas efter fastställd tull-procent å auktions-priset, samt för annat gods emot tarifbestämmelsen minskas i samma mån, som auktionspriset understiger det vid besigtningen för oskadad enahanda vara bestämda värde; kommande behållna auktions-summan att, sedan belöpande tull blifvit erlagd, godsegaren tillställas. Försummar godsegaren fullgörandet af bevisningen om varans förskämning utöfver fjorton dagar efter den preskriptionstid, hvarinom angifnings-inlagan, jemlikt 30 §. af gällande Seglations-Ordning, bör vara till Tullkammaren aflemnad, ansvare för tull-afgifternas fulla erläggande, derest han icke genom skriftlig anmälan hos tullkammaren, inom samma tid, afstår sin rätt till den skadade varan, som då, medelst offentligt utrop, för kronans räkning, genom Tullkammarens försorg, försäljes.

Beträffande förtullningen af varor, bergade från strandade, utrikes ifrån komna, fartyg, skall iakttagas:

1:o att, derest fartyget alldeles förolyckats eller så skadats, att varorna icke kunna, för befordrande till destinations-orten, åter intagas, eller om dessa till större eller mindre del finnas så sjöskadade, att de till vidare försäljning icke, utan äfventyr, kunna användas, godsegare eller dess ombud må ega att godset i den stapelstad, dit det beqvämligast må kunna föras, eller, om dess beskaffenhet icke medgifver sådan transport, å landet i strandnings-orten, efter föregången kungörelse, genom offentlig auktion, i vederbörlig ordning låta försälja;

2:o att för detta ändamål laga besigtning å godset, så fort ske kan, bör anställas, då strandningen skett inom stads område, af Magistrats-person, och i annat fall af Kronofogden i orten eller annan behörig krono-betjent, med biträde af två sakkunnige och ojäfvige män, och i närvaro af vederbörande Tullkammare-Föreståndare, som eger att, under tjenstemanna-ansvarighet, för bevakande af Kronans rätt, besigtnings-åtgärden kontrollera och, om fog till anmärkning icke förekommer, å besigtnings-instrumentet, som ej edsvurne besigtningsmän äro pligtige att, der så äskas, med ed fästa, anteckna sitt godkännande;

3:o att minst en månads tid må bestämmas för auktionens hållande, efter derom af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Länet utfärdad kungörelse; dock om någon vara befinnes så skadad, att, utan äfventyr af dess förderfvande, något längre uppskof med försäljningen icke kan ega rum, må denna, så snart kungörelse derom i strandnings-ortens och närmaste stads kyrkor blifvit uppläst, verkställas; börande i besigtnings-instrumentet, vid slik händelse, meddelas intyg så väl om behofvet af en skyndsammare försäljning, som om verkställbarheten af godsets försändande, i försäljnings-ändamål, till stad;

4:o att alla de varor, som genom väta icke äro underkastade förskämning eller som eljest vid besigtningen finnas oskadade, skola, såsom fullgoda varor, enligt Tulltaxan förtullas, hvaremot med tullberäkningen för de öfriga må förhållas såsom i 1 mom. af denna §. stadgas;

5:o att, änskönt godset såsom oförtulladt försäljes och det är inroparen öppet lemnadt, att detsamma antingen till inrikes förbrukning disponera eller inom stadgad preskriptions-tid reexportera, det skall ankomma på säljaren att, medelst en gemensam inlaga, som inom fjorton dagar efter auktions-förrättningen bör, med bifogande af auktions-protokollet, ingifvas och särskildt upptaga hvad till återutförsel ämnadt är, å Tullkammaren angifva hela det varuparti, som försåldt blifvit, och att belöpande afgifter för detsamma inom den i Seglations-Ordningen föreskrifna tid inbetala, vid påföljd, som i sagde Författning jemväl stadgas.

§. 21.

§. 21.

Den särskilda afgift, som utgår under benämning *Afgift till Handels- och Sjöfarts-Fonden*, uppbäres, jemte införsels-tullen, på sätt Kongl. Kungörelsen af den 19 Juni 1835 derom stadgar, eller Kongl. Maj:t finner skäl att framdeles i Nåder förordna.

§. 22.

Städernes tolag och andra dem på vissa varor beviljade afgifter uppbäras genom deras egen försorg och skola, intill dess förändrade grunder för deras utgörande varda stadgade, erläggas efter de för hvarje stad gällande föreskrifter *och fastställd procent, beräknad å det i denna Taxa på de flesta inkommande och utgående varor bestämda värde, eller det enligt 5 §. å de öfriga utrönta värde.*

Varor, som i allmänhet äro fria från införsels- eller utförsels-tull, befrias jemväl från tolag vid inkommande eller utgående; *och må i intet fall tolag beräknas till högre belopp än tullafgiften.*

Ull är från tolag fri, äfven vid införsel.

För nedannämnde varor, när de till Riket införas, skall tolagen, *med iakttagande deraf att den ej må öfverstiga tullafgiften,* beräknas, på sätt som följer, nemligen:

För Hampa till en fjerdedel, för Ankare och Kettingar till hälften, för Bleck och Spik af koppar eller annan metall till fartygs förhydning till en tredjedel, samt för Segelduk till tre fjerdedelar af i allmänhet stadgadt belopp.

§. 23.

I afseende på Sveriges och Norriges inbördes handelsförhållanden länder till efterrättelse Kongl. Maj:ts den 24 Maj 1825 utfärdade Nådiga Förordning, med de förändringar och tillägg, som sedermera blifvit i Nåder beslutade och kungjorda.

§. 24.

De serskilda Traktater och Afhandlingar, som med främmande Makter blifvit, angående handelsförhållanden, afslutade, tjena till behörig efterlefnad vid afgifters beräknande för fartyg och varor, under den tid, samma traktater och afhandlingar äro gällande.

Förteckning å de enligt 1845 och 1851 årens Tull-Taxor gällande tullvärden, hvilka i Bevillnings-Utskottets förslag till ny Tull-Taxa undergått förändring.

Införsels-Tarifen.

Alabaster, arbetad, 1 skålp. 1 R:dr 24 sk.
Alun, Romersk, 17 lisp. 48 R:dr.
andra slag, 17 lisp. 16 R:dr 32 sk.
Antimonium, Spiesglans, 1 skålp. 10 sk.
Regulus, 1 skålp. 30 sk.
Askar och Dosor, af sammansatta, eller såsom arbetade ej specificerade ämnen, efter angifning.
Balsam, Kopaive, 1 skålp. 1 R:dr 12 sk.
Mekka, 1 skålp. 12 R:dr.
Peruviansk och Tolu, 3 R:dr 8 sk.
Band, Bomulls-, Ylle- och Linne-, 1 skålp. 4 R:dr.
Ben, arbetade:
Elfen-, 1 skålp. 8 R:dr 16 sk.
Blecksslagare-arbeten, ej specificerade:
olackerade, 1 skålp. 1 R:dr.
lackerade, 1 skålp. 1 R:dr 12 sk.
Blommor:
delar af artificiella blommor, 1 skålp. 33 R:dr 16 sk.
Bly, arbetadt, ej specificeradt:
omåladt och olackeradt, 1 skepp. 60 R:dr.
Blyerts, 1 lisp. 2 R:dr 32 sk.
Blyertspennor:
alla andra slag (än Timmermans), 1 skålp. 3 R:dr.
Blår: Hamp-, 1 skepp. 25 R:dr.
Lin-, 1 skepp. 40 R:dr.
Bokbindare-cloth, 1 skålp. 3 R:dr.
Broderade arbeten:
andra slag (än guld eller silfver), efter angifning.
Bröd:
af hvete, 1 skålp. 4 sk.
andra slag, 1 skålp. 2 sk.
Böcker: på Svenska tryckta, efter angifning.
Campher:
oraffinerad, 1 skålp. 1 R:dr 12 sk.
raffinerad, 1 skålp. 1 R:dr 32 sk.

Confiturer:
Muskot, insyltad, 1 skålp. 2 R:dr 16 sk.
Cubeber, 1 skålp. 1 R:dr.
Dekorationer, *platåer* med tillbehör, äfvensom *ornamenter*, ej specificerade, efter angifning.
Etuis, med tillbehör, af sammansatta eller ej specificerade ämnen, efter angifning.
Fernissa, 1 skålp. 1 R:dr 16 sk.
Filar och Raspar, 1 skålp. 1 R:dr 12 sk.
Fisk, saltad eller inlagd:
Lax, 1 tunna 30 R:dr.
Fjädrar, ej specificerade, efter angifning.
Flaskfoder, efter angifning.
Foglar, slagtade, 1 stycke 30 sk.
Formar, tryck- och pappers-, efter angifning.
Fosfor, 1 skålp. 4 R:dr 24 sk.
Färger och *Färgningsämnen:*
Cochenille, 1 skålp. 5 R:dr.
Ängskära, 1 lisp. 1 R:dr.
Orleana, 1 skålp. 30 sk.
Schmaltz, 1 skålp. 18 sk.
Garn:
Bomulls, enkelt eller dubbleradt, i härfvor eller å bobiner:
ofärgadt:
N:o 26 och deröfver, 1 skålp. 1 R:dr.
färgadt: Turkiskt rödt, 1 skålp. 2 R:dr 12 sk.
allt annat, 1 skålp. 2 R:dr.
Kamulls- och redgarn:
ofärgadt, otvinnadt eller odubbleradt, 1 skålp. 1 R:dr 12 sk.
Linne- ofärgadt, 1 skålp. 1 R:dr 24 sk.
färgadt, 1 skålp. 2 R:dr 32 sk.
Gevär, alla slag, eller delar deraf, efter angifning.
Gipsarbeten ej specificerade, efter angifning.
Glas:
Buteljer, Burkar, Bunkar och flaskor (karafiner och slipade flaskor härunder ej inbegripne).
till och med ¼ kanna, 100 st. 2 R:dr.
deröfver till och med ½ kanna, 100 st. 7 R:dr.
Fönster-, alla slag:
grönt, 1 lisp. 2 R:dr 24 sk.
hvitt, 1 lisp. 2 R:dr 32 sk.
Spegel-, efter angifning.
Guld:
musiv-, puder- eller unsen-, 1 lod 2 R:dr.
Gummi:
Copal, 1 skålp. 1 R:dr
Lacca, 1 skålp. 40 sk.
Mastix, 1 skålp. 2 R:dr.
Sandarac, 1 skålp. 32 sk.

Gäss:
insyltade, $\frac{1}{16}$ tunna 2 R:dr 24 sk.
rökte, 1 st. 36 sk.
Handskar, alla slag, 1 skålp. 18 R:dr.
Hartz, 1 lisp. 1 R:dr 12 sk.
Hattar:
strå-, Italienska, 1 st. 10 R:dr.
andra slag, 1 st. 3 R:dr.
af läder, fiskben, papper, trä eller rötter m. m., 1 st. 3 R:dr.
Hattflätor, af halm eller strå, 1 skålp. 13 R:dr 16 sk.
Hudar och Skinn:
ej hänförliga till pelsverk:
oberedda, torra, alla slag, 1 skålp. 16 sk.
beredda: karduans- samt färgade eller tryckta skinn, 1 skålp. 6 R:dr.
pelsverk: oberedda:
Bäfverskinn, 1 skålp. 8 R:dr 16 sk.
Chinchillaskinn, 1 skålp. 20 R:dr.
Får- och Lammskinn:
grå krimska och äkta svarta kalmuck, 1 skålp. 6 R:dr 12 sk.
svarta, öfriga slag, 1 skålp. 2 R:dr 4 sk.
Hermelin- eller Lekattskinn, 1 skålp. 4 R:dr.
Hillerskinn, 1 skålp. 3 R:dr 16 sk.
Loskinn, 1 skålp. 3 R:dr 16 sk.
Mårdskinn och Mårdsvansar, 1 skålp. 12 R:dr.
Renskinn, 1 skålp. 1 R:dr 16 sk.
Räfskinn, 1 skålp. 4 R:dr.
Sjuppskinn, 1 skålp. 3 R:dr.
Skälskinn, 1 skålp. 24 sk.
Sobelskinn och Sobelsvansar, 1 skålp. 60 R:dr.
Häcktor, *Hakar* och *Hyskjor*, 1 skålp. 3 R:dr.
Instrumenter:
Fältskärs-, Mathematiska, Optiska, Fysiska och Navigations-, efter angifning.
Jern:
gjutet:
Tack- och barlast-, 1 skepp. stap. v. 9 R:dr.
Grytor, Pannor, Kittlar, Kakelugnar, Gallerverk samt apterade Stolpar och Ledstänger dertill och Slussportar, 1 skepp. st. v. 24 R:dr.
Hällar af $\frac{1}{2}$ tums tjocklek och derunder till och med 1 tum, Lod och Lödjor, till vigter af 1 skepp. vigt och derunder till och med $\frac{1}{4}$ skepp., 1 skepp. st. v. 10 R:dr.
Kasserade Kanoner, Bomber, Mörsare och kulor, 1 skepp. st. v. 8 R:dr.
allt annat gjutet arbete, ej specificeradt, efter angifning.
smidt eller valsadt:
Ankare, 1 skepp. st. v. 50 R:dr.
Kettingar med länkjernets diameter af $\frac{5}{8}$ tum och derunder, 1 skepp. st. v. 45 R:dr.
Kättingar med länkjernets diameter öfver $\frac{5}{8}$ tum, 1 skepp. st. v. 30 R:dr.
Draggar, Armbultar, Hammare, Roderjern, Skeppsknän och Smedjestäd, 1 skepp. st. v. 60 R:dr.
plåtar: Saltpanneplåtar, $\frac{3}{8}$ tum tjocka och deröfver, samt af 12 tums bredd och deröfver, 1 skepp. st. v. 20 R:dr.

Jern:
smidt eller valsadt:
plåtar:
oförtenta, under $\frac{3}{8}$ tum tjocka:
af t. o. m. 6 lisp. vigt stycket, 1 skepp. st. v. 33 R:dr 16 sk.
öfver 6 lisp. vigt stycket, 1 skepp. st. v. 36 R:dr.
förtente: 1 skepp. st. v. 100 R:dr.
Spik af 2 tums längd och deröfver, 1 skepp. st. v. 40 R:dr.
all annan spik samt allt annat Manufaktur- och Handtverks-smide, ej specificeradt, 1 skålp. 3 R:dr.
Kardor och *Kardläder:*
öfver $\frac{20}{100}$, 1 skålp. 32 sk.
Kli, af andra ämnen än Spanmål, 1 lisp. 25 sk.
Kläder: Gång, Linne- och Säng-, ej specificerade:
nya, Fruntimmers-, af till införsel lofgifna tyger, efter angifning.
Knallhattar, 1 skålp. 3 R:dr.
Knapergall och *Ekollon*, malen eller omalen, 1 lisp. 2 R:dr 24 sk.
Knappar, af sammansatta eller såsom arbetade ej specificerade ämnen, 1 skålp. 2 R:dr 32 sk.
Knifvar:
Rak-, 1 stycke 1 R:dr 16 sk.
Penn-, 1 st. 32 sk.
andra slag samt Gafflar, ej specificerade, 1 skålp. 3 R:dr 16 sk.
Koppar: smidd, valsad eller gjuten:
andra helfärdiga arbeten, 1 lisp. 12 R:dr 24 sk.
Kopparstick, *Estamper* och *Lithografier*, oinfattade, efter angifning.
Korgar af sammansatta eller, såsom arbetade, ej specificerade ämnen, efter angifning.
Korgmakare-arbeten, ej specificerade, efter angifning.
Kreatur:
andra fyrfotade, 1 st. 10 R:dr.
Krokar, till fiske, 1 skålp. 10 R:dr.
Krut, 1 Centner, 40 R:dr.
Kött:
färskt, 1 lisp. 2 R:dr.
saltadt, 1 tunna 20 R:dr.
torkadt eller rökt, 1 lisp. 3 R:dr 16 sk.
Lackmus, 1 skålp. 12 sk.
Lampor af sammansatta eller såsom arbetade ej specificerade ämnen, efter angifning.
Lim:
andra slag:
fogel-, 1 skålp. 1 R:dr.
Ljus:
Stearin och Margarin, 1 skålp. 40 sk.
Ljuskronor af sammansatta eller såsom arbetade ej specificerade ämnen, efter angifning.
Mattor af strå eller rötter, efter angifning.
Metaller, sammansatta:
alla andra slag, arbetad, 1 skålp. 4 R:dr.
Metwurst, 1 skålp. 24 sk.

Muskottblomma 1 skålp. 2 R:dr 24 sk.
Neglikor, 1 skålp. 35 sk.
Nålar:
sy- och tambur-, 1 skålp. 8 R:dr 16 sk.
knapp- och hår-, 1 skålp. 2 R:dr 4 sk.
krås- och bröstnålar af oäkta metall, efter angifning.
alla andra slag, ej specificerade, 1 skålp. 3 R:dr 16 sk.
Nät, af alla namn och slag, efter angifning.
Oljor, feta:
Bom- i fat, 1 skålp. 12 sk.
i flaskor, buteljer eller krukor, 1 skålp. 20 sk.
andra till apotheksvaror ej hänförliga eller eljest icke specificerade slag, 1 skålp. 8 sk.
Ost, alla slag, 1 lisp. 5 R:dr.
Papper:
grått, makulatur- och förhydnings-, 1 skålp. 3 sk. 9 rst.
Tryck-, limmadt och olimmadt, Concept- och Tapet, 1 skålp. 7 sk. 6 rst.
Paraplyer och *Parasoller:*
siden-, 1 st. 6 R:dr.
andra slag, 1 st. 3 R:dr.
Peppar, alla slag, 1 skålp. 15 sk.
Pergamentsskinn, 1 skålp. 10 R:dr.
Plommon:
Bruneller, 1 skålp. 20 sk.
Plymer:
Struts-, 1 skålp. 100 R:dr.
andra slag, 1 skålp. 50 R:dr.
Porslin: oäkta:
hvitt, gulaktigt eller omåladt:
Tallrickar, 1 skålp. 8 sk.
Portföljer, Taskböcker, Ridikyler och *Nattsäckar*, efter angifning.
Ris, oskalad eller paddy, 1 tunna, 12 R:dr.
Saffran, 1 skålp. 13 R:dr 16 sk.
Salmiak, 1 skålp. 20 sk.
Salpeter: oraffinerad, 1 lisp. 5 R:dr.
raffinerad, 1 lisp. 6 R:dr 24 sk.
Chilisk Salpeter eller Salpetersyradt Natron, 1 lisp. 3 R:dr.
Salpetersyra och *Skedvatten*, 1 skålp. 18 sk.
Salt:
raffineradt, 1 skålp. 2 sk. 8 rst.
Saltsyra, 1 skålp. 4 sk.
Saxar:
andra slag (än öfverskärare-), 1 skålp. 10 R:dr.
Siktar, efter angifning.
Silke, färgadt, 1 skålp. 20 R:dr.
Sirap:
Capilär, 1 skålp. 26 sk.
Mullbärs,- Rosen- och Viol-, 1 skålp. 40 sk.

Skomakare-arbeten
af blankläder, färgadt skinn eller tyger:
Skor, Kängor, Tofflor och Galoscher, 1 par. 3 R:dr.
Stöflor, 1 par 9 R:dr.
andra slag, efter angifning.
Slöjdevaror, eller Fabriks-, Handtverkeri- och Manufakturvaror, i taxan ej nämnda (NB. äfven om ämnet, hvaraf de hufvudsakligen bestå, kan bestämdt urskiljas), efter angifning.
Socker:
Mascovad, eller brunt och gult, ordinärt Terres och Tetes samt hvitt Pudersocker, 1 skålp. 8 sk.
Krossadt Lump-, Havana Terres samt andra till socker-halten lika slag, 1 skålpund, 12 sk.
Topp- Kandi- och kak-, 1 skålp. 16 sk.
Stearin, 1 skålp. 30 sk.
Sten, arbetad, ej specificerad, efter angifning.
Strumpor och andra på strumpstol eller genom stickning tillverkade arbeten:
Silkes-, 1 skålp. 33 R:dr 16 sk.
Bomulls-, 1 skålp. 6 R:dr 32 sk.
Redgarns-, 1 skålp. 4 R:dr.
andra slag, 1 skålp. 6 R:dr 32 sk.
Strumpstickor, 1 skålp. 6 R:dr 12 sk.
Stål:
garf- 100 skålp. stap. v. 15 R:dr.
andra slag, 100 skålp. stap. v. 6 R:dr.
Svafvelsyra, 1 skålp. 6 sk.
Svampar, ätbara:
Murklor, 1 skålp. 25 sk.
Tryffel, 1 skålp. 3 R:dr.
Sågblad, 1 skålp. 1 R:dr.
Tamarinder, 1 skålp. 10 sk.
Tenn:
oarbetadt, samt arbetadt, gammalt och sönderbrutet, 1 lisp. 8 R:dr 16 sk.
Terpentin:
Venedisk, 1 skålp. 15 sk.
all annan, 1 skålp. 8 sk.
Thermometrar, 1 st. 3 R:dr.
Tjärbärma eller Vraktjära, 1 tunna. 3 R:dr 36 sk.
Tobak:
Blad, Marylands, 1 skålp. 18 sk.
andra slag, 1 skålp. 8 sk.
karfvad:
Knaster, 1 skålp. 2 R:dr.
Stjelkar, 1 skålp. 6 sk.
Tråd:
Koppar- och messings-, fin, oförsilfrad, 1 skålp. 3 R:dr.
all annan, 1 skålp. stap. v. 20 sk.
Bomulls-, hvit eller färgad:
nystad, 1 skålp. 2 R:dr.

Tråd:
Linne:
oblekt, 1 skålp. 1 R:dr 32 sk.
blekt, hvit, 1 skålp. 3 R:dr 16 sk.

Trävaror:
Fanérskifvor, efter angifning:
alla andra, mer eller mindre arbetade, ej specificerade, derunder inbegripne nedslagne tunnor samt ej specificerade snickare-arbeten, med eller utan betsning, målning eller lackering, efter angifning.

Tvål:
sämre slag, 1 skålp. 11 sk.

Ull, okammad eller kammad:
grof Jutsk och Isländsk, eller annan härmed jemförlig, 1 skålp. 20 sk.
all annan, 1 skålp. 1 R:dr.

Ur:
Fick-
andra slag (än med guldboett), 1 st. 10 R:dr.
Vägg- och studsare:
andra slag (än af bronz), 1 skålp. 5 R:dr.

Urband och Urkedjor, af sammansatta eller såsom arbetade ej specificerade ämnen, efter angifning.

Vitriol:
blå, 1 skålp. 10 sk.
hvit, 1 skålp. 7 sk.

Wax:
oblekt, 1 skålp. 36 sk.
färgadt, 1 skålp. 1 R:dr 8 sk.

Wekar, lamp-, 1 skålp. 2 R:dr 20 sk.
ljus-, 1 skålp. 1 R:dr 28 sk.

Windrufvor, 1 skålp. 25 sk.

Winsten, renad, 1 skålp. 20 sk.

Wäfnader:
Helsiden.
alngods:
Felb och Peluche, 1 skålp. 13 R:dr 16 sk.
Flor, Gaz, Tyll, alla slag, 1 skålp. 30 R:dr.
Guld- och Silfvertyg:
äkta, 1 skålp. 96 R:dr.
oäkta, 1 skålp. 32 R:dr.
Sammet, 1 skålp. 28 R:dr.
alla andra slag, 1 skålp. 32 R:dr.
Shawlar, Shawletter och andra Dukar:
af Gaz eller annan gles väfnad, af så kalladt Bourre de Soie samt genom tryckning eller pressning fasonerade, hvartill ej äro hänförliga de Shawlar, Shawletter och Dukar, som endast med en tryckt blomma i hvardera hörnet äro försedda, ej heller Lång-Shawlar, derå endast vid sidorna befinnas tryckta ränder, 1 skålp. 33 R:dr 16 sk.
alla andra slag, ej mindre släta och enfärgade, än genom väfnadssättet eller olika färgadt silke fasonerade, 1 skålp. 32 R:dr.

Wäfnader:

Wäfnader:

Halfsiden:

Shawlar, Shawletter och andra dukar:

under 10 R:dr värde stycket, efter värdering.

af 10 R:dr värde och deröfver stycket, efter angifning.

Bomulls-

alngods:

Hvita:

Cambrik, blekt och glättadt, samt alla andra lika beskaffade bomullstyger, i finhet öfver 76 trådar på tummen i ränningen och af minst 6 qvarters bredd, 1 skålp. 4 R:dr.

Corderoy och Cordet, Sammet och Manchester, samt Satin, Jaen och Parkum, 1 skålp. 3 R:dr 16 sk.

Dimity, Percale och Batist, 1 skålp. 3 R:dr 16 sk.

Gaze, Halflinon, Musslin eller Nettelduk och Moll, 1 skålp. 5 R:dr.

Sticktyg eller Piqué och Tricot, 1 skålp. 6 R:dr.

Tyll, 1 skålp. 10 R:dr.

alla ej specificerade:

genom sjelfva väfnadssättet fasonerade, 1 skålp. 5 R:dr.

genom väfnadssättet släta, såsom Calico, Bomullslärft m. fl., 1 skålp. 3 R:dr 16 sk.

Färgade:

Corderoy, Cordet, Dimity, Gaze, Halflinon, Musslin eller Nettelduk och Moll, Percale, Batist, Sammet, Manchester, Satin, Jaen, Parkum, Sticktyg eller Piqué, Tricot och Tyll, samt alla genom väfnadssättet fasonerade, samma tullvärde för skålp., som för hvarje slag hvitt.

alla genom väfnadssättet släta:

enfärgade, 1 skålp. 3 R:dr 16 sk.

väfda af olika färgadt garn, 1 skålp. 5 R:dr.

Tryckta eller pressade.

alla slag (utom Filtar), 1 skålp. 5 R:dr 16 sk.

Shawlar, Shawletter och andra dukar, 1 skålp. 4 R:dr 16 sk.

Bomulls- med blandning till större eller mindre del af Lin eller Hampa:

Damast, 1 skålp. 4 R:dr.

Ylle-

alngods:

Filtar och Mattor, 1 skålp. 2 R:dr.

Fris, Frisad, Doffel och Kalmuck, 1 skålp. 2 R:dr 24 sk.

Flaggduk och Quinette 1 skålp. 5 R:dr.

alla andra slag, 1 skålp. 2 R:dr 24 sk.

Halfylle eller af Ull med blandning till minst hälften af Bomull, Lin eller Hampa:

alla andra slag (än Flanell),

af mindre än 7 qvarters bredd, 1 skålp. 2 R:dr 24 sk.

af 7 qvarters bredd och deröfver, 1 skålp. 4 R:dr.

Shawlar, Shawletter och andra dukar af Ull eller Ull och Bomull tillsammans:

under 6 R:dr 32 sk. värde stycket, efter värdering.

af 6 R:dr 32 sk. värde och deröfver stycket, efter angifning.

Wäfnader:
Linne- och Hamp-
alngods:
Blaggarn och Canfas, 1 skålp. 36 sk.
Buldan, 1 skålp. 28 sk.
Damast, 1 skålp. 8 R:dr.
Dräll, 1 skålp. 3 R:dr.
Kammarduk och Batist, 1 skålp. 36 R:dr.
Linon, 1 skålp. 18 R:dr.
Lärft, hvaraf 1 qvadrataln väger t. o. m. 3 lod, 1 skålp. 15 R:dr.
alla andra slag, 1 skålp. 5 R:dr.
Segelduk och Tältduk, 1 skålp. 30 sk.
andra slag, 1 skålp. 4 R:dr.
Zink, Tutanego och Spiauter:
oarbetad och i plåtar, 1 skålp. 3 sk.

Utförsels-Tarifen.

Jern:
gjutet:
Tack- och Barlast-, 1 skepp. stap. v. 9 R:dr.
Kanoner, Stycken, Nickhakar och Mörsare, ostämplade och oborrade, 1 skepp. stap. v. 9 R:dr.
Hällar öfver 1½ tums tjocklek samt Lod och Lödjor öfver 1 skepp:s vigt stycket, 1 skepp. stap. v. 9 R:dr.
Hällar af 1½ tums tjocklek och derunder till och med 1 tum, Lod och Lödjor till vigten af 1 skepp:s vigt, och derunder till ¼ skepp., 1 skepp. stap. v. 10 R:dr.
kasserade Kanoner, Bomber, Mörsare och Kulor, 1 skepp. stap. v. 8 R:dr.
Malm, rå och osmält, efter angifning.

STOCKHOLM, tryckt hos ISAAC MARCUS, 1854.

N:o 4.

Ank. till Exp.-Utsk. d. 13 April 1854, kl. 4 e. m.

Betänkande, angående grunderna för den blifvande Allmänna Bevillningen, samt föreskrifterna för deras tillämpning.

Bevillnings-Utskottet får nu, efter fulländad granskning af Bevillnings-förordningen, dervid Utskottet ock förehaft till pröfning de från Riks-Stånden remitterade motioner i ämnet, jemte de, med föranledande af några bland dem, afgifna särskilda yttranden, jemlikt föreskrifterna i 70 §. Regerings-Formen och 31 §. Riksdags-Ordningen, till Rikets Ständer afgifva förslag till grunder för den blifvande Bevillningens fördelning, deruti ock, i likhet med hvad vid föregående riksmöten egt rum, intagits de reglementariska stadganden, som för tillämpningen af dessa grunder erfordras; hvarvid Utskottet dock torde böra erinra, att de uti förslaget förekommande sifferbelopp och procentbestämmelser, hvilka först sedan statsbrist-summan blifvit känd, kunna definitivt stadgas, blifvit uppställda endast förslagsvis och för att uttrycka det förhållande, i hvilket Utskottet ansett bevillningen böra fördelas mellan de särskilda medborgare-klasserna.

Vid framställningen af de skäl, på hvilka Utskottet, å ena sidan, vidtagit åtskilliga förändringar i Bevillnings-Förordningen, men å den andra ansett sig icke kunna understödja en stor del af de uti ofvanberörda motioner gjorda förslag, har Utskottet funnit lämpligast, att först upptaga till besvarande de motioner, som hafva en större omfattning eller djupare ingripa uti bevillnings-grunderna, samt derefter, så vidt det låtit sig göra, utan att rubba förbindelsen mellan sammanhängande ämnen, behandla de mera speciela frågorna i den ordning, hvartill uppställningen af nu gällande Bevillnings-stadga föranleder; och äro, för en lättare öfversigt, de vidtagna förändringarne uti författningsförslaget tryckta med kursiv stil.

Inom Vällofliga Borgare-Ståndet hafva, vid derstädes uppkommen diskussion angående Allmänna Bevillningen, röster höjt sig för hela denna bevillnings borttagande, enär de betydliga öfverskott på stats-inkomsterna, som under de sednare åren uppstått, skulle visa, att någon statsbrist icke är att befara; hvarjemte inom samma Riks-Stånd

Herr *Henschen*, uti väckt motion, påyrkat, bland annat, borttagandet af bevillningen efter ej blott 1:sta, utan äfven 2:dra Artikeln, eller, hvilket är detsamma, i det närmaste hela den Allmänna Bevillningen. — Som likväl frågan om nämnde bevillnings upphörande hvilar på den helt och hållet ovissa förutsättningen, att någon statsbrist, som genom allmän bevillning behöfde fyllas, icke skulle uppstå vid detta riksmöte,

torde vidare yttrande häröfver för närvarande vara obehöfligt.

Hos Högvördiga Preste-Ståndet har Herr Komminister *Beckman*, under anförande, hurusom Kongl. Maj:ts till Rikets nu församlade Ständer afgifna Nådiga Proposition, angående Stats-verkets tillstånd och behof, utvisade en statsbrist af endast 1,172,000 R:dr, hvarifrån dessutom borde afdragas det öfverskott af 268,000 R:dr, som uppkommer, sedan af Riksgälds-Kontorets öfverskott och besparingar, bankovinsten m. m., utgått de för en gång eller på vissa år erforderliga anslag, hemställt, att, intill nästkommande stats-reglering, årliga bevillningen måtte nedsättas med en tredjedel af dess nuvarande belopp, då, efter motionärens förmenande, de återstående två tredjedelarne, eller ungefärligen 1,300,000 R:dr, komme att icke blott fylla den nu beräknade statsbristen, utan äfven lemna ett årligt öfverskott af 400,000 R:dr, som, jemte andra vid innevarande års slut befintliga tillgångar, skulle svara emot de anslag, Kongl. Maj:t kunde i Nåder behaga än ytterligare vid denna riksdag af Rikets Ständer äska, eller hvilka, enligt enskilda motioner, för särskilda ändamål torde påkallas; och har motionären, som till en början från berörde bevillnings-nedsättning undantagit stångjerns-smidet, derå beskattningen under de sednaste tretio åren skulle blifvit minskad med ej mindre än 50 procent, sedermera inom Utskottet frånträdt denna undantags-bestämmelse och förklarat sig önska den föreslagna nedsättningen tillämpad på alla enligt bevillnings-förordningen skattskyldige utan undantag.

Då emellertid, såsom redan blifvit antydt, frågan om allmänna bevillningens belopp ej kan komma i betraktande, förrän den slutliga statsbrist-summa, som dermed skall fyllas, blifvit känd, finner Utskottet

något vidare utlåtande icke heller öfver Herr Komminister Beckmans motion nu erfordras.

Från samtliga Riks-Stånden hafva framställningar inkommit om upphäfvande af den i 1:sta Art. Bevillnings-förordningen stadgade *Personliga Skydds-afgiften*, hvarvid det blifvit föreslaget, dels att berörde afgift må helt och hållet försvinna, dels att den måtte upphöra endast såsom stats-inkomst och i stället öfverlemnas till kommunerna, för att af dem användas, enligt fleras mening, till folkskolorna och, enligt andras, till fattigvården. De motioner, som i detta afseende blifvit väckta, äro följande:

hos Ridderskapet och Adeln, af Herr *Stuart, C. G.*, som påyrkat ifrågavarande afgifts borttagande helt och hållet, och till stöd derför anfört, att densamma till största delen måste utgöras af den obemedlade delen af Svenska folket; att hvarje skattskrifven person i allt fall utgjorde en särskild kapitations-afgift under namn af mantalspenningar; att det vore olämpligt att betrakta och antaga den personliga tillvaron såsom en bevillningsgrund; att det förefölle nog eget och anmärkningsvärdt, att en *extra ordinarie* stats- eller bevillnings-inkomst skall utgå efter samma beräkningsgrund och till samma belopp, som en gammal *ordinarie* skatt; att det ej borde förbises, hurusom uppbörden och redovisningen af en särskild, utaf 1,740,000 skattskyldige utgående, afgift nödvändigt måste medföra högst betydliga besvär, och hurusom en ej ringa del af denna afgift, efter tidsödande och mödosamma undersökningar och skriftvexlingar, måste årligen afskrifvas; samt ändtligen att Stats-verkets nuvarande tillstånd och den allmänt förväntade tillökningen i Statens inkomst af bränvins-produktionen ingåfve den

förmodan, att någon lindring eller nedsättning i hittills utgående skattebidrag kunde medgifvas;

inom Preste-Ståndet, af Herr Kontrakts-prosten *Almqvist*, hvilken föreslagit den så kallade personela bevillningens upphörande, emedan den dels kunde undvaras, då Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition, angående Stats-verkets tillstånd och behof, icke utvisade större statsbrist-summa än 1,172,000 R:dr, samt dessutom till de extra ordinarie utgifterna hos Riksgälds-Kontoret innestode extra-ordinära tillgångar att för statsbehofven användas, dels ock vore rättsvidrig och obillig, enär den utgår lika af millionären och backstugusittaren, samt således tyngst hvilar på den fattigare befolkningen, hvadan den också länge blifvit öfverklagad och, i motionärens tanke, längesedan bordt försvinna; och af Herr Doktor *Björkman*, som hemställt, att den personliga skydds-afgiften, hvilken, om den än hittills möjligtvis varit för Stats-verket behöflig, likväl hädanefter lätteligen kunde undvaras, måtte helt och hållet försvinna såsom stats-inkomst, men i stället till samma belopp, som förr, debiteras och uppbäras såsom fattigvårds-afgift, samt aflemnas till församlingarnes fattigvårds-styrelser, i hvilkas hand den skulle utgöra ett behöfligt bidrag till uppfyllande af en välordnad fattigvårds pligter, hvaribland motionären framför andra framhållit skyldigheten att bekosta fattiga, vanvårdade barns skolgång och uppfostran till goda och nyttiga samhällsmedlemmar; varande öfver detta förslag, deruti Prostarne *Nordlander* och *Melén* samt Doktor *Sandberg* instämt, yttranden afgifna utaf flera bland Ståndets ledamöter;

uti Borgare-Ståndet af Herr *Henschen*, som yrkat, att bevillningen efter 1:sta Art. måtte alldeles upphöra, eller, om det icke kunde ske, anslås till folkskolorna och således öfverflyttas till kommunerna, såsom förut skett med en del deraf; och har motionären i sådant hänseende utförligt sökt ådagalägga ifrågavarande bevillnings-titels olämplighet, samt gendrifva de för dess bibehållande vanligen åberopade skäl, dervid han bland annat anfört: att en beskattning, om den skall vara rättvis, icke får vara endast personel, eller sådan att den måste erläggas af hvarje till viss ålder kommen *person, blott såsom medborgare,* utan afseende å den omständighet, huruvida han eger eller kan förtjena något; att, beträffande det från benämningen *skydds*-afgift hemtade skäl för ifrågavarande afgifts utgörande, eller att hvar och en åtnjuter skydd af staten i afseende på sin person, det vore klart, att statens skydd oftast och hufvudsakligen erfordras för *eganderätten* och hvad dermed har sammanhang, äfvensom för vissa af staten sjelf utdelade *personliga företrädes-rättigheter;* att man omöjligen kunde, såsom likväl ofta blifvit försökt, ursäkta denna afgift, hvilken tyngde ganska hårdt på den obemedlade familjefadern, med dess *obetydlighet*, som skulle göra densamma okänbar för den betalande, ty det vore ej tillåtet att göra orätt, derföre att det går lätt för sig, och i allt fall vore ingenting obetydligt för den, som icke eger något; att den obemedlade tillräckligt genom skole-, kurhus- och fattigvårds-afgifterna samt naturaprestationer påminnes om, att han lefver i ett samhälle, som kräfver uppoffringar; och slutligen att staten, utan tillitande af ifrågakomna afgift, från andra håll hade att påräkna mer än tillräckliga inkomster för sitt behof; — samt

uti Bonde-Ståndet af *Pehr Mattsson* från Wester-Norrlands län, med hvilken största delen af Ståndets ledamöter instämt, äfvensom *Anders Andersson* och *Johan Johansson* från Östergöthlands län, hvilka väckt fråga om personliga skyddsafgiftens öfverlemnande till kommunerna, för att användas, enligt den förstnämndes förslag, för folkskolorna, till bestridande af såväl skollärarnes fullständiga aflönande, som fattiga barns underhåll och vård under den tid, de af skolan sig begagna, och enligt de begge sednares mening till fattig-försörjningen.

Härförutan har ett partielt borttagande af mera omförmälda afgift förordats af Herr *von Koch, N. S.*, som hos Ridderskapet och Adeln föreslagit, att den till Statsverket ingående personliga skydds-afgiften må från och med år 1855 upphöra att utgå, dock att de, hvilka af tjenst eller rörelse ega mer än 200 R:dr årlig inkomst, samt de, som efter 2:dra Art. utgöra bevillning för fast egendom af öfver 5,000 R:dr värde, böra fortfarande för sig sjelfva och alla hos dem mantalsskrifna personer erlägga denna afgift, för hvars borttagande i afseende å öfrige samhällsmedlemmar åberopats, att den drabbar tungt dels den mindre bemedlade jordbrukaren eller handtverkaren, som måste erlägga den för sin familj och sitt tjenstefolk, dels den obemedlade arbetaren, när han sjelf skall erlägga sin skatt, samt att de öfriga personela utskylderna till staten och kommunerna, nemligen mantalspenningarne, afgifterna till kurhus, folkskolor, fattigförsörjning m. m., i allt fall vore för dessa klasser betydliga.

Som den personliga afgift, hvilken såsom bevillning till Stats-verket ingår, efter de nedsättningar, hvilka i densamma egt rum, numera ej kan vara särdeles kännbar, har Utskottet ansett samma afgift böra fortfarande utgöras; men då den i flera af ofvannämnda motioner väckta frågan om denna afgifts användande för kommunala behof funnits, såsom icke stående i oskiljaktigt sammanhang med allmänna bevillningen, böra blifva föremål för särskild behandling, hvadan ock särskildt Utlåtande deröfver kommer att afgifvas, har Utskottet emellertid, på det pröfningen af förslaget till Bevillnings-förordning ej måtte i afbidan derpå uppehållas, ansett sig böra föreslå,

att de angående personliga skydds-afgiften nu befintliga stadganden må tills vidare lemnas oförändrade; med Rikets Ständer förbehållen rätt att i samma stadganden vidtaga de förändringar, som kunna påkallas af Rikets Ständers blifvande beslut i anledning af nyssberörde särskilda Utlåtande.

Under förklaring att hans hufvudsyfte vore, att åstadkomma rättvisa och att befordra den allmänna moraliteten genom undanrödjande af de snart sagdt oemotståndliga frestelser till osanna taxerings-uppgifter, hvaruti flertalet skattskyldige inleddes genom en orimligt hög beskattning, har Herr *von Koch*, uti sin ofvannämnde motion, föreslagit, att bevillningen enligt 2:dra Art. måtte i allmänhet bestämmas till *en* procent af alla derstädes förekommande bevillnings-titlar och således för fast egendom till *fyra* R:dr för hvarje *tiotusen* af det uppskattade värdet; och har motionären, i sammanhang härmed, dels föreslagit, bland annat, att all uppgift å inkomst till taxering skulle göras under uttrycklig förklaring att den sker »på ära och tro», hvarigenom, då skatten ej sattes för hög, och afgiften kontrollerades af taxeringsmännens rätt att definitivt bestämma beloppen, osannfärdiga afgifter i de fleste fall skulle förekommas, dels ock uppgjort en summarisk beräkning öfver det sannolika siffer-resultatet utaf hans förslag, utvisande en minskning i bevillningen enligt 2:dra Art. af 576,950 R:dr, hvilken minskning motionären ansett Stats-verkets närvarande tillstånd otvifvelaktigt medgifva.

Om det å ena sidan icke kan förnekas, att ett bevillnings-system, grundadt på en lika afgifts-procent för alla skattskyldiga, ej blott erbjuder de vid första påseendet rättvisaste grunder för beskattningen, utan äfven skulle medgifva en synnerligen enkel uppställning af bevillnings-förordningen och dymedelst föranleda en lättare tillämpning af densamma, så får dock å andra sidan icke lemnas ur sigte, att ett sådant system nödvändigt förutsätter tillräckligt verksamma kontroller emot osannfärdiga taxeringsuppgifter, för att förebygga den ojemnhet i beskattningen, som, med antagandet af en öfverallt lika bevillnings-procent, naturligen skulle uppstå deraf, att vissa medborgareklasser kunna, i anseende till sjelfva naturen af deras inkomster, lättare än andra, hålla taxeringsmännen i okunnighet om dessa inkomsters verkliga belopp, hvilka kontroller,

Utskottets tanke, på intet vis skulle vinnas genom den föreslagna föreskriften att all uppgift till taxering bör uttryckligen ske »på ära och tro», enär hvarje offentligen och med anspråk på trovärdighet lemnad uppgift måste anses så ske, äfven om en uttrycklig försäkran derom ej eger rum. Utskottet har icke heller å sin sida tilltrott sig att utfinna kontroller, som kunde blifva betryggande i berörde hänseende; och då dessutom antagandet af den utaf Herr von Koch föreslagna bevillnings-procent otvifvelaktigt skulle föranleda en högst kännbar minskning i stats-intraderna, hvilket Statens närvarande behof icke lärer medgifva, får Utskottet hemställa,

att Herr von Kochs ifrågavarande förslag ej må till någon Rikets Ständers åtgärd föranleda.

Hos Ridderskapet och Adeln har Herr *Rosenblad, B.*, föreslagit, att, i händelse omständigheterna skulle tillåta nedsättning af den i sednaste Bevillnings-Förordning påräknade inkomst, efter 2:dra Artikeln, nedsättningen måtte ungefär i samma förhållande tillgodokomma alla efter denna Artikel skattdragande; äfvensom Herr *Henschen*, uti sin förenämnde motion, hemställt, att, om bevillningen efter 2:dra Artikeln icke alldeles upphörde, den åtminstone måtte nedsättas till en tredjedel af dess nuvarande belopp, såvidt bevillningen ej tillkommit såsom ett medel mot lyx och öfverflöd.

I afseende härå får Utskottet hänvisa till det härförut med anledning af Herr Komminister Beckmans motion afgifna yttrande, såsom tillämpligt äfven på förevarande framställningar, hvilka alltså

ej torde erfordra något vidare utlåtande.

Beträffande den af Embets- och Tjenstemäns samt Betjentes löner m. m. utgående bevillning, har, uti framställda motioner, blifvit yrkadt:

hos Ridderskapet och Adeln af Hans Excellens Herr Grefve *Löwenhjelm, Carl Axel*, att Embets- och Tjenstemäns arfvoden, löner och pensioner måtte befrias från bevillning; af Herr *Rosenblad*, att bevillningen å Embetsmäns löner m. m. efter 1851 års Bevillnings-Förordning må nedsättas till hälften af deri stadgade belopp eller procent; till stöd hvarför motionären anfört, att 1812 års Bevillnings-Förordning, hvars grundsatser med ringa undantag ännu äro gällande, afsett en lindring för den i allmänhet illa lönade Tjenstemannen, då den pålade hans lön högst tre procent bevillning, medan annan inkomst belades med 5 procent, men att resultatet häraf blifvit högst olika mot det påräknade, enär Embetsmännen, hvilkas löneinkomster, med undantag för de få, som hafva sportler, kunna beräknas på runstycket, i verkligheten erlägga en mångdubbel bevillnings-procent emot den store Borgaren, hvilken obillighet ytterligare ökades der, såsom i Stockholm, de flesta kommunal-afgifter fördelas efter 2:dra Artikeln af Bevillningen; — äfvensom af Herr *Hjerta, L. J.*, att bevillningen af löne-inkomster för Embets- och Tjenstemän med mindre än 1,000 R:drs inkomst måtte nedsättas till 2 procent af dessa inkomster; samt

uti Borgare-Ståndet af Herr *Schwan:* 1) att bevillningen, enligt 2:dra Art. 2 §. af nu gällande Bevillnings-Förordning, af Embets- och Tjenstemäns löner må minskas till *en tredjedel* af hvad uti den i nämnda §. uppställda tarifen stadgas för löner intill 1,200 R:dr, samt för löner derutöfver nedsättas från 3 till 1 procent; 2) att all bevillning på pensioner från Stats-verket må upphöra; för hvilka förslager motionären anfört såsom skäl, att bevillningen å Embets- och Tjenstemäns löner och pensioner vore både obillig och principvidrig, emedan den innefattade ett återgäldande till staten af de medel, staten sjelf anslagit till Embets- och Tjenstemäns aflöning och pensionering, hvilken återbetalning tillika vore förenad med en utgift å statens sida för uppbörden och kontrollen derå, som minskade statens inkomst, utan att gagna tjenstemännen, då det för dem vore lika, om ej mera fördelaktigt, derest staten *direkte* gjorde detta afdrag

genom förminskning af lönerne, hvilka dock ingalunda vore för höga, så att de påkallade en sådan förminskning, isynnerhet om de alltjemt stegrade lefnadskostnaderne toges i betraktande; att den utaf Embets- och Tjenstemäns löner utgående bevillningen, hvilken för år 1851 utgjorde 211,712 R:dr 21 sk. 6 rst., i anseende till summan icke kunde för stats-regleringen vara af någon vigt, när man betraktade de så högst betydliga öfverskott, som beräkningen af statens inkomster år efter år lemnar; att en Embets- eller Tjensteman måste på sina föräldrars eller egen bekostnad göra en vida kostsammare uppfostran än andra medborgare, så att hans tillgångar oftast vore uttömda, då han hunnit kompetensen att inträda i statens tjenst, hvarefter han, särdeles på den civila banan, ej sällan nödgades i decennier gå såsom extra ordinarie, och derunder vanligen skuldsätta sig för att lefva; samt ändtligen att Embets- och Tjenstemännen hade temligen ansenliga kommunalskatter och andra ej obetydliga bidrag till pensioner m. m. att utgifva, så att de i allt fall visserligen icke vore skattfria; hvarjemte motionären förklarat, att, fastän han, på grund af de utaf honom anförda motiver, borde föreslå borttagandet af all stats-bevillning å Embets- och Tjenstemän, han dock, för att ej synas gå brådstörtadt tillväga, inskränkte sig till ofvan framställda förslag.

Med anledning af Herr Schwans nu omförmälda motion, uti hvilken flera af Borgare-Ståndets ledamöter, och deribland Herr Wallenberg, sig förenat, har denne likväl derjemte yrkat, att till ett blifvande beslut om nedsättningen måtte fogas det stadgande, att, om landet råkar i krig, den hittills gällande bevillningen skall åter utgå från och med början af det år, derunder krigstillståndet inträder; hvaremot Herrar *Kock*, *Ekholm*, *Spångberg*, *Hesselgren*, *Öhrström* och *Tjernberg* ansett all bevillning å Embets- och Tjenstemäns löner nu böra på en gång borttagas.

Ehuru Utskottet, i likhet med motionärerne, önskat, att bevillningen å Embets- och Tjenstemäns samt Betjentes löner m. m. skulle kunnat, såsom rättvisa och billighet det kräfva, vid detta riksmöte åtminstone nedsättas till en procent, har Utskottet dock funnit betänkligt, att, under nuvarande förhållanden, göra någon ändring uti den för nämnde medborgare-klass från lång tid tillbaka stadgade andel i de offentliga bördorna; på grund hvaraf Utskottet

icke vågar tillstyrka bifall till ofvan omförmälda motioner.

Utskottet har fått emottaga flera motioner, angående nedsättning i bevillningen af handel och näringar i allmänhet, äfvensom af fast egendom, nemligen:

af Herr *Hjerta*, som föreslagit att bevillningen enligt 2:dra Art. för handel, näring och borgerlig rörelse måtte nedsättas från 5 till 3 procent af det förflutna årets inkomst, hvilken nedsättning, enligt motionärens tanke, skulle leda till mera riktiga och fullständiga uppgifter af de skattskyldige, än nu är fallet; hvadan staten skulle föga eller intet derpå förlora;

af Herr *Henschen*, som, för den händelse att bevillningen efter 2:dra artikeln för embetsmän, borgare och andra näringsidkare skulle fortfara, ansett den böra för dem alla utgå efter samma tarif, hvadan, då den nu i 1 mom. 2 §. Bevillnings-förordningen intagne tarif säkerligen icke komme att ändras till embetsmännens betungande, den äfven borde blifva gällande för borgare och andra näringsidkare, hvilkas bevillning således aldrig skulle öfverstiga 3 procent af deras behållna årsinkomst; och har Herr Henschen, för den händelse åter att, såsom en annan ledamot af Ståndet föreslagit, tarifen för embetsmännens bevillning skulle komma att nedsättas, samma lindring ock borde tillgodokomma borgare och andra näringsidkare; varande för det framställda förslaget hufvudsakligen följande skäl anförda: att det vore högst obilligt att bevillningen utgår efter högre procent för näringsidkaren, än för embetsmannen; att det skulle för fattigare borgare och andra näringsidkare blifva ruinerande, om den nu

gällande föreskriften, att bevillningen erlägges med 5 proc. af behållningen, strängt följdes; att ingen beskattning borde vara sådan, att, om den riktigt och samvetsgrannt åtlyddes, den *just då och derigenom* blir orättvis; att det måste antagas, att ibland näringsidkare, lika såväl som bland embetsmän, finnas många samvetsgranne, som noggrannt och fullständigt uppgifva sina inkomster och hvilka ej böra lida derför, att den mindre laglydige underlåter sin skyldighet i detta afseende; samt att det dessutom alltid berodde på taxeringsmännen, att, efter kända förhållanden, antaga en högre inkomst än den som uppgifvits;

af Herr *Spångberg*, hvilken föreslagit, att den nuvarande bevillningen af rörelse och inkomst, som till större delen drabbar städernas industri-idkande befolkning, måtte, om den ej kunde helt och hållet borttagas, åtminstone nedsättas från 5 till 3 procent, helst ekonomiska ställningen bland borgerskapet, till följe af de sednast utfärdade handels- och näringsfrihets-författningarne, samt dagligen stegrade priser på alla lifsförnödenheter och andra orsaker, på de sednare åren högst väsendtligt försämrats, och billigheten kräfde att, i ersättning för borgerskapets alltmer kringskurna små förmåner, någon lättnad i de nu hårdt betungande skattebördorna bereddes; — uti syftningen af hvilken sistnämnde motion flera af Borgare-Ståndets ledamöter sig förenat, ehuru de fleste af dem förklarat sig utgå från andra motiver än motionären, dervid några uttalat den åsigt, att den förhöjda bränvinsskatt, som Rikets Ständer troligen komme att besluta, ej blott skulle medgifva, utan äfven påkallade en nedsättning uti andra skatter, hvadan de velat hafva den af Herr Spångberg förordade nedsättning utsträckt till äfven andra medborgare-klasser, än städernas handlande och näringsidkare, eller till alla dem, som erlägga bevillning enligt 2:dra artikeln, medan andra talare, som närmare hållit sig till motionärens förslag, hufvudsakligen förenat sig uti de motiver derför, hvilka blifvit af Herr *Ekenman* framställde, nemligen: att det vore i moraliskt hänseende af synnerlig vigt, att bevillningen nedsattes till hvad motionären föreslagit, enär, då grunden af 5 procent afgift måst följas, de fleste Taxerings-Kommittéer, för att kunna nedsätta bevillningen till hvad de ansett med fog böra uttaxeras, vidtagit den utväg att förbise, det afgifna uppgifter innehållit vida mindre inkomstsummor, än de verkliga; hvadan de skattskyldige af sin oförmåga att betala eller föreställning om beskattningens obillighet, samt de taxerande af en oafvislig, ehuru här icke tillåtlig, rättskänsla låtit förleda sig att afgifva och emottaga uppgifter, hvilkas sanningsenlighet, lindrigast sagdt, varit tvifvel underkastad; samt

af Riksdags-fullmäktigen *Lars Larsson* från Elfsborgs län, hvilken, under påkallande af Rikets Ständers uppmärksamhet å den höga beskattning, som skall drabba Svenska jordbruket i jemförelse med alla andra näringar i riket, om nemligen i beräkning tages, att, förutom Allmänna Bevillningen, samt de dryga, af skattejorden utgående jordeboks- och grundräntor, derifrån jemväl skall utgöras Ecklesiastik-statens aflöning, rustning och rotering, sommar- och vintervägars samt allmänna byggnaders bekostnad och underhåll, fattigvård m. m., föreslagit, att Bevillningen å all fast egendom måtte nedsättas med hälften eller från två till en per mille, till hvilken nedsättning motionären ansett denna Riksdag erbjuda ett särdeles lämpligt tillfälle, ithy att Riksgälds-kontoret egde ej obetydliga öfverskott, samt dessutom den blifvande bränvinsbeskattningen otvifvelaktigt måste komma att inbringa en flerdubbel summa mot hvad för Stats-verket förut varit beräknadt.

Utskottet vågar icke dela motionärernes förhoppning, att den förordade nedsättningen i bevillnings-procenten från 5 till 3 skulle i någon betydlig mån medföra större sanningsenlighet i de skattskyldiges taxerings-uppgifter eller en strängare pröfning från taxeringsmännens sida af de taxerades verkliga tillgångar, utan fruktar Utskottet tvert-

om, att denna procent-nedsättning möjligen skulle förorsaka en minskning i stats-intraderna uti en nära nog lika proportion. På grund häraf, och då dessutom, vid de förändrade förhållanden, som efter motionernas afgifvande inträdt, det torde skäligen kunna antagas, att Stats-verket nu icke skall kunna medgifva en sådan minskning i bevillningen för rörelse och näring samt fast egendom, som den föreslagna, får Utskottet, under erinran att, om det, sedan statsbrist-summan blifvit känd, skulle, emot förmodan, visa sig, att någon nedsättning i allmänna bevillningen kan ega rum, denna då naturligen kommer äfven borgerliga rörelsen och fastigheterna till godo, hemställa,

att motionärernes yrkanden om nedsättning i bevillningen för rörelse och näring ifrån 5 till 3 procent, samt för fast egendom från 2 till 1 på hvarje tusen icke måtte vinna Rikets Ständers bifall.

Motioner hafva blifvit väckta, hvilka tillsammans gå derpå ut, att, med borttagande af Bevillnings-förordningens föreskrifter om minsta afgifter, som måste för inkomst och rörelse erläggas, det måtte stadgas, att för inkomst eller egendomsvärde, som ej öfverstiger vissa bestämda minimi-summor, bevillning icke behöfver utgöras. De framställningar, som i afseende härå blifvit gjorda, äro:

hos Ridderskapet och Adeln af Herr *Rosenblad*, hvilken uttalat den åsigt, att såväl den ringa fastighets-egaren, som den mindre borgaren och handtverkaren, hvilka behöfva all ansträngning för eget och deras familjs underhåll, icke borde underkastas annan bevillning än personliga skydds-afgiften, samt fördenskull hemställt, dels att den fastighets-egare, som ej har fastighet af större värde än 500 R:dr B:ko, måtte befrias från Bevillnings erläggande derför, dels att inkomst af borgerlig rörelse, som icke öfverstiger 200 R:dr B:ko, må från Bevillning fritagas, och att således den så kallade minimi-afgiften för denna rörelse måtte upphöra; i stället hvarför Herr Rosenblad föreslagit, att medelbeloppet af årliga Bevillningen för all slags borgerlig rörelse inom hvarje stad under de sista tio åren, för hvilka Justitie-Stats-ministerns uppgifter äro tryckta, måtte, med tillägg för Stockholm af 30 procent, för Götheborg af 25 procent, för Norrköping, Malmö, Gefle, Ystad, Landskrona, Helsingborg, Carlshamn och Sundsvall af 10 proc., bestämmas till ett minimi-belopp, som denna bevillning inom hvarje stad ej finge understiga;

af Herr *von Koch*, att inkomst under 200 R:dr måtte befrias från bevillning, enär det vore en allmänt godkänd sats, att man ej bör taga skatt af den som icke eger mera än hvad som oundgängligen tarfvas till fyllande af de nödvändigaste lefnadsbehofven; samt

af Herr *Hjerta*, att *alla uti Bevillnings-förordningen befintliga bestämmelser om den så kallade minimi-afgiften, eller om minsta beloppet, som bör betalas i utskylder efter andra artikeln af individerna inom hvarje slag af näring eller yrke*, må försvinna, emedan en sådan minimi-bestämmelse för en persons afgift, utan afseende derpå, om samma person verkligen eger en motsvarande behållning å den utaf honom idkade näring, ofta förorsakar en beskattning på det aldra nödvändigaste för individens uppehälle, hvilket dock bör vara från all afgäld fritaget; varande fastställandet af minimi-afgiften, som borde vara onödigt, då Taxerings-kommittéerna finnas till just i ändamål att uppskatta hvars och ens inkomst, i proportion hvarefter bevillningen sedan skall uträknas, efter motionärens förmenande, icke annat än ett slags högre och på särskilda yrken eller klasser grundad kapitations-afgift, som man velat aftvinga alla, af fruktan att en del bland dem eljest, vid den af Taxerings-kommittéerna skeende uppskattning, skulle befinnas ej hafva så stor inkomst, att nämnde afgift kunde utgå;

inom

inom Preste-ståndet af Herr Kontrakts-prosten *Kullman*, att den bevillning efter 2:dra artikeln, för borgerlig rörelse i städerne och af en del personer på landet, som enligt 1851 års Bevillnings-förordning utgår med 5 proc. af inkomsten, måtte, likasom löntagares i 2:dra §. bestämda bevillning, blifva progressiv, så att t. ex. afgift icke må påföras dem, som hafva inkomst under 200 R:dr, men sedermera påföras med 1 proc. för det andra hundratalet R:dr, höjas med ½ proc. för hvarje ytterligare hundratal, samt utgå med 5 proc. af behållen inkomst om 1,000 R:dr och derutöfver, allt efter en af Motionären uppgjord tariff; äfvensom

hos Borgare-ståndet af Herr *Spångberg*, att den nu i Bevillnings-förordningen till grund för taxeringarne stadgade beräkning af minimi-inkomst måtte upphäfvas.

Som likväl de uti Bevillnings-förordningen intagna bestämmelser om vissa minimi-afgifter för rörelse och inkomst väl torde vara af behofvet påkallade, för att förekomma en alltför långt drifven sänkning af afgifts-beloppen, samt någon olägenhet deraf ej bör kunna befaras, då taxeringsmännen hafva sig rättighet tillerkänd, att, när verkliga skäl förekomma, sätta afgifterne lägre än berörde minimi-bestämmelser; alltså och då ett stadgande i öfverensstämmelse med hvad som blifvit föreslaget om befrielse från bevillning för hvar och en, som icke har inkomst öfver en viss summa eller fast egendom öfver ett visst värde, utan tvifvel skulle, genom hoppet att möjligen komma inom de afgiftsfrias kategori, gifva en uttryckligare fart åt mångens redan förut alltför stora benägenhet att söka undandraga sig äfven en rättmätig beskattning, anser sig Utskottet

böra afstyrka bifall till ofvan omförmälda förslag, angående ej mindre upphäfvandet af ifrågakomne minimi-afgifts bestämmelser, än äfven införandet uti Bevillnings-förordningen af stadganden derom att inkomster, som ej öfverstiga 200 R:dr, eller fast egendom, hvars värde ej öfvergår 500 R:dr, skulle vara frie från bevillning.

Då vidare ett fråträdande, på sätt Herr Kontrakts-prosten Kullman föreslagit, från den nuvarande jemnare beskattningen å borgerlig rörelse, efter en för alla gemensam afgiftsprocent, icke synes vara af något behof påkalladt, men deremot säkerligen skulle medföra en kännbar minskning i Statens inkomster, får Utskottet hemställa,

att Herr Kontrakts-prosten Kullmans förslag om en progressiv beskattning å borgerlig rörelse under 1,000 R:dr inkomst ej måtte vinna afseende.

Och som, beträffande Herr Rosenblads framställning om fastställandet för hvarje stad af ett minimi-belopp af bevillningen för all slags borgerlig rörelse, hvarken förenkling i taxeringen eller ändamålet af en jemnare fördelning utaf bevillningen synes dermed kunna vinnas, samt förslaget tvifvelsutan skulle, med hänsigt till föränderligheten i städernes förmögenhet, såsom till hufvudsakligaste delen af mera rörlig beskaffenhet, blifva förenadt med svårigheter och orättvisa i tillämpningen, så anser sig Utskottet, på dessa redan vid 1847 års riksdag emot Herr Rosenblads då väckta enahanda förslag anförda skäl, böra hemställa,

att nämnde förslag äfven nu må lemnas utan afseende.

Uti sin förut omnämnda motion har Herr *Henschen* föreslagit, att vid beräkningen af den skattskyldiges årsinkomster först derifrån måtte afdragas 100 R:dr B:ko för hvarje person, han är skyldig underhålla, nemligen för honom sjelf, hans hustru, barn, samt gamla orkeslösa och utfattiga slägtingar, äfvensom späda, medellösa fosterbarn, såvidt han dem fullt försörjer, samt att, då dessa grunder ej kunde fullt tillämpas på fastighets-bevillningen, utan att lätt föranleda försnillning genom fastigheternas klyfning

och fördelning på flere namn, denna måtte i stället nedsättas till tredjedelen af dess nuvarande belopp.

Då likväl den i Bevillnings-Förordningen uttalade grundsats att afdrag från inkomst för lefnadskostnader ej må ega rum, i Utskottets tanka, är af behofvet påkallad för bevillningens behöriga utgörande, anser Utskottet sig böra

afstyrka bifall till Herr Henschens ifrågavarande förslag.

Frågan om direkt beskattning å utlånade kapitaler, hvilken varit å bane vid nästan alla riksmöten sedan år 1812, då den nuvarande indirekta beskattningen derå genom det så kallade bevillnings-afdraget infördes, har äfven vid denna riksdag blifvit ånyo väckt genom, hos Ridderskapet och Adeln framställda, motioner af Herrar *Westerstrand, P., Reutersvärd, P. A.* och *von Koch.* Af dessa motionärer har Herr Westerstrand anfört: att, ehuru noga man, vid bestämmandet af bevillningen, sökt pålägga hvar och en någon afgift efter 2:dra artikeln, likväl kapitalister och kassor, som hafva penningar utlånta, blifvit förskonade från sådan afgift å deras ränteinkomst, då den med 5 procent och derunder af låntagare erlägges; att motionären icke åsyftade någon förändring uti den, enligt 33 §. i nu gällande Bevillnings-Förordning, låntagare medgifna rättighet att, då räntan går öfver 5 procent årligen, vid ränteliqvid genom afdrag godtgöra sig 5 procent på ränte-afgiften, emot det att han, utan afdrag för lån, erlägger full bevillning för fastighet eller rörelse, hvarigenom det allmänna, ehuru indirekt, erhåller bevillningsafgift för all ränteinkomst, som utöfver 5 procent årligen beräknas; men att motionären ansåg, att den ränte-inkomst, som till 5 procent och derunder årligen af kapital vinnes, ej bör vara från bevillning fri, då den går öfver 200 R:dr B:ko för året, helst ingen inkomst med mindre besvär och bekymmer åtnjötes, än denna, ty, om än kapitalister och kassor, sedan räntefoten nedgått, fått förminskade inkomster, syntes det dock, då inkomst-förminskning äfven kan drabba innehafvare af fastighet och rörelse, utan att de från bevillning befrias, lika rättvist att långifvare, i förhållande till hvad de mer eller mindre i ränta åtnjuta, afgifva sina stats-bidrag. Det vore nemligen ej för motionären fattligt, hvarföre den, som eger ett kapital af 100,000 R:dr och deraf genom utlåning, temmeligen sysslolöst, har en inkomst af 5,000 R:dr årligen, skall från afgift till Staten härför vara fri, då han, i händelse han för detta kapital köper en landtegendom och derigenom ådrager sig mycket sysslande och kanske minskning i inkomst, måste i bevillning betala 200 R:dr årligen.

I följd häraf har Herr Westerstrand föreslagit, att kapitalist eller kassa-inrättning, som har penningar utlånta till 5 procents ränta eller derunder årligen, och som ej är specielt från bevillning befriad, bör till årlig taxering uppgifva sin inkomst genom sådan utlåning, och att taxerings-kommittée, enligt uppgiften, när den anses för riktig, eller, i annat fall, efter opinion och samvete, bör taxera denna inkomst, då den öfverstiger 200 R:dr B:ko, till 5 procents bevillning; — hvarjemte motionären, för den händelse att detta förslag ej skulle antagas, alternativt hemställt, att, vid ränteliqvid, låntagare må få räkna sig till godo 5 procents afdrag, äfven då räntan är beräknad till 5 procent och derunder; hvilket, i motionärens tanke, skulle utgöra en rättvis tunga för den rike och skälig lindring för den skuldsatte.

Herr Reutersvärd har föreslagit, att personer, som ega en årlig ränteinkomst af utlånade kapitaler, eller undantag af hemman, bestigande sig till 300 R:dr B:ko och derutöfver, skola till Staten betala vissa, t. ex. 3 procent häraf; dervid motionären ansett det nödigt att, såsom korrektiv emot undandolda kapital-tillgångar, bestämma, att de fordringsegare, som med ett sådant undandöljande beträdas, böra vara kapitalen förlustiga till fördel för gäldenärerna; Och har slutligen Herr von Koch ansett bevillning af kapitaler böra utgöras på det sätt, att 1 procent betalas af den inkomst, enskild

person, aktie-bolag eller hypotheks-inrättning, under det sednast förflutna året haft såsom ränta å utlånadt kapital, med afdrag af den ränta, hvilken erlagts för upplånadt kapital, samt till stöd för detta förslag andragit, dels att kapitalister numera, sedan räntan i allmänhet nedgått till 5 procent, sällan betala någon bevillning, hvilket dock ej varit lagstiftarens mening, och vore så mycket mera orätt, som beskattning väl snarare borde erläggas af de redan samlade och kapitaliserade inkomsterna, än af de årliga, som ofta endast räcka till att bestrida lefnads-kostnaderne; dels ock att föreskriften om kapitalernas direkta beskattning utan svårighet kunde tillämpas, enär det vore vida lättare att uppgifva och kontrollera inkomst af penninge-utlåning, än af handel eller rörelse i allmänhet.

För Utskottet, som väl funnit direkt beskattning å utlånade kapitaler vara både rättvis och billig, samt derför önskvärd, har åter verkställigheten af densamma synts mötas af allt för stora svårigheter, hvilka temligen fullständigt blifvit framställda redan vid 1844 års riksdag af dåvarande Bevillnings-Utskott, som i förevarande ämne yttrade: »att det i allmänhet syntes nära nog omöjligt att bestämma, när beskattning för räntevinst af penninge-förmögenhet borde ega rum, emedan all sådan ledning för bedömandet af lånerörelsen saknades, som i afseende å den priviligierade, borgerliga rörelsen vore att hemta af denna rörelses beskaffenhet och resultat; att med undantag af vissa större städer, der lånerörelse i vidsträcktare omfattning bedrifves, inom landet finnas få kapitalister, som icke nedlägga sina kapital antingen uti fastigheter eller industriella företag; att uti den ständiga penninge-omflyttningen äfven låge mycken svårighet att kunna utröna i hvilkas händer räntegifvande kapital verkligen finnas; att utlånte penningar understundom tillhörde personer, hvilka antingen ega fastigheter, graverade med vida större skuldbelopp, än utlåningssumman, eller ock på annat sätt äro skuldsatte, samt att, i händelse kapital på nu föreslaget sätt skulle komma att beskattas, annan utväg borde beredas låntagare, till godtgörelse eller befrielse för bevillningen å skuldbelopp, som gravera fast egendom, emedan eljest egare af intecknade fastigheter finge vidkännas en högst orättvis beskattning; och att härtill komme, att för införandet af ifrågavarande, på en mera godtycklig pröfning beroende, beskattning erfordrades kontroller, vid hvilkas tillämpning det svårligen kunde undvikas, att göra enskilda transaktioner till föremål för offentligheten, hvilket åter menligt inverkade på den allmänna krediten.»

Dessa skäl hafva ock föranledt Utskottet, att

afstyrka bifall till ofvannämnde motioner, så vidt de afse en direkt beskattning å kapitaler i vidsträcktare mån, än som redan eger rum;

Och vidkommande Herr Westerstrands alternativt framställda förslag, att bevillnings-afdrag skulle ske äfven å ränta, som blifvit förskrifven till blott 5 procent eller derunder, så kan Utskottet ej föreställa sig annat, än att ett stadgande härom nästan alltid skulle eluderas på det sätt, att gäldenären finge föreskrifva så mycket högre ränta, än den eljest tilltänkta, som erfordrades för att göra långifvaren betäckt för bevillnings-afdraget, enär, äfven med antagande att tillbud och efterfrågan af penningar någorlunda motsvara hvarandra, den lånbehöfvande, vid uppstådd kollision, merändels är den som nödgas gifva efter.

På grund häraf får Utskottet hemställa,

att ifrågavarande alternativa förslag må lemnas utan afseende.

Hos Högv. Preste-Ståndet har Herr Kontrakts-prosten *Almqvist*, uti väckt motion, fästat Utskottets uppmärksamhet på vigten och lämpligheten att äfven i vårt land införa beskattning på sådane artiklar, som måste anses utgöra lyx och öfverflöd, isyn-

nerhet som en sådan beskattning sedan längre tid funnes införd och ännu vore gällande i flere andra länder, samt icke heller vore någon obekant skattetitel i Sverige, hvarest bevillning förr utgått för begagnande af tobak, siden m. m., hvadan motionären förklarat sig vilja, såväl för framgången af den utaf honom väckta, här förut omförmälda, motion angående personella bevillningens upphörande, som för sakens egen skull, föreslå, att, för den händelse Utskottet skulle träffa svårigheter att fylla den blifvande statsbrist-summan, i öfvervägande måtte tagas huruvida icke, till ersättning för den personella bevillningen, vissa öfverflöds- och lyx-artiklar kunde med lämplig bevillning beläggas.

Den föreslagna bevillningen å lyx- och öfverflöds-artiklar, hvilken, såsom motionären anmärkt, tillförene varit här i landet införd, har likväl längesedan blifvit afskaffad på grund af erfarenhetens vittnesbörd derom, dels att den icke i någon mån inbragt hvad man deraf väntat, dels att betänkliga olägenheter uppstått för kontrollerna emot missbruk och underslef i de uppgifter, hvarefter bevillningen skulle tillämpas; och då, i fall berörde artiklar äro af Svenskt ursprung, en beskattning å dem skulle verka förlamande på inhemska näringsfliten, samt om de äro utländska, de redan drabbats af skatt genom tull-afgiften, finner Utskottet, enär motionären dessutom icke ens uppgifvit hvilka artiklar han velat hafva med afgift belagde, sig böra

afstyrka allt afseende å Herr Kontrakts-prosten Almqvists ifrågavarande motion.

---

§. 2.

Till förekommande af en sådan tolkning utaf 3 mom. i denna §., att löntagare, som, i anseende dertill att han under loppet af ett skatteår lemnar sin tjenst, får uppbära blott en del af lönen för samma år, icke påföres den bevillning, tariffen i 1:sta mom. bestämmer för det uppburna beloppet, utan nödgas betala en proportionerlig andel af bevillningen för hela årets lön, hvilken tolkning förmenats vara af Kongl. Kammar-rätten vedertagen, har Herr Friherre *af Schmidt, Georg*, hos Ridderskapet och Adeln föreslagit följande tillägg till förstnämnde moment: »*utan afseende derpå att det uppburna beloppet motsvarar mindre tidrymd än helt år.*

Då Utskottet likväl förmodar, att den förändrade redaktion af slutmeningen uti ifrågavarande moment, som vid sistlidne riksdag antogs, icke skall lemna rum för någon ovisshet om författningens mening, anser Utskottet

det ej vara skäl att, i anledning af Herr Friherre af Schmidts motion, nu vidtaga någon ytterligare förändring af samma moment.

§. 10.

Då en så beskaffad klassifikation, som i denna §. är uppställd för handtverkare m. fl., icke synes vara mera af behofvet påkallad, än för handlande och andra i 8 §. uppräknade personer, för hvilka en sådan ej är iakttagen, har Utskottet ansett berörde klassifikation, hvilken dessutom lärer föga kunna motsvara det dermed afsedda ändamål, eller att tjena till ledning för taxerings-kommittéerna, böra helt och hållet borttagas; och får Utskottet derföre hemställa,

att nuvarande 10 §. må ur Bevillnings-Förordningen utgå, samt att i stället måtte, på sätt Utskottet i sitt förslag iakttagit, dels uti 8 §. uppräknas, jemte handlande m. fl., äfven de uti förstnämnde §. omförmälde personer, dels uti 9 §. såsom minimi-afgifter införas de i 10 §. för Stockholm och Götheborg samt städernas fem klasser angifna lägsta belopp.

§§. 11, 12, 13 och 14.

Utskottet, som ansett den i 11 §. taxerings-männen tillagda rättighet att påföra bevillning ej blott öfver den högsta och mellan tvenne klasser, utan äfven under de bestämda minimi-afgifterna, följdriktigt böra utsträckas äfven till 14 §., har för sådant ändamål dels framflyttat sistnämnde §. framför den 11, dels åt denna gifvit en något förändrad redaktion, dervid Utskottet, då fiskare äro särskildt anförde i förslagets 10 §., funnit sig kunna utesluta orden: »så väl» samt »som för fiskare i städerna, de der äro borgare»; och har Utskottet jemväl begagnat detta tillfälle att, för paragrafernas bibehållande längre fram i författningen under deras hittills innehafda nummer, sönderdela 11 §. till tvenne, eller förslagets §§. 11 och 12, hvarigenom åter nuvarande §§. 12 och 13 i förslaget erhållit numren 13 och 14; hemställande Utskottet,

att de sålunda vidtagne förändringarne måtte af Rikets Ständer godkännas.

§. 14.

Enär, efter den nuvarande bestämmelsen om, huru andre *Aktörer*, *Aktriser*, *Musikanter*, *Sångare*, *Sångerskor*, *Dansmästare* m. fl., än de som tillhöra de Kongl. Spektaklernes stat, skola taxeras, sådane personer icke kunna påföras bevillning, med mindre än att de tillhöra någon spektakeltrupp, har Utskottet sökt att i detta afseende uti förslaget uppställa ett mera fullständigt och bestämdt stadgande, hvilket

torde af Rikets Ständer godkännas.

Efter hvad till Utskottets kunskap kommit, har den å sidorna 15, 3:dje raden nerifrån, samt 17 2:dra raden efter ordet *Commissionärer* förekommande inskränkande bestämmelsen »som icke äro borgare» föranledt dertill, att borgare, som haft betydliga inkomster såsom kommissionärer, undgått all bevillning i denna egenskap. Till förekommande häraf för framtiden, har Utskottet ansett

nämnde, på de angifna ställena förekommande, orden, »som icke äro borgare», böra utbytas emot: »*ehvad de äro borgare eller ej.*»

Och som äfven ordet »*Commissionshandel*» i slutet af sid. 17 skulle kunna gifva anledning till en, mot bevillnings-stadgans mening stridande, tolkning,

har Utskottet på nämnde ställe utbytt uttrycket »*handel*» emot »*rörelse.*»

Under förmälan hurusom uppkomsten af så kallade nykterhets-värdshus, der spritdrycker icke tillhandahållas, betydligen motverkas deraf, att en dylik inrättning, i huru liten skala den än må vara anlagd, så snart den icke njuter understöd af kommunen och på sådan grund är från bevillning befriad, får vidkännas den för värdshus i allmänhet stadgade bevillning, hvilken i förening med deraf beroende utlagor till staden, fattigvården m. m., genom sitt höga belopp afskräcker mången, som eljest vore dertill hugad, att anlägga sådana, för den arbetande klassen högst välgörande och nödvändiga, inrättningar, har Herr *Rinman*, inom Borgare-Ståndet, föreslagit följande förän-

drade lydelse af den punkt, som handlar om bevillning af ifrågakomne spisinrättningar, nemligen:

»*Spisqvarters-*, *Värdshus-* och dylika näringshållare, se Krögare.

För sådan rörelse, som idkas under uppsigt af kommunen, mot förbindelse, att spritdrycker dervid icke förekomma, erlägges:

i Stockholm och Götheborg minst . . . . B:ko Rdr 2: — —
i öfriga städerna minst . . . . . 1: — —

Anm. Njuter dylik rörelse understöd af kommunen, eger bevillning efter denna artikel ej rum»; — och har vidare

inom samma Riks-stånd Herr *Henschen* påyrkat, att så kallade Nykterhets-värdshus, hvarest mat, öl, kokt kaffe, thé och chokolad, samt möjligtvis vin och andra icke destillerade drycker säljas, må från all bevillning fritagas.

Med afseende å dels de goda verkningar till befrämjande af nykterhet och ordning, som genom de så kallade nykterhets-värdshusen böra kunna åstadkommas, dels ock det kända förhållande att sådana värdshus, åtminstone i början, innan de vunnit stadgadt förtroende, endast med mycken svårighet bära sig, har Utskottet ansett, att desamma böra i allmänhet från bevillning befrias. Men alldenstund dessa värdshus, om för dem vill tillgodonjutas en sådan befrielse, skäligen böra, ehvad de erhålla understöd af kommunen eller ej, stå under dess uppsigt, så att någon säkerhet må finnas för ett ovilkorligt uppfyllande af förbindelsen att derstädes icke tillhandahålla starka drycker, har Utskottet trott den utsträckta befrielsen kunna i Bevillnings-Förordningen lämpligast uttryckas derigenom, att uti den under rubriken »Spisqvarters-, Värdshus- och dylika Näringshållare» förekommande anmärkningen orden »*med understöd*» utbytas mot: *under uppsigt;* och får Utskottet alltså hemställa,

att denna förändring må uti Bevillnings-Förordningen göras.

Härförutan har Utskottet, då äfven vin, såsom oftast innehållande en betydlig mängd sprit och i allt fall rusgifvande, synes böra, likaväl som spritdrycker, vara vid nykterhets-värdshusen förbjudet, funnit lämpligt,

att uti förenämnde anmärkning tillägges ordet *vin*.

Upphäfvandet af den i förevarande §. bestämda bevillning för *Gesäller* har blifvit yrkad hos Ridderskapet och Adeln af Herr *Rosenblad*, som utsträckt detta yrkande äfven till *Handarbetare* inom samma kategori som gesäller, och Herr *Hjerta*, hvilken såsom skäl för den ifrågasatta befrielsen anfört, att, då gesäller icke äro annat än arbetare, af hvilkas arbete de, som använda dem, skola räkna handelsförtjensten, och betala skatt för denna, en inkomstskatt å gesäller icke är annat än en tillökning i bevillningen å näring eller rörelse, hvilken blir obillig, om den icke kan försvaras med ett nödtvång å statens sida, att för möjligheten af Stats-verkets orubbade gång uttaga det mesta möjliga, der det kan åtkommas; hvarjemte äfven inom Borgare-Ståndet Herr *Hesselgren* velat hafva all bevillning å gesäller upphäfven.

Jemte det Utskottet, till vederläggande af nyss anförda skäl för gesällers befriande från bevillning, vill erinra, att, då handlande och näringsidkare m. fl., enligt hvad i 8 §. stadgas, få från den inkomst, hvarför bevillning skall utgöras, afdraga, jemte annan arbetskostnad, äfven aflöningen åt arbetarne, gesällers inkomster ingalunda äro beskattade genom den af deras principaler för rörelsen erlagda bevillning, får Utskottet, som, i likhet med Bevillnings-Utskotten vid flera föregående riksdagar, hyser den öfvertygelse, att den för gesäller stadgade bevillning icke är så hög, att den kan kännas tryckande,

afstyrka bifall till ifrågakomne motioner om upphäfvande af bevillningen å gesäller jemte handarbetare inom samma kategori som dessa.

Hos Ridderskapet och Adeln har Herr *Hjerta* uti sin oftanämnde motion föreslagit, att det i sednaste Bevillnings-Förordning införda stadgande, att *medarbetare i tidningar* äro underkastade bevillning, må försvinna, och förläggare för hvarje tidning ensam beskattas för behållna inkomsten deraf, enär det icke allenast måste vara en tidningsförläggares ensak att tillse, på hvad sätt han må finna biträden för tidningens utgifvande samt på hvilka vilkor och på huru lång tid han använder dem, utan det också syntes mindre behörigt, att taxerings-kommittéerna inlåta sig uti efterforskningar öfver den inre förvaltningen af ett sådant företag.

Då emellertid förläggaren af en tidning icke lärer mera än andre näringsidkare underlåta, att från sin årliga inkomst, innan den uppgifves till taxering, afdraga sina i och för rörelsen hafde kostnader, hvaribland honorarierne till redaktörerne och deras biträden naturligen äfven ingå, synes det Utskottet, som desse sednare icke böra undgå att särskildt taxeras, hvadan Utskottet hemställer,

att Herr Hjertas ifrågavarande förslag ej må vinna bifall.

§§. 14, 24, 25, 27 och 29.

Herr Kontrakts-prosten *Kullman* har, uti sin förut omnämnde motion, anmärkt, att den nuvarande uppställningen af dessa §§., hvarigenom Bevillnings-Förordningen innehåller ej mindre än tvänne särskilda alfabetiska förteckningar på taxering underkastade verk och inrättningar å landet, fyra alfabetiska förteckningar å personers på landet bevillning och fem förteckningar å personers bevillning i städerna, gör berörde förordning svår och tidsödande för hvar och en, som icke gjort sig desto förtroligare med densamma, samt med anledning deraf föreslagit, att den blifvande Bevillnings-Förordningen måtte upptaga för städerna endast en alfabetisk personförteckning, samt för landet en alfabetisk förteckning å verks och inrättningars, jemte en dylik å personers, bevillning efter 2:dra artikeln.

Hvad angår person-förteckningarne i 14, 27 och 29 §§., så var den af motionären förordade uppställning i desamma iakttagen ända till sistlidne riksdag, då Rikets Ständer, uppå Bevillnings-Utskottets förslag, beslöto, att hvardera af nämnde 3 paragrafer skulle sönderdelas i de der nu befintliga momenter, af hvilka det 1:sta omfattar de personer, hvilka, ifall den till 5 procent af inkomsten beräknade bevillningen icke uppgår till högre belopp, betala efter de i §:n utsatte afgifts-klasser eller minimi-bestämmelser, det 2:dra dem, för hvilka afgiften är till bestämdt belopp utförd, samt det 3:dje de personer, hvilka ej kunnat till någondera af nyssnämnde kategorier hänföras. Denna fördelning har synts äfven Utskottet ändamålsenlig; och får derföre Utskottet, med åberopande af de för dess införande vid sistlidne riksdag af då varande Bevillnings-Utskott anförda motiver, hemställa,

att den nuvarande indelningen af 14, 27 och 29 §§. uti särskilda momenten må bibehållas, samt Herr Kontrakts-prosten Kullmans förslag om berörde momenters sammanslående således lemnas utan afseende.

Beträffande åter §§. 24 och 25, så angifver författningen tydligt, att dessa väsendtligen skilja sig från hvarandra derigenom, att den förra innefattar de verk och inrättningar, för hvilka afgiften beräknas, likasom för fastigheter, efter deras uppskattade värde, men den sednare deremot sådane för hvilka afgifterne antingen äro utsatte till bestämda belopp i vissa klasser, eller ock beräknas till vissa procent af den behållna in-

komsten; Och som särskilda alfabetiska förteckningar öfver dessa, i berörde afseende olika, slag af verk och inrättningar utan tvifvel både äro af mycken nytta, för att förekomma misstydningar af författningens mening, och tillika medföra en större reda i uppställningen af stadganderna, torde

någon förändring icke heller härutinnan ifrågakomma.

§§. 24 och 25.

Uti nyss omförmälda motion har Herr Kontrakts-prosten *Kullman*, enär den omständigheten, att rubriken *kalkstensbrott* icke finnes upptagen i Bevillnings-Förordningen, någon gång förorsakat villrådighet vid taxeringarne, velat hafva ett så lydande stadgande infördt i 25 §.:

Kalkstensbrott, der kalksten brytes till afsalu, böra, likasom grufvor och grufvelotter, taxeras till fyra procent af behållna inkomsten — eller ock följande i 24 §.:

Kalkstensbrott, der kalksten brytes till afsalu, taxeras efter enahanda grunder, som kalkugnar och marmorbrott.

Men alldenstund Bevillnings-Förordningen omförmäler sådana verk, med hvilka kalkstensbrott utan svårighet kunna jemföras, finner Utskottet

det icke vara behöfligt, att i nämnde förordning härför införa någon särskild rubrik.

§§. 27, 28 och 29.

Med hemtad anledning af bestämmelsen i 14 §. derom, att de personer i städerna, som, utan att ega burskap, idka handtverk såsom försörjningsmedel, skola i bevillning erlägga 2 R:dr, har Herr Kontrakts-prosten *Kullman* i sin motion erinrat, att något bevillnings-belopp, t. ex. 1 R:dr, äfven borde utsättas för dylika personer på landet. Men då det föreslagna stadgandet lätteligen skulle leda derhän, att fattige personer på landet, hvilka, jemte annan hufvudsaklig sysselsättning, på lediga stunder idka ett handtverk såsom binäring, skulle komma att särskildt beskattas såsom handtverkare, kan Utskottet

icke tillstyrka införandet uti Bevillnings-Förordningen af ett sådant stadgande, som det ifrågasatta.

Det af Herr Kontrakts-prosten *Kullman* vidare föreslagna stadgande, att *spelmän på landet, som hafva en årlig inkomst af minst 100 R:dr, betala derför, utan afseende derpå, att de för annat yrke kunna vara särskildt taxerade, 2 R:dr*, har Utskottet af enahanda skäl, som det nyss här ofvan anförda, eller att en oviss och ofta tillfällig biförtjenst, som en fattig person lyckades förvärfva sig, skulle kunna komma att drabbas af en jemförelsevis hård beskattning, ansett

icke heller böra uti Bevillnings-Förordningen intagas.

Äfven vid nuvarande 28 §. har Herr Kontrakts-prosten *Kullman* föreslagit den förändring, att orden »och, genom utdrag af taxerings-längderne, Pröfnings-kommittéen underställas», såsom ledande till alldeles onödigt besvär, då Taxerings-kommittéens protokoll ändock vid Pröfnings-kommittéen föredrages, måtte uteslutas.

Då likväl, genom föreskriften om insändandet till Pröfnings-kommittéen af särskildt utdrag öfver Taxerings-kommittées i §:n omnämnde åtgärd, den dubbla fördel vinnes, dels att Pröfnings-kommitéens uppmärksamhet blir med mera säkerhet fästad å sådane åtgärder, dels att samma kommittée besparas det tidsödande besväret att utur

samtlige

samtlige taxerings-längderna utleta hvad i berörde afseende der kan förekomma, anser Utskottet

Herr Kontrakts-prosten Kullmans omförmälda förslag icke böra bifallas.

Herrar *Hård*, *Adam* och *Bråkenhjelm*, *P.*, hafva, uti hos Ridderskapet och Adeln väckta motioner, föreslagit, att, då de i början af §. 27 förekommande orden »så vida den till 5 procent af inkomsten beräknade bevillningen icke uppgår till högre belopp», föranledt tvistigheter och olikformig tillämpning, nämnde ord måtte borttagas; hvarjemte Herr Kontrakts-prosten Kullman påyrkat, att om hans redan förut omförmälda förslag om progressiv afgift för inkomst af rörelse och näring under 1000 R:dr icke skulle godkännas, den uti §§. 27 och 29 befintliga föreskriften om 5 procents afgift af personer på landet, hvilken föreskrift, enligt Herr Kontrakts-prostens förmenande, ej blott vid tillämpningen föranledt mycken tvist och oreda, utan äfven vore oskäligt betungande för personer, som hafva mindre inkomster, måtte ur den blifvande Bevillnings-Förordningen uteslutas.

Ifrågakomne stadgande om afgifternas beräkning äfven efter den allmänneligen bestämda bevillnings-procenten, hvilket vid sistlidne riksdag infördes uti ofvannämnde §§. för deras bringande till öfverensstämmelse med hvad i §. 14 redan var föreskrifvet i afseende å städerna, kan, om deråt egnas tillbörlig uppmärksamhet, i Utskottets tanke, icke lemna rum för stridiga meningar angående tillämpningen; och då dessutom den efter berörde bevillnings-procent bestämda afgift, såsom träffande hvar och en i lika förhållande till hans inkomst, ej gerna kan blifva mera betungande för personer å landet, än för dem i städerna, hemställer Utskottet,

att motionärernes förslag om borttagandet af ifrågavavande föreskrift måtte lemnas utan afseende.

Den åt taxeringsmännen i städerna tillerkända rätt, att påföra bevillning såväl öfver den högsta och mellan tvänne bestämda klasser, som äfven under de stadgade minimi-afgifterne, har Utskottet ansett böra utsträckas äfven till taxeringsmännen å landet för hvarje fall, der sådane klasser och minimi-afgifter finnas i författningen utsatta; och då föreskriften härom naturligen bör inflyta i nuvarande §. 28, har det blifvit nödigt, dels att förflytta nämnde §. efter den 29:de, dels att åt densamma gifva en förändrad redaktion; hemställande Utskottet,

att hvad sålunda blifvit åtgjordt måtte vinna Rikets Ständers bifall.

Då det uti nuvarande 28 §. införda stadgande, att landtmän, hvilka afyttra husslöjds-alster, samt egne eller sina grannars landtmanna-produkter, ej behöfva derföre skatta såsom handlande, lärer på det sätt missbrukas, att på landet bosatte personer, som med nämnde slags produkter drifva en verklig handelsrörelse, till följd af nämnde stadgande, undandraga sig, att för en sådan rörelse erlägga bevillning, har Utskottet funnit nödigt,

att i Bevillnings-Förordningen göres det tillägg, förslaget i slutet af 29 §. 1 mom. innehåller.

Enär de uti 2 mom. af 29 §. omnämnde *Grufve-disponenter* närmast kunna jemföras med Inspektorer vid bergverken, samt derigenom, att de förre äro upptagne bland dem, för hvilka afgifter till bestämda belopp äro stadgade, medan *Inspektorer*, *faktorer*, *kassörer*, *bokhållare* och *skrifvare* förekomma i 1 mom. bland dem, hvilkas bevillning äfven kan bestämmas till viss procent af inkomsten, det egna fall lärer inträffat, att en grufve-disponent, ehuru egande vida större inkomster än hans bokhållare, blifvit taxerad till lägre belopp än denne, har Utskottet funnit lämpligt,

att rubriken *Disponenter*, *Grufve-*, uppflyttas i 1 mom. af §:n.

§. 35.

Till förekommande af all ovisshet om hvad slags Banker uti 35 §. 1 mom. afses, har Utskottet

i samma mom. efter orden »Enskilda Banker» infört orden: *som ega sedelutgifnings-rätt.*

Under förmenande, att det icke varit Rikets Ständers afsigt att belasta aktiebolag m. fl. uti 2:dra mom. af denna §. omnämnda inrättningar med bevillning, då utdelningen icke uppgår till mera än 5 procent, har Herr *Wijk*, inom Borgare-ståndet, föreslagit, att vid slutet af nämnde mom. måtte tilläggas orden »så vida den öfverstiger 5 procent»; till stöd för hvilket förslag Herr Wijk vidare anfört, att i ett på större kapitaler hos enskilda så fattigt land, som Sverige, hvarest dock många naturförmåner finnas, som för deras användande till allmän och enskild båtnad erfordra större samlade fonder, lagstiftningen, i stället för att motverka sådane föreningars bildande och fortkomst, som de ofvanantydde snarare borde uppmuntra och lätta desamma; och har, med anledning af Herr Wijks motion, Herr *Wallenberg*, med hvilken Herr *Rinman* instämt, förmält sig vilja utsträcka motionärens förslag ännu längre, så att 5 procent af utdelningen i hvad fall som helst, och således äfven om utdelningen öfverstiger detta procent-belopp, fritagas från bevillning, hvarföre han önskat, att slutmeningen af ifrågavarande mom. måtte få denna lydelse: »fem procent af *så stor del af* utdelningen, *som öfverskjuter 5 procent af grundkapitalet, hvilka må anses såsom bevillningsfri ränta.*»

Utskottet, som anser nu gällande Bevillnings-Förordning vara tydlig derutinnan, att aktie-bolag och andre uti ifrågakomne moment angifna inrättningar skola erlägga den stadgade bevillningen af deras utdelning, ehvad denna är större eller mindre, kan icke finna något giltigt skäl, hvarföre, medan enskilda personer nödgas erlägga skatt äfven för helt ringa inkomster, nämnde inrättningar skulle medgifvas en så betydlig förmån, som ofvan omförmälda förslag åsyfta; hvadan Utskottet hemställer,

att dessa förslag ej måtte vinna afseende.

Deremot har Utskottet funnit nödigt, att, då kronan, till följd af författningens nuvarande lydelse, kan komma att lida en ej obetydlig minskning i sin tillständiga rätt derigenom, att aktie-bolag och öfrige föreningar eller inrättningar, hvarom uti 2 mom. är fråga, till delegarne utlemna blott en del af årliga behållningen, medan återstoden innehålles för gemensam räkning,

sista ordet i sagde mom. »utdelningen» utbytes mot orden *årliga behållningen.*

Herr Friherre *Tersmeden, W. F.*, har hos Ridderskapet och Adeln väckt motion om upphäfvande af den uti 4 mom. för Jern-kontoret stadgade bevillning, hvars obilighet motionären sökt ådagalägga genom en framställning af Kontorets ändamål och verksamhet. Motionären har i detta afseende anfört, att, sedan rikets bruksegare för mera än ett sekel tillbaka funno angeläget att, för befordrande af jernhandteringens utveckling, sig emellan bilda en förening, benämnd Jern-kontoret, hvars verksamhet skulle bestå i att dels med lån understödja dess i behof af förlags-kapitaler varande delegare, dels ock befordra handteringens utveckling i tekniskt hänseende, denna, utan alla bidrag från Statens sida, för befrämjande af ett bland dess vigtigaste intressen, stiftade förening, sedermera genom årliga tillskott af dess delegare blifvit bragt till den utsträckning, att den, enligt bokslutet för nästlidne år, egde en behållning af mera än 2,300,000 R:dr; att hvad häraf är disponibelt utlånas till bruksegarne, hvadan den derå inflytande räntan skulle utgöra Jern-kontorets årliga inkomst; att denna inkomst, hvilken

icke utgör mera än omkring 3 proc. å kapitalet, dock ej utdelas mellan delegarne; att kontorets räkenskaper för de sednast förflutne 3 åren utvisade, att behållningen, sedan alla utgifter, deribland den årliga bevillningen 3,000 R:dr, blifvit bestridde, utgjort

år 1850	B:ko R:dr	10,308:	6. 9.
» 1851	„ „	12,403:	20. 3.
» 1852	„ „	11,411:	24. 4.
således för alla 3 åren	B:ko R:dr	34,123:	3. 4.
att, om nu tages i beräkning, att under samma tid blifvit till afskrifning beslutade	B:ko R:dr	38,409:	11. 1,

förhållandet blifver, att Jern-kontoret skulle under åren 1850—1852 hafva med 4,286 R:dr 7 sk. 9 rst. B:ko minskat sin förmögenhet, derest ej kontorets medlemmar, genom årliga inbetalningar af öfver 30,000 R:dr nämnde mynt, fortfarande dragit försorg om dess upprätthållande; att beträffande kontorets utgifter, till hvilkas bestridande de influtne räntemedlen icke förslagit, Jern-kontoret aflönar flere tjenstemanna-stater, af hvilka den talrikaste och högst aflönade är öfvermasmästeri-staten, hvars chefer, eller de så kallade öfvermasmästarne, egentligen icke äro Bruks-Societetens, utan det allmännas tjenstemän, hvilket syntes bäst deraf, att, ehuru de från Jern-kontoret aflönas, de likväl ej tillsättas af Bruks-Societeten eller dess fullmäktige, utan utnämnas af Kongl. Bergs-kollegium, varande deras åliggande, att med råd och upplysningar tillhandagå, icke bruksegarne, af hvilka Jernkontoret är stiftadt och underhålles, utan de kontoret icke tillhörande tackjerns-tillverkarne; att tjenstemännen å Jern-kontorets öfriga stater väl företrädesvis äro pligtige att betjena kontorets delegare, men att icke heller dem är förmenadt, att biträda andra näringsidkare; att Jern-kontoret till hufvudsakligaste delen eller med ej mindre än 6,500 R:dr B:ko årligen bidrager till Bergsskolan i Fahlun, samt ensam bekostar en Bergselementar-skola, äfvensom ett skogsinstitut, och detta utan anspråk på att de, som vid dessa läroanstalter erhålla sin bildning, skola med sina der förvärfvade insigter vara Bruks-Societetens ledamöter företrädesvis till gagn och biträde; att kontorets räkenskaper dessutom gifva ett bevis på rättmätigheten af det vid många tillfällen lemnade erkännande å det allmännas sida, att de fäderneslandets utmärktaste vetenskapsmän, hvilka egnat sig åt sådane kunskapsämnen, som stå i något sammanhang med bergshandteringen, kunnat ifrån Jern-kontoret påräkna en välvillig uppmuntran, vare sig med årliga pensioner eller anslag till utgifvande af förtjenstfulla skrifter; att den verksamhet, som sålunda blifvit för Jern-kontoret af dess principaler utstakad, lätteligen förklarar anledningen dertill, att kontorets betydliga kapitaler icke bereda någon tillvext i dess förmögenhet; samt ändtligen att, då Bruks-Societeten sålunda hvarje år med glädje gör uppoffringar för ändamål, hvilkas uppnående i andra för Statens välbefinnande mindre vigtiga näringar, Staten sjelf nödgas med betydliga utgifter ensam bekosta, det verkligen icke syntes anstå Staten, att på det sätt erkänna och vedergälla, att den af kontoret årligen uttager en skatt, till hvars betäckande det ringa öfverskottet af inkomsterne icke förslår, helst bevillning numera i öfrigt ej existerar för andra bolag, associationer, societeter, verk, hypotheks- och andra allmänna inrättningar än sådane, hvilka äro afsedda att gifva delegarne en materiel vinst, och hvarifrån utdelning till dem verkställes.

I öfverensstämmelse med hvad uti motionen finnes derom anfördt, har Utskottet inhemtat, att bevillning för första gången ålades Jern-kontoret vid riksdagen år 1762, då utomordentliga skatter erfordrades för betalning af en iråkad betydlig krigsskuld och till en så kallad fredshjelp; att denna bevillning, under olika belopp, fortfor, till dess den vid 1809 års riksdag upphäfdes; samt att Jern-kontoret vid 1812 års riks-

dag återigen påfördes en bevillning af 3,000 R:dr, hvilken sedermera alltjemt fortfarit.

Ur de vid motionen bilagde tryckte utdrag utur Jern-kontorets räkenskaper för åren 1850, 1851 och 1852, hvaraf motionärens härofvan omförmälda uppgifter angående kontorets inkomster och utgifter bestyrkas, anser Utskottet sig böra anmärka följande utgiftsposter för sistnämnde år, med hvilka de tvänne föregående årens i det närmaste öfverensstämma, dervid, för korthetens skull, skillingar och runstycken uteslutas, nemligen:

Öfvermasmästeri-, elev- och verkmästare-staten . . .	B:ko	R:dr	8,556: — —
Anslag R:dr 5,000 årligen för extra stipendiater m. fl. .	„	„	4,229: — —
Bergskolan i Fahlun	„	„	6,500: — —
Bergs-Elementarskolan i Philipstad	„	„	1,500: — —
Skogs-institutet vid Westsura	„	„	2,644: — —
Jern-kontorets elever vid Motala och hos direktören Munktell	„	„	1,099: — —
Jern-kontorets annaler, ny serie	„	„	2,448: — —

Som nu, af hvad ofvan blifvit anfördt, uppenbart är, att Bruks-societeten eller delegarne i Jern-kontoret, långt ifrån att af nämnde kontor erhålla någon utdelning, fastheldre årligen dit sammanskjuta betydliga summor, hvilka, jemte kontorets räntemedel, till en ganska ansenlig del användas till upprätthållandet af flere vigtiga läro-anstalter och för andra allmännyttiga ändamål, för hvilka Staten i annat fall skulle nödgas tillskjuta kostnaderne, finner Utskottet sig böra tillstyrka Rikets Ständer

att, med bifall till Herr Friherre Tersmedens motion, helt och hållet befria Jern-kontoret från den för detsamma hittills stadgade bevillning.

Men alldenstund denna befrielse icke bör komma nämnde kontor till godo, utan för så vidt kontoret, såsom hittills, använder sina vinstmedel till allmännyttiga ändamål,

torde ett stadgande härom böra, i öfverensstämmelse med Utskottets förslag, uti 145 §. införas.

§. 39.

Enär stadgandet i denna §., att mantals- och skattskrifning skall förrättas inom hvarje *Pastorat* eller socken, lärer föranledt dertill, att sådane förrättningar numera sällan hållas med mindre kretsar, än pastorater, hvarigenom menigheter på landet ofta onödigtvis betungas med långa resor, hvilka kunde undvikas, om mantals-skrifningarne utsattes att hållas socknevis, har Utskottet ansett det böra bestämmas, att mantals- och skattskrifningar å landet skola förrättas inom hvarje socken, dock med rättighet lemnad åt flera socknar, att förena sig om gemensam mantals- och skattskrifning; och får Utskottet, som i öfverensstämmelse härmed uppgjort en något förändrad redaktion af 39 §. hemställa,

att denna ändring måtte vinna Rikets Ständers bifall.

§. 42.

Då de personer, hvilka föra fartyg, ofta lära undgå att påföras bevillning, derigenom att taxerings-komittéerne sakna kännedom om de å hvarje fartyg anställda befälhafvare, har

ett stadgande om skyldighet för egare af fartyg att vid mantals- och skattskrifningen uppgifva den person, som är antagen att föra detsamma, blifvit uti förslaget infördt.

§. 44.

Sedan den universiteterna tillkommande domsrätt numera, genom Kongl. Förordningen den 2 April 1852, upphört, har Utskottet, i öfverensstämmelse med derom af Herr Professor *Agardh* hos Preste-Ståndet gjord framställning, i denna §.

utbytt orden »Akademiska Jurisdiktionen» emot *Akademiens privilegier.*

§. 62.

Såsom kontroll derå, att fastighetsvärde må rätt, eller åtminstone icke alltför lågt uppgifvas, har Herr *Henschen*, uti sin oftanämnde motion, väckt fråga om stadgandet af en lösningsrätt, ungefär motsvarande den, som gäller i afseende å gods, hvilket angifves till förtullning, så att den, som ville till sig lösa fastighet, hvilken som helst, hvarför bevillning utgår, för sådant ändamål skulle nedsätta hos rätten fastighetens af egaren hos taxerings-komittéen sist uppgifna värde, samt hälften derutöfver, hvarefter det skulle åligga egaren, att antingen mot den sålunda nedsatta summan afträda egendomen, eller ock dels till den som nedsatt utgifva en tiondedel af hvad det nedsatta beloppet öfverstiger det uppgifna värdet, jemte ränta å hela detta belopp och godtgörelse för rättegångskostnaderne, dels ock ersätta kronan den bevillning, som borde erläggas för det tillökta fastighetsvärdet.

Som likväl både billighet och rättvisa bjuda, att strängheten af en straffbestämmelse bör stå i rimligt förhållande till den förseelse, som skall bestraffas, samt införandet i lagstiftningen af ett sådant stadgande, som det af motionären förordade, i allt fall tyckes svårligen kunna förenas med bibehållandet af egande-rättens helgd, förmodar Utskottet,

att Rikets Ständer icke lära fästa något afseende å Herr Henschens ifrågavarande förslag.

§. 65.

Herr Doktor *Nordlander* har uti Preste-Ståndet väckt motion derom, att, då de utaf publika verk till taxerings-komittéerne, på begäran, lemnade uppgifter vanligen vore af den beskaffenhet, att deraf ingen upplysning kunde hemtas, första punkten i förevarande §. skulle erhålla denna lydelse:

»Taxeringsmännen åligge att, såvidt de skattskyldiges uppgifter hafva något sammanhang med publike verks befattning, derifrån infordra nödige upplysningar, *hvilka, behörigen utredde, böra ovägerligen dem genast tillhandahållas.*»

Utskottet har dock funnit betänkligt, att, genom antagandet af motionärens förslag, ålägga embets-myndigheter, att, med uppoffrande af mycken tid och tilläfventyrs med de öfrige tjenstegöromålens åsidosättande, på förhand för taxerings-komittéernas räkning anställa efterforskningar och uppgöra kalkyler, som sedermera måhända högst sällan skulle blifva för nämnde kommittéer erforderlige eller ens af dem åstundas; och hemställer alltså Utskottet,

att Herr Doktor Nordlanders ifrågavarande förslag icke må vinna afseende.

§. 68.

Vidkommande grunden för bestämmandet af taxeringsvärdet å fast egendom på landet, har Herr *von Koch*, uti sin motion, föreslagit, att taxeringsvärdet för fastighet må bestämmas till det belopp, till hvilket den sednast blifvit försåld, om försäljning egt rum under de sista tio åren, och att de egendomar, som icke inom denna tid gått till salu, måtte hvarje 5:te år uppskattas till ett med de i orten sednast försålda egendomarne jemförligt värde; hvarjemte, inom Bonde-Ståndet, *Ola Månsson från Skåne*, med hvilken *Johannes Nilsson från Malmöhus län* sig förenat, för vinnande af ej blott en rättvis fördelning af den bevillning, som efter 19 och 20 §§. i Bevillnings-Förordningen utgår till Stats-verket, utan äfven en riktig måttstock för de utgifter, som inom kommunerne erfordras, gjort framställning derom, att alla egendomar, med afseende å deras natur och godhet, måtte taxeras till sitt rätta värde, samt att, för sådant ändamål, samtlige länen i Riket måtte hvar för sig nedsätta en, utaf länets jordbrukare inom alla stånd och klasser vald, kommitté, hvars åliggande skulle vara, att taxera all inom länet befintlig jord till det värde, den i verkligheten eger, hvarefter 75 procent af det sålunda funna värdet borde blifva det bestämda taxeringsvärde, hvarefter såväl allmän bevillning, som kommunal-afgifter skulle utgå.

Dessutom har, med anledning af Ola Månssons motion, en vidlyftig diskussion inom Bonde-Ståndet egt rum, dervid några ledamöter instämt med motionären, hufvudsakligen beträffande motionens uppgifna syfte, eller åstadkommandet af en jemnare fördelning af skattebördorne; hvaremot de fleste, som sig yttrat, motsatt sig motionen, af farhåga, att, genom det framställda förslagets antagande, en förhöjning i jordbrukets beskattning skulle åstadkommas.

Då de uti förevarande §. redan uppställda grunder för uppskattning af fast egendom, om de följas, kunna vida säkrare leda till det afsedda målet, eller utfinnandet af fastigheternas rätta värden, än egendomarnes, på konjunkturer och andra tillfälliga omständigheter beroende försäljningspriser, hvilka sistnämndas antagande såsom ovilkorliga taxeringsvärden dessutom mången gång skulle leda till en jemförelsevis för hög beskattning, kan Utskottet

icke tillstyrka bifall till Herr von Kochs ofvannämnde förslag, att taxeringsvärdet för fastighet må bestämmas till det belopp, hvartill den sednast blifvit försåld;

och alldenstund de hvarje år sammanträdande taxerings- och pröfnings-kommittéerne hafva, jemte andra föremål för sin verksamhet, alldeles enahanda bestämmelse, som skulle tillkomma de utaf Ola Månsson föreslagna, länsvis sammansatta kommittéer, finner Utskottet dessa sednare icke vara af behofvet påkallade, hvadan Utskottet hemställer,

att Ola Månssons motion i nu omförmälda del ej må föranleda till någon åtgärd.

§. 71.

Då de uti den sednare delen af denna §. omförmälda hus i allt äro jemförlige med hus och åbyggnader i städerne, har Utskottet funnit sig böra föreslå,

att ett liknande stadgande med det uti 108 §. 1 mom. förekommande, eller att brandförsäkringsvärdet skall blifva det minimum,

hvartill förstnämnde hus skola vid taxering i värde upptagas, uti förevarande §. införes.

§§. 88, 89, 92 och 119.

I afseende å sammansättningen af taxerings-kommittéerne i städerna har Utskottet emottagit två motioner af motsatt syftning, nemligen: den ena från Ridderskapet och Adeln af Herr *Flach*, som påyrkat den förändring uti 88 och 89 §§. af nu gällande Bevillnings-Förordning, att antalet af ledamöter uti städernas taxerings-kommittéer måtte för framtiden bestämmas till lika antal af hvarje i nämnde §§. uppräknadt Riksstånd, äfvensom af ofrälse ståndspersoner eller embets- och tjenstemän; samt den andra från Borgare-Ståndet af Herr *Hagman*, som föreslagit, att, då Borgerskapet, hvad antalet beträffar, inom städerne ensamt öfvervägde alla de andra samhällsklasser, hvaraf taxerings- och pröfnings-kommittéerne utgöras, samt det dessutom ej finge antagas, att borgare mindre samvetsgrannt än andre fullgöra sina taxerings-åligganden, hvartill ytterligare komme, att individernas antal inom de öfrige klasserna i flere om ej de fleste städer vore så inskränkt, att deraf ej kunde utväljas, än mindre till oförhindradt och verksamt deltagande i taxerings-arbetet påräknas en tillräcklig mängd taxeringsmän, — ej mindre taxerings-kommittéerna för städerne och akademierne, än äfven pröfnings-kommittéen i Stockholm måtte, med uteslutande af det vid sistlidne riksdag tillökta antalet af ståndspersoner eller embets- och tjenstemän, hädanefter, i afseende på personernes antal i det hela och inom hvarje klass, erhålla samma sammansättning, som 1848 års Bevillnings-Förordning och dess 88, 89, 92 och 119 §§. föreskrifva, och att samma §§. i nu gällande Bevillnings-Förordning måtte, i enlighet dermed, ändras.

Då Borgerskapet ostridigt inom städerna omfattar ett vida större antal, än medlemmarne inom hvardera af de öfrige, uti 88 och 89 §§. omförmälde stånd och medborgare-klasser, samt Borgerskapet följaktligen bör inom taxerings-kommittéen talrikare representeras, än någon af dessa, torde

å Herr Flachs motion något afseende ej fästas.

Hvad åter angår Herr Hagmans förslag; så enär det icke visat sig, att den vid sistlidne riksmöte gjorda förändring i sammansättningen af städernas och akademiernas taxerings-kommittéer, samt pröfnings-kommittéen för Stockholm, medfört någon olägenhet, får Utskottet hemställa,

att den i nu gällande Bevillnings-Förordning föreskrifna sammansättning af nämnde kommittéer måtte bibehållas oförändrad.

Utskottets uppmärksamhet har blifvit fästad derpå, att, genom den uti 88 §. efter orden »embets- och tjenstemän» förekommande bestämmelsen »som icke till något Riks-Stånd höra», hvilken bestämmelse antagits såsom gällande äfven för 89 §. angående de öfrige städerne i riket, städernas magistrats-personer, hvilka, såsom ej drifvande borgerlig rörelse, enligt 90 §. icke kunnat i egenskap af borgare inväljas i taxerings- eller pröfnings-kommitté, ej heller ansetts valbara till ledamöter i nämnde kommittéer i egenskap af embets- och tjenstemän, hvaraf blifvit en följd, att dessa kommittéer gått i mistning af den större insigt angående till taxeringen hörande frågor, samt den närmare kännedom om de skattskyldiges vilkor, som genom magistrats-personers inväljande kunnat vinnas.

För att åstadkomma en rättelse härutinnan, och på samma gång bringa 88 och 89 §§. till öfverensstämmelse sig emellan, får Utskottet föreslå,

att uti 88 §. de på andra raden förekommande orden »af Borgare-Ståndet» utbytas mot ordet *Borgare*, och att de förutnämnde

orden: »som icke till något riks-stånd höra» utgå; att i 89 §. 4 mom. i stället för »Borgare-Ståndets ledamöter» sättes: *de Borgerliga Ledamöterne;* samt ändtligen att åt 90 §. måtte gifvas den förändrade lydelse, förslaget utvisar.

§. 104.

Under förmälan, hurusom handtverkare, hvilka, utan mästerskaps eller burskaps förvärfvande, erhållit tillstånd att såsom försörjningsmedel åstadkomma handtverkeri-arbeten, genom underlåtenhet att till taxerings-kommittéen uppgifva sin inkomst, nästan alltid undginge högre bevillning, än den uti 14 §. bestämda minimi-afgiften, har Herr *Lundh* hos Borgare-Ståndet yrkat, att bemälde handtverkare, måtte åläggas, att till taxerings-kommitté i den stad, der ofvannämnde tillstånd vunnits, afgifva en dylik uppgift, som för andre näringsidkare i 62 §. stadgas.

Utskottet har inhemtat, att ifrågakomne handtverkare, hvilka mången gång af sin handtering hafva ej obetydliga inkomster, som borde komma till taxerings-kommittéens kännedom, på den grund att de, såsom ensamme arbetare, ej egentligen innefattas under benämningen *husbönder*, icke ansetts kunna tillförbindas, att lemna de i 62 §. omförmälda uppgifter. Till förekommande af all ovisshet härutinnan, får Utskottet

föreslå ett sådant stadgande, som uti 104 §. 1 mom. i förslaget blifvit intaget.

§. 109.

Till förekommande af misstydningar utaf denna §., hvilka, till följd af dess nuvarande uppställning, skola egt rum, har Utskottet

åt samma §. gifvit den förenklade lydelse förslaget innehåller.

§. 112.

Beträffande den uti denna §. omtalade och Bevillnings-förordningen bifogade s. k. minimi-tarif öfver värdet å hemman, som innehafvas under egande-rätt, samt de i 2 Art. 20 §. af nämnde förordning omförmälda hemman, har hos Ridderskapet och Adeln föreslagits af Herr *von Koch*, att nämnde tarif ej vidare måtte åberopas i eller bifogas Bevillnings-Förordningen, samt af Herr *Rosenblad*, att tarifen måtte på det sätt ändras, att sammanräknade beloppet af den köpeskilling, hvarför fast egendom på landet under de sista tio åren blifvit försåld, fördelas med antalet af de försålda mantalen, hvarefter fem åttondedelar af det belopp, som uppkommer genom multiplikation af det på nyssnämnde sätt bestämda medelpriset med antalet mantal inom länet, skulle blifva den minimi-summa, som samma läns taxeringsvärde för fastigheter på landet ej finge understiga; hvarförutan inom Bonde-Ståndet *Ola Månsson* från Skåne, i sin förut omtalade motion, framställt det förslag, att, i stället för minimi-tarifen, ett maximum måtte stadgas för hvad hvarje län i riket skall såsom bevillning af jordbruket efter 19 och 20 §§. utgöra; detta maximi-belopp bestämdt i enlighet med den bevillning, som af jordbruket för sednaste skatteåret från hvarje län ingått till staten.

Hvad

Hvad först angår det af Herr von Koch föreslagna borttagandet af den vid Bevillnings-Förordningen fogade minimi-tarif; så finner Utskottet, då betänkliga nedsättningar i fastighets taxerings-värdena möjligen kunde häraf blifva en följd,

sig icke kunna understödja berörda förslag.

Beträffande sedan den af Herr Rosenblad väckta frågan om upprättande af en ny minimi-tarif, grundad på de tio sista årens medelförsäljnings-priser; så enär, om äfven genom denna åtgärd sammanlagda taxerings-värdena för de särskilda länen skulle kunna bringas i ett något riktigare förhållande till hvarandra, än som nu är fallet, hufvudsyftemålet för en förbättrad fastighets-taxering, eller utrönande af hvarje fastighets rätta värde, så väl i och för sig, som i förhållande till de öfrige fastigheterne inom riket, i allt fall icke skulle derigenom ernås, kan Utskottet

icke eller tillstyrka bifall till Herr Rosenblads förslag om en förändrad minimi-tarif.

Och hvad ändtligen vidkommer Ola Månssons hemställan om upprättande af en på sista skatteårets taxerings-värden grundad maximi-tarif; så utgör den omständigheten, att en sådan tarif skulle göra hvarje framtida försök till en jemn och med verkliga värdena öfverensstämmande fastighets-taxering om intet, tillräckligt skäl för Utskottet

att afstyrka allt afseende å hvad Ola Månsson sålunda föreslagit.

§§. 116 och 125.

Med erinran hurusom erfarenheten allt mer och mer ådagalagt otillräckligheten af de uti nu gällande Bevillnings-Förordning befintliga stadganden, hvilka åsyfta noggrann och tillförlitlig kontroll å taxerings-uppgifternas sanningsenlighet, hvaraf blifvit en följd, att den allmänna bevillningen blifvit särdeles betungande för den laglydige och samvetsgranne medborgaren, i samma mån det lyckats den mindre nogräknade, att genom osannfärdiga uppgifter undandraga sig en tillbörlig delaktighet i de offentliga bördorna, har Herr *Flach* hos Ridderskapet och Adeln föreslagit, att Bevillnings-Utskottet måtte anmodas förelägga Rikets Ständer lämpliga förslag till stadganden, hvilka i nämnde hänseende kunna vara betryggande eller åtminstone gå allmänhetens anspråk mera till mötes, än nu sker; och har motionären, i sammanhang dermed, till Utskottets beprövande hemställt, huruvida icke, såsom korrektiv mot osannfärdiga och ofullständiga taxerings-uppgifter, lämpligen borde stadgas, bland annat, i fråga om taxering å sådan näring eller rörelse, hvars idkare enligt lag är förbunden att deröfver föra bok och räkning, att den som öfver Taxerings-kommittés uppskattning vill hos Pröfnings-kommitté klaga, för att i denna uppskattning vinna nedsättning, skall vara pligtig hos sistnämnde kommitté förete de öfver klagandens näring eller rörelse de sednast föregångne åren förde böcker, samt med dessa, hvilkas riktighet honom skulle åligga att edeligen fästa, behörigen styrka, att medium af behållna inkomsten för dessa år, sådan denna inkomst, enligt nu gällande föreskrifter, skall beräknas, ej uppgått till det belopp, hvarför klaganden blifvit af Taxerings-kommittéen påförd bevillning; i hvilket fall, men icke eljest, klaganden borde en derefter lämpad nedsättning i taxeringen tillgodonjuta.

I afseende å den vigtiga frågan om tillfyllestgörande kontroller emot osannfärdiga taxerings-uppgifter, hvilken utgjort föremål för Utskottets synnerliga uppmärksamhet, har Utskottet stadnat i den öfvertygelse, att sådane kontroller, om de någonsin skola vinnas, nästan uteslutande äro att söka uti Taxerings- och Pröfnings-kommittéernas nit, samvetsgrannhet och kännedom om de verkliga förhållandena; hvadan Utskottet icke till-

trott sig att genom förändrade lagbestämmelser kunna tillvägabringa någon förbättring i omförmälde afseende;

Och hvad särskildt angår det af motionären förordade åläggande för idkare af näring eller rörelse, som vill hos Pröfnings-kommittéen söka nedsättning uti honom af Taxerings-kommittéen påförd bevillning, att, för vinnande af sådan nedsättning, förete och beediga de af honom förda böcker; så, utom det betänkliga deruti, att på sådant sätt tvinga den enskilde att blotta sina kreditförhållanden, har det synts Utskottet med rättvisa oförenligt, att föreskrifva ett visst bevisningsmedel, såsom det enda bindande, enär det skäligen bör få bero på klagandens fria val, att, för vinnande af rättelse i Taxerings-kommittéens beslut, förete den bevisning, han finner för ändamålet lämpligast, Pröfnings-kommittéen sedan obetaget, att derå fästa det afseende, den kan förtjena. Utskottet hemställer alltså,

att Herr Flachs ifrågavarande motion må lemnas utan afseende.

§. 122.

Herr Kontrakts-prosten *Kullman* har uti sin motion velat fästa uppmärksamheten derpå, att, enligt nu gällande formulär för taxeringsmans ed, en person kan för hvarje Bevillnings-Förordning få aflägga ed trenne gånger, nemligen såsom ledamot i Taxerings-kommitté, såsom ordförande derstädes, och såsom ledamot i Pröfnings-kommitté, men att blott *en* edgång under samma period behöfdes, om de första raderna i formuläret finge denna lydelse:

»Jag N. N. lofvar och svär vid Gud och Hans Heliga Evangelium, att jag, *såsom Taxeringsman*, skall o. s. v.»;

äfvensom att, om derjemte framför ordet »Bevillnings-Stadgan» sattes orden *den för hvarje tillfälle gällande*, eller några motsvarande ord, taxeringsman kunde undvika, att mera än en gång i sin lefnad aflägga ifrågavarande ed.

Utskottet, som ej kan finna annat än att, genom det vid sistlidne riksdag uti formuläret för taxeringsmäns ed gjorda utbyte af orden »nu gällande Bevillnings-stadga» mot blotta ordet »Bevillnings-stadgan» vunnits hvad dermed afsågs, eller att förekomma upprepad edgång, så ofta ny Bevillnings-Förordning skall tillämpas, af den, som förut i Taxerings- eller Pröfnings-kommitté deltagit, har, i afseende å den ytterligare olägenhet med upprepad edgång, som motionären påpekat,

å andra raden i §:n förändrat uttrycket »sådan befattning» till *någondera af dessa befattningar*.

Dessutom har Utskottet vidtagit den förändring i edsformuläret, som i förslaget förefinnes; och torde

denna förändring af Rikets Ständer godkännas.

§§. 125 och 126.

Under förmälan hurusom, genom de i 1 mom. af dessa §§. gifne stadganden, folkets sjelfbeskattnings-rätt syntes, i strid emot Grundlagen, vara tillintetgjord, har Herr Kontrakts-prosten *Kullman* föreslagit, att, om ej Pröfnings-kommittéen bör i taxeringsfrågor vara sista instansen, så att dess beslut icke må kunna öfverklagas, likasom detta stadgande nu i 126 §. 2 mom. för ett visst fall vore gällande, den Kongl. Kammar-Rätten tillkommande granskningsrätt öfver Pröfnings-kommittéernas åtgärder måtte öfverflyttas på Rikets Ständers Fullmäktige i Riksgälds-kontoret.

Förslag om upphörande af Kongl. Kammar-Rättens domsrätt i bevillningsmål hafva vid flere riksdagar blifvit väckta, men icke vunnit Rikets Ständers godkännande; och då ett dylikt förslag vid 1840 års riksdag af Rikets Ständers Bevillnings-Utskott förordades, blef dock detsamma af 3 Riks-stånd förkastadt. Ehuru, vid sådant förhållande, någon närmare utredning af denna så ofta behandlade fråga måhända icke vore behöflig, anser Utskottet sig likväl böra erinra: att Svenska folkets sjelfbeskattnings-rätt synes uti ifrågavarande afseende vara tillräckligen bevarad derigenom, att Rikets Ständer ej blott sjelfve bestämma beloppet af den bevillning, som skall utgå, utan äfven uppgöra den förordning, efter hvilken bevillningen skall fördelas och utgöras, samt uppdraga närmaste och hufvudsakligaste tillämpningen af denna förordning åt af folket valde taxeringsmän; att en för hela riket gemensam domstol uti bevillningsfrågor är nödvändig, dels emedan, då en olika tolkning af Bevillnings-stadgan kan göra sig gällande inom olika län, en rättelse härutinnan, till vinnande af enhet, i annat fall icke skulle kunna ernås, dels ock af det skäl, att, om en sådan högre instans saknades, en Pröfnings-kommitté skulle vara alldeles oförhindrad att nedsätta bevillningen för sitt län, under hvad Rikets Ständer afsett eller uttryckligen stadgat; samt ändtligen, hvad beträffar det föreslagna öfverflyttandet af den Kongl. Kammar-Rätten tillkommande gransknings-rätt öfver Pröfnings-kommittéernas åtgärder på Rikets Ständers Fullmäktige i Riksgälds-kontoret, att af desse Fullmäktige, som till en stor del hvart 3:dje år ombytas, och hos hvilka dessutom ej rimligen får förutsättas den speciela sakkunskap i alla till bevillningsfrågan hörande eller dermed sammanhängande ämnen, som är af nöden och med fullt skäl kan fordras af ständige domare, omöjligen kan väntas den säkerhet i frågornas bedömande och den enhet i besluten, som måste finnas till, såvida ej myndighetens anseende skall spillas och ändamålet för dess tillvaro förfelas.

På grund häraf hemställer Utskottet,

att Herr Kontrakts-prosten Kullmans omförmälda förslag om upphäfvande af Kongl. Kammar-Rättens pröfnings-rätt i bevillningsfrågor och öfverflyttande deraf till Rikets Ständers Fullmäktige i Riksgälds-kontoret måtte lemnas utan afseende.

§§. 130 och 131.

Vid dessa §§. anser Utskottet lämpligast, att till besvarande upptaga en från Hedervärda Bonde-ståndet till Utskottet remitterad motion af *Petter Gabrielsson* från Kronobergs län, deruti motionären öfverklagat, hurusom, till följd af den å formuläret till debet-sedel förekommande anmärkningen, att »alla särskilda afgifter, som kunna hemman påföras, äfven böra i debet-sedeln utsättas», Häradsskrifvaren i hans hemort, eller Sunnerbo härad, på debet-sedeln uppfört den s. k. hästvakans-afgiften, hvaraf inträffat, att de skattskyldige fått vidkännas förhöjd debetsedels-lösen, äfvensom, i händelse af uraktlåten betalning vid uppbördsstämman, förhöjda stämmoböter; till undanrödjande af hvilka olägenheter motionären föreslagit, att ofvan omförmälda anmärkning måtte antingen helt och hållet borttagas, då 131 §. i allt fall innefattade tillräcklig föreskrift mot flera debet-sedlars utfärdande, eller ock förtydligas genom följande eller något deremot svarande tillägg: »dock med undantag för snöplognings-penningar och sådane utskylder, som få uppsägas, att in natura levereras, eller derför särskild ersättning för uppbörden eger rum.»

Utskottet anser det dock vara med ifrågakomne anmärknings både ordalydelse och syftning öfverensstämmande, att äfven de utskylder, som få uppsägas att in natura levereras, då en sådan uppsägning ej skett, upptagas å debet-sedeln; och då en god

ordning kräfver, att berörde utskylder till Kronan inbetalas på samma gång och vid samma äfventyr, som öfrige allmänna afgifter, finner Utskottet,

att Petter Gabrielssons förslag ej bör vinna afseende.

§. 131.

Förändrade bestämmelser angående lösen af debet-sedlar hafva blifvit föreslagne, uti Borgare-ståndet af Herr *Wetterberg*, hvilken, under förmälan, att debetsedels-lösen står i ojemnt förhållande till krono-utskylderne, samt att den minskning i debiterings- och uppbörds-provision, som kronans uppbördsmän fått vidkännas genom skydds-afgiftens nedsättning vid 1840 och 1844 årens riksdagar, kan för framtiden godtgöras genom en rättvis beräkning af berörde lösen, uppställt följande tarif derför:

under 3 R:dr				1	sk.
från 3	till och med	5 R:dr		2	„
„ 5	„ „	15	„	3	„
„ 15	„ „	25	„	4	„
„ 25	„ „	50	„	6	„
„ 50	„ „	100	„	8	„
och derutöfver för hvarje fulla		50	„	8	„

samt uti Bonde-Ståndet af *Tobias Lind* från Götheborgs- och Bohus län, hvilken, för att bereda Häradsskrifvarne någon förhöjning i löneinkomster, och på samma gång ställa debetsedels-lösen i en mera rättvis proportion till den debiterade summans storlek, än som nu eger rum, framställt följande förslag till tarif för berörde lösen, nemligen:

För debet-summa under	5 R:dr		1	sk.
„ „	10	„	2	„
„ „	20	„	3	„
„ „	30	„	4	„
„ „	40	„	5	„
„ „	50	„	6	„
„ „	60	„	8	„
„ „	70	„	10	„
„ „	80	„	12	„
„ „	90	„	14	„
„ „	100	„	16	„
För fulla	100	„	24	„ samt

derefter 1 sk. för hvarje fulla 10 R:dr.

I likhet med Bevillnings-Utskotten vid de två nästföregående riksdagarne, anser Utskottet frågan om löneförbättring för Häradsskrifvare och Uppbördsmän lämpligast böra förekomma i sammanhang med den ännu pågående omreglering af Landtstatens löner; hvadan, och då någon klagan icke försports öfver det anmärkta missförhållandet mellan den stadgade debetsedels-lösen och debet-summornas storlek, Utskottet får

afstyrka bifall till motionärernes förslag om förändrad tarif för lösen af debet-sedlarne.

§. 136.

Hos Borgare-Ståndet har Herr *Brodin*, uti väckt motion, anfört: att den uti slutet af 1:a momentet i denna §. förekommande bestämmelsen, att Sjömanshusets Skeppsombudsman i Stockholm och Sjömanshusens föreståndare i de öfriga städerna skola för

den dem genom samma §. uppdragna debiterings- och redovisnings-skyldighet af sjöfolks bevillning och andra personela krono-utskylder erhålla »samma förmåner, som blifvit andra debiteringsmän förunnade och af dem åtnjutas,» icke, åtminstone hvad Stockholm beträffar, medfört någon fördel för skepps-ombudsmannen, enär vederbörande ansett orden »samma förmåner» icke bestämdt uttrycka hvad dermed skall förstås; med anledning hvaraf, och då det vore gifvet, att debiteringen, uppbörden och redovisningen af sjöfolks krono-utskylder äro förenade med vida mera besvär och påpasslighet än i vanliga fall är förhållandet, samt skepps-ombudsmannen och sjömanshusens föreståndare för detta uppdrag ej åtnjöte bestämd lön, motionären föreslagit, det måtte i bevillnings-förordningen intagas bestämdt stadgande om de förmåner, nämnde personer i och för ifrågakomne uppdrag må tillgodonjuta, hvilken ersättning motionären hemställt böra utgå med 6 procent af den redovisade uppbörden, utom andel i den uti 121 §:n omförmälda debiterings-procent.

Då obestämdheten af nuvarande stadgande om den ersättning, som för fullgjord debitering, uppbörd och redovisning bör af skepps-ombudsmannen i Stockholm och sjömanshusens föreståndare i de öfriga städerna tillgodonjutas, enligt hvad motionären upplyst, föranledt dertill, att dessa tjenstemän för sagde besvär icke erhållit någon ersättning, ehuru otvifvelaktigt är, att detta besvär, i förhållande till uppbördssummans hela belopp, för dem varit vida större, än för andra uppbördsmän, får Utskottet föreslå,

att Herr Brodins framställda förslag så till vida må bifallas, att Skepps-ombudsmannen i Stockholm och Sjömanshusens föreståndare i de öfriga städerne, genom ett sådant bestämdt stadgande, som Utskottet i sitt förslag intagit, tilläggas en ersättning, för fullgjord debitering och uppbörd af tre procent utaf det af dem redovisade belopp.

I det förmenande, att Kofferdi-sjöfarande kunde komma att beskattas två gånger, derigenom att bevillnings-förordningen i afseende å dem afviker från den i allmänhet uppställda regeln, att hvarje person skall beskattas och erlägga sin bevillning i den ort, der han är mantalsskrifven, har *Johannes Bengtsson* från Christianstads län föreslagit, att i bevillnings-stadgan måtte klart och tydligt bestämmas, att bevillning efter 2:dra Art. måtte påföras sjöfarande endast i den stad, hvarifrån de idka sjöfart, samt att i intet fall utdebitering måtte ifrågakomma mera än på ett ställe.

Då emellertid Bevillnings-förordningen uttryckligen stadgar, dels i 46 §., att kofferdi-skeppare, sjökapitener och befälhafvare å ångfartyg skola taxeras för den inkomst, de i denna egenskap åtnjuta, *endast* i den stad eller å den ort, dit fartyget hörer, dels uti 136 §. 2 mom., att sjömän skola erlägga bevillningen enligt 2 Art. till det sjömanshus, der de anmält sig till sjöfart; så synes nämnde förordning icke gifva anledning till den af motionären befarade olägenhet; hvadan Utskottet hemställer,

att Johannes Bengtssons motion må förfalla.

§. 137.

Herr *Hesselgren* har uti sin förut omförmälda motion om upphäfvande af all bevillning för gesäller, för den händelse att detta yrkande ej kunde bifallas, alternativt föreslagit, att, med upphäfvande af 137 §:n uti nu gällande bevillnings-förordning, i hvad densamma rörer mästares skyldighet att ansvara för de hos dem vid skattskrifningstiden *sysselsatte* gesällers eller andre arbetares, jemte deras hustrurs och barns, utskylder, åter måtte upplifvas hvad i detta ämne stadgats i 137 §:n af 1845 års bevillnings-förordning, hvilken inskränkte *skyldigheten att ansvara endast för dem*, som

verkligen äro »*hos honom mantalsskrifne;*» till hvilken förändring motionären andragit såsom skäl, att, då i följd af nu gällande författningar bemälde personer äro oförhindrade att sig sjelfva skattskrifva, det syntes ligga en stor obillighet uti, att Borgerskapet skall ansvara för deras utskylder, oaktadt de under skatteåret icke dragit någon fördel af deras arbetskrafter; varande exempelvis anfördt, att, om en gesäll, som sjelf mantalsskrifver sig för år 1854, aflemnar sin mantals-förteckning om hösten 1853, taxeras under loppet af förstnämnde år och skall betala sina utskylder i Februari månad 1855, straxt efter mantalsskrifningen lemnar det af honom då innehafda arbete, han svårligen lärer underkasta sig afdrag å sin arbetsförtjenst för utskylder, som han säger sig sjelf vilja, men, enligt gifna föreskrifter, icke är mera än andre medborgare-klasser skyldig att betala förr än ett och ett halft år derefter.

Då det vid sistlidne riksdag för införandet af ifrågavarande, utaf motionären öfverklagade, bestämmelse, anförda skäl, eller att det är med Bevillnings-förordningens föreskrifter i allmänhet öfverensstämmande, att husbönder och andre, som hafva personer i arbete hos sig anställda, skola vara Staten ansvarige för arbetarens utskylder, synes Utskottet väl grundadt, samt desse husbönder m. fl. hafva en ovilkorlig rättighet sig tillerkänd, att genom afdrag å arbetsförtjensten derför göra sig betalde, finner Utskottet ej skäl att föreslå någon förändring uti ifrågakomne afseende, utan hemställer,

att Herr Hesselgrens förslag ej må till någon åtgärd föranleda.

§. 144.

Vid 4:de mom. af denna §. har Herr *Henschen*, i afsigt att bereda lindring åt de fattige, äskat, att ordet »nödtorftigt» måtte utbytas mot ordet *tillräckligt*, i sammanhang hvarmed Herr Henschen ock föreslagit, att, som lägre Exekutions-betjente, hvilka uttaga skatterna, efter hvad motionären erfarit, ofta ej känna innehållet af berörde moment, samt Kongl. Kungörelsen den 5 December 1792, hvarigenom stadgats, att hos dem, som »råkat i uppenbar vanmakt och kändt armod, måga, vid utmätningar af innestående kronoutskylder, de persedlar af deras lösa egendom, hvilka till nödigt lifsuppehälle, kläder och annan, efter hvarje persons stånd och vilkor noga inskränkta beqvämlighet oumgängligast fordras, ifrån slik utmätning undantagas och till deras bergning qvarlemnas,» — i bevillnings-förordningen må intagas föreskrift, att å debetsedlarne aftryckes omförmälda 4:de moment samt nyss citerade ord ur 1792 års Kungörelse, äfvensom en förklaring, att den ej får anses vara ändrad genom Kongl. Brefvet den 20 Februari 1794, utan att detta afser egentligen kontrollerna vid dylik afkortning för fattigdom.

Som likväl den af motionären föreslagna förändring af 4 momentet uti förevarande §. skulle, genom den från olika anspråk och lefnadsvanor härflytande obestämdheten af hvad som kan anses *tillräckligt* för lifvets uppehälle, lemna ett alldeles obegränsadt fält för befrielse från bevillning i anseende till fattigdom och bristande arbetsförmåga, samt den af motionären förutsatta okunnigheten hos lägre exekutions-betjente om hvad som rörer deras tjenst, i fall den förefinnes, lärer böra på annat sätt afhjelpas, än genom allmänna författningars aftryckande på debet-sedlarne, — en åtgärd, hvilken i förevarande fall dessutom lätteligen kunde af den skattskyldige tolkas såsom en uppmaning till honom att, äfven utan synnerliga skäl eller utsigt om framgång, öfverklaga en honom öfvergången utmätning, om än utmätningsmannen dervid endast fullgjort sin skyldighet, får Utskottet hemställa,

att hvad Herr Henschen, enligt hvad här ofvan blifvit omförmäldt, föreslagit, icke måtte vinna Rikets Ständers bifall.

Enär till Särna socken i Dalarne hörer en kapell-församling *Idre,* hvilken, lika väl som hufvudförsamlingen, bör från bevillning uttryckeligen fritagas, har Utskottet uti 5 mom. infört orden, »*med Idre kapell.*»

§. 145.

Hos Ridderskapet och Adeln har Herr *Björnstjerna, O. M.*, föreslagit, att uti 1 mom. af denna 5 §. måtte såsom från bevillning befriade införas: »Officerares häst- och fourage-medel»; till stöd hvarför motionären anfört: att subaltern-officer vid kavalleriet i medeltal uppbär 232 R:dr B:ko i häst- och fourage-medel, för hvilka han är skyldig inköpa och underhålla *tvänne* tjenstehästar med sadelmunderingar samt aflöna en dräng; att inom de högre graderna nära nog ett dylikt förhållande eger rum; att berörde summas otillräcklighet för det afsedda ändamålet är för mycket i ögonen fallande, att icke af hvar och en inses; att, då Bevillnings-Förordningens 4 §. angifver, att med ön förstås »den inkomst, som löntagare påräkna, att under loppet af året förvärfva», häst- och fourage-medlen, hvilka officeraren uppbär endast att förvalta till ett gifvet ändamål och i kronans tjenst, utan hopp om egen vinning, men med desto säkrare utsigt till förlust, omöjligen kan anses såsom lön eller »en inkomst, som löntagaren förvärfvar», då den i sjelfva verket oftast är motsatsen till inkomst, och således icke torde böra såsom sådan beskattas; att en officerares tjenstehästar, enligt hvad nu blifvit anfördt, i sjelfva verket icke vore hans, utan kronans, och underhållas, icke för hans beqvämlighet eller nöje, utan i och för statens tjenst, samt äro lika mycket en del af krigsmaterielen, som kanoner, gevär m. m.; att häst- och fourage-medlen aldrig borde kunna anses annat än för passevolans-medel, för hvilka bevillning erlägges endast å den *behållning,* hvilken föregående år uppstått; samt ändtligen, exempelvis, att artilleristen har sin häst inköpt och fodrad af kronan, utan kostnad för sig, och erlägger derför ingen bevillning, medan kavalleristen, som oftast måste sätta till af egna medel, för att föda sin häst, derjemte får draga ökad bevillning.

Enär, enligt de upplysningar, motionären sålunda lemnat, det visar sig, att officerarnes häst- och fourage-medel icke utgöra någon löne-inkomst, utan fasthellre äro att anse såsom en af kronan åt officeraren årligen lemnad godtgörelse för dennes kostnader i och för tjenstehästarnes underhåll, hvilket i annat fall omedelbart skolat af Kronan ombesörjas, finner Utskottet sig böra föreslå,

att officerares häst- och fourage-medel må fritagas från bevillning, och fördenskull införas uti 1 momentet af 145 §. Bevillnings-Förordningen.

Inom Borgare-Ståndet har Herr *Lundh,* uti väckt motion, anfört, att de vid machin-verkstäder, mekaniska fabriker, gjuterier m. fl. dylika inrättningar begagnade arbetare, såsom filare, gjutare, svarfvare, snickare o. s. v., hvilka arbetare ursprungligen till en del äro handtverksgesäller, genom utbytande af benämningen *gesäll* mot den af *arbetare*, undgå den gesäller och mästersvenner ålagda bevillning, och i stället hänföras till de i 145 §. 2 mom. från afgift befriade arbetsfolk, som arbeta för dagspenning eller beting, hvilken, i motionärens tanke oriktiga, tolkning han ansett bäst kunna förekommas derigenom, att utur nyssomförmälda moment orden »utan arbeta för dagspenning eller efter särskild öfverenskommelse och beting» uteslötos.

Såväl till förekommande af det utaf motionären omförmälda missbruk, som äfven för att i allt fall bestämdare uttrycka hvad i 2 mom. förstås med arbetsfolk, har Utskottet ansett,

att orden: »utan arbeta för dagspenning eller efter särskild öfverenskommelse och beting» böra utgå, och att i stället framför ordet arbetslön må införas orden: *utan endast tillfällig*.

§. 147.

Som det lärer inträffat, att uppbördsmän, vid redogörelsen för krono-uppbörden, afdragit hela den på deras distrikt belöpande summa af de i denna §. medgifna afkortningar för minderåriga barn, änskönt en sådan afkortning för månget hushåll endast till en mindre del kommit i fråga, i anseende dertill, att hushållets sammanlagda bevillning icke uppgått till det belopp, som skolat afkortas, har Utskottet, för att gifva en bestämd anvisning om författningens mening i detta afseende,

på 7 raden efter ordet »Bevillningen» tillagt: *så långt dess belopp medgifver;* hvilket tillägg torde af Rikets Ständer godkännas.

§. 148.

Sedan Rikets Ständer, genom bifall till Höglofl. Stats-Utskottets Utlåtande N:o 64 Litt B., i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition, angående, bland annat, upphörande af allmogens inom vissa trakter af Kopparbergs län skyldighet att till Stora Kopparbergs Bergslag in natura leverera hemmansränte- och mantals- eller qvarntullskolen, tillika beslutat, att den lindring i allmänna bevillningen, som uti 148 §. af nu gällande Bevillnings-Förordning finnes medgifven för dem af allmogen i berörde län, som betala mantalspenningar med kol till Stora Kopparbergs Bergslag, må upphöra, i den mån nyssnämnde sätt för mantalspenningarnes erläggande afskaffas, har Utskottet

uti bemälde §. infört ett efter Rikets Ständers beslut lämpadt stadgande.

Då Utskottet icke förrän Rikets Ständer fastställt grunderne för allmänna bevillningen samt bränvins-brännings-rättighetens utöfvande, blir i tillfälle att tillse i hvad mån de vid bevillnings-stadgan fogade formulärer erfordra förändring, eller derom afgifva utlåtande, har Utskottet

nu endast velat detta för Rikets Ständer anmäla.

Slutligen och då uti den föreslagna Bevillnings-stadgan förekomma såväl bötesbestämmelser som åtskilliga föreskrifter i afseende på verkställigheten, hvilka äro af den beskaffenhet, att de grundlagsenligt erfordra Kongl. Maj:ts Nådiga godkännande, har Utskottet, i öfverensstämmelse med hvad vid föregående riksmöten blifvit af Bevillnings-Utskottet föreslaget och af Rikets Ständer beslutadt, ansett sig böra

tillstyrka Rikets Ständer, att hos Kongl. Maj:t, vid öfverlemnandet af Bevillnings-Stadgan, i underdånighet anhålla, att Kongl. Maj:t, efter öfvervägande af hvad i afseende på så väl bötesbestämmelser,

stämmelser, som öfriga föreskrifter, hvilka äro af den beskaffenhet, att de grundlagsenligt erfordra Kongl. Maj:ts Nådiga godkännande, må täckas låta allmän författning i ämnet utfärda.

Stockholm den 10 April 1854.

Reservationer:

1:o af Herr Grefve *af Ugglas, Ludvig:* »Uti strid med det allmänna stadgande uti Bevillnings-förordningen, att 5 procent af all inkomst uti bevillning skall erläggas, ett stadgande ifrån hvilket, på giltiga grunder, några få lindrande undantag finnas, bestämmer 35 §. 1 mom. att 15 procent skall erläggas utaf enskilda *sedelutgifvande* banker för den behållning utöfver 6 procent deras rörelse lemnar. Detta moment är den största fläck Bevillnings-förordningen eger, ty uti den hafver godtycket intagit rättens ställe, maktspråket rättvisans. Afund öfver den större behållning bankerna åt sina aktieegare lemnat har förvridit rätten och förblindat omdömet. Jag vill ej här till pröfning upptaga, huruvida den vinst, bankerna tillskyndat sina delegare, varit större än den, hvilken genom deras verksamhet åt industrien, ja åt hela landet, blifvit beredd. Kommers-Kollegii berättelser torde häruppå lemna svar. Jag vill ej undersöka, huruvida Rikets Ständers Bank kunnat lemna åt Jordbruket, åt Bergverken, åt Industrien, det rörelse-kapital de erfordrat, och hvilka utaf Bankerna förskjutits, och huruvida ej vid de tidpunkter, då ofördelaktiga handelskonjunkturer sammankrympt Riksbankens rörelse-kapital, en räddning för landet ur svårt betryck legat uti dessa enskilda bankers kredit och verksamhet. Jag förbigår den fråga, huruvida lätthet att erhålla penningar undergräfver eller höjer välmågan. Dock torde emot den beskyllning för ruin genom penningetillgång, hvilken ofta framkastas, med fog kunna anmärkas, att den, minst sagdt, borde vara oväntad ifrån Riksens Ständers sida, då de med deras egen banks verksamhet förenat en Diskontrörelse, sådan som den hvilken utaf denna Bank bedrifves. Jag lemnar allt detta åsido, dels emedan upptagande utaf alla dessa frågor skulle kräfva en vida större afhandling, än den som med en reservation är förenlig, dels emedan besvarandet utaf den, på hufvudfrågan, Bevillningens utgörande, icke *bör* kunna utöfva inflytande. Hvad som vid denna bevillnings, liksom vid hvarje lags stadgande, är hufvudsak, är rätten. Våldföres denna, rubbas dess välde, ligger den ej heligt bevarad uti samhällets hjerta, då vacklar sjelfva samhällsgrunden, och våld och godtycke sväfva öfver en och hvar, allt efter som opinionens vindar blåsa för dagen. Må man ej invända, att ett undantagsfall här möter, och att ett sådant kräfver en undantagslag. Den högre procent utöfver 6, Enskilda Banker lemna sina delegare, är ej ett sådant undantagsförhållande. Huru många aktie-bolag lemna icke enahanda större vinst? Huru många Jordbrukare, huru mången Industri-idkare, huru mången Handlande, hvilka med omtanka och drift tillgodogöra sig de uti deras egendom eller rörelse nedlagde kapitaler, skörda icke en vinst måhända ej obetydligt större än den Bankerna lemna, och dessa Jordbrukare, Industri-idkare och Handlande utgifva, — till följd af kontrollernas svårighet, — icke ens till Staten den procent de *skulle* erlägga, då deremot den tredubbelt högre på siffran uttaxeras af Banker, hvilkas räkenskaper ligga öppna för enhvar. En dubbel orättvisa ligger sålunda uti detta moments stadgande, och jag protesterar emot densamma, såsom oklok utur Stats-ekono-

misk synpunkt, såsom vådlig för de kastningar undantagslagar kunna medföra, och först och sist såsom rubbande den rätt och rättvisa, hvilka äro stöden för företagsamheten, och de enda grunderna för hvar och ens säkerhet och bestånd.

Åberopande den reservation jag vid föregående Riksdag emot bevillning på karaktersfullmakter nedlade, förnyar jag densamma. Då, enligt Grundlagens bud, Konungen eger, att för medborgerlig förtjenst belöna, anser jag det försök som uti denna Bevillnings fastställande ligger att kringskära Konungens rätt, stridande, om ej emot Grundlagens bokstaf, dock emot Grundlagens anda. Konseqvent tillämpad borde enahanda bevillning drabba den medalj som för medborgerlig förtjenst gifves, det riddarekors eller annat utmärkelsetecken som för trogen och nitisk tjenst tilldelas, och då för bevillningens belopp ingen gräns finnes, kunde genom sådan bevillning Konungens ofvan omnämnda rätt, — en rätt hvilken den enklaste statsklokhet uti olika länders författningar inskrifvit — upphäfvas, eller ock, hvad än värre vore, utmärkelsetecken blifva blott rikedomens monopol. Att med dessa utmärkelsetecken kan slösas är sannt, men emot detta skadliga missbruk ligger ett snart korrektiv i det vanvärde, uti hvilket tecknet genom sådant slöseri faller, och hvarje klok styrelse skall hejda sig, innan den sjelf bryter den mäktiga häfkraft den eger uti sin hand. För missbruket får dessutom ej bruket fördömas, och må man aldrig förgäta, att uti menskliga institutioner så väl belöning som straff måste ega sina rum.»

I denna reservation hafva Herr *Tornerhjelm, R.*, helt och hållet, samt Herr *Fr. Leopold Nygren*, rörande bevillningen å enskilde banker, instämt.

2:o af Herr *Prytz, L. A:*

»Jag reserverar mig:

1:o. Emot den i 4 §. stadgade bevillning å hushyror och värdet af fria husrum i städerne samt inqvarteringspenningar, emedan dessa förmåner, med samma skäl som fria husrum på landet, der sådana finnas och rättvisligen nu icke äro påförda bevillning, böra derifrån befrias.

2:o. Likaledes emot det afslagna tillägget af Auktionister i 27 §. 1 mom., i öfverensstämmelse med Herr Prosten Gahnes reservation.

3:o. Emot utbytet i 35 och 146 §§. af 5 procent af *behållningen*, i stället för af *utdelningen*.

4:o. Emot bibehållandet af tredje art., rörande afgift för Karaktersfullmakter i nu gällande Bevillnings-stadga, på de af Grefve af Ugglas, i dess reservation, anförde skäl.

5:o. Mot förändringen i 39 §., enligt hvilken det hädanefter skulle komma att bero af socknarne sjelfva att sig förena om gemensam Mantals- och Skattskrifning, med förut icke egande rättighet dertill för hvarje socken särskildt för sig, så liten och närbelägen en annan den än må vara.«

3:o af Herr Komminister *Beckman:* »Sedan, genom Högl. Stats-Utskottets Utlåtande, N:o 74, *stats-fyllnads-summan* i afseende på *ordinarie statsregleringen* blifvit uppgifven till 1,017,390 R:dr, och derifrån dragits det öfverskott af 268,000 R:dr, som, *1853 års bankovinst oberäknad*, uti Kongl. Maj:ts nådiga *Proposition om Statsverkets tillstånd och behof* antagits böra uppkomma efter utgående af *anslagen för en gång* eller *på vissa år*, och då således den nu yppade statsbristen endast utgör 749,390 R:dr, anser sig reservanten hafva än mera giltig anledning att vördsammast fästa Rikets Höglofliga Ständers uppmärksamhet på det af honom, uti motion inom Högv. Preste-ståndet, framställda förslag, att den allmänna bevillningen måtte intill nästkommande statsreglering nedsättas med en tredjedel ($\frac{1}{3}$) emot dess nu varande belopp. Ehuru den verkliga statsbristen icke visar sig förr än uti Riksdagens sista stunder, förmenar dock reservanten, att den skall fullt kunna betäckas genom något öfver 1,300,000, som, efter den fö-

reslagna nedsättningen, komma att i bevillning utgöras. Om denna skattenedsättning är af ringa betydelse för dem, som med vidsträckt handel, fabriks- och handtverksrörelse, samt med betydlig jordegendom af förmånligare natur hafva godt tillfälle att undandraga sig behörig andel uti den allmänna bevillningen, såsom allmänt kändt och erkändt är, så är den desto mera önskvärd för det vida större antalet mindre väl lottade medborgare, som proportionsvis skatta allt för mycket, t. ex. Embets- och Tjenstemän i synnerhet med penningelön, Handlande och Handtverkare med ringa rörelse, egare af små jordlotter m. fl.

Beträffande sjelfva grunderna för den allmänna bevillningens utgörande så väl för fastighet på land och i stad som för lön, handel och rörelse, hvilka af Utskotts-afdelningen vid detta Riksmöte likasom vid det förra hafva ansetts hvarken vara säkra eller rättvisa, och som vid tillämpningen lemna ett vidsträckt spelrum för egennytta, mannamån och godtycke, så hade äfven nu Afdelningen föreslagit, att Rikets Ständer måtte till Kongl. Maj:t framställa en underdånig anhållan i samma syftning som den, hvilken författarens vördsamma reservation sid. 7—11, uti Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 4 vid Riksdagen 1851 uppgifver, nemligen att *genom nedsatt kommitté eller på sätt eljest kan finnas lämpligt det måtte utarbetas och vid nästkommande Riksdag Rikets Ständer föreläggas ett, efter närvarande förhållanden lämpadt, förslag till bevillning af all slags inkomst — med de föreskrifter i afseende på verkställigheten, som kunna finnas för ändamålet tjenliga.* Sedan Utskottets plenum nekat bifall till Afdelningens förslag, hvilket blott till uttrycken, äfvensom i afseende på en mera stark, ehuru icke derföre mindre sann, färgläggning uti motiverna skiljde sig ifrån det nyss anförda, återstår för reservanten, som i denna vigtiga punkt icke har delat pluralitetens åsigt, att inför Rikets Höglofliga Ständer vördsammast anmäla förhållandet, under framställande af sin enskilda oförgripliga öfvertygelse, att ett arbete af ifrågavarande beskaffenhet borde och kunde i nåder anbefallas de Herrar Kommitterade, som hafva uppdraget att utreda städernas beskattning, hvilken ock icke rätt kan bedömas utan ett närmare aktgifvande på landets.

Vid Utskottets förslag i öfrigt till grunder för den allmänna bevillningen, som i allmänhe hafva bibehållits lika med de af närmast föregående Riksmöten antagne, men hvilka reservanten för sin del icke i alla afseenden har kunnat gilla, får han vördsammast dels åberopa hvad han hufvudsakligen uti sin ofvan omförmälda reservation, sid. 11 och följande, under förliden Riksdag redan har anfört, såsom:

i afseende på Bevillnings-Stadgans 68 och 108 §§., att vid bedömande af fastighetsvärdet *inköpspriset borde tjena till ledning,*

i afseende på §§. 50, 72 och 112 rörande den så kallade *minimitariffen för Lönen,*

i afseende på §. 2 rörande *den graderadeta riffen för Embets- och Tjenstemäns m. fl. löner,*

i afseende på §§. 37 och 38 rörande *afgift för karakters-fullmakter,* och

i afseende på §. 102 rörande *arfvode af 2 R:dr B:co till ledamot i Taxerings- och Pröfnings-Kommitté* för hvarje arbetsdag utöfver de 3:ne första, hvilket, af nu varande Bevillnings-Utskotts 2:a afdelning förordadt såsom ett ringa dagtraktamente för en delegation af Rikets Ständer, afslogs af Utskottets plenum, oaktadt ansvaret för hvarje försummad sessionsdag, 3 R:dr 16 sk. böter, bibehölls;

dels tillåta sig vördsammast anmäla följande punkter uti det framlagda förslaget till Bevillnings-Stadga, hvilka han förmenar borde inom de Höglofliga Stånden påkalla rättelser, som icke vunnits inom Utskottet:

§. 6. Att boställen af hvad natur som helst skola uppskattas *lika med andra hemman*, som innehafvas under eganderätt, eller till *fyra procent inkomst*, synes obilligt, och föranleder sannolikt till nuvarande låga värdering af sådan fastighet. Då Boställs-innehafvaren med rätta är i saknad af flera förmåner och friheter, såsom rättighet till utarrenderande af hela bostället eller delar deraf på huru lång bestämd tid som helst, till fritt afyttrande af skog och foder m. m., hvilka enskild person eger i afseende på sin fastighet, så synes skillnad i procent-beräkningen också böra iakttagas, t. ex. blott *3 procent inkomst* för boställsjorden, när 4 procent bibehållas för enskild egendom.

§. 35. 1:o. Ehuru reservanten gerna skulle önskat, att den höga bevillning af 15 procent, hvilken *Enskilda Banker med sedelutgifningsrätt* nu böra erlägga af den årliga behållning, som öfverstiger sex för hundradet, hade uti Utskottets förslag blifvit nedsatt, icke till 5 procent, såsom man yrkade, utan t. ex. till tio (10) procent, så anser han sig till det afseende, de kunna finnas förtjena, vördsammast böra anmäla de flerehanda sätt, på hvilka, efter hvad tillförlitligen blifvit uppgifvet, desse Banker nu kunnat till någon del eller fullkomligt undandraga sig den högre procenten, hvilken dock, så länge den är lag, synes böra utgå.

A.) Uttrycket *sex för hundradet*, som rättast borde heta *sex procent ränta*, begagnas till desse Bankers fördel och minskar det belopp, som borde bära den högre beskattningen, emedan det förra uttrycket tillåter, utan afseende på tiden, en ränteberäkning under 12 månader på medel, som endast hafva varit insatte 6, 8 eller 9, men det sednare uttrycker bestämdt ränteberäkning med afseende på den tid, hvarunder kapitalet har varit användt.

B.) Samma Banker afdraga i allmänhet bevillningen ifrån sin behållning, såsom ock Kongl. Kammar-Rätten tillämpat författningen, och vilja endast skatta för det efter afdraget uppkommande netto, ehuru sådant afdrag dock icke får ega rum för lön, rörelse m. m., såsom äldre Bevillnings-Utskott hafva besvarat framställningar i samma syfte. Uträkningen att finna den obekanta storheten, detta x så väl för netto som för bevillningen, erfordrar högre kunskaper än Bevillnings-Stadgan förutsätter, som ej heller har uppgifvit formeln för ertappande af detta x. Reservanten anser för sin del, att efter ordet *allt* borde inflyta följande: *utan afdraget bevillningsbelopp*.

C.) Orden *kontant tillskjutet* begagnas vanligtvis till skattenedsättning för dessa Banker sålunda, att, då, utöfver 25, 30 eller 40 procent, som till grundfonden blifvit kontant erlagde, för 75, 70 eller 60 procent skulle lemnas antagliga säkerhetshandlingar, men i saknad af sådane motsvarande belopp kontant insättes, hvilket, genom Bankstyrelsens försorg, lemnande deponenten särskild ränta, icke får med grundfonden sammanblandas, man räknar Banken till godo *sex för hundradet*, äfven för dessa medel likasom för grundfonden, hvarigenom den behållning, som skulle draga förhöjd bevillning, nedsättes eller alldeles räknas bort. Reservanten har derföre ansett, att slutet af 35 §. 1 mom. borde erhålla följande lydelse: »allt, *utan afdraget bevillnings-belopp*, beräknadt efter hvad af teckningssumman eller grundfonden, *enligt oktrojerne*, blifvit *såsom rörelse-kapital* kontant tillskjutet.»

4:o. Reservanten har icke biträdt förslaget att helt och hållet befria *Jern-Kontoret* ifrån bevillning, hvilken, nu utgörande 3,000 R:dr, han för sin del dock gerna skulle se nedsatt till 1,000 R:dr, ehuru Kontoret njuter fördelen af ett stort kreditiv i Rikets Ständers Bank emot låg ränta och har en årlig behållning af 30,000 R:dr och derutöfver, utan att beräkna delegarnes egna bidrag. Skulle reservantens vördsamma för lag vinna bifall, bör det moment utgå, hvilket Bevillnings-Stadgans 145 §. i detta afseende nu har intagit.

§. 44. Den starka konservatism, som stundtals beherrskat det Höglofliga Utskottet, har icke efter ordet *Akademi-Bokhållaren* medgifvit tillägget: *eller motsvarande Akademisk Tjensteman*, ehuru det vid öfverläggningen bestyrktes, att vid det ena af Universiteterne *Akademi-Bokhållare* icke finnes, och att vid det andra dess tjenst, såsom nu mera öfverflödig, vid första läglighet indrages. De Höglofliga Stånden täcktes öfverväga, om icke tillägget bör ega rum, hvilket reservanten förmenar.

§. 81. Med erinran att så väl äldre Bevillnings-Förordningar, som det *Förslag till Bevillnings-Stadga*, hvilket Utskottet i sitt Betänkande N:o 4 vid sistlidne Riksdag afgaf, innehålla, att, om vid votering inom Taxerings-kommitté rösterna äro lika, *den mening skall gälla, som länder till Kronans förmån*, anmäler reservanten, att han för sin del och, såsom han förmenar, på öfvervägande skäl, fortfarande gillar den äldre, i sednare tider förändrade, lagbestämmelsen.

§§. 88, 89 och 90. Sedan, till svar på Herr Hagmans motion, som yrkade förändring uti den sammansättning af städernas Taxerings- och Pröfnings-Kommittéer, hvilken vid sednaste Riksdag föreskrefs, det Höglofliga Utskottet yttrat, att, enär af denna sammansättning inga olägenheter hafva försports, så borde motionen lemnas utan afseende, var det beslut, som dock sedermera till följe af ett, inom Utskottets Plenum väckt, förslag, fattades rörande åtskilliga väsendtliga förändringar uti de §§., som bestämma desse Taxerings-Kommitéers sammansättning, icke endast ett upprifvande af ett redan afgjordt mål, utan äfven en högst tänkvärd förstärkning af de borgerliga elementerna, då genom antagande af samma förslag Ståndspersoner skulle ur Kommittéerna kunna utträngas af Magistratspersoner, och således äfven af sådane Magistratspersoner, som idka borgerlig rörelse. Emot desse förändringar anmäles härmedelst vördsam reservation.

§. 108 mom. 2. Då, enligt 149 §., lästetalsafgift icke utgår för det fartyg, som *bevisligen legat i hamn obegagnadt*, synes det reservanten vara en obillig motsägelse, att, enligt §. 108 mom. 2, *tomtens värde skall uppskattas, i fall hela huset har uppbrunnit.* Sjelfva hustomten lärer väl icke lemna egaren afkastning, derest icke dertill hörer annan odlad jord.

§. 137. Ehuru Utskottet med skäl icke har medgifvit en uti motion yrkad befrielse för Husbonde, Handlande, Mästare m. fl. ifrån skyldigheten att ansvara för Tjenstehjons, Betjentes, Gesällers eller andra arbetares utskylder, så har dock reservanten ansett rättvisan fordra, att en utväg anvisades, hvarigenom den för utskylderne ansvarige ofelbart skulle erhålla godtgörelse af den skattskyldige i hvad händelse som helst, äfven om vid afflyttningen ingen behållning på arbetsförtjensten vore innestående, eller utskyldernes belopp icke kunde på förhand bestämmas. Denna rättvisa förmenar reservanten hafva af Utskottet bort, på första raden s. 87 uti nu gällande Bevillnings-Stadga, medgifvas genom följande tillägg efter ordet *innehållen: eller att vid saknad af innestående arbetslön samt vid ovisshet om utskyldernes blifvande belopp en af den ansvarsskyldige godkänd borgen för dem hos honom blifvit ställd.*»

4:o af Herr Prosten *Gahne:* »Det allmänt bekanta förhållandet, att personer, som sysselsätta sig med auktions-förrättningar på landet, deraf vanligen hafva ganska betydlig inkomst, utan att för densamma erlägga någon bevillning, framkallade inom Utskottet det endast med ringa pluralitet förkastade förslaget, att bland de i 27 §. 1 mom. uppräknade beskattningstitlar upptaga »Auktionister.» Man kunde icke motsäga billigheten och rättvisan af Auktionisternes beskattning, men man förmenade, att särskildt stadgande derom icke erfordrades, ehuru det med offentliga handlingar styrktes, att, sedan en Pröfnings-kommitté och Kammar-rätten påfört Auktionister bevillning enligt 2 artikeln, Kongl. Maj:t derifrån meddelat befrielse, på den grund »att i Bevillnings-Stadgan icke

funnes något stadgande, enligt hvilket bevillning för å landet bosatte personers inkomst af auktions-förrättningar borde erläggas.»

Jag har visserligen sedermera erfarit, att Kongl. Maj:t helt nyligen, genom ett motsatt beslut, tolkat Bevillnings-förordningens stadgande i 27 §. om bevillning af »kommissionärer» derhän, att äfven Auktionister på landet vore bevillning underkastade, och farhågan, att det förra prejudikatet vidare skulle i de högre instanserna tillämpas, är väl derigenom undanröjd; men saknaden af ett uttryckligt stadgande kommer otvifvelaktigt att hädanefter, såsom hittills, föranleda olika tillämpning vid olika Taxerings- och Pröfnings-kommittéer, hvarigenom, der bevillningsfrihet Auktionister medgifves, både Statens rätt förnärmas och den likhet i beskattning, som i alla delar af riket bör ega rum, åsidosättes. Det kan icke vara Rikets Ständers afsigt eller med deras pligt förenligt, att låta en af erfarenheten vitsordad tvetydighet i lagstiftningen fortfara och sålunda öfverlemna åt slumpen, om en känd, ofta ganska betydlig inkomst beskattas eller icke; och jag vågar derföre hemställa, att, till undanrödjande af nu anmärkta tvetydighet, i 27 §. 1 mom. af Bevillnings-stadgan må införas: *Auktionister, se Kommissionärer.*»

Häruti instämde Herr *Prytz*, *L. A.*, Herr Biskop *Bergman*, Herr Kontraktsprosten *Wåhlander* samt Herrar *Brodin* och *Trägårdh*.

5:o af Herr *J. G. Brodin:* »Ledamot af den Utskotts-afdelning, som först förehaft ifrågavarande Betänkande, har jag, i afseende på hufvudgrunderne för allmänna Bevillningens utgörande, förordat och tillstyrkt det förslag, som blef afdelningens, men sedermera uti Utskottets plenum förkastades, eller att bevillningsafgiften af Embets- och Tjenstemän samt Betjente m. fl., borde nedsättas till 1 procent af alla löner, som öfverstego 200 R:dr; af alla borgare och näringsidkare till 3 procent af den inkomst de under nästföregående året njutit; och af fastigheter i städerne och på landet i enahanda förhållande eller till 3 R:dr för hvarje 2,500 R:dr, eller 12 R:dr för hvarje 10,000 af taxeringsvärdet. De skäl, som tala för denna nedsättning, äro, hvad Embets- och Tjenstemännen angår, i ingifne motioner tillräckligt utvecklade och behöfva ej här återupprepas, och i afseende å de öfriga af afdelningen föreslagna nedsättningarne torde det vara tillräckligt, att taga i öfvervägande, att statens beräkneliga intrader numera icke torde erfordra så hög bevillning som tillförene utgått; att det, vid sådant förhållande, icke finnes något, efter mitt förmenande, billigt och giltigt skäl att icke vilja medgifva nedsättning uti en i allt fall tillfällig beskattning; samt att man af de nuvarande politiska förhållandena inom vår verldsdel eger så mycket mindre anledning att bibehålla bevillnings-procenten, som, om dessa förvecklingar skulle erfordra ytterligare anslag af allmänna medlen, dessa anslag icke torde kunna utan statslån eller särskild uttaxering å statens medlemmar fyllas. Det bör icke heller lemnas oanmärkt, att all lagstiftning bör, efter min åsigt, undvika sådana stadganden, hvilkas orimlighet föranleder till försök att eludera samma lag, och att det är både rimligt och troligt, att en lägre bevillningsprocent skulle föranleda sanningsenligare taxerings-uppgifter i allmänhet och jordegendomars uppskattande till deras ungefärliga värde.

Att vid sådant förhållande uppgöra en tillförlitlig kalkyl öfver den minskning i allmänna bevillningens belopp, som af den ifrågakomna nedsättningen kunde blifva en följd, låter sig naturligtvis icke verkställa; men med ledning af den summa, hvartill nämnde afgift hittills uppgått, och med afseende å redan inkomne utlåtanden angående ordinarie statsregleringen och de tillgångar, som genom banko-vinsten och bränvinsbeskattningen komma att det allmänna tillfalla, lider det intet tvifvel att ju, äfven om en sådan nedsättning bifalles, statens intrader blifva fullt tillräckliga för dess behof.

I andra hänseenden har jag från Utskottets majoritet äfven varit af skiljaktig mening och får i största korthet antyda en del af dem.

§. 28.

Det tillägg, Utskottet beslutat vid denna §., i afseende å landtmän som afyttra husslöjdsalster samt egne och sine grannars landtmannaprodukter, har jag ansett öfverflödigt derföre att den landtmannahandel, Utskottet dermed afsett sig vilja beskatta, efter min åsigt redan är, genom i §. intaget stadgande, beskattad, och vådligt derför att det föreslagna tillägget möjligtvis kan föranleda dertill, att en landtman blifver betungad med bevillning endast derför att han, för att lindra grannars besvär, i kommission emottager deras landtmannaprodukter till afsalu.

§. 35, mom. 2.

Utskottets beslut, att i detta mom. införa orden »årliga behållningen», i stället för ordet »utdelning», kan jag ingalunda gilla. Om Utskottet ock, med föranledande af föregående Ständers beslut, ansett sig icke kunna fästa afseende å Herr Wijks, efter mitt omdöme, väl grundade och i full öfverensstämmelse med gällande beskattningslagar väckta motion, att någon beskattning å de i mom. omförmälda bolag icke borde ega rum förr än utdelningen öfversteg 5 procent af det tillskjutna kapitalet, så hade Utskottet likväl saknat all anledning att införa ett stadgande, som måste afse en förhöjd beskattning å bildande af föreningar, som väl någon gång genom sina resultater kunna bereda delegarne betydlig vinst, men i ett land med smärre kapitaltillgångar i mer än ett hänseende synnerligen gagna det allmänna och snarare borde befrämjas än till sin uppkomst försvåras. Det är nemligen tydligt, att Bolags egendom, synnerligast om den består af Ångfartyg, Machiner m. m., som kunna vara utsatte för utslitning och förnötning, måste af en klok förvaltning söka ersättas, genom bildande af en reservfond, på det att ej till slut delegarnes tillskjutna kapital måtte helt och hållet förintas. Af återstoden å vinsten sker utdelningen, men antages nu den förändrade redaktionen af mom., blifver följden ovilkorligen den, att bevillning äfven måste utgöras å denna reservfond, som icke utdelas, hvarigenom högre beskattning skulle drabba aktie-bolagen, än enskilde personer, som endast skatta eller böra skatta för sin inkomst.

50 §. 2 mom. och 112 §.

Då den minimi-tariff för hemmansvärdet i hvarje län, hvilken år 1823 fastställdes, numera eller efter 30 års förlopp icke kan tjena till någon ledning för uppskattning af jord å landet, har jag hyst den åsigten, att samma tariff bör utur Bevillnings-förordningen helt och hållet utgå. Det torde nogsamt vara kändt, att fastighetsvärdet å landet efter tariffens uppgörande betydligt stigit, men icke i samma mån taxeringsvärdena, och orsaken dertill förefinnes tydligen deruti, att man, utan afseende å jordens rätta värde, icke vill synnerligen öfverstiga minimi-summan, och att vederbörande krono-ombud, så snart densamma icke understiges, i flera delar af riket icke synes lemna häråt den uppmärksamhet, saken verkligen förtjenar. Sålunda inhemtar man t. ex. att i Södermanlands län minimi-beloppet är satt till 11,394,000 R:dr, och taxeringsvärdet 1851 till 11,973,000 R:dr, i Westmanlands län det förra till 10,588,230 R:dr och det sednare till 10,791,000 R:dr o. s. v. För städerne finnes icke eller någon sådan minimi-tariff, hvarigenom också hus och tomt der ofta uppskattas utöfver deras verkliga värden, och för landet tyckes den

ock vara öfverflödig, då Taxerings-komittéerna, om de sådant vilja, i 68 §. af nuvarande Bevillnings-stadga ega tillräcklig ledning för uppskattning af jord å landet.

§. 65.

Då, enligt 4 §. under lön förstås all den inkomst, som löntagare påräknar att under året genom tjensten förvärfva, och min uppmärksamhet blifvit fästad derå, att den kontroll, som af Kongl. Kammar-rätten bör utöfvas å beskattningsväsendet, hvad Presterskapet angår, betydligt försvåras derigenom att i taxerings-längderne ej utsättes, huruvida pastoralie-konventioner inom socknarne äro träffade eller ej, och Presterskapets taxering derå grundad, har jag hos Utskottet yrkat, att till denna §. borde bifogas ett tillägg, med föreskrift, att i de socknar, der pastoralie-konventioner finnas, desamma borde läggas till grund för Presterskapets taxering och antecknas i protokollet, det sednare derföre, att vederbörande Öfver-revisions-departement i Kongl. Kammar-rätten derigenom blefve i tillfälle att, genom uppletande och jemnförande med konventionerne, hvaraf afskrifter finnas i härvarande embetsverk, kontrollera uppgifterna, likasom nu sker med Rikets öfrige kontant aflönade embets- och tjenstemän. Mitt förslag förkastades, och jag afgifver deremot min reservation, till det afseende den må förtjena; men för att visa, att detsamma icke varit obefogadt, tager jag mig friheten bifoga följande tabell, upptagande i första kolumnen Biskoparnes inkomster, sådane de år 1842 minst utgjort, enligt en vid Stats- samt Allmänna Besvärs- och Ekonomi-Utskottens Utlåtande N:o 83, vid 1844—1845 årens riksdag, fogad officiell uppgift, samt i andra kolumnen det belopp, hvarefter bevillning af Biskopen i Skara år 1850 och af öfrige Biskoparne år 1851 utgjorts:

	1842 års inkomst.	Taxerings-beloppet år 1851.
Erke-Biskopen i Upsala	12,550: 31. 9.	6,989: 3. 7.
Biskopen i Linköping	8,178: 15. 11.	8,378: 21. 8.
Biskopen i Skara	6,409: 4. 7.	5,941: 23. 6.*)
Biskopen i Strengnäs	7,864: 25. 1.	7,172: 47. —
Biskopen i Westerås	9,349: 39. 9.	5,952: 8. 6.
Biskopen i Wexiö	5,247: 16. 3.	3,254: 45. 6.
Biskopen i Götheborg	8,139: 30. 4.	7,075: 22. —
Biskopen i Lund	10,727: — 7.	9,783: 18. —
Biskopen i Calmar	10,168: 31. 6.	9,240: 38. 6.
Biskopen i Carlstad	6,819: 31. 10.	7,341: 28. —
Biskopen i Hernösand	6,320: 25. 2.	5,376: 46. —
Biskopen i Wisby	5,848: 16. 4.	5,787: 29. —

Då denna tablå utvisar, att för en del af Biskops-embetenas innehafvare inkomsterne stigit, men för andra åter, såsom t. ex. Erke-Biskopen och Biskoparne i Wexiö och Westerås, betydligt fallit, utan att någon uppsåtlig origtighet i taxerings-uppgifterne ens kan ifrågasättas; samt skillnaden troligen härrör af någon konvention; och då det lärer finnas kyrkoherdar å landet, hvilka utgöra bevillning efter en inkomst af endast 5 till 600 R:dr, utan att detta allt kan af den granskande myndigheten kontrolleras, har jag genom nu föreslagna tillägg sökt afhjelpa den mest öfverklagade bristen, i afseende på en slik kontroll, hvarförutan revisions-arbetet i denna del blifver ändamålslöst och statens rätt kan äfventyras.

*) Obs. år 1850.

§. 108.

Då det synes mig mindre riktigt, att minimum af taxeringsvärdet för hus i städerne bör vara det, hvartill hus och byggnad blifvit uti allmänna inhemska Brandstodsbolag till försäkring antagne, enär många egendomar hafva högre värde än brandförsäkrings-summan, helst då denna är äldre, samt, i allt fall, andra beskattningsgrunder finnas, har jag trott, att detta minimi-belopp borde utur §. utgå och densamma således omredigeras.

§. 136.

Den för Skepps-ombudsmannen i Stockholm och sjömans-husens föreståndare i de öfriga städerna tillagde uppbörds-procent torde skäligen kunna till af mig i motionen äskadt belopp förhöjas.

§§. 88, 89, 92, 119 och 137.

I afseende å dessa paragrafer åberopar jag de af mig vid sistlidne Riksdags Bevillnings-Utskotts Betänkande N:o 4 fogade reservationer.»

6:o af Herr *J. G. Schwan.* »Den af mig väckta motion om nedsättning i bevillningen å Embets- och Tjenstemäns löner har inom Utskottet rönt den tvetydiga välviljan att erkännas vara »rättvis och billig», men ändock underkännas, emedan *det närvarande* icke tilläte utöfvande af rättvisa och billighet.

Erkännandet i förra hänseendet gör det för mig öfverflödigt att vidare utveckla min motion. *Underkännandet* i det sednare borde icke heller göra någon synnerlig vederläggning behöflig; ty *lagstiftaren får aldrig kränka rättvisan.* Emellertid vill jag i afseende å »närvarande förhållanden», som förmenas vara så utomordentliga, att rättvisa och billighet i beskattning derföre måste uppoffras, fästa Rikets Ständers uppmärksamhet derpå, att förhållandena aldrig varit gynnsammare än just nu. Vi hafva millioner besparade i Riksgälds-kontoret; vi hafva bankovinsten; vi hafva å bane en ny bränvinslagstiftning, hvars tendens att mångdubbla bränvins-bevillningen icke kan annat än vinna framgång; vi hafva slutligen på Rikets Ständers bord ett förslag till tulltaxa, som, antaget, skall frånvinna lurendrejeriet åtminstone hundradetusentals Riksdaler årligen, samt, utom allt tvifvel, på den enda artikeln bomullsväfnader inbringa en tillökning, fullt motsvarande den summa, hvilken nu orättvist uttaxeras af vår svagt lönta och ändå, jag säger det med uppriktigaste öfvertygelse, utmärkt redliga och aktningsvärda embetsmannakorps. Utan fara för öfverdrift vågar jag påstå, att intet land för närvarande befinner sig i lyckligare financielt tillstånd, än vårt; och ändå vill man anse sig förhindrad att utöfva rättvisa mot en stor och af landets tacksamhet förtjent medborgareklass, emedan rättvisan skulle kosta omkring 140,000 R:dr.

Skulle åter de politiska förhållandena i Europa äfven hos oss påkalla utomordentliga uppoffringar (de hittills för neutralitetens upprätthållande anslagna medel kräfva det icke), så är det ju påtagligt, att så väl embetsmanna-korpsen, som alla andra medborgare, måste vidkännas en proportionerlig tillökning i bördor, och sannerligen är embetsmanna-korpsen så patriotisk, att den visst icke skall stå tillbaka i uppoffringar för fäderneslandets väl.

Jag vågar således vara förvissad, att

> Rikets Ständer icke blott i principen erkänna, utan ock i tillämpningen utöfva den rättvisa och billighet vid beskattning af embets- och tjenstemäns löner, som jag i min motion föreslagit.»

7:o af Herr *S. Hagman:* »Min motion om förändring i 88, 89, 92 & 119 §§. af nu gällande Bevillnings-stadga, så att Taxerings-kommittéernes i städerne sammansättning m. m. måtte blifva lika med hvad den var före sista riksdag, har af Utskottet blifvit afslagen. Såsom anledning till detta afslag har Utskottet uppgifvit, att någon olägenhet ej försports af den nuvarande sammansättningen, men ej till besvarande upptagit mina i motionen anförda skäl för förändringen, eller yttrat sig öfver den samma motion åtföljde bilaga, hvaraf synes, att borgerskapet i städerna utgjorde ett ungefärligen lika antal med öfrige samhällsklasser; ett förhållande, som Utskottet dessutom sjelf vitsordat vid afslaget af Herr Flachs motion. När nu så är, torde billigheten tala för den af mig föreslagna förändringen, och jag får således reservera mig mot Utskottets beslut att afslå förenämnde min motion.»

Tryckfel.

Sid. 4, rad. 14, nedifr. *står:* afgifter — *läs:* uppgifter.
» » » 15, » » afgiften » uppgiften.

STOCKHOLM, tryckt hos ISAAC MARCUS, 1854.

Förslag till Bevillnings-Stadga.

Art. I.

Personlig Skyddsafgift.

§. 1.

1:o. Personlig Skyddsafgift erlägges af alla i mantalslängd skattskrifne personer, inom nedannämnde åldrar, utan afseende på stånd eller förmögenhet, nemligen:

Af hvarje mansperson, från och med fyllda 18 till och med fyllda 60 år . . . . . — 12 sk. B:co.

Af hvarje qvinna, från och med fyllda 18 till och med fyllda 60 år . . . . . — 6 sk. „

2:o. Denna afgift fortfar att årligen utgå, äfven efter fyllda 60 år, af alla dem, hvilka utaf tjenst eller rörelse, eller genom undantagsbeting vid afhandlingar om öfverlåtelse af egendom, ega 100 Riksdalers årlig inkomst, äfvensom af dem, hvilka efter 2:dra Art. utgöra Bevillning för fast egendom af öfver 200 R:drs värde.

Art. II.

Afgift af Lön, Egendom och Rörelse, m. m.

A) Bevillning af Embets- och Tjenstemän samt Betjente m. fl.

§. 2.

1:o. Alle Embets- och Tjenstemän samt Betjente af Hof-, Civil-, Minister-, Militär- och Ecclesiastik-Staterne, äfvensom vid öfrige allmänna Verk, privilegierade Bolag och Inrättningar, af hvad beskaffenhet de vara må, i städerne och på landet, skola för

den sammanräknade lön, de af en eller flere tjenster åtnjuta, antingen i penningar, utan afseende derpå att den fond, hvaraf anslaget skett, kunde vara med Bevillnings-afgift belagd, Kronotionde, Spanmål från Kronans magaziner, indelda hemmansräntor, anslagen åker och äng, eller andra sådana lägenheter, erlägga:

af alla löner, som öfverstiga	200	till och med	300	R:dr B:co,	en afgift af	2	R:dr B:co.
„	300	„	400	„		3	„
„	400	„	500	„		5	„
„	500	„	600	„		7	„
„	600	„	700	„		10	„
„	700	„	800	„		13	„
„	800	„	900	„		17	„
„	900	„	1,000	„		21	„
„	1,000	„	1,100	„		26	„
„	1,100	„	1,200	„		32	„

samt af alla löner derutöfver Tre för hundrade; kommande den lön, som är indeld eller utgår i spanmål eller andra persedlar, att förvandlas i penningar, efter den för orten, der lönen utgår, näst före taxeringen satta markegång, enligt hvilken lönen åtnjutes.

2:o. Den, som på flere ställen eller olika orter åtnjuter löne-inkomster, skall, för deras sammanlagda belopp, på ett ställe taxeras.

3:o. Vid beräkning af Bevillning för löntagares bestämda inkomst, må inga andra afdrag ega rum, än de, som finnas upptagna i 145 §. af denna Stadga, äfvensom en Embets- och Tjenstemans hela påräknade inkomst för året skall till Bevillning taxeras; men om nämnde inkomst sedermera icke till hela beloppet utfaller, må rättelse uti debiteringen eller restitution, derest afgiften blifvit erlagd, i laga ordning ega rum; börande dervid Bevillningen för det uppburna beloppet beräknas efter som i 1 mom. af denna §. i allmänhet stadgadt är.

4:o. Ofvanstående Bevillnings-grunder gälla således äfven:

a) för Ecclesiastik-staten och dertill hörande betjente, organister och klockare på landet och i städerne, i anseende till tionde och öfrige rättigheter af Församlingarne, löner och lönings-tillökningar i penningar eller hemmans-räntor, vederlag, förläningar och andra inkomster, som i och för tjensten verkligen åtnjutas, hvarunder äfven begripes för Ordinarie Capellaner den inkomst, de, efter slutad och behörigen fastställd öfverenskommelse, njuta af Kyrkoherdarne, hvilka sistnämnde derföre ega att berörde utgift från sina egna inkomster afdraga;

b) för Academie-, Gymnasii- och Skol-staterne, Domkyrko-sysslomän, Kyrkoinspektorer m. fl.

c) för Städernas Magistrater samt öfrige Tjenstemän och Betjente;

d) för dem, som åtnjuta pensioner, gratialer och benådningar, hvilka utgå efter Stat, eller af allmänna medel;

e) för qvinna, som njuter lön eller annan inkomst, så ock pension, gratial eller nådegåfva af allmänna medel; med de undantag för dessa sista tvenne punkter, som 145 §. intagne äro.

§. 3.

Till förekommannde af misstag och på det Statens inkomst må med säkerhet kunna påräknas, skall hvarje Ordinarie Embets- och Tjensteman, utan afseende å hvad dess medhjelpare eller vicarie må åtnjuta, oafkortadt erlägga Bevillning för alla tjensten åtföljande löneförmåner; hvaremot medhjelparens eller vicariens löne-inkomst befrias från Bevillning.

§. 4.

1:o. Under lön förstås all den inkomst, som Löntagare påräknar att under loppet af året genom tjensten förvärfva. Beloppet deraf skall på det sätt uppgifvas, att hvad efter Stat utgår, derifrån icke undantagne löner, pensioner och arfvoden å Minister-Staten eller af Convoy-kassan, ehvad dithörande Embetsmän vistas in- eller utrikes, äfvensom Tingsgästningspenningar eller ersättning derför, uppföres såsom ordinarie inkomst, men hushyror och värdet af fria husrum i städerne, inqvarterings-penningar, honorarier för Fullmäktige i Banken och Riksgälds-Contoret samt Directeurerne uti Discont-Låne-Contoren, med flere, extra arfvoden, tractamenten för tillfälliga tjensteförrättningar (på vanliga tjenstgöringsorter), compagnie-revenuer, procenter, remisslage, expeditions-lösen, permitterings-ersättning och andra sportler, hvilka under särskilda rubriker summariskt uppgifvas, sammanföras under titel »Extra ordinarie inkomst», hvilken sednare beräknas efter det belopp, hvartill den året förut uppgått.

2:o. För all den inkomst, som uppbäres af Tjenstemän, i följd af enskilda uppdrag, utan att omedelbart vara föranledd af Stat, Expeditions-taxa eller särskild bestämmelse, eller i ovilkorlig följd af innehafvande tjenstebefattning, utgöres enahanda Bevillning, som andre personer, enligt i denna stadga föreskrifna grunder, för dylik inkomst böra erlägga.

§. 5.

För alla Ecclesiastike Embets- och Tjenstemän beräknas taxerings-året från den 1 Maj det år, taxeringen sker, till samma tid påföljande år.

§. 6.

1:o. Boställen och på lön anslagne Annex-, Mensal- och Stom-hemman, samt de under Ecclesiastik-, Civil- och Militär-boställen lydande hemman och lägenheter skola, lika med andra hemman, till deras värden uppskattas, och den deraf till fyra procent beräknade inkomst tilläggas innehafvarens öfriga löningsförmoner, och Bevillning efter redan stadgad grund påföras, med iakttagande, att, då Bevillningen utgått af boställsvärdet, den indelda boställsräntan från löneberäkningen försvinner.

2:o. För Militiæ-boställen, hvilkas afkomst ingår till gemensam löningsfond, utgår Bevillning, på sätt uti 84 §. stadgas.

§. 7.

Patroni Ecclesiarum i Skåne, Halland och Bohus Län, som njuta spanmål af Krono- eller Kyrko-tionde, betala fem procent af spanmålens värde, uträknadt efter

den för orten, der spanmålen utgår, näst före taxeringen satta markegång. Lika afgift erlägges ock af den kyrkorne i dessa orter tillhörande tionde, som ej är på lön eller till andra bestämda ordinarie utgifter anslagen, och uträknas värdet på nyssnämnda sätt; äfvensom af Domkyrkorne i Riket, för deras inkomster i spanmål eller hemmansräntor, sedan derifrån blifvit afräknade endast sådane, efter särskild Stat utgående, löner, för hvilka innehafvarne, efter denna artikels ofvanstående §§., till det belopp förut stadgadt är, Bevillning erlägga.

B) Bevillning af Städerne.

§. 8.

Handlande, Skepps-redare samt egare af Skeppsvarf och Fabriker, *äfvensom Handtverkare, med dem jemförlige Manufacturister och andre Borgare*, taxeras och utgöra Bevillning, i förhållande till deras vilkor och rörelse, med Fem för hundrade af den inkomst de under nästföregående året njutit. Endast aflöning för verkliga arbetare och arbetskostnad samt bevisliga förluster i och för sjelfva rörelsen eller handteringen, men icke näringsidkares lefnadskostnad eller andra dylika utgifter, få derå afräknas.

§. 9.

Efter denna artikel må, utom i de fall 12 §. omförmäler, Bevillning icke under nedanstående belopp påföras *följande personer*, nemligen:

I Stockholm och Götheborg.

Grosshandlare, Mäklare, Skepps-klarerare och Apothekare . .	B:co R:dr	30:	—	—
Andre Handlande	„	20:	—	—
Egare af Skeppsvarf, Fabriker och Manufacturier	„	15:	—	—
Handtverkare, med dem jemförlige Manufacturister och andre, här icke särskildt uppräknade, Borgare	„	10:	—	—
Skeppsredare, för hvarje egande läst	„	—	8.	—

I Första Classens Städer.

Handlande, Mäklare, Skepps-klarerare och Apothekare . . .	B:co R:dr	20:	—	—
Egare af Skeppsvarf, Fabriker och Manufacturier	„	15:	—	—
Handtverkare, med dem jemförlige Manufacturister och andre, här icke särskildt uppräknade, Borgare	„	10:	—	—
Skepps-redare, för hvarje egande läst	„	—	7.	—

I Andra Classens Städer.

Handlande, Mäklare, Skepps-klarerare och Apothekare . . .	B:co R:dr	16:	32.	—
Egare af Skeppsvarf, Fabriker och Manufacturier	„	13:	16.	—
Handtverkare, med dem jemförlige Manufacturister och andre, här icke särskildt uppräknade, Borgare	„	8:	—	—
Skepps-redare, för hvarje egande läst	„	—	6.	—

I Tredje Classens Städer.

Handlande, Mäklare, Skepps-klarerare och Apothekare . . .	B:ko R:dr	15:	—	—
Egare af Skeppsvarf, Fabriker och Manufakturier	„	12:	—	—
Handtverkare, med dem jemförlige Manufacturister och andre, här icke särskildt uppräknade, Borgare	„	7:	—	—
Skepps-redare, för hvarje egande läst	„	—	6.	—

I Fjerde Classens Städer.

Handlande, Mäklare, Skepps-klarerare och Apothekare . . .	B:co R:dr	13:	16.	—
Egare af Skeppsvarf, Fabriker och Manufacturier	„	10:	—	—
Handtverkare, med dem jemförlige Manufacturister och andre, här icke särskildt uppräknade, Borgare	„	4:	—	—
Skepps-redare, för hvarje egande läst	„	—	5.	—

I Femte Classens Städer.

Handlande, Mäklare, Skepps-klarerare och Apothekare . . .	B:co R:dr	10:	—	—
Egare af Skeppsvarf, Fabriker och Manufacturier	„	8:	—	—
Handtverkare, med dem jemförlige Manufacturister och andre, här icke särskildt uppräknade, Borgare	„	4:	—	—
Skepps-redare, för hvarje egande läst	„	—	5.	—
Och alla andra Fartyg, däckade eller odäckade, af Fem svåra lästers drägtighet och derutöfver, tillhörige köpingar, lastageplatser, fiskare, som idka fraktfart, eller landtmän, för hvarje läst	„	—	4.	—

Då Skepps-redare uppgifvit och blifvit taxerad för behållen inkomst utaf sitt Skepps-rederi, utöfver hvad den här intagna läste-afgiften utgör, erlägge han ej den särskildt stadgade läste-afgiften.

Ega flere del uti skepp, påföres hela Bevillnings-afgiften Hufvud- eller Correspondent-redaren.

Intilldess uppmätning af Fartyg hunnit verkställas, böra sådane, som äro ouppmätte, af Taxeringsmännen anses till den drägtighet, i lästetal beräknad, som, efter egarens uppgift, jemförd med de upplysningar, hvilka derjemte kunna erhållas, kan bestämmas.

Om uppgift öfver egande Fartyg, se §. 64.

§. 10.

1:o. För följande, till städerne hörande, personer skall afgiften, såvida den till Fem procent af inkomsten beräknade Bevillningen icke uppgår till högre belopp, bestämmas sålunda:

Advokater och Sakförare, i Sex Classer:

Första Classen	B:co R:dr	100:	—	—
Andra d:o	„	75:	—	—
Tredje d:o	„	50:	—	—

Fjerde Classen . . . . . B:co R:dr 30: — —
Femte d:o . . . . . „ 20: — —
Sjette d:o . . . . . „ 10: — —

Actörer och Actricer, *Musikanter*, *Sångare*, *Sångerskor*, *Dansmästare* m. fl., som tillhöra de Kongl. Spectaclernes Stat, taxeras, då de njuta inkomst af information, i Fyra Classer:

Första Classen . . . . . B:co R:dr 25: — —
Andra d:o . . . . . „ 15: — —
Tredje d:o . . . . . „ 8: — —
Fjerde d:o . . . . . „ 5: — —

och för löneförmånerne särskildt, efter förut stadgad grund.

Actörer och Actricer, *Musikanter*, *Sångare*, *Sångerskor*, *Dansmästare* m. fl., *andra än de här förut omförmälde*, taxeras, *ehvad* de tillhöra Spectakel-trupper, *eller eljest genom utöfvande af sin konst åtnjuta inkomst*, i Fyra Classer:

Första Classen . . . . . B:co R:dr 25: — —
Andra d:o . . . . . „ 15: — —
Tredje d:o . . . . . „ 8: — —
Fjerde d:o . . . . . „ 5: — —

Artister, i Sju Classer:

Första Classen . . . . . B:co R:dr 50: — —
Andra d:o . . . . . „ 35: — —
Tredje d:o . . . . . „ 25: — —
Fjerde d:o . . . . . „ 15: — —
Femte d:o . . . . . „ 10: — —
Sjette d:o . . . . . „ 5: — —
Sjunde d:o . . . . . „ 2: — —

och för löne-förmånerne särskildt, efter förut stadgad grund.

Biljard-egare, för hvarje Biljard, der så kallade parti-penningar betalas, i Tre Classer:

I Stockholm och Götheborg:

Första Classen . . . . . B:co R:dr 150: — —
Andra d:o . . . . . „ 100: — —
Tredje d:o . . . . . „ 66: 32. —

I öfriga Städerna:

Första Classen . . . . . B:co R:dr 100: — —
Andra d:o . . . . . „ 75: — —
Tredje d:o . . . . . „ 50: — —

Biljarder på inrättade Sällskap och Klubbar, samt vid Helsobrunnar, se mom. 2.

Bokhållare, vid Bruk, Manufacturier och Boktryckerier, se Handels-expediter.

Byggmästare, *Skepps-*, i Fem Classer:

Första Classen . . . . . B:co R:dr 40: — —
Andra d:o . . . . . „ 30: — —
Tredje d:o . . . . . „ 20: — —

Fjerde Classen . . . . . B:co R:dr 15: — —
Femte d:o . . . . . „ 10: — —

Öfrige Byggmästare, lika med Handtverkare, §. 9.

Cassörer, vid Bruk, Manufacturier och Boktryckerier, se Handels-expediter.

Chirurger, med praktik, samt Badare och de, som hålla Rakstugor, i Fem Classer:
Första Classen . . . . . B:co R:dr 30: — —
Andra d:o . . . . . „ 20: — —
Tredje d:o . . . . . „ 10: — —
Fjerde d:o . . . . . „ 5: — —
Femte d:o . . . . . „ 3: — —

Commissions-Contors Föreståndare och *Commissionärer, ehvad de äro Borgare eller ej* } se Handels-Expediter.

Directörer, Theater-, vid andra än Konungens Spectacler, erlägga årligen minst . . . . . B:co R:dr 25: — —

Entreprenörer, Renhållnings- och *Lyktändnings-*, i Fyra Classer:
Första Classen . . . . . B:co R:dr 20: — —
Andra d:o . . . . . „ 10: — —
Tredje d:o . . . . . „ 5: — —
Fjerde d:o . . . . . „ 2: — —

Factorer, vid Städernes Bruk, Manufacturier och Boktryckerier, se Handels-Expediter.

Fiskare, ehvad de äro Borgare eller ej, i Nio Classer:
Första Classen . . . . . B:co R:dr 20: — —
Andra d:o . . . . . „ 15: — —
Tredje d:o . . . . . „ 12: — —
Fjerde d:o . . . . . „ 10: — —
Femte d:o . . . . . „ 8: — —
Sjette d:o . . . . . „ 5: — —
Sjunde d:o . . . . . „ 2: 24. —
Åttonde d:o . . . . . „ 1: 12. —
Nionde d:o . . . . . „ — 32. —

Försäljerskor, så kallade Brödjungfrur, samt alla öfriga personer af qvinnokönet, som förestå försäljning i bodar eller på näringsställen för andras räkning, i Fyra Classer:
Första Classen . . . . . B:co R:dr 10: — —
Andra d:o . . . . . „ 8: — —
Tredje d:o . . . . . „ 5: — —
Fjerde d:o . . . . . „ 2: — —

Gästgifvare, lika som på landet, §. 27.

Handels-Expediter, Föreståndare för Commissions-Contor och *Commissionärer, ehvad de äro Borgare eller ej, Cassörer, Bokhållare* och *Betjente* samt *Inspectorer* och *Factorer*, med flere, vid Bruk, Manufacturier och Boktryckerier, jemte *Provisorer i Stockholm* och *Götheborg* samt *Första Classens Städer*, i Åtta Classer:
Första Classen . . . . . B:co R:dr 50: — —
Andra d:o . . . . . „ 25: — —
Tredje d:o . . . . . „ 16: 32. —

Fjerde Classen	B:co R:dr	12: — —
Femte d:o	„	8: — —
Sjette d:o	„	6: — —
Sjunde d:o	„	4: — —
Åttonde d:o	„	3: — —

I de öfriga Städerne, i Sex Classer:

Första Classen	B:co R:dr	15: — —
Andra d:o	„	10: — —
Tredje d:o	„	7: — —
Fjerde d:o	„	5: — —
Femte d:o	„	3: — —
Sjette d:o	„	2: — —

Och skall den, som antingen efter Taxerings-Committéens kännedom sig med Commissions-*rörelse* befattar, eller ock sjelf uppgifver sig vilja blifva för så beskaffad *rörelse* beskattad, ovilkorligen taxeras såsom Commissionär, utan att Taxerings-Committéen må ega ingå i pröfning, om den skattskyldige är till Commissions-*rörelses* idkande berättigad.

Handtverkare, vid Hofvet och de Kongl. Spectaklerne, så ock Kronans vid Amiralitetet, Artilleriet och Fortificationen m. fl. Stater, betala efter deras lönevilkor, dock ej under . . . . . B:co R:dr 2: — —

Och skola de bland desse Handtverkare, hvilka drifva särskild rörelse, dessutom taxeras lika med Borgare, se §. 9.

Handtverkare, hvilka, utan mästerskaps eller burskaps förvärfvande, erhållit tillstånd att såsom försörjningsmedel åstadkomma handtverkeri-arbeten, erlägga minst . . . . . B:co R:dr 2: — —

Inspectorer, vid Bruk, Manufacturier och Boktryckerier, lika med Handels-expediter.

Kaffeskänkar och *Kaffehusidkerskor*, se Krögare.

Klädmäklare och *Klädmäklerskor*, som hålla bodar, i Sex Classer:

Första Classen	B:co R:dr	50: — —
Andra d:o	„	40: — —
Tredje d:o	„	30: — —
Fjerde d:o	„	20: — —
Femte d:o	„	10: — —
Sjette d:o	„	5: — —

Krögare, *Krögerskor*, samt de, som hålla *Kaffehus*, *Likörkammare*, *Spisqvarter*, *Värdshus* och *Restauration eller Näring å Ångfartyg*, äfvensom *Tractörer* och *Källarmästare*, som icke äro Borgare, oberäknad Bevillning för bränvinsminutering, då den tillåtes,

i Stockholm och Götheborg minst	B:co R:dr	15: — —
i öfriga Städer minst	„	10: — —

Som detta är en afgift, hvilken icke får afkortas, så åligger det den, som meddelar tillståndsbref, att genom antagande af borgen försäkra Kronan om afgiftens utgörande. En sådan säkerhet bör årligen förnyas, vid påföljd af tillståndets förlust.

lust. De redan antagne Näringshållare af denna Class, vare sig Borgare eller andre, åligger enahanda skyldighet i afseende på borgens ställande och dess årliga förnyande, så vida de vilja rättigheten bibehålla.

Alla Krögare och Krögerskor, Spisqvarters- och Värdshushållare samt Tractörer och Källarmästare, som icke äro Borgare, hvilka hafva en bättre och förmånligare rörelse, än de minst taxerade Krögare, skola taxeras till Fem för hundrade af den inkomst, de anses hafva af hela rörelsen. Denna afgift erlägges äfven af hvar och en annan, som, med behörigt tillstånd, i minut försäljer bränvin; och taxeras sådane personer särskildt, oansedt de utgöra Bevillning för Borgerlig rörelse.

Kypare, i Fem Classer:

Första Classen	B:co R:dr	12: — —
Andra d:o	„	8: — —
Tredje d:o	„	4: — —
Fjerde d:o	„	3: — —
Femte d:o	„	2: — —

Källarmästare, se Krögare.

Lotsar och *Lotsdrängar*, i Fem Classer:

Första Classen	B:co R:dr	4: — —
Andra d:o	„	2: — —
Tredje d:o	„	1: — —
Fjerde d:o	„	— 32. —
Femte d:o	„	— 24. —

Mångterskor, af alla slag, i Nio Classer:

Första Classen	B:co R:dr	50: — —
Andra d:o	„	40: — —
Tredje d:o	„	30: — —
Fjerde d:o	„	20: — —
Femte d:o	„	12: — —
Sjette d:o	„	8: — —
Sjunde d:o	„	6: — —
Åttonde d:o	„	4: — —
Nionde d:o	„	2: — —

Mästare, vid Sockerbruk, Manufacturier och Fabriker, i Fem Classer:

Första Classen	B:co R:dr	25: — —
Andra d:o	„	15: — —
Tredje d:o	„	10: — —
Fjerde d:o	„	6: — —
Femte d:o	„	4: — —

Mästersvänner och *Gesäller* vid Dito, i Två Classer:

Första Classen	B:co R:dr	4: — —
Andra d:o	„	2: — —

Parmmätare, i Sex Classer:

Första Classen	B:co R:dr	40: — —
Andra d:o	„	30: — —
Tredje d:o	„	20: — —

Fjerde Classen . . . . . B:co R:dr 12: — —
Femte d:o . . . . . „ 6: — —
Sjette d:o . . . . . „ 3: — —

Provisorer, se Handels-expediter.

Skeppare, Skut- och Båt-, som icke äro Borgare, i Fem Classer:
Första Classen . . . . . B:co R:dr 20: — —
Andra d:o . . . . . „ 12: — —
Tredje d:o . . . . . „ 8: — —
Fjerde d:o . . . . . „ 5: — —
Femte d:o . . . . . „ 2: 24. —

Ega flere del i Skuta eller Båt, påföres förenämnde afgift den, som förer Skutan eller Båten.

Coopværdie-Skeppare, m. fl. Se mom. 3.

Spisqvarters-, Värdshus-, och dylika Närings-hållare, se Krögare.

Anm. För den Spisqvarters- eller Värdshus-rörelse, som idkas *under uppsigt* af Communen, mot förbindelse, att *hvarken vin- eller* sprit-drycker dervid tillhandahållas, eger Bevillning efter denna artikel ej rum.

Språkmästare, oberäknad lön på Stat, taxeras med afseende på deras inkomst af information, dock ej under . . . . . B:co R:dr 2: — —

Styrmän, i Två Classer:
Första Classen . . . . . „ 4: — —
Andra d:o . . . . . „ 2: — —

Öfrige Sjömän. Se mom. 2.

Tobaksplanterare, lika med Trädgårdsmästare.

Traktörer, se Krögare.

Trädgårdsmästare, som ej äro Borgare, i Fem Classer:
Första Classen . . . . . B:co R:dr 15: — —
Andra d:o . . . . . „ 10: — —
Tredje d:o . . . . . „ 5: — —
Fjerde d:o . . . . . „ 3: — —
Femte d:o . . . . . „ 1: 24. —

Åkare, som ej äro Borgare:

I Stockholm och Götheborg, i Fem Classer:

Första Classen . . . . . B:co R:dr 20: — —
Andra d:o . . . . . „ 15: — —
Tredje d:o . . . . . „ 10: — —
Fjerde d:o . . . . . „ 5: — —
Femte d:o . . . . . „ 3: — —

I öfrige Städerne, i Fyra Classer:

Första Classen . . . . . B:co R:dr 10: — —
Andra d:o . . . . . „ 6: 32. —

Tredje d:o . . . . . B:co R:dr 4: — —
Fjerde d:o . . . . . „ 2: — —

2:o. *Nedannämnde personer i Städerne erlägga afgift till följande bestämda belopp, nemligen:*

Betjenter, Hofmästare. Jägare, Kammartjenare, Kuskar, Lakejer och *Taffeltäckare* i lagstadd tjenst, samt alle andre manspersoner, som till uppassning nyttjas, med undantag af minderårige gossar:

För en eller två, hvardera . . . . . B:co R:dr 2: — —
„ den tredje . . . . . „ 4: — —
„ den fjerde . . . . . „ 6: — —
„ den femte . . . . . „ 8: — —
„ den sjette, och hvar och en derutöfver . . . . . „ 16: — —

All sådan betjening i ett hushåll skall sammanräknas, så att för hustru eller minderåriga barn någon särskild betjening ej må uppgifvas och den förhöjda afgiften derigenom minskas.

Hofmästare och *Kammartjenare* betala dessutom den här nedanföre stadgade afgift.

Biljard-egare:

För Biljarder på inrättade Sällskap och Klubbar:
i Stockholm och Götheborg . . . . . B:co R:dr 50: — —
i de öfrige Städerne . . . . . „ 33: 16. —

För Biljarder vid helsobrunnar och som endast begagnas under brunns-terminerne . . . . . „ 25: — —

Men då inkomsten deraf tillfaller Brunns-Cassan eller de fattige, betalas icke någon Bevillning.

Andre Biljarder, se mom. 1.

Boktryckeri-Konstförvandter . . . . . B:co R:dr 2: — —
Brädvräkare . . . . . „ 2: — —
Concertgifvare, in- eller utländske, erlägga förskottsvis för hvarje Concert:
i Stockholm . . . . . B:co R:dr 3: — —
samt i alla öfriga Städer och orter . . . . . „ 1: 16. —
Gesäller . . . . . „ 2: — —
Gouvernanter och Informations-fruntimmer i privata hus . . . „ 1: 24. —

Fruntimmer, som hemma hos sig hålla Pensions-inrättningar eller Skolor, betala, i sådan egenskap, ingen afgift efter denna artikel.

Hampvräkare . . . . . B:co R:dr 2: — —
Hofmästare hos private . . . . . „ 10: — —
Hushållerskor . . . . . „ 1: 24. —
Huspredikanter som i vederbörlig ordning dertill blifvit kallade „ 33: 16. —
Hyrlakejer . . . . . „ 4: — —
Hårfrisörer, som icke äro borgare . . . . . „ 2: — —

Hästhandlare, eller sådane, hvilka, såsom yrke, sälja och byta hästar, erlägga, utan åtskillnad på hufvudman eller följeslagare på resor, hvarje person, som sig med sådan handtering befattar . . . . . B:co R:dr 25: — —

Och skall, med vederbörande Uppbördsmans qvittence, styrkas, att Bevillningsafgiften för löpande året blifvit riktigt erlagd eller säkerhet derför ställd, innan Konungens Befallningshafvande eller vederbörande Magistrat meddelar dem pass, hvilket pass bör uttryckeligen innehålla, att de till en sådan handel äro berättigade.

Jernbärare, vid Stång- och Tackjerns-vågar . . . . . B:co R:dr 1: — —

Kammarjungfrur, lika med Betjenter.

Kammartjenare . . . . . „ 5: — —

Kockar hos private . . . . . „ 10: — —

Skeppskockar, se Sjömän.

Konstberidare, *Lindansare*, eller andre kringresande in- eller utländske personer, som, med serskildt tillstånd, gifva representationer af mechaniska konster m. m., eller sådane, som kringföra och visa främmande djur o. s. v., erlägga för hvarje representationsdag:

i Stockholm . . . . . B:co R:dr 4: — —

samt i alla öfrige Städer och orter . . . . . „ 2: — —

åliggande det alla förenämnde, att, innan de från Staden eller orten afresa eller pass dem meddelas, med bevis af Kronans Uppbördsman styrka, att representations-afgiften blifvit erlagd; Och skall qvitto derå, jemte betyg, att Bevillningen för löpande året blifvit gulden eller säkerhet derför ställd, ovilkorligen företes å den ort, dit de sig begifva, innan någon representation der får uppföras.

Afreser sådan person från orten, utan att hafva denna Bevillning för hvarje representations-dag erlagt, ansvarar derför den, som pass till resan meddelat eller för resans fortsättande detsamma åtecknat.

Linvräkare . . . . . B:co R:dr 2: — —

Mätare . . . . . „ 2: — —

Packare och Packhuskarlar . . . . . „ 2: — —

Sjömän:

Understyrmän och Constaplar samt Matroser och Timmermän m. fl. . . . . „ 1: 24. —

Kockar och Jungmän . . . . . „ 1: — —

Styrmän, se Mom. 1.

Syjungfrur, hos Nipperhandlare, Hattstofferare, Bundtmakare, Skräddare och andre Handtverkare, erlägga hälften mot Gesäller, eller . . . . B:co R:dr 1: — —

Timmer- och Mur-Gesäller, lika med Gesäller.

Tjäruvräkare . . . . . „ 2: — —

Utländningar, (deruti ej inbegripne Norrmän för Norrska produkter) som resa omkring i landet och, för egen räkning eller såsom utskickade för andra, utbjuda eller sluta handel om utländska varor, skola vid ankomsten, med uppgifvande af tiden, huru länge de vilja i Riket sig uppehålla, till vederbörande uppbördsman för Krono-

bevillningen i gränsorten erlägga 75 R:dr B:co för tiden till och med tre månader, samt för hvarje månad derutöfver ytterligare 25 R:dr. Förr än hvad sålunda är föreskrifvet, blifvit fullgjordt, derom bevis bör af Uppbördsmannen å medhafvande passet meddelas, må pass för resans fortsättande inom landet eller för återresa ur Riket icke kunna utfärdas; skolande sådan utländning, innan han eger i någon Stad inom Riket utbjuda eller sluta handel om utländska varor, jemväl åligga, att i Stockholm, hos Handels-Collegium, och i öfrige Städerne hos Magistraterne styrka sig hafva den stadgade afgiften betalt, och tillika uppgifva den tid, han vill i Staden sig uppehålla. Den utländning, som, utan att hafva sådant fullgjort, eller den stadgade afgiften behörigen erlagt, beträdes med att utbjuda eller sluta handel om utländska varor, skall, jemte afgiftens erläggande, böta 300 R:dr B:co, hvaraf hälften tillfaller åklagaren och hälften fattigcassan i den Stad eller Socken, der förseelsen egt rum. Föröfrigt iakttages hvad allmänna lagen i 5 och 7 Cap. Handelsbalken och serskilda Författningar, i afseende på dylik handel, stadga.

Utländningar, som i Städerne drifva handel och rörelse, se Mom. 3.

Vindragare . . . . . B:co R:dr 2: — —

Vågkarlar . . . . . „ 2: — —

3:o. *För följande personer i Städerne utgår afgiften åter efter nedanstående särskilda grunder, nemligen:*

Auctionsbetjente, lika med Städernes betjente, §. 2.
Bokhandlare, lika med Handlande, §. 9.
Boktryckare, lika med Manufacturister, §. 9.
Doctorer, *Medicinæ*-, eller *Läkare*, för inkomst af practik utom tjensten, fyra procent, dock ej under . . . . . B:co R:dr 10: — —
Fruntimmer, som idka Klädsöm, med en eller flera medhjelperskor, erlägga hälften emot Handtverkare, §. 9, och deras medhjelperskor hälften emot Gesäller, enligt nästföregående Mom.
Hyrkuskar, lika med Handtverkare, §. 9.
Informatorer hos enskilde, lika med Tjenstemän, §. 2.
Inköpare för de Kongl. Hofven jemföras med Handlande, §. 9.
Licentiater, *Medicinæ*, med practik utom tjensten, se Doctorer.
Läkare, se Doctorer.
Mjölnare, se Qvarnar, §. 30.
Modekrämare och *Modekrämerskor* af alla slag, lika med Handlande. §. 9.
Nipperhandlare och *Nipperhandlerskor*, lika med Handlande, §. 9.
Skeppare, *Coopværdie*, äfvensom *Sjökaptener* med burskap, och *Befälhafvare å Ångfartyg*, med tillämpning af föreskriften uti 46 §. 3 mom., lika med Handtverkare i den Stad, dit Fartyget hörer, §. 9.
Skut- och *Båtskeppare*, se Mom. 1.
Skol-lärare, som antingen hafva egna Skolor eller biträda vid sådane inrättningar, lika med Tjenstemän, §. 2.
Spannmålshandlande, som icke äro borgare, taxeras efter deras rörelse, lika med Städernas öfrige Handlande, §. 9.
Stadstjenare eller *Polisbetjente*, se Städernes betjente, §. 2.
Tidningsskrifvare, *hvarunder förstås, så väl förläggare, som redacteurer och deras biträden*, taxeras till Bevillning efter fem procent af den inkomst, de njuta.
Timmer- och *Brädhandlande*, se Handlande, §. 9.

Utländningar, som i Städerne drifva handel och rörelse, anses i mån deraf till alldeles lika afgift med Handlande i samma Städer.

Veterinair-läkare, för inkomst af practik utom tjensten, fyra procent, dock ej under . . . . . B:co R:dr 2: — —

§. 11.

Taxeringsmännen ega rättighet att, efter den i 8 §. uppgifna grund, påföra bevillning, såväl öfver de uti 9 och 10 §§. bestämda minimi-afgifter, som ock både öfver den högsta och mellan tvänne af de uti sistnämnde §. stadgade Classerne för den person, hvilken de pröfva icke skäligen böra åläggas afgift efter någon af samma Classer.

§. 12.

Taxeringsmännen ega äfven att påföra bevillning under minimi-afgifterne för alla i 9 och 10 §§. nämnde personer, då de, utan att vara alldeles utfattige och på sådan grund från afgift frie, likväl ej mägta den fastställda minsta afgiften erlägga. Detsamma iakttages i afseende å dem, som, ehuru egande enskild förmögenhet, likväl drifva så obetydlig rörelse, att den icke anses motsvara minimi-afgiften. Dessa förhållanden skola dock, med bevis af vederbörlig Handels-, Fabriks- eller Handtverks-Förening, eller Fiskeri-Societet, eller ock, der någon Fiskeri-Societet icke finnes, i dess ställe af Statens Magistrat bestyrkte, i protocollet antecknas och Taxerings-männens åtgärd härvid, genom utdrag af taxerings-längderne, Pröfnings-Committéen underställas.

§. 13.

1:o. Den, som i samma Stad drifver särskilda handteringar och rörelser, erlägge Bevillning af deras sammanräknade inkomst, hvilken dock för hvarje handtering särskildt upptages.

2:o. Den åter, som å särskilda orter drifver handtering eller rörelse, påföres å hvartdera stället Bevillning för den inkomst, han der anses hafva.

3:o. För Gårdfari-handel skall den, som sådan handel idkar, taxeras till Bevillning i den ort, der han är mantalsskrifven, och efter den grund, som här nedan för Gårdfari-handlande på landet stadgas.

4:o. De af Ridderskapet och Adeln, samt Magistrats- och andre personer, som i någon Stad hafva sådan handtering och rörelse, att de, i anseende dertill, kunna räknas bland Gross- eller andre Handlande och idkare af Borgerlig näring, ehuru de burskap icke antagit, skola, ehvad de äro löntagare eller ej, särskildt taxeras, i förhållande till deras rörelse, lika med Borgare.

§. 14.

1:o. Borgare eller Borgare-enka, som ej i laga ordning och inom Sex månader före uppbörds-årets ingång uppsagt burskap, erlägge emedlertid afgift i egenskap af Borgare, fastän näring eller handtverk icke idkas.

2:o. Likaledes åligger hvar och en, man eller qvinna, som eljest författningsenligt idkar handel, fabrik eller handtverk, samt icke inom Sex månader före uppbördsårets ingång dermed upphört och sådant behörigen anmält, att under samma år för rörelsen utgöra Bevillning.

§. 15.

Städernes öfrige innevånare, hvilka uti 8, 9 och 10 §§. icke blifvit nämnde, taxeras efter den i hvarje särskildt fall föreskrifne grund för afgiftens beräknande, eller i likhet med andre personer, med hvilka de kunna jemföras.

§. 16.

För ångfartyg, som ej eges af Actie-bolag, betalas Bevillning efter Fem för hundradet af behållna inkomsten, inberäknad lästetals-afgiften.

§. 17.

För fastigheter i Städerne, Hus, Gårdar, Fabriksbyggnader, Verk och Inrättningar, Tomter, Jord, Skog och Mark, erlägges Bevillning efter värdet, med Två af hvarje Tusende och i enahanda förhållande med mindre summa.

§. 18.

För öfrigt utgöres den af Rikets Städer utgående Salu-accis efter den vid denna Stadga fogade Tariff och på sätt särskild, af Kongl. Maj:t utfärdad, Nådig Kungörelse derom föreskrifver.

C) Bevillning af Jordbruket.

§. 19.

Af fast egendom, hemman och lägenheter å landet, som med egande-rätt innehafvas, erlägges, utan afseende på deras natur, Bevillning med Två R:dr för hvarje Tusende af det uppskattade värdet, och i samma förhållande för värde derunder.

Torp och lägenheter, som på längre eller kortare tid äro afsöndrade från sin rätta Bolstad, och sådane, som från äldre tider blifvit upptagne å allmänningar, äfvensom till enskildes nöje och beqvämlighet uppförde åbyggnader å upplåtne platser, värderas och utgöra Bevillning lika med annan jord på landet samt fastigheter i Städerne.

Alla öfrige torp och lägenheter inbegripas under hemmanens värde, och komma således icke att särskildt taxeras.

Utjordar och urfjällar, som ej äro i hemmansvärdet inbegripne, anses, efter deras beskaffenhet, lika med annan jord.

§. 20.

För Kronohemman samt alla andra hemman och lägenheter, hvilka innehafvas med åbo-rätt, böra åboerne erlägga enahanda Bevillning, som vore de sjelfve egare.

Åboer, som besitta hemman med lifstids-städja, erlägga Bevillning såsom egare.

§. 21.

Frälse-räntor beräknas, efter föregående årets markegång, till Capital, efter fem procent, och erlägges för det sålunda uppkommande belopp af Ränte-egaren afgift liksom för fastighet.

§. 22.

Utom denna Bevillning efter egendoms-värdet, komma nedannämnde förut erlagde utskylder, såsom af grundskatts natur, att för ränte-egaren fortfara, nemligen:

För Frälse-egendomar:

Tio skillingar för hvarje rusttjenst-mark, efter ingifven och riktig befunnen rusttjenst-längd och jordebok i det Län, der egendomen är belägen.

Denna afgift upphör till hälften, då rustningen uppsättes, och eger icke rum för Sätes- och Ladu-gårdar samt de till Danviks Hospital hörande Frälsehemman.

De Frälse-hemman, som icke utgöra ränta i rusttjenst-persedlar, eller icke äro i rusttjenst-längden uppförde, anses vid Bevillningens beräknande lika med andra närmast belägna Frälse-hemman, med hvilka de kunna jemföras; men för utsockne Frälsehemman betalas: i Skåne Tre R:dr Tjugusex Skillingar, i Blekinge Tre Riksdaler Sexton Skillingar samt i Halland och Bohus Län Tre Riksdaler Elfva Skillingar Banco, allt efter helt mantal, och i lika förhållande för mindre hemmansdelar.

För Rå- och Rörs- samt Insockne-hemman erlägges hälften emot det, som för Utsockne stadgadt är; börande, i händelse af rustningens uppsättande, ej mindre för Rå- och Rörs-, än Insockne-hemman, samma afdrag ega rum, som för Frälse-hemman är fastställdt; och iakttages för öfrigt, att förestående afgifter efter förmedladt hemmantal beräknas.

För särskildt skattlagde Qvarnar och Lägenheter af Frälse-natur, utan hemmantal, i Skåne, Halland, Blekinge och Bohus Län, erlägges Sjutton Skillingar Banco för hvarje tunna hardt korn af deras åsatta ränta.

§. 23.

För de Post- och Lots-hemman, som äro frikallade från Rotering och Kronoskjuts, betalas särskildt, efter hemmantalet, Två R:dr Banco för hvarje helt mantal och i lika förhållande för de mindre; men för dem, hvilka endast njuta frihet för Kronoskjuts, försvinner afgiften.

D) Bevillning af Bergverken, så ock af särskilde Manufacturier, Fabriker, Verk och Inrättningar samt yrken på Landet.

§. 24.

Af alla nedan anförda samt andra med dem jemförliga, men här icke upptagne, Verk, hvilka uppskattas, enligt föreskriften i 4:de Art. af denna Stadga, erlägges Bevillning

ning efter enahanda grund, som för annan egendom, med Två Riksdaler för Tusende af värdet, och i samma förhållande för ett mindre, nemligen:

Alunbruk,
Ankarsmiden,
Beckbruk,
Bergsmanshamrar,
Berlinerblått-Fabriker,
Bleck- och *Plåthamrar*,
Blyhartz- och *Blyhvitt-* *Fabriker*,
Buldans- och *Segelduks-Fabriker*,
Cattuns-Tryckerier,
Cobolts-Verk,
Degel-Fabriker,
Garfverier,
Gevärs-Factorier,
Glasbruk,
Kalkugnar,
Knip- och Spikhammar-stockar,
Koppar-Hamrar,
Koppar-Verk,
Koppar-Valsverk,
Kort-Fabriker, af hvilka dessutom betalas stämpel-afgift,
Krut-Bruk; af dessa utgå dessutom Sex Skillingar för hvarje tillverkad centner krut, enligt attest från Kongl. Krigs-Collegium.
Linne-, *Bomulls-* och *Ylle-Fabriker*,
Ljus *Spermaceti-* *Stearin-* eller *Wax-* *Fabriker*,
Marmorbrott,
Masugnar, och andelar deruti, hvilkas tillverkning försäljes; så vida de nemligen icke ingått i värdet af den egendom, hvarunder de höra.
Mechaniska Verkstäder,
Messings-Bruk,
Oljeslagerier,
Pappers-Bruk,
Porcellaines-Bruk,
Puder- och *Stärkelse-Bruk*,
Repslagerier,
Rödfärgs-, *Svafvel-* och *Vitriol-Bruk;*

Dessutom erlägges af Dylta Bruk:

För hvart Skeppund Svafvel	B:co	— 36 sk.
D:o d:o Vitriol	„	— 8 —
För hvarje tunna Rödfärg	„	— 3 —

Salt-Raffinerings-Bruk,
Sillsalterier och *Trankokerier*, i hvilka någon rörelse drifves,

Skedvattens-Fabriker,
Socker-Bruk,
Stenkols-Verk,
Stål-Ugnar,
Stångjerns-Bruk,
Såp-Bruk,
Tackjerns-, Gjuteri- och *Reverber-Ugnar,*
Tegelbruk,
Tobaks-Fabriker och *Snus-Qvarnar,*
Tobaks-Pip-Bruk,
Vitriol-Olje-Fabriker,
Valsverk och
Ätticke-Fabriker.

§. 25.

Öfriga Verk och Inrättningar, som till beskaffenhet, rörelse och inkomst äro skiljaktige från de förra, utgöra Bevillning efter följande grunder:

Ask-Calciner-Bruk, i Tre Classer:

Första Classen	B:co R:dr	20:	—	—
Andra „	„	12:	—	—
Tredje „	„	5:	—	—

De, som endast förrätta raffinering, äro från Bevillning fria.

Fahlu Grufvor: Fjerdeparts-delegare deri betala fem procent af förra årets behållning, hvilken afgift innehålles vid årliga utdelningar och af Bergslagen godtgöres, hvaremot de Verk, af hvilka denna inkomst utgår, icke skola med särskild afgift efter denna Artikel beläggas, eller till värde upptagas.

Grufvor och Grufve-lotter, utur hvilka malm, af hvad art som helst, till afsalu brytes, taxeras till Fyra procent af den behållna inkomst, de anses gifva.

Kimröks-Bruk, i Två Classer:

Första Classen	B:co R:dr	8:	—	—
Andra d:o	„	4:	—	—

Klinge- och *Bajonetts-Smiden,* i Två Classer:

Första Classen	B:co R:dr	25:	—	—
Andra d:o	„	16:	—	—

Silfververk erlägga Bevillning med Fem procent af förra årets behållning, hvilken afgift af Verkets Disponent, vid årliga utdelningen, innehålles och till vederbörande Uppbördsman aflemnas, på lika sätt och med lika vilkor, som förut om Fahlu Grufvor stadgadt finnes.

Skeppsbyggeri-Inrättningar, i Sex Classer:

Första Classen	B:co R:dr	100:	—	—	
Andra d:o	„	66:	32.	—	
Tredje d:o	„	50:	—	—	
Fjerde d:o	„	33:	16.	—	
Femte d:o	„	16:	32.	—	
Sjette d:o	„	10:	—	—	

Skeppsbyggerier, som icke ega 200 R:drs inkomst, äro frie från Bevillning.

Sten- samt *Lerkärils-Fabriker*, i Tre Classer:

Första Classen	B:co R:dr	10: — —
Andra d:o	„	5: — —
Tredje d:o	„	3: — —

Då något Verk, Inrättning eller rörelse, för hvilka per-mille-afgift icke är stadgad, befinnes afkasta större inkomst, än som motsvarar här ofvan stadgade högsta Classer, bör afgiften för hela inkomsten bestämmas till Fem för hundradet.

§. 26.

1:o. För rättigheten till skogsfång på Kronans, emot recognition, till Bruk, Hyttor eller Grufvor upplåtna, allmänningar erlägges för hvarje stafrum eller motsvarande 18 tunnor Kol . . . . . B:co — 6. —

2:o. Afgiften beräknas efter det belopp ved eller kol, för hvilket recognitionsafgiften, enligt Privilegier eller Taxerings-resolutioner, utgår, antingen skogsfånget årligen begagnas eller icke.

3:o. För kolningsfriheten på Härads- eller Socken-allmänningar, när till Häradet eller Socknen icke erlägges en betalning, svarande emot den, som för Recognitionsskogars eller Krono-allmänningars begagnande, efter Rikets Ständers Författning år 1752, jemte Bevillningen, utgöres, skall afgiften så höjas, att beloppet blifver enahanda med hvad för nyttjande-rätt af Krono-skogarne erlägges.

§. 27.

1:o. För följande på landet boende personer skall afgiften, så vida den till fem procent af inkomsten beräknade Bevillningen icke uppgår till högre belopp, bestämmas sålunda:

Advocater och *Sakförare* / *Artister* }, lika med dem i städerne, § 10.

Byggmästare, *Läns-* eller *Härads-*, i Fem Classer:

Första Classen	B:co R:dr	20: — —
Andra d:o	„	15: — —
Tredje d:o	„	10: — —
Fjerde d:o	„	8: — —
Femte d:o	„	5: — —

Socken-byggmästare, se Gerningsmän, Mom. 2.

Commissionairer, lika med dem i städerne, §. 10.

Färgemän, som hafva egna båtar, lika med Skut- och Båtskeppare, §. 10.

Glas- och *Porcellaines-Försäljare*, i Två Classer:

Första Classen	B:co R:dr	10: — —
Andra d:o	„	5: — —

Gårdfari-handlande, äfvensom sådane Borgare ifrån Städerne Borås och Ulricehamn, som idka gårdfarihandel, i Sex Classer:

Första Classen	B:co R:dr	30: — —
Andra d:o	„	25: — —

Tredje Classen	B:co R:dr	20: — —
Fjerde d:o	„	15: — —
Femte d:o	„	10: — —
Sjette d:o	„	5: — —

Hvarförutan de, som ega att sjelfve eller genom ombud idka berörde handel, skola, vid resor till utrikes ort, (med undantag af Norrige) för hvarje person erlägga en bestämd afgift af 30 R:dr B:co. Denna afgift skall uppbäras af Lands-Secreteraren, då pass meddelas, och i behörig ordning redovisas, enligt den controll, som af vederbörande Embetsverk kommer att bestämmas.

Gästgifverier på landet utgöra Bevillning efter värdet, lika med öfrige hemman och lägenheter, men taxeras för näring och rörelse efter belägenheten, utom bränvinsminuterings-afgift, i Åtta Classer:

Första Classen	B:co R:dr	30: — —
Andra d:o	„	20: — —
Tredje d:o	„	15: — —
Fjerde d:o	„	10: — —
Femte d:o	„	5: — —
Sjette d:o	„	3: — —
Sjunde d:o	„	2: — —
Åttonde d:o	„	1: 16. —

På de ställen, der gästgifveriet emellan flere är fördeladt, delas äfven ofvanstående afgifter emellan dem alla, efter den andel, de i gästgifveriet ega. De gästgifvaregårdar, som icke hafva någon förtjenst af sin gästgifveri-rörelse, och hvarest bränvin icke i minut försäljes, ega Taxeringsmännen, om de så finna skäligt, att befria från all afgift för näring och rörelse.

Handelsbetjenter, lika med dem i andra Städer, än Stockholm och Götheborg samt dem af första Classen, se §. 10.

Inspectorer, *Frälse-* och *Gårds-* samt *Casseurer*, *Bokhållare*, *Fogdar*, *Factorer* och *Skrifvare* i privat tjenst på landet, taxeras efter betydenheten af den egendom, de förestå, eller af den befattning och lön, de hafva, i Åtta Classer:

Första Classen	B:co R:dr	40: — —
Andra d:o	„	30: — —
Tredje d:o	„	20: — —
Fjerde d:o	„	15: — —
Femte d:o	„	11: — —
Sjette d:o	„	6: — —
Sjunde d:o	„	3: — —
Åttonde d:o	„	2: — —

Den, som vid annans egendom eller landtbruk har närmaste tillsynen eller styrelsen sig anförtrodd, taxeras efter personens kända verkliga tjenstgöring, utan hinder af annorledes skedd uppgift, såsom Rättare, då egendomen består af två till fyra mantal, och derutöfver såsom Fogde eller Inspector.

All annan betjening af man- eller qvinnokön hos enskilde anses efter beskaffenheten och deras göromål, utan hinder af den benämning, som de i uppgiften erhållit.

Skulle likväl någon af Statens Embets- och Tjenstemän tillika hafva inkomst för befattning med enskild mans egendom, bör denna inkomst, vid Bevillningens

beräknande, icke sammanslås med den ordinarie eller extra ordinarie lön, han af Staten erhåller, utan skall han då för sin privata tjenst efter här uppgifna grund särskildt taxeras.

Kamererare och *Secreterare*, *Frälse*, i Fyra Classer:

Första Classen	B:co R:dr	40: — —
Andra d:o	„	30: — —
Tredje d:o	„	20: — —
Fjerde d:o	„	15: — —

Krögare och *Krögerskor*, m. fl., se Krögare m. fl. i Städerne, §. 10.

Lotsar och *Lotsdrängar*, lika med dem i Städerne, §. 10.

Lumpsamlare, i Tre Classer:

Första Classen	B:co R:dr	3: — —
Andra d:o	„	2: — —
Tredje d:o	„	1: — —

Skut- och *Båtskeppare*, lika med dem i Städerne, § 10.

Skärkarlar, *Strandsittare* eller *Fiskare*, utan jordbruk, i Fem Classer:

Första Classen	B:co R:dr	5: — —
Andra d:o	„	3: — —
Tredje d:o	„	1: — —
Fjerde d:o	„	— 24. —
Femte d:o	„	— 8. —

Smidesförsäljare, bosatte och stadigt vistande på viss ort, i Två Classer:

Första Classen	B:co R:dr	10: — —
Andra d:o	„	5: — —

Andre, af Bruksegare till handelsresor med jernsmiden antagne och vederbörligen förpassade personer, i Två Classer:

Första Classen	B:co R:dr	20: — —
Andra d:o	„	10: — —

Desse sistnämnde skola derjemte, till säkerhet för afgiftens erläggande, iakttaga hvad rörande Hästhandlare är föreskrifvet.

Trädgårdsmästare, lika med dem i Städerne, §. 10.

2:o. Nedannämnde personer på landet erlägga afgift till följande bestämda belopp, nemligen:

Betjenter, *Jägare*, *Kuskar*, *Lakejer* och *Taffeltäckare* m. fl., lika med dem i Städerne, §. 10.

Biljard-egare, för Biljarder vid helsobrunnar, se §. 10.

Gerningsmän eller *Sockenhandtverkare* af hvad handtverk som helst, samt *Handsågare*, *Stampare* och *Socken-byggmästare:*

med öfver tre mantalsskrifne arbetare	B:co R:dr	5: — —
med tre „ „	„	3: — —
med två „ „	„	2: — —
med en eller ingen „	„	1: — —

Hvarje Gerningsman eller Sockenhandtverkare skall dessutom, i stället för de fordna gerningsörena, i Bevillning erlägga . . . . B:co R:dr — 16. —

Gesäller / *Gouvernanter*, lika med dem i Städerne, §. 10.

Gårdshandtverkare . . . . . B:co R:dr — 24. —

Hofmästare, *Hushållerskor*, *Huspredikanter*, *Hästhandlare*, *Kammarjungfrur* och *Kammartjenare*, *Kockar*, *Linvräkare*, lika med dem i Städerne, §. 10.

Rättare och *Ladufogdar* vid Landtegendomar . . . . . B:co R:dr 1: 24.
Se anmärkningen för Inspectorer, Frälse, Mom. 1.

Salpetersjudare:
Kronans, frie från afgift efter denna artikel,
Private . . . . . B:co R:dr 2: —

Sjömän, lika med dem i Städerne, §. 10.

Spelmän, Härads- och *Sockne-* . . . . . „ 2: —

Utländningar, se §. 10, Mom. 2.

3:o. *För följande personer på landet utgår afgiften åter efter nedanstående särskilda grunder, nemligen:*

Informatorer hos enskilde, lika med tjenstemän, §. 2.

Läkare, lika med dem i Städerne, §. 10.

Skeppsredare och *Fartygsegare*, å hvad ort och ställe som helst, taxeras lika med dem i Städerne, §. 9, samt för alla däckade eller odäckade fartyg af minst fem svåra lästers drägt och deröfver à 4 sk. B:co pr läst.

Skollärare, som antingen hafva egna Skolor eller biträda vid sådane inrättningar, lika med tjenstemän, se §. 2.

Spanmålshandlande samt *Timmer-* och *Brädhandlande* taxeras efter deras rörelse, lika med Städernes handlande.

Veterinair-Läkare, lika med dem i Städerne, §. 10.

§. 28.

1:o. För följande, vid Bruk, Bergverk och öfriga inrättningar antagne, personer skall afgiften, så vida den till fem procent af inkomsten beräknade Bevillningen icke uppgår till högre belopp, bestämmas sålunda:

Byggmästare, *Skepps-*, lika med dem i Städerne.

Bälgmakare och *Gårmakare*, i Två Classer:
Första Classen . . . . . B:co R:dr 10: — —
Andra d:o . . . . . „ 5: — —

Chirurger, i Två Classer:
Första Classen . . . . . B:co R:dr 6: — —
Andra d:o . . . . . „ 3: — —

Disponenter, Grufve-, som af Grufve-egare äro antagne och för deras räkning drifva Grufve-arbetet:

Med 50 arbetare och deröfver	B:co R:dr	20: — —
„ 30 till och med 49	„	12: — —
„ 20 „ 29	„	8: — —
„ 10 „ 19	„	4: — —
„ mindre än 10	„	2: — —

Fogdar, Grufve-, i Tre Classer:

Vid större Grufvor:

Första Classen	B:co R:dr	20: — —
Andra d:o	„	15: — —
Tredje d:o	„	10: — —

Vid mindre Grufvor:

Första Classen	B:co R:dr	6: — —
Andra d:o	„	4: — —
Tredje d:o	„	2: — —

Glasblåsare, i Fem Classer:

Första Classen	B:co R:dr	8: — —
Andra d:o	„	6: — —
Tredje d:o	„	4: — —
Fjerde d:o	„	3: — —
Femte d:o	„	2: — —

Inspectorer, Factorer, Casseurer, Bokhållare och *Skrifvare*, lika med dem i 27 §.

Masmästare, Byggmästare och *Hammarsmedsmästare,* med flere andra arbetsförestånd-dare vid Bruk och Bergverk, i Tre Classer:

Första Classen	B:co R:dr	5: — —
Andra d:o	„	3: — —
Tredje d:o	„	2: — —

Mjölnare, se Qvarnar.

Mästare vid Fabriker och öfriga Inrättningar, i Fem Classer:

Första Classen	B:co R:dr	8: — —
Andra d:o	„	6: — —
Tredje d:o	„	4: — —
Fjerde d:o	„	3: — —
Femte d:o	„	2: — —

Predikanter, Bruks-, i Två Classer:

Första Classen	B:co R:dr	5: — —
Andra d:o	„	2: — —

Uppsyningsmän, vid Grufvor, i Tre Classer:

Första Classen	B:co R:dr	3: — —
Andra d:o	„	2: — —
Tredje d:o	„	1: — —

2:o. *Nedanstående erlägga afgift till bestämda belopp, nemligen:*
Gesäller vid Fabriker och öfrige inrättningar, lika med Gesäller i Städerna, §. 10.
Mästersvenner . . . . . B:co R:dr 1: 16. — —

§. 29.

Alla på landet vistande personer, som idka handel, handtverk, sjöfart eller annan borgerlig näring, erlägga enahanda afgift, som personer i städerne, med hvilka de kunna jemföras; dock ej under minimi-afgiften uti 5:te Classens städer. Likväl befrias från sådan afgift landtmän, hvilka afyttra husslöjdsalster (hvarmed förstås sådana tillverkningar, som icke af dertill särskildt antagne arbetare åstadkommas) samt egne eller sina grannars landtmanna-producter; *såvida icke derigenom drifves verklig handelsrörelse, hvarom här förut stadgas.*

Alla öfriga personer å landet af begge könen, hvilka till något visst stånd icke höra och här ej äro nämnda, taxeras för rörelse, näring och yrke, i likhet med personer af enahanda vilkor och inkomst, så vida det ej styrkes, att de å annan ort taxering undergått.

I likhet med hvad uti 11 och 12 §§ för Städerna är stadgadt, ega äfven Taxeringsmännen på landet att, der minimiafgifter eller afgifter efter vissa Classer äro bestämda, ej blott ålägga bevillning öfver förstnämnde afgifter, samt mellan tvänne af berörde Classer, utan äfven påföra bevillning under minimiafgifterna för dem, som, utan att vara alldeles utfattige och på sådan grund från afgift frie, det oaktadt ej mägta den fastställda minsta afgiften erlägga, äfvensom för dem, hvilka, ehuru egande enskild förmögenhet, likväl drifva så obetydlig rörelse, att den icke anses motsvara minimiafgiften; hvilken åtgärd i protocollet antecknas och, genom utdrag af taxeringslängden, Pröfnings-Committéen underställes.

E) Bevillning af Qvarnar och flera Inrättningar.

§. 30.

1:o. Efter den i allmänhet fastställda grund, Två R:dr af Tusende, och i lika förhållande af ett mindre värde, utgöres Bevillning af alla skattlagda Mjölqvarnar i Städerna och på landet, af Sågar, äfvensom alla Valk-, Stamp- och andra Qvarnar, som icke äro Mjölqvarnar, ehvad de begagnas för tull eller till afsalu. Tull-mjölqvarnar i Städerna samt Lego- och Salu-Sågar, Valk- och Stamp-Verk i Städerna och på landet, som antingen hädanefter inrättas, utan att grundränta för dem bestämmes, eller, ehuru redan anlagde, ännu icke blifvit skattlagde, skola till Bevillning anses till Fem för hundrade af den behållna inkomst, de under nästföregående året ätnjutit.

2:o. Från denna afgift frikallas likväl de Mjölqvarnar, som innehafvas af tjenstemän eller andra, i hvilkas inkomst af lönen eller handteringen qvarnens afkastning blifvit upptagen och till Bevillning räknad; de Mjölqvarnar och Sågar i Städerna och på Landet, som nyttjas endast till husbehof och ej för tulltägt, vedergällning af främmande och grannar eller till afsalu; de för egna Manufacturiers och Fabrikers behof anlagde Stampar och Vals-Verk, samt slutligen de Qvarnar och Verk, som, under gårdens skattläggning begripne, i dess värde blifvit upptagne och till Bevillnings-afgift beräknade.

§. 31.

§. 31.

Personer, som med Qvarnar och Sågar ega handtering eller sysselsättning, erlägga:

1:o. Vid skattlagda Mjölqvarnar af tre par stenar och derutöfver, betalas, för Mjölnare, lika afgift med Frälse-Inspectorer i den Class, Taxeringsmännen bestämma, och vid sådana Qvarnar af ett eller två par stenar, lika med Rättare, såvida ifrågavarande Qvarnar gå minst fyra månader af året. Enahanda förhållande ege rum vid Sågar, som efter denna Författning till särskild Bevillning uppskattas samt gå minst fyra månader om året; och bör vid Sågar, der flere ramar nyttjas, en Såg med en eller två ramar jemföras med en Qvarn af ett eller två par skattlagda stenar, samt Sågar med 3 ramar eller deröfver jemföras med Qvarnar af 3 par stenar och deröfver; börande sålunda Qvarnarnes och Sågarnes beskaffenhet i taxerings-uppgiften intagas.

2:o. Om Qvarn och Såg af berörde beskaffenhet äro så belägne, att de skötas af en och samma person, bör denne taxeras till afgift, beräknad efter stenarnes och ramarnes sammanlagda antal.

3:o. Uraktlåter egare af förenämnde skattlagde Sågar och Qvarnar att uppgifva någon såsom Mjölnare och Sågare, påföres likväl afgift efter 2:dra Art., såsom vore en Mjölnare eller Sågare uppgifven; dock att egare af Mjölqvarnar med ett par stenar och Sågqvarn med ett blad, som sjelfve sköta Qvarnen och således icke hafva hos sig anställde Mjölnare eller Sågare, skola ifrån denna, för Mjölnare och Sågare stadgade, Bevillning vara befriade.

F) Bevillning af Fiskerier.

§. 32.

1:o. Sådane Fiskerier, som utgöra särskilde, i Jordeboken upptagna, lägenheter, utan att vara i hemmanens skattläggning inbegripne eller hafva i deras uppskattningsvärde ingått, taxeras lika med annan egendom, efter deras värde, hvilket bestämmes sålunda, att behållna afkastningen uträknas till capital efter Fem procent.

2:o. Krono-fiskeriers, samt flera dylika lägenheters innehafvare, hvilka endast erlägga räntan efter Jordeboken, betala Bevillning efter enahanda grund.

3:o. Höra dessa lägenheter under hemmanets skattläggning och hafva således ingått i dess värde, äro de från denna afgift befriade.

G) Bevillning af Capitaler, Actie-Bolag, Associationer, Societeter, Cassor, Verk, Hypotheks- och andra allmänna Inrättningar.

§. 33.

1:o. Då af fastigheter, efter deras värde, samt af handel, näring och rörelse, efter inkomsten, Bevillning utgår, utan allt afdrag för gäld, så komma icke de inteck-

nade och i rörelsen instuckne capitalen, såsom, enligt ofvanberörde grund, redan till Bevillning beskattade, att i sådant afseende särskildt upptagas.

2:o. Som likväl låntagaren endast förskottsvis erlägger den Bevillning, hvilken för utlånte medel belöper, vare det hans ovilkorliga rätt, att detta förskott af långifvaren återfå, med Fem procent af räntan för alla utlånta capital, utan afseende derpå, om de äro intecknade eller icke, så framt nemligen räntan är till mer än Fem procent bestämd. Låntagaren åtnjute detta afdrag vid hvarje räntebetalning, och gifve han derå qvitto. Gitter ej långifvaren med sådant qvitto eller annat laga bevis styrka, att Bevillnings-afdrag vid hvarje ränte-liqvid låntagaren verkligen tillgodokommit, ege då den sednare, vid slutliga liqviden för lånet, föra honom det till last, för alla de år, inom den för fordringars utsökande i Lag stadgade tid, det icke förut fått åtnjutas; vare ock låntagaren i detta fall berättigad till laga ränta för beloppet af hvarje års afdrag ifrån den tid, då det rätteligen bordt honom tillgodoberäknas. Domare och Exsecutorer åligge att, då rättegång eller lagsökning uppstår, ställa sig stadgandet härom till noga efterrättelse; och skall i Dom eller Utslag, som utfärdas, föreskrift om iakttagande af föregående stadgande meddelas.

3:o. Utsökes åter fordran i Concurs, åligge det borgenärer att behörigen styrka, det Bevillnings-afdragen af gäldenären fulleligen fått åtnjutas.

4:o. Vägrar långifvare detta afdrag eller blifver beträdd med sådane underslef eller tillställningar, som åsyfta gäldenärens betungande i detta afseende, varde han då, enligt IX Cap. 6 §. Handels-Balken, ansedd lika med den, som tager högre ränta, än Lag bjuder.

§. 34.

Ofvanberörde stadgande gäller ock för alla Cassor, hvilka njuta mer än Fem för hundrade af deras utlånte medel, så att enahanda afdrag af räntan, i anseende till dem, ofelbart skall ega rum; dock undantagas härifrån Spar-Banker, Folkskole- och Fattig-Cassor samt Statens och Riks-Bankens Diskont-inrättningar.

§. 35.

1:o. Bevillning utgöres vidare af Enskilde Banker, *som ega sedelutgifnings-rätt*, med Fem procent af den årliga behållning, som icke öfverstiger Sex för hundradet, men med Femton procent af det belopp, hvartill behållningen för året derutöfver uppgår, allt beräknadt efter hvad af tecknings-summan eller grundfonden blifvit contant tillskjutet.

2:o. Af alla öfriga Actie-Bolag, Associationer, Societeter, Verk, Hypotheks- och andra allmänna Inrättningar med Fem procent af *årliga behållningen*.

3:o. Af insatte capital i Trollhätte gamla Slussverks-byggnad, för hvilka Tolf procent af Kongl. Maj:t och Kronan årligen betalas, en fjerdedel af samma ränta.

4:o. Skolande all sådan Bevillning påföras och uppbäras i den ort, der afkastningen och vinsten utdelas, samt derefter i vanlig ordning redovisas; men hvad beträffar Stockholm, insättes denna directe i Riksgälds-Contoret, hvarest beräkningens riktighet granskas.

H) Bevillning af Testamenten, Gåfvor, Fidei-Commisser, Arf och Fynd.

§. 36.

1:o. För Testamente, Gåfva och Fidei-Commiss af lös och fast egendom, capital och fordringar, skall, då det gifna uppgår i värde till Trehundrade R:dr B:co och deröfver, Bevillning erlägges med Sex för hundradet; från hvilken afgift likväl befrias maka och skyldemän i rätt upp- och nedstigande led, syskon och deras afkomlingar samt Allmänna Undervisnings- och Skol-Inrättningar, Kyrkor, Stipendii-fonder, Pensions-Inrättningar, Arbetshus, Hospital och Fattig-försörjnings-anstalter och i allmänhet fromma Stiftelser, äfvensom konst- och vetenskapliga samlingar.

2:o. Arfvingar i fjermare led, än ofvan sagdt är, betala lika Bevillning af det Testaments- eller Gåfvo-värde, som öfverstiger deras egen arfsdel, så vida det öfverstigande beloppet uppgår till Trehundrade Riksdaler Banco.

3:o. För Testamente eller Gåfva af årlig ränta eller afkomst, utan egande-rätt till sjelfva egendomen, vare Bevillning Två procent af capital-summan, utan afseende på, till hvilken capitalet anslaget är, med undantag, som 1 Mom. af denna §. omförmäler, samt för arfvingars laga arfslotter, äfvensom för en hvar, då afkomsten icke svarar emot Fem procent ränta af Trehundrade Riksdaler Banco capital.

4:o. Af arfsmedel i lös eller fast egendom, capital och fordringar, som tillfalla andra arfvingar, än i rätt upp- och nedstigande led, samt syskon och deras afkomlingar, Tre procent, så vida arfsbeloppet uppgår till Trehundrade Riksdaler Banco; efterlefvande makas rätt i boet likväl från afgift undantagen.

5:o. Af Fidei-commiss i fast eller lös egendom, som hädanefter stiftas till arfvinge, skyld eller oskyld person, erlägges af första emottagaren af Fidei-Commisset Tio procent; och må Domstolarne, efter stiftarens död, Fidei-Commiss-brefvet till bevakande i protocollet icke intaga förr, än styrkt blifvit, att afgiften är gulden eller säkerhet för densamma hos Uppbördsmannen ställd, från hvilken afgift likväl befrias konst- och vetenskapliga Samlingar.

6:o. Hvad i öfrigt, i anseende till controllen öfver ofvannämnde Bevillning af Testamente, Gåfvor och Arf, skall iakttagas, derom länder till efterrättelse Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse den 11 December 1811, eller hvad i detta ämne ytterligare stadgas.

7:o. Bevillningen af fast egendom utgår efter det derå sist satta taxeringsvärde, samt för lösören, efter bouppteckning-värdet.

8:o. Af Fynd erlägges Bevillning med Fem för Hundradet af värdet; härifrån likväl undantagne fynd af antiqvariskt och historiskt värde, hvilka från all Bevillning fritagas.

Art. III.

Afgift för Caracters-Fullmakter.

§. 37.

1:o. För Fullmakter, öppna Bref eller Resolutioner, hvilka från och med år 1842 meddelats eller hädanefter meddelas på caracter eller namn, heder och värdig-

het af embete eller tjenst, eller å sådan beställning, med hvars innehafvande ej åtföljer lön på stat eller arfvode eller tjenstgöringsskyldighet, skall i Bevillning årligen erläggas Tio procent af beloppet utaf allt det stämplade papper, hvarmed dylika Fullmakter, öppna Bref eller Resolutioner, efter den i Kongl. Maj:ts Nådiga Kungörelse, angående stämplade pappers-afgiften, stadgade grund, blifva belagde. Dock må denna afgift ej understiga Tre R:dr Banco.

2:o. För Fullmakter, öppna Bref eller Resolutioner, af hvilka, enligt Bevillnings-Stadgan den 14 Maj 1835, i årlig Bevillning erlägges Sex procent af beloppet af det stämplade papper, hvarmed desamma äro belagde, skall enahanda afgift fortfarande utgöras.

3:o. Den, som erhållit högre Caracter, än som åtföljer innehafvande tjenstegrad, och, efter behörigt förordnande, minst en månad förrättar den tjenst, som motsvarar den högre caracteren, samt sådant vederbörligen styrker, erlägger icke under löpande året någon Caracters-bevillning.

4:o. Den, som under påstående krig eller i och för krigsförtjenst erhåller en högre caracter utan åtföljande lön på Stat, erlägger för Fullmakten derå ingen Bevillning.

5:o. Undfår någon Afsked utan högre caracter än, som åtföljt förut innehafd tjenst, påföres honom icke Caracters-Bevillning.

§. 38.

Vid den Mantals- och Skattskrifning eller Taxerings-Committé, som först inträffar efter det Caracters-fullmakt erhållits, eller, i händelse en sådan person, för hvilken Caracters-bevillning kan komma i fråga, skulle till annor ort afflytta, än den, hvarpå han förut varit skattskrifven, bör den caracteriserade personen, vid ansvar, såsom för felande uppgift i öfrigt finnes stadgadt, förete Caracters-fullmakten, antingen i original eller vederbörligen styrkt afskrift, som tillika utvisar beloppet af allt det stämplade papper, hvarmed Fullmakten är belagd.

Art. IV.

Föreskrifter, angående hvad vid Mantals- och Skattskrifningar, Taxerings- samt Pröfnings-Committéer bör iakttagas, om ändrings sökande i Debiterings- och Taxerings-mål, samt om Besvär öfver ådömde böter.

Om Mantals- och Skattskrifning.

§. 39.

I hela Riket skola Mantals- och Skattskrifningar börjas i medlet af November månad, då alla, som inom den 31 December samma år fylla 17 år, i mantal skatt-

skrifvas, och de, som vid lika tid fyllt 18 år, antecknas till personlig skydds-afgifts erläggande.

Mantals- och Skattskrifning förrättas inom hvarje Stad eller Socken; med rättighet likväl för flere Socknar att förena sig om gemensam Mantals- och Skattskrifning, derom Häradsskrifvaren då bör i god tid underrättas.

Mantals- och Skattskrifningen skall försiggå i närvaro af antingen Konungens Befallningshafvande eller ett sådant dess ombud, som med nödiga kunskaper förenar anseende i orten. Bland Presterskapet må till dylikt ombud endast kunna förordnas ordinarie eller tjenstförrättande Pastorer, hvilka dessutom alltid sjelfve böra dervid vara tillstädes, eller ock i sitt ställe hafva utsett någon af Församlingens Prester; men är Pastor ensam Prest i Församlingen och laga förfall hindrar honom ifrån inställelse, må han foga den anstalt, att annan person tillstädeskommer, som, med Pastors ansvar, ur den medförda husförhörsboken meddelar all den upplysning, som lagligen kan äskas.

§. 40.

Med Mantals- och Skattskrifningen i Stockholm och Götheborg förhålles efter hvad särskildt derom stadgas.

§. 41.

Konungens Befallningshafvande skall om Mantals- och Skattskrifningarne tidigt utfärda sådane Kungörelser, som för landet utsätta, uti hvilken ordning desamma hvarje dag på för- eller eftermiddagen förrättas, samt att den, som, inom tredje timman från den tid, då förrättningen, enligt Kungörelsen, är bestämd att börjas, sig icke inställer, är till böter förfallen; hvarförutan Kungörelsen bör innehålla tydliga föreskrifter för de skattskyldige om de uppgifter till Mantals- och Skattskrifning, som, enligt Författningarne och denna Bevillnings-Stadga, af dem skola aflemnas.

§. 42.

1:o. Alla Husbönder, så i Städerne som på landet, skola, å den dag, som till Mantals- och Skattskrifning utsättes, sjelfve eller genom ombud sig infinna och till Skattskrifvaren aflemna de uppgifter, som i Konungens Befallningshafvandes derom utfärdade Kungörelse föreskrifvas.

2:o. Dessa uppgifter, som tväfaldt författas, skola noga upptaga alla de personer, hvilka till hvars och ens hushåll höra, med utsättande af namn, ålder, mer eller mindre arbetsförmåga, bräcklighet o. s. v.; äfven skall bestämdt uttryckas personens Embete, Tjenst eller befattning, den rörelse, näring, eller handtering, han idkar, hans Fastigheter, Verk och Inrättningar, äfvensom Fartyg om fem svåra lästers drägtighet och derutöfver, samt ändtligen de hos hvar och en boende hyresmän, eller andra, hvilka dessutom, för sig och sitt folk, äro pligtige att enahanda förteckningar och uppgifter aflemna. Dessutom *åligger det* Handlande, Handtverkare, Fabriks- och andre Närings-idkare *att* uppföra namnen på de i och för deras näringsrörelse anställde, utom hus boende, personer, jemte deras bostad; *så ock egare af fartyg att uppgifva den person, som är antagen att föra detsamma.*

3:o. Samma skyldighet åligger ock Förmyndare, i afseende på sina myndlingar och dessas egendom, samt Styresmän af Bolag, Verk och Inrättningar, outredt Sterb-

hus eller under Concurs varande bo, för den egendom, en hvar af dem förvarar och vårdar.

4:o. Allmogen och mindre skrifkunnige innevånare i Städerna ega att muntligen meddela dessa uppgifter.

§. 43.

1:o. Underlåter någon, utan anmäldt laga förfall, att personligen, skriftligen eller genom Ombud, vid Mantals- och Skattskrifningen sig inställa samt alla nödiga uppgifter meddela, böte En Riksdaler Banco, hvaraf två tredjedelar tillfalla socknens fattiga och en tredjedel åklagaren; och vare samma bot för den, som underlåter att anmäla de på egorna inhyses boende personer, skulle de än från afgift böra befrias; hvaremot den, som antingen sjelf beträdes med oriktig uppgift, eller bidrager dertill, att någon utan skäl från skatt uteslutes, skall betala den skattskyldiges afgift och böta dess dubbla belopp; skolande dessa böter tillfalla Fattig-cassan i den Stad eller Socken, hvartill den pliktfällde hörer, med iakttagande likväl, att nämnde böter icke utgå förr, än Konungens Befallningshafvande derom förordnat.

2:o. Före Mantals- och Skattskrifningens slut upprättas å hvarje ställe en förteckning öfver dessa böter, hvilken, till riktigheten styrkt af Pastor eller den i hans ställe närvarande och tvänne Socknemän, till Konungens Befallningshafvande öfversändes, som hos den försumlige låter uttaga böterne, så vida giltiga skäl till hans befrielse ej företes.

3:o. Mantals- och Skattskrifvaren åligger, att bevisligen underrätta den, som för uteblifvande är till böter fälld, så väl om deras belopp, som att honom åligger, inom fjorton dagar, vid fördubblad bot och förlust af vidare talan, å ort, som utsättes, de bristande uppgifterne aflemna. Uteblifva de ändock, anmäle han förhållandet hos Konungens Befallningshafvande, i afseende på böterne, och varde Mantals- och Skattskrifningen verkställd enligt de upplysningar, som kunna erhållas.

§. 44.

Vid Universiteten förrättas Mantals- och Skattskrifningen af Academi-Bokhållaren för Academi-Staten och dem, som under *Academiens privilegier* lyda, i förening med och vid samma tillfälle, som Mantals- och Skattskrifningen verkställes för den öfriga Församlingen i den Stad, der Universitetet är förlagdt, i närvaro af Academiens Rector eller ett af honom utsedt Ombud.

§. 45.

1:o. De vid Mantals- och Skattskrifningen meddelade uppgifter om personers namn och ålder skola med Husförhörsboken på stället noga jemföras, så att ingen skattskyldig förbigås eller uteslutes från Mantals-längden; och när större eller mindre del af en Sockens innevånare är i annat District mantals- och skattskrifven, bör ett af vederbörande Pastor, så vida icke han eller den person, som hans ställe företräder, är vid förrättningstillfället närvarande, undertecknadt utdrag af Husförhörsboken till nödig upplysning vid Mantals- och Skattskrifningen företes, hvilket äfven gäller, då någon från annan Församling till Mantals- och Skattskrifning sig anmäler.

2:o. Skattskrifvare skall om de personer, som af honom böra antecknas, derjemte söka alla nödiga upplysningar, för hvilkas säkrare och skyndsammare meddelande Stadsfiscaler i Städerne, Länsmän, Fjerdingsmän och Sexmän eller Rotemästare, de tvänne sistnämnde vid lika ansvar, som i 43 §. angående uteblifvande från Mantals- och Skattskrifningen stadgadt är, skola vid förrättningen vara tillstädes.

§. 46.

1:o. Hvarje skattskyldig skall i mantal uppföras och taxeras, der han bosatt är, till nästa fardag flyttar, eller största delen af året sig uppehåller, med de undantag, som nedan i denna §. stadgas. Tvistas om skattskrifnings-ort, förblifve den skattskyldige under tiden mantalsskrifven der, hvarest han föregående året varit i mantal uppförd.

2:o. Embets- och Tjenstemän skattskrifvas och taxeras för sina egne personer och löner, der de hafva tjenst.

3:o. Rätter Borgare skall för sin person mantals- och skattskrifvas i den Stad, der han är Borgare, och jemväl der taxeras till Bevillning för den borgerliga näring, han der idkar; men för näring och rörelse, som af honom å annan ort drifves, skall Bevillning derstädes påföras och utgöras; och föra följaktligen Coopværdie-Skeppare, Sjö-Capitainer och Befälhafvare å Ångfartyg för den inkomst, de, i denna egenskap, åtnjuta, taxeras endast uti den Stad eller å den ort, dit fartyget hörer.

4:o. Hvar och en, som utan burskap författningsenligt idkar handel eller annan näring, uppföres likaledes i mantal och erlägger skatt för sin person i den ort, der han eger sitt hemvist eller är bosatt, samt taxeras för handtering och rörelse, der han densamma idkar.

5:o. Gårdfarihandlande mantalsskrifves och taxeras, både för sin person och gårdfarihandels-rörelsen, der han är boende.

6:o. Då fråga uppstår om den ort, der någon skall skattskrifvas, pröfvas den af Konungens Befallningshafvande, med besvärs-hänvisning till ort och ställe som vederbör.

§. 47.

Alla uppgifter, skriftliga eller muntliga, skola i Mantalslängden noga intagas, de skriftliga numereras och numren anmärkas i Mantalslängden, hvilken de bifogas.

§. 48.

Den sålunda upprättade Mantalslängden skall, minst tre veckor före Taxerings-Committéens sammanträde, Skattskrifvaren aflemna till vederbörande Pastors-embete, som nästpåföljande Söndag utlyser allmän sockenstämma till dess granskning och i samma pålysning tillkännagifver det ställe, hvarest den, före sockenstämman, blifver för socknemännen till genomseende att tillgå. Vid sockenstämman företes, eller, om så begäres, uppläses Mantalslängden, hvarefter och sedan genom vederbörande Pastors och tvenne socknemäns underskrifter, utan eller med anmärkningar, hvilka å särskild förteckning upptagas, dess enlighet med verkliga förhållandet blifvit styrkt, densamma af Pastor till Taxerings-Committéen för ytterligare granskning öfverlemnas.

Om Taxerings-Committé på landet.

§. 49.

Häradsskrifvaren åligger att författa och till Konungens Befallningshafvande, under loppet af Januari månad, insända förslag till terminer för Taxerings-Committéernes inom Fögderiet sammanträden, hvilka så bestämmas, att Häradsskrifvaren dervid kan vara tillstädes och att förrättningarne inom medlet af Juni månad må kunna fullbordas.

§. 50.

1:o. Konungens Befallningshafvande bestämmer, så fort sig göra låter, terminerne för Taxerings-Committéernes sammanträden, så att de, inom förr nämnde tid, må vara slutade. De Kungörelser härom, som öfver hela Länet böra utfärdas och uppläsas, skola innehålla bestämda föreskrifter, så väl i afseende på de uppgifter till Taxerings-Committéen, hvilka det åligger den skattskyldige att aflemna, som ock hvad af Committéen sjelf iakttagas bör.

2:o. Då denna Bevillnings-stadga första gången skall lända till efterrättelse, bör af Konungens Befallningshafvande i Kungörelsen tillkännagifvas, att den minimitarif för hemmansvärdet i hvarje Län, Rikets Ständer år 1823 fastställde, nu å nyo stadfästad och vid Bevillnings-stadgan fogad, skall lända till efterrättelse och i intet fall får understigas.

§. 51.

Å nästa Söndag derefter skola allmänna sockenstämmor utlysas, till val af ledamöter uti Taxerings-Committéen.

§. 52.

1:o. Till Ledamot deruti är Pastor alltid sjelfskrifven, och väljes dessutom, å utlyst sockenstämma, bland besutne personer inom Pastoratet, högst Tolf ledamöter, nemligen Sex af Ridderskapet och Adeln eller Ståndspersoner samt Sex af Bonde-Ståndet; dock kan Taxerings-Committé, om så åstundas, bestå af ett mindre antal Ledamöter, likväl, Pastor oberäknad, ej under Åtta, hvaraf Fyra af Ridderskapet och Adeln eller Ståndspersoner, samt Fyra Bönder, med det undantag, som 57 §. omförmäler.

2:o. Skulle Pastor af ålder, sjuklighet, eller annat laga förfall, vara hindrad att i Taxerings-Committéen deltaga, skall han utse någon bland Församlingens Presterskap, som han finner mest tjenlig att sitt ställe företräda, dock emot dem emellan öfverenskommen ersättning för resekostnaden.

§. 53.

Finnas ej i ett Pastorat besutne män af Adel, Ståndspersoner och Bönder, till det antal och förhållande, som erfordras, må bristen ersättas med personer, som äro

eller

eller varit i Kongl. Maj.ts och Kronans tjenst, eller, i saknad deraf, med personer inom den class, hvarå tillgång är.

§. 54.

Vilja flere Pastorat förena sig om en Taxerings-Committé, vare sådant tillåtet; dock bör tidig underrättelse härom meddelas Häradsskrifvaren, och må en sådan Committé, vederbörande Pastorer oberäknade, ej bestå af flere än Sexton och ej mindre än Tolf Ledamöter. Endast i det fall, som här upptages, må Taxerings-Committé kunna utom Pastoratet sammanträda.

§. 55.

Skulle Församlingen utan omröstning ej kunna förena sig om Ledamöter, anställes af de närvarande ordentligt val, hvarvid rösterne beräknas efter samma grund, som vid sockenstämma i allmänhet är föreskrifven, och jordegaren sjelf röstar, om han ej genom serskild öfverenskommelse sin rätt till åboen upplåtit.

§. 56.

Hvarje Taxerings-Committé välje inom sig Ordförande. I händelse af skiljaktighet, anställes omröstning, och emellan dem, som erhållit lika röstetal, lottning. Är Landshöfding närvarande, vare han sjelfskrifven Ordförande, med rätt att i öfverläggningarne, ej i besluten, deltaga.

§. 57.

Utan laga förfall samt anmälan derom, må den, som till ledamot i Taxerings-Committéen blifvit vald, detta förtroende sig icke afsäga eller från Committéen uteblifva. Sker det likväl, vare den uteblifvande förfallen till ett vite af Tre Riksdaler 16 sk. B:co till Socknens fattige, och tillkalle Committéen genast annan Ledamot af samma class som den uteblifne, hvilken ersätter den tillkallades resekostnad och tractamente, detta sednare beräknadt till Två R:dr B:co om dagen. Taxerings-Committéen fortfare likväl med sina göromål, så vida, Ordföranden inberäknad, Sju ledamöter äro tillstädes.

§. 58.

1:o. Häradsskrifvaren skall, om han ej är lagligen hindrad, i Taxerings-Comittéen vara tillstädes, men i händelse af laga förfall, som hos Konungens Befallningshafvande tidigt anmälas bör, eger Konungens Befallningshafvande, efter Häradsskrifvarens förslag, en skicklig man i hans ställe förordna. Underlåter Häradsskrifvaren att i rätter tid förfall anmäla, eller uteblifver han, utan laga förfall, längre än två timmar utöfver den tid, som till förrättningen utsatt är, vare förfallen till Tjugu Riksdalers Banco böter, hvilka skola tillfalla de fattige inom Taxerings-districtet, och, då detta utgöres af flere socknar, dem emellan lika fördelas, egande Committéens Ledamöter i sådan händelse att åtskiljas.

2:o. Kronofogden skall äfven vara tillstädes, vid enahanda bot för förfallolöst uteblifvande, som ofvan stadgad är.

§. 59.

1:o. Kronofogden, som tillhandagår med nödiga upplysningar, före, under tjenstemanna-ansvar, protocollet samt Häradsskrifvaren Längderne öfver hvad Taxerings-Committéens befattning tillhörer, utan anspråk på något arfvode.

2:o. Så väl Häradsskrifvaren, som Kronofogden åligger, vid påföljd, som för andre fel i tjensten, att, när antingen vid värdering af hemman och lägenheter, eller annars, Kronans rätt varder förnärmad, sådant i protocollet anmärka; skolande Taxerings-Committéen vara förbunden, att de gjorda anmärkningarne granska och utlåtande deröfver i protocollet meddela.

§. 60.

Taxerings-Committé må icke sammanträda utom Taxerings-districtet.

§. 61.

Taxerings-Committé må hålla sine sammanträden inom slutna dörrar, dock så, att skattskyldig lemnas företräde, då han vill något särskilt andraga. Taxerings-ledamot afträde, då han sjelf skall taxeras.

§. 62.

Till Taxerings-Committéen behöfver ej husbonde afgifva förteckning å de personer, för hvilkas Bevillning han ansvarar, hvaremot honom ovilkorligt åligger att anmäla och, på sätt om Mantals- och Skattskrifning stadgadt är, uppgifva sitt embete och tjenst, den lön och inkomst, han deraf njuter, den rörelse och näring, han idkar, jemte de skepp och farkoster af Fem svåra lästers drägtighet och derutöfver, samt de fastigheter och lägenheter, han under egande- eller nyttjande-rätt innehafver, äfvensom å desse sistnämnde det värde, hvartill han anser dem böra uppskattas.

§. 63.

Den, som på en ort idkat näring eller rörelse, men under löpande året flyttat den till annor ort, vare pligtig att från Taxerings-Committéen i förstnämnde ort förete bevis, huru han der det förlidna året varit taxerad.

§. 64.

1:o. Den, som, efter hvad förut stadgadt är, bör skriftlig uppgift till Taxerings-Committéen aflemna, men förfallolöst uteblifver och ej sjelf eller genom Ombud denna skyldighet fullgör, böte Två Riksdaler Banco till socknens fattige; skolande Taxerings-Committéen, utan hinder af uteblifvande eller försummad uppgift efter egande kännedom, den skattskyldiges Bevillning föreslå.

2:o. Egare af fartyg, i Stad eller på landet, hvilken icke kan i bevis leda, att han för hvarje år hos vederbörande Committé uppgifvit sig till Bevillnings erläggande för egande fartyg eller andel deruti, med uppgift å lästetal, böte för slik försummelse tredubbla beloppet af den derigenom försnillade Bevillningen, och tillfalle ena hälften af böterne angifvaren, samt den andra socknens fattige; hvarförutan Bevillningsafgiften skall erläggas. Om detta stadgande skall erinran införas i Konungens Befallningshafvandes allmänna Kungörelse, angående Mantals- och Skattskrifning.

3:o. Med böternas uttagande förhålles, på sätt om böter för försummelse vid Mantals- och Skattskrifning redan stadgadt är.

§. 65.

Taxeringsmännen ega att, så vidt de skattskyldiges uppgifter hafva något sammanhang med publike Verks befattning, ovägerligen af desse undfå de upplysningar, som kunna erfordras. Skulle, efter inhemtandet deraf, någon anledning vara till tvifvelsmål om riktigheten, antingen af sjelfva uppgiften eller af de gjorda afdragen, ege Taxeringsmännen att specifika uppgifter i begge delarne den skattskyldige affordra.

§. 66.

I enlighet med de sålunda inhemtade upplysningar och utrönte förhållanden, skall Taxerings-Committéen, efter aflagd ed, på sätt 122 §. föreskrifver, stadga de grunder, efter hvilka hvarje skattskyldig bör taxeras, och i följd deraf pröfva uppgifterne, samt, efter egande kännedom, på ära och samvete, dess beslut meddela, och ändtligen, med afseende å de här gifna föreskrifter, egendomars och lägenheters värden föreslå.

§. 67.

Ehuru egare af en fastighet, på sätt 62 §. föreskrifver, uppgifvit det värde, hvartill han förmenar den böra anses, vare Committéen likväl både berättigad och skyldig, att, utan afseende på uppgiften, efter förefallande skäl och nu stadgade grunder, bestämma det värde, hvarefter Bevillning bör utgå; dock bör anledningen till denna förändring i protocollet antecknas.

§§. 68.

Af de handlingar och upplysningar, Committéen samlat och den locala kännedom Committéen bör ega, åligge den att utröna egendomarnes beskaffenhet, till utrymme, jordmån, åbyggnad, belägenhet, afsättningstillfälle, förmåner och onera, för att, på grund af en sålunda verkställd undersökning om förhållandet, kunna tillvägabringa en rättvis taxering, hvarvid äfven bör afses, huruvida den ifrågavarande egendomen genom eldsvåda, vattuflöde eller andra olyckshändelser blifvit försämrad.

§. 69.

Öfverlåtes Frälseränta till jordegaren, kommer hemmanets uppskattningsvärde att ökas i förhållande till den förut erlagda räntan.

§. 70.

Vid taxering af skattlagda Mjölqvarnar, så i Städerna, som på landet, bör deras värde utrönas i förhållande till den afkomst, de gifva sina egare, med fästadt afseende å Qvarnarnes belägenhet i mer eller mindre sädesrika orter, vid större eller mindre betydliga Städer samt Qvarnstenarnes antal och gång, antingen för hela året eller större eller mindre del deraf; kunnande inga andra Qvarnar under egendomsvärdet innefattas, än de, som under gårdens skattläggning äro uttryckligen inbegripne eller i sednare tider såsom husbehofs-inrättningar tillkomne.

§. 71.

Åbyggnader å landet, som blifvit eller blifva brandförsäkrade, böra icke särskildt efter brandförsäkrings-summans belopp till Bevillning anses; hvaremot *de* hus, hvilka på lust-ställen eller *andre, dermed jemförlige*, mindre lägenheter blifvit uppförde och deraf utgöra egentliga värdet, *skola, om de äro brandförsäkrade, uppskattas minst till det värde, hvartill de blifvit uti allmänna inhemska Brandstods-Bolag till försäkring antagna.*

§. 72.

Vid den uppskattning af fastigheter, som, efter nu stadgade grunder, först anställes, åligger det Taxerings-Committéerne, att lika noggrannt som allvarligt utreda och i protocollet anteckna de orsaker, hvilka kunnat åstadkomma förändring i fastighetsvärdet, och med omsorg tillse, att alltid värdet må så bestämmas, att alla medborgare i samhället, i förhållande till deras egendom, lika beskattas.

§. 73.

1:o. Vid Bruks- och Bergverks värdering bestämmes först och serskildt värdet å alla derunder lydande Hemman, Qvarnar, Sågar, Fiskerier och andra lägenheter, som till landtegendom räknas.

2:o. För Bruk, anlagde före den 1 November 1847, och hvilka icke, på sätt och i den ordning, Kongl. Förordningen af den 27 April 1846, angående Stångjernssmidet och den gröfre jernförädlingen, medgifver, öfvergått till oinskränkt smides-rätt, skall derefter till serskild värdering upptagas beloppet af så väl den för hvarje Bruk tillåtna tillverkning, beräknad efter Brukets privilegierade smide, som äfven vid de Bruk, der recognitions-smide är tillåtet, den tillverkning, som i följd af sådan tillåtelse för det föregående året, utöfver det privilegierade smidet, blifvit å våg levererad. För de Bruk åter, vid hvilka, på grund af 1:a och 2:a §§. af nyssberörde Kongl. Förordning, obegränsad smidesrätt kommer att begagnas, uppskattas värdet af nästförutgångna smides-årets tillverknings-belopp, hvilket Taxerings-Committéerne bestämma enligt Kongl. Kungörelsen af den 27 April 1846, angående Hammarskattens utgörande, med iakttagande dervid serskildt af afdrag för rest-smide, der sådant eger rum. Vid sådan värdering af tillverkningen, för hvilken hvarje orts hammarskatts-jernpris skall tjena Committéerne till grund, bör, för att utröna egarens verkliga behållning, afdragas tillverkningskostnadens belopp, beroende icke allenast på det högre eller lägre pris, som alla rudimaterier af Malm, Tackjern och Kol kunna anses ega, antingen de äro köpte eller

erhållits från Bruksegarens egna Grufvor, Masugn eller Hemmansskogar, helst, så väl hvad egna skogstillgångar som recognitionsskogar beträffar, de förra jemte Hemmanen, och de sednare serskildt, äro till Bevillnings-afgift uppskattade, utan äfven af Brukens onera, längre eller kortare transporter och alla öfriga oundvikliga omkostnader. Sedan tillverkningskostnaden sålunda uträknad blifvit, afdrages den från värdet af det privilegierade samt recognitions-smidet eller af det föregångna årets tillverknings-belopp, då återstoden antages såsom sjelfva Verkets behållna inkomst, hvilken uträknas till capital efter Fem procent. Af den capital-summa, som för hvarje Bruk härigenom uppkommer, skall erläggas lika afgift för hvarje Tusende, som för Landtegendom stadgadt är. Likväl, och på det Staten på ena sidan må vara försäkrad om en viss minimi-bevillning, lika så väl af Bruk som Landtegendom, samt Bruksegare å andra sidan icke må taxeras öfver hvad billighet fordrar, stadgas härmed, att i intet fall mindre än en tolftedel eller mera än en tredjedel må anses såsom egarens behållna vinst af hvarje Skeppund så väl frälse- och hammarskatts-smide, som äfven för året vågfördt recognitions-smide, efter hammarskatts-jernpriset; åliggande det Committerade ovilkorligen, att, i enlighet med de uppgifne värderingsgrunder, emellan sistnämnde tvänne grader bestämma egarens behållna vinst af hvarje Skeppund smide, med rättighet, att i de fall, der det privilegierade smidet anses gifva större behållning än recognitions-smidet, till afgift värdera hvart för sig, dock med förbehåll, att det stadgade minimi-värdet icke vid något fall får understigas. Vinsten uträknas alltid, på sätt förut är sagdt, till capital efter Fem procent, och af detta capital erlägges lika Bevillning, som af Landtegendomars värdesumma.

§. 74.

Vid de Bruk, der smidet till manufactur förädlas, värderas den del af stångjernstillverkningen, som ej undergår förädling, på sätt nästföregående §. stadgar. Efter samma grund uppskattas äfven det stång- eller ämnes-jern, som till manufactur förädlas, dock så, att för hvarje Skeppund deraf, egarens behållna vinst af sammanlagda stångjerns-tillverkningen och manufactur-förädlingen anses från högst hälften till minst en sjettedel af brukets stångjernspris, hvilken behållning på lika sätt, som för stångjernssmide är stadgadt, efter Fem procent beräknas till capital, för hvilket Bevillning, på sätt förut bestämdt är, erlägges. Der åter Manufacturverk äro anlagde, med rättighet till förädling af köpt ämnesjern, eller utan eget stångjernssmide, värderas förädlingsrätten till Manufactur sålunda, att egarens behållna vinst af hvarje Skeppund smide anses från högst en fjerdedel till minst en tolftedel af hammarskatts-priset uti den landsort, der Bruket är beläget. I begge dessa händelser iakttages, att egarens vinst alltid beräknas utan afseende på den serskildt till Bevillning uppskattade landtegendom, som med Bruket är förenad.

§. 75.

Innehafvare af Bruk eller Manufactur-verk böra till Taxerings-Committé uppgifva det qvantum jern, som till Manufactur förädlas.

§. 76.

Hvad angår Alunbruk, Ankarsmiden, Bergsmanshamrar, Bleck- och Plåthamrar, Valsverk, Beckbruk, Masugnar, med andra redan i 2:dra Art. uppräknade Verk, Fa-

briker, Manufacturier, och med dem jemförliga inrättningar, Sågverk, samt Valk-, Stamp-, Olje- och andra än Mjölqvarnar, så skola de, då Bevillning såsom för fastighet för dem eger rum, med tillämpning af grunder, som för värdering af Hemman, Bruk och Bergverk äro föreskrifne, uppskattas efter den afkomst, de kunna och böra gifva åt sina egare; skolande Bevillningsafgiften alltid påföras Verket och utgå i den ort, der det är beläget, ehvad en eller flera deruti hafva del. Dock skola sådane Masugnar, hvilkas tillverkning bevisligen förädlas af egaren vid jemväl honom tillhörigt Stångjernsbruk, taxeras gemensamt med Bruket på det ställe, der detsamma är beläget. Alla andra Masugnar skola ovilkorligen uppgifvas och till värde beskattas, der de äro belägne.

§. 77.

Vid dessa Verks värdering länder till efterrättelse hvad i 68 §. blifvit stadgadt, med iakttagande, att sådane inrättningar, som ingen del af året blifvit begagnade, endast till värdet af hus och byggnader uppskattas; hvaremot alla öfriga äfven för sina privilegier, förlag, rörelsefond och den i jemförelse dermed calculerade afkastning, skola afses, så att de Verk, hvilkas åbyggnader ega ett ringa värde, likväl för den rörelse, som drifves, och den inkomst, som deraf hemtas, varda taxerade, emedan här, likasom vid handel och annan rörelse, det är årliga afkomsten, som bör uppskattas.

§. 78.

Skulle, efter föregången noga granskning af Mantalslängderne samt de, så väl vid Mantalsskrifningen, som vid längdens uppläsande eller företeende å sockenstämma, gjorda anmärkningar derå, anledning förekomma, att någon, utan laga skäl, blifvit från skatt utesluten, böra utskylderne honom ovilkorligen påföras. Har åter, af hvad orsak som helst, en person blifvit skattskrifven, hvilken, oförmögen att draga de ålagde utskylderne, för sin nödställda och utblottade belägenhet hade bordt frikallas, ege då Taxerings-Committéen att rättelse meddela, hvilken likväl, med de skäl, som dertill föranledt, i protocollet intages.

§. 79.

All taxering skall verkställas i öfverensstämmelse med uppgifterne till mantalsskrifningen. En hvar taxeras således, enligt Mantalsskrifningen, för sin person, der han embete, tjenst eller hufvudnäring idkar; för egendom och lägenhet, der den är belägen, samt för rörelsen, der den med laglig rätt eller enligt privilegier drifves; tjenstehjon alltid vid den egendom, der de äro skattskrifne och tjena.

§. 80.

1:o. Allt hvad, enligt denna Bevillnings-Stadga, är bestämdt utfördt för person eller egendom och således ej beror på Taxeringsmännens pröfning, utan blott på debitering ankommer, skall Häradsskrifvaren, vid det i Uppbördsförfattningarne för honom stadgade ansvar, i Taxerings-längden utföra; kunnande likväl Taxerings-Committéen anmärka missräkningar och rättelse meddela.

2:o. Kronofogden åligger att tillse, det hvarje skattskyldig, enligt Taxeringsmännens beslut, behörigen debiteras.

§. 81.

Uppstå emellan Taxeringsmän olika meningar, så att omröstning blifver nödig, hvilken alltid bör vara öppen, anställes den efter ledamöternes antal; skolande, när rösterna äro lika, den mening gälla, som länder till den skattskyldiges förmån.

§. 82.

En hvar, som det åstundar, vare berättigad att på stället erhålla underrättelse om beloppet af den Bevillning, honom blifvit påförd.

§. 83.

Efter fulländade Taxeringar, åligger det Häradsskrifvaren, dels att genast eller sist inom tre veckor meddela utdrag öfver alla vidtagne ändringar till hvarje socken, för hvilken, sedan föregående året, ändring egt rum, för att å predikstolen behörigen kungöras, dels ock att till Konungens Befallningshafvande uppgifva de värden, som blifvit hvarje till bostad afsedt boställe vid de inom Länet förlagde Regementer och Corpser åsatte; skolande dessa sistnämnde uppgifter derefter af Konungens Befallningshafvande öfversändas till vederbörande Chefs-Embeten, att tillställas Regementsskrifvaren eller Uppbördsmannen vid Regementet, som derefter skall påföra hvarje högre och lägre tjensteman vid Regementet den Bevillning, som, i och för bostället, samt alla andra löneinkomster, bör erläggas; skolande, för behörig efterrättelse, alla ofvannämnde tjenstemän vid Regementet alltid aflemna fullständiga uppgifter öfver sina löne-inkomster. Regementsskrifvaren eller Uppbördsmannen, som bör af löne-inkomsterne innehålla de deraf utgående Bevillningsmedel, skall utan uppehåll leverera desamma i Landt-Ränteriet och verificerad räkning deröfver till Lands-Contoret afgifva; men annan Bevillning, så väl som andra Krono-utskylder, hvilka af militaire Embets- och Tjenstemän böra utgöras, debiteras och uppbäras af vederbörande Uppbördsman å den ort, der personen är mantals- och skattskrifven.

§. 84.

För de af Regementernes löntagare, som njuta afkomst af indragne boställen, kronotionde, hemmansräntor m. m., beräknas lönen, med iakttagande af förvandling efter markegång, såsom vore densamma till hela sitt belopp contant utgående.

§. 85.

Innan Taxerings-Committé åtskiljes, skall den bland sina medlemmar välja och föreslå en af hvarje Stånd och Class till Ledamöter i Pröfnings-Committéen, hvilket val i protocollet antecknas.

§. 86.

1:o. De hos Taxerings-Committéen förda Protocoll och Längder, sedan de blifvit behörigen justerade samt af Ordföranden och tvänne Ledamöter åtecknade, skola, jemte Mantalslängden och dess bilagor, af Häradsskrifvaren emottagas.

2:o. Sednast inom trenne veckor efter det Taxerings-Committéerne slutat sina förrättningar, skola Häradsskrifvarne till Konungens Befallningshafvande insända Committéernes Protocoll, Handlingar och Längder, vid bot af En R:dr Banco till Pastoratets fattige för hvarje dag, dermed längre dröjes.

Om Taxerings-Committé i Städerne.

§. 87.

Dessa taxeringar, hvarvid de för landet gällande föreskrifter skola i tillämpliga delar iakttagas, förrättas i Stockholm inför Öfver-Ståthållaren eller den, han dertill i sitt ställe förordnar, och i de öfrige Städerne inför Konungens Befallningshafvande eller deras ombud, med rättighet för dem att, utan deltagande i omröstningarne, vara Committéernes Ordförande. Ej må Öfver-Ståthållare eller Konungens Befallningshafvande till Taxeringsman väljas, ej eller den, som serskildt varder till Ordförande utsedd.

§. 88.

Taxeringsmän för Stockholm skola vara Åtta af Ridderskap och Adel, Åtta af Prestestånd et och Tjugufyra Borgare; af hvilka sistnämnde Sex skola höra till Grosshandels-, Sex till Minuthandels-, Fyra till Fabriks- och Åtta till Handtverks-Classerne, samt Tio Ståndspersoner eller Embets- och Tjenstemän, hvaraf Två från de förvaltande Verken, tillsammans Femtio personer, hvilka kunna arbeta på fördelningar, som hvardera inom sig ega utse en af deras Ledamöter att å de bland dessa afdelningar, der Öfver-Ståthållaren eller den, han i sitt ställe till Ordförande i Taxerings-Committéen förordnat, icke är närvarande, föra ordet; börande likväl det belopp, som hvarje skattskyldig blifvit i Afdelningen påfördt, i Committéens pleno pröfvas och bestämmas.

§. 89.

1:o. I Götheborg och första Classens Städer utgöres Taxerings-Committé af Fyra personer bland Ridderskap och Adel, Fyra af Preste-Ståndet, Fem Ståndspersoner eller Embets- och Tjenstemän, samt Tolf Borgare, hvaraf ett jemförligt antal ur hvarje Class.

2:o. I andra och tredje Classens Städer skall Taxerings-Committé bestå af Tre Ledamöter af Ridderskap och Adel, Tre af Preste-Ståndet, Fyra Ståndspersoner eller Embets- och Tjenstemän, samt Nio Borgare af de serskilda inom Städerne varande Classer; men i Upsala och Lund, der Academier äro, af Två Ledamöter bland Ridderskap och Adel, Två af Preste-Ståndet, Två af Academi-Staten, Tre Ståndspersoner eller Embets- och Tjenstemän, och Åtta Borgare.

3:o. I alla öfriga Städer skall antalet af Taxeringsmän vara Två af Ridderskap och Adel, Två af Preste-Ståndet, Tre Ståndspersoner eller Embets- och Tjenstemän och Sex Borgare, med iakttagande, i anseende till desse sistnämnde, att, såvida Classer inom Staden finnas, ett efter styrkan af hvarje Class afpassadt antal utur en hvar väljes.

4:o. I Fahlun och Sala skola Taxeringsmännen utgöra lika antal, som för andra och tredje Classens Städer stadgadt är, hvarvid *de Borgerlige Ledamöterne* utgöras

göras till hälften af Borgare och Bergsmän; dock så, att i Fahlun det ena året Fem Borgare och Fyra Bergsmän, och det andra Fem Bergsmän och Fyra Borgare blifva Stadens Taxeringsmän.

§. 90.

Till Taxeringsman må icke, såsom Ståndsperson eller Embets- och Tjensteman, väljas någon, som tillhör Ridderskapet och Adeln eller Preste-Ståndet, ej heller såsom Borgare annan än den, som idkar verklig borgerlig rörelse.

§. 91.

I de Städer, der gymnasium finnes, skall ibland Preste-Ståndet en Lector väljas till Taxeringsman.

§. 92.

Academiska Taxeringar förrättas under Rectors Ordförande af Två Ledamöter af Ridderskap och Adel, Två af Preste-Ståndet, Två Borgare och Tre Ståndspersoner eller Embets- och Tjenstemän, samt Åtta af Academi-Staten, helst sådane, som ega fastighet i Staden; och skola Taxeringslängderne för Academien aflemnas till Rector, för att Pröfnings-Committéen vidare tillställas.

§. 93.

De tvenne Ledamöter af Academi-Staterne i Upsala och Lund, som väljas att deltaga i dessa Städers Taxerings-Committéer, och de tvänne Borgare, hvilka i samma Städer utses att deltaga i Academiska taxeringarne, böra såsom Ledamöter öfvervara båda dessa taxeringar, för att på båda dessa ställen kunna meddela nödiga upplysningar.

§. 94.

För Städerne gäller att, då fullt antal Taxeringsmän af någon Class saknas, bristen må ifrån annan ersättas, hvarvid iakttages, att, om bristen uppkommer inom Ridderskapet och Adeln eller Preste-Ståndet, den ersättes genom Ståndspersoners inväljande.

§. 95.

Vid samma tillfälle, som Ledamöter utses till Städernes Taxerings-Committéer, skola Suppleanter utväljas till minst en tredjedel af hvarje Taxeringsmanna-Class.

§. 96.

I Städerne ombytas årligen Taxeringsmännen, på det sätt, att en tredjedel hvarje år utgår, der sådant med antalet öfverensstämmer, men eljest hälften, under iakt-

tagande deraf, att i Fahlun och Sala Borgare och Bergsmän med hvarannan alternera; de väljande likväl obetaget att åter inkalla de afgående; hvarvid dock det afgående antalet skall vara i förhållande till personalen inom hvarje Class, samt de Taxeringsmän skola afgå, åt hvilka en sådan befattning längsta tiden varit uppdragen. De, hvilka erhållit fleste rösterne, skola, genom Magistratens försorg, så tidigt derom underrättas, att, i händelse några afsägelser inträffa, Suppleanterne må kunna tillkallas.

§. 97.

Öfver-Ståthållaren och Konungens Befallningshafvande skola, på anmälan af Handels-Collegium i Stockholm samt Magistraterne i de öfrige Städerne, att skattskrifningarne jemte allt öfrigt, som bör tjena till grund för Taxerings-Committéernes åtgärd, äro verkställde, i vederbörlig ordning bestämma tiden för deras sammanträden.

§. 98.

Ledamöter dertill väljas på allmän Rådstuga, så väl af Borgerskapet, som öfrige inom Staden skattskrifne innevånare af de Stånd och Classer, som, enligt hvad förut stadgadt är, ega i taxeringen deltaga, och hvilka, der så tillgång är, böra i Staden ega hus och tomt.

§. 99.

Detta val förrättas antingen på det sätt, att de väljande, genom allmän omröstning, utse samtlige taxeringsmännen, eller att de valberättigade inom hvarje Class utse det antal af Ledamöter, som af densamma bör utgöras; kunnande äfven denna rättighet uppdragas åt Electorer, som antingen af de väljande gemensamt eller af hvarje Class serskildt utses; dock skall, i detta sistnämnda fall, Electorernes antal inom hvarje Class utgöras i förhållande till antalet af dess taxeringsmän.

§. 100.

Kunna ej de väljande sig om valsättet förena, varde denna fråga genom allmän omröstning afgjord, hvarvid, likasom vid val af Electorer, rösterne efter antalet af de närvarande beräknas; hvilket röstningssätt äfven vid alla tillfällen inom Taxerings-Committéen skall ega rum. Då personer skola utnämnas, varde, då rösterne för flere lika utfalla, en utlottad; och böra dessa omröstningar alltid verkställas med slutna sedlar.

§. 101.

I Stockholm väljer Borgerskapet Taxeringsmän efter vanligheten. Öfver-Ståthållaren anmodar Riddarhus-Directionen och Stockholms Stads Consistorium att, hvar på sitt ställe, kalla de inom Staden boende Ledamöter af Ridderskapet och Adeln samt Preste-Ståndet, att å viss dag sammanträda och Taxeringsmannaval förrätta; skolande af dessa valförrättningar tidig del lemnas Öfver-Ståthållaren, för att vid Taxerings-Committéens första sammanträde, då de utsedde Ledamöterne böra ovilkorligen tillstädeskomma, kunna Committéen meddelas.

§. 102.

Den, som blifvit till Ledamot i Taxerings-Committé vald, må icke detta uppdrag sig afsäga, utan laga förfall, som pröfvas af den Auctoritet, inför hvilken valet förrättas. Taxeringsman, som, på grund af sådant förfall, från Taxerings-förrättning uteblifver, vare pligtig att derom i så god tid hos Committéen göra anmälan, att Suppleant må kunna i stället tillkallas. Uteblir Taxeringsman utan att laga förfall anmäla, böte för hvarje gång Tre Riksdaler 16 sk. Banco till Stadens fattige; och vare Taxerings-Committéen likväl oförhindrad att påbörja och fortsätta sina göromål, så vida, oberäknadt Ordföranden, minst hälften af Ledamöterne äro tillstädes.

§. 103.

Öfver-Ståthållaren och Landshöfdingarne åligger, dels att till protocollsförande antaga den, de dertill anse skicklig, dels ock att för hvarje Taxerings-Committé förordna en eller flere lämplige personer, att Kronans rätt dervid iakttaga och bevaka; kommande arfvodet för dem att af allmänna medel utgå, efter hvad i 121 §. stadgas. Taxeringslängden inom hvarje Stad föres af den person, som det antingen tillhörer, eller Magistraten dertill utser.

§. 104.

De för Städernes taxering nödiga upplysningar böra i synnerhet hemtas af föregångna skattskrifningar samt de uppgifter, som hvarje skattskyldig åligga; blifvande i detta afseende, och så vidt det kan tillämpas, hvad för Landet är stadgadt, äfven för Städerne gällande; *dervid iakttages, att, i likhet med hvad uti 62 §. för husbonde är stadgadt, det äfven åligger Handtverkare, som, utan mästerskaps eller burskaps förvärfvande, erhållit tillstånd att såsom försörjningsmedel åstadkomma handtverkeri-arbeten, att till Taxerings-Committéen i den stad, der detta tillstånd vunnits, uppgifva sin handtering och den inkomst, han deraf njuter.*

Till följd *häraf* böra Konungens Befallningshafvande på enahanda sätt, som angående taxering på landet är föreskrifvet, genom allmänna kungörelser underrätta de skattskyldige, hvad dem, i afseende på uppgifter, så vid skattskrifning som vid taxering, åligger iakttaga; kommande, på enahanda grund, den för underlåten eller oriktig uppgift å landet stadgade bot och påföljd äfven för Städerne att gälla; och skola böterne på lika sätt fastställas, uttagas och användas.

§. 105.

På taxeringsmännen allena beror pröfningen af de skattskyldiges uppgifter, hvilka skola med strängaste rättvisa granskas. Alla nödiga upplysningar skola för detta ändamål noggrannt sökas, utskeppningen, importen, skeppsfarten, afstämplingen, handelsrörelsen m. m. tagas i betraktande, äfvensom, jemte allt detta, en synbart yppigare lefnadskostnad, vid bedömandet af inkomsternes belopp, skall tjena taxeringsmännen till vägledning.

§. 106.

I de Städer, der Hof-Rätter, Collegier, Publike Verk, Academier och Gymnasier finnas, skola, till upplysning för Taxerings-Committéerne, från sådane Publike Verk, förteckningar öfver Embets- och Tjenstemäns lönevilkor till Öfver-Ståthållaren och Konungens Befallningshafvande tidigt insändas; kommande desse Verk att för förteckningarnes både riktighet och tidiga meddelande ansvara.

§. 107.

Taxerings-Committé bör vid bestämmandet af den synbara förmögenhet, som uppkommer af handel, rörelse, näring och handtering, söka all möjlig upplysning om hvarje skattskyldigs belägenhet och inkomst, för att, jemlikt aflagd ed, på sätt i 122 §. föreskrifves, utan väld, mannamon eller ensidig afsigt, samvetsgrannt påföra hvarje skattskyldig hvad, efter de i denna Stadga antagne grunder, af honom bör erläggas; hvarvid den allmänna föreskrift gäller, att afdrag för skuld eller ränta derå icke må ega rum.

§. 108.

1:o. Hus, åbyggnader och tomter i Städerne samt hus å lägenheter och lustställen på Städernas grund skola uppskattas i förhållande till deras beskaffenhet, läge, förmåner och onera, hvarvid de hyresbelopp, som egendomar möjligtvis lemna i afkastning, må tjena Taxeringsmännen till ledning och jemförelse; skolande, i afseende på brandförsäkrade byggnader, minimum af värdet blifva det, hvartill hus eller byggnad blifvit uti allmänna inhemska Brandstods-Bolag till försäkring antagne, utan att likväl Committéen deraf hindras att, med anledning af verkliga skäl och tillkomna förbättringar, höja egendomens eller husets värde öfver försäkringssumman.

2:o. Enär, vid stadgande af husets värde i allmänna Brandstods-Bolag, tomten ej blifvit beräknad, bör, vid Bevillnings-Taxering, värdet deraf serskildt tilläggas det brandförsäkrade husets; hvilket förhållande äfven iakttages i afseende på den jord, som i vissa Städer är med tomterne förenad; hvaremot, då i Stockholms Stads Brandförsäkrings-inrättning tomt och åbyggnad fått ett sammanlagdt värde, någon serskild uppskattning af den förra för Bevillningen ej erfordras. Om eldsvåda inträffar, afräknas vid taxeringen den del af huset, som är uppbränd, och, i fall hela huset brunnit, uppskattas endast tomtens värde, ända tilldess huset åter blifvit uppbyggdt. För verkställigheten häraf åligger det ej mindre allmänna Brandstods- och Brandförsäkrings-Inrättningars Directioner, än, i afseende å Stockholms Stads Brandförsäkring, Öfver-Ståthållaren, att låta upprätta och infordra förteckningar, så vidt förstnämnde Verk angår, Länsvis författade öfver de, under loppet af hvarje år, antingen beviljade nya Brandförsäkringar, eller, i de förut varande, gjorda förändringar, jemte de å husen antagne värden; skolande dessa förteckningar, inom Januari månads utgång hvarje år, af vederbörande Directioner öfversändas till Öfver-Ståthållaren och Konungens Befallningshafvande i Länen, för att i rätter tid kunna Taxerings-Committéerne tillställas.

§. 109.

Den till Städerna hörande jord, med derå varande byggnader, värderas efter enahanda grund, som för landtegendomar är stadgad, med afseende likväl å den större afkastning, som stadsjord vanligen gifver.

§. 110.

Efter slutad taxering, åligge Taxerings-Committéen att, jemte en ur hvardera af de tre öfriga Classerna, föreslå Fyra Borgare till Ledamöter i Pröfnings-Committéen, hvilket i Protocollet antecknas.

§. 111.

Sednast inom tre veckor, efter det Taxerings-Committéerne i Städerne slutat sina förrättningar, skola Protocoll, Handlingar och Längder af de personer, som, enligt 103 §., blifvit förordnade att dem föra, vid bot af En R:dr B:co till Stadens fattigförsörjning, för hvarje dag dermed längre dröjes, ingifvas till Magistraten, hvilken, vid enahanda bot, åligger, att samma handlingar till Konungens Befallningshafvande inom åtta dagar derefter insända.

Om en allmän Pröfnings-Committé i hvarje Län.

§. 112.

För att granska taxeringarne å näring, rörelse och löne-inkomst och att bestämma egendomars värden i ett rättvist förhållande både till Statens kraf och medborgares anspråk på jemnlik beskattning, skall i hvarje Län en Pröfnings-Committé hållas, att, med anledning af de anmärkningar, som vid Taxerings-Committéernas beslut göras eller Committéen i öfrigt, utan föranledande af skattskyldigs anförde besvär, finner skäliga, vidtaga alla nödiga rättelser och, efter inhemtad noga kännedom, tillse, att fastighetsvärdet å landet, äfven med afseende på de skiljaktigheter, som emellan Taxerings-Districten sig förete, alltid sättes till dess rättmätiga belopp, men aldrig under den summa, som för hela Länet blifvit påräknad och i bifogade minimi-tariff är upptagen.

§. 113.

Denna Committé skall bestå af Landshöfdingen, som med rösträttighet förer ordet, samt Tjugu Ledamöter, hvilka Landshöfdingen utser bland de af Taxerings-Commtttéerne föreslagne medlemmar, med Fyra af hvarje stånd och class; hvarvid iakttages, att icke flere från en Committé kallas, än Committéernes antal det medgifver, så att en circulerande ordning Committéerne emellan, så vidt sig göra låter, följes.

§. 114.

Lands-Kamereraren skall, såsom allmänt ombud, och för att meddela upplysningar, vara tillstädes, utan rösträttighet, men med skyldighet att anmärka, huruvida Kronans rätt vid Taxeringarne blifvit iakttagen.

§. 115.

Pröfnings-Committéen, som eger att hålla sina öfverläggningar inom slutna dörrar, sammanträde å tid och ort, som af Konungens Befallningshafvande utsättas, med

iakttagande af två månaders rådrum ifrån det taxeringarne blifvit fulländade, på det besvär öfver Taxerings-Committéernes åtgärder må kunna hos Pröfnings-Committéen anföras inom den tid, som här framdeles föreskrifves. Är Landshöfdingen af förfall hindrad att i Committéens göromål deltaga, anmäle det i underdånighet hos Konungen, som, så vida det anmälda förfallet godkännes, lärer täckas en annan Ordförande i Nåder förordna; men skulle förfallet inträffa så nära den tiden för Pröfnings-Committées sammanträde, att ett slikt förordnande icke hinner att ankomma, sammanträde Committéen och välje inom sig Ordförande.

§. 116.

Sedan Taxerings-Protocoll, Handlingar och Längder inkommit, utfärde Konungens Befallningshafvande allmän Kungörelse, som innehåller dagen för Pröfnings-Committéens sammanträde, namnen å de utsedde Ledamöterne, samt föreskrift för den, som af Pröfnings-Committéen äskar någon rättelse, att antingen förut hos Konungens Befallningshafvande, eller sednast klockan Tolf å den dag, Committéen sammanträder, skriftligen ingifva sina anmärkningar vid den öfverklagade åtgärden, skälen till den rättelse, som sökes, jemte hvad till upplysning och bestyrkande af förhållandet tjena kan.

§. 117.

1:o. Konungens Befallningshafvande utnämne, att föra Protocoll och Längder, en person, som icke i annan egenskap vid Committéen skall vara närvarande, och som af allmänna medel njuter arfvode, på sätt derom stadgas.

2:o. De från serskilde District i Länen tillkallade Ledamöter njute från och till deras hemvist skjutslega för Två hästar, samt tractamente En R:dr Banco för hvarje resedag, hvartill de, enligt gällande Resereglemente, kunna anses vara berättigade, äfvensom enahanda tractamente för hvarje förrättningsdag, räknadt ifrån Committéens sammanträde, tilldess göromålen blifvit fullbordade.

§. 118.

De förändringar i Taxeringen, som af Pröfnings-Committéen göras och i Protokollet intagas, skola, genom utdrag deraf, meddelas Lands-Kamereraren och af honom utföras i serskild Längd, som för hvarje skattskyldig, hvilkens taxering blifvit förändrad, visar, både hvad vid taxeringen blifvit påfördt och hvad Pröfnings-Committéen stadgat; kommande desse Längder att, till Uppbördsmannens efterrättelse, taxeringslängden bifogas.

§. 119.

1:o. I Stockholm vare serskild Pröfnings-Committé, hvilken, under Ordförande af Öfver-Ståthållaren, i dess frånvaro af Under-Ståthållaren, eller den Konungen i deras ställe i Nåder förordnar, med laglig rösträttighet, skall bestå af Tre af Ridderskapet och Adeln, Tre Prester, Två af Stockholms Magistrat, dem Öfver-Ståthållaren utser, Tolf rörelse-idkande Borgare, nemligen Tre af Grosshandels-, Tre af Minuthandels-, Två af Fabriks- och Fyra af Handtverks-Classerne, samt Sex Ståndspersoner eller Embets- och Tjenstemän, hvaraf Två från de förvaltande Verken, tillsammans Tjugusex personer.

2:o. Med valet af desse sednare, så väl som Riks-Ståndens Ledamöter, förhålles på det sätt, att Taxerings-Committéen, i dess plenum, bland sine Ledamöter utser Sex personer, nemligen En af Ridderskapet och Adeln, En Prest, Tre Borgare och En Ståndsperson; hvarvid iakttages, att en af desse helst utses ifrån hvarje af Taxerings-Committéens afdelningar, och afgifve Taxerings-Committéen om detta utnämnande serskilde Protocollsutdrag till hvartdera af de väljande Stånden, samt till Magistraten för Ståndspersonerne, hvarefter med valet af öfrige Ledamöter i Pröfnings-Committéen förhålles, på sätt om val af Ledamöter till Taxerings-Committé i Stockholm redan stadgadt är; dock må till Ledamöter i Pröfnings-Committéen icke flere, än här ofvan nämndt är, inväljas af dem, som i årets taxerings-förrättning deltagit.

§. 120.

Till Protocolls-förande nämne Öfver-Ståthållaren den, han tjenlig finner, dock ingen, som i någon annan egenskap skall vid Pröfnings-Committéen vara närvarande. Kamereraren vid Öfver-Ståthållare-Embetet i Krono-uppbördsärenden skall, utan rösträttighet, på sätt och i ändamål, 114 §. angående Lands-Kamereraren stadgar, vid Pröfnings-Committéen vara tillstädes; äfvensom Krono-uppbörds-Commissarierne, till nödiga upplysningars meddelande och Längdernas förande, böra tillstädeskomma. Öfver-Ståthållaren utsätter tiden till PröfningsCommittéens sammanträde, och gälle allt, som tillämpas kan, hvad om Pröfnings-Committé i landsorterne blifvit förordnadt.

§. 121.

1:o. Till kostnaders bestridande vid de hållna taxeringarne, såsom för tryckte formulärer, Härads- och Läns-sammandrag öfver Bevillningen, skjuts- och tractamentspenningar för Ledamöter i Pröfnings-Committéen, arfvode för protocolls-föranden derstädes, äfvensom till uppmuntran för Städernes Uppbördsmän, Protocollsförande och Krono-ombud vid Taxerings-Committéerne derstädes, Häradsskrifvare och öfrige tjenstemän, hvilka vid mantalsskrifning och taxering genom flit och noggrannhet gjort sig deraf förtjente, anslås En och två tredjedels procent af hela Länets Bevillnings-summa, hvilken af Pröfnings-Committéen, innan den åtskiljes, fördelas. Jemte denna procent får, till dessa kostnaders bestridande, af inflytande Bevillningsmedel serskildt användas Femhundra Fyratio Riksdaler Banco inom Norrbottens Län, Tvåhundra Riksdaler Banco inom Westerbottens och Jemtlands Län, samt Ett Hundra Femtio Riksdaler Banco inom Wester-Norrlands Län; skolande protocollsutdrag, som innefattar fördelningen, af Konungens Befallningshafvande emottagas, hvarefter summan af Riksgälds-Contorets i Ränteriet först inflytande medel utbetalas på en gång, i Ränteri-förslaget afföres samt i Landsboken, med tilläggande af berörde protocollsutdrag, redovisas; ingen efterräkning af Bevillningsprocenten för föregående år eger vid beräkning eller utbetalning rum, utan skall Pröfnings-Committéen blott fördela den procent, som å Taxeringsårets Bevillning sig belöper.

2:o. Så väl för Mantals-Commissariernes och de vid Taxerings- och Pröfnings-Committéerne i Stockholms Stad biträdande personers tjenstgöring, som ock till kostnaders bestridande vid taxeringar, bestås En och en tredjedels procent af Hufvudstadens hela taxerade Bevillnings-summa, hvilken procent af Pröfnings-Committéen fördelas; derom Protocolls-utdrag, som innefattar fördelningen, aflemnas till Fullmägtige i Riksgälds-Contoret, hvilka genast låta utbetala summan, som i Contorets Hufvudbok redovisas, hvaremot all den Bevillning, som till Uppbördsverket i Stockholms Stad inflyter, skall, utan afdrag, till Riksgälds-Contoret levereras.

Om Edgång vid Taxeringar.

§. 122.

Ordförande, med rösträttighet, och Ledamöter, så i Taxerings- som Pröfnings-Committé, skola, då de första gången träda i utöfning af *någondera af dessa befattningar*, aflägga följande Ed:

»Jag N. N. lofvar och svär vid Gud och Hans Heliga Evangelium, att jag *såsom* Ordförande (Ledamot) i Taxerings- (Pröfnings-)Committé, skall, efter bästa förstånd, och *med tillämpning* af föreskrifterna i Bevillnings-Stadgan, påföra hvarje förekommande skattskyldig person den beskattning, han bör vidkännas, så att hvarken Kronan eller de skattskyldige förnärmas i deras tillständiga rätt. Denna förbindelse skall jag på heder och samvete, utan ensidig afsigt och mannamån, redeligen uppfylla; så sannt mig Gud hjelpe till lif och själ.»

Om skydd för Taxeringsmän.

§. 123.

Ledamöter af Taxerings- samt Pröfnings-Committé njuta, i och för utöfningen af deras kall, enahanda skydd och säkerhet, som uti 111 §. Regerings- Formen och 77 §. Riksdags-Ordningen är åt Riksdagsmän försäkrad.

Om ändrings sökande i Debiterings- och Taxerings-mål, samt om besvär öfver ådömde böter.

§. 124.

1:o. Vill skattskyldig söka ändring i den Bevillning, som af debitering beror och, i den ordning 80 §. föreskrifver, blifvit påförd, anmäle och fullfölje sin talan hos Konungens Befallningshafvande inom Två månader från den dag, debet-sedeln fått afhemtas, och vidfoge besvärsskriften vederbörligt betyg derå. Är den klagande missnöjd med Konungens Befallningshafvandes Utslag, eger han deröfver anföra besvär i Kongl. Kammar-Rätten inom Trettio dagar från deraf erhållen del.

2:o. Besvär öfver Konungens Befallningshafvandes och Kongl. Kammar-Rättens beslut i frågor, rörande debitering, uppehålle ej uppbörden af hvad påfördt blifvit, hvilket ovägerligen bör gäldas, med rätttighet likväl för den skattskyldige att, efter vunnen lindring, kostnadsfritt hos vederbörande, mot qvittens, återfå hvad för mycket blifvit erlagdt.

3:o. Med debitering förstås påföring af så väl personliga skyddsafgiften, som allt hvad i öfrigt, enligt denna Stadga, är bestämdt utsatt för person eller egendom och således ej på Taxeringsmännens pröfning beror.

§. 125.

§. 125.

1:o. Nöjes den skattskyldige ej åt Taxerings-Committées beslut, rörande egendoms och lägenhets, verks och inrättningars värden, den inkomst, Committéen ansett honom ega, eller den Class, uti hvilken han till Bevillning efter 2:dra Art. i denna Stadga blifvit taxerad, vare han då berättigad, att hos Pröfnings-Committéen i Länet söka ändring och rättelse, på sätt 116 §. här ofvan föreskrifver. Öfver Pröfnings-Committéens beslut må så väl af Kronans Ombud, som den skattskyldige, anföras besvär, hvilka, ställde till Kongl. Kammar-Rätten, skola, inom Tre månader från af beslutet erhållen del, ingifvas, i Stockholm till Öfver-Ståthållaren och i orterne till Konungens Befallningshafvande, som dem, med hvad de dervid hafva att erinra, ofördröjligen till Kammar-Rätten insända, att i laga ordning behandlas. Dock må besvären icke uppehålla uppbörden af hvad påfördt blifvit, utan gånge dermed, som uti 124 §. stadgas.

2:o. Har skattskyldig icke klagat öfver Taxerings-Committées åtgärd, men Lands-Kamererare, Kronofogde, Häradsskrifvare eller annat Krono-Ombud dervid anmärkning gjort, och finner Pröfnings-Committéen skäligt, att, antingen med anledning deraf eller i öfrigt, utan föranledande af några anmärkningar, Taxeringsmäns åtgärder rätta, skall Protocolls-Utdrag, som upptager allt hvad för besvärens anförande bör iakttagas, utfärdas och de skattskyldige behörigen delgifvas.

3:o. Alla Expeditioner, i följd af Pröfnings-Committéens beslut, utgifvas kostnadsfritt.

§. 126.

1:o. Kongl. Kammar-Rätten, som är Öfver-Domstol i frågor, hvilka angå tillämpningen af denna Författning, då någon vill öfverklaga Konungens Befallningshafvandes beslut, skall dessutom tillkomma, att endast upptaga och afgöra anmärkningar, som, vid revision af Räkenskaperne, kunna förekomma mot debitering, uppbörd och redovisning af Bevillningsmedlen. Besvär öfver Kammar-Rättens beslut må hos Kongl. Maj:t i underdånighet fullföljas, enligt den hänvisning, som utslaget eller resolutionen bör innehålla.

2:o. När, genom Pröfnings-Committées beslut, någon blifvit från Bevillning alldeles befriad, må anmärkning dervid icke kunna hos Kammar-Rätten göras eller till pröfning upptagas.

3:o. Konungens Befallningshafvandes och Kongl. Kammar-Rättens Utslag eller Resolutioner, rörande debitering, skola kostnadsfritt meddelas den klagande.

4:o. Ej må, af hvad anledning som helst, till Taxerings- eller Pröfnings-Committées handläggning återförvisas mål, som af dessa Committéer redan blifvit pröfvade; eller Pröfnings-Committé besväras med förklarings afgifvande, utan kunna, öfver besvär och anmärkningar i Taxerings-frågor, yttranden och förklaringar, efter omständigheterne, infordras af Kronans Ombud vid Pröfnings-Committéen och af den enskilde, hvars rätt är i fråga.

§. 127.

Den, som ej nöjes åt Konungens Befallningshafvandes Utslag, hvarigenom han till böter blifvit fälld i något af de fall, som finnas uppräknade ej mindre i denna Be-

villnings-stadga, än uti de om mantals- och skattskrifning gällande särskilde Nådiga Författningar, må ega att besvära sig i Kongl. Kammar-Rätten, inom eller sist å Fyrationdefemte dagen efter af Konungens Befallningshafvandes Utslag erhållen del, communicationsdagen oräknad, med iakttagande i öfrigt af hvad, angående böters nedsättning vid ändrings sökande, i allmänhet är föreskrifvet.

Art. V.

Om Uppbörd, Afkortning, Undantag och Lindring samt Redogörelse.

Om Uppbörd.

§. 128.

Sedan Taxerings- samt Pröfnings-Committéerne fulländat sina förrättningar, skola ordentliga Uppbördsböcker, med deröfver författade sammandrag, af Häradsskrifvaren på landet samt Uppbördsmän i Städerne och vid Regementerne genast upprättas, och i Stockholm till Uppbörds-Contoret, i orterne till Lands-Contoren, inlemnas inom den 15 nästpåföljande Januari, för att, efter undergången granskning, påtecknas ordres till uppbörden, contrasignerade, i Stockholm af Kamereraren vid Öfver-Ståthållare-Embetet för Krono-Uppbörds-Verket, samt i orterne af Lands-Kamereraren.

§. 129.

Häradsskrifvaren åligger vid ansvar, såsom för tjenstefel, att, enligt Uppbördsboken, öfver all den Bevillning, som blifvit påförd, författa debet-sedlar så skyndsamt, att de, Fyra veckor förr än uppbördstiden infaller, kunna afhemtas hos någon inom socknen boende, hvilken om utdelning besörjer, och hvarom kungörelse skall till vederbörandes underrättelse utfärdas. Länsmän, Fjerdings- och Sex-män, som inom socknen bo, vare ovilkorligen pligtige att, på Häradsskrifvarens begäran, dessa sedlar emottaga och till en hvar, som sig anmäler, utdela. Regementsskrifvare eller Uppbördsman vid Regementet bör äfven inom nämnde tid till Chefs-Embetet, i och för behörigt delgifvande, aflemna debet-sedlar öfver Bevillningen af Embets- och Tjenstemännens löner, och i krigstid skola de tillställas den hemmavarande Chefs-Expeditionen så tidigt, att vederbörandes ombud må, efter deras erhållande, få tillgodonjuta laga besvärstid.

§. 130.

Debetsedlarne skola specifikt, enligt hvarje artikel, upptaga, hvad den skattskyldige för sig, hustru, barn och öfrige skattskrifne personer samt tjenstehjon, bör erlägga, jemte hvad honom i öfrigt för egendom, handtering, rörelse och tjenst blifvit påfördt, i likhet med härvid bifogadt formulaire.

§. 131.

Skattskrifvaren må, till ersättning för debetsedlarne, njuta för hvar och en, som ej öfverstiger Fem R:dr B:co, en skilling; deröfver till och med Femtio R:dr B:co, två

skillingar, samt för debetsedel af ännu högre summa, åtta skillingar B:co; hvilken lösen i debetsedeln intages. Likväl må, vid ansvar såsom för tjenstefel, icke mera än en debetsedel utfärdas för de utskylder, som inom samma taxerings-district den skattskyldige påföras; äfvensom serskilda debetsedlar icke få utfärdas för sådane tjenstehjon, som å husbondens förteckning blifvit upptagne.

§. 132.

Hvad i anseende till debetsedlars författande för landet stadgadt är, kommer äfven för Städernes Uppbördsmän att gälla; skolande Magistraterne på eget ansvar tillse, att debetsedlarne, af de skattskyldige, i rätter tid kunna uttagas. I Stockholm och Götheborg kommer att härmed så förhållas, som serskildt förordnadt är, eller framdeles kan varda stadgadt.

§. 133.

Efter erhållne uppbördsordres och minst fjorton dagar före den till Kronouppbörds-stämmans företagande inom hvarje Län bestämda tid, skola Kronofogdarne till Konungens Befallningshafvande insända uppgift å dagarne till uppbördens förrättande; börande Häradsskrifvaren vid uppbördsstämman vara närvarande, för att meddela behörig annotation å de skattskyldiges debetsedlar, enär derförutan uppbördsmannens qvittence, enligt uppbördsförfattningarne, icke är gällande.

§. 134.

I Städerne skola uppbördsterminerne, efter förutgången anmälan hos Öfver-Ståthållaren eller Konungens Befallningshafvande, vederbörligen kungöras, och uppbörden på vissa dagar, efter qvarter och nummer eller hvad annan ordning inom hvarje Stad kan vara vidtagen, af uppbördsmannen, i närvaro af en Magistratsperson, förrättas; kommande i Stockholm att dermed förfaras som vanligt och redan fastställdt är.

§. 135.

Sedan uppbördsstämman är hållen, kommer, med restantiers indrifvande och hvad dertill hörer, att förfaras såsom Författningarne bjuda, eller vidare kan vara stadgadt, så att alla utskylderne inom slutet af uppbördsåret, eller den 1 Maj, må vara å vederbörlig ort redoviste och i Ränteriet nedsatte.

§. 136.

1:o. Skepps-Ombudsmannen i Stockholm samt Sjömanshusens Föreståndare i de öfriga Städerna åligger, att, för det vid Sjömanshuset skattskrifne eller i deras rullor intagne sjöfolk debitera och uppbära hela Bevillningen efter denna Stadga, äfvensom öfriga personella krono-utskylder, till följd hvaraf de, både vid Sjömäns utmönstring skola sådane afgifter dem för löpande året påföra och affordra, samt, vid afmönstringen, för de förflutne åren af förtjenta hyror innehålla den så beskaffade Bevillning, jemte öfriga personella utskylder, desse personer under deras frånvaro erlägga bordt, så vida ej genom vederbörlige qvittencer styrkes, att utskylderne å annor ort inom Riket guldne blifvit, antingen af Sjöfolket sjelfve eller deras redare; och skola Sjömans-

husens Föreståndare, i likhet med andre uppbördsmän, inom den 1 Maj och 31 Augusti hvarje år, genom stadens Magistrat de uppburne medlen hos Konungens Befallningshafvande i Länet redovisa och leverera samt debiteringen verificera med bifogade specifika sjömansrullor, som upptaga, jemte Sjömännens namn, deras hemvist och redare, och till Sjömännens in- och utmönstring bestyrkas, af hvilka rullor bestyrkte utdrag för hvarje Län, hvartill Sjömännen höra, redogörelsen jemväl åtföljа, att ingå till Konungens Befallningshafvande, som samma utdrag, jemte underrättelse derom, att medlen blifvit behörigen redoviste, derefter med första tillsänder vederbörande öfrige Konungens Befallningshafvande; kommande Sjömanshusets Skepps-Ombudsman i Stockholm och Sjömanshusens Föreståndare i de öfrige Städerne, att för deras sålunda fullgjorda redovisning *åtnjuta tre procent af det redovisade beloppet.*

2:o. Sjömän, hvilka bevisligen äro mantals- och skattskrifne på landet för det år, under hvilket de sedermera anmäla sig hos Sjömanshusen till sjöfart, skola påföras personella afgifterne der de äro mantals- och skattskrifne, samt Sjömanshusen af dem för samma år ega att uppbära Bevillning endast efter 2:dra Art., med skyldighet likväl att, vid redogörelsen för sistnämnde Bevillning, bifoga bevisen, att de personella afgifterne blifvit annorstädes påförde; kommande de, hvilka låtit hos sig skattskrifva sådane Sjömän, att ansvara för personella utskyldernas erläggande till vederbörande uppbördsmän.

3:o. Kustboer och andre, som idka sjöfart, utan att låta in- och utmönstra sig å Sjömanshus, förbjudas, vid enahanda ansvar som för underlåten uppgift till Taxerings-Committé är stadgadt, att begifva sig från orten på sjöresa förr, än de derom anmält sig till anteckning hos Församlingens Pastor, som meddelar denna uppgift till vederbörande Häradsskrifvare, hvilken det åligger vaka deröfver, att Sjömans-Bevillningen varder sådane personer, för de år, sjöfart af dem idkas, behörigen påförd, för att uttagas vid deras återkomst till orten.

§. 137.

Husbonde häfte för tjenstehjons, och Handlande, Mästare, Fabriks- och annan närings-idkare ansvare för de i och för hans rörelse hos honom vid skattskrifningstiden sysselsatte Betjentes, Gesällers eller andre arbetares, jemte deras hustrurs och barns utskylder, med rättighet att, genom afdrag å arbetsförtjensten, derför göra sig betald. Enahanda förhållande ege rum i afseende å Handelsbetjent, Gesäll eller andre arbetare, som 3:ne veckor före mantalsskrifning från Handlande, Mästare, Fabriks- eller annan närings-idkare afflyttat, utan att sedermera låta sig skattskrifvas, då i slikt fall betalningsskyldigheten drabbar den, hos hvilken han sednast under skatteåret varit anställd eller arbetat. Till Handelsbetjent, Gesäll eller arbetare, som efter mantalsskrifning afflyttat, lemne Handlande, Mästare m. fl. bevis, att utskylderne blifvit innehållne; och bör detta bevis af Handelsbetjent, Gesäll eller arbetare företes, då han hos vederbörande Auctoritet om pass anhåller, för att sig till annor ort begifva. Åliggande det den Handlande, Mästare m. fl., hos hvilken han derefter först blifver antagen eller arbete erhåller, att honom beviset affordra, eller ock, i saknad deraf, för utskylderne ansvara, med samma vilkor, som redan nämnde äro; men innehar Handelsbetjent, Gesäll, Tjenstehjon eller arbetare egendom, handtering eller rörelse, som är beskattning underkastad, ansvare sjelf för den deraf utgående Bevillning.

§. 138.

Husbonde häfte jemväl för dess landtbönders, torpares och å egorne bosatte arbetares krono-utskylder, vid bristande tillgång; dock att för de sistnämnde denna ansvarighet icke eger rum, så framt med intyg genom sockenstämmo-protocoll kan styrkas, att de äro fattige samt ega så ringa arbetsförmåga, att de icke kunna förvärfva nödtorftigt uppehälle för sig och de sina.

§. 139.

Flytta tjenstehjon, landtbönder, torpare och arbetsfolk, eller byta de bostad sedan skattskrifningen verkställd är, vidkännes likväl förre husbonden det förut stadgade ansvar för deras Krono-utskylder, med rättighet att för desamma njuta ersättning af den, som dem sedermera under året antagit.

§. 140.

Har skattskyldig efter mantalsskrifningen uppgifvit sin egendom till Borgenärer, eller dör han efter uppbördsårets början, skall, efter skedd bevakning, Bevillning gäldas af Concursmassan eller sterbhuset, utan att utredning eller slut behöfver afvaktas.

Om Afkortningar.

§. 141.

Afkortning å Bevillning må ega rum endast: 1:o för dem, som aflidit före den 1 Maji, då uppbördsåret börjas, i hvilket fall den aflidnes Bevillning, efter 1 Art. i denna Stadga, kommer att försvinna; men dör tjensteman under årets lopp, eller erhåller han afsked, erlägges Bevillning endast till den dag, då lönen honom eller dess sterbhus frångår; 2:o för Gesäller och arbetare, som före uppbördsårets början aflidit, då, jemte Bevillningen efter 1:sta Art., den Bevillning, hvartill den aflidne, enligt 2:dra Art., varit taxerad, försvinner; och 3:o för dem, som icke mäkta påförde utskylder erlägga. Afkortning eger aldrig rum för den Bevillning, som af jord eller egendom utgå bör.

§. 142.

1:o. Afkortningslängd underteckne, med ansvar för riktigheten, vid Regementen och Corpser, Chefen, i Stad Uppbördsman, samt å landet Kronofogde och Häradsskrifvare.

2:o. I stad skall denna Längd dessutom af Magistraten och minst tvänne af Taxeringsmännen granskas, verificeras och underskrifvas. Å landet skola Längderne å utlyste allmänna sockenstämmor uppläsas, då Pastor och 2:ne socknemän skola intyga, om något vid dem varit att erinra, samt huruvida sådane förhållanden i afseende på arbetsfolk förekommit, som, enligt 138 §., befria jordegare ifrån ansvarighet för utskylderne.

3:o. Afkortnings-Längderne skola derefter i Stockholm till Öfver-Ståthållaren, i Länen till Konungens Befallningshafvande, aflemnas till ytterligare pröfning, och om något dervid icke varder påmindt, till afföring i räkenskaperne beordras.

Om Undantag och Lindring i Bevillningen.

§. 143.

Från afgift efter 1:sta Art. befrias: 1:o ynglingar, som vid Academier, Gymnasier, Carolinska Institutet och allmänna Skolor idka studier, samt elever vid Technologiska Undervisningsanstalter; 2:o Manufacturister och Fabriksidkare i Eskilstuna fristad, så för egne personer, som för deras hustrur och barn, samt de i och för deras slöjder begagnade arbetare.

§. 144.

Befrielse från afgift enligt 1:sta och 2:dra Art. åtnjuta:

1:o. Polis-Konstaplar i Stockholm, äfvensom Polis- och Nattbevakning i öfriga städerne;

2:o. I tjenst varande, så väl som med rätt till pension afskedade, gemenskapen af indeldta och värfvade Arméen till lands och sjös, jemte båtsmanshållet;

3:o. Gemenskapen af extra roterade Krigsfolket och Beväringsmanskapet för det krigsår, då de gjort någon garnizons- eller fälttjenst; och skall, till bestyrkande af verklig tjenstgöring, när afkortning eller restitution sökes, behörigen upprättad och underskrifven förteckning å manskapet till Konungens Befallningshafvande i orten af Chefen aflemnas.

Dock sträcke sig de, uti dessa trenne punkter stadgade, undantag endast till Polis- och Nattbevakningens samt Krigsfolkets egne personer;

4:o. Upptagne fattige barn till den genom Kongl. Legostadgan af den 23 November 1833 föreskrifne ålder, fattighjon, sådane personer, som njuta understöd af Barmhertighetsverk och allmänna Inrättningar, svagsinte, bräcklige och andre, som äro fattige och ega så ringa arbetsförmåga, att de icke kunna förvärfva nödtorftigt uppehälle för sig och de sina, äfvensom medellöse fångar;

5:o. Innevånarne i Särna Socken *med Idre Kapell* af Öster-Dalarne;

6:o. Krono-nybyggare i Stora Kopparbergs, Gefleborgs, Westerbottens, Wester-Norrlands, Norrbottens och Jemtlands Län, under de första Femton frihetsåren, för sig sjelfva, hustrur och hemmavarande barn, men icke för tjenstefolk; torftige krono-nybyggare måga under frihetsår tillgodonjuta denna befrielse, äfven sedan de första Femton åren tilländalupit, efter den pröfning af deras belägenhet, som Taxerings-Committéerne skall åligga.

§. 145.

Befrielse efter 2 Art. åtnjuta:

1:o. Innehafvare af en eller flere tjenster, antingen utan lön eller inkomst, eller

hvars sammanräknade belopp ej öfverstiger Tvåhundrade R:dr Banco, med iakttagande af hvad 3:dje §. föreskrifver; Auscultanter och Extra ordinarie Tjenstemän af alla Stater, hvilkas inkomster genom arvoden eller sportler icke öfverstiga sistnämnda summa; de personer, hvilka af Staten eller allmänna Verk åtnjuta pensioner, som icke öfverstiga Tvåhundrade R:dr Banco; afskedade eller blott caracteriserade personer utan tjenst och löne-inkomst, jemte Studerande, hvilka för enskild undervisning icke hafva mer än Tvåhundrade R:dr Banco lön; äfvensom i beräkning af lönebelopp eller extra inkomster icke upptagas å Stat bestådde expenser och skrifvarehjelp; tractamente under commenderingar utom station; fält-aflöning i krig på längre eller kortare tid; pensioner till delegare af Arméens Amiralitets- eller Civil-statens Pensions-inrättningar samt alla andra Pensions-inrättningar, till hvilka delegarne sjelfve bidragit eller hvilka från enskilda donationer härröra; embets- och tjenstemäns resepenningar och tractamenten i kronans ärenden, äfvensom å Stat uppförd häst- och båt-lega samt beklädnads- och bevärings-anslag för tjenstemän och betjente vid Tullverket; beslagare-andelar i så väl varuvärde, som böter för förbrutet dömdt, i Riket olofligen infördt, gods; Förmyndare-arvoden; Häradsskrifvares debetsedels-lösen; Casseurers missräknings-penningar; Landt-Räntmästares remisslage; Presterskapets Proste-tunnor jemte den så kallade Gärden och Taxen; Rese-underhåll och arvoden i och för Riksdagar, samt revisioner af Stats-, Banco- och Riksgälds-verken; arfvoden, som utgå enligt 121 §. af denna Förordning; det afdrag, som, då Embets- och Tjensteman tillträder lön, innehålles under namn af begrafningshjelp; de af Officerares och Landshöfdingars löner utgående accords-, ränte- och amorterings-afdrag; den ersättning, som, under namn af inqvarterings-penningar, utgår till indeldta Arméens Befäl för bristande Caractershus å deras boställen; *samt officerares häst- och fourage-medel.*

2:o. Arbetsfolk, så å landet som i städerna, hvilka icke äro lagstadde och ej eller njuta ständig, *utan endast tillfällig*, arbetslön; lagstadde drängar på landet och i städerne, torpare, lärlingar i handel, handtverk. manufacturier och fabriker samt allmogens hemmavarande söner och mågar, så vida de ej drifva sådan handtering, rörelse eller näring, för hvilken Bevillning eger rum;

3:o. Personer, hvilka angifvit nyttiga uppfinningar, för den belöning, som i sådant afseende åtnjutes;

4:o. *Jern-Contoret, så länge dess vinstmedel användas till allmän-nyttiga ändamål.*

5:o. Kronans och Statens, jemte andra, till allmänt behof anslagna, byggnader, verk och inrättningar, hvarunder likväl icke må inbegripas sådane, hvarigenom hyresmedel eller annan inkomst till enskilde personers eller corporationers verkliga förmån inflyta; Barmhertighets-inrättningars egendom; den del af Städernes jord, som är upplåten eller hvaraf afkastningen användes till aflöning åt sådane Städernes tjenstemän, hvilka till Bevillning för deras löneinkomst sjelfve taxeras; district- och socken-magazin, äfvensom boställshus, antingen boställs-innehafvaren desamma bebor eller icke;

6:o. Skole-inrättningar, för den afkomst, som de, i följd af gåfva eller testamente, åtnjuta från jordegendomar på landet, så länge den för dessa egendomars fulla värde belöpande Bevillning af desammas egare betalas; dock att de Tjenstemän, hvilka af sådan afkomst njuta lön, böra för densamma erlägga Bevillning, då den öfverstiger Tvåhundrade R:dr Banco, efter stadgad förvandlingsgrund;

7:o. Spar-Banker; hvarjemte

8:o. Posthemman, hvilka skjutsa mer än 6 mil i veckan eller 312 mil om året för helt mantal, befrias från den i 23 §. stadgade serskilda Bevillning.

§. 146.

Sedan i 35 §. Allmänna Bolag Bevillning blifvit ålagd genom föreskrifven afgift å *årliga behållningen*, följer deraf, att vidare Bevillning ej kan påföras de synbara tillhörigheterne under desse Bolag, såsom redan beskattade.

Af sådan anledning skall Bevillning jemväl afkortas, när, till vinnande af säkerhet och reda för Statens inkomster, Bevillning måst påföras eller erläggas af hemman, verk och lägenheter, som Rikets Academier tillhöra, i den mån det behörigen styrkes, att inkomsten deraf antingen är anslagen till lön för vederbörande Embets- och Tjenstemän och således, enligt 2 §. af denna Stadga, redan beskattad, eller, till betäckande af andra genom Academiens Stat och vederbörandes förordnande fastställde behof, blifvit beräknad och använd.

§. 147.

De af allmogen, som ega eller bruka hemman, hvilkas värde icke öfverstiger Ett Tusende R:dr Banco, torpare, gerningsmän, inhyseshjon, bruks- och fabriks-arbetare å landet, drängar och arbetskarlar, så å Landet som i Städerne, fiskare på landet, fiskare och sådane torftige personer i Städerne, som ej äro Borgare, så väl som förenämnde personers enkor, samt gemenskapens hustrur och enkor skola, när de hafva fyra barn och derutöfver, af ett eller flere giften, under Femton år, i den ålagda Bevillningen *så långt dess belopp medgifver*, njuta ett afdrag af Fyra skillingar Banco för hvarje barn, hvarjemte föräldrarne från mantals-penningar äro frikallade, likmätigt Kongl. Förordningen den 8 Mars 1770. Häradsskrifvaren upptage sådane minderårige barn i mantalslängd till namn, födelseår och äfven födelsedag för det äldsta af de minderårige, samt utföre i de tvänne tillökta columner främst deras antal, som få eftergift på nämnde grund från mantals-penningar, och dernäst de barns antal, för hvilka Bevillnings-afdraget åtnjutes, då mantalslängden kommer att ligga till grund för afkortningen, som i Debet-sedeln, då den utlemnas, bör den skattskyldige crediteras.

§. 148.

Allmogen i Herjeådalen samt Öster- och Wester-Dalarne, nemligen Ofvan- och Nedan-Siljans samt Westerdahls Fögderi och Gagnefs Socken af Säthers Fögderi uti Stora Kopparbergs Län, äfvensom i Elfsdahls och Frykdahls Finnskog uti Carlstads Län, befrias till hälften ifrån Bevillning efter 1:sta och 2:dra Art.; de åter af Allmogen i Kopparbergs Län, som afbörda sig mantalspenningarne med kol till Stora Kopparbergs Bergslag, njuta befrielse till hälften af Bevillningen endast efter 1:sta Art.; *dock att denna lindring upphör i den mån, nyssnämnda sätt för mantalspenningarnes erläggande afskaffas;* hvarjemte de, som icke deltagit i extra Grufve-hjelpen, men äro ålagde att utgöra den så kallade Kungsgårds-hjelpen, förskonas, så länge detta onus fortfar, från en fjerdedel af Bevillningen efter 1:sta och 2:dra Art., med mindre än att de på ofvananförda grund njutit lindring till hälften från personella afgiften, då den icke vidare dem efter 1:sta Art. kan tillgodokomma. Befrielse till hälften af Bevillningen efter 1:sta Art. njuta, intill nästa Riksdag, Fiskare i Bohus Län, som icke ega jord, idka näring eller hafva annat yrke, samt de af allmogen i Westerbottens, Norrbottens och Jemtlands Län, äfvensom Fjelltrakterne i Wester-Norrlands Län, hvilka, enligt Taxeringsmännens pröfning, anses deraf vara i behof. De i Östersunds stad bosatte

Borgare,

Borgare, hvilka der idka rörelse och näring, njuta, likaledes intill nästa Riksdag, efter enahanda pröfning af Taxeringsmännen, eftergift till en tredjedel af hvad Femte Classens städer, efter 2:dra Art. af denna Stadga, utgöra.

§. 149.

Från Bevillning, beräknad efter lästetalet, fritages Skeppsredare för det år, fartyget bevisligen legat i hamn obegagnadt.

Om Redogörelsen.

§. 150.

De instructioner och förordnanden rörande räkenskaperne öfver Kongl. Maj:ts och Kronans till Stats-Verket anslagna räntor samt uppbörden och redovisningen, som nu äro gällande eller framdeles kunna utfärdas, skola jemväl i allt, som angår Bevillningen, lända Uppbördsmän och de flere vederbörande till ofelbar efterlefnad. Dock må, i Landsböcker och räkningar, Bevillningen och öfrige Riksgälds-Contoret tillslagne fonder icke sammanblandas med Stats-Contorets och andre Verks medel.

§. 151.

1:o. Öfver hela Bevillningen efter denna Stadga skall för Stockholms Stad af Krono-Uppbörds-Kamereraren och för Länen af Lands-Contoren, vid ansvar, upprättas Sammandrag, i nogaste öfverensstämmelse med de härvid bilagde Formulairer, hvarvid största uppmärksamhet bör användas, att alla uppgifter blifva med verkliga förhållandet enliga, hvilka Sammandrag af Öfver-Ståthållaren och Konungens Befallningshafvande till Riksgälds-Contoret insändas inom Januari månads slut under uppbördsåret.

2:o. Desse Sammandrag skola i Riksgälds-Contoret på det nogaste till summorna granskas, och om, vid jemförelse af föregående årens Sammandrag, olikheter skulle finnas i antal af hemman, lägenheter och räntor eller andra uppgifter, som till rättelse tjena, skola vederbörandes förklaringar deröfver infordras, hvilka vid Sammandragen biläggas, samt derefter, jemte Sammandragen, öfverlemnas till Kammar-Rätten, för att pröfva felens beskaffenhet och hvad ansvar derå följa bör. Sedan förrberörde handlingar blifvit till Riksgälds-Contoret återställde, upprättas derstädes ett Generalsammandrag öfver Bevillningen, hvilket genom trycket utgifves.

§. 152.

På det hvarken Uppbördsmännen må ådraga sig balance, eller den skattskyldige åsamka sig flere års rester, skall det åligga det Embetsverk, hvilket, jemlikt Instruction och Författningar, inseendet öfver Uppbördsverket i hela dess vidd är uppdraget, att, enär af de årligen inkommande berättelser inhemtas eller af Fullmäktige i Riksgälds-Contoret anmäles, att restantierne på något ställe, utan uppgifven serdeles giltig orsak, stigit till mera än vanlig höjd, genast låta genom Konungens Befallningshafvande i orten eller annan vederbörligen förordnad person, behöriga rest-ransakningar anställa, samt, derest vårdslöshet, fel eller försummelse hos någon Uppbördsman förmärkes, utan allt uppehåll låta den felaktige tilltala och till lagligt ansvar befordra; äfvensom Embetsverket åligger vidtaga sådane anstalter, att de befunne restantierne med möjligaste skyndsamhet indrifvas.

Tariff öfver värdet å Hemman, som innehafvas under egande-rätt, samt de i 2 Art. 20 §. af Bevillnings-Stadgan omförmälda Hemman, hvilket värde hvarje år, intill nästa Riksdag, icke får, för något Län, uppskattas lägre, än här utsättes.

	Minsta värde.	
	R:dr	sk.
Upsala Län	11,328,525	—
Stockholms dito	16,398,360	—
Södermanlands dito	11,394,000	—
Östergöthlands dito	20,898,090	—
Gottlands dito	2,844,180	—
Calmar dito	11.832,300	—
Ölands dito	2,112,120	—
Blekinge dito	7,431,435	—
Jönköpings dito	9,164,385	—
Kronobergs dito	7,819,290	—
Christianstads dito	11,340,675	—
Malmöhus dito	19,215,855	—
Hallands dito	6,723,450	—
Götheborgs dito	9,190,215	—
Elfsborgs dito	12,901,725	—
Skaraborgs dito	17,924,535	—
Nerikes dito	8.223,570	—
Wermlands dito	14,155,560	—
Westmanlands dito	10,588,230	—
Kopparbergs dito	6,759,855	—
Gefleborgs dito	4,744,035	—
Wester-Norrlands dito	6,125,805	—
Westerbottens dito	1,469,790	—
Jemtlands dito	1,294,830	—
Norrbottens dito	1,219,185	—
Summa	233,100,000	—

STOCKHOLM, tryckt hos ISAAC MARCUS, 1854.

N:o 5.

Ank. till Exp.-Utsk. den 20 April 1854, kl. 1 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion, angående särskild bevillning till grundläggandet af en Allmän Pensions-anstalt för ålderstigna behöfvande.

På det att hvarje person inom samhället måtte på förhand se sig betryggad emot nöd och brist på ålderdomen, samt befriad från förödmjukelsen att på gamla dagar behöfva anlita kommunen eller välgörenheten om understöd, har hr *G. O. Sundblad*, inom vällofl. Borgare-ståndet, väckt förslag om bildandet af en fond, ur hvilken hvarje välfrejdad man eller qvinna, som fyllt sjutio år, skulle ega ovilkorlig rättighet att i årlig »pension« erhålla femtio riksdaler banko, såvida de, efter Taxerings-kommittéens i orten beprövande, befinnas

a) icke ega egen förmögenhet eller sådan inkomst, att de kunna sig sjelfva nödtorftigt försörja;

b) icke ega anhöriga, hvilka antingen i följd af känd förmögenhet eller inkomst anses kunna, på sätt lag bjuder, försörjningen åläggas, eller frivilligt åtaga sig densamma; eller

c) icke åtnjuta pensioner, i särskilda pensions-inrättningar, till förenämnde belopp eller derutöfver.

Med antagande att de pensions-berättigade på sin höjd komme att utgöra:

Af de uti Tabell-kommissionens år 1845 utgifna berättelse upptagna	31,000
Behöfvande Hushåll	600
Af *Backstugu-* och *Inhyses-klasserna*	3,000
och af i landet befintlige omkring 100,000 *Fattighjon* . . .	2,400
eller tillhopa	6,000 personer,

har motionären, för anskaffandet af det till 6,000 pensioner, å 50 r:dr banko hvardera, erforderliga belopp 300,000 r:dr, äfvensom de till förvaltnings-kostnadernas bestridande möjligen behöflige 30,000 r:dr, eller tillsammans 330,000 r:dr banko årligen, föreslagit, att en särskild bevillning derför måtte påbjudas att utgå efter samma grunder, som Allmänna Bevillningen enligt 1:sta och 2:dra Artiklarne, dock att befrielse, enligt förstnämnde artikel, ej skulle medgifvas andra än fattighjon.

Beträffande de afgifts-belopp, som sålunda skulle komma att erfordras, har hr *Sundblad* i den remitterade motionen föreslagit, att de borde utgöras med 12 sk. banko personlig afgift enligt 1:sta Artikeln, och 6 sk. nämnde mynt på hvarje riksdaler af bevillningen enligt 2:dra Artikeln; hvaremot han, uti ett till Utskottet aflemnadt, något förändradt exemplar af samma motion, beräknat de för det afsedda ändamålet erforderliga årliga afgifterna endast behöfva utgå med 8 sk. för man och 4 sk. för qvinna enligt 1:sta Artikeln, samt 3 sk., allt banko, på hvarje r:dr af bevillningen enligt 2:dra Artikeln.

Då, enligt motionärens förslag, ifrågakomne pensions-fond skulle bildas genom bevillning af alla skattskyldiga medborgare, men de till pension eller understöd berättigade åter, utom i sällsynta undantagsfall, otvifvelaktigt komme att utgöras af sådane personer, hvilka till pensions-fonden tillskjutit alls intet eller åtminstone högst obetydligt, blefve den föreslagna pensioneringen icke annat än en af staten från kommunerna öfvertagen fattigvård. Det framställda förslaget, som synes redan af detta skäl böra ogillas, blifver dessutom förkastligt just genom den omständighet, hvarpå motionären velat lägga synnerlig vigt, nemligen att pensioneringen icke skulle anses för hvad den dock egentligen vore — ett verk af välgörenheten, utan att delaktigheten af pension skulle grundas på en ovilkorlig rättighet dertill. Det lider nemligen intet tvifvel, att på sådant sätt antalet af dem, som gjorde anspråk på pension, skulle obegränsadt tillvexa, samt att den hos de obemedlade klasserna redan förut nog framstående bristen på omtänksamhet för en sorgfri ålderdom skulle i en fruktansvärd grad stegras. När härtill lägges, att motionärens kalkyler grunda sig på ett nästan godtyckligt siffertal 6,000, hvartill antalet pensions-berättigade, efter hans förmenande, högst skulle uppgå, så finner Utskottet sig böra hemställa,

att å hr *Sundblads* motion icke må fästas afseende.

Stockholm den 10 April 1854.

N:o 6.

Ank. till Exp.-Utsk. d. 20 April 1854, kl. 1 e. m.

Betänkande, i anledning af väckta motioner om ändring i nu gällande föreskrifter, angående de s. k. stämmoböternas fördelning.

Uti en inom hedervärda Bonde-ståndet väckt motion, hvilken först blifvit till Allmänna Besvärs- och Ekonomi-Utskottet remitterad, men sedermera derifrån återlemnad, är vorden af tre Riks-stånd, nemligen Ridderskapet och Adeln, samt Borgare- och Bonde-stånden remitterad till Bevillnings-Utskottet, har *Petter Mårtensson* från Jönköpings län, med hvilken *Petter Claesson* från Elfsborgs län sig förenat, föreslagit, att den kronofogdarne nu tillkommande andel i stämmoböterna hädanefter måtte tillfalla länsmän och fjerdingsmän, att dem emellan lika fördelas; till stöd för hvilket förslag blifvit anfördt, att länsmän och fjerdingsmän alltid få vidkännas det tunga besväret med uppbörden och redovisningen af de afgifter, för hvilkas uteblifna betalning på utsatt dag stämmoböterna äläggas, utan att den ringaste ersättning för nämnde uppbördsbesvär dem tillkomme, samt att fjerdingsmännen dessutom måste lönlöst åtlyda alla kronofogdens befallningar; — och har vidare, inom samma Riksstånd, *E. Christensson* från Götheborgs och Bohus län, uti en till Bevillnings-Utskottet remitterad motion, hemställt, att länsmännen, hvilka, såsom motionären förmenat, å de flesta orter indrifva de så kallade restantie-kronouppbördsmedlen, måtte erhålla den andel af stämmoböterna, som hittills varit kronofogdarne anslagen.

Som uppbörden af resterande krono-utskylder, om den än skulle, såsom det blifvit uppgifvet, i allmänhet förrättas af länsmännen och fjerdingsmännen, likväl alltid sker på kronofogdarnes ansvar, hvilket icke kan på förutnämnde personer öfverflyttas, anser Utskottet kronofogdarne ock böra bibehållas vid den hittills dem tillerkända andel i stämmoböterna; hvadan Utskottet hemställer, att förevarande två motioner måtte lemnas utan afseende.

Stockholm den 10 April 1854.

N:o 7.

Ank. till Exp.-Utsk. d. 20 April 1854, kl. 1 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om skyldighet för personer, som ega en årlig bestämd ränte-inkomst af utlånade kapitaler eller undantag af hemman, att med en viss procent deraf bidraga till Fattigförsörjningen i den församling, inom hvilken de bo.

Inom höglofliga Ridderskapet och Adeln har hr *Reutersvärd, P. A.*, uti en derstädes väckt och till Bevillnings-Utskottet remitterad motion, i sammanhang med framställdt förslag om skyldighet för dem, som ega en årlig bestämd ränte-inkomst af utlånade kapitaler och undantag af sina hemman, att till staten i bevillning erlägga en viss procent deraf, väckt fråga derom, att samma personer, då de ega en årlig ränta af 133 r:dr 16 sk. banko och deröfver, måtte åläggas betala tre procent af denna ränta till fattigförsörjningen i den församling, inom hvilken de bo, emedan det vore billigt, att dessa, i ekonomiskt afseende lyckligt lottade, samhällsmedlemmar i någon mån lemnade bidrag till fattigvårdens underhåll, som nu nästan uteslutande drabbade fastighetsegarne, men hvilka bidrag hittills icke kunnat de förstnämnde åläggas, i brist af någon lag eller författning, som tillförbinder dem dertill.

Utskottet har uti sitt betänkande, angående Allmänna Bevillningen förklarat sig icke kunna tillstyrka bifall till motionen, så vidt den afser bevillnings utgörande till staten, i anseende till de svårigheter, som för en sådan bevillnings bestämmande möta; och som samma svårigheter naturligen förekomma äfven i den händelse, att afgifterna skulle utgöras till kommunerna, lärer, om Utskottets åsigt i förstnämnde fall af Rikets Ständer godkännes,

nu förevarande förslag om afgifter till fattigvården af kapitalister och undantags-innehafvare med en viss procent af deras inkomst, böra lemnas utan afseende.

Stockholm den 10 April 1854.

N:o 8.

Ank. till Exp.-Utsk. den 20 April 1854, kl. 1 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om utgörande af särskilda afgifter för upprättande och underhållande af uppfostringsanstalter för vanartiga barn.

Uti en hos höglofliga Ridderskapet och Adeln väckt, samt till Bevillnings-Utskottet remitterad motion, har hr grefve *Liljencrants, G. F.*, hemställt till Rikets Ständer att besluta, att, för inköp eller uppbyggande och anordnande af de för inrättningar till vanartiga barns uppfostran erforderliga hus och inventarier m. m., samt för dessa inrättningars underhåll, må årligen af hvarje mantalsskrifven person erläggas en afgift af minst 2 och högst 4 skillingar banko; till hvilken hemställan hr grefven förmält sig vara föranlåten dels af sin erfarenhet om nära nog omöjligheten för vederbörande kommuner att sjelfva bereda ändamålsenlig vård åt sina vanartiga barn, i anseende till svårigheten att finna personer, som vore på en gång rätt lämpliga och tillika villige att öfvertaga det maktpåliggande uppdraget att återföra bemälde barn på dygdens väg, så att det syntes, som om, för hvarje län, en särskild inrättning för vanartiga barns uppfostran vore alldeles oundgänglig, om ändamålet på ett tillfredsställande sätt skulle ernås; dels ock af den omständigheten, att sockenstämma, enligt den derom gällande Kongl. förordningen den 29 Augusti 1843, icke eger att ålägga afgifter för fromma ändamål, annat än på det vilkor, att desamma utgöras endast af dem, som i sockenstämma ega rösträtt, hvilken beskattningsgrund motionären ansett i förevarande fall dock vara hvarken rättvis eller billig.

Såsom väsendtliga bestämmelser i afseende å förslagets verkställande har motionären vidare, bland annat, uppställt: att beloppet af den afgift, som för hvarje mantalsskrifven person borde årligen utgå inom de af Rikets Ständer stadgade gränser, skulle hvarje tredje år bestämmas af inom länet utsedde deputerade; att de sålunda fastställda afgifterna skulle uppbäras med krono-ut-

skylderna och redovisas med dessa af vederbörande uppbördsmän; att för hvarje barn, som i anstalterne vunne inträde, skulle årligen erläggas såsom underhållskostnad en summa, svarande emot det belopp, med 25 procent förhöjning, som för ej vanartige, till vård utlemnade barn af ungefärligen samma ålder vanligen inom socknen betalas; samt att för uppfostrings-anstalternes styrelse och förvaltningen af deras medel skulle länsvis utses en direktion, sammansatt och förordnad på enahanda sätt, som länens lasaretts-direktioner: hvarförutan motionären, angående ifrågavarande uppfostrings-anstalters inrättning, uttalat den åsigt, att barnen icke borde få kaserneras, utan indelas i familjer, hvardera, utom husfadren och husmodren, bestående af högst tolf barn; att anstalterne borde anläggas i skiljda delar af länen, och, så vidt ske kunde, i småstäder, der tillfälle lemnades att lära icke allenast handtverk, utan jemväl, om någon stadsjord inköptes, jordbruk och trädgårdsskötsel, hvarigenom den stora fördel tillika vunnes, att man, utan synnerlig kostnad, kunde påräkna presterlig och läkarevård, samt möjligen äfven nitiska personer att öfver anstalten hafva tillsyn.

I anledning af nu omförmälda motion, hvilken, på motionärens begäran, blifvit de öfrige Riks-stånden meddelad, har inom välloflige Borgare-ståndet hr *Ekenman*, under förmälan, att han hufvudsakligen delade de i motionen uttalade åsigter, upptagit densamma såsom sin egen, hvarefter flere ledamöter yttrat sig i öfverensstämmelse med hr *Ekenman;* men hr *Björck* åter, med hvilken äfven flere ledamöter instämt, förmält, att han, utan att i någon mån misskänna motionens goda syftning, dock icke kunde underlåta att fästa uppmärksamhet derpå, att, sedan Rikets Ständer sökt och till en del lyckats att lyfta flera bördor från de fattiges skuldror, ett bifall till motionärens förslag skulle, i anseende till det sätt, hvarpå medlen, enligt detsamma, borde utgå, medföra en återgång härutinnan, genom att lägga en ny skatt på medellösa arbetare.

Utskottet erkänner visserligen det goda och menniskoälskande i motionens syftning; men då omsorgen om vanartiga barns uppfostran otvifvelaktigt åligger kommunerna och kan anses utgöra en del af fattigvården, synes det Utskottet, att de för en sådan uppfostran erforderliga medel, der de ej vinnas genom den enskilda frikostigheten, ock böra tillskjutas efter samma grunder, som för fattigvårdsafgifter nu äro stadgade, och ej, såsom motionären föreslagit, bestämmas att utgå genom en för alla lika afgift, hvarigenom kommunalskatterna skulle till en del öfverflyttas på de mindre bemedlade inom kommunen från dem, som i nu gällande författningar och af grundade skäl äro ålagde att bära desamma; hvarförutan den föreslagna allmänna beskattningen skulle orättvist drabba sådane kommuner, som, efter hvad inom Utskottet blifvit upplyst, redan, med uppoffring af andra tillgångar, inom sig vidtagit åtgärder för det ändamål, motionären åsyftat.

På grund häraf finner Utskottet sig
icke kunna tillstyrka bifall till hr grefve *Liljencrants'* ifrågavarande motion.

Stockholm den 15 April 1854.

Herr kontrakts-prosten *Kullman* reserverade sig emot detta Betänkande.

N:o 9.

Ank. till Exp.-Utsk. d. 20 April 1854, kl. 1 e. m.

Betänkande, i anledning af väckt motion om särskild skatt på egandet af hundkreatur, dels för Stockholm, till understöd åt Prins Carls uppfostrings-inrättning för fattige och vanvårdade barn, dels för Rikets öfrige städer, till inrättande och upprätthållande af dylika uppfostrings-inrättningar i Länen.

Hos höglofliga Ridderskapet och Adeln har hr friherre *Alströmer, C. Jonas*, uti väckt motion, framställt förslag derom: att för hvarje hundkreatur, som eges af i Stockholm mantalsskrifven person, måtte erläggas en årlig skatt af 2 r:dr banko eller något annat, tilläfventyrs lämpligare, belopp, att från och med år 1855 af egaren utgöras; att den deraf, efter godtgörelse af kostnader och besvär för uppbörd och kontroll, hvilken sednare lämpligen borde åligga polisstyrelsen, blifvande behållna inkomsten måtte anslås såsom understöd till Prins Carls uppfostrings-inrättning för fattiga och vanvårdade barn; samt att Rikets Ständer, i händelse af bifall härtill, måtte hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om Nådigt anbefallande af de verkställighets-åtgärder, som kunde finnas erforderlige; — och har motionären, då hvad sålunda för Stockholm föreslagits, följdriktigt borde utsträckas till alla öfriga städer i riket, i sådant af-

seende tillika hemställt om tillämpning äfven på dem af ofvanstående förslag, med den förändring likväl, att den behållna skatte-inkomsten borde länsvis användas såsom bidrag till inrättande och upprätthållande af en för hvarje läns städer gemensam uppfostrings-inrättning för fattiga och vanvårdade barn, och, der sådan anstalt icke kunde genast åstadkommas, till grundläggande af en fond, för tillvägabringande deraf framdeles.

I öfverensstämmelse med hvad Utskottet yttrat uti nästföregående betänkande, i anledning af väckt motion om afgifter till uppfostrings-anstalter för vanartiga barn, finner Utskottet att dylika inrättningar för fattiga och vanvårdade barn i allmänhet, der de anses af behofvet påkallade och icke kunna åstadkommas genom frivilliga gåfvor, böra tillvägabringas och underhållas på samma sätt, som andra fattig-inrättningar, utan någon särskild, af staten derför ålagd, beskattning; och då härtill kommer, att Utskottet, som uti sitt förut till Rikets Ständer afgifna betänkande, angående allmänna bevillningen, af der anförda skäl, afstyrkt införandet af bevillning å lyx och öfverflöd i allmänhet, sålunda icke heller kan tillråda särskild beskattning å en enstaka yttring deraf eller egandet af hundkreatur, får Utskottet hemställa,

att hr friherre *Alströmers* förslag, så väl i afseende å Stockholm, som angående rikets öfriga städer, icke må vinna Rikets Ständers bifall.

Stockholm den 15 April 1854.

STOCKHOLM, f. d. Schultze's Boktryckeri 1854.

RÄTTELSER,

i

Bevillnings-Utskottets Betänkande N:o 3, ang. Tullbevillningen:

Sid.	1	rad.	11	nedfr.	*st.:*	som för	*läs:*	som afgifvits för
—	8	—	10	—	—	att då pottaskan	—	att pottaskan
—	40	—	19	uppfr.	—	ock, då	—	och då
—	43	—	5	—	—	äfven skulle	—	äfven här skulle
—	52	—	9	nedfr.	—	blifvit förtullade.	—	blifvit, om ock hufvudsakligen från Norge, förtullade,
—	80	—	15	—	—	4 r:st	—	$2\frac{2}{3}$ r:st
—	—	—	—	—	—	6 r:st	—	4 r:st
—	99	—	5	—	—	sanningens	—	sansningens
—	100	—	21	—	—	ega rum.	—	ega rum för krossadt lump-, Havanna-, Terres-, samt andra till sockerhalten lika slag.
—	—	—	19	—	—	18	—	15
—	—	—	10	—	—	till	—	sill
—	101	—	1	uppfr.	—	synes	—	synas

STOCKHOLM, f. d. Schultze's Boktryckeri, 1854.

N:o 10.

Ank. till Exp.-Utsk. d. 29 April 1854, kl. 1 e. m.

Betänkande, angående stämplade pappersafgiften.

Då det, jemlikt föreskrifterne i 70 §. Regerings-Formen och 31 §. Riksdags-Ordningen, åligger Bevillnings-Utskottet att, bland annat, äfven afgifva förslag i afseende på grunderne för utgörande af stämplade pappers-afgiften, får Utskottet, som för sådant ändamål granskat sednast utfärdade karta-sigillata-förordning, och i sammanhang dermed till pröfning förehaft de hos Riks-Stånden i ämnet väckte motioner, tillika med deraf föranledda särskilda yttranden, hvilka blifvit till Utskottet remitterade, nu, till fullgörande af ofvanberörde föreskrift, framlägga de åsigter, som vid Utskottets öfverläggningar i denna fråga gjort sig gällande.

Vid besvarande af de väckta motionerna, äfvensom vid framställningen af de, oberoende af samma motioner, inom Utskottet beslutade förslag till förändring i vissa delar af nu gällande karta-sigillata-förordning, har Utskottet ansett lämpligast att följa den ordning, hvartill nuvarande uppställningen af nämnde författning föranleder, äfvensom att, till undvikande af onödig vidlyftighet, endast i de delar, hvari ändring funnits böra ega rum, bifoga förslag till förnyad författning; och äro de föreslagna förändringarne, — hvaribland några mindre redaktions-jemkningar, hvilka Utskottet ej funnit nödigt att i Betänkandet särskildt omnämna, — uti berörde författnings transsumt med *kursiv* stil utmärkte.

Innan Utskottet öfvergår till nämnde detalj-behandling af ämnet, anser Utskottet sig likväl först böra upptaga ett inom Höglofl. Ridderskapet och Adeln af Hans Excellens Herr Grefve *Löwenhjelm, C. A.*, framstäldt förslag, hvarigenom, under åberopande af andra, uti beskattnings-theorier mera bevandrade länders erfarenhet, motionären åsyftat att, medelst en allmännare utsträckning af karterings-skyldigheten i förening med afgifternes nedsättande och bestämmande till visst, oförändradt belopp för hvarje kartering underkastad handling, utan den enskildes betungande, bereda Staten vida betydligare inkomster af stämplade pappersafgiften än denna hittills inbringat; i hvilket afseende motionären för karteringen uppställt nedannämnde fem kategorier:

1:o. *Juridisk karta*, hvartill, med vissa uppgifna undantag, skulle hänföras alla handlingar, som till domstol ingifvas eller derifrån utlösas.

2:o. *Permutations-Karta*, med hvilken benämning motionären velat beteckna en karta för alla handlingar, som vid ombyte af egendom upprättas, såsom arfskiften och bouppteckningar, köpe-, bytes- och gåfvobref, testamenten, intecknings-handlingar m. m.

3:o. *Handels-Karta*, för vexlar, skuldsedlar öfver 50 R:dr, fraktslut, certepartier, assurans-dokumenter, bolags- och bodmeri-akter, konnossementer, tullangifningar, sjödeklarationer, protester mot vexlar, hyres-kontrakter samt räkningar öfverstigande 50 R:dr årskonto af handelshus, m. m.

4:o. *Administrativ Karta*, omfattande alla handlingar, som till embetsverk och offentliga myndigheter ingifvas och derifrån utlösas; samt

5:o. *Kyrklig Karta*, för dop-, lysnings- och vigsel- samt begrafnings-attester, äfvensom flyttnings-bevis.

Med antagande såsom allmän regel, att hvarje handling borde vara skrifven på stämpladt papper, så vida samma handling icke erfordrade flere ark, i hvilket fall karta blott för det första arket skulle ifrågakomma, har motionären i afseende å karteringsbeloppen föreslagit följande tarif:

för juridisk karta	8	sk.
» permutations- d:o	8	»
» administrativ d:o	6	»
» handels- d:o	6	»
» kyrklig d:o	3	»;

hvarjemte befrielse från stämpladt papper ansetts böra ega rum: för alla med lagligt intyg om medellöshet; för fromma stiftelser, kyrko- och skole-handlingar; för fullmakter, resolutioner och förordnanden å tjenst med eller utan lön; för pensionsbref och resolutioner å beviljadt afsked eller tjenstledighet; för adels- och ordens-bref samt titlar, utdelade af Konungens Nåd; för underdåniga ansökningar hos Kongl. Maj:t; för alla handlingar i brottmål samt alla från Kongl. Maj:t utgående handlingar.

Härförutan har motionären föreslagit, dels att tillverkningen af stämpladt papper skulle ske medelst ett machineri, hvilket, i likhet med det, som vid tryckningen af Riks-Bankens sedlar begagnas, angåfve nummertalet af tillverkade kartor för dagen, dels ock att försäljningen deraf skulle lemnas helt och hållet fri, så att hvem som helst skulle ega att, emot åtnjutande af skälig rabatt, sig tillhandla stämpladt papper, för att allmänheten med försäljning deraf tillhandagå; hvarigenom, om berörde rabatt antoges till 5 proc. för betäckande af säljarens ränteförlust intill kartornes realiserande och 2 proc. såsom provision, enligt motionärens förmenande, hvarken nödigt antal försäljningsmän skulle komma att saknas, eller, då utlemnadt stämpladt papper genast och kontant måste betalas, vidare kontroll vid försäljningen från Statens sida erfordras.

Då stämplade pappers-afgiften nu är och sedan lång tid tillbaka hufvudsakligen varit beräknad att utgå såsom en indirekt förmögenhets-skatt, skulle deremot, efter motionärens förslag, samma afgift hädanefter, utan åtskillnad för olika förmögenhets-vilkor, träffa de aldra flesta yttringar af samhällelig och industriel verksamhet, samt sålunda närma sig egenskapen af indirekt personel bevillning. Om ock, hvad motionären antydt, men icke i någon mån utredt, en sådan förändring i systemet för ifrågavarande afgifts utgörande komme att medföra ökad statsinkomst, synes det likväl icke stå väl tillsammans med rättvisa beskattnings-grunder, att från arbetets produkt, kapitalet och förmögenheten, öfverflytta bördan af statsbidragen på det mindre bemedlade flertalet arbetande individer. Den alldeles motsatta riktning, i hvilken den direkta personliga bevillningen blifvit under sednaste riksdagar mer och mer nedsatt, har alltför tydligt blifvit af Rikets Ständer omfattad för att den vid regleringen af förevarande beskattnings-

titel skulle kunna af Utskottet förbises. Härtill kommer att, om äfven, såsom motionären vidare ifrågasatt, handeln med stämpladt papper kunde, utan fara för underslef och missbruk, frigifvas, den åsyftade utsträckningen af karterings-skyldigheten till de flesta, enskilde emellan förekommande affärshandlingar otyifvelaktigt skulle hämmande inverka på rörelsen i allmänhet och synnerligast inom den glest bebodda landsbygden förorsaka svårigheter och utgifter, ofta öfverstigande den afgift som komme Statsverket till godo.

Vid betraktande af dessa förhållanden anser Utskottet, som, i fråga om den yrkade befrielsen från afgift för fullmakter, ordensbref och dylika handlingar, vill afgifva yttrande i sammanhang med redogörelsen för ifrågasatte speciella förändringar af nu gällande förordning, sig böra vördsamt hemställa,

att det i ofvannämnde motion framställda förslag till förändradt system för stämplade pappersafgiftens utgörande, och i sammanhang dermed förändrade bestämmelser, angående stämplade papperets tillverkning och försäljning, måtte lemnas utan afseende.

§§. 1—4.

Inom Borgare-ståndet har, uti väckt motion, Herr *L. W. Henschen*, bland annat, yrkat att lysningssedlar till äktenskap måtte alldeles befrias från stämpladt papper, äfvensom enahanda befrielse medgifvas för handlingar, som till domstolarne ingifvas, eller, om sådant icke kunde beviljas, afgifterne nedsättas, isynnerhet vid underdomstolar och magistrater; att likaledes nedsättning i stämplade pappers-afgiften för borgarebref måtte ega rum, samt gesäll- och mäster-bref, äfvensom notariatsbref och pass till inrikes orter icke vara dylik afgift underkastade, samt slutligen att äktenskaps-förord, hvilka ofta slutades emellan fattiga kontrahenter och således om egendom af ringa värde, måtte åsättas en afgift till hälften eller fjerdedelen af dess nuvarande belopp.

Utskottet, som, i öfverensstämmelse med nu gällande grunder för stämplade pappers-afgiftens utgörande, anser hvarje offentlig handling, hvilken för den enskilde innefattar en förmån, böra träffas af ifrågavarande beskattning, samt icke i motionen funnit giltiga skäl anförde, hvarföre deri omförmälde, med jemförelsevis obetydliga belopp belagde, handlingar skulle företrädesvis medgifvas befrielse eller lindring i nu utgående afgifter,

kan följaktligen ej till motionärens yrkande i ofvanberörde hänseenden tillstyrka bifall.

Då bland de uti 3 §. punkten 3:o uppräknade handlingar, till hvilka skola begagnas beläggnings-kartor af den särskilda beskaffenhet Kongl. Kungörelsen den 15 Maj 1846 föreskrifver, äfven torde böra införas *äktenskaps-förord*, enär de samma i fråga om kartering redovisas på enahanda sätt som de uti domstolarnes intecknings-protokoller intagne handlingar, hemställer Utskottet,

att ett sådant tillägg måtte varda godkändt, samt ifrågavarande punkt i öfrigt erhålla den förändrade redaktion bilagde författnings-förslag innehåller.

I flera fall utgår stämplade pappers-afgiften nu mera med viss procent af förekommande skiljaktiga belopp, hvarför Utskottet funnit nödigt, att det i 9 §. 1 mom. af nu gällande förordning, med afseende å lysnings-sedlars kartering, intagne speciela stadgande, angående utgörande af stämpelpappers-afgiften, då denna vid uträkning slutar med runstycken eller med visst skillingtal under 1 R:dr, öfverflyttas till de i 3 §. intagna allmänna föreskrifter; hemställande Utskottet,

att det i sådant hänseende uti 3 §. 9 mom. af bilagde förslag intagna stadgande måtte godkännas.

Ehuru vid jemförelse af de i nyssnämnde §. 1 och 2 mom. förekommande stadganden någon tvekan icke bör kunna uppstå derom, att alla sådane rättegångs- samt andra skrifter och handlingar, som i 4 §. 1 mom. afses och hvilka böra antingen skrifvas på eller beläggas med stämpladt papper, skola karteras efter arktalet, helst den alternativa rättigheten att nyttja beläggnings-kartor icke kan anses vara medgifven såsom en utväg att undgå någon del af den afgift, som vid skrifkartors begagnande skulle blifva oundviklig, har Utskottet likväl erfarit, att saknaden af bestämd föreskrift angående karteringen efter arktal vållat olika tillämpning af författningen. Till förekommande häraf, får Utskottet föreslå,

att i rubriken öfver den uti 4 §. 1 mom. intagna tarif må tilläggas bestämdt stadgande att de i tarifen utförda afgifter skola för hvarje ark beräknas.

Det under rubriken *Pass till inrikes orter eller Norrige* i 2:dra punkten af 4 §. förekommande stadgande rörande dylika pass för korporaler af infanteriet, har Utskottet ansett lämpligen böra omfatta dessas vederlikar, eller korporaler i allmänhet, hvadan Utskottet hemställer,

att den förändrade redaktion, bifogade förslag i denna punkt innehåller, måtte af Rikets Ständer godkännas.

I fråga om kartering af *fastebref*, innehåller nu gällande författning, att desamma skola förses med stämpladt papper till en fjerdedel emot hvad för köpe- och bytesbref är stadgadt. Som det likväl icke sällan inträffar, att lagfart meddelas å annan fast egendom än som genom köp, skifte eller gåfva förvärfvats, såsom t. ex. å sådan, som medelst arf eller testamente erhållits, så hafva vid tillämpningen af ofvanberörde stadgande uti dylika fall, enligt hvad Utskottet inhemtat, olika åsigter om författningens mening, så väl vid under-domstolarne som inom Hofrätterne gjort sig gällande; och då, till undanrödjande af villrådighet i detta hänseende, ett förtydligande synes vara af nöden, samt Utskottet ansett, att fastebref, då det, efter ansökan, meddelas å ärfd jord, icke bör vara underkastadt enahanda stämplade pappers-afgift, som för dylik, på grund af köp eller byte utfärdad handling finnes föreskrifven, enär i fråga om arf Statens rätt genom bouppteckning-kartering synes vara behörigen iakttagen, har Utskottet, i öfverensstämmelse härmed, trott sig böra föreslå,

att rubriken *fastebref*, 1 mom. måtte erhålla den förändrade lydelse, bilagde förslag innehåller.

Vidare stadgas uti 2 mom. under ofvannämnde rubrik, att, i händelse fastebref anmäles vara förkommet, då det inför domaren skall uppvisas, det bevis eller protokolls-utdrag, som i stället företes, bör, om det skall gälla, vara med stämpladt papper försedt till lika belopp, som det, hvarmed det förkomna fastebrefvet bordt vara belagdt.

Då en sådan dubbel karterings-skyldighet icke synes vara med billighet öfverensstämmande, samt tvifvel derom att ett förkommet fastebref varit på föreskrifvet sätt karteradt numera icke torde kunna uppstå, enär det åligger domare att, vid insändande till Hofrätt af under-domstolarnes renoverade lagfarts-protokoller, behörigen redovisa det för dithörande handlingar och deribland fastebref använda stämplade papper, har Utskottet funnit sig böra föreslå,

att berörde moment må ur författningen uteslutas.

§§. 5 och 6.

Uti särskild väckt motion, hvilken blifvit till Utskottet remitterad, har Hans Excellens Herr Grefve *Löwenhjelm*, i sammanhang med framställdt förslag om upphörande af bevillning å embets- och tjenstemäns löner, yrkat, att honorifika bevis af Kongl. Maj:ts nåd måtte från stämpladt pappers afgift varda befriade.

I hufvudsaklig öfverensstämmelse med de åsigter, som vid föregående riksdagar i denna fråga gjort sig gällande, har Utskottet ansett, att den, som, om ock på grund af större förtjenster, hugnats med utmärkelse framför öfrige medborgare, derigenom erhållit förpligtelse att, i förhållande till den honom vederfarna hedersbevisning, lemna bidrag till den stat, i hvars tjenst och under hvars skydd han egt tillfälle utveckla och ådagalägga sina öfverlägsna egenskaper, och som gjort rättvisa åt hans gagnande verksamhet; och hemställer Utskottet alltså,

att den väckta motionen må lemnas utan afseende.

Under anförande, hurusom de för fullmakter och konstitutorialer å verkliga tjenster stadgade afgifter med skäl kunde hänföras till de oegentligaste och mest betungande bevillnings-titlar, enär dessa afgifter, hvilka utgå på en tid, då tillträdet af en tjenst ofta fordrar flerahanda andra utgifter, såsom för flyttning, bosättning, ekipering, m. m., äro bestämda till det dryga beloppet af 12½ procent å de tjensterne åtföljande inkomster, förutom afgifter till Wadstena krigsmanshus och sigill-penningar m. m., samt vid beräkningen deraf skall tagas till grund icke blott beloppet af den högre inkomst, som vid befordran från en tjenst till en annan erhålles, utan jemväl beloppet af den förut innehafda lönen, har, uti till Utskottet remitterad motion, Herr Grefve *Taube, H. E.*, yrkat, att stämpladt papper och kansli-gebühr icke måtte beräknas för fullmakter på verklig tjenst till högre belopp, än som i allmänhet är föreskrifvet för resolutioner af den myndighet, som tjensten tillsätter, eller ock att, derest sådant icke kunde bifallas, det måtte stadgas, att vid befordran från en tjenst till en annan, eller bland militären vid befordran till högre grad i Regemente eller korps, högre karta-sigillata och kansligebühr för fullmakten icke må beräknas, än som motsvarar skillnaden emellan lönen vid den förut innehafda tjenstegraden och lönen vid den, till hvilken befordran skett, så vida afgiften efter denna beräkning icke understege den för resolutionen från den myndighet, som tjensten tillsätter, i hvilket fall lösen och karta-sigillata borde utgå med lika belopp som för annan resolution.

Härförutan har, på sätt ofvan är nämndt, Hans Excellens Herr Grefve *Löwenhjelm* yrkat, att fullmakter, konstitutorial och förordnanden å tjenst samt öppna bref på afsked och pension måtte från stämpladt papper befrias, äfvensom Herr *Henschen*, uti sin förut omförmälda motion, framställt enahanda yrkande med afseende på de i 6 §. af gällande förordning förekommande fullmakter, förordnanden samt antagnings-bevis, äfvensom doktors- och magister-bref.

Utskottet, som, med afseende å embets- och tjenste-mäns i allmänhet knappa lönevilkor, ansett det vara af billighet påkalladt att bereda någon lindring i de dryga afgifter, hvarmed dessa löner för närvarande äro betungade, har likväl icke funnit skäl biträda yrkandet om nedsättning af fullmakts-lösen till likhet med hvad för resolutioner i allmänhet stadgadt är, än mindre att till de af Hans Excellens Herr Grefve Löwenhjelm och Herr Henschen framställda förslag tillstyrka bifall; men deremot, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med grefve Taubes alternativt gjorda framställning, trott sig böra, med bibehållande af nu bestämda procent-belopp för beräkningen, föreslå,

att vid befordran i samma tjensteväg från en tjenst till en annan stämplade pappers-afgiften för fullmakter och konstitutorialer må, i likhet med hvad vid förflyttning från lägre till högre lön inom samma grad nu är stadgadt, utgå endast efter det belopp, som motsvarar skillnaden emellan de löne-inkomster, som tillträdas, och dem, som förut innehafts, med iakttagande likväl, att, då någon utnämnes till beställning af den beskaffenhet, att lön på stat dervid ej åtföljer eller först framdeles kommer att åtnjutas, stämpladt papper, enligt ofvannämnde grunder, beräknas efter skillnaden emellan den innehafda lönen och den lön, som åtföljer sådane beställningar, som med den tillavancerade äro jemnförlige, hvarvid den, som sålunda löst fullmakt, bör, då, till följd af erhållen lön eller ytterligare befordran, ny kartering för honom ifrågakommer, anses, som om han verkligen innehaft ett lönebelopp, motsvarande det, hvarför han redan erlagt lösen; börände dock såsom allmän regel gälla, att beloppet af stämpladt papper för fullmakt eller konstitutorial eller resolution å lön icke må i något fall understiga hvad som för resolutioner i allmänhet stadgadt är;

hemställande Utskottet att, i händelse Rikets Ständer bifalla hvad sålunda blifvit föreslaget,

stadgarne i 5 §. under rubrikerne *Fullmakter* samt *Transporter och byten*, äfvensom motsvarande stadganden i 6 §., må erhålla den, i öfverensstämmelse härmed, förändrade lydelse, bilagde förslag utvisar.

§. 7.

Inom Välloflíga Borgare-Ståndet har Herr *P. H. Hesselgren* förnyat en, vid sednaste riksdag väckt, till Utskottet nu jemväl remitteråd motion, innefattande hemställan, att, enär de obetydliga medel, som enligt 48 §. 2 mom. i Kongl. Fabriks- och Handtverks-ordningen samt 35 §. 2 mom. i Kongl. Handels-ordningen tillfalla Fabriks- och Handtverks- samt Handels-föreningar, skola, efter afdrag af nödige utgifter, användas till understöd för ålderstigne, i knappa vilkor stadde fabriks- och handtverks-idkare samt handlande m. fl. uppräknade personer, dessa föreningar måtte, i likhet med andra välgörenhets-anstalter, medgifvas befrielse från stämpladt papper vid rättegångar; men då Utskottet, i öfverensstämmelse med hvad vid sednaste riksdag härom yttrades, ansett ifrågavarande föreningar egentligen icke vara att hänföra till fattigvårds-inrättningar,

finner Utskottet icke heller nu skäl att till förevarande motion tillstyrka bifall.

I fråga om kartering af protokoll, utlåtanden, värderingar m. fl. handlingar, som af landtmätare upprättas, har, enligt hvad Utskottet inhemtat, villrådighet vid författningens tillämpning uppstått med anledning deraf, att *beskrifningar öfver geometriska kartor* äro, enligt 7 §. af gällande förordning, från stämpladt papper befriade. Som likväl de skäl, hvilka föranledt befrielse för dylika beskrifningar, nemligen uppmuntrandet och befrämjandet af ego-uppmätningar och laga skiften, jemväl synas böra gälla för andra likartade, af landtmätare och provins-landtmäteri-kontoren upprättade handlingar, hemställer Utskottet,

att det tillägg, som författnings-förslaget under rubriken *Beskrifningar öfver geometriska kartor* innehåller, måtte af Rikets Ständer godkännas.

Vid rubriken Permissions-sedlar har Utskottet funnit

enahanda rättelse, som i 4 §. under rubriken *Pass till inrikes orter* blifvit vidtagen, jemväl böra ega rum.

§. 8.

Uti öfverskriften till denna §. har Utskottet ansett orden »emellan enskilde personer» lämpligen böra utgå, enär i sista mom. punkten 1 stadgas huru förhållas bör, när någon med kronan, dess officerare eller allmänna inrättningar kontraherar; hvadan Utskottet hemställer,

att denna redaktions-förändring måtte godkännas.

Då uti 1:a punkten af ofvanskrifne §. stadgas, att *kontrakt* skall med ny karta beläggas, när det på ny arrendator eller hyresman transporteras, så har Utskottet ansett meningen dermed vara, att en sådan förnyad kartering icke skulle ega rum i annat fall, än då kontrakt *efter arrendetidens början* transporteras; men som berörde stadgande blifvit vid domstolarne på olika sätt tillämpadt, synes

ofvannämnde förklaring vara af omständigheterne påkallad,

hvarjemte, för att ställas i sammanhang med berörde stadgande,

8:de punkten af 3 §. torde böra erhålla den förändrade lydelse, förslaget utvisar.

Under anförande, hurusom stadgandet rörande kartering af sådane kontrakter, som å landet emellan jordegare och torpare upprättas om några tunnland jord, dervid städja erlägges, genom sin otydlighet gifvit anledning till olika tillämpning vid domstolarne i så måtto, att en del belagt dylika kontrakt med så stor karta, som motsvarar 5 procent af den köpeskillning eller städja, hvarför torpet förvärfvats, några ansett 5 procent af köpeskillingen böra betraktas såsom ett årligt arrende af torpet och kontraktet i enlighet dermed karteras, samt andra åter beräknat kartan efter en arrendesumma, motsvarande hela köpeskillingen, har inom Hedervärda Bonde-Ståndet *Nils Svensson* från Blekinge, uti väckt motion, bland annat yrkat, att sådane uttryck uti den blifvande karta-sigillata-förordningen måtte väljas, att tvetydighet uti berörda hänseende hädanefter icke blefve att befara; och får Utskottet, i betraktande af hvad motionären sålunda anfört, härmed föreslå,

att ifrågavarande stadgande måtte erhålla den förändrade redaktion, bilagde förslag utvisar.

Då den för kartering af fördels- och undantags-kontrakter erforderliga uträkning, med hänseende till det ringare och ofta efter markegångs-taxan obestämbara värde af de persedlar, hvarom i dessa kontrakter i allmänhet betingas, synes vara särdeles besvärlig och tidsödande, har Utskottet ansett dessa kontrakter lämpligen böra åsättas stämpladt papper till visst belopp, och hemställer alltså,

att detta belopp må bestämmas till 24 sk.

Uti sin nyssnämnda motion har *Nils Svensson* från Blekinge äfvensom, uti särskildt väckt motion, *Anders Persson* från Örebro län anfört, hurusom det, till följd af Rikets Ständers vid sednaste riksdag fattade beslut, i 8 §. 4 punkten af gällande förordning angående stämplade pappers-afgiften införda stadgande, att köpe- bytes- och gåfvobref, som förr än uppbud eller inteckning skett å annor man transporteras eller öfverlåtes, skall med särskild karta för hvarje transport eller öfverlåtelse beläggas, för-

anledt särdeles obilliga och den mindre bemedlade hårdt betungande utgifter, i synnerhet som vid köpeafhandlingar om egendom af kronoskatte-rusthålls-natur, afgifter till Wadstena krigsmanshus- och amiralitets-krigsmans-kassorna, hvilka afgifter numera utgå i stämpladt papper, blifvit för dylika öfverlåtelser jemväl beräknade; och då, enligt motionärernes förmenande, grunden för en så beskaffad beskattning måste sökas i den vinst, som genom afhandlingen förmodas uppkomma för kontrahenterne, men sådant icke kunde anses inträffa i de fall, då köpeskillingen och vilkoren i öfrigt vid transporterne förblifva oförändrade samt tillträde icke egt rum, hafva motionärerne yrkat, att ifrågavarande stadgande måtte antingen helt och hållet utgå eller ock erhålla den förändrade lydelse, att förnyad kartering borde ifrågakomma endast i det fall, då en köpeafhandling efter den deri bestämda tillträdesdag blifvit på annor man transporterad.

Då lagstiftningen uti förevarande fall afsett ej blott att beskatta den vinst, som vid öfverlåtelser af köp ansetts för kontrahenterne uppkomma, utan jemväl att söka i någon mån förebygga de menliga följder, som för jordbruket uppstå genom dylika ofta under en längre tid fortsatta öfverlåtelser, har Utskottet icke funnit skäl tillstyrka borttagandet af ifrågavarande föreskrift; men som, utan att sistberörda ändamål motverkas, en af billighet påkallad lindring i karterings-skyldigheten uti förenämnde hänseende synes kunna medgifvas, får Utskottet hemställa,

att förnyad kartering icke må ega rum i det fall, då köpebref inom den för lagfart bestämda tid, räknad från första köpet, varder på annan man öfverlåtet, samt att stadgandet härom således må erhålla den förändrade lydelse, som förslaget innehåller.

Då det icke sällan inträffar, att sådane afhandlingar, hvarigenom skog från hemman på viss tid föryttras, till laga åtgärd vid domstolarne företes, men dylika afhandlingar icke finnas i gällande karta-sigillata-förordning omförmälde, har Utskottet, som ansett desamma böra förses med stämpladt papper efter enahanda grund, som för andra köpebref är stadgad, skolat hemställa,

att de tillägg rörande ifrågavarande handlingars kartering, som uti 3:dje och 4:de mom. under rubriken Köpebref finnas i författningsförslaget införde, måtte varda af Rikets Ständer godkände.

Inom hedervärda Bonde-Ståndet hafva uti särskilda motioner, hvilka, enligt Rikets Ständers beslut, blifvit från Stats-Utskottet till Bevillnings-Utskottets handläggning öfverlemnade, Riksdagsfullmäktige Ola Svensson från Malmöhus län, Gustaf Bjerkander från Skaraborgs län samt Håkan Pettersson, O. L. Pehrsson och Jöns Pehrsson från Blekinge, äfvensom Gustaf Nilsson från Calmar län, yrkat, att de dryga afgifter af 1 procent å köpe- eller transport-summan, hvilka vid åbo-ombyten å kronoskatte- och krono-rusthåll, i stället för den fordna »afträdesafgiften» till Wadstena krigsmanshus- och Amiralitets krigsmans-kassorna, numera utgå i stämpladt papper, måtte nedsättas till likhet med hvad vid försäljning af andra hemman är stadgadt, eller till en per mille, såsom skäl hvarför blifvit anfördt, att genom de i sednare tider högt uppstegrade hemmanspriserna omförmälde kassors tillgångar blifvit så förstärkte, att den yrkade nedsättningen icke kunde för dem medföra någon risk, helst de inkomster dessa kassor haft att af rusthålls-afgifterne påräkna blifvit, jemlikt Rikets Ständers vid sednaste riksdag fattade beslut, mot kontanta statsanslag utbytte.

Utskottet anser sig härvid böra erinra, att vid flera föregående riksdagar motioner af enahanda syftning utgjort föremål för Rikets Ständers pröfning, men städse blifvit lemnade utan afseende. Rikets Ständer hafva nemligen funnit någon skattelindring icke böra företrädesvis tillkomma rusthållshemmanen, enär vid indelningsverkens upprättande